

СУПЕР БЕСТСЕЛЪР НА
ДЖУДИТ КРАНЦ

Гледали сте
Великолепните
телевизионни сериали:

ДЪЩЕРЯТА НА МИСТРАЛ
ЩЕ ЗАВЛАДЕЯ МАНХАТЪН
ДО УТРОТО
НА НОВАТА НИ СРЕЩА
ПРИНЦЕСА ДЕЙЗИ

Всички те са по романи на
ДЖУДИТ КРАНЦ

ДЖУДИТ КРАНЦ ПРИНЦЕСА ДЕЙЗИ

Превод: Мая Мечкуева

chitanka.info

Гледали сте великолепните телевизионни сериали: „Дъщерята на Мистрал“, „Ще завладее Манхатън“, „До утрото на новата ни среща“, „Принцеса Дейзи“. Всички те са по романи на Джудит Кранц.

Принцеса Дейзи — една изключителна жена.

Пленителна, чувствена красавица сред приказния свят на диаманти, принцове, шампанско. Редуват се Лондон, Санкт Петербург, Венеция, Ню Йорк.

Но...!

... внезапно приказката свършва.

Дейзи е принудена да заживее нов живот в един реален свят, където трябва да се бори с всичко.

Дали ще успее?

Отговорът е във вашите ръце.

Приятно четене!

СВЕТЪТ НА ДЕЙЗИ

Принц Александър Сташ Валенски

Баща на Дейзи, който имаше огромно богатство, за да може да се отдаде на трите си слабости: пилотиране, поло и жени.

Франческа Върнън

Майка на Дейзи, ослепителна американска филмова звезда. Неудържима е по характер, но един ден във Франция капитулира пред един принц.

Принц „Рам“ Валенски

Доведен брат на Дейзи. Тя го обожава, но той не се спира пред нищо и злоупотребява с нейната невинна нежност.

Кики Каванъф

Единствената истинска приятелка на Дейзи. С високо обществено положение, но твърде темпераментна и затова е изхвърлена от всички първокласни американски училища. Кики съумява да намери „неподходящия“ съпруг.

Фредерик Гордън Норт

Най-популярният режисьор на телевизионни клипове. Той смята, че е сполучил, като е сключил договор с Дейзи на твърде ниска цена, докато във Венеция не се влюбва лудо в нея.

Патрик Шенън

Той притежава всичко, което един американски милиардер трябва да има: разкошен дом в Манхатън, достъп до всички изискани клубове — всичко, освен Дейзи.

1

— Винаги бихме могли да снимаме на покрива на Американската радио корпорация — каза Дейзи, като се разхождаше край парапета, над който се издигаше висока метална решетка, предназначена да предпази евентуални самоубийци. — Вие, хората от „Емпайр Стейт Билдинг“, сте обладани от параноя — посочи тя презрително към преградата зад нея. — Но, г-н Джоунс, ако нямаме изглед точно оттук, губим цялото послание на рекламния клип.

Безмълвен и учуден, униформеният мъж гледаше как Дейзи изведнъж подскочи високо и се хвана с една ръка за металната решетка. С другата ръка тя махна моряшката си шапка, под която бе напъхала косата си, и я разпусна свободно. Платиненият водопад бе подхванат от вятъра и превърнат в милиони непокорни, ослепителни нишки.

— Слезте, госпожице — каза умолително мъжът, който отговаряше за наблюдателната площадка на зданието. — Вече Ви казах — не е разрешено.

— Вижте, аз просто се опитвам да Ви покажа какво точно търсим — настояваше Дейзи. — Това е рекламен клип за лак за коса. Кажете ми — възможно ли е въобще да се рекламира лак за коса, ако вятърът не духа в нея? Представете си разкошна коса, която пада на талази — вятърът е съществен елемент, г-н Джоунс.

Униформеният служител гледаше объркан към Дейзи — със смут и възхищение. Той изобщо не можеше да я разбере. Тя беше млада и по-красива от всичките жени, които бе виждал досега, но бе облечена в старомодно бейзболно яке, на гърба, на което се мъдреше напомнящият за отминала слава надпис „Бруклин Доджърс“, панталон на моряк от Американските военноморски сили, а на краката си бе обула мръсни маратонки. Човекът бе твърде далеч от представата за романтичен мъж, но всичко, свързано с Дейзи, възбуждаше въображението му с непривично очарование. Той откри, че не може да откъсне поглед от нея. Тя беше висока колкото него, не по-малко от

метър и седемдесет, и нещо в походката ѝ му подсказваше, че е спортувала активно; той бе доловил това преди още да я види как подскочи и се улови за пръчката на решетката, откъдето сега жестикулираше — безстрашна, дръзновена, като че ли се опитваше да улови лъч от самото слънце. Служителят от покрива усещаше особената яснота и интонация на говора ѝ, което го караше да мисли, че тя може би не е американка. Но пък кой друг, освен една американка, би се облякъл като нея? Когато се появи за първи път, единственото, за което тя помоли, бе разрешение да снима рекламен клип на неговия покрив. И ето я сега — виси там горе, като ангел божи на коледно дърво. Слава богу, че днес бе затворено за посетители.

— Просто не можете да се качвате там, горе. Последния път, когато дойдохте, въобще не ми казахте, че искате да снимате отгоре — каза той с упрек в гласа, като внимателно се приближаваше към нея. — Не е разрешено. Би могло да бъде доста опасно.

— Но всяко голямо изкуство не признава правилата — весело отговори Дейзи, като си припомняше как преди седмица, когато за първи път дойде тук, дваисетдоларовата банкнота осигури сътрудничеството на г-н Джоунс. В джоба ѝ имаше още много такива банкноти. Преди години един рекламен продуцент я бе научил да се движи навсякъде с удобно прегънати пари.

Дейзи се покатери малко по-нагоре и пое дълбоко дъх. Беше свеж, ослепителен пролетен ден на 1975 година и вятърът бе издухал цялата мръсотия от града; реката, която течеше край острова, бе синя и жива като самия океан, а Сентръл Парк приличаше на огромен ориенталски килим, разпънат в подножието на сивите жилищни сгради на Пето авеню.

Тя се усмихна на объркания мъж, който я гледаше.

— Вижте, г-н Джоунс, аз познавам и трите манекенки, които ще участват в клипа. Едното от момичетата живее само със сурови зеленчуци, а освен това тренира карате и скоро ще получи черен пояс; другото току-що подписа първия си договор за участие във филм, а третото е сгодено за петролен магнат. Е, възможно ли е три истински американски момичета като тези да имат намерение да скочат? Ние ще построим здрава, абсолютно сигурна платформа, на която ще ги снимаме. Лично аз гарантирам за това!

— Платформа?... Та вие никога не споменахте...

Дейзи скочи на покрива и се приближи към него. Тъмните ѝ очи, не съвсем черни, а с цвета на сърцевината на огромна виолетова теменуга, отразяваха светлината на късния следобед и останаха приковани в мъжа, докато тя сърчно бутна в ръката му две сгънати банкноти.

— Г-н Джоунс, съжалявам, ако съм Ви разтревожила. Съвсем честно — тук е абсолютно сигурно, би трябвало и вие да опитате.

— Аз просто не знам, госпожице...

— О, хайде — опита се да го придума Дейзи. — Нали ми бяхте обещал, че всичко ще е готово за понеделник? Нали ми обещахте, че в шест сутринта ще работи специален товарен асансьор за снимките?

— Но вие никога не казахте и дума, че снимките ще се правят над равнището на покрива — промърмори Джоунс.

— Равнището на покрива! — каза възмутена Дейзи. — Ако ни трябваше просто изглед от високо, в града има поне една дузина сгради, където можем да снимаме. Но ние искаме вашата, г-н Джоунс, и никоя друга.

Сценарият на рекламния клип изрично посочваше „Емпайр Стейт Билдинг“. Какво друго можеш да очакваш от „Ревлон“, освен да усложни живота ти? Като бъркаше във вътрешния си джоб за допълнителна двайсетачка, тя си спомни, че преди три години, когато започна работа като помощник-продуцент, за първи път видя как един таксиджия, без капка угризение, прибра четиридесет долара, за да изключи брояча, и остави таксито си да бъде снимано шест часа в една улична сцена.

„Но вие подкупвате хората“, бе възразила тогава Дейзи. „Считай, че плащаме наем, ако искаш да останеш в бизнеса.“ Бяха я предупредили и тя прие съвета. Сега, когато беше станала опитния продуцент, създаде едни от най-хубавите рекламни клипове на всички времена — ако си падате по рекламите — Дейзи се бе научила да се справя лесно с възраженията, когато понякога се сблъскваше с тях. Г-н Джоунс бе може би по-труден от доста други хора, но тя се беше справяла успешно и с по-тежки случаи. Следващата ѝ маневра, до която прибягваше понякога, обикновено уреждаше въпросите.

— О, как забравих да Ви кажа? — каза тя, приближавайки се още повече към него. — Директорът искаше да знае, дали ще Ви снимам в рекламата, ей там, в дъното, като пазач на ключовете от кралството.

Можем да Ви платим само минималната ставка по актьорската тарифа, затова не се чувствайте задължен да се снимате, ако не искате. Можем да наемем актьор, който да се снима вместо вас, но няма да е същото...

— Ами...

— И, разбира се, ще трябва да Ви гримираме — хвърли тя на масата най-силния си коз.

— О, предполагам, че ще трябва... Да-а, без вятър в косата, кому ще е притрябвал лак? Разбирам какво искате да кажете. Хм, грим, значи... А може би ще трябва да облека и някакъв костюм?

— Униформата Ви ще свърши отлична работа, точно това ни трябва. Довиждане, г-н Джоунс, до понеделник рано сутринта.

Дейзи му махна весело с ръка и тръгна към покритото помещение в средата на покрива. Докато чакаше асансьора да се изкачи до осемдесет и шестия етаж, русокосото момиче, облечено с бейзболно яке родена принцеса Маргьорит Александровна Валенски — си помисли: *Какво щастие е, че човек на този свят винаги може твърдо да разчита на едно — всеки иска да е в шоубизнеса!*

Господин Джоунс беше само един от многото мъже, завладян от очарованието на Дейзи Валенски. Между първите от тях бе прочутият фотограф Филип Халсман, чиито снимки на кориците на „Лайф“ бяха най-многобройните в историята на списанието. В късното лято на 1952 година той бе изпратен да направи първата официална снимка на Дейзи за корицата на „Лайф“, тъй като абсолютно всички — или поне така си мислеха издателите на списанието — искаха да узнаят как изглежда детето на принц Сташ Валенски и Франческа Върнън. Внезапната сватба на големия герой от войната и ненадминат играч на поло с несравнимата и романтична американска филмова звезда заинтригува целия свят и подклаждаше всякакви слухове, които се разрастваха и преувеличаваха благодарение на изолацията, в която заживяха принц и принцеса Валенски след раждането на първата им рожба през април.

Сега, през месец август, Франческа Върнън Валенски седеше във високата трева на една швейцарска поляна и държеше в ръцете си Дейзи. Халсман намери, че актрисата е замислена, дори малко тъжна. Той вече я беше снимал два пъти преди това; втория път, когато

спечели „Оскар“ за ролята на Жулиета. Но сега това, което го интересуваше, бе смеещото се дете, дори повече от тайнственото настроение на майка му. Мъничкото момиченце приличаше на някакъв нов вид роза със своите невъобразими цветове. *Наистина, помисли си той, само поколения внимателна селекция биха могли да създадат това дете, което имаше класическите тъмни очи на своята майка италианка и невероятния топъл цвят на кожата на една тосканка — цвета на онова място от зрялата праскова, което човек първо посяга да отхапе.* И все пак, малката главица бе покрита по саксонски със сребърни къдрици, които обграждаха живото ѝ лице като цветно венче.

Маша, старата дойка на Сташ Валенски, все още част от семейството, го информира с пълното съзнание за собствената си важност, че косата на принцеса Дейзи е точно копие на нейния баща, когато бил дете. „Това е истинска руса коса“, обясни тя гордо, „която с възрастта ще стане златиста, но никога пепеляво кестенява.“ Тя се гордееше с тази коса на рода Валенски, характерна за много поколения назад — да, в ония далечни дни на най-ранните потомствени руски благородници — болярите, които образуваха свитата на царете близо хиляда години преди Петър Велики. Освен това, запита тя почти с негодувание, нима нейният господар не произхожда по пряка линия от скандинавския принц Рюрик, основал през 800-та година руската монархия? Халсман побърза да се съгласи с нея, че косата на малката Дейзи ще остане винаги руса. Като си припомни нетърпящото възмущение поведение на Маша и това, че скоро ще отнесат детето за вечеря, той светкавично се залови да оползотвори оставащото му на разположение време.

Тактично реши да не моли Франческа да му позира как скача от земята, любимият му номер след снимки на седящи хора, който му бе донесъл голям успех при много прочути личности и сановници от най-висок ранг. Вместо това, фотографът използва своя чар, за да придума Сташ Валенски, който стоеше зад него и наблюдаваше сцената, да позира с жена си и детето.

При цялата си самоувереност и излъчваща се властност обаче, Валенски не изглеждаше спокоен пред фотоапарата. По-голямата част от своя четиридесет и една годишен живот той бе изживял с две фрази, скрити в дълбините на съзнанието му. Едната беше от Толстой: „... да

живееш като благородник е проблем на самия благородник и само човек с такова потекло може да го постигне.“ Другата фраза бе открит в една парцалива книжка за хиндуистката религия, попаднала в ръцете му по време на краткия му възстановителен престой в болницата, след като бе принуден да катапултира от своя изтребител „Ураган“ при „битката за Великобритания“: „Бъди като орел, извисил се над бездната. Орелът не мисли за своя полет — той просто чувства, че лети.“

Нито един от двата ръководни принципа в живота му не му позволяваше да се чувства удобно, застанал неподвижен пред фотоапарата. Той стоеше толкова вдървен, че Халсман, в проблясък на вдъхновение, предложи да отидат до оборите, където деветте понита за поло на принца живееха в единични боксове под грижите на трима коняри.

Франческа полюшваше в ръцете си Дейзи, докато Валенски показваше отличителните белези на животните. Обхванат от ентузиазъм, принцът тъкмо беше поканил фотографа да разгледа устата на любимото му пони Мерлин, когато Халсман любопитства дали животното би допуснало да качат Дейзи на гърба му.

— Защо не? Мерлин е толкова спокойна.

— Но то не е оседлано — възрази Франческа.

— Толкова по-добре. Все някога Дейзи ще трябва да се научи да язди неоседлан кон.

— Та тя дори не може да седи самичка — каза нервно Франческа.

— Аз нямам намерение да я оставям да язди.

Принцът се засмя, решително взе детето и го постави да седне върху ниската извивка на гърба на понито, между слабините и плешките на животното. Франческа се приближи, за да прикрепимомиченцето, и ето че най-сетне Халсман успя да щракне снимката си за корицата на „Лайф“: великолепият мъж и прекрасната му съпруга, ръцете им, прегърнали малкото телце, възбудените им лица, обърнати нагоре към феята, облечена в рокля като пролетна ливада, ръчичките ѝ, пляскащи възторжено във въздуха.

— Тя въобще не се страхува, Франческа — възкликна гордо Сташ. — Бях сигурен, че няма да се уплаши. Жените от рода Валенски яздят от стотици години, нали ти казвах?

— И неведнъж, скъпи — отвърна през смях Франческа, но той не успя да заличи напълно нотките на тъга, които се прокрадваха в очарователната ѝ насмешка — смях, заглъхнал след кратък миг. Именно тогава Халсман реши, че е дошъл моментът да помоли Валенски за коронната си снимка: принцът, отскочил във въздуха. Когато подхвърли идеята, Валенски за кратко се поколеба. После, вземайки Дейзи от гърба на Мерлин, той я улови под мишниците ѝ, вдигна я високо над главата си и подскочи право нагоре, със свирепия скок на диво животно. Детето изпищя възторжено, а Франческа Валенски потрепери, тя, която някога бе безразсъдно смела. „Защо ли женитбата я беше променила толкова?“ — зададе си въпроса Халсман.

2

Обикновено „Куин Мери“ изминаваше маршрута от Ню Йорк до Саутхамптън без междинна спирка. Но специално при това пътуване, през юни 1951 година, огромните машини бяха спрени напълно, когато корабът пристигна в Шербург. Той хвърли котва извън пристанището, един катер се приближи до големия презокеански пътнически кораб и спря в близост до отвора, през който вкарваха багажа. Една дузина моряци бутаха надолу по мостчето големи колички с натрупани върху тях камари от куфари и сандъци, после ги разтоварваха на две купчини — едната внушителна, другата сравнително скромна.

Докато подреждаха всички тези куфари и пътнически сандъци, хиляди любопитни пасажери се тълпяха край парапетите, за да открият причината за неочакваното забавяне. След кратко изчакване трима души слязоха по стълбата: строен мъж, който държеше за ръката елегантна жена, пред тях вървяха четири малки възхитителни кучета и накрая пристъпваше още една жена, която колежаните от трети курс веднага разпознаха и приветстваха с викове и аплодисменти.

Докато Франческа Върнън седна върху един от куфарите си и весело замаха с ръка към своите обожатели, Уиндзорските херцог и херцогиня, застанали с достойнство до дузините пътнически сандъци, където бе събран целият им летен гардероб, не виждаха причина да отвърщат на врявата на простосмъртните. Те дори не благоволиха да кимнат с глава на актрисата, чието лице беше не по-малко известно от техните. Ежегодното им пристигане на континента ставаше, за нещастие, по този публичен начин. Докато пътуваха на „Куин Мери“, те неизменно се хранеха в своята каюта апартамент и се показваха навън само за да разходят кучетата си. Привикнали с ухаждането, което ги обграждаше навсякъде, те дори не погледнаха към зрителите, но за Франческа вниманието на публиката само засили трепетната вълна, която я обзе с приближаването на катера до митническия пристан, където я очакваха нейният рекламен агент Мати Файърстоун и жена му Марго.

Семейство Файърстоун бяха пристигнали в Европа няколко седмици преди нея. Те бяха наели една огромна кола Делахей отпреди войната и ангажирали шофьор, говорещ английски. Франческа седеше безмълвно, изпълнена с очакване, докато колата летеше към Париж по пътя, край който растяха тополи. Нейната малко старомодна, смугла красота, която напомняше за Италия от петнадесети век, беше озарена от едно съвсем неklasическо предчувствие, докато тя се бе облегла на възглавничките на колата.

Франческа излъчваше особена смесица от спокойствие и чиста чувственост в триъгълника, затворен между очите и устните ѝ. Тъмните ѝ очи бяха продълговати и доста раздалечени. Устата ѝ, дори когато беше в пълен покой, подсказваше с формата си многозначителна привлекателност: нежната извивка на горната устна се спускаше в средата, за да докосне пухкавата възглавничка на долната ѝ устна, и очертаваше линия, която имаше силата на прегръдка.

Марго я наблюдаваше с майчинско вълнение. Тя си помисли, че в нито една от ролите си Франческа не е била толкова затрогваща, както сега, когато цялото ѝ същество бе обгърнато от пламъка на възбуда от първите ѝ часове на европейска земя. Малко хора, освен Марго, която беше нейната приятелка, изповедничка и пазителка през последните шест години, знаеха точно какво огромно влияние оказваха върху двадесет и четиригодишната филмова звезда купищата приказки и романтични истории, които тя поглъщаше.

— Ще останем в Париж една седмица, скъпа — каза Мати на своята клиентка — а после ще направим голямото пътешествие. Надолу през Франция до Ривиерата, после ще продължим край брега, докато стигнем Италия. Ще спрем във Флоренция, Рим, Венеция и ще се върнем в Париж през Швейцария. Цели два месеца! Как ти се струва, не звучи лошо, нали?

Франческа беше твърде развълнувана, за да отговори.

В края на август семейство Файърстоун и Франческа се завърнаха в Париж, където Марго сериозно се зае да довърши покупките си преди отплаването на кораба в края на месеца. Те се бяха настанили в хотел „Джордж V“, предназначен и по-рано, и сега за богати туристи, които не се притесняваха от това, че хотелът е пълен с други богати туристи, които наистина държаха на хубавите легла,

безупречното обслужване и, разбира се, на водопроводните инсталации.

Още първата вечер от тяхното завръщане, в бара на хотела Мати среща Дейвид Фокс, вицепрезидент на едно студио, с когото той обядваше в Холивуд поне веднъж месечно.

— Вие всички трябва да дойдете в Довил за поло мача през следващата седмица — настояваше Дейвид. — Това е първият важен мач след края на войната.

— Поло? — попита възмутен Мати. — Група капризни нехранимайковци на гърба на малки, нервни понита? Кому е нужно това?

— Но те са достигнали до финала... всички ще бъдат там — настояваше Дейвид.

— Как се обличат в Довил? — полюбопитства Марго.

— Точно както се обличаш за екскурзия по море с най-голямата яхта на света — отвърна с разбиране мъжът. — И, разбира се, тоалетите се сменят три пъти на ден.

— Мати, скъпи, аз трябва да отида в Довил — съобщи Марго с тон, който подсказваше на Мати безпредметността на по-нататъшните разисквания по въпроса.

Довил, този вечен елегантен курорт, е бил основан на нормандския бряг от херцог дьо Морни през 1866 година. От самото начало е трябвало да стане рай за богатите аристократи, страстно запалени по ездата, хазарта и голфа. Нормандската трева е най-тучната във Франция и от млякото на кравите става най-хубавото сирене, сметана и масло. Същата тази трева привлича силно хората, които обичат конете, и затова с развъждането и отглеждането на коне се занимават много от фермите в околността. Самият Довил се състои предимно от хотели, магазини, кафенета и ресторанти, но свежият морски въздух създава у шумната скитаща тълпа по крайбрежната ивица илюзията, че предната нощ, прекарана в казиното, би могла по някакъв начин да бъде полезна за здравето.

Хотел „Нормандия“, където Мати бе успял в последната минута да направи резервации, бе построен в познатия английски стил, с дървени греди, и приличаше по-скоро на нормална господарска къща,

превърната от някого в крайморски гигант. През август хотел „Нормандия“, „Роял“ и „Хотел дьо Голф“ подслоняваха голямата част от хората, които през октомври трябваше непременно да бъдат в Париж, през февруари — в Сен Мориц, а през юни — в Лондон.

През 1951 година наричаха тези хора „Международния кръг“. Поради това, че тогава не съществуваше реактивният двигател, терминът „Джет Сет“^[1] не беше влязъл в употреба, но това не пречеше на вестниците и списанията, е, може би в по-малка степен от днешните, да следят със затаен дъх пристиганията и отлитанията на тази позлатена тълпа, успяла някак си да се откъсне от сивото, прозаично ежедневие.

Всички те бяха заредени с много пари, въпреки че парите сами по себе си не гарантираха влизането в това общество. Чар, красота, талант — нито едно от тези качества, прибавени дори към парите, не биха могли да включат човек в този Международен кръг. Основното, което имаше значение, беше склонността, чистосърдечното желание да живееш живот от по-особен вид; живот, в който преследването на удоволствието и развлеченията можеше да продължи с години, без капка чувство за вина; живот, в който работата не значеше нищо и постиженията, освен в спорта и комара, не бяха причина за гордост. Това беше живот, в който най-ползотворните усилия на човек се хвърляха за външен блясък и украса: коне, мода, луксозни и екзотични интериори, постоянни пътешествия, забавления и широки познанства, но не и дълбоко приятелство.

Неразделна част от живота на „Международния кръг“ беше и мъжът, когото тогава наричаха плейбой. Истинският плейбой обикновено не разполага с много пари, но той винаги можеше да бъде открит там, където имаше пари. Присъщо му е чувството за хумор, благонадежден чар, за него няма тайни в хазартните игри, пие с такт като джентълмен, избягва да прави дългове в игрите и доставя на жените такова удоволствие, че те непременно разказват за него на своите приятелки.

Принц Александър Василиевич Валенски не беше плейбой. Но той толкова често беше там, където се събираха плейбой, че пресата бе кръстила Сташ Валенски плейбой, без да се интересува от подробностите.

Сташ Валенски притежаваше голямо състояние, което го разграничаваше напълно от плейбойското съсловие. Състояние, което никога не бе поставяно под въпрос, дори по времето на най-смайващите му екстравагантности. Разбира се, той нямаше причина да се смята за екстравагантен, защото можеше да поеме разходите за всяка своя приумица. Безметежното отношение към богатството бе присъщо на неговите предци до баща му принц Василий Александрович Валенски. Все пак Сташ Валенски не би могъл да се нарече бизнесмен. До 1939 година, когато турнирите по поло бяха прекъснати от Втората световна война, той посвещаваше по-голямата част от живота си на играта. От 1935 година насам той беше постигнал *девет голов хандикап*, което го правеше един от десетте най-добри играчи в този спорт. Спорт, толкова скъп, че откакто съществуваше, едва девет хиляди души в целия свят се бяха занимавали с него.

Валенски имаше физиката на голям атлет, калявал безмилостно своето тяло през целия си живот, и будните, готови за поредната битка очи на дивия хищник. Погледът му бе дързък, гъстите му вежди бяха доста по-тъмни от русата му коса, подстригана късо, с вид на небрежно вчесаната козина на куче. Валенски никога не бе молил за нищо. Или му се даваше, или той просто си го вземаше. Носът му, счупван много пъти, му придаваше вид на грубиян. Кожата му имаше здравословния тен на човек, който прекарва времето си на открито, чертите на лицето му бяха твърди, резки, почти брутални, но походката му — бърза и грациозна — показваше пълен самоконтрол, независимо от ситуацията, в която можеше да попадне. Считаха, че прави най-добрите подавания в света на международните турнири по поло. Валенски не само че никога не използваше излишна сила, когато боравеше с юздата, но той беше роден, като някои истински мъже, с инстинкта да установява непосредствена връзка с животното така, че то да изглежда като естествено продължение на неговото съзнание, звяр без собствена воля и желания.

Въпреки това принц Валенски притежаваше девет понита, а не обичайните пет или шест, защото той ги яздеше като варварин. Не е безопасно да яздиш пони в галоп или да обръщаш внезапно с пълна скорост за повече от две хвърляния в една игра на поло. Сташ яздеше толкова агресивно, че предпочиташе да разполага с отпочинало пони за всяко едно от шестте хвърляния и никога не започваше играта, без

да има три резервни животни. Съгласно правилата на „Хърлинггамската асоциация по поло“, според които той играеше, на никой играч не бе разрешено „да язди срещу своя противник по начин, който би му причинил уплаха или падане от животното“. Сташ приемаше това двусмислено изискване на правилата, но когато яздеше срещу своя противник в играта, той го правеше с ясното съзнание, че трябва да го сваля от коня. Имаше много играчи на поло, които считаха, че правилата на ХАП би трябвало да съдържат специално наказание, за да може да бъде дисквалифициран Валенски за груба игра. Досега не беше се намерил съдия, който да го отстрани от мача.

Беше тържествен ден за Довил и тълпите изискано се бутаха покрай игрището за поло, където трябваше да започне финалът. Когато кметът на града бе уведомен от управата на „Нормандия“, че Франческа Върнън е техен гост, той лично посети хотела, за да я попита, с особена официалност, дали би се съгласила да връчи купата на победителя на финала.

— Честта се падаше на мен, мадмоазел — й каза той, — но за Довил ще бъде велик ден, ако дадете вашето съгласие.

Кметът съзнаваше ясно, че при участието на една филмова звезда събитието би било отразено доста по-обстойно, отколкото като обикновено спортно състезание.

— Ами, просто не знам... — Франческа показва колебание от благоприличие, но вече се виждаше ясно като централна фигура на състезанието.

— О, за нея би било истинско удоволствие — потвърди участието й Марго.

Тя имаше костюм от бяла коприна, гарниран с няколко морскосини детайла, който все още не бе обличала в това пътуване. Имаше съмнения, че тази дреха бе може би твърде официална за един турнир по поло, но сега, когато Франческа щеше да участва в церемонията, намираще я за напълно подходяща. Марго бе голяма любителка на снимки, които показват как кралски особи връчват разни купи на местните жители — слабост, която тя не би признала дори пред Мати. Понякога Марго се виждаше гордо изправена, грациозна и усмихната, около десетина сантиметра по-висока от действителния си

ръст, да получава огромен букет от рози от мъничко, покланящо ѝ се дете. Това, разбира се, не можеше да ѝ се случи никога, но какво пречеше Франческа да бъде главното действащо лице в тази сцена?

Семейство Файърстоун и Франческа наблюдаваха мача с интерес, но скоро се объркаха. Играта беше твърде бърза, за да се следи от човек, незапознат с правилата ѝ. Все пак, атмосферата на мача бе наелектризирана. Зрителите на една игра на поло са винаги елегантно облечени, дъхащи на скъпи парфюми и обладани от особен вид истерия — един баланс между настроението на тълпата, която наблюдава корида в Мадрид, и изисканото, превзето въодушевление в Аскот. Скоро и тримата се предадоха и престанаха да гадаят за кого са предназначени аплодисментите или неодобрителните възгласи. Те просто наблюдаваха спектакъла, представен от осем великолепни атлети, препускащи на коне. Това, което представлява балетът спрямо танца въобще или шахът спрямо другите игри на маса, е и полото спрямо спорта.

Взрив от аплодисменти оповести края на мача. Кметът на Довил се приближи към техните места и подаде ръка на Франческа.

— Побързайте, госпожице Върнън — каза той. — Животните са разгорещени и не би трябвало да ги задържаме за дълго на игрището.

Франческа хвана под ръка кмета и прекоси игрището за поло, сега доста развалено от многобройните дупки, изровени от копитата на животните. Клошираната пола на роклята ѝ от зелена коприна, изпъстрена със сини и бели цветя, трептеше като корабно платно, издуто от силен бриз. На главата си имаше голяма бяла сламена шапка с вълнообразна периферия и панделка от коприната на роклята ѝ. С едната си ръка Франческа крепеше шапката и така усети, че по време на мача е изгубила някъде фуркетите, които я придържаха на главата. Актрисата и кметът се приближиха към мястото, където ги чакаха осемте състезатели, все още яхнали понитата. Кметът произнесе кратка реч, първо на френски, после на английски език. Внезапно подаде на Франческа тежък сребърен трофей. За да поеме купата, тя автоматично свали ръката си от шапката. Вятърът тозчас я отнесе от главата ѝ, като я подхвърляше из игрището от туфа на туфа.

— О, не! — възкликна тя отчаяно. В същия миг Сташ Валенски се наведе от понито и я издигна като перце с едната си ръка. Като я държеше внимателно през кръста, той препусна след шапката. Тя беше спряла около стотина метра по-нататък и Валенски, който продължаваше да придържа Франческа до себе си, се наведе от седлото, грабна шапката за копринената ѝ панделка и я постави на главата ѝ. Трибуните гръмнаха от смях и аплодисменти.

Франческа въобще не чуваше шума на зрителите. Времето беше спряло за нея. Инстинктивно тя изчакаше мълчалива и пасивна, притисната до мократа от пот риза на Сташ. Усецаше миризмата на неговата пот и това предизвикваше у нея неясно чувство на желание. Устата ѝ се изпълни със слюнка. Искаше ѝ се да забие зъби в загорялата от слънцето шия, да хапе, докато усети вкуса на кръв в устата си, да попие с устните си стичащите се надолу ручейчета пот. Искаше ѝ се да я събори на земята, така както я държеше в ръцете си, точно в този миг, потен, разгорещен, все още дишащ тежко след края на играта и да потъне целият в нея.

Опомняйки се, Сташ пришпори понито назад при другите играчи. Той спря и слезе на земята, като все още държеше в ръцете си Франческа. Постави я внимателно до него. Неизвестно как, тя стискаше купата в ръце, но залитна на високите си токове. Той грабна купата от нея, пусна я на тревата и стисна здраво двете ѝ ръце, за да не падне. В един миг те стояха неподвижно, вперили очи един в друг. После той се поклони и целуна едната ѝ ръка. Това не беше протоколното целуване на ръка, когато устните едва докосват кожата, а един силен, парещ отпечатък на неговата уста.

— А сега — каза той, без да откъсва поглед от учудените ѝ очи, — предполага се, че вие ще ми връчите купата.

Той се наведе и ѝ подаде трофея. Тя му го връчи обратно, без да каже дума. Тълпата избухна отново в аплодисменти и тогава, когато шумът заглушаваше всичко, промълви едва доловимо:

— Вземете ме отново.

— По-късно.

— Кога? — Франческа бе шокирана от собствения си рязък, прегракнал глас.

— Довечера. Къде сте отседнала?

— В „Нормандия“.

— Елате, ще Ви отведа до вашето място.

Той ѝ подаде ръка и те вървяха мълчаливо, докато стигнаха при Мати и Марго. Всичко важно вече беше казано. Нищо повече не можеше да се добави.

— Осем? — попита той.

Тя кимна в знак на съгласие. Той не целуна отново ръката ѝ, а само се поклони леко и напусна игрището.

— Боже мили, какво беше всичко това? — попита Мати. Франческа не му отговори. Марго не каза нищо, понеже забеляза на милото и обичано лице на приятелката си едно особено изражение, което говореше красноречиво, че нещо ново ѝ се беше случило, нещо, което излиза извън границите на досегашния ѝ живот.

— Хайде, скъпа, всички си тръгнаха — каза на Франческа.

Актрисата стоеше, без да помръдне и явно не чуваше нищо.

— Какво ще облечеш довечера? — прошепна Марго в ухото ѝ.

Сега Франческа я чу.

— Няма значение — отвърна тя.

— Какво?!

Марго бе шокирана, наистина шокирана — за първи път от двадесет години.

— Хайде, Мати, трябва да се връщаме в хотела — нареди тя и като го остави да кавалерства на Франческа, тръгна напред, мърморейки невярваща: — Няма значение! Няма значение! Тя наистина е полудяла.

Франческа Върнън бе единственото дете на професор Гуидо дела Орсо и съпругата му Клаудия. Баща ѝ беше декан на Факултета по чужди езици в Калифорнийския университет в Беркли. Той беше имигрирал там от Флоренция през двадесетте години на нашия век. И двамата родители на Франческа произхождаха от стари родове, с вековна история, живели в градчето Сан Джимиано, близо до Флоренция, някога приютило в многобройните си замъци италиански благородници. Във всяко едно от двете семейства бе имало поразително красиви жени, много от които бяха изпадали в немилост или опозорявани с печата на безчестието, според строгите морални закони на онези времена. В продължение на стотици години много

благородни тосканци пришпорвали конете си към Сан Джимиано, привлечени от легендите за красотата на дъщерите в семействата дела Орсо и Веронезе. Често, много често мечтите им се оправдавали.

Щом Гуидо и Клаудия дела Орсо откриха наследствените черти в дъщеря си, разбраха, че тя ще бъде несъмнено красива, може би необикновено красива. Те се опитваха да запазят скъпоценната си рожба за себе си колкото бе възможно по-дълго време, въпреки че Франческа се нуждаеше от компанията на своите връстници. Дните, прекарани на бойното поле в някой пясъчник или в суровата бъркотия на някоя детска градина, където всеки хвърля нещо, строи нещо, участва в момчешки и момичешки игри, биха били доста поздравословни за момиченцето, наследило дивата кръв на смуглите, пленителни жени от Сан Джимиано, отколкото безкрайните часове покрай майка си, която се опитваше да подхранва представите ѝ за живота, като ѝ чете на глас безкрайни приказки.

В стремежа си да предпазят Франческа, родителите пълнеха съзнанието ѝ със старомодни истории за галантни постъпки в името на любовта, за герои и героини, чийто живот бе изпълнен с рискове и целомъдрие. Те бяха най-охотната публика за дузините пиеси, които детето скоро почна да играе пред тях, като скалъпваше истории от многобройните приказки, с които беше отрасла. Родителите, гордеещи се с момиченцето, не съзнаваха, че сами насърчават Франческа да гледа на себе си като на героиня, която играе определена роля в някаква пиеса, и да изпитва от това по-дълбоко удоволствие, отколкото от радостите на всекидневния живот.

Когато навърши шест години и тръгна на училище, Франческа откри първата си по-широка публика. В ролята на лукавата Морджиана от приказката „Али Баба и четиридесетте разбойници“, която драматизираха в първи клас, самите магически думи „Сезам, отвори се!“, които даваха достъп до съкровищата на пещерата, се превърнаха в ключа към нейното бъдеще. Тя щеше да стане актриса. От този момент насетне тя започна да играе роли, понякога само в съзнанието си, и често хората, които не я познаваха добре, намираха, че е най-нормална ученичка. Когато не изпълняваше определената ѝ роля в пиеса по случай края на учебната година, Франческа се превъплъщаваше в героинята на романа, който четеше в момента. Тя беше толкова умна и хитра, че нито за секунда не си позволяваше да се

издаде пред своите съученици. Понякога те намираха, че отговорите ѝ са неочаквани, а настроението ѝ — необяснимо, но именно такава бе Франческа — недостъпна и непроницаема. Това ѝ позволи да се издигне бързо сред първите, според неумолимите закони на училищния ред. Всеки искаше да стане неин приятел, защото твърде малко бяха привилегированите ученици.

Година след година Франческа все играеше главните роли в училищните пиеси и никой, дори майките на другите момичета, не би посмял и да си помисли, че това не е съвсем честно, защото тя просто беше по-добра от всеки друг. Пиеса, в която някой друг би изпълнявал централната роля, би била като изкривена. С появяването ѝ на сцената в залата винаги настъпваше някаква възбуда и трепетно очакване. Имаше нещо необяснимо и в най-добрите ѝ жестове. Франческа никога не учеше как да играе дадена роля, тя просто обръщаше реещата си фантазия към ролята, която трябваше да изпълни, и се превъплъщаваше в героинята по толкова естествен начин, сякаш пускаше на свобода заключените чувства и те кацаха на лицето ѝ.

— От всички рискове на професията на импресарио най-мразя да посещавам театралните постановки на колежаните в края на учебната година — оплака се Мати Файърстоун.

— А какво ще кажеш за любовните приключения на актрисите? — попита жена му Марго. — Миналата седмица каза, че те са неприятни от преговори с Хари Кон.

— Да, права си. Пиесата поне свършва бързо — съгласи се Мати, въпреки че дълбоко в себе си той все още се бунтуваше срещу наказанието да присъства на постановката на „Воденичните камъни“ от Арнолд Бенет по случай зрелостните изпити в Бъркли Хай — една пиеса на почит сред абитуриентите.

— И да не си посмял да спиш с отворени очи — подхвърли нежно Марго, — защото това ме изважда от релсите... Освен това семейство Хелман са твои приятели, а не мои.

— Но ти им се обади, когато пристигнахме в Сан Франциско. Не трябваше да забравяш, че е юни — месеца на абитуриентите — промърмори Мати. Той никога не се бе съмнявал, че жена му е способна да организира личния му живот така добре, както и огромния му гардероб. Марго беше идеалната съпруга за един свършен импресарио като Мати: цинична, но малко мечтателна, добросърдечна,

любезна и предсказуема, тъй както той беше дързък и лоялен, надарен с вярното чувство докъде точно може да стигне по време на преговори; никога не грешеше в преценката колко „много“ е достатъчно много и колко „малко“ е твърде малко; не страдаше от излишни скрупули, когато се наложеше да излъже, нито пък спестяваше истината, ако беше необходимо. Нито той, нито Марго биха могли да станат жертва на ласкатели, но и двамата не можеха да устоят на силата на таланта.

В първо действие на „Воденичните камъни“ Франческа дела Орсо изпълняваше ролята на млада жена, на която предстоеше женитба, а в последното действие същата тази жена празнуваше своята златна сватба.

— Каква брюнетка! — прошушна Мати в ухото на Марго с тон, който тя познаваше добре. Този тон предвещаваше добри новини, в гласа му се долавяше звън на чисто злато. Те гледаха Франческа, изучаваха заедно прелестния овал на лицето ѝ, малката, заоблена и леко вдлъбната в средата брадичка, правилния ѝ нос, веждите ѝ, извити така високо, че клепачите придаваха странно, интригуващо изражение на лицето ѝ. Само веднъж през живота си Мати бе виждал жена, красива като това момиче. После тя стана звезда и натрупа състояние. Слушайки как Франческа изпълнява репликите си, той усети ситни капчици пот да избиват над горната му устна, космите на врата му сякаш настръхнаха, почувства пулсирането на слепоочията си. От своя страна Марго съвсем отчетливо съзнаваше многообещаващата тайнственост на големите, спокойни и властни очи, страстния дух, скрит зад гладкото, високо чело и привидно покорната, издължена шия. Но никой от тях не можеше все още да разбере силата на измисления живот, който живееше Франческа, дълбочината на нейните настроения, мощта на безкомпромисните чувства, в които тя бе способна да се хвърли.

Веднага щом благоприличието го позволи, Мати и Марго изоставиха безличната дъщеря на своите приятели и тръгнаха да търсят Франческа дела Орсо. Откриха я зад кулисите, все още гримирана като седемдесетгодишна старица, заобиколена от тълпа поклонници. Мати дори не се опита да се запознае с момичето. Целта му бяха нейните родители.

Обсадата на Клаудия и Рикардо дела Орсо продължи седмици. Въпреки че като родители изпитваха законна гордост и радост от

сценичните успехи на дъщеря си в училище, те посрещнаха с възмущение и гняв предложението на импресариото да подпише с Франческа договор, който да му осигурява изключителните права да я представлява. Той искаше момичето да дойде да живее в Лос Анжелес, под строгия надзор на съпругата му. Все пак накрая, за свое собствено удивление, те превъзмогнаха дълбокото недоверие, което изпитваха към Холивуд, сломени от великолепните перспективи, красноречиво очертани от Мати Файърстоун и от задоволителните качества, които те откриха в Марго.

Въпреки че събитията, последвали постановката на „Воденичните камъни“, объркаха Рикардо и Клаудия, за Франческа те не бяха изненада. Тя толкова отдавна живееше в един свят на мечти, където удивителните случки се оказваха пророчески и нейното развихрено въображение ѝ бе нашепвало, че съдбата ѝ е отредила живот, различен от този на нейните приятели. Не можеше да съществува препятствие, за да постигне този живот.

Франческа Върнън, родена дела Орсо, стана звезда с първия си филм. Славата ѝ растеше с учудваща бързина в онези дни, когато филмовите студия можеха да използват една и съща актриса в три или четири филма годишно. От осемнадесет до двадесет и четиригодишната си възраст Франческа снимаше филм след филм, родена явно да играе големи романтични роли. Тя беше десетина години по-млада от Ингрид Бергман, Бет Дейвис, Ава Гарднър или Рита Хейуорт, но царстваше наравно с тях и грабваше роли, обикновено изпълнявани от английски актриси, защото никоя друга в Холивуд не бе способна да превъплъти онези особени, възвишени герои, излъчващи благородство, трагизъм и съдбова обреченост.

Франческа живя с Файърстоунови около година. После си купи малка къща, в съседство с тяхната. През редките си, кратки почивки посещаваше родителите си в Сан Франциско, но през 1949 година и двамата починаха. Франческа не бързаше да се включи в светския живот на Холивуд и скоро филмовите списания започнаха да рисуват образа ѝ на загадъчна жена. Мати съзнателно насърчаваше това, знаейки добре колко магнетичен за пресата е подобен образ. Рекламният отдел на студиото оказваше пълно съдействие за изграждането на загадъчния образ на кинозвездата, защото разбираха не по-зле от Мати, че истината за нея би била абсолютно неприемлива

за пуританската публика от петдесетте години. Франческа се влюбваше безумно в почти всеки един от партньорите си и нейните дискретни, но доста пламенни любовни истории приключваха обикновено със снимките на финалната сцена на филма. Този ѝ навик да се влюбва би могъл да убие Мати поради страха му от усложнения, но скоро той разбра, че всяко нейно влюбване е ясно ограничено във времето. Тя никога не бе се влюбвала в мъж, който реално съществуваше. Бе обичала Датския принц и Ромео, и Хетклиф, и Марк Антоний, и лорд Нелсън, и още много други мъже, но в момента, когато простосмъртният актьор застанеше пред нея, любовта ѝ изстиваше. Това беше дива, театрална страст, която се превръщаше в бучка лед, щом представлението свършваше.

Марго Файърстоун, свидетелка на поредицата от любовни истории на своята приятелка, често с женени мъже, накрая я запита защо поне не се опита да прекарва по-приятно времето си като други млади актриси на нейната възраст. Франческа ѝ отвърна възмутено:

— За Бога, Марго, коя по дяволите мислиш, че съм аз? Джанет Лий или Деби Рейнолдс с техните сладникави, дребни романи, достойни за филмовите списания? И защо си решила, че се нуждая от *развлечения* — само каква глупава дума?! Аз искам нещо *повече* и ми е напълно ясно колко старомодно звучи това! Моля те, не си прави труда да ме напътстваш. Наистина ми е втръснало от актьори! Но те са единствените мъже, които срещам всеки ден.

Когато изрече тези думи, Франческа тъкмо бе навършила двадесет и четири години и същата вечер Марго реши, че приятелката ѝ има нужда от промяна на сценария. Тя беше твърде силно обладана от изкуствения свят на снимачната площадка, твърде неспокойна и уязвима. Смъртта на родителите ѝ преди няколко години гнетеше допълнително съзнанието ѝ.

— Ако беше моя дъщеря, щях да се притеснявам ужасно много — каза замислено Марго.

— И все пак, миналата година тя спечели Оскар — отвърна Мати.

— Това още повече ме тревожи. Нима си забравил Луиз Рейнер?

— Моля те, как можа да кажеш това? — Мати чукна на дърво, за да разсее спомена за крехката австрийска актриса, чиято кариера според него бе неправилно ръководена. Тя бе спечелила два поредни

Оскара и после фактически изчезна от филмовия небосклон в края на тридесетте години. — Бог да пази подобно нещо да се случи на Франческа. Или на него.

— Хайде да я поканим да дойде с нас в Европа другия месец — предложи Марго.

— Но нали ти искаше да прекараме втори меден месец? — възрази Мати.

— В действителност аз не вярвам в медените месеци — нито първи, нито втори — твърдо каза Марго. — Веднага щом Франческа приключи снимките на „Ана Каренина“, трябва да организираш изпращането ѝ с първия възможен кораб за Европа, където ние ще я посрещнем.

В седем и половина вечерта след поло мача, под трескавото ръководство на Марго Франческа беше готова. Тя бе облечена с дълга вечерна рокля от шифон, в розово и бяло, модел на Жан Луи. Корсажът без презрамки, който подчертаваше кадифената кожа на деколтето, се дигнаше нежно върху гърдите ѝ. Най-вътрешният волан от шифон бе тъмнорозов, следваше друг в по-светъл тон и така до петия, най-горен, който беше снежнобял. Около голите си рамене тя бе наметнала дълъг шал от същата материя, петпластов като полата, тук-таме декориран с букетчета цветя от бледорозова коприна. Общият ефект бе на дреха от осемнадесети век и толкова нереален, сякаш Франческа бе слязла от портрет на Гейнсбъроу. Дългата коса, която тя бе отказала да жертва в името на новата мода в прическите, бе събрана в огромен кок близо до шията и само няколко непослушни къдрички падаха покрай ушите ѝ и върху гладкото чело.

Марго я наблюдаваше с възхищение и малко завист. Мати бе влязъл в дневната на апартамента на Франческа, за да огледа също своята клиентка.

— Надявам се, че момъкът също ще бъде подходящо облечен.

— Мати, в Довил, ако не носиш вечерно облекло, не биха те допуснали дори в игралните зали на Казиното — прекъсна го Марго. Тя беше съвсем наясно как трябва да бъде облечена млада дама на първата си среща с принц. Самата тя бе готова за такава среща от петнадесетгодишна възраст.

— Чуй ме, скъпа — продължи колебливо Мати. — Този приятел е истински принц. Проверих го лично. Но има славата на доста голям женкар. Веднъж се е развеждал, така че имай го предвид. Ти си вече голямо момиче — знам, знам, няма нужда да ми повтаряш!

В този момент някой почука на вратата. Мати отвори и видя главния пиколо на хотела, който държеше бяла картонена кутия в ръцете си.

— Цветя за госпожица Върнън — съобщи той. Мати взе кутията и подаде бакшиш на мъжа.

— Поне е наясно с всички протоколни тънкости — забеляза кисело.

Франческа отвори кутията и откри, че тя съдържаше троен обръч от бели рози, който тя можеше да увие около китката си. Тогава зоркият поглед на Марго зърна още една, по-малка кутийка от черно кадифе, завързана със синя панделка, скрита под розите. Франческа я отвори бързо и дъхът ѝ спря от изумление. В кадифената вътрешност на кутийката лежеше кристална съдинка, пълна до половината с вода. В нея имаше три клончета, гъсто обсипани е цветчета на дръжчици от злато. Всеки цвят бе изработен от пет тюркоазни венчелистчета, разположени около шлифован диамант и листенца от нефрит. Тя извади кристалната вазичка и я положи внимателно на масата. Цялото омагьосващо творение бе не по-високо от осем сантиметра и илюзията, че вазичката е пълна с вода, се дължеше на прозрачността на естествения кристал.

— Но какво..., какво е това? — промълви Франческа.

— Изкуствени цветя — отвърна Мати.

— Фаберже^[2]... никой друг, освен Фаберже не би могъл да го сътвори — каза развълнувано Марго. — Прочети картичката!

Чак тогава Франческа разтвори картичката, скрита в старата кадифена кутийка, на която имаше печат с двуглав орел — знакът на фирмата, гаранция за автентичност:

„Тези незабравки принадлежаха на майка ми. До днес следобед бях изгубил надежда, че ще срещна човек, на когото те биха могли да принадлежат.

Сташ Валенски“

— Той знае номера, които все още не са измислени — кисело промърмори Мати. Но дори и неговият поглед, в който нямаше капка сантименталност, долови безценната красота на предмета. Какъвто и да беше този Донжуан, той наистина умееше да прави подаръци.

Франческа беше завила розовите пъпки около китката си, когато от рецепцията се обадиха, че принц Валенски е долу.

— Чуй ме, мила, просто не забравяй, че една тиква може да се превърне в каляска — каза бързо Мати, но Франческа вече бе излетяла от стаята и не можа да го чуе. Той се обърна слисан към Марго:

— Дявол да го вземе, аз исках да кажа, че каляската се е превърнала в тиква. Мислиш ли, че тя ме разбра?

— Ти можеше спокойно да й говориш на китайски, ефектът нямаше да бъде по-различен — отвърна Марго.

Валенски и Франческа Върнън, без да кажат дума, се измъкнаха бързо от препълненото фоайе на хотела. Хората бяха спрели по местата си, за да ги съзерцават от мига, когато тя пристъпи от асансьора — божествено творение, плуващо в облак от шифон. Откритият бял „Ролс-Ройс“ чакаше пред входа и само след секунди те вече пътуваха по безлюдните улици на града, в който повечето хора в този миг пиеха питието си или обличаха вечерните си тоалети.

— Давате ли си сметка, че е ужасно рано? — попита той.

— Но вие казахте в осем.

— Не мисля, че нервите ми биха издържали до девет часа.

— О, вие страдате от нерви? — прочутият й глас, дълбок и нежен, с труд си пробиваше път през устните, които внезапно бяха пресъхнали.

— От днес след обяд.

Шеговитите нотки в гласа му изчезнаха. Той свали едната си ръка от волана и я постави върху нейните. Внезапното докосване я направи неспособна да отговори. Нито един от нейните любовници, дори в най-интимните моменти, не бе я докосвал по подобен начин. Имаше някакво чувство за собственост в докосването на тези пръсти.

След миг той продължи:

— Смятах да Ви заведа на вечеря в Казиното... там ще има бал по случай приключването на поло сезона. Какво ще кажете, ако го

пропуснем? Можем да отидем в един ресторант по пътя за Онфлър — „Ше Маху“. Там има чудесна кухня и е спокойно, или поне ще бъде тази вечер, когато всички са в Довил.

— О, да, разбира се!

Те замълчаха отново. Колата продължи да пътува в меката нормандска привечер, когато огромният сиво-синкав купол на небето постепенно покриваше пейзажа с китно разположени ниви, овощни градини и чифлици и в последните отблясъци на деня зеленината ставаше още по-наситена, дори нереална.

Когато седнаха в „Ше Маху“, разбраха, че бяха способни да разговарят единствено за незначителни неща. Сташ се опитваше да обяснява на Франческа правилата на играта на поло, но тя едва го чуваше, хипнотизирана от резките движения на загорелите му ръце, покрити с руси косъмчета, ръце на едър sameц. От своя страна Сташ едва ли разбираше какво тя му говори. Франческа се покриваше с най-съкровените му, закътани дълбоко в сърцето, мечти. В продължение на години той беше притежавал много жени, почти всяка, която беше харесал — изискани, умни, опитни и талантливи, жени с неотразима красота, жените от „Международния кръг“. Той беше закоравелият светски мъж, който най-сетне бе поразен от светкавичната любов — необяснимата, безумна, сляпа любов.

Тя е толкова млада, толкова блестяща в своето величие, мислеше си той. Смуглата ѝ, пленителна красота би могла да бъде толкова руска, колкото и италианска. Тя му напомняше миниатюрните портрети на принцеси от Санкт Петербург, поставени в рамки от злато и скъпоценни камъни, които красяха и придаваха носталгичен оттенък на дузината масички около камината на майка му. Кожата на нейните рамене, когато отметна назад шала си, бе нереално гладка и свежа. Извивката на скулите ѝ, там, където докосваше ухото, бе толкова невъобразимо съвършена, че той разбра — паметта му я запечатваше веќе веќе.

Франческа слушаше плътния глас на Валенски, със съвсем лек английски акцент, глас на брутален мъж, в който трептяха нежни нотки, сякаш говореше на току-що родено жребче. Тя си помисли, че той бе тъй различен от всички мъже, които бе познавала досега, като че ли идваше от друга планета. Всеки път, когато се осмеляваше да погледне направо в блестящите му сиви очи, усещаше, че прави нова

крачка в непозната земя. Той ѝ каза, че е на четиридесет години, но силата и устремеността, които излъчваше, го превръщаха в дързък младеж. Мати беше четиридесет и пет годишен. Пред Сташ той изглеждаше на седемдесет и пет.

— Аз никога не влизам в къщи, без да надзърна в обора — обясни ѝ той. — Те просто очакват да ме видят.

— А как се отнасят към гостуващите им жени?

— Не знам, те никога не са посрещали гостенки.

— О, няма? — тя потръпна пред суровата простота на комплимента. — Добре, ще дойда.

Тръгнаха обратно към Довил. Малко преди Трувил се отбиха по един път, който криволичеше около километър сред стари ябълкови дървета, докато свърши пред дървена порта в каменен зид. На звука на клаксона бързо се отзова мъж, който отвори портата и колата продължи навътре в двора. В средата се издигаше масивна каменна къща, а отстрани бяха пръснати други селскостопански постройки.

— Моят управител Жан живее тук със семейството си — каза Валенски. — Момчетата, които работят в обора, живеят в селото и всяка сутрин пристигат на велосипеди.

Той хвана Франческа за ръка и я поведе към оборите, които бяха на известно разстояние от къщата. При шума на техните стъпки понитата веднага изцвилиха и се размърдаха нетърпеливо в своите боксове.

— Горките животни, те са толкова самотни — засмя се Валенски. — Едно от малкото им развлечения е това среднощно представление, което правя в тяхна чест.

Той вървеше бавно от бокс на бокс, спираше и казваше на Франческа името на всяко пони, обясняваше ѝ особеностите на всяко животно и същевременно преценяваше, с опитен и бърз поглед, физическото и психическото състояние на всяко едно от тях.

— Черната пеперуда изкара тази седмица само на паша. Беше наранил устата си — нищо сериозно, но аз не мога да го яздя, докато не оздравее напълно... Бляскавият Гладиатор има лошия навик да яде постелята си и ще се наложи да подменя сламата с торф. Бристолският Изтребител спи, той имаше тежък следобед.

— Бристолски Изтребител, Бляскав Гладиатор?

— Знам, че това са странни имена за коне. Това са имена на самолети... велики самолети. Някой ден ще ти разкажа за тях.

— Разкажи ми сега — помоли тя, без в действителност да се интересува от това. Безгрижната фраза: „Някой ден ще ти разкажа“ бе всичко, което чу.

— „Черната пеперуда“ беше тренировъчен самолет... в Хавиланд. „Гладиаторът“ беше изтребител, „Бристолският“ беше боен самолет за нощни полети..., имаше още много други, сега забравени, освен ако не си летял с тях — тогава никога не можеш да ги забравиш.

Гласът му замлъкна, като видя, че тя не го слуша. Лунната светлина, която блестеше в балната ѝ рокля, я превърна в скулптурна фигура от бял мрамор.

— Хайде — каза неохотно той. — Трябва да те закарам обратно. Балът в Казиното все още не е завършил и ние можем да сме там за по-малко от четвърт час.

— В Казиното? О, не, разбира се. Бих искала да ми разказваш още за „Черната пеперуда“.

— Струва ми се, че не искаш.

— Но аз наистина искам.

Франческа влезе в един празен бокс, където бяха прибрани чулове и храна за конете и седна върху бала с чиста слама, опряна на стената. Отпусна глава на стената, остави небрежно шала си да се свлече от раменете, абсолютно сигурна в ефекта на това обещаващо движение. Сташ я погледна и разбра, че тя не играе ролята на кокетка. Погледът, който му отправи, бе тъй дълбок, като че бе събрал в себе си целия плам на нейната природа, предложена по най-изкусен начин. С един скок Валенски седна до нея, обгърна с ръка кръста ѝ и я обърна към себе си. Прошепна в ухото ѝ:

— „Черната пеперуда“ беше един от основните тренировъчни самолети на ВВС...

— Основен... — каза на пресекулки Франческа.

— Много, много основен... — Валенски целуваше извивката на скулата ѝ, близо до ухото, продължи да обсипва с нежни целувки лицето ѝ, докато устните им се срещнаха. В този миг нещо се промени безвъзвратно в двамата. Те бяха прекрачили невидимата бариера и откриха, че са отворили нова страница в живота си. Не знаеха почти

нищо един за друг, но бяха оставили зад себе си въпросите, потвържденията и предварителните условия. Сякаш те, две отделни същества, в момента на своето събиране образуваха едно ново, твърде различно същество, което никога не би могло да се разложи отново на оригиналните си части.

Франческа се откъсна за миг от неговите устни, вдигна ръце към главата си и разпусна черната си коса върху раменете. Тръсна нетърпеливо глава и после, приковала поглед в очите му, сърчно успя да разкопчае корсажа си и свали многобройните си кринолини, захвърляйки ги настрана, сякаш бяха направени от евтино зебло. Тя дръзко се освободи от облаците шифон, които прикриваха омайната ѝ плът, и остана да лежи напълно гола върху купчината конски чулове. Смееше се тихо, като гледаше как Сташ Валенски, изненадан и зашеметен, се бори с вечерния си смокинг. Скоро, много скоро и той беше гол като нея. Той облада отдалото му се тяло с варварска страст, която бе забравил от години. Това създание от рози и перли се бе превърнало, като с магическа пръчка, в молеца простосмъртна, която настояваше с дрезгав, жаден глас да я обладае час по-скоро. Тя не искаше да го остави да се забави нито мит, не мислеше за собственото си удоволствие пред копнежа да го почувства в себе си, дълбоко, напълно да го притежава. Той легна върху нея и тя се отвори за него, като кралица, разпиляваща щедро цялото си богатство. Това беше първичен акт, това бе самата природа. Когато той достигна треперещ до върховното удоволствие, Франческа погледна лицето, обляно от лунна светлина. Очите му бяха плътно затворени, израз на силна концентрираност, почти на агония, набръчкваща челото му. Тя се усмихна така, както никога по-рано не бе го правила. След това те се сгушиха под конските чулове. Телата им, излъчващи победоносен плам, можеха вече да се докосват нежно, да се изучават, да се обсипват с милувки. Те се любиха отново и този път Сташ не позволи на Франческа да налага темпото. С безкраен такт и умение той я доведе до оргазъм, толкова разтърсващ и победоносен, че тя изпита страх. Задрямаха за малко и когато отвориха очи, видяха избеляващото небе, безпогрешен знак за приближаването на зората.

— Боже мой, какво ще кажат твоите приятели? — каза Сташ, който внезапно се сети за Файърстоунови.

— Мати ще вдигне врява като сърдит баща във викторианска мелодрама, а Марго ще бъде възбудена и любопитна и доволна от себе си. А може би те са си легнали рано и дори не знаят, че аз все още не съм в леглото... което общо взето е най-малко вероятното... След два часа Мати ще реши, че би трябвало да уведоми полицията, но няма да го направи, защото не иска публичен скандал.

— По-добре им съобщи, че си на сигурно място.

— Твърде рано е да им телефонирам... Виж, слънцето изгрява...

— Ще отскоча до къщи и ще кажа на Жан да звънне в хотела, за да уведоми, че си добре и ще се върнеш скоро. Не мърдай оттук.

Върна се след няколко минути.

— Всичко е наред. Нека сега довършим плановете си и после ще отидем да хапнем нещо.

— Плановете си?

— Сватбата. Възможно най-бързо и без излишен шум... или с фанфари, ако го предпочиташ. Само да бъде бързо!

Франческа се полунадигна върху купчината чулове, онемяла от учудване. Зърната на гърдите ѝ бяха все още възбудени и влажни след атаката на неговите зъби и устни, от рошавата ѝ коса стърчаха сламки. Тя зяпна от удивление към този мъж, който я гледаше с най-дълбоко убеждение в това, което каза.

— Да се оженим?

— А какво друго можеш да предложиш?

Седна до нея и взе ръцете ѝ в своите, притисна челото ѝ до гърдите си — там, където бронзовият загар преминаваше в нежно розов тен. Тя вдигна глава и попита отново:

— Да се оженим?

Сташ загърна с един чул раменете ѝ, за да я предпази от утринния хлад. Силните му ръце, научени да им се подчиняват, сграбчиха раменете ѝ и когато заговори, в гласа му зазвучаха твърдите нотки на кавалеристка заповед.

— Достатъчно съм живял на този свят, за да знам, че такова нещо се случва веднъж в живота. На моята възраст не може да се говори за заслепление. Това е любовта и, дявол да го вземе, аз съвсем не съм способен да я изразя: не знам точните думи, не мога да ти кажа какво изпитвам, защото никога не съм го правил. Не съм казвал истинските

думи, говорех други думи, нужни в любовната игра, в прелъстяването...

— Аз знаех всички истински думи, най-красивите, написани някога от човешка ръка, но аз също никога не съм била добра в любовта, така че между нас няма разлика — отвърна бавно Франческа, давайки си сметка, че досега не бе посмяла да признае тази истина дори пред себе си.

— Чувствала ли си се някога като сега? Можеш ли да си представиш, че ще изпиташ нещо подобно отново? — запита Сташ.

Франческа тръсна глава. За нея беше по-лесно да обърне гръб на всичко, което изпълваше живота ѝ до вчера, отколкото да си представи, че ще живее без Сташ.

— Но... може би трябва да се опознаем — каза и веднага се засмя високо на условността на този въпрос.

— О, Боже, да се опознаем... Ние току-що заключихме, че досега сме изпитвали едно и също към любовта. Не, ще им кажем, че сме решили да се оженим и това е всичко. Франческа, кажи „да“!

Цялата романтична природа на Франческа се надигна в душата ѝ. Тя не каза „да“, а наклони царствената си глава и страстно зацелува ръцете му, обладана от настървението да се подчинява и да властва. От очите ѝ се стичаха сълзи и той целуваше мокрите ѝ страни.

Слънцето беше вече високо и изведнъж те осъзнаха шумовете на селския живот, които изпълваха двора.

— По-добре се облечи — Сташ намигна като хлапак.

— Да се облека? Може би ще ми кажеш с какво? — Франческа посочи купчината намачкан шифон и копринени цветчета, захвърлена на мръсния под на обора. — Ами това? — тя повдигна част от дантеленото си бельо, подаващо се изпод чула. Наричаше се „Веселата вдовица“ и представляваше корсет, който започваше със сутиен без презрамки, продължава надолу, за да обгърне тънкия кръст, и завършваше към средата на бедрата с жартиери, предназначени да опъват копринените ѝ чорапи.

— Щях да ти помогна, но ти съблече всичко толкова бързо.

— Е, да, има начини и начини, но мисля, че е безпредметно да ги обсъждаме сега. Не, Сташ, аз просто не мога да облека отново всичко това — каза умолително Франческа. — Погледни, ръцете ми треперят.

И двамата се вцепениха, изненадани от подсвиркването на приближаващия към обора работник.

— Ще го отпратя — прошепна Сташ, като се опитваше да задуши надигашия се смях. — Скрий се отново там.

Франческа се промъкна под чуловете, като се смееше тихичко. Преходът от възвишения романс към фарса бе толкова явен. Тя хвърли поглед към понито, което подаваше глава от съседния бокс, гледаше към нея и пръхтеше с очевидно неодобрение, сякаш се мъчеше да съобщи на целия обор какво се бе случило тук. След малко Сташ се върна с купчина дрехи в ръцете си.

— Успях да направя сделка с момчето — й каза, подавайки й чифт лъснати стари ботуши за езда, оръфана синя риза и позамърсен брич. — Той е горе-долу висок колкото тебе и мисля, че е взел душ тази сутрин, но не бих гарантирал.

Докато Франческа се оправяше с дрехите на момчето, които при добро желание можеха да минат за чисти и бяха поне два номера по големи, Сташ донесе от колата вечерната й чантичка. Тя се погледна в огледалцето на пудриерата и видя, че на лицето й не бе останала следа от грим. Реши да не се притеснява от това. Харесваше чистата си, поруменяла кожа, нахапаните си устни, непознатите, възбудени очи.

— Ще ми трябва колан — откри внезапно тя.

Сташ разгледа инвентара, закачен на стената.

— Ремъкът е твърде дълъг. Юздата? О, не, мисля, че не става, нито пък тази верижка... Бих ти дал папионката, ако можех да я намеря, но тя ще бъде твърде къса. Ето, това ще стане — той й подаде дълго парче от някаква материя, сгънато на две.

— Какво е това?

— Връзка за опашка. С нея връзвам опашката на понито, когато играя поло, за да не се закачи за стика.

— Кой казва, че романтичните истории не съществуват в наши дни? — попита Франческа.

— Кажи им, че се е намесила божията десница — Франческа се смееше високо на онемелия Мати.

— Но ти трябва поне да си бременна — избухна агентът. — Ти нямаш нито едно прилично обяснение! Захвърляш една възходяща

кариера, за да се омъжиш за някакъв си руснак — играч на поло, дошъл кой знае откъде. Ти си толкова умопомрачително безгрижна, сякаш десет хиляди дявола танцуват на върха на една игла.

Франческа хвърли ръкавицата на предизвикателството в лицето на чистата му логика.

— Мати, колко години трябва да живее човек на върха? Години на стремително издигане? Години на фойерверки? Докога? Аз съм влюбена в истински мъж за първи път в живота си, така че, моля те, бъди добър с мен — тя задаваше въпросите си с вбесяващо безгрижна усмивка. — Ние искаме всичко, Мати, всичко, всичко и то сега, а не по-късно. И защо да не го вземем? Можеш ли да ми кажеш един-единствен довод, поради който трябва да отложим решението си, било само със седмица? — настъпваше Франческа.

— Добре, добре! Щастлив съм, очарован съм, изпитвам безумна радост! Най-добрата ми клиентка, която обичам като истинска дъщеря, се жени за един донжуан, когото срещна вчера — може ли да се намери по-хубав повод за щастие? И какво мислите, че ми отговаря, когато я запитвам защо всичко трябва да стане толкова внезапно, защо не се върне в Холивуд да снима „Робин Худ“ и тогава да се жени? Какво ми казва, когато се опитвам да я убедя, че никой не иска да ѝ пречи да се омъжва за своя принц, но може би е по-добре да го опознае първо?

— Казах — промълви Франческа замечтано, — казах, че усетих момента на истината. Казах, че никога досега не съм била действително сигурна в нещо, че съм го чакала през целия си живот и сега, когато го открих, не ще го напусна никога.

Марго усети в гласа на Франческа една особена нотка, която ѝ подсказа, че каквото ѝ да бе решила приятелката ѝ, нямаше сила, която да я откаже или забави.

Мати вдигна ръце:

— Предавам се. Освен това аз нямам никакъв шанс да успея да те убедя. Добре, ти ще се жениш и аз трябва да телеграфирам във филмовото студио. Те ще заведат дело срещу тебе и ще бъдат прави. И ще спечелят делото. Знаех си аз, че не трябваше да идваме в Европа. Тя побърква хората!

---

[1] Джет Сет — реактивно общество. — Б.пр. ↑

[2] Петер Карл Фаберже, французин, поканен през 1880 г. за главен ювелир в руския императорски двор. — Б.пр. ↑

3

Франческа се беше откъснала от католицизма преди много години, но като повечето католици тя познаваше добре църковните ритуали. За разлика от спомените ѝ за неделното училище в Бъркли, сватбената церемония в Руската православна църква в Париж приличаше по-скоро на фантазмагорична холивудска сценография в ексцентричен византийски стил. Очакваше дори да чуе гласа на режисьора: „Стоп!“, когато, след безкрайната служба, тя и Сташ отпиха три пъти от чашата с червено вино и ги накараха да обикалят три пъти аналоя, следвайки свещеника. Облаци тамян ги обгръщаха в светлината на стотици свещи и призрачността на сцената се подчертаваше от дълбоките басови ноти на мъжкия църковен хор, единствен контрапункт, на който бяха ангелските трели на детския хор. Двама приятели на Сташ държаха корони от злато над главите им, докато те пристъпваха и на Франческа ѝ се струваше, че заобикалящите ги хипнотизирани зрители бяха тълпа статисти.

Въпреки че се опитаха да запазят в тайна датата на церемонията и бяха поканили само малка група близки приятели, мълвата за тяхната женитба се бе разнесла мигновено и цялата църква бе претъпкана от любопитни, които стояха прави, според ритуала, по време на цялото бракосъчетание, шумяха и се бутаха — толкова голямо бе тяхното желание да зърнат младоженците.

Сташ, въпреки всичките си приказки за скромна сватба, настояваше за тази служба, с цялото ѝ величие и нескончаем ритуал, спомняйки си за прибързаното и невзрачно подписване в кметството при първия си брак в Лондон, по време на войната. Той искаше да види Франческа коронясана два пъти: първо с цветя, вплетени в косите ѝ, и после с тежката сватбена корона, която държаха над главата ѝ. Той, който беше прекарал само първите, вече забравени години от живота си в Русия, желаше цялата богата символика на православната служба, старинна, но все още жива. Беше настоял пред достопочтения свещеник с разкошна брада, със сребърен филон и с жреческа шапка на

главата да върже с коприна кърпа ръцете им, докато обикаляха олтара, а не просто да хване Франческа за ръката.

Франческа се съгласяваше с всичко. От мига, в който в обора бе дала съгласието си да се оженят, всяка друга подробност ѝ се струваше незначителна. Тя живееше в свят на пълно безразличие към всичко, което не бе Сташ, и съкровено ѝ желание бе да бъдат заедно вовеки веков.

Марго беше в стихията си. Нямаше човек на този свят, който би могъл да се справи по-добре от нея с подготовката на сватбата. Тя тържествуваше при мисълта за триумфалния брак на Франческа и си признаваше чистосърдечно, че дълбоко ненавиждаше и изпитваше подозрение към простотата, дори поднесена с вкус.

Сватбеният прием в Риц бе най-великото постижение в дългогодишната кариера на Марго Файърстоун. След него принц Сташ Валенски и неговата млада принцеса изчезнаха. Дори Файърстоунови не знаеха, че са отседнали в голямата вила на Сташ край Лозана, където най-после те започнаха своето опознаване, което никога не трябваше да свърши, нито пък да се избързва с него. Докато язدهа или се разхождаха, или лежаха един до друг, те си разказваха безкрайните истории от своето детство и още не можеха да се начудят как една случайна среща в хотелския бар и поканата на човек, когото никой от двамата не познаваше, бе свързала завинаги съдбите им.

Често Франческа лежеше будна в нощта, въпреки че тялото ѝ, отпуснато щастливо след задоволената страст, искаше да спи. Предпочиташе да наблюдава Сташ и да изучава чертите му на мъждивата светлина от малка лампичка, която светеше под икона, окачена в дъното на тяхната спалня. *Ето, това е героят от всички романи, които съм прочела — мислеше тя. — Смел, галантен, дръзновен...* Той беше всичко това и нещо повече. Търсеше думата и най-сетне я намери. *Нетленен.*

Ако беше живяла толкова дълго, че да го познава, Франческа би изрекла същите думи, за да опише принц Василий Александрович Валенски, бащата на Сташ. Тоя мъж с неустрашимо присъствие, висок сан и безспорна физическа сила, беше героят на десетки любовни приключения с изящните балерини от театър Марински, когато

изведнъж, на четиридесетгодишна възраст, реши, че е дошло време да се задоми. Без да влага особена страст, реши да направи предложение на принцеса Татяна Николаевна Старгардова, защото от всички дебютантки през 1909 година тя бе най-подходящата по своето потекло. Година по-късно, през зимата на 1910, той установи, възмутен и сам невярващ, че е безумно влюбен в собствената си съпруга.

Преди да се сгодят, Татяна беше пленително красива, но винаги свеждаше огромните си сини очи, щом го срещнеше в операта или на бал. Обличаше се по-скоро скромно, говореше с тих глас и не допускаше нищо друго, освен веселите нотки, да го оживява. Простата прическа на русата ѝ коса и навикът да се изчервява силно, когато говореше с годеника си, караха Василий Валенски да мисли, че се е сдобил със съпруга кротка, благовъзпитана и естествено консервативна в своите разбирания. И със сигурност не по-малко скучна от съпругите на повечето от приятелите му. Но преди още да е свършил меденият им месец, Татяна, умна и с буйна кръв, бе успяла да заплени мъжа си и той откри, че се е оженил за властна и взискателна възлюблена.

Днес, по-малко от година след сватбата, докато слизаше по мраморното стълбище на двореца, разположен на канала Мойка, принц Валенски забеляза с учудване, в което се прокрадваше и примирение, че отново всичко, хора и предмети, са с краката нагоре — голямото разместване за поредния бал, организиран от Татяна. Като се възползва от новото си положение, тя се превърна в една от водещите фигури на светския живот в Санкт Петербург. Освободена след брака си от необходимостта да присъства на великолепните „Бели балове“, на които млади момичета, придружени от възрастни дами, танцуваха бавен котилъон, младата, деветнадесетгодишна принцеса не губи излишно време, за да заеме подобаващото ѝ място в центъра на пищния светски живот на императорския град.

— Към магазина на Денисов-Уралски — заповяда принц Василий на униформения портиер, който стоеше пред входа на гъмжащия от хора дворец. Двама лакеи затвориха тежките крила на вратата след него и той скочи леко на задната седалка на великолепната шейна, направена от ебонит и тапицирана с напа.

Кочияшът Борис бе облечен със зимната си униформа: тъмночервен жакет от кадифе, подплатен изцяло с кожа, препасан със златист колан, а на главата си носеше специална тривърха шапка.

Както всички кочияши на благородниците, имаше огромна брада и единственото истинско удоволствие в живота му бе да подкара четирите лъскави, черни коня из многолюдните улици на Санкт Петербург, сякаш препускаше из голото поле. Наистина Борис, който оставяше настрана великите князе като изпълняващи чисто представителни функции, бе убеден, че господарят му, носител на Александровския, Владимировския и Андреевския кръстове, бе след царя император най-важната личност в държавата. И сега беше горд, че успя да прекоси разстоянието от двореца до магазина на Денисов-Уралски, без да спира, дори без да намалява скоростта нито за миг. Ако беше го направил, считаше, че ще обиди принца.

През онзи декемврийски ден Василий Валенски бе тръгнал да купи в магазина една истинска миниатюрна менажерия. Жена му изпитваше все още детска любов към фигурките на животинчета и той бе решил да задоволи страстта ѝ тази Коледа. *Ако нещо въобще можеше да я задоволи*, помисли си той, усмихвайки се вътрешно в себе си. След половин час бе избрал дузина животни от скъпоценни камъни, по две от всеки вид, тъй че Татяна можеше да си играе, като ги поставя в Ноевия ковчег. Имаше слонове, изработени от кралски нефрит, с очи от цейлонски сапфир; лъвове от топаз с рубинени очи и опашки от диамантчета, преплетени със златни нишки; жирафи от аметист, чиито очи от смарагди имаха зеници от диамантени люспички. После принцът отиде пеша до Фаберже и попълни колекцията с още миниатюрни животни: костенурки от розов ахат с глави, крака и опашки от сребро и злато и черупки, покрити с перли; папагали от бял корал и цяло ято златни рибки, изработени от зелен, розов, виолетов и кафяв нефрит, с очи от шлифовани диаманти.

Изпълнил това приятно задължение, принцът заповяда на Борис да го откара до канцеларията му. Неговият благороднически род съществуваше единадесет века, именията им бяха пръснати из необятната руска земя и само с помощта на цяла армия управители, голяма част от тях немци и швейцарци, принц Василий успяваше да сложи ред в делата си. Неговите мини в Урал даваха една четвърт от световното производство на платина. В Курск притежаваше стотици хектара със захарно цвекло и дузини дъскорезници, в които обработваха дървесината от още много стотици хектара гори. В Украйна бе собственик на огромни тютюневи плантации. Но

предпочитаната от него собственост се намираше в плодородната Кашинска област. Там, сред земите с разцъфнали овощни градини и богати животновъдни стопанства, той отглеждаше своите расови състезателни коне. Там организираше ловни излети за стотици благородници, които прострелваха огромни елени, глигани и хиляди пернати животни.

Пак там той и жена му яздеха заедно по криволиचेщите горски пътеки и през миналото лято често се любеха по скришни полянки сред дъбравите като обикновени селяни. Беше трудно да си представи човек, че разсъблечената набързо девойка, изгаряща от страст, която той обладаваше на един дъх в гнездото от мъх и листа, е същата тази истинска дама, чиято глава красеше диамантената и смарагдовата диадема на майка му, поканила тази вечер осемстотин благородници, облечени в сърма и злато по нейно разпореждане. Те щяха да танцуват под звуците на шест оркестъра и в полунощ стотици лакеи щяха да поднесат вечеря в златни и сребърни блюда, а групите на Коломбо и Гулеско щяха да редят цигански напеви. Напускайки палата, той бе видял специално отоплени талиги, които донасяха цветята, поръчани от Татяна в Ривиерата. Техният частен влак бе композиран до Ница, за да бъде натоварен с току-що напъпили цветя. Те бяха прекосили заснежените пътища на Европа, бяха разтоварени на Петербургската гара и сега разцъфтяваха. Хиляди цветя от Франция: люляк, рози, зюмбюли, нарциси и виолетки разцъфваха само за една-единствена нощ в този град на брега на Финския залив, където зимата беше безкрайна, пронизана от влажен, вледеняващ вятър.

През ноември следващата година, 1911, се роди синът на Василий и Татяна. Наречекоха го Александър като дядо му. Младата майка, изпуснала поради бременността си толкова много развлечения, бързаше да навакса и почти всяка вечер беше някъде на бал. Валенски не правеше нищо, за да разколебае постоянния стремеж на жена си към развлечения, защото тя наистина беше перлата на баловете в дворците на Шерметиев, Юсупов, Салтиков и Василчиков. Тя увличаше всички петербургски дами с въодушевлението на своя валс, будеше възхищение с изобретателността си, когато се появяше на маскен баловете у графиня Мари Клаймишел.

Приближаването на Великите пости, които започваха в неделята след Сирни заговезни, бележеше края на баловете. По време на постите танците бяха заместени от концерти и вечери, които по личното мнение на Маша, дойката на Александър, имаха това предимство, че принуждаваха господарката ѝ да си ляга по-рано. Въпреки че принцесата се мяркаше само от време навреме, за да погледа как кърмят бебето, простата селска девойка, предана и чувствителна, намираще, че господарката ѝ е доста отслабнала и уморена. Маша беше само на седемнадесет години. Тя бе прекарала целия си живот в кашинското имение на Валенски и имаше нещастieto да роди извънбрачно дете само ден преди раждането на Александър. Детето на Маша почина и управителят на имението незабавно я изпрати в Петербург да кърми новородения наследник. Тъгата ѝ по родния дом изчезна в мига, когато Александър засука мляко от гърдата ѝ.

В онзи неделен ден принц и принцеса Валенски отидоха на обяд в едно съседно имение. След това се присъединиха към състезание с галопиращи тройки и завършиха следобед с шумен и весел бой със снежни топки. Когато огромният салонен часовник отмери в полунощ последните секунди на баловете за този сезон, Василий с изненада откри, че Татяна бърза да се прибере къщи. Той бе очаквал нейното отчаяние пред необходимостта да прекъсне за известно време развлеченията си. Тя обаче се чувстваше толкова уморена, че заспа в ръцете му, когато пътуваха в затоплената каляска. На другата сутрин спа до късно, но когато се събуди, се чувстваше не по-малко изморена от предната нощ. С кисел глас тя се оплака, че изглежда започваше да старее.

Василий незабавно изпрати да доведат доктора. Той никога не бе виждал Татяна апатична и раздразнителна и бе уплашен. Докторът остана безкрайно дълго в облицованата в розова и сребриста дамска спалня на Татяна. Когато най-после се показа, обясни нещо за леко възпаление на бронхите, за склонност към нервна превъзбуда, за фибрилно състояние.

— Какво е лечението? — Василий прекъсна нетърпеливо безконечните лекарски обяснения.

— Но, принце, аз мислех, че ме разбрахте веднага. Най-вероятното е възпаление на дробовете и смятам, без да съм специалист

в тази област, че това е туберкулоза.

Валенски стоеше като поразен от гръм и още малко и щеше да се свлече на земята. Татяна и туберкулоза? Татяна, която яздеше лудо, обута в брич, както във времето на Екатерина Велика? Татяна, която само се изсмя, когато изхвърча и падна в преспа сняг при едно състезание с тройки? Татяна, която летеше без страх с шейната по опасните, замръзнали склонове на хълмовете? Която роди сина след няколко часа мъки и не издаде нито стон? Татяна, която би се съгласила да я обладае сред полето, където можеха да ги видят жътварите?

— Не е възможно! — изкрещя принцът.

— Принце, аз не съм специалист. Трябва да извикате д-р Зевгод и д-р Кусков. Диагнозата ми не е категорична.

Лекарят се промъкваше към вратата, обзет от желание да напусне стаята, преди принцът да си даде ясна сметка, че току-що бе произнесъл диагноза, равна по онова време на смъртна присъда.

Зевгод и Кусков бяха единомисленици, че трябва да се вземат спешни мерки. Принц Валенски им призна, че в последно време Татяна се потеше нощем и бе загубила апетит, но тя упорито бе отказвала да се тревожи от това. Липсата на загриженост за здравето и бурният ѝ живот бяха усложнили състоянието ѝ и нямаше време за губене. Принцесата трябваше да замине направо за Давос, в Швейцария, където се предлагаше най-доброто лечение на болестта.

— За колко време? — попита твърдо Василий.

Двамата доктори се колебаеха и никой не се решаваше да проговори пръв. Накрая Зевгод каза:

— Не е възможно да се уточни отсега. Ако лечението се окаже успешно, може би след година-две принцесата ще се върне. Може би малко повече... Но тя не трябва да стъпва в този влажен град, преди да се е излекувала напълно. Както знаете, градът е построен сред блатиста местност. Да се върне в него, би било самоубийство за човек със слаби гърди.

— Една година!

— Това би било чудо! — каза Кусков със сериозен глас.

— Тогава вие смятате, че ще минат много години, нали точно това се опитвате да ми кажете, господа?

— За съжаление, принце, това е така. Но принцесата е млада и силна... Нека се надяваме, че ще се оправи скоро.

Валенски изпрати докторите, отиде в библиотеката и заключи вратата. Той не можеше да каже на своята безценна, искряща, дръзка съпруга, че ще трябва да замине далеко дори за три месеца или три седмици. За нищо на света не можеше да я осъди да прекара живота си в санаториум. Самата дума го изпълваше с ужас. Не! Тя щеше да замине за Давос, защото това бе най-важното сега, но те щяха да пренесат Русия със себе си.

Принц Василий изпрати своя секретар в Давос, за да наеме най-голямата вила, която е на разположение в този момент. Три францужойки, прислужнички, започнаха да стягат пътническите сандъци на Татяна. Единият от тях съдържаха само ръкавици и ветрила, три — сатенени пантофки, обсипани с бродерии, в дванадесет бяха роклите, в четири — кожените палта и наметки, в още пет — бельото. Цупейки се за дрехите, които трябваше да остави, тя каза на Василий, че е щастлива, защото гардеробът ѝ не е претоварен като този на Кралица Елизабет, който съдържа петнадесет хиляди рокли.

Междувременно други слуги опаковаха най-красивите мебели от двореца под ръководството на друг личен секретар на принца. Подбираха само френски образци от времето на Луи XV и Луи XVI. Валенски сам определяше кои предмети на изкуството и кои картини ще вземат. Той беше страстен колекционер, но понеже не знаеше точно размерите на вилата, която бяха наели, подбра само картини на Рембранд, Буше, Вато, Грюзе и Фрагонар, като остави в двореца огромните платна на Рафаел, Рубенс, Делакроа и Ван Айк.

Въпреки модерния си начин на живот, Василий и Татяна, като всички руснаци, не бяха престанали да обожават иконите и принцът ги беше подредил в отделни стаи, които приличаха на параклиси. Имаше много икони, някои буквално безценни поради златото и скъпоценните камъни, които ги украсяваха, и под всяка денонощно гореше малко кандило. Поставиха ги в специални кутии, облицовани с кадифе, а после ги подредиха грижливо в сандъци. Някои икони, считани за пазители на дома, пътуваха заедно с господарите в купетата на техния частен влак.

Нищо от това, което беше необходимо, за да се възпроизведе палата на Мойка в далечна Швейцария, не бе оставено. От кухненските съдове и тигани до три свещника от естествен кристал, принадлежали някога на мадам Помпадур.

Десет дни по-късно четиридесет слуги, които Василий считаше за необходимия минимум, се бяха събрали на Петербургската гара. За тяхното настаняване бяха прикачени допълнително спални вагони на влака. Товарните вагони бяха претъпкани до тавана, а двата вагона кухни съдържаха толкова много хранителни припаси, че главните готвачи едва се разминаваха при изпълнение на задълженията си.

Принц и принцеса Валенски, заедно с Маша, която държеше в ръце малкия Александър, бяха докарани до гарата в закрыта каляска. Придружаваше ги Захари, главният иконом, облечен в тъмносиня униформа със златни еполети и триъгълна шапка, украсена с бели пера. Той беше действителният отговорник за цялото пътуване: трябваше да подсигурава безпрепятственото преминаване на границите, пресни продукти през целия път, да се грижи за багажа и въобще да гарантира, че нищо не би смутило гладкото придвижване на влака в югозападна посока.

В швейцарското градче Ландкарт трябваше да изоставят частния влак, който не можеше да продължи по алпийската теснолинейна железопътна линия. Семейство Валенски останаха в него още няколко дни, докато слуги и вещи бяха превозвани от малка теснолинейка към високите върхове на Давос Дорф. После поеха същия стръмен и обрулен от ветровете път сред заледени водопади и отрупани със сняг ели. Татяна трепереше, въпреки че във вагона беше топло и тя беше покрита с кожени завивки. Гледаше ужасена отвесния склон на пропастта, край която пыплеше влакът, и не можеше да намери успокоение в гледката от заснежените върхове, която се разкриваше през другия прозорец. Малката ѝ, покрита с ръкавица, ръка се бе вкопчила в ръката на Василий. Нощта бавно започна да пада, а те пътуваха все по-нависоко и по-нависоко. Мракът бе обгърнал планината, когато достигнаха долината и пътят ставаше равен.

— Почти пристигнахме, скъпа — каза Василий. — Борис ще ни чака на гарата с „Ролс-Ройс“-а.

— Нима? — възкликна Татяна и странният ѝ ужас се смени неочаквано от учудване.

— Разбира се. Или си мислеше, че ще пътуваме с нает кабриолет като двойка добри буржоа на път за кръщавка? Бях поръчал новия модел „Сребърния призрак“ миналата година, за да ти го подаря. Поръчката беше готова преди две седмици и аз просто телеграфирах на г-н Ройс в Манчестър да изпрати колата тук вместо в Русия.

— Но Борис не може да кара кола — възкликна Татяна.

— Наредих на Ройс да изпратят един от техните шофьори механици. Той ще обучи Борис или, ако не успее, ще го задържим.

— Дори царят не притежава такава кола — плесна с ръце Татяна. — Колко ли бързо се движи?

— Миналата година един от моделите, специална изработка, успя да вдигне 160 километра в час. Но мисля, че ще пътуваме с доста по-ниска скорост, не бих искал да плаша Борис.

Василий беше във възторг от изненадата, която успя да поднесе на жена си. Именно нещо подобно бе нужно на Татяна, за да я откъсне от мисълта ѝ за тази непозната страна, където трябваше да се бори с болестта. Струваше си трудът да хвърли хиляди фунта, за да бъде сигурен, че колата ще ги чака в Давос.

Татяна Валенски намираще за напълно нормално вилата ѝ в Давос да бъде умалена репродукция на двореца в Петербург. И обслужването да бъде на същата висота, което за нея бе една даденост, защото тази жена, готова да рискува живота си, яздейки кон, никога не бе обувала сама собствените си чорапи. Жени от нейната класа не знаеха цената на нищо, било то скъпоценни накити, обувки или кожи. Те не биха разпознали онова парче хартия, наречено банкнота, ако някога попаднеше в ръцете им. Те получаваха всичко, което поискваха, без да питат или помислят за цената. Тази дума не съществуваше за тях, дори като абстрактно понятие, така както никога не можеха да си представят, че ще стъпят в кухните на собствените си палати.

Сега, когато Татяна беше заточена в Давос, тя се зае със здравето си със същата сляпа решителност, с която по-рано бе го разрушавала.

Василий, изолиран от света като планински връх, се осведомяваше ежедневно за събитията в Русия по пощата и телеграфа. Руски, френски и английски вестници достигаха до него два пъти седмично чрез специален куриер от Цюрих. Не пропусна да отбележи стачката на пет хиляди миньори от златните рудници на Лена, която издържа повече от месец. През същата 1912 година избухнаха още

много стачки, над две хиляди, в които се включиха десет хиляди души. Подобни сериозни вълнения не бяха отбелязвани в Русия от 1905 година, когато войскови части стреляха срещу работниците пред Зимния дворец — събитие, останало в историята като Кървавата неделя.

Василий размишляваше дълги часове в библиотеката си в Давос. От това, което му говореха лекарите, разбра, че семейството му и прислугата са обречени да прекарат в Швейцария много години. Здравословното състояние на жена му не се влошаваше, но за съжаление нямаше и признаци за подобрене. Волята не беше лекарство за треската, смелостта не можеше да удържи победа над бацилите. Кривата на нощната ѝ температура се бе покачила леко нагоре и хриповете в десния ѝ дроб бяха все така остри. Лекарите никога не говореха за време, към въпросите за бъдещето се отнасяха така, сякаш никога не бяха задавани или пък се поставяха от глупак.

Принц Василий Валенски стисна зъби и реши, че щом семейството му трябваше да живее в изгнание, налагаше се да не търси преводи на пари от петербургските банки. Взе решение да продаде Уралските платинени мини, захарните плантации, горите и дъскорезниците в Курск. Вложи огромното състояние в швейцарски банки, за да му бъде винаги под ръка.

Татърсал, англичанинът от Манчестър, който напразно се опитваше да разкрие пред Борис тайните на „Ролс-Ройс“-а, сега обучаваше Василий да кара „Сребърния призрак“. Принцът откри, че колата — най-скъпият и прочут модел на фирмата „Ролс-Ройс“ — може да се справи и с най-трудния планински път. Но за съжаление около Давос те бяха твърде малко, за да караш цял ден автомобил. Тогаво нареди да докарат от Русия великата дървена тройка. Веднага, щом снегът покри земята, Василий хвана юздите на трите здрави коня и настани малкия Александър на седалката до него. Бащата и синът станаха обичайна гледка, която будеше възхищение у веселите тълпи, изпълнили празничните улици на Давос, на път за заснежените ливади.

Сред пациентите в Давос имаше и други руски благородници, както и изискани представители на френската и английската аристокрация. Твърде скоро дошлите на лечение започнаха да се събират във вилата на принцеса Татяна. Никой от семейството ѝ или прислугата не се опита дори за миг да се приспособи към тази чужда

страна: уютната, старомодна, удобна, сигурна, скучна, много скучна Швейцария. Когато влезеше във вилата, човек имаше чувството, че попада в Санкт Петербург. Там всяка вещ имаше своето неповторимо излъчване, пропито с носталгия, напомняше за разточителството, изтънченото и безгрижно изобилие и топлината на опустелия дом. Някои имигранти, които пристъпваха за първи път във вилата, спираха замаяни, вдъхваха мириса на тежките руски цигари със златен мундщук, заслушваха се в леещата се френска реч и избухваха в сълзи.

Тези елегантно облечени гости, чиито страни бяха твърде зачервени, а очите им — твърде блестящи, се хранеха с неутолим апетит. На много места в гостните стаи имаше маси, покрити с блюда. Вилата на Валенски бе винаги отворена за гости — за чай или вечеря, и многобройни руски лакеи пълнеха чаши и чинии и поднасяха кутии с вносни цигари и пури. През вечерите, когато принцесата не се чувстваше достатъчно добре, за да слезе при гостите, никой от тях не показваше, че е забелязал отсъствието ѝ. През дните, когато се чувстваше достатъчно силна, прислужничките ѝ я обличаха в една от двестата рокли за чай. С безразличие Татяна решаваше дали да сложи огърлицата от бирмански сапфири с цвят на метличина, който подхождаше на сините ѝ очи, или тройното колие от черни перли, за да слезе малко по-късно, хванала под ръка Василий, и да царства над гостите си.

Празничната атмосфера във вилата на Валенски би могла да изглежда твърде странна, но всички в огромната къща бяха научени да се грижат за болната. Настроението в семейството се определяше от това как принцесата е прекарала нощта — спокойно или трескаво. Барометърът на това настроение — от кухнята до кабинета на Василий и от помещенията за прислужниците до детската стая на Александър — падаше или се качваше в зависимост от данните за температурата на Татяна или новината за това дали ѝ бе разрешено да излезе на разходка или трябваше да се ограничи с престой на терасата. Всеки ден я посещаваха двама лекари, а денонощно край нея бдяха две медицински сестри със специална подготовка.

От най-ранната си възраст малкият Александър нямаше спомен за здрава майка. Бебешките му игри с нея бяха винаги прекъсвани от някой, който считаше, че той я изморява. Когато Татяна започваше да му чете на глас, някоя медицинска сестра твърде бързо затваряше

книгата. Той беше пораснал достатъчно да играе прости игри на карти с майка си, но главният лекуващ лекар го дръпна настрана и го предупреди сурово, че всяка игра би могла да предизвика нежелателно, опасно превъзбуждане на майка му. В най-ранните му спомени обичта му към нея носеше отпечатъка на ужасното напрежение между болен и здрав човек. Той ненавиждаше дори обикновената проява на слабост, въпреки че огромната детска любов, която изпитваше към майка си, му помагаше да прикрие това си чувство на ужас.

Животът течеше непроменен от 1912 до 1914 година — ту като наложена ваканция, ту като монотонно еднообразие на лечението. На 28 юни 1914 година, деня, в който бе убит австрийския ерцхерцог Франц Фердинанд в Сараево, семейство Валенски, придружено от десет слуги, бе излязло на пикник на едно планинско пасбище, потънало в зеленина, където се носеше звънът на хлопките. Татяна бе почувствала едно от кратките и измамни подобрения на здравето си. Те все още не знаеха, че техният свят е мъртъв.

Два месеца след този щастлив алпийски пикник Таненберг удържа победа, при която загинаха най-добрите и храбри руски войни. След година по бойните полета бяха оставили костите си над един милион руски войници. А в Давос, далеч от оръдейните изстрели, Александър получи за четвъртия си рожден ден първото си пони. През 1916 година, годината на Вердюн, когато в *битката за Соме* бяха убити само за един ден деветнадесет хиляди англичани, Александър прекарваше по-голямата част от времето си в гаража, където тайно го посвещаваха в действието на един мотор на Ролс-Ройс.

На 12 март 1917 година, след още една безкрайна зима, през която рядко виждаше баща си да се усмихва, шестгодишният Александър — вече отличен скиор — бе отишъл да се пързала със съучениците си. В този ден в Санкт Петербург, сега наричан Петроград и който скоро щяха да назовават Ленинград, към Моста Александра се приближаваше тълпа от гладни хора, които развяваха червените знамена на революцията. От другата страна на моста бе строен полк от военни, готови да отблъснат със сила въстаниците. Тълпата, обаче, продължаваше да напредва и войниците вдигнаха пушки. Тогава в един миг, който щеше да промени хода на световната история, двете

групи се смесиха. Като две капки вода, поставени една до друга, бунтовниците и войската се превърнаха в едно тяло. Мигът, в който Александър бе решил да се спусне за последен път по заснежената писта, когато Татяна внимателно наливаше горещата вода от самовара, за да предложи чаша чай на един френски граф, а Василий, тъжен и потиснат от годините доброволно изгнание в Швейцария, разгръщаше вестниците от преди три дни, в Русия бе започнала революцията.

Първата Световна война бе завършила преди близо три години, когато решиха да изпратят Александър в училище интернат. Той беше навършил девет години и най-вероятно майка му щеше да се съгласи да продължи да посещава училището в Давос, където той беше станал безспорният лидер на бандата селски момчета — властен, висок, силен и винаги готов да се впусне без страх в някое приключение. Василий обаче виждаше ясно, че синът му расте твърде необуздан и недисциплиниран.

Беше роден принц, а имаше опасност да стане селянин. Дори в един свят, в който смятаха принцовете за отживелица, и особено руските принцове, ако въобще бяха успели да оцелеят, той трябваше да наследи доброто име и огромното богатство на рода Валенски.

— Ще го изпратим в Льо Рози — каза той на жена си. — Вече направих проучвания. Може да започне училище през идната есен, точно преди рождения си ден. Моля ти се, не тъгувай, съкровище, та той ще бъде съвсем наблизко, в Роле, а през зимата цялото училище се мести в Гстаад. Селцето е толкова близо, че той непременно ще си идва за края на седмицата.

Татяна прие идеята с примирението на хронично болен човек — така, както се бе примирила с факта, че семейството ѝ е осъдено да живее вечно в изгнание, че светът от нейното детство не съществува вече, че болестта ѝ никога не заспива за дълго. Надеждата в душата ѝ бе заменена от безкрайно търпение.

Всеки път, когато Александър се прибираще у дома за ваканция, родителите му установяваха колко много го променя новият му живот в един от най-скъпите и привилегировани интернати в света. Те забелязваха, че малко по малко маниерите му, характерни за пъстрата международна тълпа на съучениците му — бъдещи наследници на

огромни богатства, го правеха да се чувства удобно във всяка среда. Той се държеше свободно по *техния начин*, в постъпките му прозираше чувство на превъзходство, защото беше част от елита на Лъо Рози и можеше да посреща всичко със скрита усмивка. Дори го наричаха галено Сташ — име, което родителите му никога не можаха да приемат, защото беше полско, а не руско, въпреки че дълбоко в себе си и двамата признаваха, че му отива много повече от Александър.

4

Сташ тъкмо бе навършил четиринадесет години, когато се върна вкъщи за коледната ваканция през 1925 година. Той беше достигнал възрастта, в която един проникателен поглед откриваше безпогрешно чертите на младия мъж. Носът му бе счупен за първи път по време на свада с наследника на един френски маркиз. Къдравата му коса беше подстригана късо. Въпреки че не беше достигнал все още до пълното си физическо развитие, бе висок близо метър и осемдесет. Устните му бяха червени с естествената жизненост на младостта, и постоянно изпръхнали от спортуването на открито. Очите му изгубваха невинния си израз и в погледа му се забелязваше оная неумолимост, която щеше да му бъде присъща в по-късни години.

Както всякога, когато се върнеше от ски, Сташ събу скиорските обувки пред входа на вилата и ги остави на един от слугите да ги почисти. Преобу се и се вмъкна в салона, търсейки нещо за хапване. Той беше станал експерт по придвижване сред обкръжението на майка си по начин, който ги лишаваше от възможността да му задават неудобни въпроси. Дълбоко в себе си мислеше, че всички те са недостойни да бъдат около нея, тази титулувана банда от туберкулозноболни, които съдбата бе събрала заедно. Ужасът му от болестта се изразяваше в пренебрежение към самите болни. С арогантност, която изключваше единствено майка му, той се опитваше да омаловажи куража и примирението, с които посрещаха съдбата си и си казваше, че по-скоро би умрял, отколкото да живее с проядени дробове.

Сръчно си наля чаша горещ шоколад и грабна чиния със сладки. Побърза да се промъкне в стаята си. Видя обаче една бледа ръка да му маха от далечния ъгъл на салона. Разбра, че това е един от дните, в които майка му се бе присъединила към гостите и отиде да я поздрави.

Принцеса Татяна седеше и разговаряше с маркиза Клер дьо Шампри — близка нейна приятелка. Червенокосата францужойка бе пристегнала здраво пищното си тяло, буйната ѝ, блестяща коса бе

внимателно прибрана, но нищо не можеше да прикрие котешкия израз на зелените ѝ очи, нацупената ѝ, алчна уста и злобната полуусмивка. Тя слагаше съвсем малко грим на лицето си и се обличаше почти изцяло в черно, с безкомпромисна строга елегантност. Когато я срещнеха, мъжете изпитваха еротичен шок.

Въпреки че маркизата беше прекарала седем години в Давос, тя въобще не беше болна. Беше дошла за кратко в Алпите с мъжа си Пиер дьо Шампри, очаквайки, че за няколко месеца планинският въздух ще излекува досадната му кашлица, която беше получил по време на военната си служба. Тази истинска, елегантна парижанка никога не бе си представяла, че ще ѝ се наложи да прекара седем години далеч от цивилизацията, но тя беше пленник в Давос, обвързана с един мъж, когото никога не беше обичала, дори преди сватбата, с най-здравите окови — тези на очакваното наследство. За да поддържа присъствието си в салона на принцеса Татяна, тя се трудеше прилежно и с разбиране пред огледалото, за да прикрие натрапващите се следи на сексуалността си и да утвърди образа на дама от най-висшата класа на обществото.

Съпругът на Клер Шампри се беше вкопчил в нея с непоколебимата решителност, която можеше да си позволи един състоятелен мъж, оженен за жена без пукната пара и двайсет години по-млада от него. Лекарите ѝ бяха казали, че той не ще живее дълго..., но те повтаряха това от години.

Сташ се приближи към двете жени, целуна косата на майка си и едва докосна с устни ръката на маркизата.

Значи, моят малък Сташ се върна от училище — пошегува се червенокосата жена, облегната с достойнство на един фотьойл.

— Кажи ми, мое скъпо дете, успя ли да се справиш най-сетне с изпитите? Все още ли членуваш в оня малък, затворен клуб, за който ми разправяше миналото лято? С онези малки американчета — милионери, изкатерили се набързо по стълбата, с английските лордчета с развалени зъби и с кравешките барони от Аржентина и с всички останали величия от твоето училище?

Сташ стисна яростно устни. Един ден миналото лято, когато беше само на тринадесет години, той допусна грешката да ѝ разкаже за най-добрите си приятели. Тя като че ли проявяваше неподправен интерес към училищния живот. Повечето от приятелите на майка му,

заети с неизброимите интриги на техният затворен свят, който носеше отпечатъка на болестта и клюките, просто не обръщаха внимание на трудното, недружелюбно момче, но маркизата го бе обсаждала, докато той ѝ позволи да хвърли бегъл поглед на училищния му живот.

— А вие, госпожо маркизо — простреля я набързо той, игнорирайки въпросите — все още ли сте прочутата фатална жена в този огромен, космополитен център? Или може би Ви е изместила някоя, която нямам честта да познавам?

— Александър — избухна майка му — това е прекалено! Клер, моля те да му простиш, той е едва на четиринадесет години, тази невъзможна възраст, когато смятат, че да си нахален е твърде забавно. Александър, извини се веднага!

— Татяна, скъпа, не ставай смешна... Аз го предизвиках и малкият се разсърди.

Клер дъо Шампри беше в отлично настроение. Тя усети прилива на кръв между благоприлично прибраните си бедра, сигурен знак, че не бе сбъркала, като провокира момчето. От мига, в който го съзря да пресича стаята, бе забелязала, че детската красота, на която се наслаждаваше от години, се бе превърнала в младежка. Тя видя едва забележимия мъх над горната устна, измери с очи физическото му израстване, което превръщаше мускулатурата на четиринадесетгодишното момче в младежка. Престанал да бъде момче, но все още не и мъж — най-прелестната, най-мъчителната, най-мимолетната възраст. Един момент в живота на мъжа, си помисли тя, който трае твърде кратко. Юноша — истински, съвършен юноша — най-съблазнителната хапка на света. Тя все още нищо не знаеше, но беше сигурна в това. Затворен в мъжки интернат цяла една година, какво друго би могъл да научи, освен мръснички шегички, които си правеха един на друг? Но неговата бурна реакция на закачката ѝ подсказа, че той бе готов да се учи.

— Клер, но той просто трябва да се извини — настояваше Татяна. — Не мога да му позволя да се държи по подобен начин.

— Нека се покае, скъпа Татяна. Твърде лесно е да се помоли за извинение. А, ето какво — нека ме разходи с тройката. Да, това е то, разбира се, ако е достатъчно голям, да държи юздите!

— Карам шейната от четири години — каза презрително Сташ.

— Толкова по-добре. Тогава няма от какво да се страхувам. Ще те чакам в моята вила в три часа следобед, готова за тръгване. А сега, бебчо, отиди да си хапнеш сладките... изглеждаш сякаш умираш за тях...

След като се сбогува с навъсения младеж, маркизата се обърна към Татяна и поднови прекъснатия разговор с онзи присъщ ѝ чар, който бе привлякъл принцесата още в самото начало на познанството им.

На следващия ден Сташ пристигна точно в уречения час в дома на маркиза дьо Шампри, за да я разходи с тройката, както настояваше майка му.

Прислужничката, която го въведе във вилата, му съобщи, че господарката ѝ все още не е готова за тръгване. Взе палтото му и го съпроводи до малък будоар пред спалнята на маркизата. Гореше камина и в стаята беше много топло. Камериерката му посочи поднос с различни напитки и кутии с разнообразни марки цигари и го остави. Сташ с досада стисна устни. Маркизата знаеше добре, че той не беше достатъчно голям, за да пие и пуши. Това беше още една от нейните закачки, още едно напомняне, че той е все още дете. Той стоеше нерешително в средата на уютната стая, когато маркизата влезе. Беше облечена с широка следобедна роба от черен шифон, гарнирана с дантела.

— О, значи няма да дойдете на разходка — възкликна с облекчение Сташ, като гледеше неподходящия ѝ тоалет.

— Не, аз просто промених наказанието ти, моето момче.

— Наказание! Искате да кажете играта! Всичко това е абсурдно. Аз не съм вече дете, за да се отнасят така с мен. Тръгвам си... мисля, че стига!

— Аз мисля, че не — каза маркизата тихо. — Ти разговаря с мен доста грубо и скъпата ти *маман* е все още разгневена от твоето поведение.

Французойката знаеше добре, че единствения човек, който можеше да влияе на Сташ, беше майка му.

— Ела и седни до мен на тази кушетка и аз ще ти кажа какво ще направим — успокои го тя.

Младежът потисна раздражението си и мълчаливо седна до нея.

— Мислех си — каза унесено тя, — че се познаваме доста отдавна... нима не е така? Ти беше само на седем години, когато те видях за първи път... едно малко момче. А сега си почти мъж. Имаш ли представа на колко години съм аз?

Сташ беше изненадан и дълбоко благодарен за това, че бе наречен мъж. Гневът му се изпари и той отговори срамежливо:

— Вие сте по-млада от майка ми... разбира се, но аз не мога да отгатвам възрастта на жените.

— Аз съм на двадесет и девет — излъга тя само с три години. — Не ти ли изглеждам твърде стара? Естествено, че е така. Не..., не е нужно да протестираш, не се опитвай да бъдеш любезен, просто няма нужда... Когато бях на твоята възраст двадесет и деветгодишните ми изглеждаха невъобразимо стари. За това реших за назидание да ти предам един урок... урока за относителността.

Малките, пухкави устни на маркизата изглеждаха свежи като току-що откъснат плод. Тя ги навлажни замислено. Премести се поблизо до Сташ, който седеше сковано върху тапицираната в розово кушетка — признак на лош вкус, който тя си позволяваше в личните си стаи. Протегна бялата си ръка, обвита с черна дантела, и я постави на главата му.

— Липсват ми къдриците ти — каза нежно, прокарвайки пръсти през гъстата му коса.

Сташ седеше вдървен и неподвижен, ноздрите му вдишваха непривичния аромат на жена, облечена в къса роба. На светлината на огъня, с ъгълчето на очите си можеше да види синята сянка на гърдите ѝ. Ръката ѝ остави косата му и започна да гали почти небрежно врата му, сякаш разсеяно милваше малко кученце. Сташ усети, ужасен и объркан, че пенисът му се втвърдява. Той дори не забеляза погледа; който Клер хвърли към чатала му, повдигайки леко вежди — опитното ѝ око веднага бе доловило какво бе се случило. Лениво тя си играеше с ухото му, без да се приближава по-близо до него.

— Така че, какво е относителността? Можеш ли да ми кажеш? Не... мисля, че не. Урокът по относителност започва с факта, че моята ръка и твоята шия нямат възраст. Те са само плът, която се среща с друга плът. Но, за да се оцени истинското значение на относителността, трябва да се отиде далече, много по-далече...

Тя позволи на играещите си пръсти да докоснат нежната вдлъбнатина в основата на гърлото му, открито от разкопчаната яка на ризата му. После прокрадна цялата си ръка в ризата, докосна едно от зърната на гърдта му и започна да го гали с пръст. Сташ изстена високо и тя попи звука с настървение — това беше неговият първи стон на мъж, усетил, че зърната на гърдите му се възбуждат. Сега вече никога не би я забравил.

— Ах, мое малко мъжленце, започваш да разбираш относителността — прошушна в ухото на младежа, който все още гледаше пред себе си с блуждаеща мисъл. Какво правеше тя... приятелката на неговата майка... невъзможно... тя пак се шегува... Объркан, той почувства — но това не можеше да бъде истина — че ръката ѝ, извадена от ризата, за миг бе слязла по-долу и докоснала като с перо твърдата издатина на пениса му. После същата тази ръка се изкачи бързо нагоре и сега разкопчаваше нежно ризата, разкривайки яките младежки гърди, покрити със светлоруси косми. Приблужи се още малко до него, свали ризата му и прекара пръстите на двете си ръце по добре оформените мускули на раменете му.

— Та ти наистина си пораснал, скъпи Сташ — промърмори сякаш на себе си.

Момчето продължаваше да стои като вкаменено, дори когато тя започна да го милва под мишниците, играейки си с копринените кичури косми, които наскоро бяха покарали. Болезненото подуване на пениса му се струваше срамно признание на слабост пред властта на тази жена. Той я познаваше добре — тя беше коварна, искаше да го накара да я докосне и тогава щеше да му напомни, че все още беше дете. Той сграбчи възглавниците, на които седеше, за да остане неподвижен и да не ѝ достави това удоволствие.

После усети, че тя разкопчава колана му и разтваря ципа на панталона. За миг сякаш се поколеба, но после погледна към изпъкналото очертание на стегнатите слипове и размерът му изглежда я накара да вземе решение. Тя се плъзна на дебелия килим и го погледна. Сташ все още седеше на края на кушетката, прехапал до кръв долната си устна, с гримаса, която правеше сурово лицето му.

— Сега... сега стигнахме до покаянието, Сташ. Трябва да станеш!

Тя остана спокойна и изчака търпеливо, с поглед, вперен в него, без да повтаря заповедта си. Той се изправи бавно и панталоните му се свлякоха в краката му. Контролирайки с труд дишането си, жената гледаше стройния младеж, който стоеше пред нея и не смееше да я погледне в очите. През отвора на слиповете му се виждаше ясно едрия, стърчащ пенис.

— Свали си слиповете — прошепна тя. Той се подчини. Тялото му беше като излято, кожата — бледа, с изключение на едрите му ръце и силния врат, загорели от зимното слънце. Всяка става и сухожилие бяха покрити с гладка кожа, но се открояваше здрава и издръжлива. Светлоруси косми покриваха краката му, които в основата на тестисите се превръщаха в кичур с по-тъмен цвят.

— Ела и легни на канапето — нареди тя. — Не ме докосвай, Сташ, или веднага ще спра. Аз съм учителят тук, а ти изпълняваш наложено наказание, така че бъди послушен. Ако помръднеш, дори сантиметър, ще прекъсна урока, кълна се!

Заплахата в гласа ѝ беше истинска. Дръпна робата, която се свлече на раменете ѝ. Гърдите ѝ се освободиха от дантеления затвор. Тя ги подхвана с ръце и се наведе над него, за да може да види колко пищни и свежи бяха, със светлокафяви кръгчета около зърната. Сташ лежеше неподвижно на сатенената кушетка, не смееше дори да помръдне и да потърси облекчение за агонизиращия си пенис. Клер погали със зърната си пресъхналите му устни.

— Не мърдай! — предупреди отново, опиянена от докосването на грапавите младежки устни до тялото ѝ. Когато изстена, разкъсван от желанието да ги докосне с езика си, тя се отдръпна веднага.

— О, не! Аз едва започвам...

Много бавно, едва доловимо, тя започна да движи надолу по младото тяло плътната си, сочна уста, спирайки за миг, за да прокара острия си, влажен език по всяко едно от зърната. Най-сетне тя достигна до пениса, задържа се над него доста дълго. Сташ престана да диша. Държеше главата си наведена, сякаш размишляваше за нещо и наблюдаваше стърчащия член, който конвулсивно търсеше път към устата ѝ. Без дори да го докосне, тя продължи надолу, ближейки стегнатите му бедра. Когато коленичи на канапето, робата постепенно се бе свлякла на пода, така че пищното ѝ, дъхащо на скъпи парфюми тяло бе напълно разголено. От положението, в което лежеше, Сташ не

можеше да види голотата ѝ, без да надигне глава. До този момент тя не беше го докосвала, освен със зърната на гърдите си и с уста, а той въобще не беше се допирал до нея. Беше прехапал устни и стискаше юмруци с френетично упорство. Чу плътния ѝ, доволен смях, смехът на истински лакомник.

— О, няма съмнение, напредваш доста бързо. Струва ми се, че започваш да оценяваш относителността. Готов си за края на урока!

Маркизата прокара лениво езика си по бедрата на Сташ към тестисите. Духна съвсем леко окосмеността и отново младежът не успя да потисне стона от пресъхналите си устни. Като огнена стрела върхът на опитния ѝ език премина от основата на стърчащия penis до върха му и се задържа там за един шеметен миг.

— Не — каза замислено. — Не, все още не можеш да се контролираш достатъчно.

С леко движение тя възседна тялото на младежа и прилепи колена към напрегнатите му бедра. Бавно, с отмереното старание на трийсет и двегодишна жена, тя раздели гъстите, червеникави косми, които закриваха срамните ѝ устни, разтвори ги с пръстите на едната си ръка, а с другата внимателно хвана penisа на Сташ и го изправи. Той беше толкова твърд, че тя трябваше да го държи здраво, докато постепенно, безкрайно бавно се смъкна върху влажния му край. Като мека възглавница от плът зрялото ѝ тяло се плъзна и покри Сташ. Когато го беше погълнала напълно, Клер се наведе и прошепна пред изкривените му от болка устни:

— Сега, сега...

Освободен от принудителното бездействие, Сташ сграбчи с две ръце през кръста коленичилата жена и, без да вади члена си, я обърна така, че тя остана под него. С гигантски тласък той се изпразни в нея, в същото време мачкаше безмилостно гърдите ѝ с две ръце.

— Да не си посмяла никога да се качваш върху мен! От днес нататък аз ще бъда отгоре!

— О-хо, вече започна да раздаваш заповеди — промърмори дрезгаво Клер. — Само че, скъпи приятелю, само единият от нас е задоволен... тъй че, ако говорим относително, урокът не е научен.

— Така ли?

Тя забеляза, че penisът не бе напуснал вагината. Започна да се увеличава отново, по-голям от преди. Той го вкарваше в чакащото тяло

с неравни удари, докато тя достигна силен оргазъм. И продължаваше да я работи, като спря само веднъж, за да изтрие с дантелената роба спермата, полепнала по космите ѝ. Вторият път той вече бе научил добре урока си и се зае да си достави истинско удоволствие, без да обръща внимание на протестите ѝ, че трябва да спре, защото ѝ причинява болка, че е твърде голям... Вторият му оргазъм беше много по-силен от първия; той идваше, както му се стори, не от пениса и тестисите, а от целия му гръбначен стълб. Четиринайсетгодишното момче лежеше до сластолюбивата, задоволена жена за първи път толкова изтощено. Огънят пукаше в камината и никой не отрони дума. Навън беше тъмно.

— Клер — каза Сташ, — ще взема душ в твоята баня. Звънни на прислужничката за горещ шоколад и ми го донеси тук. А после...

— Какво после? — го прекъсна, учудена от заповедническия тон на младежа, комуто току-що тя бе предала първия урок по правене на любов.

— После ще вземем нов урок по относителност. В спалнята. Тази кушетка ми е доста неудобна — в гласа му звучаха непознати, властни нотки.

— Но... ти си луд!

Той хвана ръката ѝ и я постави на члена си. Горещият орган бе започнал отново да се налива с кръв и да расте. При докосването се раздвижи като диво животно.

— Може би нямаш търпение да ме изчакаш да се изкъпя? — попита. — Да отидем тогава направо в спалнята.

— Не, Сташ, изкъпи се. Аз ще поръчам шоколад — тя побърза да се покрие с измачканата роба.

Всеки ден от онази коледна ваканция Сташ прекъсваше карането на ски и прекарваше следобеда в розовия будоар или в светлолилавата спалня на маркиза дьо Шампри. Тръгваше си едва когато станеше време за вечеря. Маркизата изпрати на Татяна писмо, с което я уведоми, че неприятна настилка ще ѝ попречи за известно време да присъства на приятните сбирки в салона ѝ и с удоволствие отклоняваше поканите за вечеря, за да поддържа лъжата.

Сташ бързо усвои продължителните, бавни удари, бързите мушкания, мъчителните, но съзнателни паузи, които ги караха само да се желаят по-страстно, люлеенето, разтърсващото ги едновременно изпразване — приливите и отливите в правенето на любов. Французойката го научи как да ѝ доставя удоволствие, както и на всички жени, които щеше да притежава от сега нататък. Тя се спираше на всяка подробност. Научи го да бъде безсрамен като нея, така че забранените за общоприетото любене сладострастия да не му правят никога впечатление. Научи го по колко много деликатни начини може да използва устата си, езика си, зъбите, пръстите, като ги движи бързо между краката ѝ. Научи го колко е важно да бъде търпелив и покровителствено нежен. Не му говореше за обич и чувства — между тях те не съществуваха. Каквато и да беше, тя в никакъв случай не беше фалшива. Когато се разделяха, за да замине Сташ за интерната, нямаше обещания или прощални погледи. Той беше юноша, тя — жена, която не можеше да си позволи лука да мисли, че би се върнал при нея, освен за тялото ѝ... и то, ако междувременно не беше намерил друга заместница. Но беше сигурна, че през целия живот на Сташ Валенски, който съдбата му бе отредила, щеше да заема място, откъдето никоя друга жена не може да я измести. И вече мъж с побелели коси, забравил стотиците жени, преминали през живота му, щеше да си спомня розовия сатен на кушетката, светлината от камината и урока за относителността.

След заминаването на момчето настигна госпожа маркизата изчезна. Но тя реши да не отива всеки ден на клаустрофобичните сбирки за чай във вилата на принцеса Татяна. Вместо това тя се зае със скиорство. През следващото десетилетие, докато мъжът ѝ настоятелно, непростимо линееше на ръба на смъртта, Клер дьо Шампри спечели признание като учител на цял легион наивни селски момчета, онези бъдещи инструктори по ски с легендарната слава днес на страстни животни. Дори да не бяха чували изобщо за нея, те ѝ дължаха много от своите познания в любовта, предавани от поколение на поколение сред героите на алпийските ски училища.

През 1929 година Сташ Валенски завърши Льо Рози. Прекара лятото в Аржентина в огромното ранчо на бащата на негов съученик.

Най-добрите понита за поло се отглеждаха в Южна Америка и там живееха едни от най-добрите майстори в тази игра. Те идваха от Аржентина, за да попълнят американските и английските отбори и често водеха със себе си стадо от четиридесет понита, които продаваха след сезона на много изгодна цена. Златните години за полото продължиха от 1929 до 1939. Години, през които Томи Хичкок, Уинстън Гест, Сесил Смит, двамата братя от Ирландия Пат и Ейдин Рурк, Джай — махараджата от Джайпур, Ерик Педли от Санта Барбара и други не по-малко забележителни играчи участваха в турнири, яздеха превъзходно, бяха посветили живота си на играта.

В Роле, където се намираше пролетният и есенният лагер на Льо Рози, и през лятната ваканция в Давос, Сташ беше станал безупречен ездач. В Аржентина той откри защо полото беше измислено за него. Ако можеше да се прероди и да избира какъв да бъде, той щеше да посочи Акбар, монголският покорител на Индия през XVI век, който бе обичал играта на поло толкова много, че играел и нощем със запалени насмолени дървени топки и препускал на коня след искрящите следи. След три месеца постоянна тренировка и практикуване на игрището домакините му оказаха честта да го поканят да участва в тренировъчен мач. Изпълнен с възторг, Сташ писа вкъщи, че е абсолютно необходимо да продължи гостуването си още три месеца, защото в Южна Америка сезонът едва започваше.

Принцеса Татяна беше отчаяна, че синът ѝ ще прекара далеч от нея толкова дълго време, но принц Василий посрещна молбата с разбиране. С какво друго можеше да се занимава едно момче?

— Скъпа, ако не беше Руската революция или Световната война, синът ти би станал отличен кавалерийски офицер. Полото поне отива на един принц.

Той преведе на името на Сташ голяма сума в една аржентинска банка и му написа, че може да си закупи собствени понита, за да не разчита само на дадените в заем от приятели.

Основно качество на един голям играч на поло, веднъж усвоил до съвършенство ездата и координацията, е дивата смелост. Сташ Валенски, който беше израсъл вече над метър и осемдесет, имаше

идеалната кондиция за този спорт и, най-важно, бойния дух, който бе нужен.

Започнал през лятото на 1929 година, когато беше осемнайсетгодишен, Сташ обиколи света, следвайки поло сезоните: през лятото в Англия, през август в Довил, през есента в Южна Америка, през зимата в Индия, през пролетта в Съединените щати. Водеше със себе си своя камериер — един англичанин на име Мъмп, конярите, треньора си и, разбира се, най-важното — своите понита.

Задълженията на Мъмп се простираха далеч над грижите за гардероба на принца. Той прекарваше почти толкова време при цветарите или предавайки на ръка писъмца, колкото покрай дрехите и ботушите на господаря си. Сташ, въведен толкова млад в тайните на плътските удоволствия, не си губеше времето да обсажда девизи на възраст за женене, дори млади дами с добро име — девственици или не. Той беше опитал вкуса на друг тип жени, а тези жени бяха неизбежно нечии съпруги. Усложнение, което не беше особено трудно да се преодолее с участието на Мъмп — той осигуряваше дискретното пренасяне и връчване на писмата. Цветята се изпращаха само преди или след прием, за да не предизвикат излишни съмнения. Пак той гарантираше, че дамата, решила да прескочи за малко до апартамента на Сташ, няма да се сблъска с друга гостенка.

Сташ откри, че полото става причина да не поддържа повече от една връзка едновременно, защото въпросната дама неотменно считаше за свое приятно задължение да присъства на тренировъчните мачове по поло. Благоприличието изискваше да не си позволява да поздравява с весело махане едновременно две дами, паркирали огромните си открити коли край игрището. Отборите не се задържаха дълго време на едно и също място, така че пищната генералска съпруга в Бразилия нямаше начин да узнае за младата махарани в Делхи; изисканата английска графиня никога не можеше да чуе клюките за прелестната францисканка, която отиваше всеки ден в Поло клуба в Монтьо.

Единственото прекъсване в онези златни години на удоволствия беше, когато през 1934 година, разядена и опустошена, но бореща се до самия край, принцеса Татяна почина. Сташ посещаваше два пъти годишно родителите си в Давос и никой от тях не си позволяваше да направи забележка за бурния и безсмислен живот, който водеше синът

им. Те бяха толкова щастливи, че го виждат — здрав, жизнерадостен и весел. Сташ остана в Давос достатъчно дълго, за да установи, че баща му е шейсет и петгодишен, един опустошен мъж, изгубил смисъла на своя живот. Той прекара следващите няколко месеца в Давос с принц Василий, горящ от нетърпение да се върне към предишния си живот. Скоро видя, че баща му си отива, предава се, приближава се към края на изгнанието, което си бе наложил сам. Изгнание, спасило огромното му богатство, но превърнало го в страничен наблюдател на големите исторически събития на века, отшелник на върховете на Давос-Дорф.

След смъртта на принц Василий Валенски младият наследник откри, че освен намалялото, но все още твърде значително количество руско злато, затворено в сейфовете на швейцарските банки, беше наследил и пълна къща с ужасени прислужници, дошли с родителите му от Русия преди много години и сега вече на средна възраст. Никой от тях не можеше да върши нищо друго, освен да прислужва на семейство Валенски. Те с ужас мислеха какво щеше да стане с тях. Сташ беше техният феодален господар, доколкото това беше възможно в съвременния свят. Те не можеха да възприемат друг начин на съществуване. Децата им бяха израснали като швейцарски граждани, но нищо не можеше да накара тези възрастни руснаци да се потопят в атмосферата на една страна, която възприемаха толкова далечна, колкото самата Атлантида.

Сега той носеше отговорност за тях — разсъждаваше с учудване Сташ. Той никога не беше мислил какво щеше да ги прави, ако родителите му починаха, никога не беше гледал с реализъм към бъдещето. Извика при себе си главните прислужници: Захари — бившия иконом, и Борис — бившия кочияш на шейната.

— Аз не харесвам Давос — им каза. — Той ми навява много тъжни спомени. Децата на някои от вас ходят в швейцарски училища. Какво ще кажете, ако се преместя в по-ниските части на Швейцария и дойдете с мен? Бихте ли искали да дойдете или предпочитате да останете тук? Независимо от вашето решение, ще ви плащам докато сте живи.

— Принц Александър — отвърна Захари — за нас не съществува друг дом, освен вашия. Не сме толкова стари, че да не можем да понесем преместването, но сме твърде стари, за да променяме живота си.

Скоро Сташ нае една вила в околностите на Лозана и пренесе за кратко време целия интериор на петербургския дворец, който не помнеше, тъй както баща му го беше пренесъл преди години в Давос. Но в дома в Лозана нямаше и следа от стаи за болни, където се носеха разговорите на инвалидите, бе пометен духът на носталгията, с изключение на картините и мебелите с нарастваща стойност. Съкровището от икони остана затворено в кадифените кутии. Сташ извади единствено малка икона, любима на майка му, и я закачи в своята спалня. Някои непретенциозни икони слугите отнесоха в стаите си. Сташ прекарваше не повече от месец-два в Лозана, колкото да покаже на прислугата, че не я е забравил, но те поддържаха в огромната къща ред, сякаш очакваха господаря си всяка вечер.

През 1934 година полото и жените бяха почти изместени от нова страст. Страстта да лети го обзе след завършването на игралния сезон в Англия. Лошо счупен крак, спомен от мач през септември, лиши Сташ от възможността да отиде в Южна Америка и на 20 октомври 1934 година той беше един от събралите се в ранни зори в Милденхол, Съфолк, за да наблюдават началото на състезанието на Мак Робъртсон от Англия до Австралия — най-голямото спортно събитие в кратката история на авиацията. Сташ бе незабавно обхванат от вълнението, от напрежението на тълпата от шестнадесет хиляди души. Наблюдаваше двадесетте от най-добрите, най-опитни екипажа по онова време да излитат на изток към Багдад, където беше първият контролен пункт. Същия ден, все още с патерици, Сташ се записа в Лондонския въздушен клуб — част от Кралския въздушен клуб. През следващата седмица успя да убеди лекарите, че не се нуждае повече от патериците и веднага замина за клуба за инструкции. След шест часа обучение той пилотираше сам един малък тренировъчен самолет „Хавиландския молец“, а след още три часа самостоятелен полет, последван от изпит, получи разрешителното си за пилот.

Сташ си купи моноплан „Майлс Хоук“ и започна гонитбата на скорости — страст, която го владееше през следващите шест години. За първи път се включи в състезание във Франция през следващата година. Летеше със състезателен самолет, модел „Кудрон“. Това беше един елегантен самолет от дърво, с малки крила и форсиран мотор

„Рено“, който можеше да вдигне 314 мили в час и да счупи световния рекорд. През 1937 година участва в състезанието за трофея „Бендикс“ в САЩ; опита да го спечели отново през 1938 година и беше един от десетте мъже, победени от Жаклин Кошрейн — жената, която постави рекорд за непрекъснат полет от десет часа, двадесет и седем минути и петдесет и пет секунди. Тя летеше с модел „Северски“, Сташ — със своя безумно опасен малък самолет „Изгубено небе“. Той летеше на всичко, което имаше крила, и винаги сам — факт, който му пречеше да участва в състезания на дълги разстояния, защото изискваха полет с партньор. Но самотното летене беше само половината от удоволствието, което изпитваше като пилот. То беше в пълен контраст с отборната игра на поло. Небето означаваше усамотение, каквото почти не можеше да се намери на земята. Следващите четири години Сташ прекара в главолмно преследване на високи скорости, на чупене на рекорди — в небето, на жени и на топки за поло — на земята. Това продължи без прекъсване до края на септември 1938 година, когато един ден прочете във вестниците, че Чембърлейн се бе завърнал от Мюнхен с „обещание за мир“.

Въпреки това през март 1939 година, когато прочете за завладяването на Чехословакия от Германия, Сташ прозря незабавно, че войната бе неизбежна и отлетя от Бомбай за Англия. С пристигането си отиде в щаба на доброволците към Кралските военновъздушни сили и попълни заявление за постъпване в тях. През юни летец офицерът А. В. Валенски бе натоварен с подготовката на млади пилоти в Дъксфорд, Кембриджшайр, повечето от които бяха студенти.

Когато Великобритания и Франция обявиха война на Германия на 3 септември 1939 година — месец преди рождения ден на Сташ, той вече беше обучен като пилот на изстребител и принадлежеше към 249-а военновъздушна ескадрила. Летеше на един „Ураган“ — за негово най-голямо удоволствие, с мотор „Ролс-Ройс Мерлин“. Но когато ескадрилата му беше обявена за действаща и изпратена през юли за участие в нощни боеве, Сташ беше произведен лейтенант от ВВС и изпратен, въпреки възраженията му и дълбокото огорчение, в Астон Даун. Трябваше да остане там, за свое най-голямо разочарование, цяла година и да обучава пилоти на бойни самолети.

Нищо от предишния му деен живот не беше го подготвило за дванадесетте влудяващи месеца, през които обучаваеше военни летци.

След няколко месеца те заминаваха „да напердашат бандитите“, както казваха шеговито, а той оставаше в Астон, за да продължи да обучава, а не да воюва. При първа възможност Сташ замина за Лондон и обсаждаше офицерите от Кралските ВВС, опитвайки се да си осигури преместването в бойна ескадрила.

— Бъдете разумен, Валенски — му бе отговорено с хладна учтивост. — Вие сте много по-полезен там, където се намирате сега — все *някой* трябва да обучава хлапаците.

Изпълнен с досада и чувствайки се безкрайно ненужен, Сташ се напи като пън за първи път в живота си. Когато се запозна с Виктория Уудхил от WAAF^[1], която го привлече най-вече с това, че не се интересуваше от него, започна да я преследва и обсажда с настървение. Всяко нещо, което можеше да пробие, срази и превземе, се превръщаше в цел за Сташ през онези мъчителни месеци, когато беше принуден да наблюдава от страни как германците навлизат все по-дълбоко в снагата на Европа. Те се ожениха през юни 1940 година, но почти веднага бяха разделени, защото преместиха Виктория да служи в Шотландия.

Официално Битката за Великобритания продължи близо четири месеца — от 10 юли до 31 октомври 1940 година. Това беше в действителност поредица от сражения между шестстотинте самолета на Кралските ВВС и мощната Луфтвафе, която се опитваше със своите три хиляди бомбардировача да завладее Великобритания. Ако Кралските ВВС не бяха устояли, Англия сто процента щеше да бъде завладяна.

За Сташ Битката за Великобритания продължи само три месеца, започна през август 1940 година, когато съответните отговорници най-после решиха, че не можеха да си позволяват повече лукса да поддържат центрове за обучение, а изпращаха новобранците летци направо в действащи ескадрили, за да бъдат обучени между две сражения или директно в боя.

Най-сетне Сташ беше преместен в Уестхемптън, близо до Портсмут, където пристигна в деня, наречен по-късно „Черния четвъртък“. Беше 15 август 1940 година — денят, в който Гьоринг пусна „орлите“ си по всички направления, във въздушно нападение над цяла Англия. Голяма армада от „Дорниер 17“ и „Юнкер 88“, придружавана от изстребители, прекосиха небето над английския бряг,

където беше разположена ескадрилата на Сташ. Неговото първо въздушно сражение в синьото небе на Англия бе един водовъртеж от пикиращи, бързо променящи посоката си, правещи лупинги и горящи самолети, които стреляха и поразяваха целта, дори когато отиваха към смъртта.

След приключването на сражението от разузнаването бяха докладвали, че Валенски беше свалил два германски бомбардировача и три изстребителя. Той дори не беше чул в слушалките си виковете на другите пилоти, които предупреждаваха за приближаването на един изстребител, нито радостните възгласи, когато той го улучи. Сташ пилотираше със студена, концентрирана, смъртоносна ярост и не забелязваше нищо, освен врага. Дори сам не усещаше, че всеки път, когато улучеше вражески самолет, от гърдите му се изтръгваше дрезгав боен вик, който отекваше в ушите на останалите участници в сражението.

— Господи, какво по дяволите беше това?

— Новото момче със сигурност — никой друг не може да бъде сред такива бойни петли като нас.

— Добре де, но на мен ми заприлича на проклет кондор! Така Сташ получи прякора Кондора Валенски, с който се обръщаха към него по време на Битката за Великобритания. По-късно беше преместен във ВВС в западната част на Сахара и участваше денонощно в операцията „Кръстоносец“ за освобождаването на пристанището Тоорук през ноември 1941 година. Като Кондорът Валенски той пилотираше боен „Ураган“ срещу танковете на Ромел в Ел Аламейн; със същия прякор той получи медал и кръст за заслуги към авиацията и бе произведен командир на ескадрила през 1942 година. Не го наричаха Сташ, докато войната свърши. И тя беше спечелена.

---

[1] Женска помощна служба към ВВС. — Б.пр. ↑

5

С приближаването на есента Франческа и Сташ, все още изживяващи медения си месец, започнаха да кроят планове за бъдещето. Разгледаха идеята да пътуват за Индия към края на ноември, за да бъдат в Калкута през декември и януари за поло сезона, а после да заминат за Делхи, където през февруари и март се провеждаха нови мачове. Но един ден в средата на октомври Франческа установи със сигурност, че е бременна.

— Трябва да е станало още първата нощ в обора — каза тя на Сташ. — Усъмних се три седмици след нашата сватба, но исках да бъда абсолютно сигурна, преди да ти кажа — тя сияеше от щастие.

— В обора? Сигурна ли си в това? — запита Сташ, обзет от възторг.

— Да, в обора, сигурна съм! Не мога да кажа защо, но съм сигурна.

— А може би знаеш също, че ще бъде момче? Защото аз знам!

Франческа промърмори:

— Може би...

Тя знаеше защо Сташ толкова силно иска момче. Той имаше син от краткия си първи брак — сега почти на шест години. Момчето се беше родило след раздялата на Сташ и Виктория Уудхил. Този прибързан брак, плод на потиснатото настроение на Сташ далеч от бойното поле, не беше просъществувал дълго след края на войната. Те бяха изчакали раждането на детето и се разведоха. Майката нямаше намерение да му дава чуждестранно име, освен фамилното, с което беше родено, и така го нарекоха Джордж Едуард Уудхил Валенски. Като бебе тя го наричаше галено Рам (Овньо) заради навика му да си удря главата в преградата на детското креватче и този прякор му остана и когато поотрасна. Живееше в Шотландия с майка си и с втория си баща и рядко посещаваше Сташ. Той желаше толкова силно бебето на Франческа да бъде момче, че го смяташе за сигурно. Не искаше синът му да живее далече от него.

Франческа бе виждала снимки на Рам — високо като върлина момче, със сключени вежди, което гледаше строго във фотоапарата с непристъп за дете израз на красивото си лице. Тя откри малко черти на Сташ в сина му: аристократичната студенина и напрегнатият, почти горчив израз в очите показваха, че никога не би си позволил да се опира на сигурното и удобно положение на баща си в обществото.

— Рам е отличен за възрастта си ездач, нещо повече, бих казал зрял ездач — говореше Сташ. — Той има физическите качества на малък войн, тази проклетата традиция на висшата британска класа — погледна отново снимката и тръсна глава. — Умен е и упорит, както ги възпитават. Има една... затвореност... в него... впрочем като семейството на майка му. Или може би заради развода. Все едно, тя не може да се преодолее — той сви рамене и остави настрана снимките с жеста на човек, който нямаше намерение скоро да ги гледа отново. Притисна Франческа към себе си. Очите му изследваха за миг лицето ѝ, суровият му поглед омекна и тя усети, че е неговата скала в бурното море.

Вилата в околностите на Лозана беше толкова широка и удобна, че семейство Валенски решиха да не я напускат до раждането на детето. Самата Лозана, с отличните си лекари, беше на по-малко от половин час път с кола. След като беше отпаднал въпросът за пътешествие в Индия, Сташ изпрати понитата си на тучните английски пасбища. След войната той беше изтеглил от швейцарските банки по-голямата част от състоянието и го беше вложил в компанията „Ролс-Ройс“. Роден в Русия, израсъл в Алпите, превърнал се в гражданин на света по време на поло турнирите, Сташ откри, че не е емоционално свързан с никоя националност, а по-скоро с двигател — двигателя на „Ролс-Ройс“, който — той твърдо беше убеден в това — спаси Англия и реши изхода на войната.

Сташ увери Франческа, че идното лято, когато бебето щеше да бъде на няколко месеца, щяха да се преместят в Лондон, да купят къща, да организират своето домакинство така, че домът да стане тяхна постоянна база в бъдеще. Сега обаче, през първите месеци на брака си, в едно състояние на постоянно обожание, на страстно привличане на телата им, не им се искаше да пътуват по-далеч от

Евиан, на другия бряг на езерото Леман, където от време на време посещаваха казиното. Пътешествието с корабче по езерото бе истинско удоволствие, те стояха един до друг до парапета и наблюдаваха малките лодки с жълти, червени и сини платна като огромни пеперуди, които по залез се прибираха на пристана. Когато в полунощ вземаха корабчето от кея Уши, не знаеха никога дали са спечелили или загубили в казиното, но това въобще не ги интересуваше.

За да отбележи минаването на седмиците, Сташ подаряваше на Франческа нови вазички от естествен кристал, изработка на Фаберже, от колекцията на майка му. Всяка от тях съдържаше няколко стръкчета цветя или клончета с плодове, изработени от скъпоценни камъни, диаманти и емайл: разцъфнали дюли, червени боровинки и малини, лилии и жълти нарциси, диви рози и виолетки, сътворени с въображение и изискано майсторство, така че богатството на материалите не изпъкваше никога пред поразителната естественост на формите и цветовете на плодове и цветя. Франческа скоро събра истинска цветна градинка — изработка на Фаберже, до леглото си. Когато разбра за бебето, Сташ ѝ подари яйце от лапис лазури върху златна поставка, също изработка на Фаберже. Яйцето имаше жълтък от тъмножълт емайл. Когато се отвореше жълтъкът, задвижваше се малък механизъм, който издигаше от вътрешността му миниатюрна корона — точно копие на короната на Екатерина Велика, обсипана с диаманти, най-горе с яркочервен рубин. В короната висеше на златна верижка още едно рубинено яйце.

— Майка ми никога не разбра дали това е императорско великденско яйце или не — отвърна Сташ на учудения ѝ поглед. — Баща ми го купи от един емигрант след революцията, който се кълнеше, че то било подарено на вдовицата царица Мари, но не може да обясни как е попаднало в ръцете му, въпреки че баща ми настояваше много... Няма значение... то носи марката на Фаберже.

— Никога не съм виждала нещо по-съвършено — каза Франческа, като го държеше внимателно на дланта си.

— Аз съм виждал — отвърна ѝ Сташ, като прокара ръце по шията ѝ и надолу, докато намери гърдите, които с всеки изминат ден ставаха по-едри и налети. Яйцето се изтърколи на килима, когато той приближи устни до потъмнелите зърна и започна да суче като лакомо бебе.

Зимата дойде и обгърна голямата вила. Сташ прекарваше следобедите си в конюшната покрай клетките с коне, а Франческа дремеше под лека копринена завивка и се размърдваше само когато усетеше по едва доловимия мирис на сняг, че Сташ е влязъл в стаята.

След чая, ако времето навън не бе твърде ветровито, излизаха на разходка с шейна, теглена от коне. Когато луната изгрееше и те се прибираха в огромната вила, празнично осветена като голям презокеански параход, наслаждавайки се на пръхтенето на конете и на нежната музика на звънците им, покрита е топла кожена завивка и сгушила се в самуреното си палто, Франческа усещаше, че по бузите ѝ се стичат сълзи. Не бяха сълзи на щастие, а по-скоро сълзите на онази внезапна тъга, която обзема човека в редките мигове на съвършена радост, когато разбира, че мигът е отлетял. Остава чувството за нещо безвъзвратно изгубено и това чувство не се нуждае от обяснение.

Постепенно Франческа стана специалист по сервиране на чай от големия сребърен самовар, който заемаше традиционното си място на кръглата, покрита с дантелена покривка, маса в салона. Започна да свиква с начина, по който прислужниците на Сташ се отнасяха към нея: смесица от предана обич и зле прикрито любопитство. Тя се усети постепенно погълната от вниманието на тези хора. Как да ги нарече: обслужващ персонал, помощен персонал — не, разбира се; нито пък домашна прислуга? В ума ѝ не идваше друг израз, освен полукрепостни селяни.

Тя се бе омъжила и за един начин на живот, който включваше Маша, която завладя чекмеджето ѝ за бельо, сгъвайки всяка вещ с изключително старание; Маша, която закачаше хавлиите и после завързваше шнура и закопчаваше копчетата, така че нямаше начин после да наметнеш бързо хавлията; Маша, която имаше свой начин на подреждане на шаловете — по цветове, а не толкова по вид и големина, тъй че, ако потърсиш някой стар, но любим шал, трудно можеш да го откриеш в дъгата от цветове; Маша, която влизаше в банята на Франческа с огромна затоплена хавлиена кърпа, готова да я завие след излизането ѝ от ваната.

След няколко седмици Франческа свикна напълно с Машините странности и ѝ позволяваше да реши косата ѝ, дори да ѝ помага в

обличането така, както беше помагала на майката на Сташ — принцеса Татяна, когато по една или друга причина камериерката ѝ не беше в стаята.

— Така ли е, Маша — попита Франческа с ленив интерес, когато Маша ѝ разказваше тези истории. Тя се отпусна и се отдаде с наслада на нежното разресване на косите ѝ. Видя се съвсем отчетливо, облегната на купчина пухени възглавнички, облечена в дълга кадифена роба, с разпуснатата коса, за която се грижеше предано млада прислужница. Тя трябваше само да поиска нещо луксозно, за да го получи; или когато бижутерите от Картие дойдеха, за да демонстрират на принц Валенски скъпоценни камъни за жена му, тя трябваше само да посочи с пръст какво ѝ харесва, за да го притежава. Да, сега имаше походката на принцеса, помисли за себе си Франческа, и дори не си зададе въпроса какво означава това.

След допитване сред приятели Сташ установи, че д-р Хенри Алард е най-добрият специалист в Лозана. Той ръководеше частна клиника, която в действителност беше малка, оборудвана отлично болница, посещавана от богати жени от цял свят.

Самият доктор Алард беше набит, лъчезарен, компетентен и енергичен мъж, който отглеждаше лалета почти толкова добре, колкото и бебета. Той каза на Франческа, че трябва да очаква бебето към края на месец май. Ежемесечните ѝ визити при д-р Алард бяха кратко, но досадно прекъсване на безкрайния разговор между нея и Сташ до към края на февруари. При последното посещение д-р Алард задържа стетоскопа по-дълго от обичайното на корема ѝ. После в стаята за консултации изглеждаше по-весел от обичайното си жизнерадостно настроение.

— Мисля, че имаме изненада за принца — съобщи, почти подскачайки на стола. — Миналия месец не бях съвсем сигурен и затова не казах нищо, но сега няма съмнение. Отчетливо чувам два пулса с разлика от десет удара в минута. Вие ще имате близнаци, скъпа моя принцесо!

— Изненада за *принца*! — Франческа повиши учудено глас.

— Значи в рода Ви е нямало близнаци? — попита докторът.

— Близнаци? Не знам... не съм сигурна... Докторе, има ли нещо особено... по-трудно ли е да родиш близнаци? Не мога да повярвам... близнаци... сигурен ли сте, докторе? Не трябва ли да направите рентгенова снимка, за да сте сигурен?

— Бих предпочел все още да не правим снимка. Може би идния месец. Но не може да има съмнение, ударите на сърцата се различават съвсем ясно.

Той я гледаше сияещ, сякаш току-що беше спечелила златен медал. Франческа не беше способна да определи чувствата, които изпитваше. Беше й трудно да си представи понякога своето бебе, едничко, а какво оставаше за две? В последно време виждаше в мечтите си бебе — винаги момче, което държеше в ръце. То приличаше много на Чарли Маккарти и разговаряше с нея като възрастен. Смешни, щастливи мечти. Но сега, две бебета?!

— Скъпа госпожо — продължи докторът — сега вече трябва да ме посещавате всеки две седмици, а след месец, за да бъдем напълно спокойни — всяка седмица, докато бебетата проявят желание да се покажат на белия свят. Разбрахте ме, нали?

— О, да! — Франческа едва ли съзнаваше какво й се говори. Изведнъж омагьосаният свят, в който живееше досега, се спуска лесно като сапунен мехур. Единственото нещо, което желаше, беше да си тръгне по-скоро отгук, да се върне вкъщи и да се опита да възприеме тази нова действителност.

Цялата вила пулсираше възторжено в ритъма на новината. Близнаци! Сташ, с невярваща възторженост, не можа да се въздържи да съобщи новината на своя камериер, Мъмп почти незабавно я предаде на икономата, икономът — на шефа на прислугата, той от своя страна я каза на Маша, която възбудена се втурна при господарката си в библиотеката, за да й направи забележка, че не й е съобщила новината тя самата.

— Трябваше да бъда първият човек, на когото да кажете, принцесо. Все пак... Сега всички знаят за това, дори старите жени в пералнята и конярите в конюшнията.

— За бога, Маша, та аз самата не знаех нищо до вчера. Защо, Боже мой, защо всички вие се занимавате с клюки?

— Клюки? Принцесо, ние никога не клюкарстваме. Ние само казваме това, което сме дочули или видели, или пък ни е било казано... Това не са клюки!

— Разбира се, че не са! Маша, знаеш ли, сега ще ни трябват двойно повече неща, по два комплекта от всяка бебешка принадлежност. Боже мой, та те са толкова много! Донеси ми, моля те, листове хартия и ще започна да правя списъка.

— Мисля, че принцесата трябва да си полегне — настояваше Маша.

— Принцесата е твърде заета, Маша!

Февруари и март минаха без проблеми, с изключение на това, че Франческа бе започнала да се чувства все по-притеснена. Нощем тя можеше да лежи само настрани, а Сташ беше до нея. Той обичаше да се притиска с часове до уханното ѝ тяло и да улавя движенията в надутия ѝ корем.

— Ритат като две малки кончета — мърмореше гордо Сташ. — Когато съм бил бебе, Маша разправяла на майка ми, че не била виждала бебе да суче с такава сила като мен. Тя казвала, че не била срещала мъж, който да се отнасял така безсрамно с нея, освен онзи, който ѝ направил копелето. Господи, представи си, двама като мен! — каза, стискайки лакомо зърното на гърдата ѝ.

Франческа се усмихна вътрешно на неговата увереност, че просто ще бъде възпроизведен в умален вид и то неведнъж, а два пъти.

Сташ считаше за даденост, че бебетата ще бъдат едно продължение на самия него. Вече беше планирал как ще ги учи да яздят и да карат ски, сякаш щяха да се родят на четири години, всяко от тях един малък, съвършен Херкулес.

Един ден през третата седмица на април Франческа почувства остри болки в кръста. През нощта се събуди, сякаш някой в тъмнината я беше разтърсил за рамото.

— Какво, какво става... — промърмори, без да се разбуди напълно. После разбра. — Ами сега, какво трябва да правя?... — си зададе сама въпроса и остана да лежи тихо, в очакване. Половин час по-късно, след две нови контракции, тя събуди полекичка Сташ.

— Може би все още няма нищо, скъпи, но доктор Алард каза да му телефонираме при всяка промяна на положението ми. Сигурно е фалшива тревога и не трябва да се безпокоиш за нищо. Все пак, би ли му се обадил по телефона? — срамуваше се, че трябва да буди доктора посред нощ.

Събуден от дълбок сън, Сташ скочи от леглото, реагирайки моментално — нещо, което му беше станало втора природа след службата в Кралските ВВС.

— Спокойно, няма нищо страшно — опита се да го успокои Франческа.

Сташ се върна след минута.

— Лекарят каза да отидем незабавно в клиниката. Ето ти палтото, чантата... о, ботушите!

— Ще си измия зъбите, ще си прибера нощницата и...

— Моля те, не — нареди Сташ, като я покри с палтото ѝ и се наведе, за да обуе на босите ѝ крака подплатените с кожа ботушки.

— Все пак събуди някой и му кажи, че отиваме в клиниката — протестира Франческа.

— Защо? Утре сутринта те всички ще знаят.

— Чувствам се като беглец — засмя се Франческа, като наблюдаваше как Сташ се облича припряно. Тя продължи да се смее тихичко, когато Сташ се опита да я вдигне на ръце, за да я занесе до гаража, въпреки че беше напълно в състояние да ходи сама.

Когато пристигнаха в клиниката, видяха, че доктор Алард и неговият главен асистент доктор Ромбе ги чакат пред входа на клиниката. Франческа видя с изненада, че нейният лекар, винаги елегантно облечен, сега носеше широки бели панталони и зеленикава престилка. Тя беше свикнала да вижда доктор Алард винаги с безупречно бяла риза под жилетката и сако с отлична кройка.

— Значи, принцесо, наложи ни се да чакаме по-малко, отколкото мислехме — посрещна я той с привичната си веселост.

— Но, докторе, много е рано. Сигурно е фалшива тревога. Вие ми казахте не по-рано от месец май — извика Франческа.

— Може би е така — съгласи се той, — но трябва да сме сигурни, нали?

От този момент всичко друго беше забравено. Настаниха Франческа на специално легло със странични парапети. Веднага след

това доктор Алард влезе в стаята и затвори вратата. Той беше добре запознат със статистиката. Всяка жена, която очаква близнаци, е подложена на два или три пъти по-голям риск от фатален за нея изход. Докторът не мислеше главно за такава възможност, но бе наредил да подготвят в операционната зала всичко, което е необходимо при евентуално усложнение. Кръвното налягане на Франческа не беше високо, нямаше и други признаци за интоксикация. По негови изчисления, обаче, родилните болки бяха започнали пет, дори шест седмици по-рано и при тези обстоятелства, особено когато се касаеше за близнаци, трябваше да бъде изключително внимателен.

— Да, мамче — каза, след като я прегледа. — Настъпи великият ден — доктор Алард наричаше винаги родилките „мамче“, насочвайки мисълта им към бъдещето, а не към настоящето.

— Значи, не са фалшиви контракции?

— Не, разбира се. Раждането е започнало, но сигурно ще минат още няколко часа. Все пак е първото Ви раждане, нищо че започна по-рано от очакваното.

След последвалите контракции на всеки половин час, Франческа започна да губи присъствие на духа от болезненото състояние на тялото си. Шегата си е шегата, мислеше тя, но наистина боли ужасно. Не можеше да си представи, че изпълнява ролята на родилка. Защото тя самата беше родилка и ѝ се искаше всичко това да свърши колкото може по-бързо.

— Доктор Алард, можете ли да ми дадете нещо за облекчаване на болките. Мисля, че ми е нужно вече.

— Уви не, мамче — във вашия случай трябва да избягваме лекарствата.

— Какво казахте?

Усмехнат, сякаш ѝ съобщаваше добри новини, той продължи:

— Всяко болкоуспокояващо лекарство, което бих Ви дал сега, би засегнало неродените бебета. Токсичните вещества ще достигнат до тях по кръвен път. Раждането става един месец по-рано и те не са достигнали още до съответното тегло. Честно казано, не мога да Ви дам нищо болкоуспокояващо.

— Никакви лекарства! — Франческа пребледня от ужас. Като много поколения американки, представата ѝ за раждане без упойка се

основаваше на сцената с дългата и фатална агония на Мелани Уилкес от „Отнесени от вихъра“.

— Това е само за ваше добро, мамче, само за добро.

— Боже, и колко ще продължи това? — попита отчаяна тя.

— Докато станете готова да родите бебчетата. Тогава ще можем да направим гръбначен блокаж и няма да чувствате повече болки.

— Гръбначен блокаж? Боже мой, това пък какво е?

— Просто една инжекция, която премахва болките... — обясни той. Реши да спести подробностите, че инжекцията се биеше в четвъртото междупрешлие на гръбначния стълб. Без друго принцесата бе толкова развълнувана.

— Докторе, не е ли възможно да ми направите сега гръбначния блокаж? — каза Франческа с умолителен глас.

— Уви, не. Може да спре раждането, а бебчетата напират да бъдат родени, мамче — той беше любезен, но Франческа знаеше, че с нищо не би могла да предизвика у него състрадание.

— Докторе, защо не ми казахте за това по-рано? Просто ми изглежда невероятно, че при развитието на съвременната медицина... — Франческа се запъна, не можейки да изрази с подходящи думи изпълненото си със страх и ярост недоверие.

— Но вие имате преждевременно раждане, мамче. Съвременната медицина препоръчва именно такива мерки в подобен случай — лекарят хвана ръката ѝ и бащински я стисна. — Ще оставя при вас главната акушерка, а аз ще бъда в съседната стая. Ако имате нужда от мен или искате да ми кажете нещо, просто ѝ съобщете и аз ще дойда на минутата.

— В съседната стая? Не можете ли да останете тук? — каза Франческа с умоляващ глас, ужасена от мисълта, че може да остане без доктора, макар и за миг.

— Трябва да подремна, мамче. Тази вечер извадих на бял свят вече две бебета. Трябва да се опитате да почивате между две силни контракции, искрено Ви препоръчвам и да подремнете.

Следващите осем часа отминаха като един калейдоскоп от емоции: физическо изтощение, което никога не беше изпитвала, нито дори си бе представяла, заличаващо всякаква мисъл; гняв, че всичко

това е много по-лошо от очакваното; бурна еуфория от мимолетното облекчение, което щеше да трае само до следващата контракция; страх, като у плувец, усетил схващането на сухожилието, и надежда, че ще го преодолее. Над всички чувства, беше обаче тържеството от незабравимите часове на първото ѝ раждане; тържеството, че живее, че участва с всеки атом на своите физически, умствени и морални сили в най-важното дело на своя живот.

На родилната маса доктор Алард изчака краткия отдих между две контракции. Помогна на Франческа да седне и я подготви за гръбначния блокаж. След това я поставиха отново да легне с възглавница под главата. Пълното облекчение на болките бе толкова неочаквано и смайващо, че Франческа се разтревожи не на шега.

— Не съм парализирана, нали, докторе? Нали не е така?

— Разбира се, че не, мамче. Вие се справяте отлично! Всичко върви по реда си. Отпуснете се, отпуснете се... ние всички тук бдим над вас.

За стотен път той се наведе над нея със стетоскопа си, за да чуе ембрионалните удари на сърцето.

— О, аз съм в рая... — въздъхна с облекчение Франческа.

Въпреки че в родилната зала бяха доктор Алард и доктор Ромбе, както и три акушерки и един анестезиолог, през следващите четиридесет минути не се чуваше звук, освен наставленията, които доктор Алард даваше на родилката. Екипът на лекаря бе обучен да работи съвместно, без да проронва дума, разменяха само знаци с очи и ръце. Те знаеха, че родилките са повече от чувствителни към разменените между тях думи и обикновено ги възприемаха погрешно.

— Помнете — казваше доктор Алард на своя екип — мамчето може да изглежда безчувствено от упойката, но слухът е последното нещо, което се притъпява.

След четиридесет минути Франческа усети отново болка, много по-лека от преди.

— Докторе, докторе, мисля, че упойката престава да действа — промърмори тя.

— Не, разбира се — просто се приближаваме към края — успокой я той с най-весел глас. — Сега, когато кажа „Напъвай!“, правете го с всички сили. Вие не ще усещате контракциите, но аз ще ги виждам, така че трябва да изпълнявате наставленията.

След още десет минути Франческа го чу да въздъхва с облекчение. Почти в същия миг чу бебешки плач.

— Момче ли е? — прошепна.

— Мамче, имате очарователна дъщеря — отговори Алард, предавайки бързо бебето на доктор Ромбе, който завърза внимателно пъпната връв. Алард зае веднага мястото си пред разтворените бедра на Франческа. Сестрата, която следеше за сърдечните удари на нероденото бебе, му даде знак, че ги чува по-слабо. Той видя притеснен, че околоплодната течност, която изтече, бе жълто-зелена вместо бистра. Сърдечните удари на втория близък ставаха все по-слаби. Алард опипа матката и видя, че се бе втвърдила. Контракциите бяха престанали. Даде знак на доктор Ромбе да натисне веднага горната част на матката, а самият той притисна с всички сили най-долу. Влагайки цялото си умение, той успя да придвижи втория близък по родилния канал до положение, при което можеше да използва форцепс.

След няколко минути, не повече от четири-пет, бе изродено и второто бебе. То не започна да диша спонтанно, но след като беше разтрито енергично с кърпа, се чу слабият му плач. Доктор Алард преряза пъпната връв и го прегледа внимателно. Установи, че е напълно оформено, въпреки че не тежеше повече от два килограма — предположение, потвърдено малко по-късно на бебешката теглилка. По-лошото, от което той се страхуваше, беше, че Франческа имаше обилен вътрешен кръвоизлив, причинен от рязкото отделяне на плацентата от стените на матката минути преди раждането на второто бебе.

— Докторе — чу се отпадналият глас на Франческа. — Какво стана? Момче или момиче е новороденото?

— Още една дъщеря — отговори ѝ кратко той. Краткостта на неговия отговор, неутралният тон на обикновено веселия му глас подсказаха на присъстващите в родилната зала, че техният шеф е много притеснен за второто дете. Явно нещо с него не беше наред.

Анестезиологът, който наблюдаваше жизнените функции на Франческа, видя, че кръвното ѝ налягане пада, а пулсът рязко се ускорява. Горчивината, която тя изпита при съобщението за втората дъщеря, бе забравена, когато изведнъж почувства, че ѝ се вие свят и ѝ прилошава. Цялото ѝ тяло плувна в пот. Все пак тя настоя:

— Покажете ми ги... моля ви, покажете ми ги!

— Само минутка, мамче. Опитайте се да отдъхнете малко.

Алард нареди на две сестри да започнат едновременно преливане на кръв в двете ръце на Франческа. Тя беше започнала да изпада в шок, но след кратко време преливането на кръв и инжектирането на фибриноген нормализира пулса и кръвното налягане. Веднага, след като положението на пациентката се стабилизира, Алард нареди на доктор Ромбе да донесе близначките при родилната маса. Очичките на новородените бяха плътно затворени, юмручетата им — стиснати здраво. Едната от близначките имаше саксонската светлоруса, почти бяла коса, която, внимателно подсушена, бе започнала вече да се къдри. Светлата косица на другото бебе беше все още мокра.

Близначките бяха повити в меки бели пеленки от фланела и като ги видя, Франческа — все още твърде слаба — почувства, че я завладява безкрайно учудване, каквото никога досега не беше изпитвала. Преходът от създанията, които тя бе носила в себе си, като част от плътта и духа ѝ, към вида на тези две отделни човешки същества, всяко от които със собствена воля да стисне юмручета и да затвори очи пред силната светлина на заобикалящия го свят, беше толкова неочакван и неразбираем, че тя просто не можеше да го схване с ума си, а само със сърцето.

— Еднакви ли са, докторе?

— Да, но вашата втора дъщеря тежи по-малко от първата — каза той, посочвайки към по-дребното бебе. — Ето тази, трябва да я поставим незабавно в кувьоз, докато наддаде малко. Бъдете спокойна, преброихме — и двете са с по десет пръстчета на ръцете и краката.

— Слава богу — промълви Франческа.

— Сега, мамче, трябва да почивате.

— Кажете на съпруга ми.

— Ще се наложи да почака малко.

Докторът нямаше намерение да оставя Франческа, докато не се убедеше напълно, че новата кръв, която течеше във вените ѝ, е свършила работа. Той не се отдели от нея — излезе от залата едва когато беше готова за преместване в стаята за възстановяване.

Когато умореният доктор влезе в стаята, където Сташ чакаше, той видя, че е задрямал изправен до прозореца, през който се бе взирал в тъмнината на дългата нощ. Доктор Алард остана зад заспалия мъж

една дълга минута. После въздъхна и леко побутна по рамото Сташ. Принцът се събуди на секундата.

— Кажете ми, докторе!

— Имате дъщери — близначки. Госпожата е добре, но твърде уморена.

Сташ се взираше с див поглед в лекаря, сякаш се надяваше, че ще има и друга информация. Ударът върху неговите твърди очаквания бе толкова унищожителен, че той не успя да продума. Докторът, след кратка пауза, продължи да отговаря на незададените въпроси, с които други бащи биха го бомбардирани.

— Едната от дъщерите Ви е в отлично здравословно състояние, сър. Що се отнася до другата...

Сташ най-после възвърна гласа си:

— Какво ѝ има на другата? Кажете ми!

— Имаше известни проблеми, особено клинично състояние на родилката преди раждането на втората близначка. Плацентата се отдели от матката точно преди второто раждане и госпожата имаше силен вътрешен кръвоизлив.

Сташ се облегна на стената.

— Значи детето е мъртво. Говорете ми направо, докторе.

— Не, детето е живо, но трябва да ви предупредя, че то е в много сериозно състояние. Много е малка, роди се едва един килограм и осемстотин грама и поради преждевременното отделяне на плацентата и наличието на меконий в околоплодната течност знаем със сигурност, че за известно време до мозъка ѝ не е достигал кислород. Действахме по възможно най-бързия начин, но минаха четири, може би четири и половина минути, преди да успеем да акушираме бебето.

— Какво се опитвате да ми кажете? Просто го кажете, докторе!

— Има голяма вероятност... не, сигурно е, че мозъкът е увреден.

— Мозъкът е увреден? Какво, по дяволите, означава това? Какво искате да ми кажете? — Сташ хвана лекаря за раменете, сякаш искаше да го разтърси, после отпусна ръце. — Простете ми.

— Твърде рано е да се говори. Степента на поражение не може да се определи, преди да съм прегледал внимателно бебето.

— Колко скоро може да стане това? Кога ще прегледате другото?

— Веднага щом реша, че е достатъчно укрепнала. Междувременно, като предпазна мярка, трябва да я кръстим. Какво

име ще ѝ дадете, принце?

— Въобще не ме интересува!

— Принц Валенски! Успокойте се! Няма никаква нужда да се отчайвате. Имате, освен това, още една здрава, прелестна дъщеричка. Не искате ли да я видите? Тя е в отделението за новородени. Тежи два килограма и четиристотин грама и не беше необходимо да я слагаме в кувъз. Искате ли да я видите още сега?

— Не! — отговори Сташ, без да се замисли. Той не искаше да гледа никакво бебе. Докторът го изгледа сурово — много отдавна не беше чувал подобен отговор.

— Моят съвет е — каза той любезно — да се приберете вкъщи, да се наспите и тогава да дойдете отново и посетите принцесата. Вие прекарахте една особено напрегната нощ. Когато се върнете, малката принцеса несъмнено ще бъде будна.

— Несъмнено.

Сташ тръгна към вратата, но се върна и проговори с тон, който съдържаше скрит въпрос:

— Сигурен съм, че сте направили всичко възможно.

— Не се съмнявайте, принце. Но понякога има неща, които не могат да се предотвратят.

Сташ продължаваше да го гледа. Дребният доктор се отдръпна, засегнат от недоверието към неговия професионализъм.

— Нещастни случаи има и в самата природа. Срещу тях и най-вещият човек не може да направи нищо, освен да спасява, каквото успее.

— *Да спасява!* — Сташ повтори думата, сякаш я чуваше за първи път. Какво общо имаше той със спасяването? Никога в живота му досега не беше стоял въпросът да изгуби нещо, така че там нямаше място и за спасяване. — Довиждане, докторе.

Подкара към къщи колата с опасна скорост, дори не погледна към прислужниците, събрали се на входа. Той не спря пред вилата, а продължи по-нататък към конюшните. Изскочи от колата, изтича към обора и скочи на първия кон, който се изпречи пред очите му. Конярят като видя, че господарят му се готви да излети с неоседлания кон, изтича към Сташ и извика:

— Принце, как са близнаците и принцесата?

— Принцесата е добре. И детето. Момиче. А сега, по дяволите, изчезвай от пътя ми.

Сташ заби крака в слабините на коня, зарови ръце в гривата на животното и го подкара с вик, който приличаше повече на вой на ранен вълк. Животното, обхванато внезапно от яростта на своя стопанин, се понесе напред в галоп към отсрещния хълм. Сташ го пришпорваше, сякаш по петите го следваше самият дявол.

6

Отмина месец април 1952 година. Отмина и месец май, а Франческа Валенски и нейните близначки продължаваха да стоят в клиниката на доктор Хенри Алард в Лозана. Беше юнски ден към края на месеца, когато една сестра донесе Маргьорит, родената по-напред от двете близначки, в стаята на майка ѝ. Това беше първото от двете ежедневни посещения. Съор Ани, медицинската сестра, едва погледна към жената, която седеше в един фотьойл отпусната и неподвижна, с помръкнало лице. Сестра Ани отдавна беше отегчена от тези безполезни, редовни визити. Всички сестри от клиниката в началото шушукаха за очарователната пациентка, но по-късно свикнаха с фактите на нейния случай. Принцеса Валенски не беше проронвала дума, нито проявяваше интерес към бебетата; тя не проявяваше ни най-малка грижа към себе си, въпреки че физически бе напълно здрава. Тя ставаше от леглото единствено когато две сестри я подкрепяха и, водена от тях, правеше малка разходка в градинката в задния двор на клиниката.

Следродилната депресия, във всичките ѝ тъжни разновидности, не беше нещо ново за тях. „Бедничката“, съчувстваха ѝ сестрите, но в такива случаи дори и лекарите можеха да помогнат твърде малко. Понякога родилките се оправяха от само себе си, друг път просто нямаше подобрение. Всяка сестра можеше да разкаже поне една история за подобни тъжни случаи, но те избягваха да ги споделят, когато наблизко бяха денонощно дежурещите сестри, които наблюдаваха психическото състояние на пациентките, дори когато спяха.

Съор Ани кимна на сестрата със специална подготовка, която плетеше, седнала в ъгъла.

— Можете да си починете сега. Аз съм тук с бебето и струва ми се, че няма нужда и двете да висим в стаята.

— Мисля, че няма. Тя е спокойна, както винаги.

Денят беше особено топъл и слънчев. Придържайки в ръце Маргьорита, съор Ани отвори широко прозорците и дръпна пердетата, за да нахлуе в стаята свежий, ухаещ на цветя въздух. Седна на един стол близо до Франческа и след десетина минути, които, както винаги, отминаха в мълчание, започна да клюма.

Една божа кравица влетя в стаята и кацна на челцето на бебето, точно между очите — като индийски кастов знак. Сестрата, с полузатворени очи, не обърна внимание. Франческа гледаше към дремещата сестра и детето без капка интерес. Но с една отдалечена част на съзнанието си тя очакваше, че сестрата ще забележи насекомото, без дори самата да си дава сметка. Още няколко минути сестрата продължи лекичко да похърква, без да дава признаци, че ще се разбуди. Божата кравичка започна да пълзи по личицето на бебето и стигна до клепача, съвсем близо до миглите. Франческа протегна внимателно пръст, за да пропъди буболечката. При това движение тя докосна леко своето дете за първи път. Докосна бебешката кожа и откри, че е шокиращо мека, шокиращо жива. Очите на детето се отвориха широко, впериха се в нея и тя видя, че те са черни, като нейните очи. Тя прекара пръст по русите, почти незабележими вежди и после страхливо погали кичурче от къдравите косици.

— Мога ли... мога ли да я поддържа? — прошепна тя на полузаспалата сестра, която не я чу.

— *Сестро?* — каза Франческа тихо. Отговори ѝ само леко похъркване.

— Сестро! — този път гласът ѝ беше по-силен. При този звук нещо дълбоко затворено в нея се събуди, някаква тежест се отмести и тя откри отново своя глас.

— Боже мой, господи — извика високо, разрошвайки косичката с пръсти, в които животът и радостта се бяха върнали.

— СЕСТРО, ДАЙТЕ МИ МОЕТО БЕБЕ!

Сестрата се разбуди обърквана и стъписана, но държеше бебето здраво в ръцете си.

— Какво? Какво? — заекна. — Почакайте, стойте, ще извикам доктора... — тя скочи права, отстъпвайки назад.

— Елате тук — заповяда Франческа с тон, нетърпящ възражение. — Искам да я поддържа. Още сега. Дайте ми веднага бебето! На окото ѝ беше кацнала една буболечка! — добави с обвиняващ глас.

Франческа стана от стола и тръгна към сестрата с онази решителност, с която някога бе заставала пред камерата. Като материализирал се дух, затворен дълго време в бутилка, Франческа Върнън, прочутата кинозвезда, стоеше пред сестрата, протегнала напред ръце с властен жест.

— Извинете ме, госпожо, но не мога да го позволя. Наредено ми е да не изпускам бебето от ръце.

Сега жената се промени отново. Без да сваля протегнатите си ръце, тя се превърна, за части от секундата, в принцеса Франческа Валенски, свикнала да ѝ се подчиняват, да не ѝ задават излишни въпроси, принцеса, на която всичко бе позволено.

— Веднага повикайте доктор Алард! — гласът ѝ беше дрезгав, но неговата сила изпълни стаята. — Ще поговорим пак за тези глупави разпореждания!

След няколко минути Алард влезе тичешком в стаята на Франческа. Спря се на вратата, като видя внезапно красивата жена, мрачна и обладана от диви чувства, като животно, на което са отнели рожбата. Вървеше дебнешком около обърканата, но все още неотстъпваща сестра.

Внимателно, опитвайки се да прикрие, доколкото бе възможно своето вълнение, докторът каза:

— Е, мамче, значи започваме да се оправяме? Ще станем ли отново приятели?

— Доктор Алард, какво по дяволите става тук? Тази побъркана жена не ми дава бебето!

— Съор Ани, можете да дадете Маргьорит на майка ѝ. Моля Ви, оставете ни за малко сами.

Без да каже дума, сестрата подаде бебето. Маргьорит бе облечена с леко гащеризонче, от което се подаваха нежните ѝ, започнали да напълняват крачета и ръчички. Тя риташе и махаше щастлива с ръчички, наслаждавайки се на слънцето и лекия ветрец. Тя беше неописуемо съкровище от розово и златисто, толкова мъничка и очарователна, че даже свикналите с всичко лекари и медицински сестри поспираха над креватчето ѝ.

Алард наблюдаваше внимателно Франческа, която се бе навела над бебето и го гледаше в очите.

— Коя си ти, малка моя? — попита.

Чувайки човешки глас, Маргьорит спря за миг да рита и погледна майчиното си лице. И тогава — колкото и невероятно да се стори на Франческа — бебето ѝ се усмихна.

— Тя ми се усмихна, докторе!

— Естествено.

Франческа не обърна внимание на думите му.

— Докторе, каква е тази глупост да не ме оставяте сама с бебето? Просто не разбирам!

— Принцесо, вие не се чувствахте добре. До днес вие не искахте да я държите.

— Но това е невъзможно! Просто е смешно!... Не съм чувала по-абсурдно нещо през живота си — Франческа погледна лекаря така, сякаш го виждаше за първи път.

— Къде е другото ми бебе? — попита тя. — Не мога да разбера какво става тук, но то никак не ми харесва. Къде е съпругът ми? Докторе, обадете се на принц Валенски и му кажете, че искам да го видя веднага! — нареди тя. — И ми кажете къде е другото ми бебе, искам да го поддържа...

— По-малката Ви дъщеричка е все още в кувьоз — отвърна бързо докторът. Не можеше да става и дума да донесе сега другата близначка. За втори път след раждането тя беше имала гърчове тази сутрин. Гледката на болното, събуждащо съжаление, дребосъче щеше да разстрои майката до такава степен, че имаше голяма опасност отново да изпадне в депресия. Подобен риск не можеше да се поеме.

— Къде е инкубаторът? — попита Франческа и тръгна към вратата, притискайки до себе си Маргьорит.

— Не, мамче, забранявам Ви! Все още не сте напълно възстановена, не сте достатъчно силна, както Ви се струва. Имате ли представа от колко време сте тук, скъпа ми госпожо?

Франческа спря озадачена.

— Известно време... Не съм напълно сигурна..., но може би две седмици...

— Девет седмици... да, почти девет седмици. Вие, американците, наричате това цяла вечност — каза докторът, като разбра, че пациентката е изоставила идеята да посети сега инкубатора.

Франческа седна, като продължаваше да притиска до себе си детето. Имаше чувството, че е била на едно далечно, тъжно място,

затворена в свят — унил и безцветен като зимен дъжд; едно затънтено място, където смътни събития минаваха пред погледа ѝ, сякаш неясна сцена, наблюдавана през далечен прозорец. Девет седмици! С цялото си тяло изведнъж усети, че силите я напускат. Мълчаливо подаде бебето на лекаря.

Алард се възползва от момента.

— Трябва да възстановим силите си, мамче, преди да започнем посещенията.

Франческа кимна уморено с глава.

— Това ще стане най-много след седмица, дори по-скоро, ако не се преуморявате. Ще трябва да изминете дълъг път, за да се върнете към нормалния си начин на живот, скъпа. Мисля, че засега говорихме достатъчно. Защо не се опитате да поспите? — той приближи бебето към нея и тя докосна с устни онези най-нежни, ухаещи гънчици на едно бебче, които един ден щяха да станат шия. — Ще бъде тук отново следобед, когато ще можете да я нахраните с биберона.

Той отнесе Маргьорит в детската стая, мърморейки непрекъснато:

— Слава богу, слава богу!

Веднага след като лекарят му позвъни, Сташ полетя с колата със сто и двадесет километра в час. През отминалите седмици беше прекарал много часове край Франческа, опитвайки се напразно да проникне в мълчанието ѝ, в неизмеримата ѝ тъга, която я обвиваше като мъгла и я правеше непроницаема. Неговото мрачно бдение се разведряваше само когато донасяха Маргьорит при майка ѝ. Доктор Алард бе наредил да го правят всеки ден, независимо от това, че болната не реагираше.

Сташ се влюби страстно в дъщеря си. Играеше си с нея толкова време, колкото му разрешаваха. Той настояваше да я разповиват изцяло. Показваше голото бебе на Франческа с надеждата, че очарователното съвършенство на малкото телце ще я развълнува, тъй както вълнуваше самия него, но — напразно. Разговаряше надълго с Алард и настояваше отново и отново да му потвърждава, че е направено всичко необходимо за здравето на Франческа.

Когато не беше при жена си, Сташ се затваряше във вилата и не искаше да вижда никого. Той и Франческа успяха да се скрият от репортерите през медения месец, сега предотврати появата на

съобщения за раждането на близначките в пресата. Клиниката на доктор Алард осигуряваше пълна дискретност и единствените, които узнаха за бременността на Франческа, бяха Мати и Марго Файърстоун. Сташ им писа през първата седмица след преждевременното раждане, съобщавайки им само за Маргьорит и за следродилната депресия на Франческа. Той беше помолил и получил тяхното мълчание заради болната жена.

„Но сега... сега! Най-сетне животът можеше да започне отново!“ — си мислеше, докато чакаше нетърпеливо в кабинета на доктор Алард. От самото начало той знаеше, че трябва да спечели тази жестока игра. Хиляди пъти си беше повтарял, че е въпрос на време прибирането на Франческа и бебето у дома. Нито за секунда не бе си позволявал и най-малкото съмнение.

— Мога ли да ги взема вкъщи? — попита Сташ веднага, без дори да поздрави лекаря.

— Това ще стане скоро, много скоро, веднага щом принцесата укрепне. Но първо, скъпи приятелю, трябва да поговорим за другото бебе — Даниел.

Дори самият доктор не бе успял да накара Сташ да разговарят за второто дете по време на депресията на Франческа. Като добър католик, той беше настоявал да я кръстят първия ден след раждането ѝ, защото не беше сигурен дали ще издържи още едно денонощие. Сам беше избрал името — това на майка му, с надеждата, че би могло да донесе късмет на нещастното новородено.

— Даниел — Сташ произнесе името, сякаш беше чужда дума, която нищо не значи за него. — Не очаквах, че ще оживее — в гласа му звучеше безкрайно отчаяние.

— Но ако живее, а тя може да живее, ще се сблъскате с доста неврологични усложнения...

— Докторе, не сега!

Лекарят продължи невъзмутимо, жестикулирайки енергично:

— Прегледах и двете Ви деца, принце. Съществува поредица от тестове за определяне точната степен на неврологичното развитие на новороденото. Доктор Ромбе и аз направихме прегледа едновременно на двете деца, за да можем да сравним техните реакции...

Сташ го прекъсна безжалостно, тъй както беше свикнал да се изправя лице в лице с препятствията, които се изпречваха на пътя му.

Главата и вратът му заприличаха на очертанията на хищна птица, готова да нападне жертвата си.

— Без подробности, кажете ми какъв е резултатът от прегледа!

Докторът отговори, без да променя назидателния тон на гласа си:

— Принце, трябва да осъзнаете действителността, колкото и да не искате. Мога да Ви гарантирам, че няма начин да Ви предам с две думи резултатите от прегледа, тъй както настоявате. Та, ако ми разрешите, да продължа: Маргьорит реагира на всички тестове като нормално, здраво бебе. Суче добре, има стабилен опорен рефлекс, рефлексът Моро е нормален. Когато я поставих легнала по гръб и плеснах шумно с ръце до нея, тя рязко вдигна ръчички и крачета и разпери пръстчетата като ветрило. Когато я изправих с крачета, опиращи до масата, тя започна да прави подобни на стъпки движения. Когато я придърпах за ръцете към седнало положение, мускулите на раменете и шията се свиха. Въобще, всички реакции бяха живи и естествени.

Сташ следеше разсеяно думите на лекаря. Съвсем не трябваше да си доктор, за да разбереш, че Маргьорит е едно напълно здраво и нормално бебе. Последва кратка пауза, докато Алард реши как да продължи. Въздъхна тежко, но решително.

— Даниел показва твърде слаби реакции на тестовете. Повторих прегледа след три седмици, но резултатите бяха същите. Движи се малко, плаче рядко, все още не е изправяла главата си, наддава слабо... това, което ние наричаме недостатъчно израстване.

— Недостатъчно израстване! Искате да кажете, че тя вегетира?
— Сташ не бе в състояние да се въздържа повече.

— Съвсем не, принце! Тя е само на девет седмици и все още има голяма надежда, че тялото ѝ, при добри грижи, ще се развие в границите на нормалното. Ако продължи да наддава, както досега, независимо от бавния темп тя най-вероятно ще се развие като физически активно дете. В това отношение няма поражения, тя е слаба, просто много слаба.

— А умствено?

— Умствено? Умствено никога не ще бъде нормална. Знаехме го от самото начало.

— Но, докторе, моля Ви, бъдете точен! Колко далеч от нормите ще се развива?

— Ще има умствено изоставане — може да се каже със сигурност. Но до каква степен — невъзможно е да се каже отсега. Не мога да направя тест за интелигентност, докато не навърши три години. Но дори и тогава резултатите и оценката няма да са окончателни. При подобни проблеми, принце, има много възможности за последващо развитие — от доста, доста благоприятно до твърде тежко... — доктор Алард замълча внезапно.

— Може би все пак развитието ще бъде благоприятно... — най-после се пристраши да попита Сташ. Гласът му звучеше тихо, невярващо, всяка произнесена дума разяждаше като киселина устните му.

— Принце, съществуват толкова много възможности в тези случаи. Понякога само няколко точки в теста за интелигентност е разликата между дете, за което не са полагани особени грижи при отглеждането му, и друго, което има възможност да развие определени умения... никой не може да предскаже как ще тръгнат нещата...

— Спестете ми тези неясни обобщения — избухна Сташ. — Кажете ми *какво бъдеще я чака, по дяволите!*

Последва кратко мълчание. Доктор Алард отговори накрая, старайки се да подбере най-точните думи:

— Най-доброто, на което можем да се надяваме, е, че малката Даниела ще се развива на границата между ниската и средната степен на умствено изоставане, че ще може да полага някои грижи за себе си, да установява някои контакти, ще може да се изразява с прости фрази като дете, което не може още да чете, може би четиригодишно...

— Четиригодишно дете? Докторе, та вие говорите за *детски интелект!* И вие наричате това средна степен на умствено изоставане? Независимо от възрастта ѝ?

— Принце — отвърна докторът, игнорирайки въпроса, — по всяка вероятност това е най-доброто, наистина най-доброто, на което можете да се надявате. Липсата на кислород преди и по време на самото раждане е причина за лошите резултати от тестовете и за гърчовете. Не, принце, не би трябвало да се надявате на нещо повече от това.

В стаята настъпи гробно мълчание. Най-сетне Сташ проговори:

— А ако вие грешите, ако степента на умствено изоставане е значителна? Тогава какво?

— Излишно е да говорим отсега. Дори и при умерена степен на умствено изоставане е необходимо да се полагат постоянни грижи. При значително умствено изоставане проблемите са огромни. Във всички случаи е необходимо специално наблюдение. След прохождането детето винаги започват да го грозят сериозни опасности. При приближаването на пубертета нещата се усложняват. Често единственото решение на въпроса е настаняването в специално заведение.

— Ако... ако тя живее, докога може да остане във вашата клиника, докторе? — попита Сташ.

— Докато наддаде достатъчно, за да я преместим при другите бебета. Трябва да стане не по-малко от два килограма и триста грама. Според мен, ако няма други усложнения, е въпрос на месец-два. Докато е все още в инкубатора, ние ще се грижим за нея. Но щом стане достатъчно голяма, за да я преместим, нямаме право да я държим при нас. Тогава ще трябва да се подготвите за преместването ѝ у дома.

При думите „дом“, лицето на Сташ стана сурово.

— Доктор Алард, не смятам да разговарям с жена си по този въпрос до пълното ѝ възстановяване.

— Напълно съм съгласен с вас. Дори бих искал да Ви посъветвам да бъдете много внимателен. Принцесата дълго време отказваше да приеме другото дете. Както и да е. Сега тя направи нормален контакт с Маргьорит и смятам, че всичко ще се развива добре. Все пак депресията ѝ беше особено дълбока и трябва да я предпазваме от всякакви сътресения. След няколко дни, ако всичко върви както сега, ще можете да приберете у дома принцесата и Маргьорит. Ще се погрижа да не вижда Даниел, докато бебето бъде вън от опасност. Кога точно ще стане това, природата ще си каже последната дума.

Беше прекрасен юнски ден, един от последните на месеца, когато доктор Алард съобщи на Франческа, че може да я изпише от клиниката. От момента, в който Сташ бе ангажирал гледачка за бебето чрез една агенция и Лозана, чуждестранните кореспонденти в Швейцария подушиха новината. Тълпа репортери и фотографи чакаха нетърпеливо пред недостъпния вход на частната клиника. Те бяха застанали в засада от ранна утрин и сега, седем часа по-късно, когато

Сташ и Франческа Валенски се появиха на входа с бебето в ръце, на дузина езици прозвучаха молби да подържат детето пред апаратите.

Въпреки навъсената реакция на съпруга, бледата жена, чийто красив образ бе изчезнал от страниците на печата преди много месеци, внимателно разтвори дантеления пашкул, за да покаже на фотографите лицето на спящото дете. Малка копринена шапка покриваш косицата, но няколко немирни къдрици бяха изскочили навън, като сребърни цветни листчета, подухвани от ветреца. Въпреки че детето бе кръстено Маргьорит Александровна, то изглеждаше в ръцете на майка си като оживяло цвете и това възпламени въображението на журналистите. От този момент те я нарекоха принцеса Дейзи (маргаритка) и всяка една от снимките, която се появеше във вестници и списания, бе увенчана с това име.

Конвоят от фотографи и репортери придружи Франческа и Сташ до дома им. Обсадиха голямата вила и викаха, събрани на групи, пред затворените врати:

— Искаме Дейзи! Искаме Дейзи!

Когато най-сетне си тръгнаха, уверили се, че нямат никакъв шанс да се докопат до някаква история или поне да щракнат още някоя снимка, всички, включително и родителите, бяха напълно забравили, че детето бе кръстено Маргьорит.

То беше Дейзи за Сташ и Франческа и принцеса Дейзи за повечето прислужници, които държаха на старомодното обръщение.

Когато бе будна, Дейзи бе истинско представление за въртящите се около нея обожатели. Раздаваше щедро усмивки, надигаше любопитно главичка през перваза на креватчето, когато съзреше пърхаща пеперуда, цвете или приятелски пръст, играеше си с дрънкалките, закачени над креватчето, риташе радостно с крачетата, когато някой посегнеше да я вземе. Според Франческа спеше почти осемнадесет часа в денонощието, още два — ядеше, но останалите четири събираше около себе си истински кралски двор.

Няколко дни цялото внимание на Франческа бе съсредоточено върху Дейзи. Всяка сутрин тя молеше да бъде откарана в Лозана, за да види другата си дъщеря, но Сташ успяваше да я убеди, че не е достатъчно укрепнала, за да пътува. И наистина към обяд тя се чувстваше толкова уморена, че прекарваше по-голямата част от остатъка на деня излегната в своята стая. След седмица, обаче,

независимо от слабостта, която все още усещаше, Франческа твърдо настоя да я закарат до Лозана при Даниел. Сташ бе повтарял многократно в себе си думите, които трябваше да й каже:

— Скъпа, двамата с доктор Алард сме на мнение, че все още е твърде неподходящо да посещаваш Даниел.

— Защо не? — попита Франческа и в гласа й се прокрадна тревога.

— Бебето е... много малко, още много слабо... в действителност, скъпа, то е болно, много болно.

— Но тогава аз наистина трябва да го видя... Трябва да направя нещо за него, трябва да му помогна... Защо... защо не ми каза досега, че е болно? — лицето й се сгърчи, очите бяха изпълнени с ужас.

— Господи! Погледни се! — извика Сташ, разгневен и уплашен. — Знаех си аз, че не трябва да ти казвам! Ти си така разстроена! Бях сигурен, че все още си твърде слаба, за да ти казвам! Така е, дявол да го вземе!

— Сташ, искам да знам *какво не е наред с нея!* Каж ми! Иначе само ще стане по-лошо.

Сташ хвана ръцете на Франческа.

— Мила, тя е все още твърде мъничка. Няма да ти позволят дори да я докоснеш. Чуй ме сега, скъпа! След като вече разбра, че тя не е добре, ще ти кажа цялата истина. Това е може би единственият начин да те убедя, че все още не трябва да я виждаш. Шансовете бебето да оживее са незначителни. Алард счита, и аз съм напълно съгласен с него, че един контакт с бебето в този момент би могъл да те хвърли отново в състояние на дълбока депресия, когато... ако... нещо му се случи.

— Но, Сташ, това е моето дете... моето бебе.

— Не, скъпа! Не! Не разбираш ли колко болна беше ти самата? Недопустим е и най-малкият риск да се разболееш отново. Ти просто не можеш да прецениш — все още не си достатъчно здрава, въпреки че не ти се струва така. Мисли за Дейзи, щом не искаш да мислиш за себе си, мисли за Дейзи и за мен!

Той беше намерил магическия аргумент. Усети, че Франческа престана да се съпротивлява в ръцете му, отпусна се, разбрала безсмислието на борбата си, видя с облекчение, че тя се отдава отново

на тъгата си. Нека да плаче, да плаче, колкото иска — нищо по-добро не можеше да се направи за нея.

Отминаваха седмица след седмица. Сташ посещаваше редовно доктор Алард и го уведомяваше, че Франческа се възстановява много бавно и че, според него, все още е твърде опасно за психическото ѝ здраве да види бебето, което явно не беше добре.

— Тя е твърде крехка, докторе — казваше той — и това би ѝ се отразило зле.

Когато се върнеше вкъщи, съобщавайте на Франческа, че състоянието на бебето е непроменено, че животът му виси на косъм и че доктор Алард не би искал да вдъхва фалшиви надежди. Мъката ѝ беше толкова голяма, че скоро тя престана да разпитва за Даниел, а само наблюдаваше мрачното му лице след посещенията в клиниката. Знаеше, че ако носеше някаква добра новина, щеше да ѝ я събщи незабавно.

Посещавайки клиниката, Сташ нито веднъж не влезе в инкубатора, където държаха Даниел. След разговора, който бе имал с доктора за нейното бъдеще, той я отписа. Тя не съществуваше за него. *Трябваше да не съществува.* Сташ никога не беше я виждал и нямаше намерение да го прави. Природата е жестока, случват се нещастия, но един силен мъж трябва да преодолява ударите на съдбата. Мисълта за едно дете — неговото дете, в неговия дом, което расте, но никога не пораста, едно същество, което той не би искал да вижда... не! Когато осъзнаваше тази мисъл, той я отхвърляше с цялата си непримирима природа. След детството, което носеше отпечатъка на постоянните грижи около гаснещата му майка, най-човешкото чувство — състраданието, бе мъртво за него. Съдбата, чакаща детето, което той никога не беше виждал, бе толкова ужасна, че той просто реши да я заличи от живота си. Болестите бяха единственото нещо на света, което го плашеше.

Сташ лесно успяваше да прикрие чувствата си от доктор Алард и малко по малко можа да получи точния отговор на въпросите, които трябваше да разреши. Да, много вероятно беше принцесата да се посвети изцяло на Даниел; да, наистина, често майките на умствено неразвити деца отделят малко време на нормално развиващото се дете; да, твърде възможно е принцесата да откаже да даде детето в специализирано заведение, въпреки наложителността на случая...

Наистина, не са малко подобните случаи. Майчиният инстинкт е невероятно силен, когато се касае за болно или умствено изостанало дете и няма разумен довод, който да може да му се противопостави. Природата прави чудеса. Принцът е прав, майките са готови на всякаква саможертва. Да, без да отдават значение на разума, дори на жизнения си опит. Но това е животът — какво би могъл човек да стори срещу природата?

Мрачен, Сташ слушаше новините за Даниел. Тя беше започнала да наддава. Гърчовете не се подновяваха. По мнението на доктор Алард принцесата можеше вече спокойно да посети дъщеря си. В действителност той се надяваше, че тя ще го стори скоро, като знаеше нейното силно желание да види детето.

— Жена ми няма намерение да я вижда, докторе.

От много дни Сташ беше упражнявал различните отговори, които можеше да даде, сблъсквайки се с неумолимостта на момента.

— Нима? — дребният доктор изрази учудването си само с една дума. През дългите години професионален живот той се беше научил да не показва изненадата си.

Сташ се обърна гърбом към доктора и, застанал до прозореца, продължи:

— Обсъждахме отново и отново въпроса, разглеждахме го от всеки един ъгъл. Стигнахме до съгласието, че ще бъде сериозна грешка да вземаме Даниел у дома. Решихме да го направим сега, а не покъсно, докторе. Трябва да сме наясно — Сташ се отпусна на стола с огромно облекчение от току-що казаните думи.

— Но какво смятате да правите? — попита лекарят. — Даниел тежи над две и половина кила и скоро ще можем да я изпишем от клиниката.

— Разбира се, направих необходимите проучвания. След като поотрасне, ще я изпратим в най-доброто заведение за деца в нейното състояние. Уверих се, че съществуват прекрасно организирани заведения, когато човек може да си позволи да плаща. Докато това стане възможно, ще потърсим жена, която да се грижи за нея. Разбрах, че може да се намери и тук, в Лозана. Ето един списък от имена. Бихте ли му хвърлили един поглед, за да ми кажете дали не можете да ми препоръчате някоя от тях?

— Значи, това е решението, което сте взели за Даниел? — попита настойчиво докторът. — И принцесата е съгласна?

— Напълно, Когато става въпрос за семейни проблеми, ние винаги се съгласяваме един с друг — отвърна Сташ и подаде на лекаря лист хартия.

Мадам Луиз Гудро бе препоръчана от доктор Алард като най-подходящата да се грижи за малката Даниел. След като банковите чекове, с които се заплащаха грижите ѝ за детето, пристигаха редовно всяка седмица, тя не искаше никакви допълнителни сведения от доктор Алард за родителите на момиченцето. Даниел не беше първото дете с недостатъци, което намираще подслон в нейната къща — удобна и уютно подредена, която сигурно щеше да изглежда доста по-различно, ако бездетната вдовица не бе открила, че има хора, чиито имена не я интересуваха, готови да плащат добре, за да избегнат бремето на непълноценните си деца.

Две-три седмици след като мадам Гудро бе прибрала Даниел в дома си, Франческа взе решение. Физически тя се чувстваше укрепнала и реши да посети втората си дъщеря, независимо от мнението на Сташ и доктора. Те и двамата не знаеха какво изпитва. Опитваха се да я предпазят от излишни емоции, но повече нямаше нужда. Трябваше да види Даниел, без значение колко тежко бе състоянието ѝ и дали можеше да я докосне. Никога нямаше да си прости, ако детето ѝ умреше, а тя не е успяла да го зърне живо, освен в кратките мигове при раждането му. Те трябваше да я разберат.

— Но това е невъзможно, ненагледна моя — каза Сташ.

— Невъзможно? Казах ти, че съм *готова* — не трябва да се безпокоиш за мен. Мога да понеса всичко, освен ужасната незаинтересованост, Сташ. Не разбираш ли, че тя е на повече от пет месеца и е жива?

Сташ не трепна. Лицето му имаше онзи израз, който приемаше, когато натискаше спусъка на картечницата по време на въздушния бой с врага. Той хвана ръцете на Франческа и я придърпа към себе си.

— Скъпа моя, бебето е мъртво.

Тя изпищя само веднъж като човек, порязал се дълбоко, до кокал, който очаква с ужас и болка да бликне кръвта. Очите ѝ блеснаха, а после потъмняха, сякаш бяха догаряща свещ в тъмна стая. Сташ я притискаше силно към себе си и тя не можеше да види лицето му.

— Тя умря скоро, след като доведохме Дейзи у дома — продължи той. — Изчаквах да ти го кажа, докато станеш способна да го понесеш... Тя беше много по-зле, отколкото можеш да си представиш... Тя никога нямаше да може да се оправи, никога, никога...

Говореше бързо и милваше нежно косите ѝ:

— Тя беше много болна от самото си раждане. Не искахме да ти казваме, но тя нямаше бъдеще. Тя никога нямаше да стане нормална. Получила е мозъчни увреждания по време на раждането — никой не е виновен за това. Но ако бях ти казал за това, докато беше емоционално разстроена, ти никога нямаше да можеш да го понесеш...

— Аз знаех — прошепна Франческа.

— Не е възможно.

— Не... винаги имах чувството... знаех, че нещо не е наред, че криете нещо от мен... Но бях твърде голяма страхливка, за да се опитам да разбера... не исках да разбера... Страхувах се... Изпитвах ужас...

— Обич моя, не се самоизтезвай. Твоят инстинкт ти е подсказал как трябва да постъпиш, за да се запазиш... и да запазиш всички нас. Какво щеше да стане с Дейзи без нейната майка? Какво щях да правя аз, ако те нямаше?

— Но аз знаех! Аз знаех през цялото време! — тя ридаше отчаяно, като се опитваше да се отскубне от Сташ. Коленичи на килима, превита под тежестта на мъката си. Сигурно щяха да минат много часове преди да му позволи да се приближи до нея, да я утеши, да я притисне до себе си, мислеше Сташ. Тя щеше постепенно да свиква с мисълта за смъртта на детето — за него една реалност — и някой ден отново да бъде негова, само негова, както от мига, в който се срещнаха. Щеше да чака търпеливо — той, който рядко бе чакал за нещо досега.

След няколко седмици Сташ, който наблюдаваше отблизо Франческа, прецени, че най-тежките мигове от нейната мъка и отчаяние са отминали. Той даде съгласието си списанието „Лайф“ да изпрати Филип Халсман, за да направи снимки за корицата на поредния брой. Сега Франческа прекарваше почти изцяло деня си с Дейзи, която бързо пренесе ненаситното си любопитство от бебешките дрънkalки към бляскавата, изящна гривна на майка си. Бебето се

смееше от все сърце и нищо не ѝ доставяше толкова удоволствие, както сграбчването на люлеещата се над нея гривна. Това беше игра, истинска игра и всеки път, когато докопаше гривната, Дейзи я дърпаше с настървение, за да я отнеме от майка си. Сташ и Франческа наблюдаваха със затаен дъх, когато красивата, пухкава топчица се претърколваше и лягаше по коремче. Чудо на чудесата, тя сякаш говореше на малките гумени животинки, които я заобикаляха, на своя непознат за човека език. Щом се събудеше, ококорваше огромните си, щастливи очи и изучаваше внимателно всичко наоколо. Когато заспеше по коремче, с боси крачета, които се подаваха от нощничката, на Франческа ѝ се струваше, че вижда възхитително скачащо жабче. Поставиха я по корем на купчина кожени палта, само по гащички, а тя се надигна от кръста и завъртя учудена глава.

— Тя трябва вече да знае как изглежда самурената кожа — каза Сташ.

— О, Сташ, ти ще я разглезиш.

— Разбира се, че ще я разглезя.

— Но защо не започнеш с визон? Покажи мъничко скромност.

— Какво говориш? Тя е Валенски и никога не забравяй това. Между впрочем — изведнъж Сташ стана сериозен — мисля, че поживяхме достатъчно дълго в провинцията, какво ще кажеш? Тази Швейцария ми е втръснала до припадък. Как гледаш на това — да се преместим в Лондон? Там имам толкова много познати. Можем да поемем отново нормалното русло на живота, да ходим на театър, да се развличаме, да се срещаме с приятели...

— О, да! Да! Отдавна исках да се махнем оттук — Франческа замълча, като си мислеше, че никога повече не би искала да стъпи в Швейцария.

— Време е да заминем за Лондон, време е да купим къщата, която бях ти обещал. Ще тръгнем без никаква подготовка, като авантюристи, ние тримата!...

— С право ме предупреждаваха: принцът плейбой. Какво, мислиш, че не знам за твоите скитания по света? О, само какви истории съм чувала...

— И в тях няма и дума лъжа.

— Но те са приключили, нали? Или може би все още не те свърта на едно място? — подразни го тя, по-красива, отколкото беше

изглеждала от много месеци насам.

— Всичко е приключило. Сега аз притежавам всичко, за което можех да мечтая.

Той усети опиянение при мисълта за насладата, която можеше да му даде, за особеното, лъчезарно излъчване на всяка извивка, на всяка точка от нейното лице, когато биваха заедно. Отново неговата и нейната необузданост се срещнаха и те правиха любов с неопишуема наслада. Бързо, колкото по-бързо напуснеха Лозана, далеч от клиниката на доктор Алард, толкова по-добре, помисли си Сташ, като свали Дейзи от самуреното палто и я погъделичка по коремчето.

— Трябва да заминем за Лондон и да купим къщата. Можем ли да се приготвим за тръгване до утре? — попита той.

— Не, ще заминеш сам, скъпи. Не мога да оставя Дейзи сама, дори когато е с Маша и прислугата — просто няма да имам секунда спокойствие.

— Добре. Но ако не харесаш къщата, която избира, за наказание ще те напъхам да живееш в нея.

— Говориш като истински принц — засмя се Франческа. — Ти си последният човек в света, който би имал проблеми с прислугата. Сигурна съм, че ще избереш най-хубавата къща в Лондон — те очакват това от тебе.

— Защо, дявол да го вземе, се оплакваш? Познавам много жени по света, които биха дали мило и драго, за да са на твое място — промърмори недоволно.

— Не се сърди чак толкова. За да блести среброто, трябва да се лъска — Франческа придърпа една възглавничка под главата си. — А сега, дай ми бебето. Твърде дълго я държим. Бедничкото ми — само на шест месеца и вече те тормозят.

Денят, в който Сташ замина за Лондон, Франческа изпрати Маша в Лозана с точни указания какви покупки да направи. Знаеше, че трябва да отиде сама по магазините, защото Маша никога не успяваше да изпълни безгрешно поръчките, но реши, че този следобед ще прекара сама с Дейзи. Въпреки че опитната детегледачка бе освободена доста отдавна, Маша, като бивша дойка на Сташ, посветила десетки години от живота си на семейство Валенски, никога не се научи да чука на вратата преди влизане. Тя продължаваше да влиза и да се върти около тях, когато Франческа се занимаваше с

Дейзи, и правеше добронамерени, но все пак критични бележки. Би било невъзможно да я помоли да ги остави за малко сами, без да нарани достойнството ѝ, чувствата ѝ на родна баба. Франческа, която толкова скоро се беше завърнала в света на малките, ежедневни радости, не искаше да причинява никому болка.

Тя погледна с раздразнение, когато Маша се върна вкъщи час порано от очакваното. Възрастната жена нахълта в стаята на Дейзи, лицето ѝ пламтеше от възмущение, устните ѝ се мърдаха безмълвно, пълното ѝ тяло беше готово да експлодира всеки момент.

— Маша, какво ти става? — тихичко каза Франческа. — Тъкмо слагах Дейзи да спи... по-тихо, моля те.

Маша беше толкова разстроена, че трудно сдържаше гласа си.

— Тя, тази жена... съор Ани... Видях я в магазина... това същество имаше нахалството да ми каже, сякаш се познаваме от години... представете си, на мене... Ах, просто не мога да го повтора! Това е отвратително, как е възможно хората да бъдат такива долни клюкари... — Маша млъкна внезапно и се стовари, обладана от ярост, на жълтия люлеещ се стол.

— Маша, успокой се. Какво точно ти каза сестра Ани? — попита тихо Франческа. Знаеше, че през деветте седмици на своята депресия се е държала достатъчно странно и неприемливо за разбиранията на Маша. Въпреки че беше неетично за една медицинска сестра да споделя и най-незначителната подробност за здравословното състояние на своя бивша пациентка, годините, прекарани в Холивуд, я бяха научили, че нищо не е в състояние да спре клюките.

— Тя ми каза... тя каза... тя... ах, как е възможно тези ненормални хора да повярват на такова нещо! Тя каза, че малкото ни ангелче, което е на небето... тя каза... това бебе въобще не е мъртво!

Франческа пребледня като платно. Клюките са си клюки, но това беше нещо съвсем долно, истинско зло. Да се злослови по неин адрес, да се говори за нейната трагедия, сякаш никога не беше се случвала, да превръщат мъката ѝ в материал за сплетни? Само един поглед към Маша я убеди, че има и още.

— Искам да повториш дословно това, което ти каза сестра Ани. Тя е опасна жена — разкажи ми дума по дума всичко, Маша!

— Тя каза, че малката Даниел, нашето нещастно бебе, е останало в клиниката дълги месеци, след като вие сте напуснала. Когато

пораснала достатъчно, изпратили я при мадам Луиз Гудро — една жена, която се грижи за деца...

— Изпратили я? Кой я изпратил?

— Тя не знае това. Но най-лошото, госпожо, най-лошото, което ми каза, когато я нарекох долна лъжкиня, беше друго. Тя каза, че харесва ли ми или не трябва да чуя истината: някои хора са толкова богати и могъщи, че ако не харесат бебето, което имат, ако решат, че нещо не е наред с него, те просто се отърват от него. Аз я проклех в лицето, принцесо, дано по-скоро отиде в ада!

— Маша! Успокой се... ще събудиш Дейзи... Не е възможно съор Ани — колкото и лошо да съм се отнасяла с нея — да бъде толкова зла, че да изсмуче от пръстите си такава история... Тя е побъркана, друго не може да бъде. Ще трябва да направя нещо, за да не позволяват друг път да се върти около болни хора. Тя е луда. Маша, тя наистина е луда за връзване.

— О, принцесо, принцесо... какво злощастие. Какво ще стане, ако е разказвала и на други хора, а те й повярват?

— Глупости! Няма нормален човек на този свят, който може да слуша подобни глупости. Принцът би я удушил със собствените си ръце, ако я чуеше отнякъде... Това ли беше всичко, което ти каза?

— До последната дума. Аз изскочих от магазина и дойдох направо тук, за да Ви кажа.

— Веднага ще се обадя на доктор Алард... Не... почакай... той ще реши, че съм откачила като сестра Ани. Ти трябва да ми бъдеш свидетел. Още утре сутринта ще отидем в града и ще се срещнем с него. Така тя не ще може да отрече какво ти е казала. Тази мръсница! Долна мръсница!

Камериерът на Сташ почука на вратата.

— Какво има? — попита сърдито Франческа.

— Принцесо, на телефона. Обажда се принцът от Лондон.

— Слизам веднага, Мъмп.

Телефонът се намираще в библиотеката на вилата. Франческа изтича по стълбите и вдигна слушалката.

— Скъпи, толкова съм щастлива, че чувам гласа ти. Защо ли? О, просто се чувствах ужасно самотна, това е всичко. Така е през целия ден — реши, че няма причина да споделя със Сташ идиотщините, които беше наприказвала сестра Ани. Щеше да го обземе онази

безумна, дяволска ярост, както когато някой или нещо се опитваха да оспорят властта му да се разпорежда със собствения си живот, и Бог знае какво щеше да се случи с тази безумница. Тя щеше да скрие този неприятен инцидент от него. — Дейзи, о, тя е чудесна. Току-що легна да спи. Прекарахме един чудесен следобед, само двете с нея. Не, скъпи, нищо ново... още два-три дни? О, значи оказа се, че не е тъй просто да намериш резиденция за принц? Моля те, не бързай... Аз съм добре, не се безпокой. Лека нощ, мили мой! Обичам те!

На другата сутрин откараха Франческа и Маша в Лозана. Франческа каза на Маша да я изчака в приемната, докато тя отиде в кабинета на доктор Алард. Когато сестрата я въведе, дребният доктор скочи от стола.

— Ах, мамче, бях сигурен, че ще промените решението си! Бях сигурен! Знаех го! Една жена като вас не можеше да изостави своето бебе! Разбира се, междувременно... но, скъпа, зле ли се чувствате? — доктор Алард успя да подхване Франческа, преди да се свлече на стола. Той се засуети около нея, опитвайки се да я върне в съзнание. — Естествено, вълнения, вълнения...

Когато дойде на себе си, разбра, че около нея витае ужас — без име, без определени черти, който я обзема до дъното на сърцето, души я, опитва се да я погуби. Тя все още не знаеше нищо, освен че нещо много лошо се беше случило, нещо престъпно. Тя успя да мобилизира цялата си вътрешна сила, разбирайки къде се намира и какви последици може да има това, което току-що беше казал доктор Алард. Инстинктът за самосъхранение заговори у нея.

— Съжалявам, докторе... сигурно беше реакция от идването ми отново в клиниката. Вече съм напълно добре. Благодаря Ви, няма нужда от вода, чувствам се чудесно. Така, а вие как сте? — опитваше се да спечели време, да говори нормално, думите ѝ излизаха през пресъхналите ѝ устни, сякаш напълно владееше себе си.

— Аз ли? Днес аз съм щастлив човек, принцесо. Когато принцът ми каза, че отказвате да видите Даниел, че не искате да я вземете вкъщи, трябва да Ви призная, почувствах се доста разочарован. Но считам, че не е моя работа да коментирам подобни решения. Както знаете, единствено родителите имат последната дума. Но нещо ми

подказваше още тогава, че когато се почувствате съвсем добре, ще промените решението си.

— Докторе, изживях много трудни моменти. Не съм сигурна дали наистина разбирам всичко, което се случи, дори сега, когато се чувствам възстановена. Бихте ли уточнили, бихте ли ми казали какво всъщност стана? Просто нямах сили и воля тогава..., а сега се срамувам от себе си... Не бих искала моят съпруг да узнае колко малко внимание му обръщах — тя се усмихна, придавайки спокоен, чаровен, беззащитен вид на лицето си.

Когато докторът завърши дългия си разказ, без да пропуска с швейцарската си акуратност и най-дребната подробност от многобройните срещи със Сташ и за състоянието на детето, Франческа седеше мрачно. Всяка дума беше като отровна стрела, която попадеше право в сърцето. Усещаше с цялото си същество приближаващата се орис. Искаше ѝ се да пици, да вика и никога да не спира, за да не може да мисли за това, което дребният доктор ѝ беше казал. Вместо това чу гласа си, сякаш излизаше от дълбок кратер на тъмната страна на луната.

— Все още не сте ми казали какви грижи трябва да се полагат за Даниел.

— Само това, което правите за Дейзи — видях във вестниците, че така наричат нашата малка Маргьорит. Докато Дейзи проходи, разликата между тях ще бъде по-малка, отколкото в бъдеще. Разбира се, Даниел ще се развива по-бавно във всяко едно отношение, ще бъде доста по-малко активна от сестра си, но, както Ви потвърдих, тя ще изглежда нормална. Скоро, много скоро, когато дойде времето да проговори, ще се сблъска с първия съществен проблем. После, след няколко години, ще подложим Даниел на тестове. Ако имаме късмет, може да бъде научена на много неща, за да се обслужва сама... Но всичко това е в бъдеще. Засега единственото, от което има нужда, е обич и внимание.

— Доктор Алард, аз съвсем неразумно изхвърлих креватчето и дрешките ѝ... всичко, което можеше да ми напомня за нея... Ще ми трябва още един ден, за да се подготвя.

— Но, моля Ви, един ден, два дни... какво значение имат те сега? — докторът я гледеше нежно, разсъждавайки, че това, от което тя

наистина се нуждаеше, е време да свикне с мисълта за детето, след като най-сетне бе направила своя избор.

Когато напусна кабинета на доктора, Маша я чакаше, изпълнена с нетърпеливо негодувание, готова да свидетелства срещу съор Ани. Франческа я прекъсна, преди да е проговорила.

— Маша, всичко е уредено. Побързай, защото имаме много работа — тя хвана възрастната жена за ръката и я повлече по коридора към изхода на клиниката. Бързаше да излезе на улицата.

— Маша... — започна Франческа и спря. Само за един час всичко, в което бе вярвала, изчезна. Нищо не беше така, както изглеждаше. Разочарование, лъжи, жестокост, непоносими рани — един безкраен, объркан свят я заобикаляше отвред.

— Маша, тя не те е излъгала. Даниел е жива!

Здравата селска жена се залюля. Със сетни сили Франческа я задържа да не падне.

— Маша, ела да седнем в парка. Ще ти обясня всичко.

В края на дългия разказ, прекъсван начесто от възклицанията и възгласите на отрицание, които издаваше Маша, двете жени останаха да седят мълчаливо на пейката в парка. Шофьорът, паркирал колата пред клиниката, ги наблюдаваше отдалеч с любопитство. Най-последно Маша наруши тишината:

— Трябва да го разберете, принцесо. Още от малък той изпитваше ужас от болести, от физическа слабост. Нищо друго не можеше да го уплаши. Аз го наблюдавах в продължение на дълги години; знам, че той не ми обръщаше внимание, но аз го наблюдавах... Той трябваше да притежава всичко, което поиска, винаги трябваше да бъде победител, винаги. Няма надежда, принцесо. Той никога не ще допусне в сърцето си това бедно създание.

— Няма да има нужда — каза Франческа с глас, изпълнен с гняв. — Той загуби всякакъв шанс!

Опитът на Маша да оправдае действията на Стасх подейства на Франческа така, както нищо друго не би могло да я мобилизира. Старата жена се мъчеше да намери обяснение за неговата постъпка, като че ли тя можеше да бъде приета, *трябваше* да бъде приета.

— Аз ще замина, Маша, и ще взема децата с мен. Никой не е в състояние да ме спре, предупреждавам те. Той ме излъга. Той ме накара да мисля, че детето е мъртво. *Открадна* моето бебе. Ако не я

предпазя, кой знае какво зловещо нещо би могъл да измисли. Маша, помисли какво стори! Помисли какво представлява той. Никога през живота си не бих искала да го видя отново. Аз ще замина преди той да успее да се върне от Лондон. Единственото нещо, за което те моля, е да не казваш нищо, докато замина.

Очите на Маша се напълниха със сълзи.

— За каква ме мислите, принцесо? Някога имах бебе..., но то умря. Аз нося майчино сърце. Просто няма да можете да се справите сама. Как си представяте, че ще се грижите за две бебета без моята помощ? Ще дойда с вас!

— О, скъпа моя Маша — разхлипа се Франческа. — Как исках да чуя тези думи от устата ти! Но никога не бих се осмелила да те помоля да го оставиш.

— Той няма нужда от мен, а ти имаш — каза решително Маша.

Франческа изгуби цял ден в Американското посолство в Женева, докато уреди по спешност паспортите с един досаден и любопитен служител, купи самолетни билети в една женевска пътническа агенция. Върна се в Лозана, за да осребри чек за крупна сума в тяхната банка и полетя обратно към вилата да приготви багажа. За себе си не взе нищо, освен дрехите, с които пътуваше. Напълни два огромни куфара с дрешките и някои бебешки принадлежности на Дейзи. Извади всички бижута и ги разгледа замислено. Не, тя не беше вече съпруга на мъжа, който ѝ ги беше подарил. А нейната градина от кристални вазички и скъпоценни цветя, изработка на Фаберже? И яйцето от лапис лазури със скритата вътре диамантена корона на Екатерина Велика? Да! Несъмнено, те бяха нейни, нейни, защото беше родила близнаци. Прибра в кутийките яйцето и скъпоценните вазички и ги постави на дъното на пътническата си чанта. Всяко едно от действията ѝ през целия дълъг ден бе точно обмислено и изпълнено. Гневът, който я беше завладял, ѝ даваше сили като мощен мотор. Умът ѝ работеше десет пъти по-бързо от обикновено. Тя беше като изпепеляващ огън, който прокарваше пътя към спасението и сигурността на децата ѝ. Трябва ли да телеграфира на Мати Файърстоун? Не! Абсолютно никой не трябваше да знае за нейното заминаване.

Отговори на телефонното обаждане на Сташ същата вечер. Имитираше напълно тона на разговора от предната вечер, за свое учудване. Но цяла нощ тя не мигна, кръстосваше напред и назад своята

спалня. Произнасяше на глас горчивите думи и клетви към мъжа, когото беше обичала. Той трябваше да бъде наказан, трябваше да умре заради това, което се опита да стори, което беше направил. Наистина, колко ужасяващо малко го познаваше тя, как му се бе доверила, как я беше използвал — като пионка на шахматна дъска. Сега тя го мразеше!

На сутринта позвъни на доктор Алард. След два часа щеше да изпрати една сестра до къщата на мадам Гудро, за да вземе бебето. Би ли имал добрината да се обади на госпожата и да я предупреди да приготви детето? Нека я облече с топли дрешки, денят е толкова мразовит. Да, да, тя е щастлива, много щастлива, вълнува се много. Докторът имаше пълното право — какъв прекрасен ден! Да, тя ще предаде на принца поздравите му и благопожеланията му за всички... Непременно ще ги предаде.

Точно след два часа Франческа седеше скрита на задната седалка на едно такси и държеше в ръцете си Дейзи, а Маша влезе в малката къща. Никой не би разпознал жената, облечена с палто за път, с черни очила и ниско нахлупена шапка. Тази жена без грим, с прибрани гладко назад коси не би могла да бъде познатата на цял свят красавица, с коси, волно развени от вятъра, която махаше безгрижно, с невинно очарование на многобройните си обожатели при пристигането си в Шербург, преди по-малко от година и половина.

Изминаха пет минути, докато Маша се показва на вратата, махайки за довиждане на жената, която я изпрати. Когато таксито тръгна към летището, Маша и Франческа размениха бебетата. Франческа повдигна крайчето на одеялцето, с което бебето беше завито, и погледна лицето му. Колко мъничка беше! Колко сладка! Сребристоруса косица, нежна и къдрава. Сериозно личице, малко тъжно, но толкова близко и познато. И очите — същият кадифен блясък на горската теменуга — очите на Дейзи. Но гледаха безчувствено, може би малко безчувствено, ако се сравняха с очите на Дейзи..., но това никога, никога повече не трябваше да си позволява!

Само един поглед ѝ беше достатъчен, за да разтвори сърцето си за своето дете, да го приеме такова, каквото е, да му се радва и да го пази. Знаеше, обаче, че каквото и щастие да ѝ донесеше това, то винаги щеше да навява спомена за огромната мъка, вгнездена дълбоко в душата ѝ.

Никой от прислужниците не се осмели да каже и дума на господаря си. Бе трудно да разпознае човек сгърченото от болка лице на Сташ Валенски, който се беше върнал да продаде огромната вила в Лозана и да премести семейството си в Лондон. Дори помежду си те рядко разменяха някоя и друга дума, потънали в догадки. Необяснимото изчезване на принцесата, Дейзи и Маша криеше заплаха за тяхното чувство за сигурност и те се опитваха да го пренебрегнат. Просто се отказаха да мислят за загадката. Молеха Бога това да е една семейна кавга, чието разрешение ще дойде толкова ненадейно и загадъчно, колкото е самата тя.

Сташ не можеше да стори нищо. Всяко юридическо действие да си върне Дейзи би станало веднага публично достояние и тогава цялата история би изплувала. За себе си той оправдаваше напълно своите действия, но с дълбоко презрение разбираше също, че обикновените хорица, подвластни на нещастните случаи в незначителния им живот, никога не биха разбрали решението му за Даниел.

Те никога нямаше да разберат колко прав е бил. Колко прав беше! Разсъждаваше, че това положение не може да продължи дълго. Франческа бе действала под влиянието на емоциите, на шока, който беше изпитала, но твърде скоро щеше да се успокои и да разбере, че той само беше насочил събитията заради нея и заради Дейзи; че той беше избрал единствения правилен, разумен път — да осигури щастието на тримата.

Сташ нямаше никаква представа къде се намира Франческа. От момента, когато се върна от Лондон и откри, че Франческа я няма, успя да разбере единствено, че е тръгнала за Лос Анжелис. Телефонира на Мати Файърстоун. Ако имаше някакви допълнителни сведения за нея, несъмнено нейният бивш импресарио щеше да ги знае.

Мати изрази своето пренебрежително отношение към Сташ, информира го, че и *двете* му дъщери са добре, нещо повече — Даниел бе започнала да държи изправена главичката си за секунда-две. А Дейзи? О, Дейзи, да. Тя вече седи и казва „мама“, но Даниел, малката Даниел — тя е чудесна! Би могъл да се закълне, че още на третия път, след като го беше видяла, тя вече му се усмихваше.

Сташ говореше с възможно най-хладнокръвен тон. Нищо не можеше да спечели, ако се уловеше на въдицата и започнеше да се горещи. Би ли искала Франческа да го види? Може ли да ѝ пише? Между тях имаше неприятно недоразумение, което трябваше да се изглади.

— Слушай — каза злорадо Мати — няма сила на този свят, която може да ме принуди да ти съобщя, къде се намират! Те са на сигурно място, добре са, не гладуват и това е всичко, което можеш да научиш от мен. А то е повече, отколкото заслужаваш.

Минаха няколко месеца. Сташ отиде в Калифорния, но Мати беше непреклонен. Действаше по поръчение на своята клиентка. Господин Валенски не може да узнае нищо от него. Естествено, може да поиска развод, ако желае. Пресата ще му бъде особено благодарна. В последно време нямаше нито един пикантен скандал.

Сташ посрещна новата 1953 година сам в огромния си дом в Лондон. Жена му и децата бяха заминали преди четири месеца. Беше затворник в собствения си дом. Знаеше, че ако се появи в обществото без Франческа, щяха да плъзнат слухове. Няколко пъти вече бяха го молили по телефона от британските вестници за интервю с Франческа. Настояваха, че светът иска да узнае как живее в Лондон кинозвездата, превърнала се в принцеса. Искане да я снимат отново с Дейзи. Снимката на корицата на „Лайф“ беше доста отдавна. Сташ разбираше, че отлаганията на интервютата са безполезни, и че фотографите ще започнат да дебнат край къщата, за да уловят излизането на бавачка с бебешка количка.

Сташ отлетя за Индия, където поло сезонът беше в пълен разгар. Той не участваше тази година. Имаше места в тази страна, където и най-хитроумният репортер не беше успявал да проникне — къщите на десетина махараджи, които с радост посрещаха в дома си стари приятели. През януари можеше да се подслони на сигурно място в

Калкута, февруари и март щеше да прекара в Делхи, Бомбай, и Джайпур. Но къде щеше да отиде през пролетта?

През април, когато това постоянно криене от журналистите му втръсна, Сташ обяви, че той и Франческа са се разделили и тя е отпътувала за Съединените щати. Засега нямаше намерение да се развежда. И нищо повече не пожела да добави. След седмица, поради оскъдните подробности, историята отзвуча, изчезна от страниците на пресата и беше забравена.

През лятото на 1953 година Сташ се включи отново в турнирите по поло. Тънката граница между язденето по правилата на играта и язденето, за да уплашиш противника, стоеше все по-чест под въпрос, но така или иначе той се опитваше да съблюдава изискванията. Хвърли се да купува нови понита и скоро организира своя конюшня в Кент, близо до Лондон. Продаде британските си изстребителни „Глостер Метеор“ и „Хавиландския Вампир“, които беше купил след войната, и купи един аржентински самолет — „Пулки“, изстребител по-ново производство, с мощен двигател „Ролс-Ройс“. Успя да се сдобие и с най-новия модел на „Локхийд ХР-80“, познат като „Стрелящата звезда“ — самолет, който дълги години държеше първо място в света по маневреност и летателни възможности. Само един въздушен двубой с неприятел, чийто залог би бил смъртта на единия от двамата, можеше да му донесе избавление от ужасната болка, с която живееше. Жени, чаровни красавици в разцвета на младостта си се въртяха около него. Те бяха толкова леснодостъпни и удоволствието да ги притежава — толкова мимолетно, че често се питаше сам дали си заслужава труда да го прави.

Анабел дьо Фурман беше една от онези особени, малко познати жени — великите съвременни куртизанки. Само такива като нея бяха способни да разберат нейния пагубен чар. Не беше красавица, липсваше ѝ изисканост, приближаваше четирийсетте. И въпреки това, както от деветнайсетата си година, бе съпровождана от цяла плеяда забележителни мъже, пръснали за нея цели състояния. Краткотраен брак през младостта ѝ я убеди, че ролята на любовница е далеч по-приятна от ролята на съпруга. Отблъснати млади момичета се питаха една друга каква е тайната на нейната привлекателност, но само един мъж, който беше живял с нея, можеше да я разкрие.

Анабел създаваше атмосфера на съвършен комфорт и успокоение около мъжете, които я притежаваха. Когато някой я притежаваше — а това можеше да бъде само много богат мъж — той прекрачваше прага на непознат свят, изграден от хармония, спокойствие и чувство за хумор, сякаш покрит с меката патина от епохата на крал Едуард. Тя можеше да намери и да задържи при себе си най-добрия готвач в Лондон. Домът ѝ беше подреден толкова изкусно, че мъжете просто приемаха, без да се замислят успокоението, което изпитваха в него. Те чувстваха, че когато прекрачват прага, оставят зад себе си всички проблеми и грижи. Анабел не знаеше какво означава невроза. Нямаше комплекси, фобии, натрапчиви мисли. Не беше изпадала никога в депресия или лошо настроение. Имаше желязно здраве и никога никога не беше я чувал да се оплаква, освен от счупването на нокът. Не бяха я чували да говори раздражено, въпреки че се налагаше да решава на часа всеки проблем в своето домакинство. В слугинските помещения тя беше благосклонен диктатор, който изискваше абсолютен ред.

Никога, никога не досаждаше. Рядко се показваше умна, но често беше забавна със свежестта на сполучливо подобрите думи. Не можеше да запомни ключовото изречение на нито един виц и се смееше от сърце, когато някой мъж го повтаряше, дори за десети път. И никакви други качества да нямаше само смехът ѝ би могъл да ѝ донесе богатство: великодушен, искрен, покоряващ; седнал край камината, човек можеше само да му се възхищава и да се потапя в опияняващата му топлина. Анабел не беше проникателна, но разбираше постъпките на хората. Не беше изключително умна, но когато говореше, гледаше към събеседниците си по особен начин, който придава значимост и изящност на простите, непретенциозни думи, които произнасяше. Тя винаги задаваше на мъжа онзи въпрос, на който най-много би искал да отговори. Може би нейният неповторим глас, може би ритъмът, с който редеше думите, имаше нещо изключително приятно за мъжете, които я слушаха да говори. Те търсеха спокойното бърбене с Анабел както никога не бяха търсили разговор насаме с жени, много по-блестящи и умни от нея.

Анабел дъо Фурман притежаваше оня дар на природата, който правеше относителната ѝ хубост да изглежда като красота. Кожата ѝ, както и зъбите ѝ бяха безупречни. Имаше права коса с тицианово червен отблясък, винаги съвършено измита. Устата ѝ беше голяма,

щастливо усмихната, носът — по-скоро дълъг, очите ѝ — сиво-зелени, запомнящи се само с добротата, която излъчваха. Тялото ѝ беше нежно и гъвкаво, ухаеше едва доловимо, кожата му — гладка и грижливо поддържана, та просто едва ли имаше значение, че е малко по-закръглено от нормалното. Гърдите ѝ бяха пищни, задникът — налят и добре оформен, и нямаше да се намери мъж, който би забелязал, че тя имаше къс гръден кош и беше малко пълна.

Анабел беше дъщеря на Албер дьо Фурман, френски портретист, прахосник, черната овца на старо, провинциално семейство на дребни благородници. Майка ѝ — непокорната дъщеря на старомоден английски лорд — посещаваше часовете по изобразително изкуство при Слейд, който се мотаеше по онова време из Блумсбъри. Тя мечтаеше страстно да попадне в трескавата, необузdana среда на художниците, където бе само отчасти приета като модел заради своята красота, която не можеше да компенсира липсата на талант. Тя се омъжи за първия истински художник, поискал ръката ѝ, за да се убеди доста скоро, че талантът му не блестеше с нищо и общо взето беше толкова незначителен, колкото и нейният собствен талант.

Единственият шедьовър на техния живот бе дъщеря им Анабел, която отгледаха на диета от раци и черен хайвер. Най-ранните спомени на Анабел представляваха объркваща смесица от места: разхвърляно студио в Париж, където се поднасяха импровизирано възхитителни ястия и виното винаги беше в изобилие, така че да стигне за многолюдните гости, дори ако храната свършеше и една голяма, провинциална къща в Англия, която посещаваха за Коледа. Там момиченцето беше допускано на вечерята по случай втория ден на Коледа и то наблюдаваше с любопитство възрастните, облечени във вечерни тоалети, със смешни хартиени шапки на главите, които си хвърляха конфети и надуваха свирки в ушите, сякаш бяха деца като нея. Когато поотрасна, много бързо реши за себе си, че харесва лекия, бохемски живот на родителите си, но не харесва тяхната бедност; че ѝ се нрави богатството на дядо ѝ, но не би искала да стане това, което той очакваше от нея.

Единственият ѝ брак, на шестнайсет години, беше грешка. Никакви пари не можеха да компенсират отегчението, което изпитваше със своя съпруг. След развода, вече деветнайсетгодишна, Анабел бе открита от първия мъж — достатъчно богат, за да си позволи

разточителството да има държанка. Беше член на Камарата на лордовете, приятел на дядо ѝ, известен шейсетгодишен мъж, комуто тя остана вярна през последните десет години от живота му — най-хубавите години, които помнеше. Именно той я въведе в подробностите на истинското ѝ житейско поприще: търпеливо я учеше как да съчетава сложния комплекс от вина, ястия и пури; нае една францужойка, която разкри тайните на доброто обслужване; заведе я в магазина на Филипс на Бонд Стрийт и я научи да познава и да използва само най-добрите сребърни прибори от епохата на Джордж V; обясни ѝ защо старомодните, шлифовани диаманти ѝ отиват повече от най-изящното бижу на Картие. През онези години, прекарани с него, научи да цени парите, трупани от много поколения, парите на аристократите. Тя ненавиждаше всичко крещящо, прекалено модерно, натрапващо се. Атмосферата, която създаваше около себе си, носеше дъха на нещо изящно, нещо позабравено, нещо от друга епоха — по-добро от настоящето.

Анабел не беше дневна птица. Спеше до късно, обядваше сама и отделяше по-голямата част от всеки следобед за направляването и безупречното функциониране на своето домакинство. Обичаше да подрежда цветята в големи, привидно небрежни букети, които придаваха на стаите атмосфера от платно на Реноар. За най-голям ужас на своя готвач особено удоволствие ѝ доставяше пазаруването на хранителни продукти: тя лично избираше най-зрелите и сочни плодове, най-крехкото месо, най-ароматните сирена. Търговците, които обожаваха своята клиентка, запазваха винаги най-хубавото за нея, защото Анабел дьо Фурман не само плащаше добре за качеството, но го правеше с истинско удоволствие. Често организираше в дома си вечери в тесен кръг за интересно подбрани гости. Мъжете канеше винаги нейният покровител, а жените — самата тя. Тези жени бяха винаги от добри семейства — или поне така изглеждаха, но или бяха чужденки, или пък не принадлежаха към лондонското общество. Представляваха пъстра групичка от бърбиви, разгулни, дръзки и забавни жени, сред които Анабел изпъкваше като бисер сред колекция от фалшиви диаманти. Нейните вечери се превърнаха в очарователен клуб, в който можеха да членуват само малко, но строго подбрани мъже — клуб, чието съществуване се пазеше в тайна. Ако случайно ѝ се приискаше да побърби по женски с някоя приятелка, Анабел винаги

можеше да разчита на членовете на своето неофициално, но вярно обкръжение.

Анабел никога не изглеждаше изискана, дори елегантна в скъпите си дневни тоалети. Знаеше го, но ни най-малко не се притесняваше. Изглеждаше най-добре в полумрака на собствения си дом. Там тя беше царствена. Пръсна цяло състояние за дрехи, които моделиерите наричаха „домашни одежди“ — дълги роби от кадифе, коприна, шифон и дантела без някакъв особен стил или мода, но ушити така, че да разкриват прекрасната кожа на гърдта ѝ с неуловимо предизвикателство, за което никой не можеше да си даде сметка. Бельото и нощниците ѝ бяха също по поръчка, изработени с финес и умение от скъпи тъкани. Леглото ѝ беше застлано като на кралица и именно там учудващо много пъти ставаше онова, което Анабел наричаше, но само за себе си „приятно, успокояващо чуване“. Тя не се интересуваше твърде от секс. Тя беше куртизанка, а не някоя „голяма любовница“, чиито страсти и показност я забъркват винаги в някоя каша. Най-лошото нещо, което можеше да ѝ се случи, беше да се влюби. Не можеше да си позволи това. Младите пламенни мъже бяха за нея като ученици, с които не можеше да си губи времето. О, тя обичаше сладострастното правене на любов, но сексуалността беше нещо друго и едва ли си заслужаваше труда. Достигаше оргазъм, пъшкаше леко и въздъхваше облекчена и си мислеше: е, това наистина е *доста приятно*.

След смъртта на първия ѝ покровител Анабел, вече двайсет и деветгодишна, откри, че притежава известни доходи, не много големи, но все пак недостатъчни за нейните нужди. Начинът, по който живееше — непретенциозно според нея — струваше учудващо скъпо. Имаше също къща, платена за осем години напред, на Итън Скуеър, която отвън по нищо не се различаваше от останалите фасади в квартала. Единствено вътре бе обзаведена с изисканост и комфорт, с каквито малцина от съседите ѝ можеха да се похвалят. Женското присъствие на Анабел бе основно за къщата, но наситените ѝ сиви и зелени тонове, цветята и сребърните предмети и прибори я превръщаха в къща за мъж.

Започна да прави планове за бъдещето си. Нямахше желание да се омъжва отново, защото бракът се беше оказал изключително отегчително нещо. Може би щеше да се радва, ако около нея играеха

едно или две деца, но бебетата бяха още по-досадни от брака, ако това въобще беше възможно. Знаеше недостатъците на своята външност точно толкова добре, колкото и жените, които канеше на вечеря и които, раздразнени, напразно се опитваха да си обяснят защо съпрузите им или техните любовници я намираха толкова привлекателна. Но тя знаеше и една малка, проста истина, която те никога не можеха да разберат: даряваше щастие и на най-обърканите и сложно устроени мъже. Велика куртизанка във време, когато това като че ли беше излязло от мода? *Глупости*, мислеше Анабел, *аз съм класически тип, а той е вечен*. Нямаше ни най-малкото съмнение, че денят, в който жени като нея излезеха от мода, щеше да бъде последният ден на човешката цивилизация. А после, какво значение имаше това?

Спокойно, наслаждавайки се на възможността да избира, изчака появата на новия си покровител, като отблъскваше всеки поклонник, който не задоволяваше претенциозния ѝ вкус. През следващите десет години тя бе принадлежала на трима мъже последователно и всеки от тях бе достоен заместник на мъжа, който я беше създал. Личните ѝ доходи не нарастваха, но и не намаляваха. Единствените подаръци, които приемаше, бяха скъпоценни бижута или картини. В години на инфлация и увеличаващи се данъци успяваше да живее добре както винаги, без да има грижи за пари. През късната есен на 1955 година Анабел беше навършила тридесет и девет години и в момента никой не можеше да каже, че я притежава.

— Анабел?

— О, Сали, скъпа, как си? — Анабел веднага разпозна гласа на нетърпеливата американка. Сали Санд, шумната, забавна Сали, беше лондонската издателка на американско модно списание и обикновено беше притеснена от досадната нужда да разваля поредния си тържествен годеж. Това беше ставало шест пъти през последните две години.

— Анабел, би ли ми направила една огромна услуга?

— С удоволствие, ако мога... но все пак кажи ми за какво става дума? О, няма значение, разбира се, че ще ти помогна!

— Слава богу! Ти ще бъдеш моята шаферка.

— Сали, какво говориш? Отиваш твърде далече, просто е смешно — Анабел се разсмя весело.

— Моля те, престани да се смееш... Имам нужда от теб Анабел, моля те. Той е такъв ужасно типичен англичанин и аз го обожавам; семейство го му ще присъства, а моето го няма. О, ти трябва да ме спасиш, скъпа, трябва да покажа класа, а аз не познавам друга жена, която би се справила по-добре с тази задача!

— Шаферка! Колко неподходящо наистина, когато булката е едва на двадесет и шест години! Но всяка година аз присъствам на някое сватбено тържество, колкото да потвърдя своето убеждение, че тайнството на брака не е за мен. Защо пък тази година да не бъде твоята сватба? Започвам да мисля наистина, че така е още по-добре.

— О, Анабел, но това е същността на живота! — укори я Сали.

— Разбира се, кукличко, за тебе това е така. Но аз просто не вярвам. Надявам се, че церемонията няма да бъде твърде помпозна, нали? Няма да се налага да ти държа воала или нещо подобно?

— Само в кметството, засега. По-късно ще сключим църковен брак. Той е виконт и не можеш да излъжеш майка му да минем само с граждански брак. След подписването съм запланувала малък, скромен прием в „Савой“.

— О, не, Сали. Не мисля, че хотелът е най-подходящото място. Стените му вонят на твърде много коктейли. Ще дам прием тук, у дома — това ще бъде моят сватбен подарък!

— О, как исках да го чуя, Анабел! Благодаря ти!

— Знам, че се надяваше да го чуеш — засмя се отново Анабел. Тя обичаше да проявява щедрост, преди да я помолят за това.

— Само гледай да не промениш намерението си, Сали. За първи път през живота си организирам сватбен прием и не бих искала да го отменям в последната минута, та после да ми се налага да изпия сама всичкото шампанско.

— Обещавам ти, Анабел, заклевам ти се! О, ти си моят ангел спасител!

— Сали, още нещо...

— Да?

— Отпусни се.

— Да се отпусна? Боже мой, ти си чудна. Как е възможно да се отпусна точно сега? — гласът на Сали се изпълни отново с напрежение.

— Седни на един стол и в продължение на половин час си повтаряй непрекъснато „виконтеса“, „виконтеса“... това наистина ще ти подейства успокояващо.

Отделът за гражданското състояние беше най-неромантичното място за сключване на брак, мислеше Анабел, наблюдавайки със задоволство успеха на приема, който бе организирала. Целият антураж на младоженеца видимо се оживи, когато прекрачи прага на изпълнената с цветя къща, и сега, доста часове по-късно, през които поднесоха хайвер и гъши дроб, а на разположение бе изискан студен бюфет, се забавляваше много добре и нямаше намерение да се разотива. Булката и младоженецът, както и придружаващите ги роднини от страна на съпруга бяха си тръгнали отдавна, но останалите гости бяха преминали на фаза „стари песни“.

Очевидно всички тези мъже бяха служили заедно през войната, реши Анабел, след като гостната беше изпълнена със звуците на песни от един филм на военна тематика от края на четирийсетте години. За щастие в стаята нямаше чупливи предмети, с каквито повечето жени претъпкваха домовете си.

Анабел беше твърде заета със своите задължения като шаферка, които, както очакваше, накрая бяха сведени до най-същественото — да накара своеволната, истерична Сали да тръгне към кметството. Не можеше да обърне внимание на останалите поканени на бракосъчетанието, защото през цялото време трябваше да държи под око Сали, докато произнесе своето „да“. След това излетя към къщи, за да се преоблече и да посрещне гостите. Малкият, скромен коктейл, за който Сали беше говорила отначало, бързо се превърна в тържествен прием за повече от сто души, когато узна, че Анабел се наема да го организира. И сега Анабел изчакваше търпеливо да се изпее последната песен, да се пресуши последната бутилка и да изпрати гостите.

Най-сетне, след полунощ, тя се качи в спалнята. Както обикновено, прислужницата беше отметнала дебелия покривка от жълта дамаска и отгърнала обточените с дантели чаршафи от най-фин лен, гладък като коприна. Както обикновено, нощницата ѝ от шифон лежеше на леглото, а пред него стояха бродираните ѝ пантофи. Но, съвсем не както обикновено, на кревата спеше мъж, обърнат с лицето

надолу и изпод бялата вълнена завивка се подаваха загорелите му рамене.

Следващият път, когато Сали реши да се жени, ще ѝ се наложи да си организира сватбеното тържество в Савой, помисли си Анабел. Гледаше безпомощно редингота с един ръкав, обърнат наопаки, панталоните на райета, ризата, вратовръзката, лъснатите черни обувки, чорапите и, боже опази, дори слиповете, разхвърляни на килима. Реши да позвъни на прислужничката, но после се отказа. Нямахше смисъл да буди и иконома. Той, както и готвачът, имаха тежък ден, въпреки наетите сервитьори. Тя се приближи към леглото и разгледа натрапника. По цвета на косата му тя се досети, че това беше шаферът. Единствената им връзка по време на церемонията беше краткото, иронично споглеждане, което потвърждаваше, че и двамата споделят едни и същи, не особено ласкави възгледи за цялото това представление.

Добре, помисли си Анабел, общо взето той се беше държал като джентълмен и, дявол да го вземе, в този час съвсем не смяташе да хукне да си постила легло в стаята за гости. Тя се съблече в банята, облече си нощницата и се мушна от другата страна на голямото легло. Добре, че поне не хърка, премина през ума ѝ и заспа.

По някое време през нощта Сташ се разбуди и видя, че се намира в едно легло със спяща жена, чиято самоличност беше неясна... по-скоро непозната. Но тъй като този факт не беше новост в живота му, обърна гръб и заспа отново.

Сташ и Анабел се събудиха почти едновременно доста късно на другата сутрин. Тя се подпря на лакътя си, тъмночервената ѝ коса се разпиля по раменете и каза:

— Да позвъня ли за закуска, принц Валенски, или единственото нещо, което можете да поемете в този час, е Алка-Зелцер?

— Ако обичате, закуска, госпожице дьо Фурман.

— Яйца? Варени в сметана? Прясно изпечени кроасани? Ирландска шунка? И мед? От восъчна пита?

— Ако обичате.

— Чай или кафе?

— Чай, моля.

— Вие сте изключително вежлив тази сутрин. Не бих пропуснала да го подчертая.

Анабел вдигна слушалката на телефона до кревата и даде разпореждания в кухнята.

— Може би случайно Ви се намира под ръка хавлия... или мъжки халат?

— Разбира се, че не. Аз живея сама.

Сташ стана от леглото, отиде гол до банята и затвори вратата след себе си. Анабел прихна да се смее. Изпитът щеше да бъде: какво ще сложи на излизане от банята? До ваната държеше винаги огромна камара от хавлиени кърпи. Вратата на банята се отвори и той се върна гол в леглото. Да, той успя да издържи първия изпит и при това доста успешно, помисли тя.

— Добро утро, Мари — поздрави Анабел камериерката, която влезе с поднос в стаята. Ландън, икономът, стоеше зад нея с друг поднос в ръка.

— Добро утро, госпожо.

— Мари, подай, ако обичаш, подноса на принца. Ландън, този е за мен. Да, остави го тук, моля те. Как е времето днес?

— Прекрасен ден, госпожо. Да дръпна ли завесите?

— Не, Ландън, благодаря ти. Ще позвъня, когато имам нужда от вас.

Наля си чаша чай. Сташ се хранеше съсредоточено.

— Превъзходни яйца — каза той.

— Моят млекар гледа кокошки и ми носи току-що снесени яйца.

— Наистина ли?

— Наистина.

— Престанете да ми се присмивате — каза Сташ сърдито.

— Вие сте ужасно забавен. Защо да не се смея?

— Не съм свикнал. Не ми харесва.

— О, Боже мой. Та вие се приемате твърде насериозно! — тя продължаваше да се смее още по-силно отпреди.

— Вижте, не мисля, че след като през нощта сте спала с един мъж, можете на сутринта да се отнасяте с него като с новия комедиант от Паладиум. Това е просто признак на лоши обноски, да не казвам нещо по-силно.

Анабел продължаваше да се тресе от смях. Бе стиснала подноса, сякаш за да не падне от леглото, превивайки се от смях. Сташ взе

подносителите, постави ги на пода, сграбчи жената и я разтърси. Анабел успя да си вземе дъх, колкото да промълви само три думи:

— Но ние не...

— Добре, било е грешка. Ще я поправим мигновено.

— Опитайте само! Не сте моят тип.

— А вие опитайте да ме спрете.

Тя не можа. В действителност, размишляваше тя часове по-късно, ако бъдем съвсем честни, тя може би не се опита да го спре толкова енергично, колкото се налагаше. Заради него изпусна закуската си, а после и обедата.

Сташ си даде ясна сметка, че Анабел дъо Фурман е жената, от която има най-голяма нужда точно в този момент. А той винаги получаваше това, което му трябваше.

Обаче не беше толкова лесно. Отне му още месец ухажването, докато му разреши да я целуне за довиждане. И още месец, докато го допусне отново в леглото. Анабел можеше да бъде изненадана само веднъж... след това тя ръководеше играта. Имаше известни формалности от практическо значение, които трябваше да бъдат уредени... да се постигнат някои финансови споразумения, да се осигури бъдещето... След като бяха изпълнени стриктно всички условия, които бе поставила, Анабел си позволи да поразсъждава дали случайно не би се съгласила да го приеме така, без нищо? Просто за развлечение. Не, най-вероятно не — тя не можеше да си позволи подобен лукс. Но все пак в определен момент се изкушаваше да го направи, въпреки че никога не му спомена за това. Сташ не искаше да поема отговорност за чувствата на една жена и от малкото, което беше споделил с нея, тя можеше да разбере защо.

Със Сташ дойде и една неочаквана премия: редките посещения на сина му Рам, който, сега единайсетгодишен, беше ученик в Итън. Някакъв особен израз — на упоритост и недостъпност — бе изписан на слабото му мургаво лице и той именно тревожеше състрадателното сърце на Анабел.

Майката на Рам, женена за Сташ по време на войната, се бе омъжила повторно и живееше в полуразрушен замък в Шотландия. Доста рядко момчето прекарваше с баща си свободните си дни — само когато Сташ беше в Лондон. Отношенията между бащата и сина бяха обтегнати поради обстоятелствата, в които се изграждаха. Сташ не

беше свидетел на израстването на Рам, не знаеше как да се държи с него. Момчето имаше вече предубеждение към баща си, породени от малките, зловни забележки, които беше чувало от майка си. Той се чувстваше пренебрегнат, защото твърде често, когато имаше възможност да го посети, баща му предпочиташе да играе поло. Считаше се за отхвърлен от полагащото му се по право наследство, когато сравняваше живота на Сташ с мизерния, неподреден, невзрачен живот, който бе принуден да споделя в Шотландия с трите си природени сестри и пастрока си, когото не харесваше.

И все пак той изпитваше безгранична гордост от факта, че е един принц Валенски! Той култивираше тази гордост, тъй както човек може да се грижи за единствената си, последна вещ, която притежава. През трите години, откакто бе в Итън, имаше нещастieto да попадне сред група от деца, където изборът беше недвусмислен: да станеш побойник или да ядеш бой. Разбира се, той стана побойник: беше силен и имаше войнствения дух на баща си. Успя да преодолее неблагоприятното положение, в което го поставяше чуждестранното му фамилно име, като подчертаваше факта, че е принц. Натриваше им носовете, като съчиняваше невероятни истории за своите предшественици, без да знае, че истината за тях е много повнушителна.

На единадесет години Рам беше вече пораснало момче, но неговото сдържано, напрегнато отношение към хората не отговаряше на възрастта му. Неопределената, но разяждаща завист, която изпитваше към щастливите хора, го караше да се срамува и да се пази, да трупа в душата си злоба и горчивина. Той разбираше, без да може да го формулира точно, че е измамен, измамен от деня на раждането си и предъвкваше безкрайно този факт. Беше постоянна, скрита мисъл, която го съпровождаше навсякъде.

И въпреки всичко лицето му не издаваше нищо. Рам беше много красиво момче, мургаво и тъмнокосо и само сивите му очи, които привлякоха веднага Анабел, издаваха, че е син на Сташ. Бе наследил чертите и цвета на майчиния си род. Кожата му беше мургава, с маслинен оттенък, носът му — вече орлов и надменен. Не беше трудно да мине за един от онези млади индийски махараджи, чието родословно дърво бе пуснало корени далеч назад в хилядолетията и бе познато само на браминските жреци в свещения град Назик. Той беше

потайно момче, реши Анабел, нещастно момче. С цялото си същество тя не можеше да приеме факта да гледа край себе си един нещастен мъж, независимо от възрастта му. Впрегна цялото си умение и мъдрост да се сприятели с Рам. Скоро той започна да изпитва обич към тази жена, доколкото беше способен на това, и откри, че — както никога досега — го обзема една непринуденост и благоразположение по време на обедите, на които единствен поканен беше той. Само с Анабел преставаше да завижда на щастливите хора, защото при нея, макар и за кратко, той ставаше един от тях.

8

Когато Франческа тръгна от Лозана с близначките и Маша, единственото ясно нещо в плановете и беше да избяга от Сташ. Но по време на полета към Ню Йорк тя обмисли, че ако някой можеше да ѝ помогне в този труден момент, това бяха Марго и Мати Файърстоун. Веднага щом преминаха през митническата проверка в Идълуалд, тя позвъни в Холивуд на Мати и помоли бившия си импресарио да я посрещне на летището в Лос Анжелес.

— Моля те, Мати, не ми задавай въпроси. Ще ти разкажа всичко, когато се видим.

— Но скъпа... няма значение... ще те чакам, не се тревожи!

Беше сигурен, че ще се върне, помисли си той, затваряйки телефона. Знаеше, че този негодник ще я накара да страда. Но нито едно от неговите предчувствия не беше го подготвило да приеме хладнокръвно присъствието на двете бебета. Въпреки безкрайното си изумление, Марго и Мати успяха да потиснат напиралците въпроси, като видяха изтощението на Франческа и Маша след дългото пътуване. Те просто нямаха сили да отговарят. Файърстоунови закараха групичката от жени и бебета в дома си, нахраниха ги и ги оставиха да си легнат.

— Спете сега! Ще говорим утре — нареди Марго.

Още щом стана от леглото, Франческа разказа на Марго и Мати цялата история. Тя сякаш сама не можеше да повярва на думите, които излизаха от устата ѝ. По време на мъчителното дълго пътуване тя трябваше да съсредоточи усилията си върху практическите грижи за нейните спътници и така се предпази от постоянните мисли за фактите, които съвсем наскоро бе открила. Но сега, когато разказваше на Мати и Марго, бе обхваната от истерия. И само уверението на Марго, че има сигурно място, за да я подслонят заедно с Маша и децата, я спаси от пълен срыв.

— Ще отидем там още утре — каза Мати.

— Не, още *сега*! Не мога да остана нито секунда повече тук — той ще ме открие!

— Но това е на шест часа път с кола, скъпа!

— Ще успеем, ако тръгнем след петнадесет минути. Дори не сме разопаковали багажа.

Мати погледна към Марго и после се обърна към Франческа:

— Разбира се. Е, ще стигнем по тъмно, но няма значение — ще караме на фарове.

Големият Кадилак на Мати се понесе по шосе №101 към Кармел. После свиха към брега по шосе №1 — един тесен, опасен крайбрежен път с много завои — и караха по него трийсет мили, докато стигнаха дървената хижа, собственост на Мати и Марго във Вентана Уалдърнес, местността Биг Сур.

Хижата почти не се забелязваше от прашния, стръмен път, който се катереше към нея. Беше направена от потъмнели секвои, отсечени в околността. Имаше течаща вода, ток и отопление — Файърстоунови бяха открили, че дори и посред лято нощите Биг Сур са твърде студени. Марго беше обзавела хижата със запазени мебели, купени на старо в Кармел. За покривки на креватите и пердетата служеха плетени на една кука кувертюри. От малката полянка пред хижата, закътана сред секвои, трепетлики и чинари, се разкриваше невероятна гледка към Пасифика, който се простираше до хоризонта стотици метри пониско. От такава височина огромните вълни, разбиващи се в скалистия бряг, изглеждаха укротени и океанът приличаше на спокойно, безопасно езеро.

Когато на следващата сутрин Франческа погледна към морето, видя крайбрежие, чиято природна красота не би могла да се срещне никъде другаде на земята. Почувства, че на този бряг се бяха разхождали морски божества и някакво вътрешно спокойствие и сигурност започнаха да я завладяват. Не беше посещавала Гърция, но нещо от абсолютното спокойствие на островърхите дървени камбанарии, които се издигаха направо от водата, накара Франческа да почувства, че някакви непознати за нея сили пазеха това място. Хижата беше част от природата. Когато Марго и Мати се върнаха в Лос Анжелис, на края на полянката започнаха да се появяват сърни; сойките скоро свикнаха да правят компания на Маша и Франческа,

когато хранеха децата навън, и се научиха да крадат храна от чинийките.

Там, във Вентана Уалдърнес, Франческа гледаше своето малко семейство. Понякога усещаше, че отдалечеността и изолацията на Биг Сур я съкрушават и тя достига до предела на своите душевни сили; струваше ѝ се, че когато се събуди на другата сутрин, не ще намери кураж, търпение и воля да продължи да се бори за децата си. Но никога не се пречупи. Беше *недосегаема*. Това беше думата, която винаги владееше мисълта ѝ. Година след година тя пазеше децата си недосегаеми. Дейзи, която пращеше от здраве и енергия, и Дани, която на три годинки и половина можеше да се качва по стълбите, само ако се държеше за перилата и повдигаше бавно едното, после другото краче на всяко стъпало, тъй че ѝ трябваше цяла вечност да се добере до спалнята. Дейзи, готова да пее дълги, мелодични песнички на всеки, който пожелаеше да я слуша, можеше да назове всяко животно в една книжка с картинки и всяко цвете в гората, можеше да постави на мястото му всеки предмет в кухнята и можеше да си мие зъбите и да се къпе сама. Дани, която успяваше да построи куличка с не повече от две кубчета и разгръщаше по три-четири страници наведнъж, никога не успя да обърне само една страница на книжката, и която можеше да разбере само най-простите наставления.

Но именно с Дани Франческа изживяваше най-спокойните и хармонични мигове. Очите на Дани, подобно на очите на едно бебе, сякаш носеха спомена на един предишен живот, за който тя не можеше да разкаже, но който ѝ даваше сигурност и уют. Безпомощността на Дани бе нейната сила, тъй като предизвикваше у всеки желание да я пази и да се грижи за нея. Дани бе винаги щастлива, защото никога не се чувстваше измамена. Ако не успееше да направи нещо, не удряше разярено по масата като Дейзи, когато за първи път откри, че не може да чете. Дани не задаваше нескончаеми въпроси, не измъчваше Франческа с настояване да се качи на дървото, да хване червей, да направи курабийки, да научи да говори едно колибри, да се разходи из гората и да събира камъчета на една пейка — и всичко това едновременно, тъй както правеше Дейзи.

Всяка седмица Марго и Мати Файърстоун телефонираха, за да узнаят дали всичко е наред и Франческа можеше съвсем искрено да го потвърди. Тя беше обхваната толкова силно от майчини чувства, че

нямаше време да съжалява за годините, когато беше кинозвезда, или за месеците, през които беше принцеса. Обичта ѝ към Дейзи и Дани и страхът за тях заличаваха всяко друго чувство. Тя, която привличаше с магнетична сила много, много мъже, които кръжаха около нея, сега превърна този магнит в ненужно късче инертна материя. Много рядко се замисляше за малко за самотния си, скрит от света живот или си спомняше дните, когато бе обичала Сташ. И тогава шепнеше един стих от „Хамлет“:

*Лъжите в пламъка на любовта
са като нагар на свещ, който
бавно я угасва...*

После бързо се връщаше в настоящето, спомняйки си, че никога не бе харесвала ролята на Офелия.

— Наистина не мога да я разбера — казваше Мати на Марго. — Как е възможно жена като нея да не откачи напълно, залостена на едно място само с Маша и децата? Що за живот е това, се питам. Просто нямам обяснение.

— Тя играе най-великата роля в живота си — отговори Марго.

— Глупости. Ти говореше същото, когато се правеше на принцеса.

— Мати, наистина ли не разбираш? Всичко онова с принца и принцесата беше само повърхностен фарс в сравнение с ролята на тигрицата майка, която сега играе. Има тези две безценни бебета, за които трябва да се грижи и да ги пази и не се нуждае от нищо повече — нито мъже, нито кино, нито дори приятели. Смятам, че нещата ще се променят, когато децата пораснат, но сега тя е погълната от тях за сметка на всичко останало. Нищо, абсолютно нищо друго няма смисъл за нея.

— Наистина, велика беше идеята ти да я заведеш в Европа — въздъхна Мати с неизлечимо огорчение. — Ако не беше това пътешествие, тя щеше да бъде най-великата кинозвезда...

— Няма смисъл, Мати, да се връщаме назад.

На петнайсет месеца Дейзи бе започнала да говори, произнасяйки ясно думички и отделни кратки искания. На две години

тя говореше свободно с кратки изречения, използваше местоимения и се мъчеше да обобщи с думи непосредствения си опит.

— Дейзи не се страхува от гръмотевицата — съобщаваше тържествено и сграбчваше ръката на Маша. С тревога и надежда Франческа очакваше признаци за развитие на говорно умение у Дани. Тя казваше „Мама“, „Аша“, вместо Маша, „Дей“ на Дейзи. Освен тези думички рядко издаваше други звуци, свързани без смисъл в нечленоразделни срички. Франческа се надяваше и търпеливо се опитваше да научи Дани да говори, но малкото момиченце успя да усвои само няколко думи: „да“, „не“ или „птиче“, „топло“ представляваха почти целия ѝ речник. За ужас на Франческа, обаче, Дейзи започна да издава нечленоразделни звуци като Дани. Тя слушаше изтръпнала как близначките общуват с ломотене като идиоти. Страхуваше се да направи забележка на Дейзи и се надяваше, че ако се прави, че не забелязва това странно явление, то просто ще отшуми. Най-после, когато бяха отпразнували третия им рожден ден, Франческа се претраши да попита с възможно най-небрежен глас:

— Дейзи, за какво си говорите с Дани?

— Тя искаше да си поиграе с моята кукла, но когато ѝ я дадох, не я искаше вече.

— А защо говориш така на Дани?

— Как говоря?

— Така, както го правиш — с тези смешни звуци. Не така, както разговаряш с мен.

— Но, мамо, Дани просто си говори така.

— Можеш ли да разбереш всичко, което ти казва?

— Разбира се.

— За какво друго разговаряте?

— Не знам — Дейзи изглеждаше озадачена. — Просто си приказваме.

Вечерта, когато поставяше близначките в креватчетата, Франческа чу отново странните звуци.

— Сега какво ти каза, Дейзи?

— Дани каза: още целувка. Това значи, че иска да я целунеш още веднъж за лека нощ.

— Дейзи, можеш ли да я научиш да казва „целувка“ като тебе?

— Не знам. Мисля, че не мога.

— Ще се опиташ ли?

— Да, мамо. Още целувка и за мен?

Същата вечер Франческа разказа на Маша за странния начин, по който общуваха близначките.

— Забелязала съм го много, много пъти, госпожо — каза бавно Маша. — Това ми напомня за една история, която разказвах в моето село, в Русия, преди повече от петдесет години. Имаше две близначета, момчета, в съседното село. Още си спомням как майка ми и леля ми си говореха шепнешком за тях. Близначите си разговаряли на език, който никой не разбираше. Хората си мислели, че може би те са... никой не знаел...

— Маша, а те били ли са нормални?

— О, да, госпожо. Престанали да разговарят по този начин, когато навършили шест или седем години и всички помислили, че са забравили странния си език. Говорели като всеки човек наоколо. Точно тогава аз заминах за Петербург и повече не чух за тях, както и за хората от моето село.

Франческа не знаеше с кого да се консултира по този въпрос, а също и за всички останали проблеми, които възникнаха в живота ѝ. Единствената ѝ връзка със света бяха телефонните обаждания на Мати и Марго. Разбираше, че ако журналистите усетеха, че Франческа Върнън Валенски живее сама с две близначки в Биг Сур, щяха да я преследват до края на света, докато не изровят цялата злоеща история. Тя не се опитваше да предпази Сташ, а само Дейзи — да не се разчуе какво бе сторил нейния баща.

Всякога, когато ѝ се налагаше да отиде до Кармел за продукти и други необходими неща, които не можеше да намери в малкото магазинче, което снабдяваше с храна неколцината постоянни жители на местността, Франческа оставяше децата с Маша и слагаше такива овехтели дрехи, кърпа за глава и тъмни очила, че никога не би могла да бъде разпозната. Не смееше да се сприятели с никого. Доверяваше се единствено на Мати и Марго. Живееше пестеливо, приемаше живота си в хижата, без да се срамува — заради децата. Една по една продаде чрез Марго кристалните вазички със скъпоценните цветя. За всяка една от тях получаваше около хиляда и петстотин долара, но те бяха достатъчни, за да се издържат цели шест месеца. Остави последно яйцето от лапис: щеше да го продаде, когато свършеха останалите

скъпоценни предмети. Марго го беше описала на един бижутер в „А ла виел Руси“ в Ню Йорк, който ѝ беше казал, че ако е истинско Фаберже, може да получи за него двадесет или тридесет хиляди долара. Че беше истинско творение на Фаберже, в това нямаше съмнение, си мислеше Франческа. Всяка нощ, преди да заспи тя се проклинаше, задето бе оставила така неразумно бижутата си заради едната гордост; ядосваше се за парите, които небрежно беше пръскала за дрехи, коли, книги, екстравагантни подаръци и хиляди ненужни вещи, докато живееше в Холивуд.

От време на време Мати ѝ изпращаше сценарий, даден му от някой, все още надяващ се продуцент, „за да го предаде, ако може“. През първите три години Франческа отказваше, без да погледне тези предложения. Не можеше да си представи, че ще остави сами Маша и децата, за да се снима няколко месеца.

Две години след заминаването на Франческа, Сташ получи писмо от Мати. В него му съобщаваше, че Франческа смята, че сега, когато Дейзи е на три години, трябва да се запознае с баща си. Ще му позволява да посещава детето четири пъти в годината, в три последователни дни по четири часа на ден при условие, че никога не се опитва да види Франческа или да узнае къде живее. Трябваше да отиде в хотел „Хайланд“ в Кармел и да чака.

Сташ излетя от Лондон още същата сутрин. Няколко часа след пристигането му в хотела служителят от рецепцията му събщи, че има посетители. В скромно обзаведеното фоайе на провинциалния хотел го чакаше Маша, хванала за ръка Дейзи.

Франческа и Даниел въобще не се виждаха. Сташ не зададе въпроси на Маша, а тя се ограничи само да поздрави мъжа, сукал някога мляко от гърдите ѝ.

След първия час, прекаран заедно със силната, смела и красива дъщеря, Сташ започна да ѝ рисува картинки — върлиности фигури на мъж и малко момиченце, украсени с големи, червени сърца. Обясни ѝ, че всеки път, когато получи по пощата такива рисунки, това ще означава, че той мисли за нея всяка минута. И наистина, изпращаше ѝ ги в писма всеки два или три дни до следващата им среща. Тогава, щом останеха сами, той я питаше дали ги е получавала.

— Да, татко.

— И харесвах ли ти?

- Да.
— А спомняше ли си какво означават?
— Че ти мислиш за мене.
— Пазеше ли ги?
— О, да, татко, запазих ги всичките.
— А къде ги пазеше, скъпа моя Дейзи?
— Дадох ги на Дани.
— О-о!
— Тя обича да си играе с тях.
— Дейзи, ела да отидем при котенцата.

Всеки път, когато се завърнеше от Калифорния в Лондон, Сташ се опитваше да си наложи да не брои седмиците до следващата среща с Дейзи. Но напразно. Не можа да устои на изкушението да разпита един съдия, когото познаваше лично. Той не спомена нито дума за съществуването на Даниел, а само каза, че след като вече не живее заедно с жена си, тя е ограничила до минимум контактите му с детето. Адвокатът му обясни, че единственият начин да се преодолее това е да бъде ангажирано общественото мнение. Но не бе за препоръчване. Често в подобни случаи, когато детето пораснеше, контактите ставаха по-лесни, още повече, че можеше да се влияе на разума на детето. Той продължи да чака с оная дива, неукротима, но отчайващо безпомощна ярост, както през първата година от службата му в Кралските ВВС. Вярваше, че накрая ще излезе победител. Ако не сега, то все пак скоро.

Когато Дейзи беше петгодишна, помагаше истински на майка си в поддържането на реда в хижата. Оправяше своето и на Дани креватчета, почистваше стаята, в която спяха, избърсваше чиниите, поливаше и плевеше зеленчуковата градинка. Франческа, която току-що беше получила от Мати нов сценарий (доста добър) обясни на Дейзи, че ще ѝ се наложи да отсъства от къщи за кратко време, за да свърши една работа и да спечели пари за всички тях.

— Колко време няма да те има? — попита уплашено Дейзи.

— Само шест седмици — отговори Франческа и момиченцето избухна в плач.

— Дейзи, ти си достатъчно голяма, за да ме разбереш. Шест седмици не е чак толкова много време. Ще си бъда къщи веднага, щом отминат. Само шест недели и шест понеделници... ще минат бързо.

— И шест вторници, и шест среди — каза тъжно Дейзи. — Мамо, ще спечелиш ли много пари?

— Да, миличко.

— И щом ги спечелиш, ще си дойдеш веднага в къщи?

— Да, скъпа, в секундата, когато свърша работата.

— Добре, мамо, разбирам — каза примирено Дейзи. Малко по-късно Дейзи и Дани размениха дълга поредица от звуци и срички. Дани сякаш задаваше въпроси, а Дейзи ѝ обясняваше всичко. Накрая на този странен разговор Дани, която ходеше вече без проблеми, застана на четири крака, като бебенце, отиде, лазейки до ъгъла на стаята, дръпна една парцалена черга и се зави с нея. Стоеше мълчалива, с тъжно лице, обърнато към стената.

— Дейзи, какво ѝ каза? — попита разтревожена Франческа.

— Казах ѝ точно каквото ти ми обясни, мамо. Тя не разбра. Просто не можа да ме разбере. Опитвах се отново и отново да ѝ обясня, но не можах. Тя не знае какво означава да се върнеш вкъщи, нито — да спечелиш парички.

— Опитай се пак да ѝ обясниш!

— Опитах се... но тя не иска сега да ме слуша. О, мамо, аз наистина се стараях.

— Добре, добре... миличко. Май че няма да заминавам. Просто беше една идея. Ще кажеш ли на Дани, че няма да заминавам, че ще си стоя у дома?

Дейзи обви с ръчички шията на майка си и притисна пухкавото си, топло лице до нейната буза.

— Не бъди тъжна, мамо, моля те, само не бъди тъжна! Аз ще ти помагам много. Ще ти помогна да спечелим парички. Обещавам ти.

Франческа погледна храброто малко момиченце с блестящи очи, с платиненоруса коса, заплетена на дълга до кръста ѝ плитка, с коленца, обелени от приключенските скитания навътре в гората, с ръце, които вече не бяха по бебешки пухкави, а здрави, жилави и умели.

— Сигурна съм, че ще ми помагаш — засмя се безгрижно Франческа. — Сигурно ще измислим нещо... нещо забавно.

— Не може ли да помолим татко?

— Не! Дейзи, това е единственото нещо, което никога, никога не трябва да правим.

— Защо не?

— Ще ти обясня, когато пораснеш...

— Ох — въздъхна Дейзи, — ето още едно нещо, което трябва да помня, че ще ми обясниш, когато порасна...

— Защо, толкова ли са много?

— Доста са, мамо. Но няма значение. Не искам пак да си тъжна.

Изведнъж Дейзи промени темата на разговора.

— Мамо, наистина ли съм принцеса? Татко ми каза, че съм истинска принцеса.

— Да, така е.

— И Даниел ли е принцеса?

— Разбира се, че и тя. Как може ти да си принцеса, ако Дани не е?

— А ти, мамо, ти кралица ли си?

— Не, Дейзи, не съм кралица.

— Но в приказките майките на принцесите са винаги кралици?
— каза озадачена Дейзи.

— Едно време и аз бях принцеса, Дейзи — каза тихичко Франческа.

— Едно време?... А защо вече не си принцеса?

— Дейзи, мила Дейзи, твърде е сложно, за да го разбереш сега. А освен това „принцеса“ не значи нищо, просто една дума, нищо особено, за което да се притесняваш. Тук не живеем в свят на принцеси. Не ти ли харесва така, както сме — ние двете и Маша, и Дани, и сърничките, и пойните птички? Не е ли достатъчно това, Дейзи?

Нещо в погледа на Франческа накара Дейзи да се съгласи с майка си. Но в себе си тя мислеше, че: не е достатъчно. Тя не разбираше много неща и като че, ли никога нямаше да получи отговор на най-важните въпроси, които я вълнуваха и които не се осмели нито веднъж да зададе: защо татко ѝ идваше да я вижда толкова рядко, защо никога не бе поискал да види и Дани? И най-важният от всички въпроси: какво лошо бе сторила Дейзи, за да си тръгва баща ѝ само след няколко дни? По тези въпроси не бяха разговаряли никога, дори с намеци, но нещо караше Дейзи да разбира, че никога, никога не трябва да ги задава.

— Маша, гледай, изчистих всичкия грах.

— Колко грахчета изяде, мъничкото ми?

— Само шест. Осем. Може би десет.

— Знам, че са по-вкусни сурови. И на мен ми харесват повече.

— Ой, Маша, ти винаги знаеш всичко!

— А-а, дали ще казваш така след десет години?

— Маша, Маша... защо Дани се различава от мен?

— Какво?... Какво искаш да кажеш?

— Ние сме близначки. Това значи, че сме родени заедно. Мама ми го каза. Това значи близначета — две бебета в една и съща майка. Но Дани не говори като мен, не може да се катери по дърветата, не може да тича като мен — толкова бързо, страхува се от гръмотевиците и от дъжда, не може да рисува като мен, да нарязва месото си, не може да брои като мен, не може да си върже обувките... Защо така, Маша?

— Ох, Дейзи, не знам.

— О, Маша, ти знаеш. Ти знаеш всичко на света. Мама няма да ми каже, но ти винаги си ми казвала всичко.

— Дейзи, ти си се родила първа. Това е всичко, което знам.

— Родила съм се първа? — Дейзи беше изумена. — Близнаците се раждат заедно, затова са близначи. Ти си наивна, Маша!

— Не, Дейзи, близнаците се раждат един след друг. Те са в една майка, както мама ти е казала, но първо единият излиза от майката, после другият. Ти си била родена първа.

— Значи аз съм виновна — тя говореше бавно, като за нещо, което доста отдавна е подозирала, но сега се е потвърдило от авторитетното мнение на възрастните.

— Не бъди глупаче, моето момиченце! Такава е била божията воля и никой не е виновен за това. Трябваше да го знаеш, вместо да приказваш така! Дейзи?

— Да, Маша?

— Успя ли да разбереш?

— Разбрах, Маша — да, беше разбрала. Тя беше родена първа, значи тя е виновна. Маша винаги разправяше за божията воля, но Дейзи усещаше, че когато започне да говори така, самата тя не разбира нищо.

Отмина 1957 година. Зимните бури покриха с отломки от дървета закътаните плажове на Биг Сур, късокрили кюкавци трепереха от студ сред пометените от бурния вятър пясъци, огромни вълни сякаш извиваха странни мостове над скалистия бряг, откъдето често долиташе рева на морските лъвове, понякога можеха да се видят и отплаващи навътре в океана групи китове.

Франческа бе открила в Кармел един занаятчия, който изработваше лампи от довлечените от морето дървета. Реши да спечели малко пари, като ги събира по плажовете, изчиства ги и му ги носи от време на време. Обикновено слизаше сама на брега, но един ден, през ранната пролет на 1958 година, взе Дейзи и Дани със себе си. Остави Дани на грижите на Дейзи и тръгна сама по плажа. Увлечена да събира парче по парче, тя изведнъж забеляза, че е изгубила от погледа си децата.

— Боже милостиви! — извика тя и хукна назад. Изведнъж замръзна на мястото си. Дейзи седеше на топлия пясък, далеч от вълните. Държеше в скута си Дани, несръчно, защото и двечките бяха почти еднакво високи. След седмица щяха да навършат шест години. Дейзи люлееше Дани и по движението на устните ѝ можеше да се разбере, че ѝ пее песен. От време на време Дейзи погалваше с ръка косата на Дани и я целуваше по бузката. Красивото лице на Дани както винаги изглеждаше щастливо и доволно. Някакъв пълен душевен мир обзе Франческа, чувство на радост — толкова проста и толкова всеобхватна, че тя понечи да падне на колене. Бе се оказала права. Беше взела единствено възможното решение. И бе възнаградена.

Седмица по-късно Мати Файърстоун бе поръчал светкавичен телефонен разговор с Лондон. Когато Сташ вдигна слушалката, чу безутешното хлипане на Мати.

— Ела тук по възможно най-бързия начин. Франческа я няма... тя е мъртва. Връщала се от Кармел по шосе 1, карала от страната на стръмния бряг... Винаги я предупреждавах... Един луд, който карал самосвал, влязъл на завоя в нейната половина, тя изскочила от пътя... паднала в морето.

— А Дейзи? — изкрещя Сташ.

— Франческа е била сама. Аз отидох до хижата и докарах Маша и децата у нас. Ела да ги вземеш, Валенски... Ти си единственият човек, който сега имат на тоя свят. Бог да им е на помощ!

9

В един неделен ден през пролетта на 1963 година Сташ Валенски и Дейзи — вече на единадесет години, влязоха в хотел „Къноут“ за да обядват заедно сами, както правеха редовно.

Обед в „Къноут“, както и вечеря в Галерия „Уфици“ са едно от главните изпитания в западното общество и Сташ, все още зает с опитомяването на непокорната си дъщеря, реши, че мястото е твърде подходящо за целта. „Къноут“, с пищната си атмосфера на изискан разкош, приличаше не толкова на хотел, колкото на господарска къща, където човек чуваше или по-скоро усещаше достолепното тиктакане на викторианския часовник на своя дядо. Портиерът ги поздрави като стари приятели. Те прекосиха малкото, застлано с дебел килим, фоайе, в дъното, на което започваха безупречно полирани стълби от махагоново дърво. Изкачиха се по тях, завиха надясно по коридора и стигнаха до ресторанта, считан за един от трите най-добри в Англия. Както обикновено, Сташ държеше здраво за ръката Дейзи, докато минаваха покрай редицата от маси със сребърни подноси, отрупани с десетки видове ордьоври, пъпеши, салати, омари, задушени скариди и разнообразни пайове. Изобилието от храна, както и високите вази с пролетни цветя и малкото барче, облицовано с огледала, трябваше да внушат на посетителите, че тук можеха да бъдат задоволени и най-изтънчените и екстравагантни кулинарни капризи. Това объркваше Дейзи и тя задаваше въпроси за всяко ястие, като се мъчеше да реши какво да вземе, преди да е прочела менюто за деня.

Стените на ресторанта бяха облицовани с дървена ламперия с цвят на восъчна пита, по тях блестяха кристални аплици в тоновете на узряла кайсия. Столовете бяха тапицирани с виненочервено раирано кадифе и големи скринове разделяха помещението на няколко отделни части. Тези скринове създаваха впечатлението, че си попаднал в Алисината Страна на чудесата, защото в долната си част, до равнището на погледа на седящ човек, бяха украсени с изкусна дърворезба, но в горната си част бяха изработени от гравирано стъкло, така че, когато се

изправеше, човек виждаше през тях. Сташ и Дейзи винаги предпочитаха да седнат на маса в центъра на ресторанта, отколкото на някоя странична, защото това им даваше възможност да имат поглед към останалите части на помещението и можеха да наблюдават познатите си гастрономи и да ги одумват.

Много от посетителите вдигнаха поглед от блюдата си, когато двамата влязоха. Сташ изглеждаше почти непроменен. На петдесет и две години косата му беше все така руса, гъста и късо подстригана, чертите на лицето му бяха като изваяни и издаваха смелост и решителност. Дори да беше сам, той пак би привлякъл вниманието на околните. Но заедно с Дейзи той предизвикваше най-жив интерес дори в този храм на висшето общество, възпитано да не проявява излишно любопитство. Момиченцето сякаш бе дошло от приказна страна. То бе високо над метър и петдесет; лекото, предпубертетно заобляне на тялото ѝ бе толкова нежно, безупречно и същевременно преливащо от жизненост, че изтръгваше въздишка и от най-коравосърдечните възрастни, припомнили си с умиление за силата и младостта, които нявга бяха тяхно притежание. Бе облечена с рокля от най-фин вълнен плат с цвета на слоновата кост, щампован с китки светлорозови цветя със зелени листенца. Полата бе пристегната с широк колан, завързан отзад, а якичката, апликирана с изрязани от плата на роклята цветя, обгръщаше като цветна гирлянда малката ѝ шия.

Златисторусата ѝ коса, сресана назад и хваната с панделка, достигаше почти до кръста ѝ, но нищо не можеше да задържи немирните къдрици, които красяха като венец челото и слепоочията ѝ. Светлината, нахлуваща през големите викториански прозорци, сякаш бе привлечена от косата на Дейзи и си играеше с нея, като събираше във фокус и после пръскаше в къдриците отблясъците на все още слабото пролетно слънце. Това беше косата на героиня от стари времена, кичури, които дълго бяха сресвани с обич от майка и будеха възхищение и завист у лели и сестри — безценно съкровище, което трябваше да се скрие в медальон и да се пази десетилетия.

Сташ я заведе до тяхната маса, без да крие гордостта си от това, което притежава. Той изпитваше към Дейзи обич, която го плашеше. Преди много време бе научил, че е прекалено опасно да влагаш такъв огромен емоционален капитал в друго човешко същество, но беше безпомощен пред факта, че дъщеря му съществува и е с него —

съкровище, което почти беше изгубил. Това упорито, чистосърдечно, обичащо женско създание, обожавано от първия миг, в който го зърна, тъй както никога не бе обожавал друга жена.

В Дейзи той виждаше себе си като малко момче, завинаги изгубеното, завинаги невинното, многообещаващото „аз“, с което единствено сънят можеше да те срещне, но изчезващо в мига, когато отвориш очи, и което оставяше в душата чувство на непостижима красота и безметежно щастие — чувство, което трае не повече от няколко кратки секунди.

Когато облеченият във фрак оберкелнер подаде на Дейзи белия лист на менюто, по края със златна и кафява ивица и дата, отпечатана най-долу, тя му направи знак да я изчака, въпреки че го знаеше наизуст, три години след първия им обед в ресторанта. Доста отдавна беше минало времето, когато поръчваше баница с пилешко месо, агнешки котлети или говеждо филе на скара — трите любими ястия, на които отначало бе се спряла. Сташ се бе опитал внимателно да я запознае с менюто, но скоро разбра, че нямаше начин да я убеди или придума да поръча нещо друго. Тя въобще не се интересува „да развие вкусовите си усещания“, както му беше казала, и всеки път повтаряше тази педантична фраза с шеговит поглед. Сташ често се чудеше как неговото чевръсто момиченце, което успяваше винаги да наложи собственото си решение, се бе научило да бъде толкова непреклонно след ранните години от живота ѝ, прекарани в горски пуцинаци? Но дори когато за първи път се срещна с великолепно обслужване на „Къноут“, усмивката на Дейзи даде да се разбере от оберкелнера, че тя е това, което е и никой друг на този свят, и щом ѝ се яде баница с пилешко месо, ще я поръчва всяка неделя цяла година.

— Заповядайте, принцесо — поздрави я оберкелнерът с усмивка.
— Какъв е изборът Ви днес?

— Какво е това „croustade d'oeufs de caille Maintenon“, освен яйца?

— Малки яйца от пъдпъдък, сервирани с гъби в сметана и холандско сирене върху коричка от маслено тесто.

— Дейзи, ти хапна яйца на закуска. Защо не започнеш с пушена шотландска съомга?

— Но тя е включена в списъка на ястията от най-високо качество — смърри го сериозно Дейзи.

Сташ въздъхна. Безкрайно много пъти ѝ беше обяснявал, че може да поръчва от този списък, но тя никога не го правеше. Навикът ѝ да бъде пестелива, придобит като дете, не можеше да се забрави дори в този ресторант, където сметката, представена накрая, беше така умопомрачителна, че едно или две блюда „екстра качество“ в повече едва ли биха се забелязали. Тя идваше в „Къноут“, защото той я водеше там, но нищо не би могло да я накара да поръча едно от ония „супер“ ястия, дори „Salade Caprice des Annees Folles“ — без съмнение ястието е най-очарователното наименование в света.

— Ако ми разрешите да предложа количката с ордъворите, за да направите своя избор — каза оберкелнерът, — а после, може би, омар на скара с подправки — току-що получихме великолепна пратка от Франция...

— Все още живи ли са? — попита Дейзи.

— Без съмнение! Те „трябва“ да са живи, преди да ги сложим на скарата!

— Тогава се спирам на „Горещо гърне по ланкширски“ — съобщи Дейзи, без да има ни най-малката представа какъв вкус би могло да има това, но твърдо решена да не причинява смъртта дори на един-единствен омар.

Ах, помисли си оберкелнерът, принц Валенски трябва много да внимава. Ако младата госпожица реши да става, о небеса, вегетарианка, може би ще престанем да я виждаме всяка неделя.

След като обедът бе най-сетне поръчан, Сташ и Дейзи подхванаха лек разговор, който му доставяше огромно удоволствие. Стъпка по стъпка той я въвеждаше в своя свят, а тя, от своя страна, му разкриваше вълненията на училищния живот и го запознаваше с малките приключения на приятелите си. Но днес имаше наум нещо по-специално.

— Татко, според теб, трябва ли да се занимавам с математика?

— Естествено, нали ви преподават в училище?

— Да, но аз я мразя и не мога едновременно да уча математика и да изпълнявам задълженията си към новото си пони. Как е възможно да яздя Мерлин всеки следобед след училище, после да чистя клетката ѝ в конюшнията, да слагам слама, после да я чеша с чесалото, после да загладя косъма ѝ с четката, да я разтривам с парцала, да прегледам копитата ѝ и...

— И всичко това отнема не повече от половин час, ти го знаеш прекрасно — каза през смях Сташ, развеселен от драматичните подробности, които тя изреди с надеждата да му направи впечатление. — Остава достатъчно време и за математиката.

Дейзи като опитен стратег изостави моментално Мерлин.

— Анабел ми каза, че не вижда защо трябва да уча математика — самата тя никога не е учила и не страда от това. Анабел казва, че никога през живота си не ѝ се е налагало да прави баланс на чековата си книжка, а единствената причина да учиш математика е да можеш да го направиш или пък да хванеш търговеца на риба, че те мами в сметките и да му натриеш носа, но ако го сториш, следващия път няма да ти даде най-хубавата риба, така че, налага се човек да се примири.

— Значи Анабел е станала за теб авторитет в областта на образованието?

— Анабел е авторитет за мен в много неща — каза с достойнство Дейзи. — Все пак, ако успееш да ми изтъкнеш три причини, поради които трябва да уча математика, ще се помъча, въпреки че ми се струва, че в мозъка ми липсва оная част, с която повечето хора възприемат математиката.

— Ще ти посоча само една съществена причина, защото просто няма нужда от повече: лейди Алден изисква всички момичета в училището ѝ да учат математика.

— Мисля, че лейди Алден е безумна... абсолютно безумна — промърмори Дейзи.

— Анабел ли те научи да наричаш нещата безумни?

— О, не, ти ме научи. Ти каза, че е истинско безумие да искам да прескачам с Мерлин препятствията в Уилтън Кресънт — лицето на Дейзи се озари от дяволита усмивка. Тя променяше настроенията си толкова бързо, че Сташ се запитваше понякога дали разговаря с дете, със зряла жена, с палав селски пакостник или с важен депутат от парламента.

— Страхувам се, че си езичница, Дейзи.

— Нямам нищо напротив. Те танцуват около дърветата и вършат странни неща по пълнолуние, нали?

— Мисля, че това са друидите. Езичниците са като древните гърци и римляни — това са хора, които почитат много богове.

— О, чудесно! Бих искала да съм една от тях. Като тебе, татко.

Сташ побърза да я отклони от тази необещаваща нищо добро тема на разговор и попита:

— Свикна ли вече Мерлин с конюшнитеа?

Мерлин беше последното от поредицата понита — всяко едно малко по-високо от предишното — наречено на името на старата любимка на Сташ, оттеглила се вече на заслужен отдих. Конят бе настанен в конюшня в Гросвенър Кресънт Мюс, на няколко минути път от Уилтън Роу, където се намираше домът на Сташ Валенски. Конюшнитеа се управляваше от госпожа Лей ла Блъм повече от двайсет години. Беше тъмно помещение с калдъръмен под и Мерлин беше настанена в една от четирите незаети клетки. Предпочетоха да я държат там вместо в просторната ясла, където трябваше да бъде връзвана.

— Тя е щастлива като младенец — каза важно Дейзи. — Там се мотаят няколко черни котки и Мерлин се разбира отлично с тях, но това, което желае истински и от сърце, е едно куче. Копнее страстно да има куче!

— Така ли? А каза ли ти каква порода куче би искала да има?

— Няма значение, просто куче.

— И „копнее страстно“ за него?

— Без съмнение.

— Нещо ми подсказва, че Мерлин е разговаряла с Анабел.

— Не, татко, тя общува с мен. Ти знаеш, че ако поискат, конете могат да го правят.

— Хм... Дейзи, струва ми се, че е време за десерта — Дейзи наблюдаваше съсредоточено лицето на баща си. Вече три години се опитваше да го накара да ѝ купи куче. Той не обичаше кучетата, дори не ги харесваше и успешно бе се противопоставял досега. Блясъкът в очите му ѝ подсказа, че днес е безпредметно да продължава на тази тема.

— Бих хапнала нещо сладичко — каза Дейзи. Проблемът с кучето не беше уреден все още, но тя беше сигурна, че е въпрос на време. Въобще не смяташе да се предава.

Сташ даде знак на сервитьора, който докара количката с десертите — лъщяща вещь от махагон на четири безшумни колелца с няколко реда подноси, отрупани с десерти: шоколадов, лимонов и малинов мус, маслен пудинг, оризов пудинг, ябълкови пити, пасти

асорти, плодове, сварени с портвайн, прясна плодова салата, гарнирана с гъста нормандска сметана, разкошни торти и ягодов сладкиш от столістово тесто. Опитният сервитьор, достоен наследник на традициите на „Къноут“, никога не чакаше Дейзи да направи своя мъчителен избор: напълваше една чиния с малки парченца от всеки десерт, с изключение на оризовия пудинг. След десерта, когато Сташ пиеше кафето си, донесоха — като на всяка маса — сребърно плато с разнообразни петифури: пресни ягоди с шоколадова глазура, мънички еклерчета и ледени череша. Всяко лакомство бе поставено в отделна хартиена подложка. Докато Сташ гледаше съсредоточено в пода, Дейзи свидливо прибра в малката чантичка всички лакомства, до последното. Когато за първи път я бе видял да прави това, Сташ беше ужасен.

— Дейзи! Една дама може да изяде, колкото поиска от тези пастички на масата, но тя не може да си позволи да ги вземе със себе си!

— Те не са за мен.

— О-о! — Сташ веднага се досети за кого бяха предназначени. Тя щеше да ги занесе на другата. Той никога не заговори повече за това и търпеше мълчаливо унижението, на което го подлагаше всяка седмица. Дейзи никога не би му позволила да поръча кутия шоколадови бонбони и затова той реши да не я лишава от удоволствието да занесе подарък на сестра си.

Когато Сташ научи по телефона за смъртта на Франческа, веднага започна да преценява възможностите за избор при дадените обстоятелства. Разбра, че трябва да разкаже някому цялата история, успяла да остане тайна за света. Имаше нужда от помощ, за да уреди бъдещето си, и Анабел беше единственият човек, на когото можеше да се довери. През няколкото дни, когато Сташ беше в Калифорния, Анабел откри училището „Кралица Анна“, най-добрият интернат за умствено изостанали деца в Англия, и уреди приемането на Даниел.

Тя сама шофираше до летището голямата кола на Сташ, за да посрещне малката групичка, защото той беше непреклонен, че трябва да скрие пристигането на децата, дори от своя шофьор. Когато влязоха в чакалнята, видя отпред Сташ, хванал за ръката Дейзи. Момиченцето беше толкова объркано от бързо променящите се събития през

последната седмица, че изглеждаше стъписано. То все още не можеше да разбере напълно как беше възможно майка му да тръгне с колата и да не се завърне вкъщи. Как бе възможно да е мъртва? Нито Мати, нито Марго, нито пък самият Сташ можеха да намерят сили да ѝ обяснят подробностите около катастрофата и Дейзи бе оставена сама в света на детските си страхове и преживявания. След Сташ вървеше Маша и носеше на ръце Даниел, която бе намерила убежище в мълчанието и неподвижността. Бързо, без да задава въпроси, Анабел ги откара до училището, което се намиреше в околностите на Лондон.

Пристигнаха пред голяма сграда, която някога е била господарската къща в едно обширно имение и все още беше заобиколена от широки поляни, величествени вековни дървета и цветни градини. Сташ каза на Маша, Дейзи и Анабел да чакат в колата. Вдигна Даниел — той я докосваше за пръв и последен път в живота си — отвори вратата на колата и постави детето на алеята. Дейзи изскочи и го последва. Увисна на крака му, когато той тръгна към зданието, влачейки мълчаливо след себе си Даниел.

— Татко, къде отиваме? Тук ли е твоята къща? Защо Маша не идва с нас?

Сташ продължи да се изкачва по широките стълби.

— Дейзи, скъпа, сестра ти ще живее тук за известно време. Това е чудесно място, има и училище за нея. Ти ще живееш с мен, в моя дом в Лондон.

— НЕ!

Той спря, обърна се назад и заговори настойчиво на невярващото, отчаяно дете:

— Чуй ме, Дейзи. Това, което ще ти кажа, е важно. Има толкова неща, които ти можеш да правиш — да казваш колко е часът, да четеш писмата, които ти изпращах, да скачаш на въженце — а тя не може... Ако тя поживее известно време в това училище, ще се научи да прави всичко това. Най-добрите учители в света ще я научат и вие ще можете да играете заедно, както винаги си искала...

— Но аз искам да си играем, както досега, аз я обичам точно такава, каквата е... О, татенце, не го прави, недей, татенце! Ще ѝ липсвам толкова много... И тя ще ми липсва, моля те, моля те, татенце! — когато започна да разбира непреклонността на неговите намерения, непокорството на Дейзи се превърна във вледеняващ ужас.

— Дейзи, разбирам, че ти е тежко, но ти мислиш само за себе си. На Даниел ще ѝ хареса тук и тя ще свикне много бързо; тук живеят още много деца, с които тя ще си играе. Ако не живее в специално място като това, тя никога не ще научи нищо... Ти не би искала тя да не може да прави всичко онова, което ти умееш. Нали няма да е честно, Дейзи?

— Няма да е честно — отвърна, хлипайки, момиченцето. Сълзите ѝ се стичаха по бузите, по вратлето и изчезваха в деколтето на роклята ѝ.

— Не мога да спра да плача... И нея ще разплача...

— *Трябва да спреш.* Искам да ѝ обясниш всичко, което ти казах. Ти винаги си твърдяла, че най-добре разбира теб, когато ѝ говориш.

— Тя няма да ме разбере сега, татко.

— Все пак опитай.

Накрая Дейзи успя да се овладее достатъчно, за да заговори със сестра си на техния странен език. След малко от очите на Даниел потекоха едри сълзи и тя зави като малко животинче.

— Тя каза: „Недей, не отивай!“

— Но ти не си ѝ разказала за нещата, които ще научи! — каза нетърпеливо Сташ.

— Не ме разбра.

— Това показва, че съм прав. Тя ще възприеме онова, на което ще я обучават тук, и ще може да разбира. Хайде, Дейзи, накарай я да спре да издава тези ужасни звуци и двамата ще я заведем до красивата ѝ стая. Тя ще се почувства добре, много добре, преди да се опомниш...

Опитните специалисти, които работеха в заведението, бяха свикнали на подобни, както ги наричаха „злочести сцени“, но те се оказаха неподготвени да възприемат раздялата на Дейзи и Даниел. Онези, които имаха нещастieto да бъдат свидетели на сцената, се чувстваха отчаяни и някои дори избърсаха овлажнелите си очи. Най-сетне Сташ успя да отлепи вкопчилата се в сестра си Дейзи възможно най-нежно, въпреки че трябваше да употреби и сила.

Дейзи, гърчеща се, борееща се, ритача, бе отнесена на ръце по коридора и по стълбите и бе стоварена като вързоп в колата. Сташ твърдо реши, че подобни емоционални травми могат само да ѝ навредят. Следващата неделя той отказа да я заведе при Даниел, както ѝ беше обещал, като внимателно ѝ обясни, че го прави само за нейно

добро и за доброто на Даниел. Момиченцето слушаше напрегнато всяка негова дума, но не каза нищо, а само се обърна и се прибра в стаята си.

На следващия ден Маша почука на вратата.

— Принце, малката Дейзи не иска да яде.

— Сигурно е болна. Ще позвъня на доктора.

— Тя е напълно здрава.

— Тогава какво не е наред? Хайде, Маша, стига си ме гледала така укорително... това престана да ми прави впечатление, когато станах на седем години.

— Тя няма да сложи зальк в устата си, докато не отиде да види Дани.

— Глупости. Не мога да позволя на една шестгодишна хлапачка да ми диктува какво да правя. Аз решавам кое е най-доброто за нея. А сега върви и ѝ кажи, че номерът ѝ няма да мине. Ще прояде, когато изгладнее.

Маша излезе от стаята, без да каже дума. Повече не се върна. Мина още един ден и Сташ я потърси.

— Е, какво става?

— Тя все още не иска да яде. Предупредих те. Ти просто не познаваш Дейзи.

Гладната стачка на Дейзи продължи още ден, докато принуди баща си да се предаде. Не пожела да вкуси нито зальк, преди да го накара да се закълне, че ще ѝ разреши да посещава Даниел всеки неделен следобед. Сташ разбра веднъж завинаги, че няма право да осуетява нищо, свързано с Даниел.

В продължение на няколко месеца след смъртта на Франческа Сташ получаваше писма от Мати Файърстоун, който разпитваше за децата и за живота им в Лондон. Това беше едно усложнение, с което Сташ реши да скъса. Не можеше да допусне воденето на една постоянна кореспонденция с импресариото и съпругата му, които считаше за свои закleti врагове. Съчини едно писмо, в което настояваше да му бъдат спестени по-нататъшни разследвания по отношение на личния му живот. Писмото беше толкова рязко, толкова неприятно, обиждащо и отблъскващо, че Мати и Марго решиха да прекратят кореспонденцията си с Валенски: Дейзи и Даниел бяха негови деца, той имаше законното право над тях и, в крайна сметка,

какво можеха да направят Мати и Марго? Най-доброто беше да забравят всичко: Франческа, близначките, катастрофата и да затворят тази трагична страница в живота си. Всичко беше отминало, останало назад, изгубено завинаги, въпреки че се бяха опитали да дадат от себе си най-чистото, което носеха в душите си. Сега трябваше да забравят.

— Искаш да кажеш да се опитаме да забравим — каза горчиво Мати.

— Точно така. Единствената друга възможност е да заведем дело за попечителство, но ти знаеш, че никога не можем да го спечелим.

— Но тези момиченца... Те бяха част от семейството, Марго.

— И за мене, скъпи, но без законно основание. А именно това е от значение.

Файърстоунови престанаха да пишат. В Лондон Дейзи продължаваше да посещава всяка неделя Дани. Сташ никога не я заведе до интерната „Кралица Анна“. Не искаше да рискува да се сблъска с другата и я изпращаше, придружена от Маша, с влак или с такси.

През следващите години, по време на лятната ваканция, Сташ завеждаше Дейзи в Нормандия, във вила „Ла Маре“, която беше подарил на Анабел, скоро след като стана част от живота му. Но дори тогава Дейзи настояваше да се връща в Англия всеки две седмици, за да посещава Дани. Със стиснати от неохота устни, Сташ изпращаше на летището в Довил дъщеря си и Маша в събота сутрин и ги посрещаше в неделя вечер. Никога не ги попита как са прекарвали в Англия.

Всеки месец Сташ получаваше сведения за състоянието на Даниел от интерната, които често оставяше непрочетени цели седмици. „Те всички са еднакви“, мислеше си той, и това действително беше така. Детето е добре, щастливо е, държи се прилично. Научила е няколко по-прости неща, обича да слуша музика и си играе с някои от другите деца, особено привързана е към неколцина преподаватели. Знае няколко нови думи и общува с наставниците, които харесва, но само със сестра си може да води нещо като разговор.

Дейзи никога не отвори дума пред Сташ за своята сестра-близначка, след като го бе принудила да капитулира по въпроса за посещенията. Освен с Маша тя не изпитваше ни най-малкото желание да разговаря с някой друг за Дани. Тя никога не подхвана разговор с Анабел, въпреки че тя бе осведомена за съществуването на Дани. Не се

опита дори да загатне на съучениците си, че има сестра близначка. Не се осмеляваше. Забраната бе толкова строга, че нямаше нищо общо с обикновена тайна. Това беше табу, в буквалния смисъл на тази дума. *Баща ѝ не го искаше.* По непонятен начин Дейзи вярваше, че *оцеляването ѝ* — и това на сестра ѝ — зависеха от нейното мълчание. То бе противно на нейните разбирания, но *знаеше*, че е така. Не можеше да рискува да загуби бащината си обич, от която необяснимо бе лишена през първите години от живота си. Той грешеше за Дани, но Дейзи си даваше сметка за границите на своята сила да го убеди. Можеше да се наложи над Сташ за някои неща, можеше да си позволи да действа като закачлив тиранин, но само в строго определени граници. Останала без майка, тя се беше вкопчила в баща си и трябваше или да приеме отношението му към сестра ѝ, или да остане кръгъл сирак.

Компромисът, постигнат през първата седмица, който ѝ позволяваше да посещава всяка неделя Дани, ставаше все по-приемлив за Дейзи. С податливата си природа сестра ѝ се нагаждаше щастливо към наставниците и децата в интерната. Дейзи не можеше да не признае пред себе си, че не бе възможно да посещава училището на Дани, нито пък тя да ходи при лейди Алден.

Петте години отшелничество в Биг Сур останаха в миналото, избледняваха в паметта ѝ и новият живот, разкриващ се пред нея, все по-трудно можеше да бъде обяснен на Дани. Разговорите им се ограничаваха в скромния свят, в който живееше Дани, и при всяка нова среща Дейзи се чувстваше все повече като възрастен, който разговаря с дете. Дейзи често рисуваше картинки за Дани, докато стените на стаята ѝ бяха покрити с тях.

— Прави пони — молеше постоянно Дани, заради старите коне, които пасяха на ливадата до училището. По времето, когато съучениците на Дейзи се мъчеха да нарисуват що-годе прилична ябълка в училището на лейди Алден, тя вече бе способна да направи впечатляваща скица на едно от най-трудните за рисуване неща — коня.

Когато Дейзи се появи за първи път в Лондон, Рам, навършил вече тринайсет години, беше момче с преждевременно изострена съобразителност. Никога не бе приел съществуването на природената си сестра, плод на брака на баща му след неговото раждане. Не

можеше да се съгласи с факта, че тази узурпаторка има някакви права. Това беше неправомерно. И далеч по-лошо: тя беше негова съперница.

Вниманието на Рам бе погълнато от значимостта на факта, че е „наследник“ много по-рано от съучениците му, всички деца от висшите слоеве на обществото.

Още от самото основаване на училището в Итън през 1442 от Хенри VI — се бе отдавало огромно значение на наследяването. През 1750 година училищните списъци в Итън се подреждаха според положението в обществото на учениците, като на първо място се поставяли наследниците на херцозите. Титулуваните момчета носели специални дрехи, сядали на отредени за тях места и ползвали най-различни привилегии. През 50-те и 60-те години настъпилото демократизиране на обществото премахна някои от стриктно спазваните кастови порядки на училището, но преминаването на имущество и титли от поколение на поколение бе дълбоко вкоренено в колективното подсъзнание на Итън, както и на останалите реномирани училища във Великобритания. Те бяха част от атмосферата — също толкова важна, както и играта на крикет или парадирането.

Откакто се помнеше, Рам винаги бе чакал времето, когато ще наследи имуществото на Сташ, *цялото имущество*. Не искаше съзнателно смъртта на баща си, дори не си даваше съзнателно сметка, че само след смъртта му може да наследи неговото състояние; той просто страстно го желаше, без да чувства ни най-малък комплекс за вина от това. Вярваше до дъното на душата си, че разяждащото го чувство за несправедливост — което той никога не искаше да признае, че е завист към чуждото щастие — ще изчезне в мига, когато стане наследник, единственият, безспорен принц Валенски.

Съществуването на Дейзи означаваше, че никога не ще може да притежава всичко. Независимо от това колкото пъти се опитваше да убеди сам себе си, че дори и да получи тя нещо, имаше предостатъчно за двамата, рухваха мечтите му да бъде пълновластният наследник. Но той беше твърде потаен и твърде умен, за да позволи даже за миг на тези чувства да изплуват на повърхността и да го издадат.

А за Дейзи, още от първата им среща, момчето зае значително място във въображението ѝ. Рам беше като младите герои на приказките, които ѝ четеше майка ѝ, юнак, способен да прескочи опасни реки и да обуздае диви коне, да лети като вятъра и да се

сражава с великани. За малкото момиченце, живяло досега в самотата на откъснатия от света Биг Сур, това високо, стройно, мургаво момче със слабо и волево лице, с черни вежди и изражение на итънско високомерие, беше най-очарователната личност, влязла в новия ѝ живот. Привличаше я най-вече безцеремонното му отношение, толкова различно от постоянното глезене на всички, които я заобикаляха.

Тя просто не можеше да си представи натрапчивата завист, разяждаща Рам. По Коледа, когато отваряха подаръците си — еднакво скъпи и за двамата — той успя да забележи, че Сташ не сваляше очи от Дейзи и се опиваше от радостта ѝ. Подаръците загубиха всякакъв смисъл за момчето. Когато получаваше в Итън писма от Дейзи, в които тя описваше с детска непринуденост неделните обеди в „Къноут“, Рам си мислеше с горчивина, че Сташ го беше водил там единствено по случай рождените му дни или на някакъв празник. На два пъти за Коледа майка му бе настояла да се върне в мрачния, студен замък край Единбург, вместо да остане с баща си, и именно тогава Сташ решаваше, че могат да прекарат коледната ваканция на слънчевия Барбадос... Рам не се съмняваше, че изборът на времето бе абсолютно преднамерен и отново усещаше изгарящата болка на завистта, въпреки че никому не каза дума.

Дейзи израстваше и всеки път, когато Рам отиваше в Лондон, той хранеше надеждата, че ще я види надебеляла и с лице, загрозено от младежки пъпки. Приемаше погледите ѝ, пълни с възхищение, без да се чувства ни най-малко поласкан от тях, а когато тя го разпитваше за живота в Итън, той ѝ отговаряше възможно най-лаконично. Наблюдаваше, без да пропусне нищо, как тя привличаше върху себе си цялото внимание, което можеше да бъде оказано на него; заемаше в сърцето на баща му онова място, което по право му принадлежеше. И през цялото това време Дейзи, която не можеше да си представи какво изпитва Рам, се опитваше да се сближи с него, подтиквана от хладното му отношение и от женския си инстинкт, който я подбуждаше да търси обичта му. Рисуваше лицето му толкова често, че накрая Дани започна да я моли: „Прави Рам“, без да има ни най-беглата представа кой е той.

Домът на Сташ не бе типична лондонска къща, най-добрите образци, от които имаха еднакви класически фасади — причина за забележителното архитектурно единство на градските площади и улици. Беше открил къщата на „Ултън Роу“, задънена пресечка на

„Уилтън Кресънт“, съвсем наблизо до Хайд Парк, отляво, и Бъкингамския дворец, отдясно. На уличката цареше атмосфера на усамотение, почти тайно съществуване.

В тази спокойна, във висша степен аристократична част на Лондон, където се издигаха внушителните сгради на повечето чуждестранни посолства, Сташ бе успял да открие невероятно просторна къща, по-скоро ниска, боядисана в бледо жълто, със сиви щори на прозорците. Имаше нещо не лондонско във фасадата ѝ и тя би се вписала удачно в архитектурата на много европейски градове. „Уилтън Роу“ ограждаше от три страни покрито с калдъръм пространство, в центъра, на което се издигаше светлосив електрически стълб. Паркирането на коли бе абсолютно забранено, с изключение на колите на живеещите на уличката, чиито къщи бяха боядисани отвън в пастелни тонове — нетипични за британските традиции.

Приземният етаж на дома на Сташ Валенски беше с еркери, а вътре стаите — с отлично разположение. Бе пренесено обзавеждането от вилата в Лозана: редките и много скъпи френски килими, мебели, картини и украшения от скъпоценни камъни, които преди много години пропътуваха разстоянието от Санкт Петербург до Давос с родителите му. Нито за миг не бе допускал мисълта, че домът му може да изглежда различно от обстановката на неговото детство.

Шумът на Лондон изчезваше на „Уилтън Роу“ и там цареше провинциално спокойствие и тишина. На ъгъла, където „Уилтън Роу“ пресичаше една тясна алея, наричана „Олд Барак Ярд“, се намираше пивница „Гренадирът“, предизвикателно боядисана в златисто и червено, с пейки, разположени под широка асма. Една табелка съобщаваше, че се сервира само на клиенти, които са дошли на „Уилтън Роу“ пеша или с такси. Едва ли в целия огромен, сив град можеше да се намери по-уединено място за живеене от къщата на Сташ Валенски.

Много години Сташ и Дейзи прекарваха голяма част от съботните дни в Кент, където той бе купил конюшния и държеше повечето от своите коне. Дейзи скоро щеше да навърши дванадесет години, когато един ден, след като бяха яздили заедно в околността, бащата и дъщерята забелязаха две цигански каруци, покрити с чергила. Бяха спрели в близост до имението и Сташ съгледа, изпълнен с подозрения, пъстрите платнища, опънати на обръчи над каруците.

Миналата седмица не бяха тук и той реши да провери на място как стоят нещата.

— Дейзи — нареди той — върни се обратно в конюшната. Няма да се бавя повече от две минутки.

— О, татко, не можеш да ме лишиш от възможността да видя циганите?! — извика тя разстроена.

— Те са калайджии, Дейзи, но не ми се нрави да се въртят около понитата ми. Никога не биха се отказали от някой и друг допълнителен кон.

— Моля ти се, татенце — каза умолително тя.

— Добре — въздъхна Сташ. Не беше в настроение да стяга дъщеря си. — Само че не разрешавай на никой да ти гледа на ръка — това ме отвращава.

Циганите се държаха приятелски, дори прекалено приятелски, помисли си Сташ. Те отговаряха с готовност на въпросите му на своя развален английски.

Можеха да се преместят, ако настояваше, но така или иначе не смятаха да стоят повече от ден-два, докато довършат калайдисването в съседното село. Сташ понечи да си тръгне, но видя, че дъщеря му не е до него. Дейзи бе коленичила пред един кашон и тананикаше приспивна песничка. С двете си ръце държеше кутренце, което изглеждаше на Сташ като торба с боб. Задницата и задните лапи на кученцето висяха от едната ръка на Дейзи, а главата и предните лапи — от другата. На дланите ѝ лежеше само издутото му коремче. Цветът на кутрето бе някаква невъобразима смесица от сиво, кафяво и синкаво, а муцунката и ушите бяха бели. Би могло да бъде куче от всякаква порода, с изключение на признатите от науката.

Тристата дяволи да го вземат, помисли си Сташ. Кученца! Трябваше да се досетя!

Сташ не обичаше спорта, за него бяха чужди радостите от конните надбягвания или удоволствието от лова, нещо повече, той ги намираше твърде посредствени в сравнение с полото. Никога не бе проявявал ни най-слаб интерес към животните, с изключение на конете. Нямаше и идея какво значение има ловуването в живота на много хора.

— Отлично ловджийско куче — каза циганинът. — За продан е.

Ако Сташ имаше някакво понятие от кучета и лов, твърдението на циганина би го накарало мигновено да хване Дейзи за ръката и да си тръгне. То просто бе лишено от смисъл, защото никое непородисто ловджийско куче не може да бъде наречено „отлично“, докато не порасне и почне да ловува. Това е ролята, отредена му в живота. То е куче на браконieri, цигани, скитници — безшумно, бързо, убиващо на място жертвата си. Едно добро ловджийско куче мелез може да улови с един скок нисколетяща чайка, може да изхранва цяло скитническо семейство с нощните си набези из селските дворове, може да прескача високи телени огради и да пробягва километри по замръзналата земя, за да убие една сърна.

— Прилича ми на помияр — каза Сташ.

— Не, това е истинско ловджийско куче мелез. Майка му е кръстоска на ирландска хрътка и сива хрътка, а баща му — на голяма хрътка за лов на елени и сива хрътка. И двамата имат в кръвта си кръстоска на състезателна хрътка и овчарско куче едно поколение назад. По-добро не би могло да се желае.

— На това аз му викам помияр!

— Не, ловджийско куче, смесена порода. Не можеш да го срещнеш на изложбите за кучета, но трудно ще намериш нещо по-добро в целия свят.

— Щом е толкова изключително, защо го продаваш?

— Окучиха се осем. Не можем да ги мъкнем всичките с нас, нали? Ще бъде отлична сделка за човека, който го купи.

Циганинът знаеше, че кученцето, което Дейзи притискаше до себе си с такова обожание, бе родено с едното краче по-късо от другите. Такова куче трудно би настигнало заек и не си струваше храната, която щеше да изяде. Циганинът бе намислил да го изостави, когато напусне мястото тук, но в интерес на истината той не бе излъгал нито дума за родословното дърво на кутрето и ако не беше по-късата му лапа, сигурно щеше да го продаде за не по-малко от сто лири.

— Хайде, Дейзи, да тръгваме.

Нямаше нужда Дейзи да изрича и думичка. Горещата, коленопреклонна молба, която се четеше в очите ѝ, накара Сташ да разбере, че бе отлагал твърде дълго решаването на въпроса с кучето.

— Добре — каза бързо той. — Обещавам ти, че ще ти купя куче. Още следващата събота. Ще посетим някои от добрите магазини за кучета и ще си избереш едно кученце. Това тук е помияр, някаква кръстоска от хрътки и бог знае още какво. Ти не би искала да имаш подобен мелез. Ще изберем истинска, чистокръвна порода.

— Искам Тезей!

— Тезей?

— Татко, нали знаеш, Тезей е момъкът, който уби минотавъра в лабиринта — този срок изучаваме гръцката митология с лейди Елен.

— И това тук е Тезей?

— Аз го познах в мига, в който го съзрях.

— Забавно име за едно ловджийско куче — каза циганинът.

— Не се притеснявай за това — въздъхна Сташ. — Колко му искаш?

— Двадесет лири.

— Давам ти пет.

— Аз ще прибавя останалите петнадесет. От коледните ми пари, татко — Дейзи се включи в пазарлъка, изненадвайки двамата мъже, които още от самото начало бяха готови да оформят сделката на десет лири.

И така Тезей, непородистото ловджийско куче, за което Сташ би дал най-много дванадесет лири, дойде да живее в Лондон. Към всекидневните задължения на Дейзи сега се прибави храненето му, извеждането му и обучението му. Тя все пак успя да се справи с тях през първите няколко трудни седмици, когато Тезей често падаше на пода под тежестта на препълнения си стомах и не можеше да се изправи без чужда помощ. Каймата, суровите яйца, млякото и медът направиха бързо своето и животното растеше и заякваше, за да прояви доста скоро наследствените си черти на ловджийско куче мелез. Един ден то се промъкна като сянка в големия кухненски килер и без да издаде ни най-малък звук омете един поднос със задушени, обезкостени пилешки гърди, като остави разярения готвач изпълнен с подозрения, но без никакво вещественно доказателство.

Кучето скоро се приспособи към по-късата си задна лапа и лекото накуцване се забелязваше само когато вървеше бавно — като закоравял пияч на три мартинита, посръбнал, но в състояние да обърне още няколко. Спеше в кошница, поставена до кревата на Дейзи, често

по гръб, с вдигнати във въздуха лапи и скоро завърза най-близки и приятелски отношения с понито на Дейзи: ближеше муцуната на Мерлин като пламенен любовник и се въртеше непрестанно между копитата ѝ.

Прислужниците на Сташ Валенски се разделиха на два непримирими лагера: тези, които го милваха и разглезваха, жертва на злоупотребяващата с човешкото доверие тактика да проявява дива привързаност, вперило предан поглед, който разтапяше сърцата им, и другите, които го ненавиждаха, със солидното основание, че няма нищо свято за Тезей — нито печеното им месо, нито блините, нито остатъците от шунка, пирожки или фондю и, разбира се, халбите с тъмна бира.

Всички руснаци, които прислужваха в дома на Сташ, дошли с родителите му съвсем млади през 1912, сега бяха над седемдесетгодишни. Някои бяха измрели, други — излезли в пенсия, но тези, които продължаваха да работят, се наслаждаваха на специална хранителна диета, смесица от английски, швейцарски и руски кулинарни деликатеси. Възрастта само подобряваше чудесния им апетит.

Тезей се променяше бързо и за късо време топчестото кученце се превърна в сух и жилав пес, с ръста на голяма, яка сива хрътка, висок седемдесет и пет сантиметра от плешките до земята. За него не съществуваха заключени врати на кухни и килери, беше невъзможно да скриеш нещо от пълзящото, примъкващо се, дебнещо, невидимо животно, което, без да издава звук се хвърляше върху плячката, поглъщаше я на един залък и изчезваше преди кражбата да бъде разкрита. Той просто вършеше това, за което бе предназначен в живота, но вродените му престъпен дух и незачитане на законността, грижливо развивани от много векове насам, едва ли биха предизвикали разбиране и симпатии у жертвите му.

Непородистите ловджийски кучета, въпреки цялата си крадлива природа, са благородни животни. Преди много столетия тези хрътки с груба козина и смесена кръв бяха притежание единствено на принцовете. Имаха златни нашийници и представляваха неотделима част от всеки кралски двор, където едно от най-важните занимания биваше ловът. Много от старите гоблени са украсени от царственото им присъствие.

Училището на Дейзи, ръководено от лейди Алден, бе най-модното в цял Лондон. Учебният процес се основаваше на два принципа, които се оказваха изключително удачни за дипломирането на добре възпитани млади дами. Всички учители трябваше да имат аристократично потекло — лейди Алден решително отдаваше предпочитанията си на дъщерите на обеднели графове, така че изобилстваха разни лейди Джейн и лейди Мери. За момичетата — от шест до шестнайсет години — не се налагаше да отговарят на подобни изисквания. Единственото условие бяха парите на родителите, за предпочитане — в размер на кралско състояние. Ако много от родителите имаха все пак аристократично потекло, това бе просто щастливо съвпадение.

През деветте години, прекарани в училището на лейди Алден, Дейзи носеше скъпите униформи, закупувани всяка година в „Хародс“, различни по размер, но винаги в абсолютно еднаква кройка: тъмносиня моряшка рокля с бяла яка и връзка, отгоре светлосиня престилка, която се закопчаваше до долу на гърба.

Всеки ден тя пристигаше малко преди девет сутринта на портала на училището — три съседни сгради, които се намираха на тиха улица недалеч от Кенсингтън Гарденс и Алберт Мемориъл. След молитвата Дейзи и съученичките ѝ, не повече от сто на брой, минаваха в редица покрай лейди Алден и я поздравяваха с „добро утро“ с глас, който задължително трябваше да бъде ясен, достатъчно висок и изразителен. Лейди Алден, бивша красавица, умееше да поддържа строга дисциплина и ако насочеше вниманието си към някое от момичетата, сърцето му започваше да бие лудо. Тя притежаваше една ужасна линия и никога не се колебаеше да пляска по ръцете провинилите се ученички. Пред нея губеха кураж дори титулуваните ѝ преподавателки.

Един ден, когато Дейзи тръгна за училище, малко след като Тезей се беше настанил да живее в стаята ѝ, готвачът и старият иконом организираха заговор, за да се отърват от кучето. Готвачът примами животното към входната врата с една кокошка, вдигната високо. Хвърли кокошката навън и щом Тезей се стрелна през отворената врата, я хлопна и я залости. Двамата конспиратори очакваха да чуят дращене на входа и бяха твърдо решени да не му обръщат внимание,

докато на кучето не му омръзне и се запилее някъде. Тезей нагълта пилето, разтърси живо дългата си, твърда козина и пое към училището на лейди Алден по следата на миризмата на Дейзи. Когато следобед момичето излезе от сградата, го намери да чака, търпеливо свит пред входа на будката на портиера Сам, чиято задача беше да предпазва училището и драгоценните му ученички от съприкосновение с останалия свят.

— Значи това е вашето куче, госпожице — каза Сам, който наричаше „госпожице“ всички ученички, защото не можеше да се затормозява с помненето на голямото разнообразие на титли, които те носеха. — Кучето не може да стои тук всеки ден, ако това са намеренията Ви. Противоречи на правилата. Лейди Алден би възразила остро, ако го знаеше.

Тезей, на върха на щастие, се умилкваше около Дейзи, слагаше предните си лапи на раменете ѝ и страстно ближеше лицето ѝ, без да издава звук като достоен представител на породата си.

— Не, Сам, разбира се, че нямам такива намерения — каза замислено Дейзи.

Случвало ли се беше някога куче да се появи в училището на лейди Алден? Такова нарушаване на правилата надхвърляше границите на всичко допустимо, то беше нещо като появата на гол модел, мъж или жена, да позира в часовете по рисуване. И все пак Тезей продължи да ходи в училището цели три години. Промъкваше се крадешком през портичката на бараката в задния двор, предназначена за градинаря. Без да гъкне спеше през целия ден върху купчина възглавници, които Дейзи измъкна една по една от стаята си. Стоеше скрит в тъмния ъгъл на бараката, така че никой не можеше да го забележи, с изключение на градинаря, който обаче обожаваше еднакво лейди Алден и кучетата, и никога не зададе излишни въпроси. За да бъде сигурен, че нищо неприятно няма да се случи с обедата му, градинарят го носеше закопчан в джоба, защото познаваше добре нрава на тази невероятна порода кучета много преди да дойде в Сити.

Дейзи навърши петнайсет години. Беше април 1967 и Лондон беше на върха на славата си — център на всичко ново и модерно. Дейзи беше влюбена еднакво до полуда в Бийтълсите, Видал Сасун, Рудолф Нуреев, Твиги, Мери Куант, Жан Шимптън и Харолд Пинтър.

Но тя не беше влюбена в Анди Уорхол, нито в Бейби Джейн Холзер, нито дори в Миг Джагър.

Все пак в годината, когато всяка продавачка можеше да избере дали да се облича като индианка, с кожени одежди, вплела в косите си маниста и пъстри панделки, или като романтичната повлекана от филма „Вива Мария“, обути в поръбени с дантели широки шорти и с блузи, претрупани с волани и набори, година, в която мини фустите станаха микро фусты или евентуално шорти, Дейзи беше принудена да носи моряшкия си костюм и връзка.

— Ако питаш татко и Маша, трябва да не събличам училищната си униформа — избухна една неделя пред Анабел, когато бяха свършили обяда на Итън Скеър и подвиг под себе си дългите си, стройни крака върху една от сиво-зелените възглавнички на домакинята.

— Хм! Не ми изглеждаш чак толкова ужасно онеправдана — отвърна ѝ Анабел, като я измерваше с очи от глава до пети. Дейзи бе облечена с черен кадифен три четвърти панталон и подходящ жакет със златни копчета, обточен с черен ширит, отдолу се подаваше блузка от бяла коприна. Беше обути с бели, раирани чорапи и черни ниско обувки с малка катарамата. Несравнимите ѝ къдрици бяха прихванати с лъскави черни панделки от двете страни на лицето. Беше потъмнила съвсем леко русите си вежди и беше сложила съвсем малко туш на миглите си, но нямаше никакъв друг грим.

От деня, в който Анабел видя за първи път Дейзи — шестгодишно момиченце, чиято майка бе умряла съвсем наскоро, което трябваше да бъде разделено от сестра му и да заживее в непознатата страна, с баща, когото беше виждала само през кратките му посещения в Кармел — тя беше пленена от непоколебимото ѝ чувство за справедливост. Тя просто не можеше да повярва, че едно дете е способно на такава преданост, която бе принудила Сташ — според Анабел мъж с желязна воля, непознаващ примирението пред житейските превратности — да ѝ позволи неделните посещения при сестра ѝ. Тя наблюдаваше развитието на Дейзи с огромен интерес, без да пропусне нищо. Често Анабел се чудеше как Дейзи бе успяла да се приобщи без никаква трудност към един живот, дълбоко чужд ѝ по същността си. Анабел бе твърде умна, за да си въобразява, че разбира напълно Дейзи — тя не беше дете, което се доверява, което споделя

своите неприятности. Не беше дете без тайни. Сигурно беше заплатила за това.

Анабел се питаше озадачена дали Дейзи щеше да успее да запази обещаващите качества на своя детски характер или щеше да стане една от многото хубави девойки, с които беше пълен светът? Сега, когато бе навършила петнайсет години, тя не само беше съхранила чистотата и пламенността на чувствата си, но узряването ѝ можеше ясно да се види по изражението на лицето ѝ. Това е момиче, на което е писано да създава най-удивителните грижи и проблеми, мислеше си Анабел. Дори жена като нея трябваше да мобилизира въображението, за да си представи трепета в сърцата на мъжете, когато я погледнеха. Тази пълна, загадъчна уста, тъй обещаваща и тъй невинна едновременно, и тези очи с блясъка на черно кадифе, които въпреки цялата си искреност криеха дълбока, неразгадаема непроницаемост... И това тяло, о, това тяло — силно, стройно, безупречно, романтично и непокорно диво и в един и същи миг сякаш слязло от кориците на най-модните списания. Същата тази Дейзи седеше сега пред нея, обхваната внезапно от вълненията и яростната мъка на пубертета, днес съсредоточени върху дрехите, които никога не бяха значели нищо за нея. Изпълнена с негодувание, Дейзи продължи:

— Не можеш да си представиш каква борба трябваше да водя, за да придумам татко да ми разреши да пазарувам в „Анакат“. Представяш ли си, Анабел, той настояваше да отида в „Хародс“ и да си купя от щанда за „млади дами“ плисирани поли и комплект блузки и жилетки. Възможно ли е да си го представиш?

— Така все още се обличат младите англичанки или поне някои от тях — опита се да я успокои Анабел.

— Само в провинцията и само ако са дъщери на свещеници, и дори тогава са обути с джинси — каза бунтарски Дейзи. — Той просто не иска да разбере, че съм голяма. Не ми се разрешава да излизам с момчета! Не че имам някого предвид... Просто е невъзможно!

Няма съмнение, че е навлязла във възрастта на непокорството, помисли Анабел. Сташ ще има големи грижи със своите старомодни схващания. На петдесет и шест години той бе възприел абсолютно консервативно отношение към Дейзи, независимо от нетрадиционните си възгледи за своя собствен начин на живот. *Нещо не толкова необичайно за бащите на красиви дъщери,* помисли тя, развеселена от

този факт. Нима, когато беше само една година по-голяма от Дейзи, тя не забягна от къщи, за да се омъжи за онзи ужасен досадник... как му беше името? Той умря миналата година... Ако все още беше женена за него, сега би била маркиза Дауейжър. Тази мисъл предизвика искрена усмивка на лицето ѝ, въпреки че се мъчеше да се държи възможно най-сериозно. Тя истински обичаше момичето и знаеше, че подрастващите мразят да се отнасят с тях без нужната сериозност. Анабел беше организирала интимния им обед, с цел да я предразположи именно към такъв разговор, защото знаеше, че момичетата на възрастта на Дейзи се чувстват винаги неизлечимо самотни.

Девојката и жената бяха изненадани от звънеца, който прозвуча на долния етаж. Анабел не очакваше други гости до вечерта, когато щеше да дойде Сташ. След минута Рам влезе в гостната и Дейзи скочи на крака, въодушевена и очарована. Сега, когато той живееше в собствен апартамент и работеше в Сити, тя рядко виждаше двадесет и двегодишния си природен брат.

— Какъв е този ужасен модерен тоалет, който си облякла? — попита той. Изглеждаше ядосан. Бе дошъл непоканен, с надеждата да намери Анабел сама и да си побъбри с нея, а ето, че я вижда усамотена с Дейзи. Дори не забеляза нейната радост, широката усмивка, с която посрещна появата му на вратата, но мигновено помръкнала след нараняващата забележка.

— Какво, по дяволите, разбираш ти от мода? — намеси се Анабел с раздражен глас, който Рам съвсем рядко бе чувал. — Дейзи изглежда божествено и само един глупак не би могъл да го забележи.

— Сигурно е така, щом ти го казваш, скъпа Анабел — каза разсеяно, като се опитваше да иронизира Дейзи.

— Трябва да се прибирам вкъщи — каза припряно Дейзи. Искаше час по-скоро да си бъде у дома, в стаята си и да махне от себе си този кадифен три четвърти панталон и гофрираната блуза, с които толкова се гордееше. Този очарователен, пленителен младеж, до който се виждаше в мечтите си всяко момиче, се бе почувствал засрамен от външния ѝ вид. Одобрението на Рам, което беше търсила безплодно през последните девет години, значеше всичко за нея, колкото и да се опитваше да убеди себе си, че по непонятни причини той не я харесва и никога няма да я хареса. Рам беше способен да я нарани, както никой друг. Въздържаният, незаинтересованият, прикритият Рам, който не

позволяваше на чувствата си да изплуват на мургавото му, високомерно лице я правеше безпомощна в обичта си и в страстното си желание да му угоди.

В училище, където Дейзи беше в предпоследния клас, тя беше всепризнатият лидер сред съученичките си; шампионка по кегелбан; едно от малкото момичета, които линията на лейди Алден не бе успяла да разплаче; център на група приятелки, еднакво надарени и щури като нея. Те образуваха едно революционно настроено общество сред покорния дух на останалите ученички, което само ако лейди Алден беше подушила за съществуването му, би накарало линията ѝ да заиграе, както никога досега.

Дейзи, страдаща все още от начина, по който Рам посрещна първия ѝ модерен тоалет, отрицаше въображението си за такива лудории, каквито все още не бяха записвани в анализите на училището. Чувствата ѝ бяха почти като на възрастен, но тя им даваше отдушник все още по детски.

Дори най-добрите ѝ приятелки бяха втрещени от нейното предложение.

— Спортен празник! Дейзи, ти не си с всичкия си. Знаеш, не ползе от мене, че спортен празник се организира в специален ден, трябва да има езда, показни състезания, музика и още един милион подобни глупости. Лейди А никога не би го позволила.

— Лейди А не е собственик на площад Белгрейв.

— Ой, Дейзи! Това е умопомрачително! Ой, дали ще можем да се справим?

— Как не. Няма начин да не успеем, ако всички сте с мен. Просто въпрос на организация.

Полицайте от районния участък никога не съумяха да обяснят на шефовете си какво представляваше „Големият спортен празник“ на площад Белгрейв! Как можеха да знаят за коварните помисли на двадесетина млади ездачки, които се прокрадваха в ранна утрин във великолепия парк и набързо подредиха препятствия и знаменца и ярко оцветени вимпели, и всякакви вратички и оградки? В дрезгавината на утринната светлина те изглеждаха като всички останали млади лондончанки, които обичаха да яздят — с бежовите си бричове и лъскави ботуши, с подходящите чорапи и саката си от туид. Тези дяволи в женски образ бяха взели конете си от няколко конюшни

в Мейфейър и се събраха пред входа на красиво подреден площад, потънал в зеленина, около който се издигаха посолствата на Португалия, Мексико, Турция, Норвегия, Германия, Австрия и, доста на място, Кралският колеж по ветеринарна медицина и Имперската военна академия.

Една от лудетините живееше на площада и имаше ключ от високата желязна порта и преди полицията да успее да зяпне от изненада „Големият спортен празник“ бе започнал. Кръстовищата на всички големи улици, които излизаха на площада — Търп Белгрейв, Белгрейв Плейс, Уилтън Терас, Уилтън Кресънт и Гросвенър Кресънт — бяха блокирани от коли, чиито шофьори ги бяха изоставили и се тълпяха да гледат представлението. Какво можеха да сторят шепа полицаи срещу крещяща и викаща „ура“ дива орда от тийнейджърки, ветеранки на десетки конни състезания, опитни ездачки и двама поинатести, които препускаха лудо в галоп на бързите си коне, сякаш племе амазонки се бе материализирало от страниците на историята? Водени от Дейзи, която летеше с развети плитки, те прескачаха едно след друго препятствията в дива вакханалия, размахвайки високо над главите си пъстри флагове в прослава на лондонското небе. Въпреки всичко в редиците им цареше строга дисциплина и едно подсвирване на Дейзи ги караше да намалят ход и да образуват двойна колона, която яздеше в тръст. Полицаяте можеха да ги арестуват, колкото биха арестували взвод гвардейци, строени за тържествено посрещане на знамето. Големият спортен празник на площада завърши, едва когато се разнесоха полицейските сирени. В този миг Дейзи вдигна ръка и даде знак и цялата вдъхновена банда се пръсна, като прескачаше с конете желязната ограда, посрещната с възгласи и аплодисменти от натрупалите се около площада зяпачи.

Беше самата истина, че лейди Алден не беше собственикът на площад Белгрейв, както твърдеше Дейзи. Той беше собственост на граф Гросвенър, тъй както му принадлежеше почти всеки квадратен метър от Мейфейър и Белгрейвия. Фамилията на графа бе най-богатата в Англия, собственик на триста акра земя в сърцето на Лондон и това беше само едно от владенията ѝ, пръснати по цялото земно кълбо. Граф Гросвенър бе естествено собственик и на Уилтън Роу... и Сташ бе наел дома си от компанията, която управляваше неговите имоти. В канцелариите на управата намираха твърде малко забавен спортния

празник, организиран от Дейзи. Градинарите на Белгрейв Скуер бяха докладвали, че възстановяването на изтъпканата трева ще струва стотици лири. Но не това беше главното възражение, разбира се... Въпросът бе за принципите. Един типичен надпис в един типичен парк на територията, собственост на граф Гросвенър, съдържа в общи линии следните инструкции: забранени са шумните игри, не се допускат деца под девет години без придружител, недопустимо е разхождането на кучета. Въпреки че децата с придружител можеха да карат велосипеди на три колелета и тротинетки, това можеше да става единствено по алеите. Немислимо беше да се стъпи или, не дай си боже, да се копае в цветните лехи, а за организирани групи деца входът в парка бе забранен.

Традицията на тези паркове, изпълнени със спокойствие и тишина, беше нарушена, разтърсена из основи от Дейзи, която беше разпозната от един от надзирателите на графа, наблюдавал безпомощен „Големия спортен празник“. С дълбоко възмущение той докладва, че това е същата млада госпожица, която имаше... ловджийско куче мелез. Само тази последна новина можеше да предизвика неодобрителен шепот и повдигане на вежди у членовете на управата — всички те земевладелци и следователно жертви на браконieri и на кучетата им в едно съвсем недалечно минало. Непородисто ловджийско куче! Господи, каква е тази млада дама, собственичка на подобно куче?

Един от членовете на управата любезно обясни на Сташ, че те не биха искали да наказват младата госпожица, но ако сега, на тази крехка възраст е способна на подобно непокорство, какво ли можеше да се очаква занапред? Сташ се замисли за разрешителното за наемане на жилището, което трябваше да поднови след три години и потвърди пред члена на управата, че ще се заеме сериозно с дисциплината на дъщеря си. Нещо повече, той бе истински шокиран от поведението на момичето. То превишаваше по дързост и най-смелите му лудории, когато беше на нейна възраст, без дори да се погледне факта, че тя все пак бе момиче.

След като настоятелят си тръгна с чек за възстановяване на щетите и с уверенията на Сташ, че случаят с Дейзи ще бъде разгледан най-внимателно, той се затвори за дълго в кабинета си, за да обмисли как да се справи с щуротиите на дъщеря си. Как тя можеше да се

развива правилно, когато за пример имаше само него и Анабел? Наистина не можеше да се каже, че са неморални, но те и двамата нехаеха за законите на морала, възприет от традиционните обществени среди. Итън бе превърнал Рам в сериозен, въздържан, трудолюбив млад мъж, но явно училището на лейди Алден не успяваше да окаже същия оздравителен, възпитателен ефект върху Дейзи. Какво ще стане с нея, когато не живее вече под един покрив с него? Този Спортен празник отиваше много по-далече от безотговорна детска приумица, помисли Сташ и усети тежестта на всяка една от петдесет и шестте си години върху плещите си. Нямаше съмнение, че той бе разглезил Дейзи. Но какво да прави в бъдеще? Той няма да е вечно тук, за да я спасява от бедни.

През април и май Дейзи занимаваше мисълта на Сташ не по-малко от деловите въпроси. Повика нотариуса и направи някои съществени промени в завещанието си. После забрави за него, доволен, че е действал предвидливо. Голяма част от неговото състояние беше вложена в „Ролс-Ройс“ и Сташ следеше с интерес опитите на компанията да разруши монопола на американската индустрия за авиационни двигатели. Доверието му в Ролс нарасна, когато през 1963 година техният турбореактивен двигател Спей се наложи на пазара и те бяха пред сключването на солиден договор с Локхийд за производството на мотори за новия еър бус „Три звезди“, известния „RV.211“. Правеше капиталовложенията си по-скоро на емоционална основа, отколкото след сериозни финансови разчети и затова продължи да влага средства в компанията, която обичаше.

Заниманията в конюшната заемаха по-голямата част от времето на Сташ. Сега той летеше все по-рядко, изгубил нуждата да търси отдушник на яростта си, след като Франческа го напусна преди четиринайсет години. Днес всичко това му се струваше толкова далечно и незначително. Все пак подновяваше редовно разрешителното си за летене и от време на време участваше във въздушната акробатика в някои от многобройните въздушни паради, организирани из цялата страна. За няколко часа той се връщаше с носталгия в годините на своята младост, седнал в кабината на отлично запазените „Спитфайър“ или „Ураган“ с двигатели „Ролс-Ройс Мерлин“ — надеждни, както винаги.

В прекрасния неделен ден на месец май, когато летеше за въздушното представление в Есекс, не двигателят на Спитфайъра показва дефект. Колесникът на двадесет и седемгодишния самолет не можа да се отвори и колелата не се спуснаха. Сташ се насочи към гората, която растеше край пистата, с надеждата, че ударът ще бъде омекотен. Много военни летци се бяха приземявали по този начин и оживяваха, за да разправят после историята. Той обаче не успя.

През седмиците след смъртта на Сташ Анабел, която скърбеше по свой, собствен начин, както не беше скърбяла за никой друг преди това, Анабел, която беше предчувствала, че Сташ ще бъде последният мъж в живота ѝ, се опитваше да задържи заедно това, което беше останало от семейството му.

Тя настоя Дейзи и Рам да прекарат лятото в къщата до Хонфльор, подарена ѝ от Сташ преди седем години. Като видя, че Рам изглеждаше променен, твърде различен от дейния младеж, когото познаваше, тя го убеди да си вземе неплатен отпуск през юни, юли и август. Благодарение на здравия си разум Анабел си даде сметка, че трима опечалени от смъртта на близък човек никога не трябваше да остават сами заедно. Организираще постоянно присъствие на гости в просторната къща; приятели от лондонския ѝ свят или от летния живот на френското крайбрежие, хора, които да разтушават и развличат тъжното семейство.

Анабел виждаше, че Дейзи страда от загубата на Сташ много погорестно от Рам. Сега тя беше останала кръгъл сирак, нямаше си дори Маша, която беше починала преди две години. Когато Дейзи посещаваше Дани с надеждата да намери утеха, близначката с някаква тайнствена интуиция поддушваше скръбта ѝ, дори когато сестра ѝ я прегръщаше и милваше засмяна. Дани бе толкова разстроена, че от очите ѝ непрестанно се ронеха мълчаливи сълзи.

— Дей, не прави — казваше тя, като се дърпаше от сестра си и накрая Дейзи се сбогува с нея. Видя я да тича доволна през градината към приятелите си.

Най-сетне Рам беше станал принц Валенски. Освен титлата той бе наследил къщата в Лондон с цялото ѝ безценно съдържание от антики, с изключение на животинките, изработка на Фаберже, които бяха оставени на Анабел заедно с известен брой акции на компанията „Ролс-Ройс“; също така той получи в наследство всички понита за поло и конюшните в Трувил и Кент, половината от състоянието на Сташ и

целия остатък от швейцарско злато. Сташ бе завещал на Дейзи другата половина от състоянието си, вложено в акции на „Ролс-Ройс“. Няколко седмици след случката с големия Спортен празник на площад Белгрейв бе стигнал до убеждението, че Дейзи не би трябвало да се разпорежда с делови въпроси, докато не навърши тридесет години. Той беше разпоредил Рам — умният, деловитият, благонадеждният младеж — да бъде съпопечител на нейното наследство заедно с националната банка на Англия.

Рам беше богат и имаше отговорности. Въпреки това изпитваше тормозещо чувство на непълнота, сякаш баща му, поминал се толкова ненадейно, оставаше недокоснат, сякаш Сташ все още оставаше принца Валенски. Имаше усещането за недовършена работа — не всичко беше направено, не всичко *беше спечелено*.

През цялото лято в „Ла Маре“ къщата на Анабел никога нямаше по-малко от осем души на обяд или вечеря, най-често бяха повече от дузина. Поканите на Анабел се приемаха с удоволствие от всеки неин познат. С възрастта, а тя беше вече почти на четирийсет и осем години, успяваше да създаде около себе си атмосфера на интимност и доверие и повече хора откриваха в нея съвършения сърдечен приятел. Тя пазеше тайните им като колие от безценни перли, скрито в деколтето на воалена рокля, и само нежният им проблясък от време на време показваше, че все още са там. С възрастта ненамаляващият ѝ чар и успокояващо присъствие ставаха все по-големи. Един от приятелите, наскоро прегрешил католик, ѝ беше казал, че след разговора си с нея се бе почувствал толкова пречистен от греха, сякаш се бе изповядал, и най-хубавото от всичко беше, че не трябваше да обещава никога повече да не съгрешава.

Най-подходящата дума, с която можеше да се опише „Ла Маре“, беше „омагьосваща“. Сигурно по света имаше още много големи къщи на върха на обрасли с дървета хълмове, с изглед към морето, но нямаше човек, прекарал дори само ден в „Ла Маре“, който да не беше запомнил за цял живот нейната странна, поетична, носталгична, леко загадъчна атмосфера.

Издигаше се зад високи зидове, сред грижливо отглеждани цветни градини, близо до Кот дьо Грас — сенчестият, тесен път, който пълзеше от Хонфльор към Довил. От прозорците на къщата, без разположените на фасадната страна, се разкриваше гледка към устието

на Сена и към Хавър, който се съзираше ясно в далечината. Зад къщата имаше обширна площадка, покрита с чакълест пясък, от която започваше гъста, изпълнена с благоухание гора; тя се спускаше по полегатия склон до оградите на два малки чифлика. Гората беше набраздена от истинска плетеница от скрити пътеки. Зад чифлиците започваше морето, в което плаваше пъстра, постоянно променяща се флотилия от рибарски и спортни лодки, които идваха или се завръщаха в пристанището на Хонфльор. На хоризонта се виждаха пристигащи и заминаващи големи презокеански пътнически или товарни кораби. Терасата гледаше на запад и привечер, когато най-сетне хоризонтът поглъщаше слънцето и в далечината припламваха светлините на Хавър, имаше нещо необяснимо затрогващо във въздуха, което караше хората да говорят съвсем тихо или да мълчат.

„Ла Маре“ доказваше, че магията все още съществува. Къщата беше израсла от един стар чифлик, стъпка по стъпка през вековете и по времето, когато Анабел стана нейната собственичка, покривът беше на тринадесет различни нива, всяко покрито със слама. През пролетта пръснатите из сламата семена покълваха и покривът се покриваше с диви цветя. Някои части на къщата бяха на три етажа, а крилото, в което се намираше кухнята, най-старото от цялата сграда, беше само на един етаж. Имаше, обаче, архитектурно единство между различните части на къщата, защото бяха изградени с външни дървени греди и измазани с хоросан, а и повечето от зидовете бяха обрасли с едрolist бръшлян, който през есента ставаше яркочервен. Огромната къща приличаше повече на израстващо същество, отколкото на сграда и когато човек попаднеше вътре, имаше усещането, че става част от живо, дишащо пространство, към което принадлежаха както атмосферата отвън, така и интериорът. През целия ден високите прозорци бяха широко отворени и през тях нахлуваше слънцето. Рано сутрин Анабел излизаше вън и се връщаше с пълна кошница кандилки, жълтички, рози, астри, лалета, гергини, пирени, далии и едни малко по-забравени цветя, *ried d'allouettes*, които се срещаха в картините на Брьогел. С тях пълнеше безбройни вази, подреждаше цветята с още по-голяма фантазия и пищност от Лондон, където зависеше от уменията на цветаря да подбере цветовете.

Въпреки че Анабел очакваше гостите ѝ да живеят в „Ла Маре“ без излишни формалности, в една ваканционна атмосфера, самата

къща бе добре обзаведена и декорирана с известна педантичност. Стените на всяка спалня от пода до тавана бяха покрити с пъстри дамаски в отлично съчетани тонове, с втъкани цветни мотиви. Същата тъкан се диплеше на креватите с балдахин и на високите прозорци. Стаята на Дейзи беше цялата в морскозелено, на Анабел — в розово и кремаво, а на Рам — в синьо. Главният салон на къщата беше много висок и извитата стълба в единия му ъгъл водеше към балкон на височина четири метра и половина, който обикаляше помещението от три страни. Дъното на балкона бе покрито с лавици за книги и имаше много ниши, невидими отдолу. В тях човек можеше да прекара цял ден, изтегнат на малките канапенца, потънал в страниците на леко плесенясалите книги, които си бяха в къщата при закупуването ѝ. Сташ я намери за много удобна и подходяща поради близостта ѝ до Тровил, където държеше все още конюшната, в която бе правил за пръв път любов с Франческа. Бе привлечен и от легендата, позната на всеки в околността на Хонфльор, според която бившата собственичка на къщата мадам Колет дьо Жоанвил бе скрила единадесет британски войници след нападението при Дънкирк. След като не бяха успели да се изтеглят в Англия, Съпротивителното движение, в което тя членуваше, ги насочи към нея. С огромен риск за живота си тя ги беше крила на тавана цели девет месеца, докато стане възможно прехвърлянето им — един по един — в Испания, откъдето заминаха за Англия, за да продължат борбата.

Скоро правилата на живота в „Ла Марс“ се наложиха от само себе си: късни закуски на голямата дървена маса в кухнята, край която всеки сядаше, когато искаше, облечен в плажна хавлия или пеньоар. След закуската Дейзи и Анабел, с плетени кошници в ръце, отиваха да направят покупките на пресни продукти на пазара в Хонфльор. Преди обяда изпиваха по чаша шери на терасата; той продължаваше два часа и накрая пиеха кафето си, отново на терасата. След кафето всеки се отдаваше на собствените си занимания: търсене на интересни антики, разходки из околността, следобедна дрямка или просто безцелно размотаване. Вечерта поднасяха коктейли, вечеря, имаше малко игра на покер или зарове и горещият, предразполагащ към мързел ден завършваше с ранно оттегляне за сън.

Дейзи откри, че се чувства по-малко нещастна, когато сама, със скицник в ръцете, рисуваше неповторимо живописните къщи на Льо

Вийо Басан в Хонфльор, които през последните сто и петдесет години бяха любим обект на изобразяване за много художници, или се опитваше да пресъздаде върху листа хартия трите пинии, които стояха на страж пред „Ла Маре“ откъм страната на океана.

Когато се къпеше, Дейзи със задоволство установяваше, че от постоянното движение навън кожата ѝ бе загоряла и имаше цвета на прясно изпечен кроасан. Не беше свикнала да разглежда голотата си и сега очарована изучаваше интересния контраст между белотата на гърдите си и загара на раменете, на които се очертаваха само две бели ивици от презрамките на фланелките. Видя също контрастната граница там, където свършваха шортите ѝ за тенис — надолу краката ѝ бяха още по-почернели от останалите части на тялото. Дейзи се въртеше пред огледалото, полуразвеселена от това, че изглеждаше като кон на петна и полувъзхитена от високите си, добре очертани гърди и от гладката, продълговата извивка на ханша си. Беше значително изостанала от връстничките си в сексуално отношение. Животът, който беше живяла досега, бе строго охраняван от един баща, който не ѝ позволяваше да общува с момчета на нейната възраст. Приятелките ѝ от училище все още отдаваха предпочитанията си на коне и кучета. Често тялото ѝ изпитваше физически желания, но те намираха отдушник в спорта. Тя помилва с ръка светлорусите косми отпред, но бързо я отдръпна, когато си даде сметка, че стои пред огледалото. Косъмчетата бяха по-нежни от косата ѝ, помисли си Дейзи, странно развълнувана, и побърза да облече лятната си униформа; избелели, пристегнати шорти от преди година, които не бе си направила труда да смени с по-нови, и моряшка фланелка без ръкави, купена в Хонфльор. Носеше косата си разпусната и често, след скитанията из гората, в къдриците ѝ оставаше заплетена някоя вейка или сламка.

Рам недоволстваше и се отнасяше невъздържано критично към външния ѝ вид.

— За бога, Анабел, защо не ѝ поговориш за това как се разхожда наоколо? Сякаш е някоя дивачка. Не само е грозно, но според мен е и доста неприлично. Просто не издържам да я гледам такава! Струва ми се, че не изпълняваш задълженията си към това момиче — да я оставиш да се разхожда така като маймуна!

— Хайде, Рам, престани, успокой се. Хонфльор е курорт и всички ходят облечени като Дейзи — сгълча го кротко Анабел. —

Мисля, че ти си този, който трябва да се поотпусне, да навлезе в духа на нещата. Да виждаш някъде наоколо спортните игрища на Итън?

Рам дори не благоволи да се усмихне, а изскочи разярен от стаята. Засегнатата, Анабел натъжено тръсна глава. Всеки път, когато Дейзи се опитваше да поговори с Рам, той намираще за нужно да направи някоя неприятна забележка, тъй че момичето почти престана да разговаря с него. Анабел, за съжаление, не можеше да направи нищо; единственото, което ѝ оставаше, беше да се помъчи да намери път до Рам със своята благост и доброта... Може би това беше неговият странен начин да реагира на смъртта на Сташ, мислеше тя, тази ярост... тази... почти... жестокост...

Няколко дни по-късно, на закуска, Рам неразумно беше решил да хвърли един поглед на вестника, преди да пристъпи към пържените яйца с бекон; обстоятелство, което не беше подминато от Тезей, който мигновено облиза чинията му.

— По дяволите, Дейзи, този твой проклет урунгел помияр трябва да изчезне оттук! — очите на Рам хвърляха яростни мълнии. — Само да го докопам, ще му тегля ножа!

— Само ако го докоснеш, ще те убия! — извика Дейзи.

— Деца, деца — намеси се разтревожена Анабел.

— Предупреждавам те, Дейзи, повече няма да търпя това отвратително животно — продължи Рам. — Предупреждавам те, че не се шегувам!

Дейзи му подаде чинията си:

— Ето, вземи моята закуска, тя е точно същата като онази, която Тезей изяде. Рам, той не е виновен, ти просто постави изкушение на пътя му, трябваше да си го опознал досега. И той не е мръсно куче! Тезей, тук! Стига си лудувал!

Рам отблъсна предложената му чиния.

— Вече не съм гладен. До тука ми е дошло от твоите оправдания за това гадно животно. Дръж го по-далеч от мен! — той стана рязко от масата и излезе от кухнята.

— О, скъпа моя, о, скъпа! — въздъхна Анабел. Ако само можеше хората да бъдат по-мили един към друг. От всички човешки грехове, единственият, който тя не можеше да прости, беше грубостта.

Към края на първата седмица от месец юли Анабел очакваше с особено нетърпение пристигането на нейните приятели Ги и Изабел

дъо Люсини, които щяха да дойдат с децата си. Валери беше около година по-малка от Дейзи, а Жан-Марк скоро щеше да навърши осемнайсет. Надяваше се, че тяхната компания ще откъсне Дейзи от самотните ѝ разходки. Тя си спомняше петнайсетгодишния Жан-Марк като яко момче, по-скоро нисичко и закръглено, но много приятен и увлекателен събеседник.

Анабел едва разпозна високия привлекателен французин с красиви кафяви очи, който слезе от колата и тръгна към нея да я поздрави на входа на къщата. Маниерите му бяха изискани и приятни, каквито можеше да има само един добре възпитан, почти зрял младеж от френско семейство. Анабел се почувства развеселена като гледаше как този хладнокръвен, горд млад мъж хлътна по Дейзи така драматично, сякаш се разиграваше сцена от ням филм. Той я следваше по петите по-вярно от Тезей, буквално не можеше да откъсне очи от нея, което го затрудняваше при хранене, понеже ядеше, без да поглежда храната и не чуваше нито дума от разговорите на масата, дори молбата да подаде солта. В началото Дейзи, като че ли проявяваше по-голям интерес към сестра му Валери, отколкото към самия Жан-Марк. Всяка заран той настояваше да ги придружава до пазара в Хонфльор, като държеше кошницата на Дейзи. Лека-полека Дейзи започна да откликва на вниманието на младежа с едно закачливо задоволство, каквото не беше показвала от много време.

— Честно казано, Жан-Марк, мисля, че трябва да предприема някакви юридически мерки. Ти сякаш си си поставил за задача да ме осиновиш — му каза Дейзи един ден след обяда, когато всички присъстващи се бяха излегнали лениво на шезлонгите по терасата, с изключение на младия мъж, който бързо придърпваше раирания си стол по-близо до нея. Ясният ѝ глас бе чул от останалите и Изабел дъо Люсини и Анабел размениха обнадеждени погледи.

Под влиянието на възторга и възхищението на Жан-Марк, на вечерите се появяваше една различна Дейзи, една нова Дейзи, която си беше направила труда да се преоблече с миниполичка и лек летен пуловер, която сама предлагаше да поднесе кафето след вечеря — нещо, което винаги ѝ се беше струвало ужасно досадно, но сега изпълняваше със съвършена грациозност. Когато новата Дейзи получаваше комплименти от Ги дъо Люсини, тя посрещаше думите му със спокойствието на зряла жена и обръщаше тъмните си очи към

Жан-Марк сякаш го питаше, дръзко и подмамващо едновременно, защо беше оставил баща си да казва нещата, които той мислеше.

Сега Дейзи разрешаваше на Жан-Марк да я придружава, когато отиваше да прави своите скици из околността и на няколко пъти двамата закъсняха за вечеря. Когато се втурваха в салона, лицата им пламтяха от лятното слънце, а от устните им все още се разнасяше смехът от хитрите анекдоти, които си бяха разказвали — анекдоти, както уверяваха, които останалите надали щяха да разберат.

През нощта на Четиринадесети юли — Денят на Бастилията, националният празник на Франция, има танци по улиците на всеки френски град. Площадът пред кметството на Хонфльор бе превърнат в огромен танцов салон на открито и всички: местните жители, туристите и собствениците на къщи от околностите, се събираха и танцуваха с всеки, който ги поканеше, без да чувстват нужда да се запознават. Дейзи бе облякла най-хубавата си рокля, купена от един лондонски бутик — „Мексиканката“ — дълга, престорено скромна рокля от лека материя. Пристегнатият корсаж и широките ръкави на роклята бяха ушити от ивици дантела и фина батиста. Дантела и памучна материя оформяха къдричките на затворената яка. Яркорозов сатенен колан, завързан на голяма фльонга на едната ѝ страна, пристягаше кръста ѝ; надолу следваше набрана пола, завършваща с широка дантелена шевица, която достигаше до земята. Горната част на косата си бе заплела с бели копринени панделки на шест плитчици, всяка от които завършваше с малка фльонга.

Невинността на затворената бяла рокля и плитчиците, украсени с панделки, контрастираха силно с гъстите прави вежди на Дейзи и теменужените ѝ очи. Пълната ѝ уста изразяваше някаква нова зрялост; за първи път през живота си тя бе почувствала с цялото си тяло, че тази вечер щеше да бъде неоспоримият център на групата, ключът към романтичния дух на нощта. Беше се превърнала в магьосница — в един миг бе погълнала и въплътила в себе си духа на „Ла Маре“. Никой от гостите не можеше да откъсне поглед от нея. *Сякаш цялата група се бе превърнала в копия на заплеснатия Жан-Марк*, помисли си дяволито Анабел. Всички, без Рам, за който успехът на Дейзи само засилваше неодобрението му към природената му сестра. Стоеше настрана, с изражение на неудоволствие, изписано на суровото му

лице, сивите му очи гледаха студено, по-студено отколкото баща му бе гледал някога през своя живот.

Анабел беше щастлива, че Дейзи, както винаги, проявява, смелост. *Наистина трябва кураж да си красива жена*, помисли си тя. Според нея красотата за жената е това, което е отиването на война за мъжа — едно задължение, което я изправя пред хиляди трудности, които би могла да избегне, ако не беше красива. А Дейзи е почти жена, красива жена — само година или две и ще се раздели безвъзвратно с детството, помисли си Анабел със съжаление и... малко завист.

Цялата компания, около четиринадесет души, замина за града, за да танцува и да наблюдава фойерверките. Дейзи, която привличаше вниманието като булка, игрива като традиционната музика, която не изискваше никакво друго познаване на стъпки, освен въртенето, сменяше бързо партньорите си — от ръцете на един рибар премина в ръцете на местен художник, после танцува с кмета на Хонфлъор, после с Жан-Марк, после с месаря и с моряците от корабите на Френската флота, хвърлили котва в пристанището, и отново с Жан-Марк. Тя се чувстваше горда като млада фиданка, разцъфнала за първи път; сребрилата ѝ коса се развяваше и дори малките плитчици не можеха да я предпазят от разрошване. На устните ѝ беше изписана усмивка на чисто, несъзнателно, неадресирано към никого задоволство. Бузите ѝ пламтяха, възторгът в очите превръщаше живата, летяща фигура, облечена в бяло, в естествено изкушение. Музиката продължаваше да свири и Дейзи танцува с всеки мъж от Хонфлъор, с изключение на Рам, който не танцуваше въобще, а стоеше настрана от претъпкания кръг от бутаци се хора, скръстил ръце, с непроницаем поглед и наблюдаваше веселбата със странно, злостно изражение на лицето. Най-сетне Анабел и Изабел дъо Люсини успяха да убедят останалата част от компанията, че е време да се прибират вкъщи, дори само от съжаление към оркестъра, чиито изпълнители изглеждаха така, сякаш бяха готови да се върнат в Бастилията, само и само да престанат да свирят.

На другата сутрин всички закъсняха за закуска. Жан-Марк въобще не се появи. Чак когато той не слезе и да обядва, майка му отиде в стаята му да го събуди. Намери леглото празно, а на възглавницата лежеше бележка, адресирана до нея.

„Скъпа маман,

Снощи имах разговор с Рам, който прави невъзможно по-нататъшното ми оставане тук. Ще бъда в Париж следобед. Имам ключ от апартамента, така че не се тревожи за мен. Моля те, предай извиненията ми на Анабел и ѝ благодари за времето, което имах възможност да прекарам тук, благодарение на нея. Не мога да ти обясня нищо повече, но моля те да ме разбереш, че не мога да остана. Не се тревожи.

С обич, Жан-Марк“

Изумена, Изабел подаде бележката на приятелката си:

— Скъпа, разбираш ли нещо от това?

— Рам? Нищо не мога да разбера. Какво общо, за бога, би могъл да има Рам с всичко това? Ако се беше скарал с Дейзи, не би ме учудило ни най-малко изчезването на бедничкия Жан-Марк. Но Рам?

— Ще го попитам сама! — каза Изабел, чиито майчини чувства бяха сериозно засегнати. Заедно с Анабел тръгнаха да го търсят из къщата.

Същия ден преди обяд Дейзи бе взела скицника си и бе тръгнала за едно от любимите си, скришни местенца в гората, където от ухаещата на евкалипти и горски цветя полянка се откриваше гледка към малкия чифлик. Тя често прекарваше дълги часове на това място, рисуваше и слушаше приглушените звуци от селския двор, които долитаха от далечината. Триумфът ѝ снощи я караше да се чувства отпусната, твърде мързелива, за да се захване с рисуване, и тя си направи гнездо в листа и спа с часове. Събуди я шум от стъпки на провирац се сред дърветата човек. Любопитна, тя надникна от скривалището си и видя Рам, който вървеше бързо.

— Рам, тук съм — извика със сънлив глас.

Рам се показа от горичката и застана точно пред нея, без да я поздрави. Дейзи го погледна и се засмя:

— Ако си дошъл да видиш моя изглед, съжалявам, но той е зает.

Той се стовари до нея върху листата и грубо издърпа скицника от ръцете ѝ, без да каже дума. След това грабна всичките ѝ скъпи моливи,

счупи ги на две и ги захвърли гневно надалече. Дейзи го гледаше невярваща, без да може да пророни и дума.

— Отървах се от Жан-Марк, така че не си прави повече труда да се връткаш около него като някаква уличница! — избухна той с дрезгав глас. — Твоето представление снощи беше последната капка — никога не съм виждал нещо по-отвратително, по-унизително през живота си! Само как се натискаше с всеки моряк, с всеки рибар, с всеки проклет селяк! С право могат да те наричат въртиопашката на Хонфльор!

— Какво! — Дейзи не можеше да възприеме думите му.

— Не се мъчи да се изкараш, че не разбираш какво говоря — нагиздена от глава до пети, натискаща се с всички местни идиоти — с всеки, до последния! А що се отнася до твоя възлюблен, до твоя безценен Жан-Марк, аз му дадох да разбере, че ако във Франция е нормално да отидеш на гости и да прелъстиш дъщерята на семейството, тук не е Франция и само една мръсна, долна свиня може да направи подобно нещо.

— Да прелъсти! Ти си откачил. О, Рам, единственото нещо, което му позволих, беше да ме целуне по бузата — той е толкова забавен. Кълна ти се, че не е имало нищо друго. Как е възможно той да е моят възлюблен? Ти просто нищо не си разбрал — каза Дейзи, като гледаше възмутено към Рам и в гласа ѝ звучеше искреност и правдивост. — Рам, погледни ме! — заповяда му тя. — Все още ли мислиш, че те лъжа? — тя протегна ръка и се опита да обърне главата му към себе си, но при нейното докосване той се отдръпна яростно и издаде животински звук на протест.

— Недей, Рам, недей, не е честно от твоя страна! — разплака се Дейзи. И тогава, с цялата си невинност, с оная липса на фалшивост, която ѝ бе присъща, подтикната от желанието да облекчи раната, прозираща на обичното, мрачно лице, тя направи фатално простия жест: целуна стиснатите му устни.

Рам изгуби разсъдък. Ръмжейки, той я сграбчи в ръцете си и зарови лице в косите ѝ. Целуваше косите ѝ отново и отново, треперещ от изгарящите го чувства — полугняв, полустрастно желание. За миг се опита да не целуне устните ѝ, но бурният вихър на страстта го хвърли към тях.

Изостави борбата със себе си и се нахвърли жадно към устните ѝ, целуваше ги сякаш всеки миг щеше да умре от жажда, а те бяха като

попаднал в ръцете му сочен плод. Учудено, несръчно, невинно Дейзи отговаряше на целувките му, изпълнена с щастие. Рам, когото не бе преставала да обича от първия миг, в който го зърна, Рам — тайният герой на нейните сънища, Рам, от когото молеше безнадеждно да получи една усмивка, дори една дума, този Рам я притискаше, държеше се мило с нея, беше добър към нея, целуваше я.

Тя престана да мисли, остави се да я носи чувството, че най-после копнежът се беше изпълнил. Дейзи, която никога не беше целувала по устните момче, откри вкуса на чуждата уста, остротата на бръснатите му бузи, твърдостта на зъбите му, влажността на езика му. Тя отвръщаше на целувките му, сякаш всяка от тях можеше да върне обратно живота, през който бе безгрижно палувала и се наслаждавала, да върне обратно щастieto.

Дейзи се отдаде всецяло на радостта, че след толкова много години Рам я прегръщаше и целуваше. Тя не забеляза, че той разкопчаваше тънката ѝ блузка, докато не усети устните му да целуват зърната на гърдите ѝ. Това усещане беше най-прекрасното, най-възбуждащото нещо, което беше изпитвала досега. Любимите устни, докосващи нежно чувствителните клетки на гърдите — това беше толкова ново усещане, екзалтиращо ново и хубаво, че сълзи потекоха от очите ѝ. За миг тя усети цялата сила на плътската страст — това момиче, за което галопирането в слънчева утрин беше връхът на телесното удоволствие. Бледорозовите зърна се втвърдиха, докато той ги целуваше, обхванал в ръце гърдите ѝ; тя отпусна главата си назад, покорена от устните и пръстите му. Усещаше косата му, притисната до раменете; не чуваше, не мислеше нищо, тя беше цялата чувствен пожар. Беше замаяна, почти парализирана от електрическите искри на желанието, които припламваха в цялото ѝ тяло, когато изведнъж се върна в действителността. Рам се мъчеше с колана на шортите ѝ, опитвайки се да ги свали. Тя го отблъсна с цялата сила, която намери в себе си, но той не отстъпи пред нейната паника, пред нейното закъсняло връщане в действителността. Тя се бореше с него, а в ума ѝ цареше истинска джунгла от объркани въпроси. Какво се беше случило? Как стана това? Какво щеше да се случи? Скоро, въпреки съпротивата си, остана гола и загорялото от слънцето тяло разкри цялата си красота.

— Не! Не! — умоляваше тя. — Моля те, недей!

Но Рам беше глух за молбите ѝ, глух за нейното хлипане. Лицето му имаше нечовешко изражение, когато се наведе над тялото ѝ. Нищо, никой не можеше да го спре в този момент. Обладан от екстаза на сладострастието, той разтвори краката ѝ и бързо, като хищен звяр, намери това, което търсеше, и потъна в нея, разкъсвайки брутално нежната кожа, защото тя беше девствена и той трябваше да я има или да умре от ярост и желание.

Мисълта на Дейзи престана да работи. Червени и бели, и черни искри избухваха в мозъка ѝ като празничните фойерверки от предната вечер. Дори когато стенеше и яростно протестираше, тя се притискаше към извиващото се тяло, защото повече от всичко търсеше отчаяно потвърждение, че този жесток, чужд човек е Рам, нейният Рам и само осъзнаването на този факт я предпазваше от унищожение.

След това мъжът ридаеше, а момичето го успокояваше, целуваше тъмната му коса и шепнеше:

— Няма нищо, няма нищо!

Притискаше се до него като корабокрушенец, преживял жестока буря, по гърба ѝ бяха полепнали евкалиптови листа, ноздрите ѝ вдишваха мириса на сладникаво и сперма за първи път в живота ѝ, бедрата ѝ бяха изцапани с кръв, която изтри с листове от скъсания скицик. Когато Дейзи гледаше Рам, който сякаш искаше да скрие главата си в ръцете ѝ, в очите ѝ проблясваха загадъчни пламъчета. Инстинктивно се опитваше да го успокои, но самата тя потъваше в море от мрачни, непонятни, напълно чужди чувства, защото досега бе виждала бъдещето си ясно и еднозначно. Изпълваше я съзнанието за пробуденото плътско желание, примесено със срам, какъвто никога не бе изпитвала. Мозъкът и тялото ѝ горяха в остра болка, измъчвани от вътрешна борба и разкаяние. Искеше да хапе, да рита, да крещи до небето, да припадне, да избяга. Искеше да се върне обратно там, където се намираше само преди един час, но знаеше, че връщане назад няма. Дълбоко в нея нещо звънеше, като че ли някой дърпаше струната на голямо виолончело и нотата, която звучеше, бе далечна, тайнствена, но без съмнение криеше предупреждение.

Когато най-после се прибраха къщи, залезът бе толкова ярък, че заслепяваше очите на всеки, който би погледнал към гората, простираща се между къщата и хоризонта. Останалите членове на семейство Люсини, след като не можаха да открият Рам и да получат

някакво по-задоволително обяснение на внезапното заминаване на Жан Марк, опаковаха набързо багажа си и отпътуваха за Париж. Анабел седеше в салона, когато Рам и Дейзи се появиха от гората, на две-три крачки един от друг. С влизането си в къщата Дейзи се извърна и изчезна, почти бягайки, но Анабел успя да спре Рам, преди да се изкачи по стълбите.

— Рам! Търсехме те цял следобед. Кажи, за бога, какво се случи с Жан-Марк? — заповяда тя.

— Не бих искал да разговарям по този въпрос.

— Какво безочие! Ти просто си го изгонил! Дано да имаш някаква причина за това...

— Анабел, моля те, остави ме сам!

Тя се изправи, подтиквана от необичаен за нея гняв.

— Искам да знам, какво, по дяволите, се случи?

— Щом настояваш... Жан-Марк направи няколко възмутителни, непристойни подмятания за Дейзи и аз му заявих, че не се държи като джентълмен.

— О, боже милостиви! Ти сякаш живееш в осемнайсети век, Рам. Непристойни подмятания? Какви са тези глупости? Какво точно каза Жан-Марк?

— Слушай, не мога да приема да обиждат Дейзи — това е всичко. Жан-Марк, както изглежда, смята, че младите англичанки са крехко, вкусничко месце, което ти се поднася на тепсия. И по-специално Дейзи.

— Не е възможно да е казал такова нещо! — извика Анабел.

— Не можеш да говориш, защото ти не беше там. Щеше да се почувстваш не по-малко отвратена от мене — настояваше Рам с хладен глас.

— О, Боже мили, каква безумна каша! Сигурна съм, че той не е искал да каже това, което ти си мислиш. И можеш ли да ми съобщиш откога си станал рицарят пазител на Дейзи? Ето че цялото семейство си замина три дни преди планираното след една *толкова* ненужна сцена. Рам, много би ми се искало да се опиташ да развиеш чувството си за хумор — каза Анабел с непривична острота.

— Фактът, че той избяга с подвита опашка, е достатъчно красноречив — отговори неотстъпчиво Рам.

Анабел погледна сепната часовника си.

— Рам, даваш ли си сметка, че в къщата все пак останаха цял куп гости и е време за коктейлите? Направи поне нещо полезно: отиди до града и купи малко лед, не успях да заредя камерата при цялата тая бъркотия днес... Говоря ти съвсем сериозно, Рам, до гуша ми дойде!

Когато той излезе да изпълни поръчката, Анабел си помисли, че въпреки трудностите, които бе срещала с него откакто го познаваше, за първи път бе толкова разсърдена на Рам. И никога той не е бил безразличен към нея, към думите ѝ.

Все пак, когато седнаха да вечерят след час и половина, Анабел трябваше да признае пред себе си, че колкото и неприятно да беше преждевременното заминаване на Жан-Марк и семейството му, накрая всичко се оказа за добро. Това беше най-приятната вечер от започването на лятото. Всеки един изглеждаше завладян от приветливост, доброжелателност и радостно настроение. Причината за това бяха не само четирите бутилки шампанско, с които Рам се беше върнал от покупката на лед. Може би, замисли се Анабел, причината се криеше в Рам, който най-сетне изглеждаше отпуснал се и загубил суровото, непрощаващо изражение на лицето, с което тя за жалост трябваше да свикне. Той изпълняваше ролята на домакин с чар и непринуденост, които Анабел — самата тя съвършена домакиня — можеше да оцени по достойнство. Въпреки че единствена физическата прилика с баща му бяха сивите очи, имаше нещо от начина, по който Сташ властваше над сътрапезниците си, като се въздържаше да поеме лидерството и оставаше всеки гост да блесне. Имаше онова изражение на човек, чувстващ се у дома си, което бе присъщо на Сташ, независимо от това къде се намираще. Рам се държеше галантно и благосклонно с дамите, а към мъжете се отнасяше по-зряло от младеж на двадесет и две години, почти като с равни, но запазваше бликащата жизнерадост на младостта си, която Анабел за първи път с умиление отбеляза, независимо от все позаглъхващото ѝ раздражение. А що се отнасяше до Дейзи, тя изглеждаше унила, въпреки червените си бузи и почти трескавите си очи. Анабел си взе бележка, че трябва да поговори сериозно с нея: с това слънце, на което се излага от сутрин до вечер, замисляла ли се е, че на тридесет години лицето ѝ ще изглежда като парче оцавена кожа? След вечеря Дейзи не си предложи услугите да налее кафето и доволна остави Анабел да изпълни това задължение — каприз, който най-вероятно се дължеше на отсъствието на бедничкия

Жан-Марк. Изглеждаше отнесена, далеч от стаята, сякаш бе изчезнала привичната ѝ енергия. И нищо чудно, реши Анабел. Тази шумна, прекарана без отдиш и в танци нощ, не можеше да не се отрази на младото момиче. Не се учуди, когато след вечеря почти веднага се оттегли в стаята си.

Щом се намери в морскозеленото си убежище, Дейзи се хвърли на леглото. В мисълта ѝ, в тялото ѝ, в душата ѝ владееше такава обърканост, че трябваше да събере всичките си сили, за да издържи вечерята. Твърде много неща ѝ се бяха случили днес, та да може да разсъждава свързано за тях. Мислено тя все още лежеше в евкалиптовата горичка, чуваше гласа на Рам да произнася името ѝ. Неконтролируема тръпка разтърси разбуденото ѝ тяло. Тресеше се цялата. Разплете косата си и започна да я разресва ожесточено, после съблече роклята си и отвори широко прозореца с надеждата, че мигащите светлини на Хавър в далечината ще я успокоят. Но лекият мистрал бе твърде нежен и звездното небе бе надвиснало над океана, а щурците навън свиреха така, както никога не беше ги чувала да свирят. Досега ѝ беше непонятно защо възрастните се питат сутрин „Как спа?“. Тази нощ Дейзи стана част от онези хора, които прекарваха безсънни нощи. „Бели нощи“ ги наричат французите. Нощ, през която не можеш да избягаш от мислите си. Онова нещо, което се случува, Рам не искаше да го направи! Той съжеляваше, о как съжеляваше! Той плачеше, нали, повтаряше стотици пъти, че съжелява? Разбира се, това никога не ще се повтори. Разбира се, никой не трябва да узнае за това. Тези измъчващи я мисли се смесваха, вплитаха се в спомена за устните на Рам, за думите, които шепнеше в ухото ѝ, най-вече за признанието му в любов. Той ѝ каза, че я обича. *Каза ѝ, че винаги я е обичал.* Мислите я връхлитаха една след друга, омесваха се, отлитаха, болезнено се връщаха отново и кръжаха в мозъка ѝ, докато най-сетне благословената зора обагри небето и слънцето докосна върховете на пиниите, които растяха под нейния прозорец. Знаеше, че вече може да стане, да намери Тезей, който спеше навън в двора и да отидат на една дълга разходка преди закуска.

Рам не бе се чувствал никога толкова щастлив. Усещаше, че едва днес е станал самия себе си. Той беше влязъл в пълно владение на своето наследство. Най-последно бе принцът Валенски, с всички права и привилегии, които титлата му даваше. Естествено, той беше в правото

си да притежава Дейзи, както всичко, което баща му беше притежавал и което бе минало в негово наследство. Обърна поглед към отминалите седмици и си даде сметка, че се бе държал като глупак, сърдит, хладен, нелюбезен към Дейзи, когато простата причина за неговото усещане за непълнота и несбъднато щастие беше несправедливостта, че не я притежава.

Това, че Дейзи беше негова природена сестра просто нямаше значение. Не може да съществуват бариери, когато двама души не са отрасли заедно. Та той дори не знаеше за съществуването ѝ, преди да навърши четиринадесет години. Не бяха споделяли топлината на семейното огнище, изтърканите вицове, пресищащата фамилиарност на обикновените хора. Виждаха се само по време на редките празници, напълно разделени от възраст и интереси. На практика те бяха се превърнали почти във врагове, въпреки че бяха деца на един и същ баща. Не. Еснафските правила бяха за простосмъртните, те не важаха за него и, естествено, той не беше длъжен да се съобразява с тях, тъй както баща му никога не беше го правил. Разбира се, щеше да гарантира, че останалите и най-вече Анабел — която намираше за твърде привързана към традиционните морални схващания, въпреки любовните ѝ отношения с баща му — да, всички останали не ще си пхат носа в това, което беше лично негова работа. Беше изпълнен от върховно щастие, осъзнаваше с блаженство това, което е и което щеше да стане, разбираше, че най-сетне притежаваше всичко, за което бе мечтал. Рам също прекара безсънна нощ.

— Хайде да отидем до конюшната и да решим какво ще правим с понитата — каза Рам на Дейзи на другата сутрин.

Те бяха единствените слезли в кухнята. Дори готвачката все още спеше. Трябваше да пригответ сами закуската си. Някак стеснително и радостно се заеха с пърженето на яйца и с търсенето на сладкото от диви ягоди, което готвачката винаги криеше.

— Струва ми се, че беше решил да не се занимаваш с тях — поне така каза на Анабел.

— Това беше оня ден. Не мога да продължавам да издържам всички, не само конете, но и мъжете, които се мотаят из Трувил и изяждат повече, отколкото изработват. Трябва да се направи нещо. Налага ми се да решавам дали да ги запазя, или да ги продам. Но нека първо хвърлим един поглед в конюшната.

— Ще бъда готова след четвърт час. Ще оставиш ли бележка на Анабел?

С лудо биешо сърце Дейзи хукна по стълбите, за да облече костюма си за езда.

През целия ден препускаха като бегълци из зелените поля, сменяха едно след друго понитата и накрая изтощени се тръшнаха под едно дърво, за да изядат сандвичите от пресен хляб, натъпкани с шунка и кашкавал, и едрите сладки репички, които им бе приготвила жената на управителя на конюшните.

Накрая Рам бе решил при първа възможност да предложи на търг понитата, след като самият той не играеше поло. Нямаше смисъл да запазва за езда дори най-добрите екземпляри — изискваха твърде много грижи и бяха твърде нервни за неговия вкус. Той харесваше един едър кон, добър скачач, а Дейзи съвсем наскоро се бе сдобила с жребец, със светла козина и черна грива и опашка, който държеше в конюшните край Лондон, така че нямаше нужда от друг ездитен кон.

През целия дълъг ден и когато караха обратно към „Ла Маренито Рам, нито Дейзи отвориха дума за това, което се беше случило в гората. Тогава, точно на завоя, от който се показваше къщата, Рам свали едната си ръка от волана и властно я постави между бедрата на момичето.

— Довечера ще те целувам тук, точно тук — каза рязко той.

Тя не се осмеляваше да го погледне. Цялото ѝ тяло изгаряше. Бликнаха чувства, потискани с мъка през целия ден, овладени само благодарение на изтощителното физическо натоварване, което си бяха наложили.

— Не, Рам! — каза тихо Дейзи с глас, в който звучеше забрана, заличаваща всички наоколо, дори неколцината гости, които играеха бадминтон в градината.

— Бъди спокойна! — ѝ нареди той и тя се подчини. Успя да събере сили, за да поздрави с усмивка останалите, опитна усмивка, която не подозираше, че владее, светската усмивка на светска дама.

През нощта, когато всички светлини в къщата угаснаха, Рам почука на вратата на стаята на Дейзи и, без да дочака отговор, влезе. Заклучи след себе си. Дейзи седеше на перваза на прозореца, прибрала коленете си към тялото, обгърнала краката си с ръце, с брадичка опряна върху колената, сякаш беше там от много време и

размишляваше. Той отиде до нея и отметна косите ѝ, които скриваха лицето. Тя не помръдна, стоеше с наведено лице, защото не искаше да види очите ѝ.

— Не трябва, Рам! — каза тя.

— Дейзи, ти си все още дете. Разни „трябва“ и „не трябва“ не съществуват за нас — освен, че трябва да се обичаме.

— Но не като... не като вчера. Рам, просто... нежност, просто да бъдем заедно... — надежда и молба прозвучаха в гласа ѝ.

— Дейзи, любима, просто ще бъдем заедно — каза той. Обгърна с ръцете си крехкото ѝ тяло и я пренесе на леглото. Тя седеше, стиснала колената си с ръце, вдървена, съпротивляваща се мълчаливо, засрамена. Когато я целуна за първи път, тя стисна здраво устни и се опита да извие настрана главата си. Но Рам не ѝ позволи. Много внимателно, много нежно, но с пълна убеденост в правото си, разтвори устните ѝ с върха на езика си. Сега, когато я притежаваше, не беше нужно да бърза. Дъхът ѝ секна, като усети езика му до стиснатите си зъби. После почувства, че прави кръгове около устата ѝ, докато я превърна в огнен пръстен. Постепенно, въпреки волята си, тя отпусна коленете си надолу, когато той докосваше с устни шията ѝ и ухото.

— Дейзи, моя Дейзи — прошепна в ухото ѝ толкова нежно, че тя едва го чу. С измъчен стон обви с ръце врата му и го притисна с цялата си сила. О, колко щастлива бе сега, не искаше нищо друго, само неговата близост, само неговата обич. Почувства се приютена, защитена, запазена от всичко и от всеки, с оная сигурност, която тя смяташе загубена завинаги след смъртта на баща ѝ.

— Притисни ме силно — помоли тя. — Само ме притискай, дръж ме в обятията си, Рам, обещавай ми, обещавай ми...

— Да, Дейзи, да, любима — отвърна Рам, докато пръстите му се прокрадваха към връзките на дългия ѝ пенъоар. — Ще те прегръщам, скъпа, ще те притискам. Той опипа очертанията на малките ѝ, твърди гърди с леки, едва докосващи ги пръсти, поглаждаше едва-едва зърната ѝ, докато усети, че се втвърдяват и стават толкова предателски чувствителни, че можеше да наведе глава и да ги засмуче с устни, а тя нямаше да моли повече да я притиска до себе си. Пое с устата си нежните розетки, припомняйки си бледорозовия им цвят, все още нежен, все още внимателен, докато Дейзи се отпусна на възглавницата

си, омаяна от новото усещане като от искри на ток, които се предаваха по тялото ѝ от гърдите към вагината.

Рам бе възбуден от мига, в който бе докоснал Дейзи на перваза на прозореца, но подсъзнателно разбираше, че не трябва да допира твърдия си член до нея, докато, стъпка по стъпка, не я доведе до възбудата. Сега той хвана едната ѝ ръка.

— Виж, Дейзи, колко много те обичам — постави ръката ѝ върху пениса и стисна пръстите ѝ около вибриращия орган. Тя мигновено дръпна ръката си, шокирана, обхваната от ужасяваща тревога. Рам не се опита да я накара отново да го докосне, а покри устните ѝ със страстни, парещи целувки, докато нейната уста започна да го търси и той усети езика ѝ, който се стремеше да се допре до неговия.

Половин час той целуваше устните ѝ и смучеше зърната на гърдите ѝ, най-сетне усети раздвижването на бедрата ѝ, съвсем в началото, онова несъзнателно, ритмично въртене, древно като Адам и Ева. Прошепна отново:

— Дейзи, пипни ме, пипни ме... ще почувстваш колко много те обичам... моля те, пипни ме! — хвана ръката ѝ. Този път тя беше твърде опиянена от собствената си страст, за да се противопоставя. Взе парещите ѝ пръсти и се опита да ѝ покаже как да държи болезнено издутия пенис, без да си даде сметка за собственото си нарастващо желание. При докосването от ръката на момичето разбра, че всеки миг ще се изпразни. Рам сграбчи члена си с ръка и го вкара грубо в Дейзи, точно в момента, когато спазми разтърсиха тялото му. Прехапа език, за да спре вика си, който щеше да разбуди заспалата къща. Удивена и разкъсвана от силна болка, тя чувстваше големите, беззвучни трусове, които го разтърсваха.

След кратко време, през което дишаше тежко, Рам я целуна още веднъж.

— Сега ще те притисна, малка моя Дейзи — промърмори той и, полузаспал, склучи ръцете си около нея в дълга, спокойна, неподвижна прегръдка. Дейзи не смееше да мръдне или да издаде звук. Тя беше съучастник. Тя му беше позволила да го направи. Ако беше протестирала, щеше да го обземе оня негов изненадващ гняв или, още по-лошо, щеше да ѝ обърне гръб, да си тръгне, да я остави отново сама. Тя бе повярвала, че всичко, което търсеше в прегръдките на Рам, бе закрила, сигурност и чувството, че някой я обича, но сега,

болезнено възбудена, отново съкрушена, тя искаше..., не знаеше сама какво искаше... Крадешком притисна устни към голото му рамо и точно тогава чуха отварянето на врата в коридора.

— По-добре е да си тръгвам — прошепна Рам.

— Да.

Сбогува се с бърза целувка и я остави, възвисена, пламнала в страст, разкъсвана от срам, изгаряща, изгаряща...

На другия ден, след обяда, Анабел каза на Дейзи, че по-голямата част от гостите, които бе поканила през следващата седмица, са се отзовали на поканата и ще се наложи да спи с една от гостенките, защото в стаята ѝ има две легла.

— Не съм и помисляла, че всички ще приемат поканата, но сега е много късно за промени. Надявам се, че ще ти хареса момичето, което ще спи с тебе; тя е американка, Кики Каванъф, дъщеря на моя стара приятелка. Майка ѝ също е американка — казваше се Елеонор Уилям, когато се запознахме. Омъжи се за човек, който е в автомобилния бизнес в Детройт.

— Аз също съм полуамериканка, Анабел, макар че не се чувствам такава.

— Спомняш ли си Америка, Дейзи? — попита Анабел, развълнувана от нотките на патос в гласа и, които не помнеше да беше чувала преди.

— О, съвсем малко. По-скоро изпитвам усещането, че съм била там — с мама, и с Дани, и с Маша, нещо като спомен от сън... Как изглеждаха нещата, огромните вълни, пясъчния бряг, горите, светлината — никога не съм виждала в Англия такава светлина! Бих искала да помня повече. Сякаш животът ми е разделен на две — имаше нещо тъжно, изпълнено с копнеж в гласа, като остатък от неразтопена захар в празна чаша, като спомен за несбъдната мечта. Анабел горчиво съжали, че бе направила на Дейзи годините, прекарани в Америка. Момичето изглеждаше още по-съсипано от предната вечер, въпреки че на нейната възраст бе трудно да разпознаеш признаците на умората.

Да, смъртта на Сташ се преживяваше от всички и трябваше да мине време, за да се излекува болката, затова те просто трябваше да я изживеят, без да се преструват, че нищо не се е случило. Самата Анабел трябваше да мобилизира цялата си душевна сила, за да поддържа жива, изпълнена с хора, къщата. Имаше желание да се свре в

някоя тиха стая и да се потопи в мъката си, но нямаше право да си го позволява, най-вече заради Дейзи. Двете не размениха повече думи, когато се излегнаха на раираните шезлонги на терасата, с гръб към морето, което, в тоя час на деня бе твърде ослепително, за да се гледа в него. Анабел притежаваше необикновената дарба да успокоява с мълчанието си, тя никога не питаше какво мисли седящият до нея и тази проста комбинация от двете качества бе едно от многото неща, които мъжете обичаха в нея — непонятна за твърде много жени в света.

През следващата седмица Рам идваше в стаята на Дейзи всяка нощ. Сега чувствата, които изпитваше към нея, и които бе потискал по-дълго, отколкото си мислеше, бяха освободени. Те избухнаха, разляха се като насила задържана зад бента пролетна река, превърнаха се в маниакална лудост. Не можеше да мисли за друго, освен за Дейзи. Най-сетне тя беше негова, най-после можеше да прави с нея каквото пожелаеше.

Нощем той изчакваше само да се опразни коридора, за да се промъкне в стаята ѝ. Когато хлопнаше вратата след себе си, вече не се притесняваше дали са угаснали всички светлини в къщата. Щом видеше скритата, нежна белота на гърдите ѝ, щом поемеше аромата на силно, сладко вино от косата ѝ, щом усетеше около врата си бронзовите ѝ ръце, страстта му да я обладае заличаваше всяка предпазливост, последната останала му капчица от разум. А тя му се отдаваше, отдаваше се цялата със странна смесица от копнеж да получава неговите целувки и все още страх от това, което знаеше, че ще направи с нея. Всяка нощ, разтърсвана от ураган от чувства, тя го очакваше, мислейки си, че този път ще има волята да му се противопостави, и всяка нощ не успяваше.

Дейзи не бе изпитала физическо освобождаване; тя беше толкова наивна, толкова неопитна, че нямаше представа какво е това. Но дори да знаеше, би се срамувала да го поиска, защото това би значело да участва в нещото, което Рам правеше с нея. Съсредоточаваше вниманието си върху минутите, в които я целуваше, прегръщаше, притискаше до себе си и се стараше да изключи мисълта си за останалото, което правеше с нея. А после идваше нейното наказание: зашеметяващото усещане на мъка и лепкавост, на жестоко излъгани надежди, което я преследваше през целия дълъг, жарък ден.

За разлика от Рам, Дейзи изпитваше непоносимо чувство за виновност, въпреки че беше твърде неизкушена, за да го идентифицира ясно. За нея то се изразяваше в убийствена умора и черна мъка. Но то

се съпътстваше от постоянната необходимост от Рам, толкова силна, колкото и самото чувство за виновност. Тя беше влюбена в него от шестгодишната си възраст и не знаеше как да се избави от тези окови. Вина и страх, че няма на кого да се опре, че няма кой да ѝ принадлежи, се бореха в нея денонощно и тя ставаше все по-нешастна, все по-неспособна да разсъждава, да мисли въобще...

— Дейзи, хайде да прескочим до Довил, за цял ден, само двете и да направим някои покупки. Бутиците са пълни с дрехи от новия есенен сезон, трябва да видим какво предлагат Диор и Сен Лоран, и Куреж. Ти израсна толкова много, трябва ти нови тоалети — каза Анабел, търсейки тревожно по лицето ѝ белези на нещо много лошо.

— Не съм в настроение да пазарувам, Анабел. Чувствам се толкова отпаднала, че струва ми се не бих издържала да пробвам тоалети.

— Тогава имам друга велика идея. Отдавна искам да посетя минералните бани край плажа. Предполага се, че правят чудеса, терапия за подмладяване. Първо те заливат с морска вода от един гигантски маркуч, което би трябвало да ускори кръвообращението ти, после се потапяш в гореща вана, напълнена с изпущаща мехурчета морска вода, после ти правят продължителен масаж и накрая те обвиват с хавлии като бебе и те настаняват да си почиваш на кушетка в продължение на половин час. Цялата процедура завършва към пет следобед, време за чай, и отиваме направо в сладкарницата за чаша чай и шоколадови еклери. Защо не опитаме?

— Звучи ми като мъчение с вода — каза с безразличен глас Дейзи.

Анабел не се предаваше. Предложи да отидат до Пон-л'Евек и да купят от онова сирене, прочуто още от тринадесети век, или просто да обядват във Ферме Сен Симон, в подножието на тяхното възвишение, където често си бяха давали среща импресионистите, любимо място на Дейзи в минали години. Но Дейзи отклони всички предложения, като намираше един или друг претекст. Не искаше да остава насаме с Анабел и тайната си. Страхуваше се, че Анабел, толкова чувствителна на промяната в настроенятия, ще се досети за истината. Страхуваше се още повече, че може сама да разкаже на Анабел. И тогава — какво ще стори Рам?

Един следобед, печална и объркана, Дейзи намери убежище в една от дълбоките ниши на балкона, който опасваше салона, като се мъчеше да опита да чете Балзак на френски — нещо, което достопочтената госпожица Уест, учителка по френски при лейди Алден, бе препоръчала на всички момичета за лятната ваканция. Преди да успее да изчете три страници от потъналата в прах книга, едва разбирайки смисъла на прочетеното, Рам откри нейното скривалище.

— Търсих те в гората — каза с укор в гласа. — Защо си се завряла тук, навън е такъв прекрасен ден?

— Исках да остана сама.

— Добре, искам да си поговорим. Реших какво ще правя с къщата в Лондон. Твърде е голяма за нас — татко никога не я използваше цялата — и, освен това, пазарът на недвижимо имущество е много благоприятен сега. Ще я продам и ще купя къща, която ни е подходяща — такава, в която да се оправят не повече от трима-четирима прислужници. Мисля, че можем да живеем в Мейфейър, на Ъпер Брук Стрийт или на Саут Одли Стрийт, или някъде там.

— Искаш да кажеш да живеем заедно?

— Очевидно. Ти трябва да живееш все някъде. Или смяташ, че си достатъчно голяма, за да живееш сама?

— Но аз си мислех... аз предполагам, че ще живея с Анабел, а не с теб, Рам — отвърна Дейзи, успяла да събере цялото си достойнство.

— Невъзможно! Няма да го позволя! След няколко месеца Анабел ще си намери някой друг мъж да я издържа и аз не бих си позволил да те излагам на подобни неща.

— Рам! Това, което казваш, е долно, отвратително! За мене Анабел е като майка!

— Това още веднъж доказва, че съм прав. Ти си все още голям дечко, за да разбереш, че Анабел се издържа от богати мъже — така е било и винаги ще бъде така.

— Не е вярно! Как е възможно да говориш така ужасно?

— Защо тогава татко никога не се ожени за нея?

Дейзи се поколеба — не можеше да отговори на въпроса. Отчаяна се опита да се залови за друго възражение.

— Какво ще стане с прислужниците? Какво ще направиш с тях?

— Ще ги пенсионирам, естествено — каза Рам с безразличие. — Всички те са прекалено стари; всички, до последния, едва кретат и мисля, че не е разумно да се смятаме за орисани да ги държим треперещи от старост, докато някой ден се строполят мъртви. Те са една от лудите екстравагантности на татко, както и влагането на всичките пари в „Ролс-Ройс“ по сантиментални причини. Ще продам акциите си от „Ролс“, Дейзи, ще продам и твоите акции. Крайно време е да накараме тези пари да работят за нас, абсолютно наложително е да ги изнесем от Англия, колкото е възможно повече от тях!

— Не, Рам! Не можеш да продаваш моите акции... Татко ги остави на мен и аз не искам да ги продавам.

— Дейзи — опита се да я вразуми Рам. — Пазарът не е място за сантименти. Аз съм юридически попечител на твоето състояние и, ако поискам да продам акциите, мога да го сторя.

— И ти ще го направиш? Против волята ми? — попита тя, благославяйки го мислено, защото акциите от „Ролс-Ройс“ бяха единственото нещо, за което в този миг можеше да се захване — една истинска, осезаема реликва от баща ѝ, нещо, което я свързваше с миналото, прекъснато тъй рязко от Рам.

— О, по дяволите — изръмжа той. — Дръж си акциите, щом имат толкова голямо значение за теб.

— А моят кон? Къде ще го държа? — попита Дейзи, като се мъчеше да намери още една опорна точка в живота си, която Рам не можеше да помете с една дума.

— Ще намерим друга конюшня, близо до новата ни къща. Не се тревожи! Можеш да имаш две дузини бели коне, ако пожелаеш, Дейзи, и цял кучкарник, пълен с ловджийски кучета — каза ѝ Рам, успокоен, че Дейзи вече не можеше да измисли причини да не живеят заедно.

— А твоят апартамент? — опита да се съпротивлява Дейзи. — Ти толкова много го харесваше!

— Твърде е малък за двамата. Мога мигновено да се освободя от него, при това с печалба. Картините на татко ще донесат цяло състояние на Сотби, въпреки че смятам да запазя два Рембранда, а мебелите... Боже мой, можеш ли да си представиш колко струват автентични френски антики днес? Да не говорим за иконите — това ще бъде най-голямата сделка!

— Значи ти ще разпродадеш *всичко*, всичко, което обичах, всичко, с което израснах! — ахна тя с пламтящи очи. Искаше ѝ се да се хвърли и да разкъса Рам, но знаеше, че той е в правото си да прави каквото иска с имуществото си. Той я прегърна и притисна към себе си.

— Ще бъдем заедно, само двамата, и няма да допусна никакви престарели слуги да навират любопитния си нос в нашия живот и да се отнасят с теб като към дете — нали не искаш това?

Обхваната от гняв, Дейзи не отговори. Рам взе мълчанието ѝ за съгласие, пъкна ръката си под блузката ѝ и стисна силно едната ѝ гърда, като започна да описва кръгове с палеца си. Въпреки яда ѝ, зърното се втвърди. Той вдигна нагоре тениската, залепи уста на гърдата и започна да я смуче с отчаяно, непреодолимо настървение. Другата му ръка си проправи път в шортите ѝ, пръстите му нетърпеливо търсеха скривалище в пухкавите косъмчета. Дейзи се вцепени, когато чу леки, изкачващи се стъпки по стълбата към балкона, но Рам беше глух за всичко. Той смучеше зърното ѝ по-ожесточено от всякога, сякаш искаше да го погълне с уста. С удвоена от ужаса сила, Дейзи го отблъсна от себе си и се хвърли на канапенцето, възможно по-далеч от него. Дръпна надолу блузката си, като сочеше отчаяна към стълбите. Замаян, Рам най-сетне успя да проумее обстановката и когато Анабел се появи с ваза, пълна с цветя, ги видя седнали на метър-два един от друг, Дейзи очевидно вгълбена в Балзак.

— Деца! Ох, как ме изплашихте! Мислех си, че съм сама тук. Погледнете само — не са ли прелестни тези рози? Дейзи, те са за твоята стая. Семейство Каванъф пристига утре рано и искам да напълня къщата с цветя в тяхна чест.

— Боже! Стига вече гости! Това тук ми заприличва на общежитие — каза с отвращение Рам.

— Ще ги харесах — каза спокойно Анабел, която в този момент ни най-малко не се интересуваше от неговото отношение към гостите. По вида, който имаха двамата, тя предположи, че отново са се карали. Но трябваше да разрешат спора помежду си, какъвто и да беше той.

Вечерта, веднага щом стана възможно след вечерята, Дейзи се качи в стаята си и се заключи. По-късно Рам чукаше на вратата няколко пъти, всеки път малко по-силно, викаше шепнешком името ѝ.

Тя гледаше предизвикателно към вратата и не отговаряше. Само когато най-сетне чу, че се отказва да влезе в стаята и се оттегля, тя си позволи да се разплаче от страх.

Дейзи изчезна от „Ла Маре“ още призори на другия ден, като взе със себе си голям комат хляб и един портокал. Тя кръстосваше по тесните междуселски пътища из околностите на Хонфлър, стиснала здраво каишката на Тезей, за да го предпази от изкушенията на селските кухни и дворове.

Чувстваше, че трябва да намери начин, в самотната компания на кучето, да се върне обратно във времето, когато животът беше прост, с порядки, създадени за нея, когато познаваше устоите му и беше щастлива с тях. Часовете минаваха и слънцето се издигна високо в небето. Дейзи си даде сметка, че Анабел ще я очаква за обяд. В този ден трябваше да пристигнат новите им гости — Елеонор Каванъф и дъщеря ѝ, с малко глупаво име, с която Анабел очакваше, че ще се сприятели. Мисълта, че ще срещне нови хора в тая непоносимо сложна обстановка и че момичето ще спи в нейната стая, донесе огромно облекчение на Дейзи, временен отдих, който тя сама не бе успяла да си осигури.

Разбра за пристигането на семейство Каванъф в „Ла Маре“ по огромния виненочервен Даймлер, паркиран пред портата, и по дузината куфари, които униформеният шофьор все още пренасяше в къщата.

— Уф, дявол да го вземе! — промърмори на себе си Дейзи, като наблюдаваше сцената. Това беше, най-силният израз на отвращение, който знаеше. Анабел не беше ѝ казвала, че те идват на официално посещение в подопечните островни територии. Какво си въобразяваха — че са кралски особи? Тя погледна към прашните си маратонки, към избелелите шорти и протърканата тениска. Представи си косата си — сигурно изглеждаше не по-добре от гнездо на лешояд. Ако имаше малко късмет, можеше в този момент те да са на терасата и да пият чаша шери, тъй че тя щеше да успее да се шмугне в къщата и да се приведе в по-приличен вид.

Като видя, че наоколо няма никой, Дейзи се прокрадна по стълбата и тихо се приближи към стаята си. Отвътре не се долавяше никакъв шум от разопаковане на багаж. Отвори вратата рязко и се закова на място. За малко да се препъне, като видя, че на перваза на

прозореца се мъдреше едно момиче, което наблюдаваше морето. Беше твърде късно. Момичето се обърна и погледна с учудване към Дейзи.

— Няма начин ти да си Дейзи!

— Защо пък не?

— Защото Дейзи е малко момиченце, на петнадесет или нещо такова. А ти съвсем не ми изглеждаш на толкова.

— Ами ти на колко години си?

Кики Каванъф се изправи гордо. Беше висока около метър и петдесет и три-четири сантиметра, дръзко женско същество. Веждите ѝ бяха игриво извити нагоре, имаше лице на котенце, което със сигурност знаеше, че е най-хубавото от котилото и с късо подстригана, рошава коса, някога кестенява, сега със зеленикави оттенъци а ла Зандра Родее. Големите ѝ очи бяха тъмнокафяви, с една особена дълбочина и жълти пламъчета в зениците — очите на бездомно кученце или изчадие на дявола и две малки, съвършени, почти остри ушенца красяха прелестната ѝ глава. Беше облечена в нещо, което би могло да бъде украинска сватбена рокля или приумица на новозабогателите афганистански принцове, ушито от червено ленено платно, обточено със златиста дантела, с много набори и плисенца и вързано на няколко места с разноцветни панделки. Единственото, което ѝ липсваше, бяха гривни със звънчета на глезените.

— Която и да си ти, направо си върховна! — каза на Дейзи това привидение. — Откога се мъча да убедя майка си, че е крайно време да се върнем към класиците, но кой да слуша? Пък и какво ли мога да знам аз пред кралицата на красотата на Грос Поинт? Почакай само да те види — горчиво ще съжалява, че ме е оставила да ходя с такава коса.

— Не можеш ли... не е ли възможно да възстановиш цвета? — предложи Дейзи.

— Само да опитам и ще окапе цялата! Не ми остава нищо друго, освен да чакам да порасне. Ох, взели го мътните! Не мога да се появя в тоя вид пред останалите гости. Ще ми дадеш ли назаем нещо да туря отгоре си — шорти и тениска? И ако може, малко от косата ти? — Кики обикаляше около Дейзи, изпълнена с възхищение. Дори старите маратонки ѝ се струваха като признак на съвършена еlegantност и изисканост.

— Но ще ти бъдат твърде големи... естествено, че ще ти дам, но сигурно ще ти стоят като чувал... — отвърна Дейзи, очарована от неочакваното появяване на това циганче в стаята ѝ.

— Ой, не ми обръщай внимание! Винаги ставам такава, когато пред мен се появи някой божествено висок и естествено платиненорус, и абсолютно, невероятно красив. Загубвам ума и дума и сърцето ми започва да прескача, но след няколко минути ще съм „Окей“. Искам да кажа, че в действителност моето аз се радва на отлично здраве, но арабията, горските феи понякога ме правят на едно на квадрат. Харесва ли ти „арабията“? Току-що я научих в Англия и я намирам за ужасно полезна дума — тя погледна към Дейзи с лукава, питаща усмивка.

— Лейди Алден изказва своето остро неодобрение към „арабията“, което значи, че е полезна дума. Ако все пак някоя от нас я използва, тогава линията не ѝ прощава.

— Линия?! Смъртно наказание? Не, май се казваше „телесно наказание“. И те прилагат такива методи? Как се осмеляват? Но тогава... ти трябва да си Дейзи!

— Какво според теб щях да правя в тази стая, ако не бях Дейзи?

— Помислих си... ами... няма значение. Не, това последното го задраскай. Взела съм решение никога повече да не употребявам „няма значение“! То явно побърква хората и те винаги успяват да го изкопчат от тебе. Мислех, че Дейзи е съвършено тъпо име, толкова първобитно, че чак да ти се доповръща, истински анахронизъм. Но сега виждам, че ти пасва точно, ако ти си тя... или нея?

— Тя.

— Благословени Боже, току-що налучках правилната граматическа форма. Сигурно си даваш сметка, че живеех с представата за едно малко момиченце на име Дейзи, ни повече, ни по-малко — принцеса, а сега какво намирам? Една умопомрачителна богиня! Казвам ти, това е способно да ме превърне в долна злобарка, но възможно ли е човек да е злобар към теб? Слушай, знаеш ли какво най-много мразя на света? — Дейзи не откъсваше очи от Кики. Току-що бе забелязала, че Кики има зелен лак на ноктите, зелен туш на миглите и зелени сенки.

— Онези безумно добре облечени мадами, които ги снимат във „Вог“ и които разправят, че през целия си живот са носели не повече от три чудесни стари поли, ушити по поръчка преди петнайсет години

при Мейн — кой друг? — и само два чисто черни кашмирени пуловера, и всяка година прибавят към тоалета си като аксесоар по някое изящно украшение, като например чифт безценни китайски джапанки, произведение на античното изкуство, и ти знаеш, че това е отвратителна, долна лъжа, но иди го докажи! По дяволите, никога не ще мога да ги разбера! — Кики се отпусна унила сред диплите на натруфения си костюм.

— Не се преобличай, не мърдай, не се отчайвай! — извика Дейзи, внезапно влязла в ролята си на всепризнат водач на бандата от училището на лейди Алден. — След миг съм тук!

Завърна се след пет минути. Косата ѝ бе прибрана високо на темето, затъкната с фуркети, към които беше прикрепила пурпурни цветя, набрани от декоративните храсти на двора. Бе облякла минирокля, купена от Биба за три лири, която блестеше като станиол. Материята бе толкова некачествена, че сигурно щеше да се скъса след първото обличане, затова досега я бе държала в гардероба си.

— Случайно да ти се намира някое бижу от Пако Рабан? — попита Дейзи.

— Каквото и да е? Само минутка — Кики разрови един от седемте си куфара и измъкна нещо като метална скулптура от космическата ера, която би трябвало да се носи на врата, но приличаше повече на голямо огледало с грижливо изработена рамка или на пояс на целомъдрието за горната част на тялото. Постави го около врата на Дейзи.

— Обици?

— Мисля, че ще дойдат твърде много. Излизам боса — хем ще е ефектно, хем няма да вдигам шум като стъпвам.

— Абсурд е да си на петнайсет! — каза категорично Кики, изпълнена с възхищение.

— Просто съм по-умна за възрастта си. Хайде да отидем да хвърлим в ужас старците, така че да го помнят до края на дните си!

През седмицата, която семейство Каванъф прекара в къщата, за първи път през живота си Рам имаше желание да материализира общото си огорчение от заобикалящия го свят в убийство — убийството на Кики.

Майка му би трябвало да го предупреди, че то не можеше да се извърши без сребърен куршум. Кики, чевръста, дяволита, изпечена

лудетина намираше за подходящо да се развлича по начин, който, въпреки интелигентността ѝ, бе причина четири от най-добрите интернати за момичета в Щатите да не подновят „поканата си“ за записването ѝ през следващата учебна година. Беше успяла да преодолее огромната вреда от имунитета, с който се ползваше от най-ранно детство, почти от детската площадка, като член на единствената местна аристокрация на Грос Поинт, към която си заслужаваше да принадлежиш — тази на автомобилната индустрия. Както и от факта, че беше дългоочакваната дъщеря в семейството след три момчета. Не се поддаде, благодарение на твърдата си, вродена, неподкупна честност. Кики казваше истината — на себе си и на останалите — качество толкова рядко, че я правеше да изглежда ексцентрична. Честността ѝ се проявяваше редом с нейната импулсивност и тя мигновено откри в Дейзи, от която беше само година и половина по-голяма, достоен съучастник. Те си подхождаха като две капки вода в търсенето на предизвикателството, в своето развнтено въображение за невероятни приключения. И ако Кики обичаше надълго и нашироко да обсъжда сложни планове, то Дейзи беше по-смелата и порешителната от двете. Там, където Кики беше готова да се предаде заради това, че беше „отвратително разглезена“, както самата казваше, Дейзи бе непреклонна. Най-голямото различие между двете момичета беше в тяхната емоционална принадлежност. Кики възприемаше като една даденост съществуването на баща си, на братята и най-вече на майка си, те просто не я вълнуваха и ги намираше забавни — отношение, което озадачаваше и изпълваше с възторг Дейзи.

През седмицата, която Кики и майка ѝ прекараха в „Ла Маре“, двете момичета намериха твърде малко време за сериозни разговори. Като млади кобилки, пуснати на свобода на пасбището, те бяха заети с укрепването на новото си приятелство. Дейзи, след цяла нощ непробуден сън, внезапно възвърна своята жизнерадост и смях, присъщи на младостта ѝ, която сякаш бе загубила — необузданата, непокорна младост, водеща ги по прашните пътища на Хонфлор, подтикваща ги да се шегуват с рибарите и да се наливат с кока-кола, каквато Анабел не държеше вкъщи, да си купуват чеснови наденички и да ги изяждат на големи хапки, говорейки едновременно с пълна уста. Наемаха такси и отиваха в Довил точно по времето на следобедния чай. Разхождаха се тържествено из фойетата на големите хотели, като

странстващи артисти, издокарани в дрехите си на богати хипита; приемаха с наслада възмутените погледи на жените на средна възраст, облечени в абсурдно скъпите си костюми Шанел. Водеха си сметка колко жени ще успеят да хвърлят в тъч във всяко отделно фойе или през всеки отделен ден. Разменяха ненаситно дрехите си; откриха, че шортите и тениските на Дейзи могат да станат на Кики, ако ги пристегне с колан и ги навие в талията. Облечени еднакво, те тичаха по плажовете на Трувил и крещяха невъзпитано на благоприлични семейства. От една лодка, която бяха наели, те скачаха и плуваха в студените северни води; често закъсняваха за обедите и вечерите в „Ла Маре“ и почти не си правеха труда да се извинят, освен на Анабел, която едва ли се нуждаеше от извинението им, очарована от успешното развитие на приятелството между двете момичета. Кики имаше само едно оплакване.

— Този твой брат, той просто ме ненавижда — каза тя на Дейзи. — Флиртувах с него като откачена. Поканих го да дойде с нас, но направо ударих на камък, а това е нещо, което, честна дума, не беше ми се случвало от доста време! Ако въобще някога ми се е случвало! Да не би да има нещо против американците? Или против зелената ми коса? Да не е нещо сбъркан? Просто не мога да го проумея.

— О, Рам е безнадежден случай — забрави за него. Това е чувство за превъзходство, което се придобива в Итън. Той не би искал да бъде груб... просто такава е държанието му — отвърна ѝ неопределено Дейзи. Как можеше Кики да не забележи, колко ревнуваше той? А откъде да забележи? Тя просто нямаше идея, че Дейзи се бе вкопчила в нейното присъствие, за да избегне възможността да остане насаме с Рам. Тя го виждаше да я наблюдава втрещено по време на вечерите, с приведен поглед, като скулптурата на един рицар, убит преди много години по време на кръстоносен поход, която бяха гледали в музея. Сякаш само тесните му зеници се вглеждаха в нея, но тя усещаше как иска да я разкъса с очи.

Няколко пъти Рам успя да я улови сама на стълбите и беше готов да я обсипе с целувки, но стъпките на вярно следващата я по петите Кики го спираха. Рам беше озлобен и безразсъден в своята безпомощност, но Дейзи се изхитряваше да не остава никога далеч от Кики. Даваше си сметка, че това прикритие няма да трае вечно, но искаше да го използва, докато можеше. Наистина имаше нужда да бъде

известно време разделена от Рам и бе готова да поеме риска от наказанието, което щеше да последва, когато Кики си заминеше. Всяка нощ, дълго след като Кики беше заспала, Дейзи се въртеше в леглото и се опитваше да сложи някакъв ред в обърканите си чувства, но без успех. Отново и отново подреждаше фактите: голямата си обич към Рам, нуждата си от Рам и нарастващото с всеки изминал ден убеждение, че това, което той направи с нея, е неимоверно лошо, недопустимо грешно, независимо от това какво самият Рам смяташе. Дори веднъж ѝ мина мисълта да поговори с Кики, но когато си даде сметка за думите, които трябва да използва, за да ѝ разкаже всичко, разбра, че беше невъзможно. Сама трябваше да си носи бремето и срама. Ужасен, безкраен срам, от който не можеше да се скрие.

Накрая дойде денят, в който Кики и майка ѝ трябваше да отпътуват за Лазурния бряг, където щеше да долети от Детройт баща ѝ. Планираха да спрат в Лимож и за два дни да изминат дългото разстояние. След няколко седмици Кики щеше да постъпи в първи курс на Калифорнийския университет в Санта Круз. Въпреки че официално не бе се дипломирала в нито едно от многобройните училища, които беше посещавала, оценките ѝ от встъпителните тестове за колежа бяха достатъчни за Санта Круз и тя бе приета в един от най-либералните и свободомислещи университети в света. Родителите ѝ грижливо бяха координирали пътуванията си, за да могат да прекарат известно време с дъщеря си „преди да я загубим в дебрите на висшето образование“, както почти през сълзи бе казала Елеонор. Нямахше как да разочарова баща си и да продължи престоя си в „Ла Маре“, както я бяха помолили Дейзи и Анабел.

— Дейзи, обещавам ти, че за Коледа ще отидеш на гости на Кики в Щатите — каза Анабел на опечалените момичета.

— До Коледа има милион години. Не може ли Дейзи да дойде с мен в Санта Круз? — попита настъпателно Кики.

— Тя трябва да завърши още една година при лейди Алден, преди да се яви на изпити за университета — търпеливо каза Анабел.

— Ох, долна, шибана история! Извини ме за изразите Анабел, но се чувствам като отхвърлена любовница или нещо такова — каза Кики.

— Не ми приличаш много на такава — засмя се весело Анабел. Тя беше се привързала към необикновеното създание, странната дъщеря на отдавнашната ѝ приятелка Елеонор, която преди големия си

автомобилен брак бе една добре възпитана, консервативна американска госпожица.

През нощта, когато Рам потропа на вратата, Дейзи отвори незабавно. С отпътуването на Кики си даде сметка, че по време на цялата тази щура седмица, без да съзнава, е взела решение за бъдещето си. Сега почувства нужда, остра като жаждата след дълъг ден в празна лодка, да се върне към загубеното си юношество, да стане отново непорочна като в празничния ден на четиринайсети юли. Беше спокойна, решителна и завладяна от увереността, че може да пожертва всичко в името на тази цел. Хаосът, в който бе попаднала, беше зад нея. Можеше да живее и без Рам. Неговата закрила беше безкрайно лоша, отколкото да бъде сама в целия свят. Всички мисли в мозъка ѝ бяха ясни и точни за първи път след смъртта на баща ѝ.

Рам влезе и заключи вратата след себе си. Забързано поиска да прегърне Дейзи, но тя отстъпи към перваза на прозореца. Не беше свалила жълтата си рокля, с която беше на вечеря, и всички светлини в стаята ѝ бяха запалени.

— Седни, Рам. Искам да ти кажа нещо.

— Може да почака.

— Не, Рам, нито секунда. Искам да ти кажа, че това, което правехме, свърши. Край! Аз съм твоя сестра. Ти си мой брат. Никога повече няма да го направя, защото е погрешно и на мен не ми харесва.

— Тази мръсна кучка Кики! Ти ѝ каза, нали? — извика той, позеленял от озлобление.

— Нито дума. Никой не знае нищо и никой никога не ще узнае, кълна ти се. Но всичко свърши.

— Дейзи, говориш като някоя малка буржоазка: „Всичко свърши!“ Как е възможно да е свършило? Та ние се обичаме. Ти ми *принадлежиш*, мое малко глупаче, и ти го знаеш!

— Не принадлежа на никого, освен на себе си. Можеш да направиш каквото поискаш, можеш да разпродадеш всичко, което татко обичаше, можеш да живееш както ти се харесва, но аз ще остана с Анабел на Итън Скеър — сигурна съм, че ще ме подслони — и всичко е приключило. Повече не си ми нужен.

Рам се приближи до нея и стисна с едрата си длан ръката ѝ под рамото, причинявайки ѝ болка. Дейзи седеше мълчаливо като мраморна статуя. Беше достатъчно светло, за да види кадифените

зеници на очите ѝ, и това, което прочете в тях, беше окончателно, неподвластно никому решение, твърдо и ясно, влудяващо го.

— Рам, свали ръката си! — заповяда тя.

Думите ѝ, все още произнесени спокойно и въздържано, му подействаха като остен. Той я стисна с двете си едри, кокалести ръце и рязко я изправи на крака, сякаш бе животно, на което трябваше да се даде урок по дисциплина. Тя стоеше безстрашно във вкопчилите се ръце и го гледаше право в очите. Безжалостно, той я придърпа към себе си и я целуна по устата. Тя не помръдна. Почти не дишаше. Започна отново да я целува, с премерена ловкост, опитвайки се да задуши яростта си. Целуваше я дълго, страстно, с онези опияняващи целувки, за които само преди седмица тя бе копняла. Стоеше пасивна, отчуждена, с плътно затворени, хладни устни. Помилва косата ѝ с твърда, настойчива ръка и прошепна в ухото ѝ:

— Дейзи, Дейзи, ако не искаш нищо повече, няма да правя... само ще се целуваме и ще бъдем един до друг, обещавам ти, заклевам ти се!

Но докато той се навеждаше над нея и обсипваше страните ѝ с целувки, тя усети, че пенисът му се втвърдява и се допира застрашително до корема ѝ. Събра цялата си сила и се отскубна от ръцете му.

— Няма смисъл, Рам. Аз не ти вярвам! Аз не те искам! Не ми трябва нищо — нито целувки, нито прегръдки, нито лъжовните ти думи. Напусни стаята ми! — гласът ѝ беше тих, защото не искаше да я чуят останалите в къщата, но беше напрегнат, оскърбително отблъскващ.

Отстъпваше назад, докато се опря о далечната стена на стаята. Той идваше след нея, с черти, размазани от похот, с поглед, замъглен от страстното желание да я обладае. Рам беше изгубил контрол над действията си. Притисна Дейзи към стената с цялата си тежест, вдигна полата ѝ с брутален жест и притисна към корема ѝ твърдата издатина на своя пенис. С другата си ръка сграбчи гърдите ѝ и започна да ги мачка яростно, в полуда.

— Нямаше да се осмелиш да го направиш, ако татко беше жив, ти, долен страхливец! — извика задъхано Дейзи.

Рам стовари десницата си върху лицето ѝ. Тя усети, че зъбите ѝ нараняват вътрешната страна на бузата ѝ, в устата ѝ потече кръв. Пак я

удари и отново, и отново. Обзета от паника, Дейзи се опитваше да поеме дъх и да изкрещи, но той запуши устата ѝ с ръка и я повлече към леглото. Събрала до последната капчица енергията, която притежаваше, тя се мъчеше безуспешно да отстрани от устата си ръката му през следващите няколко кратки, погнусяващи минути. Гълташе кръвта, която се стичаше в устата ѝ, за да не се задуши. Усети, че разкъсва слипчетата ѝ. Трябваше да я удари още два пъти, преди да успее да раздели с коляното си краката ѝ. Тогава започна изпепеляващата безкрайност на кошмара, през който той вкарваше члена си в нея, пак и пак, с жестокостта на луд. После свърши и си отиде. Дейзи лежеше неподвижна, от устата ѝ капеше кръв. Чувстваше се толкова изчерпана и обругана, че трябваше да мине много време, докато от очите ѝ най-после потекоха сълзи. След като спря да плаче, измъчвана от болка, Дейзи стана решително от леглото си и отиде да събуди Анабел.

Анабел ѝ даде топла вода и меки кърпи, за да спре кървенето. Прегърнала я силно тя слушаше отново и отново цялата история, докато накрая, успокоена, Дейзи заспа на леглото ѝ. Едва тогава даде воля на сълзите си, много по-горчиви, много по-измъчени, много по-яростни от сълзите на Дейзи. Тя беше изменила на Сташ, беше изменила на Дейзи. Престъплението на Рам трябваше да остане в тайна, лишавайки я от възможността да отмъсти, както би искала. Никога повече няма да му проговори — той беше мъртъв за нея, — но нямаше начин да го предаде на правосъдието. Стореното не можеше да се върне назад! Тя проклинаше себе си, слепотата си, доверчивостта си, наивността си.

Още на разсъмване тя позвъни в хотела в Лимож, където щяха да преспят, семейство Каванъф.

— Елеонор, на телефона е Анабел. Не ми задавай въпроси, а ми кажи, мислиш ли, че е възможно Дейзи да се запише в Санта Круз?

— Тази година? Не е ли твърде малка? — отвърна Елеонор Каванъф с обичайната за нея способност да се насочва направо към същността на въпроса.

— Не става дума сега за възрастта ѝ. Мислиш ли, че може да изкара изпитите? Много е важно, Елеонор, иначе не бих я пуснала да замине толкова бързо.

— Сигурна съм, че ще се справи с тестовете в колежа. Образованието ѝ е на много по-високо равнище, отколкото на една седемнайсетгодишна американка, благодарение на свирепата училищна система във вашата страна. Слушай, ще проверя дали все още има непопълнени места и къде може да се яви на изпитите.

— Ако можеш, свърши го още утре — днес, искам да кажа. Не чакай да се прибереш къщи — помоли Анабел.

— Можеш да разчиташ на мене.

Елеонор не беше от хората, които задават излишни въпроси:

— Веднага щом отворят канцеларията на университета, ще им телефонирам, а после ще ти позвъня, за да можеш да изпратиш документите на Дейзи.

— Бог да те благослови, Елеонор!

— Анабел, ти знаеш, че приятелството ни не е от вчера. Помни го и не се тревожи за нищо. Гарантирам ти, че Дейзи ще бъде приета в Санта Круз. В последна сметка, нали аз ги накарах да приемат Кики? Е, там все пак не е Харвард.

Но е на осем хиляди километра далеч от Рам, помисли си Анабел и затвори телефона.

12

— Открих, ръчно плетиво! — провикна се възбудено Кики.

— Какво? — Дейзи вдигна поглед от каталога с лекциите, който ѝ предложиха в Санта Круз. Около половин час Кики се въртеше неодобрително около все още неразопакованите си куфари, оставени в единия ъгъл на тяхната обща спалня.

— Това е то! Това е ключът към всичко! Ръчно произведено, домашно предено, втора ръка, трета ръка, откраднато или препродадено, но преди всичко и над всичко — плетено на ръка. Искам да кажа: струва ми се, че не би искала да изглеждаме като двойка морски нимфи?

— Смятах, че съм се спасила веднъж завинаги от униформите. Не беше ми споменавала, че отново ще трябва да навличам униформено облекло тук. И би ли ми казала защо е толкова важно да обсъждаме този въпрос точно сега? — попита Дейзи. — Мислех, че тук всеки се облича, както пожелае.

— Дейзи, ти просто нищо не разбираш — въздъхна примирително Кики. — Щом веднъж си разбрала как трябва да се облечеш за дадено място или за дадено мероприятие, всичко останало си идва от само себе си. Ти си изкарала твърде много години в едно и също училище, затова никога не ти се е налагало да се замисляш по този въпрос. Но питай мене: налагаше ми се да сменям толкова много училища, че просто си дадох сметка, че за да оцелееш и да не изневериш на себе си, трябва да се размиеш в заобикалящата те среда. Сега нито една от двете ни не е незабележима, а мисля, че бихме искали да изкараме следващите четири години инкогнито или нещо такова. Никакви принцеси, никакви госпожици наследнички на автомобилостроенето в Грос Поинт, да му пикая и на автомобилостроенето, тъй че още сега навличаме ръчно изплетените пуловери, дори и да боцкат.

— Разбрано. Сега какво ще кажеш да прегледаш лекциите, които ще посещаваш? Струва ми се, че този въпрос няма да се реши от само

себе си — каза Дейзи и размаха многозначително каталога.

— Има курс по сърфинг, който изглежда доста интересен. Също така гребане каяк, поддържане на велосипед и джаз танци. Но единственият, който още отсега мога да кажа, че ще посещавам, е курсът по акробатика.

— Кики, ти си невъзможна. Тези курсове въобще не влизат в оформянето на бала за дипломата.

— Щуротии.

— Аз избрах грънчарство, графична композиция, отпечатване и рисуване — всички те са необходими за голямото изкуство — каза Дейзи самодоволно. Тъй като трябва да вземем и нещо, което да покрива изискванията на обществените науки, нека се спрем и двете на „Изследване на съновиденията и халюцинациите“. О, по дяволите — тук е казано, че трябва задължително да посещаваме и лекции по западна цивилизация: струва ми се, че това е прекалено за първокурсници.

— Ще посещавам всякакви лекции, само и само да стоя тук. Имам чувството, че сме се приземили в Камелот — каза Кики, като хвърли блажен поглед през прозореца.

— Слушай, запиши се с мен в курса по езда по маркирано трасе. Трябва да вземем и нещо от физ. въз. Уф, по дяволите, това не носи точки за бала!

— Подай ми каталога — нареди Кики. А-ха! Семинар по театрални постановки отговаря на изискванията на раздел „Хуманитарни науки“ — какво ще кажеш за него? Ще участваме в пиеса, мисля, че ще бъде „супер“ в някоя драма.

— Добре. Смятам за уреден въпросът с образованието. Хайде да отидем по магазините. Или ще трябва да си купим овце?

Дейзи се бе представила напълно задоволително на приемните изпити за университета — линията на лейди Алден бе изиграла ролята си — и Санта Круз имаше честта да приеме в своите среди младата, на петнадесет и половина години, студентка от Лондон.

Кики и Дейзи живееха заедно в студентските общежития на Коуел, първият от няколкото самостоятелни колежа интернати в Санта Круз — най-хубавата рожба на голямата американска университетска система. Беше основан през 1965, две години преди постъпването на Кики и Дейзи в това експериментално учебно заведение, разпростряло

се върху две хиляди акра прекрасна земя, с изглед към залива Монтерей и на 120 километра на юг от Сан Франциско.

Човек, който пътува с кола към университета от викторианския крайморски град Санта Круз, бива омаян от пищната, непокътната зеленина на просторните поля и гъстите гори на едно бивше ранчо, все още запазило старите си заграждения и няколко колоритни варници и необитаеми селски постройките.

Университетът се състои от няколко отделни колежа интернати, взели за модел Оксфорд и Кеймбридж в концепцията си за общност, но проектирани от едни от най-прочутите съвременни американски архитекти. Колежите бяха закътани толкова хитроумно сред дървета, че можеха да останат съвсем незабележими, но студентите — тези гениални брадати момчета и небрежно-елегантни момичета, които можеха да минат за участници в масовките на някой филм за живота на дърварите, сновяха от лекция на лекция и разкриваха присъствието на сградите.

Дейзи и Кики препуснаха из Санта Круз, избрали лекции, които изглеждаха по-лесни, отколкото впоследствие се оказваха, и се налагаше да учат доста по-сериозно от планираното. Но те се чувстваха все по-увлечени в разкрилия се пред тях свят на художественото изкуство и театъра.

Дейзи откри, че талантът ѝ да рисува, който бе ограничила в картинките за Дани и скиците в моментите на самота, е многообещаваща дарба, която криеше големи възможности за развитие. Тя бе увлечена от графиката и рисуването — с акварели, пастели и маслени бои; не я привличаше абстрактно експресионистичния маниер на изява, по-скоро се задълбочаваше в това, което умееше най-добре: реалистични и проникновени портрети, природни етюди и, разбира се, рисунки на коне. Кики намери отдушник на своята непокорна, любопитна и честна природа в театъра, където не можеше да учуди с нищо себеподобните си. Те всички импровизираха и изразяваха себе си, което пасваше идеално на Кики. Най-после бе намерила „развлечението“, което винаги бе търсила, а в Санта Круз даваха за него и точки за академичния бал, необходим за получаване на диплома.

Дребната, деликатна Кики се отнасяше прахоснически към своето тяло. Имаше многобройни любовни приключения, без ни най-

малко да се притеснява за вгълпяваните в Грос Поинт идеи за естеството на добродетелността, доброто име и общественото мнение. Единственото мнение за нейните постъпки, което имаше стойност за нея, бе собственото ѝ мнение и стриктният морален кодекс, към който се придържаше, включваше единствено личната щедрост и абсолютната искреност. Имаше рядката дарба да се влюбва в неподходящи мъже, но бързо сама откриваше грешките си и се оттегляше, без да успее да нарани никого, освен себе си. Наблюдаваше, с греховно удоволствие, усилията на другите да я накарат да се почувства виновна. Преди всичко развлечението — защо хората не можеха да разберат това? Вземаш под мишница хубавите мигове, които си прекарал, вземаш и разочарования и „чао“ към следващото приключение. Защо трябва да се учиш от собствените си грешки? Така или иначе, следващия път ще направиш някоя нова грешка.

Дейзи и Кики живееха в една стая през цялото си следване в Санта Круз. Нощем често разговаряха до късно и споделяха преживяванията, но Кики, чийто мозък щракаше като компютър, си даваше сметка, че не разбира много неща от характера на своята приятелка. По-малка на години, Дейзи оставаше загадка за Кики в много отношения, а Кики не търпеше загадките.

Един ден през зимата на 1971, последната им година в университета, Кики подхвърли:

— Дейзи, помисли си само за клитора!

— Точно сега, преди обяд?

— Защо, искам да попитам защо е разположен там, където се намира? Целият скрит, практически невидим, неоткриваем без указания, които, по дяволите, ми писна да давам.

— Мисля, че просто трябва да им кажеш какво искаш и те ще се справят — каза Дейзи без никакъв интерес. Проблемът на приятелката ѝ не беше нов за нея.

— Защо, дявол да го вземе, трябва да им давам топографска карта? Един мъж не трябва да показва на жената къде се намира израстъкът му! Не е честно!

— А къде според тебе трябва да бъде преместен? — опита се да бъде логична Дейзи. — Може би на върха на носа ти?

— Не че се отказвам от секса — отвърна бързо Кики, — но мисля, че има реална нужда от реформа.

— Хъмм! — Дейзи изчакваше търпеливо да стигнат до истинската тема на разговора. Щом Кики заговореше за клитора, винаги се насочваше след малко към нещо друго.

— Тъй като говорим по въпроса, Дейзи, има едно нещо, което наистина не мога да проумея в теб — продължи Кики.

— Само едно?

— Да... Как е възможно все още да си девствена? Всички те одумват — не можеш ли да разбереш? Наричат те „Госпожица Целувчица по Бузата“.

— Знам. Не е особено американско... Поставям те в неудобно положение, нали? — засмя се Дейзи.

— Нещо такова. Даваш ли си сметка, че скоро ще навършиш деветнадесет години? След няколко месеца? И все още девствена? Забрави за американското, то просто не е здравословно. Говоря съвсем сериозно, Дейзи.

— Изчаквам принца — каза Дейзи с досада.

— Глупости! Отиваш в дискотеката с Марк Хоровиц, който е луд по Джанет, но тя пък мрази танците; отиваш на езда с Джийн Ги Кабалеро; отиваш на кино с абсолютно всеки от бандата, който те покани; оставяш Тим Рос да ти купува пица, а той е толкова влюбен в тебе, че би бил щастлив да има само честта да плаща твоите наденички; отиваш в китайския ресторант в Сан Франциско с три момичета, когато, за бога, най-привлекателните момчета от университета са готови да хукнат след теб. Не искам да броя мъжете, с които се запознаваше у нас по време на ваканциите — най-знатните ергени на Грос Поинт са луди по теб, детето ми, включително и моите нещастни братлета, тези сладки задничета... Ами какво да кажем за мъжете, които срещаш, когато отидеш при Анабел през лятната ваканция? Виждала съм писмата, които ти изпращат, а ти дори не си даваш труда да им отговориш! Какво става с теб? — завърши дългата си реч Кики, пъхнала ръцете си под дрипавото пончо, с уши, пламнали от негодувание.

Внезапно Дейзи стана сериозна, погледна я. Кики си пееше тая песен повече от две години и явно този въпрос действително я занимаваше, за да го превръща в предмет на спор. А когато Кики си поставеше за задача да разчепка някоя тема, беше способна да докара Наполеон от Елба.

— Окей. Мисля, че си права. Просто не ми се иска да се забърквам с никакъв мъж, абсолютно никакъв. Не искам никой да има власт над мен. Не искам никой да си въобразява, че може да разполага, с която и да е част от мен. Не мога да допусна толкова близо никой мъж. Не мога да понасям, когато решават, че имат правото да те целунат само защото си прекарала вечерта с тях. Кой, по дяволите, ги е молил за това, кой им е дал разрешение, как се осмеляват да постъпват така, сякаш им дължа нещо?

— Хей, спокойно, малката! Успокой се! Не говорим за едно и също нещо. Предполага се, че трябва да ти харесва да имаш интимни отношения с едно момче. Никой ли не те е осведомявал за това? Не съм ли те осветлявала самата аз по въпроса?

— Но на мен *не ми харесва* и не искам да опитвам. Така е в момента. Ще ти се наложи да ме приемаш такава, каквата съм! — каза Дейзи и сложи точка на разговора.

— Права си, налага ми се да те приема. Но не успявам.

— Продължавай да се опитваш — посъветва я Дейзи. След пристигането си в Санта Круз, Дейзи бе торможена постоянно от романтичните увлечения, които тя разпалваше у няколко млади мъже. Що се касаеше до нейното собствено отношение към тези романтични чувства, те събуждаха у нея по-малко съчувствие, отколкото изгубването на една блуза в обществената пералня. На никого, *на никого* тя нямаше да позволи и най-плахата надежда, че може да я притежава. Бе запечатала чувствата си без никакво угризение. Не носеше никаква отговорност и ако на тях им бе приятно да страдат, си беше лично техен проблем. Минутата, в която някой, с когото бе излязла, решеше, че може да превърне неутралната целувка по бузата в прегръдка, отношенията се прекратяваха. Винаги се намираха други, които да заемат опразненото място.

Почти на деветнайсет, Дейзи утвърди рано разцъфналата си красота. Копринената ѝ златисторуса коса, която само рядко подрязваше в краищата, достигаше почти до кръста ѝ. Както и да се опитваше да я сресва — на плитка, на грижливо завързани в опашка кичури и прибрана в кок — нищо не можеше да задържи къдричките, обсипващи челото ѝ, слепоочията и ушите ѝ, които опитната ѝ ръка не успяваше да прибере в прическата. Кожата ѝ имаше цвета на зряла праскова, наследен от Франческа и от много поколения красавици от

Сан Джимиано. А очите ѝ — те пронизваха в сърцето мъжете, които ги виждаха. В очи тъй огромни и с толкова черни зеници като на Дейзи бе невъзможно да проникнеш, но мъжете от Санта Круз никога не изгубиха кураж... Оттенък на нещо чуждестранно, което придаваше на красотата ѝ необходимия контраст, бяха веждите ѝ — прави и решителни над загадъчните ѝ очи. Колкото повече израстваше пълната ѝ, славянска уста, която, наред с русата коса, бе най-забележителната наследствена прилика със Сташ, ставаше все по-ясно очертана. В Санта Круз тя бе израснала на височина, за да достигне своите метър и седемдесет, но тялото ѝ не се поддаде на напълняване, въпреки твърде не диетичните храни, които консумираха студентите. Беше слаба и стройна, както винаги. Яздеше всеки ден през цялата година, имаше здравите, стегнати ръце, бедра и рамене на ездач. Гърдите ѝ бяха наедрили, но оставаха все така твърди и островърхи.

Дейзи и Кики ходеха облечени в униформите, които бяха си избрали през първата година на своето следване — джинси и ръчно изплетени пуловери: джинсите възможно най-избелели и протрити, а пуловерите — с фолклорни мотиви. Двете, известни като Валенски и Кав, бяха се превърнали в легендата на университетското средище, където беше пълно с ексцентрици, заради контраста между техните личности и външен вид, да не говорим за Тезей, който спеше в стаята им и придружаваше Дейзи на всичките ѝ лекции. Единственото място, където не го допускаха по настояване на останалите студенти, беше столовата.

Въпреки близкото приятелство помежду им Дейзи не беше разказвала никога на Кики за Дани, на която изпращаше два пъти седмично подробни рисунки — понякога със сцени от живота, които водеше в университета, друг път със сцени от живота на Дани в интерната, защото познаваше добре учителите и приятелите на сестра си. Понякога Дейзи се запитваше дали не е дошло времето да сподели с Кики за съществуването на близначката, но година след година, все не намираще най-подходящия момент. Все още усещаше силата на абсолютната забрана, наложена от баща ѝ, когато беше на шест години забрана безусловна, неподлежаща на въпроси и обяснения. Колкото по-дълго траеше тази забрана, ставаше по-сковаваща и по-трудна за обяснение — ужасното табу, което трябваше да се спазва, за да се

избегнат някакви непонятни, ирационални, но напълно реални последици.

Единственият жив човек на този свят, който знаеше за Дани, беше Анабел, но Дейзи никога не разговаряше с нея за сестра си. След внезапната смърт на Сташ, Анабел ѝ беше казала, че Даниел е материално осигурена. Дълбоко в душата си Дейзи усещаше, че съществуването на Дани беше тайна, която бе принудена да носи сама. Тя беше родена първа и нищо не можеше да промени този факт — все още изпитваше угризения и отговорност към Дани. Често, по средата на някое празненство, си представяше Дани, нейната двойничка, нейното друго аз, повече нейно дете, отколкото сестра. Сега Дани играеше в някоя градина или пееше прости песнички, които бе успяла да научи. Топли сълзи премрежваха очите ѝ, защото си даваше сметка, че цяла една половинка от нея липсваше, че никога не ще познае споделения живот със сестра близначка. Единственото ѝ утешение беше, че Дани посвоему се чувства щастлива в интерната „Кралица Анна“, където бе намерила свой дом и свое семейство сред персонала и останалите пациенти.

След заминаването за Санта Круз Дейзи рядко имаше възможност да посещава Дани, но винаги по Коледа и за Великден отлиташе за Англия, за да я види. През лятото живееше с Анабел в „Ла Маре“, така че само за няколко часа със самолет можеше да бъде при Дани. Всеки път, когато Дейзи отиваше при Дани, някой от интерната снимаше двете сестри и тези снимки, които документираха период от тринайсет години, стояха забодени на специално корково табло в стаята на Дани. Често тя ги сочеше с гордост на приятелите си от интерната и на учителите.

— Вижда Дей? Вижда Дани? Хубави? — питаше тя от време на време и знаеше, че техният отговор винаги щеше да бъде: „Да, да, хубава Дани, хубава Дей!“

По време на следването си в колежа Дейзи получаваше писма от Рам, защото всички нейни сметки — за университета, за пътувания, за дрехи — бяха му изпращани за осребряване; пак той трябваше да ѝ изпраща чекове за сумите, отпуснати ѝ за издръжка. Дейзи не можеше да скъса писмата или да ги изхвърли непрочетени в кошчето. За съжаление, попечителството, което Рам имаше над състоянието ѝ, я правеше все още зависима, поне материално, от него и тя гореше от

нетърпение да се дипломира, за да започне работа и да се издържа сама.

През 1967 и 1968 година писмата на Рам бяха напълно официални — той я информираше единствено, че е платил изпратените от нея сметки от приходите, които носеха акциите ѝ. После започна да вмъква някои лични изречения в писмата си, които я обезпокоиха. Първия път, когато това се случи, той беше добавил след официалната информация за сметките ѝ:

„Надявам се, че действията ми в миналото няма да продължават да са насочени срещу мен през остатъка от моя живот. Нито за миг не съм престанал да се осъждам най-сурово за онова, което не би могло да бъде друго, освен плод на временно умопомрачение.“

Следващото писмо, пристигнало след три месеца, беше още по-обезпокоително.

„Дейзи, никога не ще си простя това, което ти сторих. Не мога да престана да мисля колко много те обичах и колко много все още те обичам. Ако само можеше да намериш сили в себе си и да ми пишеш, че ми прощаваш, и че сега си в състояние да разбереш, че ти буквално ме влудяваше, би облекчила огромното бреме, което нося в душата си.“

Тези думи звучаха застрашително за Дейзи. Сякаш Рам бе застанал пред нея и се опитваше да я докосне. Тя огледа стаята, която делеше с Кики, треперейки при мисълта, че Рам би могъл да я застигне тук, да влезе в единственото ѝ сигурно убежище, пък било то под формата на писмо.

Когато отвори първото му писмо за 1969 година, Дейзи се надяваше, че отказът ѝ да отговори на двете му последни писма ще го

върне към официалния тон на предишната им кореспонденция. Вместо това той пишеше:

„Разбирам защо все още не си готова да ми отговориш, Дейзи, но това не променя чувствата ми към теб или факта, че трябва някой ден да получа шанса лично да измоля твоята прошка. Без значение какво мислиш ти, но аз все още съм твой брат и винаги ще бъда такъв и нищо не може да промени нещата, както нищо не може да промени моите спомени. А ти самата можеш ли действително да забравиш евкалиптовата горичка? Наистина ли не изпитваш нищо към човек, който те обича толкова много?“

Новото писмо от Рам и всяко следващо Дейзи хвърляше неотворени в една кофа за смет в кафенето, не искаше дори да ги внесе в стаята си. Появата на някое от тях в клетката за пощата беше като гледката от свита на кълбо пепелянка. Страхът и отвращението, което изпитваше към Рам, ставаха все по-силни с течение на времето, умолителните му думи ѝ причиняваха гадене, въпреки че усещаше някаква заплаха в неговото унижение.

Дългите часове на размишления позволиха на Дейзи да разбере, че преждевременното ѝ сексуално преживяване бе станало възможно само поради неочакваната смърт на баща ѝ и мъката, която тя ѝ причини. Бе се почувствала изоставена, загубила една част от себе си и бе се вкопчила в Рам, за да стане отново едно цяло. Никога нямаше да престане да го обвинява, да доказва на себе си, че *грешката не беше нейна*, а изцяло негова. И все пак чувството за вина продължаваше да тлее в нея — вина, която знаеше, че няма; затова така яростно се съпротивляваше на половия си инстинкт — той бе причина за болка, объркване, срам. Знаеше, че това беше неразумно, но чувствата не бяха подвластни на логиката.

Тя търсеше отдушник, като се хвърли в многобройни занимания — толкова разнообразни и наситени, че поглъщаха цялата ѝ енергия. Освен редовните ѝ лекции и ежедневната езда тя се включи в група студенти, които вземаха участие в постановката на много

представления в различните университетски театри на Санта Круз. Участваше с такава готовност в работата, че лека-полека по-голямата част от задълженията падна върху плещите ѝ. През есента на последната година от следването си отговаряше за сценографията и декорите на всички постановки в университета и ръководеше група от художници по декорите, наречена „Васалите на Валенска“, заради своята всеотдайност към вискателната си шефка. По време на следването си Дейзи създаде доста мизансцени, които съчетаваха играта на въображението с висок професионализъм. Запозна се отблизо с различните професии, свързани с постановката на една пиеса: осветление и светлинни ефекти, подреждане на декорите, дизайн на костюмите, но най-вече със своята собствена специалност — сценографията. Обичаше театралната сцена не по-малко от Кики, която се бе превърнала в артистка с всестранни жанрови дарования, тъй като участваше в най-различни пиеси, толкова колоритна, че особеностите на собствената ѝ личност се губеха във всеобщия блясък. Кики играеше пред публика, докато Дейзи развиваше усета си зад сцената в непрекъснато боравене с различни материали и търсения какво може да сътвори от тях. Изпитваше истинско удоволствие от гледката на току-що нарисуван перспект, оставен да съхне на тревата в градинката със скулпторите на Колеж № 5, който по-късно щеше да превърне на сцената, заедно с мебелите и другите театрални реквизити, в една покоряваща действителност. Обичаше да създава мизансцен за балетни постановки, като използваше единствено завеса от блестящи коледни украшения и играта на светлините. Дейзи не знаеше точно каква работа би получила в театъра, а тя искаше да работи именно там и затова бе решила до дипломирането си да овладее възможно най-много сценични професии.

В началото на есента през последната година в университета Дейзи бе погълната от създаването на костюмите за една футуристична версия на „Бурята“, когато в стаята се втурна Кики, крещейки от възбуда:

— Хей, Дейзи, къде си? Слава богу, че си тук. Няма да повярваш! Току-що получих писмо от Зип Симън, шеф на рекламния отдел в компанията на стареца, той идва тук идната седмица и ние сме поканени!

— Какво общо би могъл да има един изпълнителен директор на Юнайтед Мотърс с нашите скромни, но без съмнение симпатични личности? Между другото, прекъсваш работата ми. Как според тебе би трябвало да бъде облечен Просперо в един космически кораб?

— В скафандър — но зарежи това за миг. Преди хиляда години ти казах, че Зип ми е обещал, че следващия път, когато започнат снимките на нова телевизионна реклама някъде наоколо, ще ни разреши да гледаме. Те идват тук другата седмица — ще снимат край Монтерей. Ще бъде реклама за представяне на новия модел „Скайхоук“. Това е колата, както знаеш, която се пазеше в най-дълбока тайна.

— Телевизионна реклама! Ах, наистина, колко велико! Кики, престани да ме будалкаш! — пренебрежително каза Дейзи.

Студентите в Санта Круз бяха превърнали във фетиш негледането на телевизия, с изключение на няколко ексцентрика, които следяха „Около света“ и твърдяха, че са горди със своята пристрастеност. Когато станеше дума за реклами, от всякакъв вид, тяхното презрение не знаеше граници. Кики като наследничка на едно обикновено детройтско състояние често бе поставяна пред тежкото изпитание да преглъща мислите си и думите си, когато слушаше състудентите си да развиват своите високомерни, безкрайно непрактични идеи за американската промишленост изобщо и за телевизионните реклами, в частност.

— Дейзи Валенски! — извика възмутена тя. — Не си ли чувала за думите на Маршъл Мак Лъхан, според когото бъдещите историци и археолози ще открият, че рекламите на нашето време са най-богатото и най-вярно отражение на ежедневието живот на обществото, което някой някъде е правил на днешната цивилизация?

— Сега го съчини!

— Съвсем не е вярно! Научих го наизуст, защото просто ми писна от начина, по който всеки тук се държи, опитвайки се да изгради някакви въздушни кули и да се скрие в тях. Почакай да тръгнат да търсят работа, тогава ще приказваме пак! О, Дейзи, не се прави на интересна, може би все пак ще научиш нещо ново, като ги видиш как снимат телевизионна реклама.

— Предполагам, че наистина човек винаги може да научи нещо, например как не трябва да се правят нещата.

— О, ти си една гадна снобарка! Откакто си в Санта Круз, мозъкът ти започна да закърнява.

— Ето, чуйте я, говори достойната дъщеря на благородния Детройт.

— Елитаристка свиня!

— Капиталистическо прасе!

— Аз казах първа свиня, значи аз печеля! — каза Кики, горда от победата си в тяхната безкрайно продължаваща игра на оскърбления.

Седмица по-късно, на историческия Кенери Роу в Монтерей, който се намираше на по-малко от час с кола от Санта Круз, двете момичета се приближаваха към ограден с въжета участък от улицата, където се бе събрала вече малка тълпа от зяпачи. Наблизо бе паркиран огромен камион с надпис „Синемобил“ от двете страни на каросерията. До него стоеше голям „Winnebago“ и още един камион, в който беше новият модел „Скайхоук“, завит е голямо брезентно покривало. Един „Скайхоук“ — стар модел, в отлично състояние, бе паркиран вече на улицата.

Кики и Дейзи си пробиха внимателно път сред тълпата и стигнаха до въжетата. Погледнаха какво става със снимането на рекламата.

— Все още не са започнали — отбеляза Дейзи.

— Късмет! — прошепна Кики, като разглеждаше хората, застанали вътре в ограденото пространство, разделени на няколко доста отдалечени групички. Две от групите се състояха от консервативно облечени мъже, с тъмни костюми и вратовръзки, които разговаряха тихо помежду си. Кики посочи като добре осведомена за кухнята на целия процес:

— Едната шайка е от страна на агенцията, другата — от страна на клиента, апайте на моя татко.

— Онези там трябва да са снимачният екип — посочи Дейзи към една групичка от мъже и жени, чиито джинси бяха толкова мръсни, че щяха да изглеждат съвсем на място поставени в университетския център. Всички до един пиеха кафе от пластмасови чаши и мързеливо дъвчеха понички, сякаш бяха дошли на почивка. Двете момичета загледаха с интерес двама души, които стояха малко настрана и даваха поне някакви признаци на живот. Единият беше висок, червенокос

мъж, а другата — млада, закръгленичка жена, облечена в строг костюм.

— Тук има нещо гнило — каза чевръсто Кики. — Гледала съм и друг път да снимат реклами и въобще не се предвижда да висят като коне пред празна ясла.

— Слушай, тук си има шефове — напомни ѝ Дейзи.

— Да, но това наистина е Зип Саймън. Хей, Зип! Насам, насам! — извика нагло Кики с цялата самоувереност на дъщеря на клиента, отстъпваща единствено на самоувереността на жената на клиента.

Нисък плешив мъж се отдели от една от групите в официални костюми и дойде да ги преведе през въжетата, пазени от един полицаи.

— Кики, момичето ми, как си? — той я прегърна. — Коя е твоята приятелка?

— Дейзи Валенски.

Зип Саймън въздъхна мрачно:

— Вижте, момичета, май че няма да имате късмет да видите как се прави рекламен филм. Имаме страхотни, ужасни неприятности. Все още не мога да го повярвам. Норт е върхът на режисьорите в рекламния бизнес, но и той не може да снима. Това е повече от катастрофа!

— Каква катастрофа? Някой е болен? — попита Кики.

— За съжаление не, ако беше болен, всичко щеше да е наред. От месеци планираме тази шибана реклама — извинявай, Кики — и сега изгърмяваме заради екстериора.

— Какво му е на екстериора?

— Тук всичко е адски обновено — това е то! Норт използва услугите на едно бюро за намиране на подходящи места за снимки извън студио и тези мръсни копелета ни показаха идеални фотоси — Кенери Роу от времето на баба ми. Когато идваме тук, откриваме, че сградата, която ни интересува, е превърната в универсален магазин и в целия този смотан град няма нито една постройка, която да изглежда поне малко стара. Такова говно... Извинявай, Кики. Да ми прости грубия език и твоята приятелка.

— Защо непременно трябва да изглежда старо? — осмели се да попита Дейзи.

— Заради сюжетното табло — отвърна той, сякаш това обясняваше всичко, което искаха да знаят.

— Какво значи сюжетно табло? — попита Дейзи. Той я погледна невярващ. Такова невежество не беше възможно. От друга страна, тя беше още един човек, на който можеше да изплаче болката си.

— Сюжетното табло е, приятелко на Кики, един голям лист хартия с нарисувани по него фигурки, от устата, на които излизат големи балони с написани вътре думи. Разбра ли? Това е като Библията за нас, простосмъртните от рекламния бизнес. И на това сюжетно табло се вижда един стар Скайхоук със сгъваем покрив, паркиран пред един ресторант в Кенери Роу преди четиридесет години, и после една двойка, облечена в дрехи от епохата, излиза от ресторанта и потегля с колата, а после следва още един занимателен кадър, който постепенно се замъглява, и на екрана се появява новият модел „Скайхоук“, пред същия стар ресторант, от който отново излиза двойка, но този път облечена в съвременни дрехи, качва се в колата и потегля и тогава се чува един глас, който казва: „Скайхоук на Юнайтид Мотърс все още е най-хубавата кола, която можеш да шофираш!“

— Щуро е!

— Истински бисер просто, но красноречиво... ще снимаме същата сцена из цялата страна — по исторически или живописни местности... или поне такава беше идеята... А сега, един Господ знае...

— Но защо не върнете на сградата стария ѝ вид, като построите декор? — учуди се Дейзи.

— Защото няма време. Утре новият модел ще бъде натоварен на един самолет и ще отлети обратно в заводите в Детройт за официалното тържествено представяне пред акционерите. Сбирката ще бъде нещо внушително, хич не питайте колко покани са изпратени. И ако не завършим снимките днес, всичко отива по дяволите и се проваля целият график. Харакирито болезнено ли е?

— О, Зип, не бъди толкова жесток към себе си, ти не си виновен за промените в екстериора — каза наивно Кики.

— Щях да направя харакири на Норт, а не на себе си.

— Кой е Норт? — попита Дейзи с любопитство.

Зип Саймън посочи към червенокосия мъж.

— Онова копеле там, а момичето с него е продуцентката му Бутси Джейкъбс.

На около десетина метра от тях Норт говореше толкова тихо, че не бе възможно да се чуе нищо.

— Бутси, това е толкова безнадеждно, колкото да чакаш един доктор по уши, нос и гърло да ти каже защо те боли гърлото, след като е прегледал с фенерчето си задника ти.

— Бюрото, което ни даде снимките от Кенери Роу, ще изхвъркне от бизнеса още другата седмица — каза тя, мъчейки се да запази присъщото ѝ самообладание. — Да дадеш снимки от преди две години — две години! Окей, окей, Норт, знам, че грешката е моя. Трябваше да дублирам проверката. Човек не може да се доверява никому днес, освен на себе си, знам го. Но какво да правиш, когато на главата ти са виснали клиентът и цялата му банда, и агенцията с нейните копелдаци — завеждащи отдели — застанали ей там и гледат сеир. Чудесно! Те ни превъзхождат по брой две към едно, дори да включим в сметката всички манекенки, и фризьорите, и гримьорите — казах ѝ на тая сбирщина да не се излежава пред автобуса. И без това нещата са достатъчно зле! — в острия ѝ глас се долавяха нотки на паника. — Ако само се съгласяха да задържим два-три дни новия „Скайхоук“, можехме да отидем в павилионите на „Бърбанк“ и да заснемем всичко там. Но това е абсолютно невъзможно!

— По-добре измисли как да се измъкнем сухи отгук, Бутси — каза сърдито Норт. — Това е твое задължение, а не мое.

Фредерик Гордън Норт беше най-добрият режисьор на телевизионни реклами в Съединените щати. Той знаеше, че е такъв. Всеки в бранша го знаеше. Нещо повече, той искаше на ден по хиляда долара повече, от който и да е друг от най-известните режисьори от бранша и ги получаваше — толкова дни в годината, колкото пожелаеше да работи. Докато равните на него Аведън, Стийв Хорн и Боб Джиралди искаха като персонално режисьорско възнаграждение четири-пет хиляди долара на ден, Норт получаваше шест хиляди. Дори Хауърд Зейф, преди да стане кинорежисьор, никога не беше искал толкова много, въпреки че тогава беше всепризнатият крал на търговските реклами.

Защо клиентите се съгласяваха да плащат толкова много? Защо изпълнителните директори на рекламните агенции плащаха на ден по хиляда долара повече, отколкото на други режисьори, почти толкова добри колкото и самият той? Всеки имаше различен отговор. Някои

говореха за „окото“ му, за начина, по който виждаше нещата така, както щяха да изглеждат на екрана — една степен по-оригинално, една степен по-ефектно, отколкото всеки друг можеше да ги види. Други говореха за начина, по който работеше с актьорите, успявайки да ги накара да дадат от себе си повече, отколкото самите те подозираха, че притежават. Имаше други, които настояваха, че това, което го отличава от останалите, е безупречното новаторско използване на осветлението. Някои пък твърдяха, че никой не бе способен като него в тридесет секунди да внуши на аудиторията едно послание, за което други режисьори би трябвало да направят пълнометражен филм.

Истината беше друга. Истината беше в страстта, в темперамента, които влагаше в работата си. Норт щеше да стори всичко, за да направи добра реклама, и той предаваше страстта си на хората, с които работеше. Никога, дори тайно, не бе искал да прави „истинско“ кино, като повечето от режисьорите на рекламни филми, нито пък бе помислял да се занимава с художествена фотография. За Фредерик Гордън Норт съвършената, с главно „с“, форма на изкуството беше телевизионната реклама — без значение дали траеше трийсет, шейсет или дори десет секунди. И това му качество на безусловна ангажираност към работата, с която се е заел, превръщаше клиентите му в негови роби. Разбира се, рекламите му бяха безупречно издържани в техническо отношение, но не това беше истинската причина за тяхното превъзходство. Гвоздеят беше, и винаги е бил, темпераментът, който се виждаше и се подушваше от километри.

Дейзи прекъсна наблюдението си върху Норт и неговата продуцентка и се обърна към Зип Саймън.

— Извинете, но искам да попитам — съществуват ли други проблеми, освен декора?

— Не, само тази малка подробност — каза горчиво Саймън. — Но не можем да построим декора до утре, дори и да работим цяла нощ, а колата заминава сутринта.

— Аз мога да свърша всичко — каза Дейзи.

— Няма съмнение, че можеш. Само преди две минути дори не знаеше какво значи сюжетно табло, приятелко на Кики.

— Казвам се Дейзи Валенски и съм ръководител на „Сценография“ към Калифорнийския университет в Санта Круз — каза с достойнство Дейзи. — Имам група от четиридесет превъзходни

специалисти, които ще бъдат тук само след час, ако им звънна. Те ще работят цяла нощ.

— Тя сериозно ли говори? — се обърна към Кики Саймън.

— Естествено! Те са професионалисти, за бога, Зип! — отвърна Кики с безпогрешното превъзходство на дъщеря на своя старец, с което Дейзи не беше свикнала, но приятелката ѝ знаеше съвсем точно кога и къде да го използва.

— О, по дяволите всичко, Дейзи — хайде да отидем при Норт! Заслужава си да се опита — в този момент си заслужава да опиташ всичко — Зип Саймън се чувстваше така противно, че не му пукаше да запознае дори Фредерик Гордън Норт с тази абсурдна идея. Цялата ситуация не можеше да стане по-шибана, отколкото беше.

Норт и Бутси Джейкъбс наблюдаваха приближаването им с нарастваща подозрителност. Зип Саймън, вицепрезидент, отговарящ за рекламите на Юнайтид Мотърс, не контактуваше безпричинно с режисьора на своите реклами. И в моменти като този, появяването му, придружен от две хипарки, беше крайно нежелателно.

— Норт, това е Кики Каванъф, дъщеря на моя шеф и твой клиент, и приятелката ѝ, Дейзи... ъ-ъ... Валенски.

Норт се намръщи. Ако имаше нещо по-лошо от присъствието на клиент на снимането на рекламата, то беше присъствието на дъщеря му, а след това идваше присъствието на приятелката на дъщерята на клиента.

— Здравсти. Съжалявам, че не намерих време, за да поговорим. Радвам се, че те виждам — той се обърна, оставяйки ги с впечатлението за абсолютното безразличие и гняв, които се четяха в сините му очи.

Дейзи го хвана за ръката.

— Господин Норт, до утре сутринта или по-рано мога да направя това място да изглежда точно, както искате.

Той се обърна и я изгледа със смразяваща ирония.

— Кой те допусна до снимачната площадка?

— Слушай — каза Саймън — това момиче завежда сценичните постановки или нещо подобно в колежа на Кики. Тя ръководи хиляда откачалки, които са готови да ти построят декора.

— Деца? — попита Норт.

— Хора. Свестни хора. Те обичат да работят.

— Не ме интересува какви са. Ти сериозно ли вярваш, че можеш да направиш тази сграда да изглежда така, както е била преди петдесет години до утре, преди осем сутринта? — той махна с отвращение към чисто новите тухли, към блестящата боя, към огромните, модерни прозорци.

— Ще опитаме — каза решително Дейзи. Гледаше смело към Норт, докато говореше. Косата му беше ужасно червена, имаше вид на лилица с дългия си остър нос, лицето му бе обсипано с лунички, сините му очи блестяха. Нещо ѝ подсказваше, че колкото и лоша да беше ситуацията, този мъж щеше да се справи. Това беше пряк, ръбат човек, който не би се спрял пред нищо. Нямахте нищо незабележително, закръглено или поне омекотено в чертите на лицето му. Той се обърна към Бутси Джейкъбс и попита спокойно:

— Какво мислиш по въпроса?

— В момента нарушаваме около шестнайсет синдикални разпоредби, за които се сецам, и още толкова, за които не мога да се сетя сега. Използването на труда на хора, които не са в бранша, е най-малкото нарушение, какво остава за другите... Но да зарежем това настрана — как биха могли те да се справят? Та те са само аматьори... Ох, по-добре да се самоубия!

— Защо не ни оставите да се заемем с работата? — каза нетърпеливо Дейзи.

— Норт — гласът на Зип Саймън беше сърдит. — До никъде сте. Предоставя ти се шансът да запечаташ нещо на лентата, преди да кача на самолета новия „Скайхоук“ утре сутринта. Не ми пука дали ще снимаш това проклето нещо с колелата нагоре или обърнато на една страна, или като го закачиш на някое дърво. Това си е твой проблем! Затова сме те наели. Но аз нямам никакво намерение да се върна в Детройт и да докладвам на шефа, че мястото, където трябваше да снимаме, „случайно“ е било реконструирано и за съжаление не можем да направим нищо. Госпожица Каванъф заяви, че тази млада дама може да помогне. Остави я да помогне! Освен, разбира се, ако нямаш някаква по-добра идея как да се справим — плешивото му теме бе станало почти червено от възмущение.

Бутси хвърли бегъл поглед на Норт.

— Върви и събери екипа си — каза тя на Дейзи. Щом Зип Саймън смяташе, че ще има неприятности заради провалянето на

снимките, какво си мислеше той, че ще ѝ се случи на нея, ако не успееше да организира снимането? Стотина пъти бе молила рекламната агенция да я оставят да построи декора на Кенери Роу в самия завод, само и само да избегнат неприятностите, но не — всичко трябвало да бъде автентично — на ти сега автентичност — и да разкарват колата из цялата страна, за да снимат на разни исторически улици. Кой идиот можа да измисли тая щуротия? Но в наши дни не са много клиентите, които поръчват шейсет секундни рекламни клипове... Не стига всичко друго, ами сега се появява и шефската дъщеря с безумните си предложения. Добре, но ако от цялата тая работа не излезе нищо, няма ли отчасти да бъде виновна и дъщерята на клиента, а не само тя? Кой знае? С подходящо осветление и с точно подобрани филтри, и с изкуствен вятър... Кой знае? Дейзи беше изтичала вече към телефона. Санта Круз нямаше отбор по ръग्би, но имаше страхотно отделение по театрално изкуство. Дейзи знаеше добре, че там бяха складирани декорите и реквизита, и всякакви други дреболии от пиесите „Камино Реал“, „Трамвай желание“ и „Каменната гора“. Каза на хората си да донесат всичко, всичко, което им мине през ума, без разлика дали ще им потрябва или не. И да го донесат мълниеносно. Тя нареди да се появят в пълен състав, не само художниците по декорите, дърводелците и реквизиторите, но и сценичните работници, осветителите, дори гардеробиерите и гримьорите. Всички можеха да помогнат, включително и Кики.

Час и половина по-късно те се представиха пред шефката си, готови да работят цяла нощ. Художественият директор от рекламната агенция предаде на Дейзи снимките на съсипаната сграда и тя започна да дава разпореждания и да маневрира с отряда си през дългите часове до утрото. Зип Саймън, художественият директор и Бутси не мигнаха цяла нощ и наблюдаваха развитието на нещата, докато останалите отидоха да подремнат. Норт се оттегли хладно в хотела, за да вечеря и да спи. Близкото кафене остана отворено цяла нощ и преди изгрев-слънце декорът бе готов. Бе върнато към живот отдавна изчезналото минало на Монтерей, може би не съвсем автентично в подробностите, но с духа и настроението на старите снимки. Всичко бе паянтово и би се срутило, ако задухаше по-силен вятър, но, слава Богу, съществуваше. И можеше да се използва.

Изтощена, но твърде възторжена от успеха си, Дейзи бе решила да остане и сега наблюдаваше с интерес снимките, без да проумява особено какво ставаше на снимачната площадка.

Всичко беше толкова различно от една театрална постановка, колкото самата тя се различаваше от баскетбола. Тя наблюдаваше как пиещата кафе сбирщина от вчера се превърна в екип, за какъвто тя не бе сънувала, където всеки член бе тясно и неразделно свързан с останалите, подобно на първобитно племе. Работеха заедно с точност и съгласуваност, които само желязната дисциплина можеше да осигури, почти не говореха помежду си. Те бяха като спътници на Норт, който контролираше екипа като хипнотизатор. Изстрелваше одобрение или неодобрение към репетиращите артисти, придружени от подаваните реплики от едно момиче, което седеше върху сандък, очевидно приковано към огромния хронометър, който висеше на врата му.

— Тук имаше четири секунди — й каза той. — Колко използвах?

— Три и половина.

— Свирни, когато станат четири.

Дейзи го наблюдаваше и скоро си даде сметка, че този висок, слаб и напрегнат мъж, на малко повече от тридесет години, е един безпощаден укротител на лъвовете, с цялата му непоклатима твърдост. Не би се стъписал, дори ако застанеше пред клетка с гърмящи змии, пантери или полярни мечки, да не говорим за лъвовете. Каквито и проблеми и усложнения да възникнеха, той никога не пуцаше бича и стола, които стискаше невидими в ръцете си и, веднъж започнали снимките, всеки член на екипа беше убеден, че той не го изпуска от очи, дори когато гледаше през камерата.

Групата от страна на клиента и групата от страна на агенцията стояха на почетно разстояние и често поглеждаха часовниците си, но без да искат отваряха сърцата си за наелектризиращото напрежение на ругатните, за бляскащите светлини на прожекторите, за цялото френетично настроение, което витаеше във въздуха. Те си мислеха, че бяха част от шоубизнеса, без дори да подозират, че за Норт това, което ставаше в момента, нямаше нищо общо с шоубизнеса, а единствено с рекламата.

Екипът притежаваше по равни части майсторство и спокойствие, като хора, уверени в собствения си професионализъм и знаещи съвсем

точно в кой момент са необходими. Техническият жаргон, който използваша, бе непознат за Дейзи и много от указанията на Норт към актьорите ѝ звучеше доста странно, въпреки опита ѝ в сценичните постановки.

— Четири секунди — прошепна тя на Кики. — Какво може да направи човек за четири секунди?

— Да продаде кола — намигна Кики.

Отново и отново, и отново Норт повтаряше:

— Готови... и... действие! — думичката „и“ той произнасяше почти недоловимо.

Много пъти ѝ се беше сторило, че най-после всичко бе минало отлично, но той сякаш никога нямаше да остане доволен, докато изведнъж, рязко, завършваше снимките на дадена сцена, явно доволен от постигнатото. Увещаваеше, предупреждаваше, окуражаваше, ставаше по-висок, по-нисък, изпадаше в ярост, изведнъж ставаше мил и нежен, викаше за тишина с ужасяващ глас и само секунди след това поглеждаше през обектива на своя оператор и започваше да разговаря с него толкова свободно, сякаш беше сам на улицата. Само веднъж през цялото това време той погледна към Дейзи, с изпитателен, изучаващ, обезпокояващ поглед.

Посочвайки към двойката в съвременни дрехи, която трябваше да се качи на новия „Скайхоук“, той им каза:

— Идеята тук е, че ще се качите на колата, ще я отведеш вкъщи и ще ѝ хвърлиш едно чудесно чукане. Самият аз нямам време за това от 1965, но мисля, че схващаш идеята... — макар да изглеждаха странни даваните указания, но актьорите мигновено се превърнаха във влюбена двойка, докато само преди секунда бяха най-обикновена двойка.

Всички работеха без почивка, дори не спряха да хапнат по един сандвич на обяд, защото трябваше да изпратят новия модел „Скайхоук“ в Детройт. Автокранът, който трябваше да откара колата до товарния самолет, бе задържан до последната възможна секунда. После отново завиха грижливо с платницата автомобиля и го откараха на летището. Чак тогава Норт обяви почивка.

Дейзи очакваше, че следобед снимките ще бъдат по-спокойни, защото имаха възможност да използват стария модел „Скайхоук“ колкото поискат. Нищо не се промени. Стриктното гонене на графика продължи като преди. Времето е най-големият неприятел при

снимането на реклами — то никога не стига. Норт и Бутси трябваше да бъдат в Ню Йорк на другия ден следобед за работна среща с друг клиент.

Най-сетне Норт каза тихо:

— Край! Можем да опаковаме.

Техниците започнаха да демонтират апаратите си, манекенките изчезнаха в автобуса заедно със своите придружители; прожекторите, камерите, оборудването за звукови ефекти и останалите инструменти за бранша бяха бързо натоварени в синемобила. Приличаше на разтуряне на цирк и Дейзи се почувства натъжена за изминалите часове, измервани в секунди и полусекунди, през целия дълъг ден.

— Хей, тия ще си тръгнат, без да кажат довиждане — каза озадачена Кики.

— Не, ето ги, идват насам — отвърна Дейзи. — Как можеха да си тръгнат без едно „благодаря“?

Норт и Бутси почти тичешком се приближиха до двете момичета.

— Следи да развалят декора и да оставят всичко, както си беше — нареди Норт.

— Ъ-ъ... разбира се — каза Дейзи.

— Съжалявам, но трябва да гоним самолета — прибави бързо Бутси. — А ти си велика, наистина велика, Дейзи. Би станала страхотна асистент продуцентка, ако само решиш да подадеш молба за мястото.

— Благодаря, но няма нужда — отговори Дейзи.

— Хайде, Бут, нямаме време за приказки — размърда се нетърпеливо Норт. — Сбогом, млади дами — той хвана Бутси за ръката и я помъкна към чакащата ги кола. Когато колата потегли, Бутси Джейкъбс каза:

— Можеше да бъдеш малко по-любезен с тях, те ни спасиха, за Бога!

— Съвсем нямаше да има нужда от това, ако ти си беше свършила работата както трябва! — отговори й разсеяно Норт.

Никой, ама никой на тоя свят не можеше да му направи впечатление, освен ако не застане на пътя на шумния му парад, но тогава... ела да гледаш!

Четири месеца по-късно, през януари 1971, когато бяха останали само четири месеца до дипломирането ѝ, Дейзи получи писмо от

Анабел.

„Скъпа моя Дейзи,

Случи се нещо ужасно! Аз съм просто шокирана от новините! Съвсем честно, мога да разбера как се чувстваше министърът на авиацията миналата седмица, когато каза пред Парламента: «никога в най-ужасните ми сънища или кошмари не ми се е присънвало, че нещо толкова лошо може да се случи...». Мога да си представя как се чувстваш и ти — «Ролс-Ройс» изправен пред съдия-изпълнител! Това просто не изглеждаше възможно — само преди три месеца правителството беше заявило, че направо ще залее с пари компанията. Но когато видяха финансовите книги! Аз, разбира се, съм ликвидирана, какъвто финансов идиот съм, но предполагам, че Рам е изтеглил парите ти от Ролс преди много време. Мразя да го казвам сега, но когато той ми каза да продам акциите си, помислих, че е твърде млад, за да променя инвестициите на Сташ, сега обаче е прекалено късно дори да си помисля за това. Знаеш ли къде е вложил твоите пари? Ненавиждам подобни въпроси, скъпа Дейзи, но имам причина, за да ги задавам. Въпреки че баща ти и аз не се оженихме, чувствам се задължена за издръжката на Даниел в интерната и от приходите от акциите, които ми остави, плащах сметките ѝ след смъртта му. Когато акциите се превърнаха в ненужно парче хартия, отидох при Рам. Дейзи, знам какво мислиш, но това беше единственото възможно нещо, което можех да направя. Налагаше се да му кажа, нали все пак е неин природен брат. Беше почти невъзможно да го убедя в нейното съществуване. А после той отказа да направи каквото и да е било! Каза, че щом Сташ никога не бил намерил за нужно да го занимава с Дани, той не искал да знае за нейното съществуване... дори заяви, че що се касае до него, тя просто не е реална. Не чувства отговорност за нея. А той плува в пари, направо плува... Категорично отказа да даде дори и един шилинг за плащането на нейните сметки.

Дейзи, прости ми, че му казах, но аз, глупачката, бях сигурна, че ще помогне. Трябваше да се досетя как ще реагира, но все пак опитах.

Така аз ще трябва да огранича значително разходите си. Продавам къщата на Итън Скеър и се премествам за постоянно в «Ла Маре». С малкото капиталовложения, които все още притежавам, и с продажбата на картините и на скъпоценните животинки от Фаберже ще мога да събера известна сума и да я вложа в нещо сигурно, за да живея от нея до края на дните си. Дори един скромен приход ще бъде достатъчен, особено ако някои от приятелите ми, които често ме посещаваха в миналото, пожелаят да пребивават известно време в «Ла Маре» срещу заплащане. Но това, скъпа, ще разбере следващото лято.

Въпросът е не какво ще стане с мене — все някак си ще се оправя: въпросът е какво ще стане с Даниел?

Училището е изпратило тримесечните си сметки на сума близо пет хиляди долара в американски пари и виждам, че не е по силите ми да събера тази сума. Просто не мога да го повярвам! Това не е повече от парите, които харчех за бельо, без дори да се замисля. Как ни увличат нашата суетност и тщеславие! Но колко славно е времето, когато можеш да си ги позволиш! Никога не забравяй това.

Сега да се върнем към въпроса. Възможно ли е да поемеш някои, по-точно повечето от сметките в интерната «Кралица Ана»? Наистина бих искала да се надявам, че Рам е вложил разумно твоите пари. Но стига за това. Никога през живота си не бях мислила или писала толкова за пари. Това направо ми изпразва мозъка. Как е възможно хората да стават банкери? А като си помислиш само, че ще ми се наложи да прекарам цял следобед със служителя от агенцията за недвижими имоти във връзка с продажбата на къщата на Итън Скеър! Откривам, че не ми тежи толкова много идеята за продажбата, колкото очаквах — мисълта, че ще живея цяла година в «Ла Маре» е толкова привлекателна. Ще дойдеш за Великден, нали, мое скъпо

котенце? Може би ябълките ще бъдат разцъфтели като миналата година... но тогава беше ранна пролет.

С много, много любов, завинаги! Je t'embrace tres fort!^[1]

Анабел“

Дейзи прочете писмото три пъти, преди да вникне напълно в съдържанието му. От седмици не беше преглеждала вестниците и сега за първи път чуваше за банкрута на компанията „Ролс-Ройс“. В писмата си, които тя четеше, преди да започне да ги хвърля в коша, Рам никога не беше предлагал отново да продаде акциите ѝ от компанията и тя беше предполагала, че притежава състояние около десетина милиона долара, колкото бе стойността им след смъртта на баща ѝ.

Дейзи с удивление си даде сметка, че тя просто няма ни най-малката идея къде се намират парите ѝ. Въпреки че беше прекъснала отношенията си с Рам, тя оставаше финансово зависима от него. Какво ли пишеше в писмата, които тя изхвърли с отвращение в коша?

Дейзи седна на бюрото си и написа на Рам кратка бележка, изисквайки пълен отчет за финансовото си състояние. После написа много по-дълго писмо на Анабел, в което ѝ казваше колко нещастна се чувства заради промените, настъпили в живота ѝ. Уверяваше я, че не трябва да се тревожи за бъдещите разходи на Дани. От днес нататък тя щеше да поеме отговорността за сестра си. Въобще не можеше да става и дума Анабел да продължава да се охарчва заради Дани — щедростта ѝ досега беше огромна. Тя просто не беше имала представа откъде се плащат сметките на Дани, иначе отдавна щеше да поеме всички разходи. Естествено, че може да разбере защо Анабел е казала на Рам. А за великденската ваканция в „Ла Маре“ не би могла да си представи, че ще я пропусне.

Пусна в пощата двете писма и забърза към театралния салон, където вече бе започнала генералната репетиция на „Хамлет“, в изпълнение на мимове и джаз балет. Всички роли се изпълняваха от момичета, а действието се развиваше на остров Лесбос.

Дейзи очакваше с дълбоко безпокойство отговора на Рам, но реши да не обръща внимание на това и се потопи в работата си. След

пет дни получи телеграма.

„ПИСАХ ТРИ ПЪТИ МИНАЛАТА ГОДИНА ЗА РАЗРЕШЕНИЕ ДА ПРОДАМ АКЦИИТЕ. НЯМАШЕ ОТГОВОР, ТАКА ЧЕ ПРЕДПОЛОЖИХ, ЧЕ ДЪРЖИШ ДА МИ ЗАПАЗИШ. ЗА СЪЖАЛЕНИЕ, СЕГА КОМПАНИЯТА Е НАЦИОНАЛИЗИРАНА. АКЦИИТЕ НЯМАТ ПОКРИТИЕ, ОСВЕН АКО ПРАВИТЕЛСТВОТО РЕШИ ПЛАЩАНЕ ПО НОМИНАЛА, КОЕТО Е СЪМНИТЕЛНО. КРЕДИТИРАЛ СЪМ ОТ ЛИЧНИТЕ СИ СРЕДСТВА ПЛАЩАНЕТО НА ВСИЧКИТЕ ТИ РАЗХОДИ ПРЕЗ ПОСЛЕДНИТЕ ЧЕТИРИНАДЕСЕТ МЕСЕЦА, ПРИХОДИТЕ ОТ РОЛС БЯХА НЕДОСТАТЪЧНИ. ИМАМ НАМЕРЕНИЕ ДА ПРОДЪЛЖА ИЗДРЪЖКАТА. СЧИТАМ ГО ЗА НАЛОЖИТЕЛНО ПРЕДВИД НАШАТА ВРЪЗКА.

Р.А.М.“

Дейзи изпусна на пода телеграмата и се затича към общата баня. Чувстваше се сякаш някой се беше нахвърлил върху нея в съня ѝ и нанасяше по главата ужасни удари. Стигна до тоалетната точно навреме, за да не започне да повръща в коридора. Тя сграбчи студената чиния, като че беше последното убежище, което ѝ оставаше на този свят. Когато спряха последните, сухи напъни за повръщане, продължи да стои на колене пред тоалетната чиния в банята, която за щастие беше празна в този час. Почувства, че в дъното на гърлото стоеше още неизхвърлена грамада, твърда топка от отвращение и паника, залепнала за дихателната ѝ тръба като огромен ембрион, залепнал за майчината утроба. Болящите стомашни мускули се опитаха да се свият и да откъртят топката, но не успяха да я отлепят. Не беше останало нищо за изхвърляне, дори стомашен сок. Чувството ѝ, че животът е сигурен и хубав, изчезна и се смеси със смъртоносния газ, който изпущаше посланието на Рам. Почувства, че е паднала дълбоко, в едно от ония тъмни места, непоносимо тъжни, изпълнени с опасности, заплахи и страх от неизвестното — местата, в които бе живяла толкова дълго време, след като майка ѝ изчезна, когато ѝ отнеха Дани, когато умря баща ѝ. Всички големи и внезапни загуби през живота ѝ сякаш се

сгъстяваха отново във вестта, която току-що беше получила. Всичките ѝ победи, всички упорити откази да бъде контролирана по някакъв начин изгубиха своя смисъл, когато узна, че бе получавала от Рам онова, за което смяташе, че плаща със собствените си пари. Сега тя му бе длъжница, Бог да ѝ е на помощ, и нейните акции не струваха нищо. Защо не беше ги продал без разрешението ѝ? Като неин попечител той беше длъжен да направи това, след като е знаел какво става в „Ролс-Ройс“. Нима беше възможно *нарочно да е оставил това да се случи*, за да я доведе до състоянието, в което се намира сега? Никога не щеше да узнае истината. Но Дейзи разбра, че сега това няма значение. Тя трябваше *някак да се оправя*. Тази мисъл започна да възстановява борбения ѝ дух. Изправи се, усещайки болки по цялото си тяло, отиде до един от умивалниците, изми зъбите си и наплиска със студена вода лицето си. Погледна очите си в огледалото, потърси смелост и непреклонност в тях и ги откри. Излезе от банята и се прибра в стаята си, за да помисли.

Оставаха ѝ четири месеца до дипломирането, когато се откриваше някакъв шанс да си намери работа. Това означаваше, каза си Дейзи, че просто няма да се дипломира, не можеше да си позволи подобен лукс — да изчака толкова време. Единствената ценна вещ, която притежаваше, беше яйцето от лапис, което лежеше в кутията на дъното на чекмеджето в нейния шкаф. На смъртния си одър преди шест години Маша ѝ го беше дала и беше казала, че то бе подарено на майка ѝ от нейния баща, когато узнал, че е бременна. Беше дошло време да продаде яйцето, с парите би могла да осигури за година, дори за малко повече живота на Дани.

Работата. Познаваше достатъчно театъра, за да не си прави илюзии, че има шанс да получи някаква работа, освен в някоя експериментална група, където почти не плащаха. Единственият път през последните четири години, когато някой ѝ беше споменавал за някаква работа, беше през миналата есен — онази жена Бутси Незнам-си-коя беше казала, че от нея ще излезе добър асистент продуцент на рекламни клипове. Каквото и да беше това, то сигурно се заплащаше много по-добре от театъра. Трябва да вземе името на рекламната агенция от Кики или от оня симпатичен дебеланко Зип Саймън, който работеше за господин Каванъф, да се обади на госпожа Еди-коя си и да я помоли за работа. Какво повече мога да загубя,

помисли Дейзи. Най-лошото ще бъде да кажат „не“. А може би ще кажат „да“. Въпреки че никога не казват „благодаря“.

---

[1] Je t’embrace tres fort (фр.) Прегръщам те крепко. — Бел.пр. ↑

13

— Обаждаха се пак клиентите с котешките храни — каза с надежда в гласа си Арни Грийн, бизнес мениджърът в рекламното студио на Фредерик Гордън Норт.

— Е, и? — попита Норт.

— Този път искат шест клипа, по тридесет секунди всеки, с голям, *много голям* бюджет. Лесно е за правене и няма начин да не спечелим огромно количество приятно шумолящи банкноти.

— Колко пъти трябва да ти повтарям, Арни? *Никакви котешки храни!* Не съществува на света бюджет толкова голям, че да ме накара да се захвана със снимките. Просто не понасям външния вид на котешките храни.

— А какво да отговоря на „Уейт Уотчерс“? Искат да се заемем с рекламата на новата им програма.

— Кажи им да го отпишат. Видях сюжетното табло за рекламите им — спагети, огромни кюфтета с кашкавал и ягодови пасти, дадени в едър план, така че ти потичат лигите и в този момент се чува глас зад кадър, който съобщава, че ако се включиш в програмата на „Уейт Уотчерс“, можеш спокойно да продължиш да опитваш от време на време любимите си угощения и все пак да скъсаш с вредния навик да ядеш храни, от които се пълнее. И тия садистични копелета имат намерение да пускат рекламите късно вечер, точно в часовете, когато започва оргията около хладилника. Не съм против от хуманни съображения, но смятам, че концепцията им е дълбоко погрешна и докато имам възможност да избирам, избирам да не работя за „Уейт Уотчерс“.

Арни Грийн въздъхна мрачно. Отговаряше за всички финансови сделки на студиото и отхвърляше повече предложения за работа, отколкото Норт вероятно можеше да поеме, без да се налага да разширява дейността на студиото, но всеки път, когато му се налагаше да отпрати някой потенциален клиент, се чувстваше неприятно.

— Къде е Дейзи? — попита Арни, като огледа залата за съвещания.

— Навън е, урежда подробностите по снимките на рекламата за лака на Ревлон върху покрива на Емпайр Стейт Билдинг. С това тя приключва за тази седмица — днес е петък, нали помниш? — отвърна Норт. — Защо ти трябва?

— Сметките от заведението са в нея. Взе ги снощи вкъщи да ги прегледа — твърдеше, че надписали. Не искаше да ме остави да платя, преди да открие къде точно са надписали. Честно, Норт, мисля, че не е с всичкия си. Винаги разправя, че направо ни скубят с рибата... Аз ѝ казвам, че сме длъжни да предлагаме на клиентите си пушена съомга за обяд, през целия си полет насам от Чикаго те очакват пушена съомга. Вече от четири години е в студиото, а все още проверява сметките.

— Това я държи далеч от улиците — каза язвително Норт. Без някаква разумна причина, той просто се вбесяваше от мисълта, че Дейзи все още има желанието да прекарва свободното си време в ровене в сметки, след изтощителната работна седмица... това го вбесяваше почти колкото факта, че прекарваше често почивните си дни в провинциалните анклави на клубовете по езда. Ето какво се получи, когато позволи на Бутси Джейкъбс да ангажира за своя асистент продуцентка едно момиче, което после се оказа, че е някаква белогвардейска принцеса с отвратителни класови приятелчета. Ако не беше толкова адски добра в работата си, никога нямаше да ѝ предложи мястото на Бутси, когато тя напусна. Освен това, кой можеше да си помисли, че Бутси е способна да извърти такъв номер и да забременее, а после да реши, че трябва да задържи пикльото? Наистина, тя беше женена от десет години и може би имаше право.

— Норт, подпиши тука, моля те, и просто не си прави труда да ги преглеждаш — каза Арни, като му подаде два чека.

Норт подписа намръщено чековете за издръжката. Всеки месец Арни му разваляше настроението с редовното „не си прави труда да ги преглеждаш“.

— Можеш ли да ми кажеш защо се ожених за двете най-красиви манекенки на Ню Йорк и само след година се оказа, че те са отвратителни невротички и защо, след всичко това, трябва да им плащам всеки месец издръжка?

— Не знам защо ме питаш, да ти приличам на оракул?

— Приличаш много на врачката, към която се обърнах със същите въпроси, като че ли си неин брат. А може и да си, откъде да знам?

— И какво ти отговори?

— Не можах да изчакам отговорите й.

— Това пък защо?

— Ами задаваше твърде много лични въпроси.

— Ясно каква е работата.

Името Фредерик Гордън Норт, известен просто като Норт, защото не разрешаваше да се обръщат към него с първите две имена, му било натрапено от гордеещи се със сина си родители, които произхождат от стари, заможни семейства в Кънектикът. Когато поотраснал, от списъка на обръщенията били заличени също: Фред, Фреди, Рик, Рики и Горди. Един плах опит за Йейл да му прикачат прякора Флаш (Светкавицата) бе изтраял само ден. Родителите му го наричаха все още Фредерик, но за всички останали, дори за братята и сестрите си, той беше Норт. Все пак не му се налагаше да чува често това име, освен на Коледа и в Деня на благодарността, защото родата му не се характеризираше с особено силно семейно чувство, а от всички най-слабо го изпитваше самият Норт.

Беше самотник по рождение и по време на ученето си в Андовер и Йейл се ограничаваше в поддържането на минимума извънучебни контакти, които му се налагаха. Първото нещо, на което отдаде самотното си сърце, беше Висшето драматично училище в Йейл. Виждаше ясно своята цел в живота — искаше да режисира: Шекспир, О'Нийл, Ибсен и може би малко Тенеси Уилямс. Но той беше отдал сърцето си, без да разбира неговия пулс. Режисирането на една театрална постановка отнемаше много месеци, а порочната му способност да концентрира вниманието си върху един обект за твърде кратко време изискваше по-бързи резултати.

Скоро след дипломирането си срещна един третокласен оператор — ветеран в рекламния бизнес, който искаше да го изпробва като режисьор на рекламен филм. Бюджетът му бе толкова ограничен, че можеше да изкара някаква минимална печалба само ако ангажира срещу мизерно възнаграждение екип и режисьор, които не членуват в синдиката.

Онзи първи тридесетсекунден рекламен филм, който представяше верига от магазини за намалени дрехи от местно значение, завладя Норт толкова силно, сякаш бе имал шанса да работи с Лорънс Оливие в „Старият викарий“. Той беше открил своето призвание — това беше занаят, който съответстваше на пулса на сърцето и на вътрешното му око. Сега, когато беше разбрал какво в действителност желае да прави, без никакво угризение Норт захвърли багажа си от най-великите драматурзи на света и се упъти направо към Медисън Авеню, където цели четири години изучаваше до изнемога техническите тайни на занаята от Стийв Елиът — доайен на режисьорите в рекламния бранш. Този ренесансов мъж, който свиреше на цигулка и караше булдозер, заедно с брат си Майк бяха едни от първите режисьори на реклами, които си възвърнаха операторските карти в началото на петдесетте години. Братята основаха фирмата „Елиът, Ингер и Елиът“, която по-късно прерасна в Е.Ю.Е. (Бисерите на екрана) и сега бе един от гигантите на рекламната индустрия.

На двадесет и петгодишна възраст Норт се отдели и заработи самостоятелно. Първите шест месеца живя със спестяванията си и преследваше неуморимо всяка една от връзките си, които бе създал в Е.Ю.Е. Най-после в сметката му постъпиха някои скромни суми. Достигна до върха едва на тридесет години. Когато Дейзи постъпи на работа при него, беше само на деветнадесет, той самият — на тридесет и две. Своенравен, хаплив перфекционист, притежаваше изключителен талант и, колкото и да бе чудно, не по-малка обаятелност, която пазеше строго за редките случаи на неизбежните социални контакти с важните си клиенти и за доста по-честите плътски контакти с цяла поредица от красавици, за две, от които има неблагоприятното да се ожени. Явно, да се включи в клуба на женените за него беше толкова трудно, колкото и записването в скаутска дружинка преди много години под натиска на баща си. За щастие беше избягнал децата, както често обичаше да му напомня Арни, когато поднасяше за подпис ежемесечните чекове за издръжката на двете му бивши съпруги:

— Поне няма детска издръжка, да чукаме на дърво!

Веднъж убедила се, че бяха разрешени всички проблеми с надзираващия площадката на покрива на Емпайър Стейт Билдинг — отворена за туристи, господин Джоунс, Дейзи се отправи към

търговската част на града, където в Сохо живееше заедно с Кики в един апартамент.

Настъпването на пролетта очевидно я беше разнежило и в главата ѝ кръжаха спомени за минали случки, чието звучене дори пътуването с метрото не можеше да промени. Трудно можеше да повярва, че бяха изминали четири години, откакто се прости със Санта Круз.

Бутси Джейкъбс бе отговорила веднага на писмото ѝ. Не само имаха нужда от друг асистент продуцент, те просто отчаяно се нуждаеха от него. Когато по-късно Дейзи разбра в какво се състоеше работата, стана ѝ ясно, че тяхната отчайваща нужда е постоянна и напълно заслужена, защото малко хора издържаха повече от два месеца на свръхнатоварената и лошо платена длъжност. Нямаше обаче възможност за избор. Плащаха ѝ сто седемдесет и пет долара на седмица за работа, която не бе защитена от браншовото сдружение, работеше най-малко дванадесет часа на ден, но все пак парите ѝ стигаха, за да живее и да спестява за изплащане сметките на Даниел. Живееше почти от нищо и успя да усъвършенства този стил на живот, докато го превърна почти в изкуство. Разбира се, ако не бяха тридесетте хиляди долара от продажбата на яйцето от лапис никога нямаше да може да плаща сметките в интерната, преди да открие друг източник на приходи, извън работата. *Хвала на небесата и на децата, качени на понита*, помисли си Дейзи.

Спомняше си как започна това. Джон Мидълтон, който бе играл поло с баща ѝ, получи писмо от Анабел, в което тя го молеше да наглежда Дейзи в Ню Йорк. Той я покани да прекара уикенда със семейството му във Фар Хилс, Ню Джърси, където всички бяха луди по конете и с право спадаше към местността Блуграс (Синя трева). Дейзи бе взела със себе си костюма за езда, ако случайно се намереше кон и за нея, и прекара една щастлива събота, яздейки с цяла сюррия внуци на Мидълтон. На изисканата вечеря същия ден госпожа Мидълтон я представяше на поканените като принцеса Дейзи Валенски. В неделя, когато скицира за спомен портрета на най-големия внук на Мидълтон, качен на пони, подписа, както винаги подписваше своите работи, с простото „Дейзи“.

След няколко седмици получи писмо от госпожа Мидълтон. Портретът бе предизвикал такъв възторг у съседите, че тя би искала да

запита дали принцеса Дейзи би се съгласила да нарисува десетгодишната им дъщеря Пени Дейвис? Госпожа Дейвис би искала да заплати петстотин долара за скицата с молив или шестстотин и петдесет, ако се направи с акварелни бои. Госпожа Мидълтон подчертаваше дебело, че се чувства безкрайно неудобно да говори за пари на принцеса Валенски, но госпожа Дейвис бе настояла за това. Госпожа Мидълтон избухнала при това комерческо предложение, но съседката ѝ не я оставяла нито за миг на спокойствие. Дейзи трябвало само да каже „не“ и никога повече не би я притеснявала с този въпрос.

Дейзи се хвърли към телефона, за да приеме предложението, дори бе решила да предложи да нарисува портрета с маслени бои, за да поиска отгоре още сто долара. Не, по-добре не, в момента не разполагаше с пари, за да купи платното и маслените бои.

Всеки добре обучен, компетентен художник може да нарисува кон, но се изисква особена дарба, за да схванеш движенията, стойката, анатомичните разлики и нюанса на козината — всичко, което прави един кон да изглежда различен от друг. През по-голямата част от живота си Дейзи беше рисувала и яздилла коне. А що се отнасяше до децата, тя беше ги рисувала с хиляди през всичките онези години, когато рисуваше картинки за Дани. Бе посещавала също курсове по портретуване за напреднали в Санта Круз. Скицата на внука на Мидълтонови беше разкрила вроденото ѝ ярко дарование, което придаваше на портретите ѝ на коне живост и непосредственост.

Когато пристигна в къщата на семейство Дейвис — още по-обширна и луксозна от тази на Мидълтонови — Дейзи се запозна с Пени, вече облечена с костюм за езда. Дейзи погледна скованите черти на лицето и неспокойните очи на детето.

— Бих предложила да обядваме заедно, преди да се заемете с рисуването, принцесо Валенски — каза госпожа Дейвис. — А сигурно не бихте отказала и едно Блъди Мери след пътуването?

— Мисля, че идеята е чудесна, но това, което наистина бих искала да сторя преди всичко, е да пояздя заедно с Пени — отвърна любезно Дейзи. Тя не искаше да започне да рисува един модел, който не само се срамуваше ужасно, но при никакви обстоятелства не желаше да се остави да го рисуват.

— Но какво ще стане с обяда?

— Ще се оправим. Пени, защо не сложиш едни джинси и не отидем да ми покажеш конюшните?

Когато момиченцето се върна в салона, изглеждаше мъничко по-малко напрегнато от преди. Дейзи ѝ прошепушна:

— Има ли някъде наоколо заведение Мак Доналдс?

Пени се огледа крадешком, за да види дали майка ѝ може да я чуе.

— Само на пет мили оттук, ако яздим през полето. Но на мен не ми е разрешено да ходя там.

— Но на мен пък е разрешено. И аз те каня. Хайде да изчезваме.

Очите на малкото момиче светнаха и то погледна с почуда, към Дейзи.

— Ти истинска принцеса ли си?

— Разбира се. Но за теб съм Дейзи.

— А принцесите харесват ли Мак Доналдс?

— *Крале* като Мак Доналдс. Хайде Пени. Умирам за един сандвич „Биг Мак“!

Пени я поведе през поля и огради. След десет минути и по един двоен „Биг Мак“ на Дейзи бе доверено, че Пени намира за ужасно тъпи портретите. Нещо по-лошо, кой би искал да бъде нарисован със скоби на зъбите и портрета да му остане за цял живот?

— Обещавам ти, Пени, на честен кръст, че няма да рисувам скобата на зъбите ти. В действителност, ако искаш, мога да те рисувам така, както ще изглеждаш, след като свалиш скобите — широко усмихната. Но помисли и за друго: един портрет на конник е не по-малко портрет на самия кон, отколкото на ездача. След година или две ще продадеш Пинто, защото вече ще си голяма, за да го яздиш, и тогава портретът ще ти напомня за нея. Хей, можеш ли да изгълташ още един такъв сандвич — аз ще си поръчам. Добре, може би ще успея да ги убедя да сложат допълнително сос.

— А вкъщи сега ядат желирана пъстърва!

— Уф, какъв ужас! Да знаеш случайно какво ще има за вечеря?

— Печена пуйка с най-различни гарнитюри. Тя е поканила всички наоколо на гости.

— Е, все пак! — каза философски Дейзи. — Пуйката е за предпочитане пред желираната пъстърва.

Целия следобед успокоеното момиче позира на драго сърце и Дейзи можа да направи десетки скици, в които улови естествените, спонтанни жестове и характерното изражение на Пени Дейвис. Направи също така и много снимки с взетия назаем от студиото „Полароид“. Щяха да бъдат много полезни при нанасянето на акварелите, което тя смяташе да довърши в къщи. Благославяше часовете по анатомия, когато скицираше внимателно ръцете на Пени, хванали юздата, и още веднъж благославяше естествените ограничения, свързани с портрета на един конник, който не можеше да бъде рисуван в голямо разнообразие от пози и действия. Скицираше с лека ръка, без строгост и скованост на изображението, не преследваше съвършенството, а вярното усещане за връзката между едно дете и неговото пони.

В неделя, когато пътуваше обратно от имението на Дейвис, Дейзи размишляваше върху факта, че госпожа Дейвис, както и госпожа Мидълтон, я представяше снощи с особена церемониалност и важност на останалите поканени на голямата и твърде официална вечеря като принцеса Дейзи Валенски. След четирите години в Санта Круз, където всички се обръщаха към нея с Валенски, беше почти забравила, че има и титла. Явно тя беше актив, който щеше да влезе в работа или поне в тази конска провинция. След като рисуването на деца върху понита се оказва може би най-доходният начин, по който можеше да използва своя талант, Дейзи наточи зъби и реши да експлоатира титлата „принцеса“ до последната възможна стотинка. Когато завърши акварелния портрет на Пени Дейвис, тя го подписа с едри четливи букви „Принцеса Дейзи Валенски“. Това означаваха шестстотин и петдесет долара за Даниел.

Постепенно, от уста на уста, след скицата на внука на Мидълтон и поръчката на Дейвис, славата я се разнесе сред приятелските кръгове на двете семейства и Дейзи започна да получава поръчки за портрети на деца върху понита. Цените твърдо растяха нагоре. Сега, след по-малко от четири години, Дейзи можеше да поиска и да получи за един акварелен портрет две и половина хиляди долара. Приходите от тези поръчки, които започнаха точно когато привършваха парите от продажбата на яйцето от лапис, бяха онези средства, освободили я от необходимостта да търси помощта на Рам за издръжката на сестра си, на каквато и да е цена. Дейзи никога не каза на Анабел откъде вземаше парите за Дани, защото не искаше тя да узнае, че е останала без пукнат

грош след банкрута на „Ролс-Ройс“. Нито пък сподели с някого от студиото защо толкова често в почивните си дни летеше до Ъпервил, Вирджиния или Юниънвил, Пенсилвания, или до имения в Кийнланд, Кентъки. Знаеше, че нейните колеги я считат за член на елитните ездитни клубове, но докато вършеше работата си, не виждаше защо трябва да си пъхат носа в нейните лични дела и в това как разполага със свободното си време. Естествено, Кики, която я виждаше да довършва акварелите до късно през нощта, знаеше за нейните занимания в извънработно време и поради това в някои кръгове портретът на дете, яхнало пони, подписан от принцеса Дейзи Валенски, придоби статута на символ.

Когато ѝ се наложи да напусне Санта Круз, за да постъпи на работа, Дейзи най-после разказа на Кики за Даниел. Нямаше друг начин да обясни внезапното си решение да напусне университета само четири месеца преди дипломирането, освен да ѝ каже истината или поне частичната истина.

Тя помнеше сцената, когато разказваше странната, тъжна история и смяната на израженията на милото, хлапашко лице на приятелката си: недоверчивост, изумление, състрадание, възмущение и учудване се редуваха бързо едно след друго. Дейзи знаеше предварително двата въпроса, които вероятно щеше да зададе Кики, когато най-сетне проумееше цялата истина за чутото.

— Но защо Рам не иска да плаща издръжката на Даниел?

— По този начин той си отмъщава на мене. Имахме сериозни и постоянни кавги по семейни въпроси и нищо не може да ни промени или сдобри. Повярвай ми, това е краят. Той въобще не счита Дани за своя сестра — никога не пожела да я види. Безпредметно е да се говори с него.

— Тогава защо не ми позволиш да ти помогна? — попита Кики, догаждайки се по нейния тон, че не е редно да разпитва за естеството на семейната кавга.

— Бях сигурна, че ще го предложиш. На първо място, трябва да се справя сама, защото това ще бъде постоянно задължение. Дори ти, с твоята щедрост, не можеш да поемеш издръжката на чужд човек за неопределено време. Но никога няма да ти откажа от гордост да взема в заем няколкостотин долара, докато получа чека за първата си заплата.

Това, което не очакваше, беше последната реакция на Кики.

— Аз също напускам университета. Заминаваме заедно — обяви тържествено Кики, когато Дейзи успя най-сетне да я убеди, че не може да приеме редовното ѝ подпомагане за издръжката на Дани.

— Никога! Няма начин да го направиш! И дума да не става! Не мога да стана причината да не получиш някаква диплома. Майка ти не ще ми прости никога. Но аз ще наема апартамент, достатъчно голям за двете ни, и в минутата, когато се дипломираш, ще те очаквам с широко отворени обятия и с половината от наема със задна дата. Остават само четири месеца. Съгласна ли си на такава сделка?

— Господи, какъв си деспот! — оплака се Кики. — Мога ли поне да платя мебелите?

— Половината от сметката.

— Предполагам, че ще бъдат от Армията на спасението.

— Можеш да накараш майка си да ни изпрати някои от излишните си вещи. Всеки, който обновява мебелировката си веднъж годишно, винаги има някой и друг стол в излишък. Идеята е, че приемаме дарения на вещи като всяка друга заслужаваща подкрепа благотворителна организация, но не приемаме пари, защото това дава на хората право да ни казват какво трябва да правим. Схвана ли?

— Можем ли да получаваме пари за Коледа или за рождения си ден?

— Естествено. И никога няма да излизаме с някой, който не плаща вечерята. Отношенията на холандците не са за нас. Заедно ще възвърнем духа на петдесетте години.

Когато изкачваше стълбите към апартамента на третия етаж в една доста порутена сграда на ъгъла на Принс и Грийн Стрийт, Дейзи усети във въздуха приятната миризма на прясно изпечени сладки. Канелени бисквити, реши тя. Само преди петнайсетина години Сохо бе считан за търговския битак номер едно на Ню Йорк. Днес беше станал аванпост на бохемството, кипящ от живот, със съзнание за собственото си достойнство, квартал на художниците, където най-често срещаната дреха беше изцапаната с бои престилка, независимо дали през живота си си пипвал четка, както презрително отбелязваше Кики.

Но тогава Кики откри как да реши вечния си проблем да намери подходящо облекло за средата, в която е попаднала. Благодарение на навременната кончина на баба си, стана достатъчно богата, за да се превърне в собственик, продуцент и примadona на един частен театър,

който нямаше, ама съвсем нищо общо с Бродуей, наречен „Второкласна гостилница“. Тя беше всепризнатата Етел Баримор — Сара Бернар на Сохо и се обличаше в съответствие с пиесата, която се поставяше в момента. Нейната последна постановка „Елегия за бледорозовия фагот“ поддържаше залата достатъчно пълна, особено в почивните дни, когато много от жителите на централните райони на Ню Йорк решаваха да прескочат до Сохо, за да видят как вървят работите в бохемския квартал. Като пое главната роля като единствената актриса, на която можеше да се довери, Кики се движеше през последните седмици в една комбинация от бледолилаво трико, розови чорапогащи, морави кожени ботуши и виолетова боа от пера, които обаче ѝ отиваха възхитително.

Дейзи отключи апартамента и надникна в стаите. Апартаментът беше празен. Това означаваше, че Кики вероятно бе все още в театъра и Тезей беше с нея. Кучето се бе примирило да прекарва деня върху голяма възглавница в краката на Кики или да се върти около нея в театъра. Чувстваше се щастливо единствено, когато Дейзи си беше вкъщи. Бе невъзможно да води на снимките едно ловджийско куче. Таблата на момчето, което се грижеше за храната на снимачния екип, щеше да бъде ометена преди първият сънлив глас да поръча датско сирене за закуска.

Жилището на Кики и Дейзи в Сохо не беше един от онези огромни гълъбарници, превърнати от много художници в места за живеене, в бившите промишлени сгради на квартала, в стил железобетонни дворци. Беше апартамент с напълно човешки размери в една занемарена сграда, на първия етаж, на която се помещаваше картинна галерия. Беше просторен — достатъчно голям, за да побере една разхвърляна всекидневна, три спални, отделно студио за Дейзи, голяма кухня и две бани, които, за съжаление, по всичко личеше, че все още бяха с оригиналните си водопроводни инсталации. Стилът на мебелировката би могъл да бъде наречен единствено свободно плаващ. В различни моменти апартаментът съдържаше части от реквизита на пиесите, които поставяше Кики, вехтории, купени от търговците на стари вещи в квартала, както и изящни мебели, докарани от Грос Поинт. Единствените постоянни неща бяха камината, материалите, с които работеше Дейзи, две сравнително прилични легла и паното на стената във всекидневната, нарисувано в момент на вдъхновение от

техен приятел, което пресъздаваше пасторални сцени с главно действащо лице самият Тезей, когато извършва криминалните си набези в селски дворове. Нито Дейзи, нито Кики имаха инстинкти на домакини и когато не бяха поканени навън на вечеря — нещо доста рядко наистина — купуваха деликатеси от близкия магазин. Когато трябваше да се погрижат за закуската си, отиваха зад ъгъла, където продаваха на количка понички и кафе за петдесет и пет цента и, за учудване, предлагаха и пресен сок от кокосови орехи.

Дейзи се отпусна с въздишка на облекчение върху последната придобивка — мека кушетка, тапицирана с кафяв сатен, получена наскоро от майката на Кики. Всеки път, когато тя им изпращаше нови мебели, те бързо продаваха старите. Елеонор Каванъф беше учудена, че те бяха в състояние да поемат такова количество предмети, но, както отбелязваше с неодобрение, те сигурно отиваха в *оня* театър... на Кики. Слава богу, че баба Люис не беше жива, за да види какво бе станало с парите ѝ. Въпреки че, ако тя беше жива, парите нямаше да отидат в театъра... ох, няма значение, само да не узнава тези ужасни подробности.

— Тя наистина се вълнува — бе казала Кики. — Знам със сигурност, че се перчи с мене в местния клуб — нарича ме меценат на всички изкуства.

Дейзи се надигна от удобната кушетка и съблече бейзболното си яке. Беше го купила веднага след като започна работа като асистент продуцент при Норт. В първия си работен ден тя се беше появила с най-новите си джинси, току-що изгладени, най-хубавия си кашмирен пуловер с висока яка и едно карирано яке за езда, направено по поръчка в Лондон преди години.

— О, не! — изсъска Бутси, като видя Дейзи.

— Какво има? — запита разтревожена Дейзи.

— За Бога, нужно ли е да изглеждаш като червива от пари?

— Но това е най-старото ми яке!

— Точно там е въпросът, глупаче. От сто километра вони на прекрасен вълнен плат. А освен че ще вършиш работа, ти трябва да прекарваш колкото е възможно повече време в установяване на приятелски отношения с екипа, тъй че да ти казват всичко, което е нужно да знаеш. Нещо, за което положително аз не разполагам с време. Ти ще ги отрупваш с въпроси от сутрин до късна вечер и,

разбира се, ще зависиш от добрата им воля. Те са най-сладките момчета на света, ако решат, че имаш нужда от помощ, но няма начин да я получиш, ако изглеждаш като момиче, тръгнало за развлечение на работа. Якето ти говори, че ти яздиш, че ти си яздила много години и със сигурност имаш в гардероба си още по-хубави дрехи за езда, които най-вероятно използваш. А това ги натъжава. Така че, отървавай се възможно най-бързо от него!

— Но мисля, че ти изглеждаш достатъчно добре и скъпо облечена — възрази Дейзи.

— Аз съм продуцент, хлапето ми. Мога да се обличам, както поискам.

Сега, когато Дейзи заемаше мястото на Бутси и получаваше четиристотин долара на седмица, от време на време обичаше да облича бейзболното яке. То ѝ напомняше за онези безумни, изпълнени с паника първи месеци, когато — точно както беше предвидила Бутси — тя сновеше без дъх от майстор към сценичен работник, от звукооператор към асистент оператор, от фризьор към художник декоратор, от реквизитор към скриптер, задаваше им безброй въпроси, които сега ѝ се струваха невероятно глупави, записваше на едно малко тефтерче всеки техен отговор. Бейзболното яке ѝ беше спечелило приятели, самият факт, че то съществуваше, ставаше причина за много диалози между изпълнени с носталгия по стария бейзболен тим съмишленици. Якето я беше превърнало в едно от момчетата в момент, когато отчаяно се нуждаеше от това.

Погледна часовника си. След час трябваше да я вземат за вечеря в Ла Гренуил, след което щяха да присъстват на премиерата на нов мюзикъл в Хол Принс. Домакинята ѝ госпожа Хамилтън Шорт живееше в огромно имение в Мидълбърг, имаше три деца и нито едно от тях не беше рисувано от Дейзи... все още. Настъпи часът на Пепеляшка, помисли си тя и неохотно се надигна, за да отиде в стаята си и да започне преобразяването от работещо момиче в принцеса. Поточно в машинка за пари, ако искаме да бъдем докрай искрени.

Рам беше на тридесет години. Живееше в съвършена къща на Хил Стрийт, само на крачка от площад Бекерли. Домът му бе декориран от Дейвид Хикс със строго ергенско великолепие. Беше

член на Уайт Клуб, един от най-затворените и трудно достъпни британски клубове. Членуваше също в Марк Клуб — частен ресторант, любимо място на най-изискания и привилегирован млад елит на Лондон. Костюмите му, които струваха деветстотин долара всеки, се шиеха в „Х. Хънтман и синове“, който беше най-добрият шивач в Англия. Там шиеха и всичките му костюми за езда. Считаха го за един от най-точните стрелци на Британските острови, той притежаваше две ловни пушки, изработени по поръчка във фирмата „Джеймс Парди и синове“, основана по времето на крал Джордж III. Направата им отне три години, заплати петнадесет хиляди долара за двете, но чакането си заслужаваше. Обувките и ботушите идваха естествено от „Лобс“ и струваха от двеста петдесет и пет долара нагоре, в зависимост от модела и кожата. Колекционираше редки книги с голям размах и авангардни скулптори — с по-скромен размах. Пижамите му бяха от бяла коприна, върху тях обличаше виненочервени халати от плътна коприна, ризите му бяха от най-фин висококачествен памук, ушити по поръчка в „Търнбол и Асер“. Намираше „Сулка“ за прекалено вулгарен. Никога не излизаше от къщи без чадъра си от „Суейн, Адни, Бриг и Синове“. Беше направен от черна коприна, ствола и ръкохватката бяха изработени от цяло парче американско твърдо дърво. Не носеше шапка, може би щеше да сложи след десет години, освен за риболов, езда и ветроходство. Черната му коса беше подстригвана в уединението на старинните, облицовани с дърво, стаи на „Тръмпър“ на Кързън Стрийт. Вечеряше навън всеки ден, с изключение на неделя.

Името на Рам се появяваше често в сладникавата светска хроника, подписана от „Дженифър“, на списание „Харпърс енд Куин“. Дженифър неизменно го описваше като „забележително красивия и абсолютно очарователния принц Джордж Едуард Уудхил Валенски!“ Често бе споменаван и в тенденциозно заядливите коментари на Найджъл Демпстър в „Дейли Мейл“, който понякога го наричаше „последния, ако смеем да се надяваме, от белогвардейците“, въпреки че Рам бе взел твърдото решение да не се присъединява към Монархистката лига, ръководена от маркиз Бристол. Не се интересуваше от групата, която считаше преди всичко повърхностна, нито пък изпитваше удоволствие да се бута сред разни велики князе в изгнание, които дори и да се окажеха братовчеди на императора, почти сигурно бяха изпаднали в крайно нуждаещо се положение.

Търговският му нюх му помогна да умножи многократно състоянието си. Беше основен съдружник в един инвестиционен тръст „Лайън Менъжмент Лтд“, който се занимаваше изключително успешно с упражняване надзор върху влагането на големи суми от пенсионните фондове на профсъюзите и корпорациите във високо рентабилни международни операции.

Ако пожелаеше да прекара почивните си дни в някое от провинциалните имения, които все още съществуваха във Великобритания, въпреки високите данъци, Рам трябваше само да вдигне слушалката и да се обади на един от десетките лордчета, с които учеше в Итън. Същият брой от най-одухотворените и привлекателни красавици през 1975 биха го поканили с ентузиазъм в леглото си, защото Рам беше винаги един от малката група богати младежи от добро семейство, чиито имена се включваха в списъка „Английски ергени, най-добра партия за женитба“.

Все пак положението му в британското общество нямаше нищо общо с парите и титлата му. То се основаваше на нещо, което никога не беше го блазнало като юноша — земята. Земя, която той наследи от семейството на майка си, така малко зачитано от него в детството му. Майка му беше единствено дете в едно нетитулувано семейство — Уудхил от Уудхил Мейнър в Девън. Това беше род на скромни земевладелци, който живееше по тези земи още преди завладяването на Англия от норманите, презиращ всички парвенюта, били те наскоро титулувани графове, чиито корени не отиваха по-далеч от осемнайсети век, или новобогаташи принцове, чиято дейност направи велика Англия през викторианската епоха.

Важното за Валенски, по всеобщо мнение, беше, че след смъртта на дядо си наследи Уудхил Мейнър и деветстотин акра обработваема земя. Собствеността над тази малка част от Англия го поставяше в един списък с негово кралско височество принц Майкъл Кентски, Никълъс Соамс, внук на сър Уинстън Чърчъл, маркиз Бландфорд, който един ден щеше да стане двайсетия Херцог Малбороу и Хари Съмърсет, наследник на херцог Бофорт. Без имението Уудхил и неговите селски ниви, огромното състояние на Рам и титлата му винаги щяха да бъдат малко чуждоземни. Когато обаче зад тях стоеше Уудхил, вдъхващо увереност със статута си на графство, те можеха да бъдат оценени по достойнство.

Рам ходеше в бюрото си в Сити всеки ден и работеше неуморно. Връщаше се вкъщи пеша, защото считаше ходенето за необходимо физическо упражнение, преобличаше се за вечеря, отиваше в заведението, избрано за съответната вечер, пиеше малко, прибираще се вкъщи в съвсем приличен час и лягаше да спи. Рядко организираше гостуване в провинцията в почивните си дни и не по-малко рядко посещаваше леглото на някоя млада жена. Когато все пак го правеше, никога не се срещаше повторно с една и съща жена, не желаше да окуражава досадни връзки или да подхранва фалшиви надежди.

Когато отпразнува трийсетия си рожден ден, Рам реши, че трябва да разгледа идеята за брак с подходяща жена. Не незабавно, но евентуално. Оглеждайки се около себе си в Уайт клуб, където беше поканил на вечеря свой партньор, той отбеляза колко различна беше атмосферата тук в сравнение с шумните, изпълнени със забързани хора заведения, в които обядваше. Само десетина маси бяха заети, много от тях от самотни, стари мъже, които явно проявяваха към виното си и храната по-голям интерес, отколкото той считаше за приличен. Започна да прехвърля през ума си списъка на евентуалните съпруги с присъщите си практикизъм, липса на чувство за хумор и ревностност, които съответстваха на външното му поведение.

Рам знаеше отлично, че колкото и за изгодна партия да го считаха, не го харесваха. Не разбираше защо, но това имаше малко значение за него. Някои мъже прекарваха времето си в натягане да се харесат, други намираха, че могат да се вършат по-полезни неща. Беше обаче високоуважаван сред широкия кръг на познатите си и той чувстваше, че това е важното, главното обстоятелство.

Когато във „Вог“ или в други списания — английски, френски и американски, се появеше снимка на Дейзи по време на конните ѝ уикенди, Рам ги разглеждаше с горчиво неодобрение. Изпитваше отвращение от работата ѝ при Норт, която считаше за низка, вулгарна и достойна за презрение. Считаше живота ѝ за лишен от благоразумие. Когато някой случайно го запитваше за Дейзи, той полагаше усилия да го осведоми, че тя е само негова природена сестра, която няма английска кръв, и той изобщо не иска да знае и още по-малко го е грижа за личния ѝ живот. Ако не бяха мечтите му за Дейзи, любовта му към нея — безнадеждната, безкрайната, разяждащата го, унищожавашката го, никога ненамаляващата любов, която го измъчваше

безспирно, седмица след седмица, година след година, той почти би повярвал в думите, казвани на неговите познати. Колко страстно желаше тя да бъде мъртва!

Заседателните зали, почти без изключение, са проектирани, за да направят силно впечатление, но малко от тях бяха толкова категорични като студиото на Фредерик Гордън Норт, помисли Дейзи. Винаги с учудване разглеждаше и преценяваше строгата мебелировка, умишлено разпръсната из помещението, преднамерено ненатрапващите се, неприветливи стени от варосани тухли и голите, лакирани в черно, дървени подове. Дори и най-неизкушеният човек щеше да се впечатли от строгия лукс на хромираните столове от „Кнол“, тапицирани с оловносива кожа, и от аскетичния вид на огромната, гола, овална заседателна маса, покрита с бял мрамор. От своето място на масата Норт командваше табло с копчета, с които даваше знак в прожекционната кабина кога да бъде загасено осветлението в залата, да се спусне екрана от тавана и да започне прожекцията на рекламния филм — нещо, което караше и най-опитните клиенти да се изправят на столовете и да съсредоточат вниманието си. Заседателната зала заемаше последния стаж на триетажна сграда, някога музикално училище, която се намиреше на „Ист“ № 80, между Първо и Второ авеню. Преди седем години Норт бе закупил сградата и я бе превърнал в едно от малкото частни рекламни студия в Ню Йорк. Първият и вторият стаж образуваха едно огромно звукозаписно студио, което можеше да бъде аранжирано по хиляди различни начина. Само последният етаж се използваше за канцеларии. Норт притежава собствени камери, осветление и друго оборудване. След като болшинството от режисьорите на рекламни филми бяха принудени да включват разходите за наем на студио и на снимачно оборудване в офертите си за дадена работа, а повече от рекламните агенции търсеха най-малко три оферти за всяка поръчка на реклама, която щяха да договорят, Норт беше в състояние да предложи най-изгодните условия, когато харесаше някоя рекламна идея, независимо от високото си лично възнаграждение.

Сега, през есента на 1975, шест месеца след снимките на рекламата на лака за коса, в заседателната се провеждаше важно съвещание. Преди да поеме изпълнението на някоя нова реклама, Норт обикновено се съвещаваше само с Дейзи и Арни Грийн, но днес той настоя всички ръководни служители от студиото да присъстват на първото организационно заседание във връзка с коледния рекламен клип на „Кока-кола“.

Дейзи вече познаваше хората, събрани около заседателната маса, толкова добре, че ги чувстваше почти като продължение на себе си. Тук беше Хюби Трой, волнонаемен сценограф, с когото Норт работеше толкова често, че би могъл да се брой като част от личния състав на студиото; двамата млади асистент продуценти, наскоро дипломирали се в Принстън, които щяха да учат или да се опитват да учат занаята, а после да потърсят нещо по-добре платено; Аликс Ъпдайк, нейна асистентка, която отговаряше за гардероба и изпълнителския състав от манекени и артисти — високо, скромно облечено момиче, преди това редактор в „Гламур“, и Уинго Спаркс, двадесет и деветгодишният оператор, облечен в измачкани дочени панталони и изцапан с петна пуловер за тенис, разплетен на шест места. Дейзи беше сигурна, че той сам дърпаше преждата на пуловера.

Уинго се бе дипломирал в Харвард и беше син на един от най-значителните кинооператори и племенник на друг. Ако не бяха тези му семейни връзки, той трудно щеше да се добере до сдружението на кинооператорите, контролирано не по-малко строго от средновековна гилдия. Работеше като асистент оператор на своя чичо нужните пет години, докато получи собствената си карта за членство в сдружението. Норт винаги бе предпочитал да работи с млади хора, защото бяха възприемчиви дори към най-щурите от новаторските му идеи. Като собственик и режисьор на студиото имаше право да снима сам, без да притежава карта на кинооператорското сдружение, но той не обичаше да се занимава с техническите подробности в разгара на снимките, а предпочиташе да съсредоточи вниманието си върху артистите и цялостната постановка.

Погледът на Дейзи се задържа с обич на Арни Грийн, бизнес мениджъра, който все още не можеше да повярва, че след като се бе трудил почти през целия си съзнателен живот в Е.Ю.Е. и беше отговарял за четиристотин служители, още работеше в такъв „бутик“

като студиото на Норт. Много от най-значителните режисьори в бранша предпочитаха да работят в малки, компактни павилиони и въпреки че Арни ненавиждаше думата „бутик“, като абсолютно неподходяща за едно мини киностудио, именно този термин се беше наложил в рекламната индустрия.

Накрая Дейзи разгледа жизнерадостната, елегантна фигура на Ник Гърка, на редовна работа при Норт като негов посредник, който получаваше комисионни от сключените с негова помощ нови договори. Доколкото Дейзи знаеше, Ник беше единственият човек в Ню Йорк, попаднал в рекламния бизнес посредством бейзбола. В средата на шейсетте години, когато всяка голяма рекламна агенция образуваше свой бейзболен отбор, които се състезаваха ожесточено един срещу друг, един от редакторите в „Дойл, Дейн и Бернбах“ бе чул за едно порториканче, което живее в квартал Барио, което било най-добрият питчер на север от 125-та улица. Само проформа той му предложи работа в агенцията след завършване на училище, колкото да осигури участието му в отбора. Но Мануел огледа с пронизателно око работата на агенцията и намери, че му харесва повече, от което и да е друго многообещаващо бъдеще в испанския Харлем. Високият, предизвикателно красив юноша се кръсти сам Ник Гъркът и ето го сега, печелеше годишно над сто хиляди долара, облечен в костюми от седемстотин долара, обядва всеки ден в „21“ и се докопва до най-значителните договори за реклами с лекотата, с която гущерът лови мухи с език. Той можеше да обработва клиентите си внимателно и акуратно като водач на кралски слон по време на лов на лъвове в Индия.

Норт тъкмо щеше да помоли всички да се изкажат по реда си, когато Ник взе думата.

— Компаньерос, държа в ръцете си резултати от ново проучване на общественото мнение на Галъп — каза той, като размаха една изрезка от „Ню Йорк Таймс“.

— Задръж, Ник — прекъсна го Арни, който знаеше, че, веднъж започнал да говори Ник Гъркът, времето бе загубено.

— Ти чакай! Нищо не разбираш! Това засяга всички нас, Арни. Тези, които страдат от еврейско чувство за грях, италиански свян и сицилианско смирение, моля да пазят тишина и да съсредоточат вниманието си. Това проучване засяга честността и етиката на

различните професии, така както ги възприема средностатистическият американец.

— Това няма нищо общо с Кока-кола, Ник — каза нетърпеливо Норт. — Защо просто не излезеш навън да се поразкараш? Няма ли някой гладен, богат и потенциално доходоносен клиент, когото да поканиш на обяд? Хайде, чака ни много работа.

— Няма да стане, преди да ви съобщя добрите вести — каза Ник, който, като всеки посредник, считаше за въпрос на чест да бъде много по-помпозен от работодателя си, който осигурява хляба му. Нюйоркските посредници, истинска мафия от ултрамодерни супер измамници, считаха себе си за действителните творци на сделките — истински руски хрътки сред сбирщина от помияри.

— Ето, чуйте, внимавайте да не получите удар: на първо място, с най-висок рейтинг, са духовниците; следват лекарите и инженерите. От *двайсет* професии, забележете *двайсет*, на предпоследно място по своя рейтинг идва нещо наречено „практикуващи рекламаджии“. Това, компаньорос, сме ние, включая момчета и момичета. Четиридесет и три процента от цялото шибано американско обществено мнение дава много ниска, повтарям много *ниска оценка* на нашата професия за, цитирам, „честност и етични стандарти“. Единствената професия, която е поставена по-ниско от нашата „продавачи на коли“! Ние имаме по-нисък рейтинг дори от държавните служители! Не чувствате ли всички вие, че трябва да изразим протеста си? Може би един протестен поход до Вашингтон с подходящи плакати, които да съобщават колко чисти, неподкупни, патриотично настроени и прости, обикновени, покъртително добродушни хора сме ние? Не мога да си представя, че ще продължим да седим в тази зала и ще ги оставим да издевателстват над нас. Хора, нямате ли гордост? Поне една малка, едва забележима капчица гордост? Това предизвикателство не може да остане ненаказано! — Безупречните му зъби блестяха на смуглото му лице, разкрити от подигравателната му усмивка, с която слушаше дюдюканията, освиркванията и възгласите на възмущение, изпълнили стаята.

— Ник, като човек, който страда от гръцки огън, без никога да е стъпвал в Атина, ти трябва да станеш изразител на възмущението, което изпитваме всички ние. Вън! Оберкелнерите на целия свят горят от нетърпение да те обслужат — каза твърдо Норт.

Когато посредникът излезе от залата, Арни Грийн каза дълбокомислено:

— Щом лекарите се радват на толкова висок рейтинг, откъде тогава идват толкова дела за недобросъвестно изпълнение на професионалните задължения?

— Всеки знае, че проучванията на Галъп са нагласени — намигна Норт лукаво. — Забрави го, Арни. Сега, когато се отървахме от господин Великолепни, можем да говорим за разнообразие и за реклами. Предупреждавам ви, всеки, който реши да не си води бележки, горчиво ще съжалява за това. Това е деветдесетсекундна реклама и сюжетното табло може да направи една продукция на Макс Райнхардт да изглежда като мишо говно. Не само това, Люк Хамърстейн ще забавлява телезрителите, а през целите деветдесет секунди нито веднъж не ще бъде показан продуктът — това е нещо абсолютно ново, съвсем различно от това, което останалите правят.

— Няма да се показва продуктът? — попита Арни Грийн с такова изумление, че чак заекна.

— Не. Няма да бъде показан, нито дори споменат цяла една невероятна минута и половина! После, в самия край, чуваме гласа на Хелен Хейес: „Както и да празнува вашето семейство Бъдни вечер, Кока-кола ви пожелава весели празници и щастие през цялата година!“

— Каза нещо за смешки? — попита Дейзи.

— Да. Люк нарича това „Комичната страна на Коледата“ и е сериозно развълнуван от идеята си. Успял е да придума Кока да се откажат от монтажа на коледни вечери, снимани из цяла Америка, смесица от различни етнически особености, стандартното време за прозевки на средния американец; Люк им внушил тази своя идея. Не съм ли казвал винаги, че той е най-добрият директор на продукция в света?

— Да-а. Но вие двамата обикновено не работите заедно. През цялото време се карате за нещо — промърмори Дейзи, която все още изпитваше съмнения около всичко това.

— Истина е — Норт я погледна неодобрително заради прекъсването. — Люк е близък мой приятел, но живее с убеждението, за съжаление споделяно от много хора от рекламните агенции, че заложена *концепция* е това, което продава стоката, и тази концепция започва и завършва с агенцията. Ако питаш тях, единственото нещо,

което прави един режисьор, е да даде живот на тази концепция. Аз твърдя, че както концепцията, така и начинът, по който я претворявам на екрана, в крайна сметка свършват работа — нивото на моя вкус, ако позволите изрази. Това е причината за постоянните ни стълкновения. Аз искам своя дял в заслугата за това, Люк иска неговия дял и за нещастие, ако се съберат заедно, двата дяла доста надхвърлят стоте процента.

Както и да е. Сега тази реклама е ясно очертан случай. Той се нуждае от моята помощ. И го знае! Със сюжетното табло, което ни предадох, ще се получи или една умерена, малко глуповата смешка или страхотна класика — острите, ъгловати черти на лицето на Норт, дългият му нос, който свършваше сякаш внезапно, дори луничките му потръпваха от нетърпение. Норт чуваше рева на тълпата, събрана под купола на цирка, подготвяше се за момента, когато щеше да влезе в клетката и да покаже на зверовете кой е господарят. Дейзи го беше виждала в подобно състояние и преди, много пъти, но сякаш за първи път бе толкова възбуден от предизвикателството.

— Разрешавате ли човек да попита какво означава „Комичната страна на Коледа“? — намеси се Уинго с провлачен, нахален глас.

— Всичко онова, което се поглъща като топъл хляб от публиката: трийсет секунди зад кулисите на едно коледно училищно представление, трийсет секунди с едно осемчленно семейство, което се опитва да се напъха в петместна кола, натоварени с обемисти подаръци, със ски и каквото друго успееш да измислиш, които отиват на Бъдни вечер при бабата, и накрая, трийсет секунди с украсяване на проклетата коледна елха, когато всичко върви наопаки и човек може да получи душевна травма за цялата година — започвате ли да схващате картината? И леко, много внимателно пробутване на концепцията — Кока не искат да вдигат излишен шум по време на специалната коледна програма на Си Би Ес, ето защо, Арни, няма да показваме продукта.

— Има ли външни снимки? — попита Хюби. Той беше започнал вече да скицира бързо в скицника, който винаги носеше със себе си.

— Слава Богу, не, всички снимки ще правим в студио. Хюби, ти имаш не един, не два, а три — брой добре — цели три оградени от три страни със стени декора, които трябва да построиш. Никой не е виждал подобно чудо сигурно от една година, затова изчезвай, ти знаеш добре какво трябва да се прави — ето ти копие от сюжетното табло. Искам

всичко да бъде като за средна ръка хора, но много приятно и автентично, дяволски автентично, така че да усещаш миризмата на коледното дърво, на децата зад кулисите, да подушваш дори оная кола, в която искат да се напъхат твърде много хора.

Когато Хюби излезе, Норт прикова със суровия си поглед това, което беше останало от неговата аудитория, и продължи:

— Дейзи, ти и Аликс внимавайте сега. Съставът на изпълнителите е от много важно, изключително значение — знаете как изглеждат обикновено рекламите на Кока-кола. Абсолютно всички чистокръвни американци, много зъби, много руси коси — можеш да населиш отново половината Скандинавия с манекенките. Не искам нищо такова. Този път ще бъде различно — ние не рекламираме Кока, за да ви направим щастливи или известни. Ние ви пробутваме цялата смешно ужасна бъркотия, която се случва по Коледа, и ви казваме — просто се посмейте. Така че, никакви панамерикански кандидат кралици на красотата. Много хора се чувстват достатъчно потиснати по Коледа, като гледат целия този разкош около себе си. За децата от рождественската пиеска — не искам малкия Джими от сапуна „Айвъри“ или малката Ръсти от пастата за зъби „Крест“, искам истински деца, късогледни, дебели, пъпчиви, сополиви. Искам хора непрофесионалисти, които се поддават на обработване като мека глина. Не ми хвърляйте такива смразяващи погледи. Мислите, че нямам представа колко по-трудна ще бъде цялата работа? По дяволите, госпожи, ако едно дете не може да стои мирно, да се концентрира и да изпълнява указания, тогава все едно, че говорим за домашно кино. Искам да използвам шанса, който ми се дава, защото това трябва да изглежда като коледна пиеса на живо, на реално съществуващо място, а не в рая на телевизионните реклами.

— Норт — попита Дейзи и в гласа ѝ звучеше съмнение, — *всичко* това включено ли е в сюжетното табло? Сигурен ли си, че клиентът иска точно такива деца? Кока-кола *винаги* избира хора, похубави от самия живот.

— Дейзи, ще ми направиш ли една малка услуга? Престани да се опитваш да тълкуваш думите ми! — той ѝ се озъби силно раздражен. — На това сюжетно табло има една дузина деца, добре подбрана смесица: три негърчета, три бели, всякакви цветове на косите, две с дръпнати очи и две порториканчета. За другата сцена ни трябва девет

души, които украсяват елхата и още осем за епизода с колата, плюс едно куче, огромно и всяващо ужас куче — рошаво, ръмжащо, озъбено куче... не някое мило животинче... също, едно бебе на девет месеца. Намерете ми най-кротките бебета на света, помнете, че не можем да ги държим дълго под светлините на прожекторите. Така че трябва да имаме десетина в резерва. Всичко да се провери! Но гледайте да ми домъкнете само една позната физиономия и ще ви откъсна главите! Това ще бъдат дикенсовите „Коледни песни“ на коледните реклами.

Арни Грийн погледна към тавана. Знаеше какво се случва, когато Норт се запали истински по някоя поръчка. Независимо от това колко често той заявеше, че е в рекламата, а не в шоубизнеса, трябваше да прегледат много внимателно бюджета, за да получат точно каквото той искаше, защото нямаше да отстъпи и на милиметър. Не беше сигурен какво точно значат думите „достатъчно добър“. Както и да е, той беше собственикът на студиото и тази година печалбите бяха добри, тъй че беше в правото си да се позабавлява малко.

— Уинго — Норт се обърна към младия оператор. — В момента три холивудски студии снимат филми в града. Сигурно ще имаш трудности да събереш екипа, който искаш, така че размърдай си задника и започвай да звъниш по телефона. Кажи им, че ще бъдат ангажирани четири дни, а снимките ще започнем след десет.

— Четири дни? Откога не можем да заснемем деветдесет секунди за три дни?

— С деца и кучета, и бебета? Сто на сто ще се наложи да повтаряме снимките. Ако им кажеш три дни те може да поемат някакви ангажименти за четвъртия, мисля, че не би искал да се лишиш от операторския си екип, преди да приключим снимките?

— Идеята не е особено привлекателна — каза Уинго.

— Тогава какво търсиш още тука?

— Чудесен въпрос — отвърна весело той и се надигна от стола. — Всичко изглежда по-лесно, отколкото ще бъде, Норт. Слава Богу, че Люк поне не поиска от нас да пресъздадем „Атмосфера на Робърт Алтман“. Разбира се, че не, това ти не би могъл да го постигнеш!

Преди да стигне до вратата Норт реши да го жегне за довиждане с остена:

— Уинго, млади момко, чувам от моите секретарки, че оная твоя млада дама, на име Морийн, ти се обажда през десет минути по телефона. Защо не вземеш да я оправиш, та да се отървеш от нея?

— Съжалявам, шефе, но тази сутрин нямам време за светски разговори — отвърна Уинго, като затваряше спокойно вратата след себе си.

— Това момче ще стигне далече — каза със задоволство Норт. — Харесва ми шибаното му хладнокръвие.

Сигурно ти харесва, щом е мъж, помисли си Дейзи. Но я нека се опита една жена да ти отговори така; не само ще я заплашиш, че ще ѝ откъснеш главата, но ще я разпориш, ще изтръгнеш сърцето ѝ и ще го изядеш на закуска.

— Дейзи — каза Норт, — утре отиваме в агенцията да се срещнем с Люк и неговите хора. Не смяташ ли, че трябва да се опиташ да изглеждаш като дама или поне като същество от женски пол? — той хвърли недвусмислен поглед на неодобрение на обичайните работни дрехи на Дейзи.

— Ще направя всичко възможно, но не мога да гарантирам за резултата, като се има пред вид това, което ми плащаш — отвърна Дейзи. Постоянен източник на раздразнението ѝ беше фактът, че въпреки че беше „продуцентът“ на рекламните филми и отговаряше за координирането на всяка подробност, във всяка снимка, работата ѝ не бе защитена от някакво сдружение и получаваше по-малко от останалите в студиото за повече работни часове. Норт както винаги се направи, че не чува забележката ѝ, и отказваше да признае факта, че дрехите на Дейзи са обмислено подбрани.

Скоро след като се запозна с работата си, Дейзи откри, че след като постоянно все някой я търсеше да разреши проблемите му, едни джинси и работна риза я правеха трудно забележима сред джинсовото мнозинство на снимачния екип. Беше избрала екипировка, която имаше три достоинства: беше евтина, практична и се виждаше от далеч. В студените дни обличаше обикновени моряшки панталони, каквито носеха в Американската флота през Втората световна война, с тяхната сложна комбинация от тринайсет копчета и здрав плат. През лятото носеше бели моряшки клош панталони. Тези два основни вида

панталони комбинираше с дузина тениски на младежки отбори по ръग्би, с най-широките райета и най-ярките цветове, каквито можеше да открие. В огромното, винаги разбъркано студио ходеше с маратонки и бели хавлиени чорапи, а косата ѝ бе заплетена на една дебела плитка, високо на главата, която падаше на едното ѝ рамо, но поне не закриваше лицето ѝ.

Щом искаш да изглеждам като дама, ще си го получиш, Норт, помисли си Дейзи. Ще ти покажа една дама, че ще припаднеш. Заседанието приключи, а тя обмисляше как ще се облече за утрешния ден: костюм Мейнбокер от 1934, високи токове, кок и ръкавици — ти, мръсно копеле!

Независимо от това как ругаеше наум Норт, тя не преставаше да се учудва на непрестанно бликащите свежи идеи, които той сякаш измъкваше от неизчерпаем склад, скрит дълбоко в ума му. Най-високата оценка, която бе получавала от него след успешното приключване на снимките на сложен, труден рекламен клип, беше: „Вероятно се получи нещо“. За да спечели тези четири думи тя трябваше да прескача всяко препятствие, без значение каква бе височината му, като ездач, който се бореше за място в олимпийския отбор по конен спорт. Можеше да разбере, си казваше, опитвайки се да съди честно, защо толкова манекенки държаха да ѝ кажат колко омайващо, божествено привлекателен е шефът ѝ. Те просто не го познаваха така добре като нея. Как бе възможно те да си представят суровостта на този мъж, липсата на човешка топлина? Той блестеше, но със студена светлина. Въпреки всичко Дейзи се стараше всячески да му угоди с пълното си себеотдаване в работата. Беше усъвършенствала способностите си през последните години и изпитваше удоволствието на майстора от свършената работа. Всеки снимачен ден — ясен, добре организиран, изпълнен с напрежение, детайлите, на който, без нейна помощ, никога не биха били съединени в едно цяло. Тя тържествуваше, когато в момент на вдъхновение намираще решение на неизбежните екстрени обстоятелства, съпътстващи снимките на един филм. Колкото и да звучеше нескромно, тя знаеше, че е добра, много, много добра в това, което правеше. Проклет да е, но нито веднъж, дори един-единствен път той не беше го признал!

Доста рядко създателите на телевизионните реклами имат шанса да нарушат правилата. Обикновено те са почти напълно ограничени да работят в свят, в който една демодирана четка за зъби може да съсипе живота на жената, докато в същото време, идеално белите зъби ѝ гарантират любов и щастие; свят, в който чаша слабо кафе разваля цялата сутрин на съпруга ѝ, докато мъжествеността му се утвърждава от марката бира, която той консумира; те населяват вселена, където гъстата, блестяща коса представлява най-драгоценното съкровище, а влажните подмишници са постоянно дебнеща заплаха; територия, на която най-близките приятели съществуват, за да правят критични забележки, а в избора на един или друг вид тампон се състои разликата между волното, изпълнено с удоволствие от спорта, съществуване и постоянния живот в състояние на потиснатост. Един заплашителен свят, в който последната надежда остава в правилния избор на застраховката за живот или на новия комплект радиални гуми за колата; свят на безкрайни физически усилия, в който съвсем нормални, симпатични жени са осъдени доживотно да представят доказателства за безупречно чисти подове, искрящи тоалетни чинии и дори за пране без нито едно петънце; свят, в който хората, които приемат медикаменти с добавка на желязо за поддържане на своята жизненост, едва ли изглеждат достатъчно възрастни, за да упражняват правото си на глас; свят, в който най-добре оборудваният медицински кабинет със сигурност не ще разполага точно с онова лекарство, благодарение на което главоболието и настинките са не само поносими, но почти приятни. Когато този свят не е обзет от паника, плановете за неговото унищожаване се осуетяват от хора с цъфтящо здраве, които прекарват незабравими дни в далечни, екзотични места и всичко това благодарение на един лосион за след бръснене и на безпогрешно избраните сенки за очи. В страната на рекламите е напълно естествено да използваш нецензурни думи, за да пробуташ запалки за цигари — не е възможно да са искали да кажат нещо мръсно с „Шибни моя Бик“, абсурд! Но рекламите за сутиени не могат да покажат една жена, която си закопчава сутиена, пътят не съществува и една бременна жена никога не изпитва желание за физически контакт с мъж, дори със собствения си съпруг. Има правила в рекламата, които не позволяват на една жена да смуче показалеца си пред камерата. Пеещите котки продават котешката храна по-добре от всяка друга реклама в цялата

история на рекламния бизнес, но сценаристите бяха творили ръкописа, облети в студена пот от страх и терзания, защото не бяха сигурни дали новата идея ще ги направи герои или безработни. Когато десетсекундните реклами ставаха все по-популярни, а проучванията на мнението на зрителите показваха, че те трудно помнеха реклама, носеща повече от едно послание, и преди всичко с увеличаването на тарифите за най-гледаното телевизионно време, когато всяка секунда струваше десетки хиляди долара, възможността да допуснеш скъпоструваща грешка се увеличаваше и всички се стараеха да залагат на сигурно.

Люк Хамърстейн бе убедил шефовете си да последват интуицията му в коледната реклама на Кока-кола, а тая интуиция можеше да свърши с катастрофа. Ако някой някога беше казал на Люк Хамърстейн, необуздания, блестящ дипломант на необузданото, блестяща Школа по визуални изкуства на 23-та улица в Ню Йорк, че един ден ще му се налага редовно да изпраща за одобрение най-оригиналните си идеи пред внимателно и целенасочено подбрана публика в Института по изследване на аудиторията, *преди* да може да избира дали ще ги използва или не, той сигурно би се изсмял презрително. Но това беше в началото на шестдесетте години, когато момчета чудо, облечени в дрехи от времето на Едуард, бяха грабвани от университетската скамейка и започваха работа като асистент-режисьори едва прекрачили прага на големите агенции. Бяха онези славни дни на търговските реклами, когато новаторският дух се лееше свободно; дните на „Хайде да построим иглу в пустинята и да видим дали ще се разтопи.“ Много от момчетата чудо не можаха да оцелеят през седемдесетте години, когато по-трудно се продаваше и по-мъчно се печелеха пари. Но Люк бе усетил промяната в духа на рекламите много преди тя да стане действителност. Той замени поетично контешките вариации на своето облекло със строги костюми и подходящи жилетки, започна да носи официални сини ризи с колосани бели яки и френски копчета за маншети, забождаше с карфица тъмната си, едноцветна вратовръзка и си пусна идеално оформена брада а ла Ван Дайк, която допълни последната щриха на авторитетност на аскетичното му лице. Едва доловимото, изискано излъчване на млад оксфордски преподавател замени салонните маниери, които бе култивирал в началото на своето постъпване в агенцията, и за десет

години той удивително напредна в кариерата от асистент художествен ръководител през художествен ръководител, после завеждащ художествения отдел и накрая художествен директор, който отговаря за персонал от петдесет души и годишни сметки от осемдесет милиона долара. Люк Хамърстейн, единствен син на консервативно германоеврейско банкерско семейство, беше суперзвездата на Медисън Авеню, въпреки че майка му, която намираще всички реклами за ненужни и безвкусни, никога не можеше да повярва това.

Още от самото начало Люк знаеше, че ако един художествен директор иска да напредне в рекламната агенция, не е достатъчно да изпълнява съвестно задълженията си на художествен директор. Той трябваше да бъде *неизчерпаем извор* на оригинални идеи — сценарист, продавач и експерт по средствата за масово осведомяване и проучване на общественото мнение.

Люк стоеше в центъра на една творческа революция, властта в рекламните агенции премина от хората, които творяха думи, в хората, творещи изображения. Той беше се издигнал и притежаваше огромна власт. Но никоя власт на Медисън Авеню не може да оцелее, ако не успее да продава стоките. Възможността да направи реклама за Кока-кола, без да има нужда да продава продукта, замая Люк със свободата, която му се даваше, и с отговорността, която трябваше да поеме.

Люк почти никога не присъстваше на снимките на някоя от неговите обичайни реклами, но през четирите дълги дни, когато снимаха в студиото на Норт коледната реклама на Кока-кола, се появяваше всеки ден, придружен от експерт-счетоводител, от своя заместник, сценариста и художествения ръководител, които бяха ангажирани в разработването на неговата идея още преди самият той напълно да повярва, че ще може да убеди клиента да я възприеме. Групата пристигаше не по-рано от 10:45, въпреки че изпълнителският състав и снимачният екип се събираха в осем часа. Запознат напълно с работата в едно рекламно студио, той беше сигурен, че първите снимки не могат да започнат преди 11:00. Първите три часа на всеки работен ден преминаваха в размяна на вечните реплики: „Снимаме рекламен филм както по времето, когато са строели пирамиди... всичко е усъвършенствано, с изключение на оборудването... ето там, две момчета мъкнат на гръб нещата, като че ли строим Бирманския път... ти дърпай, а ти бутай...“

Клиентите — хората от Кока също присъстваха по принуда. Понякога в началото бяха не повече от шестима, но неизменно към обяд се събираха дванайсет. Въпреки че Дейзи беше участвала в десетки заснемания на рекламни клипове, когато представителите на агенцията и клиента — „гладните кахърници“, както ги наричаше Норт — превъзхождаха по брой създателите на филма, този път обаче изпълнителите, снимачният екип и наблюдателите бяха толкова многобройни, че огромното студио се оказа тясно.

Като си припомняше всичко след приключването на снимките, Дейзи не можеше да прецени със сигурност кое беше върховното ѝ постижение в цялата афера. Дали ловкият ѝ метод да подбере деца, които изглеждаха „истински“, но в действителност бяха професионални модели? Аликс и тя трябваше да загубят четири дни, за да открият онези нещастни деца професионалисти, които не работеха в момента заради счупен крайник, ранно акне, остри проблеми с наднорменото тегло, липсващи зъби, скоби, които отнемаха от миловидността им — това можеше да се случи на всеки — или просто заради трудности с дисциплината, деца, които бяха считани за смутители на реда. Пресяха най-ценното от цяла тълпа автентични неудачници, които не биха могли да продадат една-единствена кутия с готови тестени храни за закуска, независимо от количеството захар, с което са подсладени. Тези отблъснати от рекламните агенции деца създадоха достатъчно трудности при снимките, така че Норт повярва, че са „истински“, но без професионалния им опит сцената с рождественската пиеса не само не би могла да се заснеме през изпълнения с агония ден и половина, но вероятно би отнела седмица или дори месец.

Или може би връх на постиженията ѝ беше представянето на Тезей за кучешката роля в сцената с колата? Щом Норт настояваше за трудно куче, Дейзи не виждаше причина да не спечели парите, които иначе биха отишли да се заплати трудът на някое признато куче артист. Сумата възлизаше на дяла ѝ от наема на жилището за два месеца, а, както обикновено, разходите за Дани я бяха оставили без пукната пара. Тя записа и Кики като пазач на кучето за един ден, като ѝ даде строги указания:

— Дръж го за каишката през цялото време, докато Норт даде знак. Това е моментът, в който цялото семейство най-сетне се е

натъпкало в колата, и тогава едно от децата изплаква: „Забравихме моето куче“. Тогава ти го пускаш.

Норт разгледа подозрително Тезей.

— Къде намери това животно, Дейзи. Никога не съм виждал нещо подобно.

— Не се тревожи. Кучето е със солидни препоръки.

— Но аз исках по-неприятно псе, нещо наистина рунтаво. Нещо по-озъбено — възрази той.

— Това куче има гаранции, че е неприятно — увери го Дейзи. След като беше скрила малки парчета сурово говеждо в добре закопчаните джобове на дрехите, с които бяха облечени участващите в сцената актьори, беше абсолютно уверена в изпълнението на Тезей. С ловджийска страст, разпалена от кръвта, той щеше да се нахвърли върху тези нещастници, предвкусвайки триумфа на кучешката си порода.

Тезей не ѝ изневери. Дубъл след дубъл той се провираше в колата сред осемчленното „семейство“, завираше носа си в най-интимните части на тялото, въртеше опашката си пред ядосаните им лица и ги докосваше любовно с лапата си, обзет от делириум заради бъркотията и прясната следа, която бе надушил. Всичко около него мирише на месо, но къде беше то? На края на всеки дубъл Кики се втурваше, за да го върже с каишката и му даваше по едно парче месо от плика, пълен с говежди обрезки, които Дейзи ѝ беше дала предварително, достатъчно голямо, за да успокои временно излъганите надежди на Тезей, но и достатъчно малко, за да поддържа апетита му на необходимата висота.

Към средата на снимачния ден Норт заяви с възхищение:

— Това е най-невъзпитаното псе, което съм виждал през живота си. Той ги преследва до дупка! Отлично, Аликс, отлично!

Естествено, помисли си Дейзи, той ми няма доверие дори, че мога да включа в състава на изпълнителите собственото си куче, проклето копеле такова! Норт беше още по-доволен, когато манекенката, която изпълняваше ролята на майката в сцената, разви силна алергия към Тезей и започна да киха непрестанно.

— Включи го в сценария — каза той на въртящия се наоколо сценарист. И през следващите двадесет и девет дубъла на сцената жената трябваше да повтаря, между две поредни кихания: „Ти знаеш,

че това куче ме кара да кихам!“, а невъзможният ѝ син тийнейджър отвърща: „О, мами, това е само на психосоматична основа!“. Без всякакво съмнение Тезей бе звездата на тридесетсекундния епизод, наречен от всички „По хълма към колибата на баба“.

През последния снимачен ден, когато бяха достигнали до сценката с украсяването на коледната елха, едно весело детско настроение беше обзело дори изгладнелите кахърници. Започнаха да предлагат реплики и ситуации, които не бяха включени в сюжетното табло.

— Това тук все повече заприличва на Немско-еврейския художествен театър — им каза Норт. — Приятели, имаме достатъчно много проблеми дотук, обещавам ви, че ще бъде безкрайно трудно да закърпим положението. Така че ще ми разрешите ли да ви обезпокоя, момчета, с молбата си да си затворите за миг плювалниците?

Думите му се оказаха пророчески. Всичко вървеше наопаки. Трябваше да заснемат четиридесет и пет дубъла, докато електротехниците успеят да се справят със задачата при поставянето на светлините на елхата да изгърмят всички бушони за осветлението вътре в декора, без да изгърмят бушоните на електроинсталацията, захранваща целия снимачен павилион.

Много време след като рекламата на Кока-кола беше спечелила наградата „Клио“, равняваща се на Оскар в рекламния свят, много след като ѝ беше присъдена тъй желаната от всички награда на Нюйоркския клуб на художествените директори, дълго време след като беше показвана на международните фестивали за рекламни филми и се върна с награди от Венеция, Токио и Париж, Кики не изпитваше никакви съмнения за истинската стойност на тези четири снимачни дни. Какво значеха някакви награди пред мига, в който се запозна с Люк Хамърстейн?

Кики изпита такова съжаление към злочастния Тезей, който прекара целия ден в надушване на скритата храна, че след приключването на снимките го откачи от каишката му.

— Извинете, млада госпожице, пазачко на кучето — обърна се към нея Люк, — давате ли си сметка, че вашето куче се намира върху масата в барчето и сее ужас и глад сред посетителите?

— Не се притеснявайте за тази храна — отвърна Кики. — Ако сте гладен, каня Ви на вечеря. Ако не сте гладен, просто ще наминем

към нас и ще поговорим.

Люк Хамърстейн бе жилест мъж, със среден ръст. Имаше зелени очи, едновременно дръзки и мечтателни, нагли и любезни. Погледът му издаваше меланхолия, а маниерите му бяха изискани.

— Боже, това сваляне ли е? — попита Люк.

— Би било разумно от ваша страна, ако го приемете за такова. Аз не обичам да се будалкам — каза Кики, като го гледаше с изпълнените си с открито възхищение очи.

— А какво ще стане с кучето?

— Забравете за него. Аз просто се грижа за него вместо една моя приятелка. Тръгваме ли? — Кики все още беше онази дяволита пакостница, онази самодива — циганка, която Дейзи беше срещнала преди осем години, само че много по-настъпателна и по-самоуверена. Нейната невъздържаност беше безобидна, лекомислието и своенравието ѝ бяха добронамерени и тя беше отбягвала сериозното отношение, сякаш се страхуваше, че може да се превърне за миг в каменен стълб. През всичките си безпризорни години не можеше да си спомни да е срещала мъж като Люк. Тя посегна и поглади брадата му. Какви загадки, какви фантазии, какви похотливи възможности се криеха в нея!

— Така... — Люк се колебаеше. През целия ден беше гледал Кики, която се въртеше около снимачната площадка и беше се превърнала в част от сценария, а сега изведнъж пред него стоеше властна жена с явни намерения по отношение на собствената му особа и не считаше за необходимо да ги прикрива. В действителност, с черните си панталони, натикани в черните ботуши и с черната си риза — тоалет, който тя бе намерила за подходящ за отредената ѝ днес роля му изглеждаше като чирак разбойник или по-точно разбойничка.

Проучванията, с които се беше запознал напоследък, сочеха, че когато една жена направеше първата стъпка, това оказваше благоприятно еротично влияние върху мъжете.

— Имам ли право на избор? — запита той.

— В действителност, не! — в гласа на Кики прозвучаха деспотични нотки.

— Предполагам, че точно сега... няма значение, няма какво да губя.

— Нищо, което бихте искали да запазите — засмя се Кики със свежия си, женствен глас, който приличаше на пролетен полъх на вятъра. От разстояние Дейзи се мъчеше да отгатне кой нанася по-големи щети в този момент, Кики или Тезей? От изражението на лицето на Люк Хамърстейн можеше да се досети, че беше твърде късно да се опитва да го спасява... без друго той беше зрял мъж и би следвало да е в състояние да се грижи за себе си... по-добре е да се заеме със спасението на барчето, за да опази храната за прегладнелите си колеги от снимачния екип, работили дълго след приключването на нормалния им работен ден, които сега очакваха да хапнат и да получат извънредното си заплащане. С опитна ръка тя завърза каишката на Тезей и го дръпна от сигурното място, където се бе настанил сред подносите с печено месо, кюфтета и шунка.

— Боже мой, Дейзи, ти с всичкия ли си да пипаш това окаяно, отвратително животно? — попита Норт, минавайки край нея.

— Тезей, мой ненагледен, дай на чичо Норт една голяма, хубава целувка — каза Дейзи и му даде знак с ръка, на който го бе научила преди десет години.

Дейзи беше поканена от Мидълбургови, Хамилтънови и Топси Шортови, за да прекара с тях почивните си дни след снимките на рекламния филм за Кока-кола. Докато преценяваше какво да сложи в багажа си, си даде сметка колко важна, колко неотложна бе тази покана за нея. Дейзи имаше крещяща нужда от пари. Хората с конете бяха се пръснали по света през изминалото лято и тя не беше получавала нито една поръчка за дете, яхнало пони. Госпожа Шорт беше подметнала, по онзи примамващ начин, по който някои богати, вероятни меценати, обичат да тормозят художниците, че ако малката скица с молив, направена от Дейзи, се окажеше задоволителна, щеше да обмисли поръчката на портрети с маслени бои на трите си деца, като подарък за рождения ден на съпруга си. Дейзи беше изчислила, че щеше да получи не по-малко от шест хиляди долара, въпреки че работата щеше да отнеме няколко месеца от малкото свободно време, с което разполагаше.

Нямаше съмнение за крайната необходимост да спечели някакви пари. След месец трябваше да плаща издръжката на Дани. Таксите в интерната нарастваха постоянно и тя с трудност успяваше да събере парите от сумите, които получаваше от портретите и от малкото, което

смогваше да отдели от заплатата си. Целогодишната издръжка на Даниел сега струваше близо двадесет и три хиляди долара и тя не можа да си позволи пътуването до Англия, за да види сестра си през последните осем месеца. Продължаваше да рисува картинки за Дани и да ѝ ги изпраща редовно, но понякога беше толкова претоварена с работа, че ѝ се налагаше да замести рисунките си с картички, които купуваше от една книжарница в Сохо — „Юнайтид Артист Посткардс“. Това бяха картички, които Дани щеше да хареса, с илюстрации от „Алиса в страната на чудесата“, пеперудки на Одилон Редън, каруселна фигура на щраус от Филадельфийския музей на изкуството, трима герои от анимационната серия „Котаракът Фос“ на Едуард Лир по неговите „Безсмислени приказки и песни“, една странна приказна рисунка на Ан Андерсон, илюстрация към книгата на Чарлз Кингсли „Водните бебета“.

Точно сега, когато имаше нужда да се посъветва с Кики, тя не можеше да ѝ помогне. От мига, в който вчера се бе запознала с Люк Хамърстейн, се бе превърнала в умопобъркан сатир в женски образ.

— Кики, видях как се нахвърли върху Люк Хамърстейн вчера — опита се да я упрекне Дейзи — Ти просто не можеш да се държиш като... не подхожда на млада дама.

— Скъпа моя Дейзи — отвърна надменно Кики. — Успях и това е, което се брой. А между другото, езикът ти показва пагубното въздействие на компанията на онази личност, която ти наричаш Ник Гърка, ако ми позволиш да отбележа.

— Какво значи „успях“ — попита със съмнение Дейзи. — Къде отидохте вие двамата снощи?

— Вечеряхме заедно — лицето на Кики излъчваше дяволитост и скрита насмешка. След миг продължи:

— Принцесо Валенски, фактът, че на една напреднала възраст, почти двадесет и четири години, сте имала само две незначителни любовни връзки със срамежливи, невзискателни, лесно поддаващи се на внушение и най-главното пасивни мъже, едва ли Ви прави най-подходящия съветник по въпроси от сърдечен характер. Ще отговоря на въпроса Ви, когато има нещо повече за разказване.

Откакто живееше в Ню Йорк, Дейзи се опитваше да убеди себе си в необходимостта да превъзмогне чувствата си към половите връзки и беше позволила на няколко от най-настоятелните си ухажори да

правят любов с нея. Откри, че може да им отговаря физически, но не и емоционално; връзките ѝ бяха краткотрайни и без значение за нея.

— Имала съм три любовни приключения и едното беше с твоя собствен братовчед — каза сърдито Дейзи.

— Но истина ли е, че описах господата много точно? — запита Кики.

— Не каза, че всички те бяха много привлекателни.

— Приемам поправката. Бяха привлекателни, но не бяха моя тип. От друга страна, Люк Хамърстейн...

— Кики, пощади ме. Хайде, помогни ми. Имам само час да приготвя багажа си. Колата ще дойде да ме вземе в шест — самолетът на Шорт излита в седем. Кажи ми, какво мислиш, че трябва да облека в неделя вечер? Винаги ти изтърсват оная глупост: „Не си прави труда да се обличаш, скъпа, поканили сме само шейсет души на вечеря“. В семейство Мидълбърг намират, че преобличането за вечеря е „претенциозно“ и допускат компромиси — знаеш сама — копринени блузи, дълги поли от туид, перли от баба ми, всичко онова, което струва баснословно скъпо и е точно колкото трябва старомодно. Знаеш, че нямам подобен род парцали, дори и да имах пари, нямаше да си ги купя — каза загрижено Дейзи.

Когато Дейзи започна да прекарва почивните си дни при хората с конете, наложи ѝ се да изработи свой уникален стил на обличане. Не можеше да си позволи модерните вечерни тоалети и се постара да си изгради образа на една любителка на старомодни дрехи. Избягваше бутици с дрехи антики, които бяха по джоба само на една Бет Милдър или Стрейзън. Избягваше също магазините с „почти нови дрехи“, претъпкани с модели от миналия сезон, както и битпазарите, където само чудо можеше да ти помогне да откриеш дреха в приличен вид.

Покупките си правеше на благотворителните разпродажби в Лондон, които се организираха в църквите. Винаги успяваше да отдели малко време, когато отива в Англия при Дани. Специализира се в изравянето на оригинални, с английска и френска кройка, тоалети, за предпочитане от преди повече от четиридесет години, времето на голямата мода от двайсетте и трийсетте години.

Дейзи заведе Кики в третата спалня на апартамента, където държеше дрехите си за извънработно време. Те висяха на една метална тръба, закрепена от стена до стена в единия край на стаята.

— Нямах да бъде толкова трудно, ако си купуваше нормални дрехи като останалите хора — въздъхна Кики.

— А, да... права си. Но те са или много скъпи, или прекалено глупави, въпреки че трябва да се съглася, биха улеснили живота ми — отвърна Дейзи.

— Какво ще кажеш за модела Вионе? — предложи Кики.

— Прекалено натруфен — каза със съжаление Дейзи и докосна с пръсти виолетовата рокля от сатен, с веревна кройка, шита през 1926 година.

— Как ти се струва роклята с презрамките от Люсиен Лелон?

— Ако говорим честно, никога не съм харесвала как ти стои. Присъщият ти вид на горска нимфа не се връзва особено с тънките презрамки, колкото и добре да е ушита роклята.

— Какво ще кажеш за костюма Шанел от черно кадифе? Сигурно е на четиридесет години, но изглежда сякаш е скроен вчера — каза Кики.

— Не е най-подходящият сезон на годината за костюм от черно кадифе, особено в Кентъки.

— Чакай, чакай! Виждам тези шалвари за чай от Дове, май беше казала, че са от 1925 година? Само погледни, Дейзи, цикламен брокат и зелен сатен и жакет от черен сатен — те са умопомрачителни!

— Може би за Локъст Вели или за Саратога, но определено не стават за Мидълбърг.

— О, значи трябва да задраскаме и панталона и жакета от бял сатен на Ревилън?

— Страхувам се, че да. О, по дяволите!

Кики внимателно отместваше закачалките, като въздишаше тъжно, гледайки съкровището на Дейзи. Всички тоалети бяха твърде дълги за нея, но тя не преставаше да копнее по тях.

— О, да! — възкликна Дейзи. — Как можах да забравя? Както обикновено, Скиапарели ще спаси положението — триумфално измъкна един ансамбъл от края на трийсетте години, когато дръзкия Скиапарели шиеше дрехи, които щяха да бъдат модерни след четири десетилетия. Сако от туид в тревисто зелено, с пайети на реверите, и панталони от рипсено кадифе в по-тъмнозелен цвят. — Какво ще кажеш, точно което ми трябва, нали?

— Божествено е! Наистина страхотен номер! Представям си: „Да Ви таковам таковата, госпожо Шорт, знам, че е туид и знам, че са пайети, и знам, че не мислите, че си отиват, но съм сигурна, че вече мислите така!“

— Кратко и ясно! Наистина имам нужда от тази поръчка, така че е важно да изглеждам, като че ли не ми трябва.

— Тогава вземи и моите фалшиви смарагди.

— Смарагди със зелените пайети?

— *Особено* със зелените пайети!

От всички възможни различия в човешките вкусове, навици, интереси и предпочитания едно от най-силните е това, което дели хората на такива, които обичат или не обичат конете. Хората може да обичат котки или кучета, но те не считат, че нямат нищо общо с онези, които са безразлични към животните. Любителите на коне не само че не се опитват да разберат хората, които не дават пукната пара за тези животни, но самата мисъл, че подобни хора съществуват и при това са огромното болшинство от населението, ги кара да се съмняват в бъдещето на цивилизацията. Любителите на коне може да са държавни глави или професионални безработни в ежедневието си, но всички те имат една-единствена страст, силна като страстта на оня рицар от средновековните кръстоносни походи, който искал да види Ерусалим. Култът към конете, които превръщат в свой идол, е толкова значим в техния живот, колкото кокаина или аплодисментите за други. Може би не всички те знаят, че най-ранното произведение на изкуството, познато на археологията, е една шестсантиметрова фигурка на кон, изработена от бивника на мамут — един истински шедьовър със своята изящност, който датира от преди тридесет и две хиляди години. Но ако знаеха този факт, те биха го приели като още едно потвърждение, на правотата им. За тях е съвсем естествено, че кроманьонците от ледниковата епоха са оценявали по достойнство конете двадесет и пет хиляди години преди зората на човешката цивилизация. Нормално и очаквано, след като те вярват, че конят е най-съвършеното творение на природата, разбира се, без да изключват от сравненията човека.

— Глупаво, тъпо, слабоумно животно! — всичко това бе казано доста тихо на коня от Патрик Шанън. Не би искал да го прави достояние на останалите. Той вземаше частни уроци по езда на откритата площадка към една конюшня в Пипак, Ню Джърси, която се намираще само на час и четвърт път с кола от Манхатън. През последния месец шофьорът му го караше всяка вечер до школата по езда, след приключването на изпълнения, с многобройни ангажименти

работен ден като президент и основен действащ служител на „Супракорп“, корпорация с бюджет два милиарда долара. Това означаваше, че трябваше да изостави светския живот, както и игрите на скуош в Университетския клуб след работа, които бяха единствената му възможност да се освободи от напрежението, заслужен отдих след тежкия работен ден и то заради нещо, толкова изнервящо, нелепо и унижаващо достойнството, в което никога не би могъл да стане наистина добър. На тридесет и осем години Патрик Шанън беше природно надарен атлет, но той сякаш беше роден с топка, всякаква топка. Израстването в приют за сираци бе спомогнало да се развият много от естествените му заложби да играе с топка, но ни най-малко умение да язди или каквото и да е друго, свързано с коне. Как мразеше тези същества! Те пръхтяха и се дърпаха раздражено, обръщаха главите си и се опитваха да те захаят за крака с грозните си, огромни зъби и отстъпваха назад като глупави деца, когато видеха нещо, което не им харесваше, и пристъпваха настрана, когато се предполагаше, че трябва да вървят напред, и спираха, за да пасат трева, докато не дръпнеш юздата, и никога не потегляха, когато ги пришпориш.

Миришеха добре, това бе единственото хубаво нещо, което можеше да каже за тях. Конската фъшкия беше най-приятно миришещото говно, което беше срещал, не можеше да не им се признае.

Порядъкът на събитията, който беше качил Патрик Шанън на гърба на един кон, беше ясен. Беше се вживял в идеята да присъедини към „Супракорп“ още една компания за недвижими имоти, с единствен собственик Хамилтън Шорт. Хем Шорт бе предложил на Шанън да му гостува за уикенда през следващия месец в Мидълбърг, Вирджиния, докато се опитва да го уговори за сделката. Шорт, който беше сигурен, че Шанън язди, бе казал нещо за „малка разходка с коне“. Приемайки поканата, Шанън си даде твърде късно сметка, че не спомена нищо за това, че никога не се беше качвал на кон. Той не познаваше цялата дълбочина на лудостта на любителите на коне, но бе общувал достатъчно с тях, за да знае, че единствената приемлива причина здрав, прав мъж да не язди със счупен крак. Предположи, че много от тях яздят дори със счупен крак и беше напълно прав. След като прие

поканата на Шорт, ездата се превърна в предизвикателство за него, отстъпващо единствено на любовта му към риска.

Пат Шанън беше роден да рискува, той знаеше, че способността да се справи с един случаен неуспех бе жизненоважна част от довеждането до успех на поетия риск. Но неговите неуспехи — а те не бяха много — бяха просто неудачи на бизнеса и никога не се дължаха на липса на усилия или подготовка. След като съществуваше възможността да се научи да язди, той щеше да го стори.

Шорт беше му казал, че има няколко „много приятни пътечки“ в имението, по които могат да пояздят. Шанън беше изпратил един от секретарите си да провери как стоят нещата и информацията, която получи, бе, че имението се казва „Фейърфакс Плантейшън“, заема хиляда и осемстотин акра земя, има писта за частни самолети, къща с прислуга от двайсет души и по най-скромни изчисления струва четири милиона долара.

Не беше нужно да си много умен, за да се досетиш, че щом трябваше да препускат из близо две хиляди акра земя, предстояха дълги часове на седлото. А Шанън беше умен, дори прекалено умен. Един умен ирландец може да се счита измежду най-умните представители на човешката раса. Нима не беше казал ирландецът Джордж Бърнард Шоу, любимецът на Шанън: „Един живот, изпълнен само с щастие! Няма жив човек, който би могъл да го понесе, това би било адът на Земята.“

Пат Шанън си спомни мрачно тази мисъл, като за петдесети път тази вечер подкарваше коня в лек галоп.

— Напредваш — каза сухо Чък Байърс. Интонацията на гласа му изключваше всякаква възможност за одобрение в тази забележка. Никога през живота си не бе имал подобен ученик. И се надяваше никога друг път да не му се случи. Шанън му беше казал, че иска да се научи да язди. Чудесно — много хора искаха. Но никога не бе срещал човек, който да иска да язди в тръс на края на първия урок, в лек галоп след втория урок и да препуска в галоп след третия.

Байърс му беше казал, че това е невъзможно. Беше му заявил, че ще си счупи някой крайник или ребро и го беше накарал да подпише декларация, че школата не носи никаква отговорност за всички възможни травми на човека, и че Шанън носи отговорност за травмите, нанесени на коня. Но копелето беше постигнало своето,

яздеше в галоп след три урока, въпреки че по начина, по който вървеше към колата, Байърс можеше да каже със сигурност, че всеки мускул на тялото му го болеше жестоко.

Този човек е демон, помисли си Байърс. След третия урок Шанън беше изпратил електротехници да прокарат осветление около ездитната площадка, така че да бъде в състояние да язди до късна вечер. Настояваше за тричасови уроци всеки ден и плащаше толкова много, че Байърс трябваше да приеме предложението, въпреки семейните възражения. Не можеше да види жена си и децата, откакто започнаха това безумие с Шанън.

Нещо в целенасочения начин, по който Шанън се зае със задачата да се научи да язди, караше Байърс да се държи откровено отмъстително към него. За Байърс язденето беше последният остатък от рицарството на света, магическо царство, което хвърляше мост между миналото и настоящето както нищо друго, един спорт, превърнал се в негова религия и любов. Той ставаше все по-кисел, когато наблюдаваше невероятния напредък на Шанън, който приличаше на робот. За това копеле всичко беше механично, той не усещаше магията на коня, за него ездата беше просто още един начин за придвижване. Той никога не оставаше след урока на онзи ритуален половин час приятни коментари около ездата. Не, човекът просто казваше едно кратко „лека ноц“ и изчезваше в огромния си черен Кадилак и умореният шофьор, който бе чел през цялото време, го откарваше към града. Байърс беше горд, чувствителен човек и разбираше, че се отнасят към него като към временна необходимост. Той беше убеден, ако имаше робот учител по езда, Шанън щеше да предпочете него. Той никога не почувства, нито пък Шанън му даде да разбере, че смята преподаването на уроци по езда като една човешка професия, която изисква човешки контакт с инструктора. За него всичко беше едно предизвикателство, с което трябваше да се справи, едно препятствие, което беше нужно да преодолее, едно неприятно задължение, което щеше да остави зад гърба си. Пристъпваше към урока с пълна концентрация на силите и волята, като че къртеше скали с група каторжници, над които размахваше камшик свиреп надзирател. Той съжаляваше за изгубеното време на площадката не по-малко, отколкото Байърс съжаляваше, че го обучава.

През изминалия месец само веднъж размениха думи, несвързани с обучението. Байърс забеляза, че Шанън накуцваше силно, обут в новите си ботуши от „М. Дж. Науд“, многоуважаваната фирма, от която беше купил и красивите си дрехи за езда.

— Май че имате проблеми с ботушите, господин Шанън? — отбеляза Байърс не без злорадство.

— Глезените ми кървят — каза Шанън с тон, който доказваше неопровержимо твърдението му. — Предполагам, че винаги е така, когато обуеш нови ботуши.

— Не е задължително. Не всички страдат като вас.

— Кой номер носиш, Байърс?

— Четиридесет и трети.

— Това е моят номер. Ще ми продадеш ли ботушите си?

— Какво? О, господин Шанън мисля, че не искате тези ботуши.

— По една случайност ги искам, те са точно това, което търся. Хубава кожа и добре разтъпкани, носим един и същ номер, а със сигурност ти имаш и други ботуши.

— Разбира се, че имам.

— Ще ги платя каквото поискаш Байърс, но искам ботушите ти. Ще ти дам двойно на цената, която си платил за тях — по дяволите, нека бъде тройно.

— Сигурен ли сте напълно в това, което казвате, господин Шанън? — Байърс не показваше, че е обиден.

— За Бога, човече, това не са свещени реликви, а най-обикновени ботуши. Защо да вдигаме излишен шум? — попита Патрик по-остро, отколкото си даваше сам сметка. От три часа страдаше ужасно от болките, въпреки че никога нямаше да го признае.

— Вземете ги! — каза рязко Байърс. — Подарявам Ви ги! Беше правил какво ли не през живота си, но никога нямаше да си позволи пазарлък за носени ботуши.

— Благодаря ти, Байърс, искрено ти благодаря! — му каза Патрик. Ако питаха него, това бе най-малкото, което този човек можеше да направи за него, въпреки че никога не би го лишил от печалбата, която можеше да има от сделката. Бизнесът си е бизнес. Той не можеше да проумее култа към принадлежностите за езда, грижата за всички кожени такъми, които принадлежаха към света на ездачите.

Когато му подаваше износените ботуши, Байърс си казваше на ум: Защо не ти го начукам, Пат Шанън? Кой, си въобразяваш, че си ти, твоята мамка?

Подобна мисъл бе минавала през главата на много хора, с които Шанън се беше сблъсквал през живота си, но всички те бяха принудени да признаят, че за какъвто и да се мислеше Патрик Шанън, накрая се оказваше истина. Това го правеше не особено симпатичен на доста голяма група от хора и ако си беше дал труда да се замисли над причините, щеше да им даде право. Особено, след като беше забравил имената им по своя път към върха. Не се съобразяваше с никого и с нищо; инстинктивно независим, успехът му почиваше на плановете, които сам чертаеше, без да търси или да се интересува от ничий съвет.

Само няколко мъже в света на бизнеса Патрик Шанън смяташе за равни. За него никой, който беше наследил своето предприятие, независимо от богатството и властта му, не можеше да бъде включен в това общество на равни. Трябваше да си изградил всичко със собствените си ръце, Бог е свидетел, както самият той.

В приюта, където той израсна, беше спечелил стипендия за началното училище „Свети Антоний“, в което учеха момчета католици. Стипендията бе отпускана от бивш ученик на училището, сега възрастен, бездетен милионер, за момче, което беше кръгъл сирак и имаше отлични постижения и в учението, и в спорта.

В „Св. Антоний“ Патрик откри първия свят, който трябваше да завладее. Нищо от света на съучениците му — момчета от семейства, които принадлежаха към горните слоеве на средната класа от Източното крайбрежие — не му беше познато. Техните гледни точки и нещата, които считаха за даденост, бяха *терра инкогнита* за него.

През първите две години той наблюдаваше, слушаше и учеше. Винаги се чувстваше по-удобно с възрастните от училището, отколкото с връстниците си. Речта му беше правилна, така както беше говорил през целия си досегашен живот при монахините. За щастие, училището изискваше носене на униформа и всички момчета ходеха еднакво облечени. Научи, че косата му бе стригана твърде късо досега, че агресивността му на футболното и бейзболното игрище е приемлива и че каквото и удоволствие да изпитваше от упражняването на ума си, за предпочитане бе да показва своята интелигентност на изпитите или

на тестовете в края на учебната година, отколкото да я демонстрира сред съучениците си.

На третата година той беше готов да изплува от дискретното място, което заемаше във всяко отношение, с изключение на спорта. Пат Шанън бе набелязал грижливо момчета, с които искаше да стане приятел, отсявайки онази половин дузина от момчета, които се проявяваха отлично не само на изпитите и в спорта, но и като характери. В края на четиригодишното си обучение в „Св. Антоний“ той имаше шестима приятели, с които никога по-късно не се раздели. Верността беше неговата религия. Ако, който и да е от приятелите му го помолеше да отиде при него в Сингапур до полунощ на другия ден, той щеше да бъде там без никакво допълнително обяснение. Без собствено семейство, той си бе създал семейство от чужди хора. Душата му винаги се бе отличавала със суровост, но и с любов, която той криеше от всички и даваше на малцина.

През последната година в училището Пат беше председател на класа, капитан на отбора по ръग्би и първенец по всички предмети. Спечели пълна стипендия за Тюлени, където се дипломира за три години, вместо за четири, като поемаше допълнително натоварване с учебен материал през летните ваканции и ограничи спортните си занимания в американския футбол. На двадесет и три години Патрик Шанън бе завършил Харвардския бизнес колеж и бе готов да завладее света.

Седмица преди дипломирането му бе ангажиран да постъпи на работа при Нат Темпъл, основателят на „Супракорп“ преди няколко десетилетия. Шанън си даде десет години, за придвижване нагоре по стълбата, която щеше да го изведе близо до върха на корпорационната структура. Определи първите три за ожесточена, неуморна работа. Пат Шанън беше съвсем наясно от гостуванията при приятелите си, че за да живееш добре бе нужно време и пари, а той щеше да разполага и с едното, и с другото, по негови изчисления, на двайсет и шест години. Въпреки че беше достатъчно нетърпелив да се наслаждава на хубавите неща в живота, самодисциплината му и вродената му целеустременост му помогнаха да се придържа строго към предначертания план. Никога не бе помислял, че може да се ожени за пари — много от сестрите на съучениците му бяха готови да му ги предоставят, но самата идея предизвикваше неудоволствие у него. Той беше длъжен да направи сам

парите. За него това беше необходимост от самодоказване, по-силно от всичките му стремежи досега, и всяка негова победа го водеше към нови предизвикателства, с които искаше да премери сили. В живота на Шанън няма равни, спокойни места, където да се изправи и да се огледа назад със задоволство от спечелената битка, от играта, в която се бе наложил, от цялостното постижение.

Сега, на тридесет и осем години, той бе преситен от успехи. Нат Темпъл, човекът, който пръв бе съзрял неговия потенциал, се бе оттеглил като президент на „Супракорп“ преди три години. Бе запазил почетната длъжност председател на управителния съвет, като остави Шанън да управлява този конгломерат, който той бе успял да разшири и да удвои дивидентите на акционерите за времето, през което беше поел ръководството му. Заплатата и премиите на Шанън надхвърляха седемстотин и петдесет хиляди долара годишно.

Значителен брой от най-големите акционери на „Супракорп“, всички те финансово могъщи и консервативни хора, не бяха напълно сигурни дали одобряват Патрик Шанън. Той имаше неприятели, които следяха внимателно неговите действия. Те негодуваха срещу твърдостта, с която Нат Темпъл стоеше зад гърба му и му възложи управлението на корпорацията, завиждаха на младостта и на успехите му; това бяха хора, които мразеха риска. Тези врагове стояха мирно за момента, но изчакваха и наблюдаваха, готови да изритат Шанън, ако само им даде такава възможност.

Шанън бе придобил всички материални облаги, които съпътстват подобен род успехи. Апартаментът му бе в района на площада на Обединените нации, обзаведен по проекти на Джон Саладино в стил, който наричаше „елегантно отчуждение“. Стил, който не допадаше на Шанън, въпреки абстрактното му възхищение от него, но това той откри твърде късно. Беше член на клубовете „Сенчъри“, „Ривър“ и „Юнивърсити“. Притежаваше къща в Истхемптън, която почти нямаше време да ползва. И неизбежния развод с една жена, която би трябвало да опознае по-добре, преди да се ожени — красавица от хайлайфа, с онзи плътен, чувствен, сладникав глас, към който другите жени изпитват мигновено недоверие и антипатия и може би с право.

Нямаха деца. Ако имаха, вероятно Шанън не би се решил на развод и то не по религиозни причини; той никога нямаше да забрави самотата, в която израсна без родители. След като приключи с краткия

си брак, той си позволи връзки единствено с второстепенни момичета, които обладаваше с такава силна, пълна и чисто физическа усърдност, че те се чувстваха като унищожени съчки от огън, разпален от небрежно захвърлена клечка в есенна гора. Възможността да се влюби истински и да бъде наранен от любовта, той избягваше с лекота. *Любовта, обичаше да разсъждава той, е най-големият риск, който би се осмелил да поеме в живота си.*

„Супракорп“, с мрежата си от компании — козметика, парфюми, храни, списания, напитки, телевизионни станции и недвижимо имущество — бе неговото бебе. Децата му бяха момчетата от Полицейската спортна лига. Прекарваше с тях всичкото време от почивните си дни, което можеше да отдели, и в това не беше посветен никой от неговия свят. Когато беше с тях, от него бликаше безкритична, невзискателна, екстравагантна обич. За неговите момчета часовете прекарани с него, бяха като силен морски вятър в безоблачен летен ден. Той разкриваше пред тях възможностите, които предоставяше животът, и се стараеше да им предаде познанията и уменията, които владееше, било как да удариш топка, как да пускаш хвърчило или как да извършиш многоцифрено деление. Годините не бяха променили усмивката му, тя продължаваше да бъде открита, печелеща, и очите му все така блестяха възторжено сини, когато обявяваше победата, но сега две дълбоки отвесни линии се врязваха отстрани на устата му и хоризонтални линии браздяха високото му чело, върху което винаги падаше черната му коса, колкото и да се стараеше да я отметне назад.

Патрик Шанън се бе придвижвал сам напред в живота, през детството и младостта си и не можеше да си спомни дори ден, в който да не бе напредвал към целта си. Той никога не бе истински млад. Никога не бе играл. Никога не бе имал време за безотговорна, безгрижна свобода. *Беше твърде много, казваше на себе си, че бе натрупал успехи, власт, пари, знания и бе запазил малката си група от приятели, без да изпита горчивината на носталгията по неизживените игри и развлечения.*

И нещо повече, сега той можеше — горе-долу — да се справя с проклетата, ненавистна езда.

Когато Хамилтън Шорт, едрия изпечен, ловък манипулатор с недвижими имуществва, направи първия, втория и третия си милион, той ги превърна в съкровищни бонове и забрави за тях. На четиридесет и две години, вече шкембест и олисял, оставил на сигурно място десетия си милион, той не срещна особени трудности да убеди Топси Мълипс, приятно и скромно осемнайсетгодишно девойче от старо, но обедняло семейство от Вирджиния, да се омъжи за него. През следващите осем години, когато работата караше семейството да се мести в Далас, Маями и Чикаго, Топси роди три деца, момичета, а Хам направи още милиони. По негови изчисления сега той разполагаше с двадесет и пет милиона, а бизнесът му с недвижими имоти никога не е бил толкова процъфтяващ.

С последните остатъци от парите на семейството си, Топси се бе записала в една прочута школа по усъвършенстване на ездитното изкуство и там бе срещнала много момичета от Ню Йорк и Лонг Айлънд, от богати светски семейства. Тя следеше развитието им в модните списания и светската хроника на вестниците с разяждаща я завист. Беше се оженила за пари и всичко, което ѝ донесе това, бяха три бременности и краткотрайни запознанства в три, по нейно мнение, провинциални града. Единственият начин да бъдеш наистина част от модния свят беше да те считат модна в Ню Йорк Сити — други места не съществуваха на тесния хоризонт на Топси.

Все пак тя си даваше ясна сметка колко трудно беше за непознатата жена да завладее терен в живота на Ню Йорк, особено ако разполага единствено с няколко приятелства от ученическите години, отдавна избледнели — жени, чиито съпрузи едва ли можеха да се считат за някакъв плюс на дадена вечеря. Тя взе решение да започне своя поход за завладяване на Ню Йорк от собствена територия — от Вирджиния, където семейството ѝ беше известно и уважавано. Реши, че отговорът се криеше в придобиването на едно имение в сърцето на Северна Вирджиния, където се простираха хиляди квадратни мили, известни като ловната провинция; това щеше да премахне проклятието на новобогаташките пари. Когато Хам бе известен от Топси, че беше време да купят място в Мидълбърг, град от 833 жители, разделени доста удобно на две групи — милионери и слуги — в думите ѝ се усещаше нещо повече от нетърпеливост. Той си даде сметка за безпогрешния знак, че само едно значително, *много* значително

имение би му гарантирало, че бракът щеше да тече в удобното, добре подредено и сигурно русло, на което беше свикнал и което смяташе за вечно.

На двадесет и пет години Топси бе превърнала заложеното във външния ѝ вид в неоспорима красота. Седем години брак, през които единствено раждането на децата я отвличаше за кратко време от грижите за себе си бяха излъскали до блясък хубостта и на жена с разкошна кестенява коса и лешникови очи. Едрите гърди, широкият ханш и тънката талия, които бяха привлекли погледа на Хам Шорт, бяха все така съблазнителни. Въпреки че сега доста рядко се сещаше за тях, той наистина не би искал да има домашни проблеми. Той не беше сладострастник, едно бързо чукане веднъж на една или на две седмици бе всичко, което искаше, но държеше много в дома му да царят мир и спокойствие, докато печели нови милиони. Мидълбърг или Маями му беше напълно безразлично, щом Топси щеше да спре да се оплаква от липса на светски живот.

За щастие Хам Шорт продължи да увеличава милионите си през следващите две години, защото възстановяването на Фейърфакс Плантейшън поглъщаше пари толкова ненаситно, сякаш беше кит, хранещ се с планктон.

Фейърфакс, голяма къща в колониален стил, бе построена през 1750 година от майстор строител, доведен специално от Англия от основателя на рода Оливър Фейърфакс. Като други заможни жители на Вирджиния от своята епоха, Оливър Фейърфакс имаше необходимия изискан вкус и познания по архитектура, за да знае, че само в Англия може да намери строителното майсторство, което изискваше. За съжаление последният Оливър Фейърфакс беше надживял семейното богатство и по времето, когато Хам Шорт купи имението, той бе почти напълно разорен. Но нищо не можеше да обезличи великолепните дърворезби из цялата къща, които легендарният Уилям Бъкланд бе изработил от мекото дърво на бял чам, в съвършено съчетание с тъмен орех и топола, отрязани от горите на имението, както и тухлите, изпечени от глина от обширните поля. Изумителната дърводелска работа на Бъкланд, която можеше да се сравни с всеки голям дом или замък в Англия, се подчертаваше от мебелите Чипъндейл, Хепълуайт и Шератон — сред най-добрите образци на тези изящни стилове от края на осемнайсетия век, тапицирани с дамаски, които възпроизвеждаха

точно най-пищните тъкани от колониалната епоха. Чудесата на интериора — декораторът на Топси Шорт бе специализирал в „Инстънт Мюзийм Куолити“ — бяха донякъде засенчени от градините, които никаква липса на грижи не можеше да засегне, защото бяха подредени по строго класически план, опасани по краищата с чемшири, достигнали до настоящето си величие след двеста и петдесет години бавен растеж. Топси Шорт трябваше да бъде доволна, че конете ѝ могат да пасат на обширните поляни зад къщата, въпреки че самата тя би предпочела да ги вижда през прозорците на стаите във фасадната част, както много от нейните съседи.

— Божичко — казваше тя завистливо, — конете на старата Лиз Уатни Типет направо си завират муцуните в гостната ѝ.

— Добре, хайде да изровим чемширите — предлагаше разсеяно Хам.

— Какво? Нали ще ме убие моят специалист по оформление на паркове и градини! Тези чемшири са исторически. Като тях не можеш да видиш дори в Ъпервил, нито в Уарентон, нито в Лийсбърг. Той ми каза, че дори Бъни Мелън няма толкова стари чемшири — отговори Топси, намесвайки името на некоронованата кралица на Ловната провинция.

— Тогава недей да изравяш тези проклети чемшири.

Хам Шорт, който обичаше да изпипва всичко, с което се захванеше, обмисляше грижливо различните варианти, свързани с офертата на „Супракорп“. А тя беше интересна, твърде интересна. Ако дадеше съгласието си за присъединяване на проспериращата си компания за недвижими имоти към още по-преуспяващата, оперираща е два милиарда „Супракорп“, с акциите, които щеше да получи, можеше да зарече работата по трийсетия си милион и да започне да мисли направо за шейсетия. Нещо повече, той щеше да се освободи от нуждата да наблюдава пряко и ежедневно операциите, което беше най-съществено за едноличен собственик на компания. Децата му бяха момичета и нямаше на кого да остави семейния бизнес. И най-важното, щеше да може да отделя повече свободно време за себе си и най-после да заживее като джентълмен, какъвто Топси винаги претендираше, че е. Но, от друга страна, искаше ли той действително да се откаже от контрола? Не се ли чувстваше по-доволен като ръководител на собствената си компания, която можеше да направлява

по свой избор? Защо да се превръща в още една от придобивките на „Супракорп“, защо да става още един от завеждащите отдели под ръководството на Патрик Шанън? Искаше ли действително да живее като джентълмен, да се занимава с лов и с коне заедно с отбраното общество на Мидълбърг? Може би краят на седмицата, когато щеше да му гостува Шанън, би дал отговор на част от въпросите, които си задаваше сам, люлеейки се между възможността да продаде и да не продава. Беше помолил Топси да ограничи списъка на поканените именно по тази причина.

— Кой ще дойдат на гости за уикенда? — попита рязко Хам.

— Семейство Хеминг и семейство Стентънс от Шарлотвил, семейство Демпси от Кийнланд и принцеса Дейзи Валенски, която ще скицира портрет на Синди. Разбира се и твоят Шанън, и... едни хора от Ню Йорк.

Хам Шорт познаваше първите три двойки, те бяха хора от околността.

— Какви са тия хора от Ню Йорк? — попита той.

Очите на Топси се разшириха от вълнение и от очакваното неприятно развитие на нещата. Тя отговори:

— Робин и Ванеса Валариейн.

— Дамският шивач? Откъде по дяволите ти дойде на ум да ги каниш? — въпросът бе зададен по-скоро случайно, Хам не беше забелязал объркания поглед на жена си.

— Ох, Хам, не знам какво да правя с тебе! — едва не проплака Топси. — Та ти си истинско бедствие. Валариейн са — ой, как да те накарам да го разбереш — най-шикозните хора в Ню Йорк! Те ходят абсолютно навсякъде и познават абсолютно всички. В училище познавах бегло Ванеса Валариейн, тя беше три години по-голяма от мене. Последния път, когато ходих по покупки в Ню Йорк, се натъкнах на нея и изпихме заедно по едно питие, но аз съвсем не бях сигурна дали ще приемат поканата...

— Че защо да не я приемат? Не сме ли достатъчно добра компания за един шивач и жена му? — запита Хам.

— Хам, ние не сме шик, ние сме просто богати и при това не толкова, колкото са истински богатите хора! — в гласа й прозвучаха обвинителни нотки. — Безполезно е да се мръщиш... за да бъдеш наистина богат трябва да притежаваш най-малко двеста милиона. Аз

винаги чета списъците на най-богатите хора в Америка, а и ти самият знаеш много добре, че сме дребни риби в сравнение с... о, няма никакво значение с кого! — тя рязко се надигна от фотьойла, в който седеше, и започна да глади с пръсти една китайска ваза, която нейният декоратор бе настоял да купи — истински пладнешки обир — за двадесет и осем хиляди долара.

— Не сме шик? И кой, по дяволите, каза, че трябва да сме шик? И да не мислиш, че давам пукната пара за това? В края на краищата какво значи „шик“ и кой избра Валариейнови да ми решават те кой е шик и кой не? — сега Хам се почувства засегнат. Той се гордееше с парите си и не обичаше да му напомнят факта, че колкото и богат да беше, стоеше все още много далеч от големите акули.

— О, Хам, най-искрено ти говоря! Това означава, че са *вътре*, вътре в нещата, така както ние никога няма да бъдем! Те са канени на всеки значителен прием, заемат много страници във „Вог“, „Хаус енд Гарден“ и „Архитекчърал Дайджест“ с апартаментата и със сервизите си! Та те пътуват по целия свят, за да бъдат с хора като Кристина Брандолини, Хелен Роша, Андре Оливер, Флър Каулес Мейер, Жаклин Мачадо-Маседо — хора, с които ти никога няма да се запознаеш! Нито един прием не получава печат за качество, ако не присъства семейство Валариейн!

— Печат за качество? Топси, просто още една муха ти е влязла в главата, това е всичко. Първо трябваше да обзаведем този музей и да се сдобием с коне, които спокойно биха могли да обслужват една леко кавалерийска бригада. Сега, когато най-послед станахме най-добрите приятелчета с нашите съседы, ти си тръгнала да търсиш печат за одобрение от един дамски шивач. Наистина, не мога да те разбера.

Ако Хам Шорт не беше толкова засегнат, щеше да забележи, че има известно преиграване в настойчивите уверения на Топси за шикозността на семейство Валариейн... нещо малко пресилено в позата ѝ на засегнато честолюбие.

— Робин, Робин Валариейн е един от най-прочутите моделиери в цялата страна — каза надменно Топси. — А що се отнася до Ванеса, бих искала да те уведомя, че тя е считана за най-елегантната жена на Ню Йорк.

— Гледал съм достатъчно снимките му, за да съм наясно какво представлява. Ако питаш мен, той ми прилича на самовлюбен нарцис.

— Не ставай гаден, Хам! Те са женени почти от толкова време, колкото и ние. Мъже като теб винаги смятат, че другите, които не се интересуват единствено от правенето на пари, обезателно са хомо.

— О, значи сега им викат „хомо“? Няма ли друга по-подходяща дума?

— Не, мисля, че няма — отвърна Топси с тон, който би трябвало да означава помирение. Последният довод на Хам я бе извадил от релсите.

Когато раздражението на Хам Шорт поохладня, Топси отново си припомни — за кой ли път — сцената, която се бе разиграла в библиотеката на Валариейнови, преди няколко седмици. Ванеса ѝ бе наляла чаша дубоне и я отрупваше с ласкателни въпроси.

— Кажи ми как живееш? — запита тя с очевиден интерес. — Как се чувства човек, когато прекарва по-голяма част от годината в Мидълбърг? Божествено или ужасно?

— Ако не мога да прескачам до Ню Йорк почти всяка седмица, не бих издържала — трябваше да признае Топси. — Родена съм във Вирджиния, но мисля, че по душа съм нийоркчанка. Всичко там е ужасно спокойно... но на Хам му харесва.

— А каквото Хам хареса, го получава, така ли?

— Горедолу.

Ванеса стана и затвори вратата на библиотеката.

— Мисля, че е престъпление една жена, очарователно красива като тебе, да зачерня младостта си в провинцията — каза тя на Топси, като седна до нея на канапенцето. Топси се изчерви от смущение и изненада. В училището Ванеса бе считана за лидерка, по която бяха загубили ума си повече от половината от съученичките на Топси. Дори тогава изглеждаше прекалено изискана и светска в детските им очи.

— Благодаря ти — промърмори Топси, като отпи от питието си.

— Казвам просто една истина. Знаеш ли как те забелязах в училище? Никога няма да забравя как изглеждаше с червеникавокестенявата си коса — сега е съвсем малко потъмняла — и дори онези отвратителни униформи, които бяхме длъжни да носим, не можеха да прикрия факта, че ти ще имаш идеална фигура. Завиждам ти, аз съм толкова кльощава — какво не бих дала да имам малко от твоите заоблености. Нима не си ме забелязвала, че те наблюдавам?

Топси само можа да завърти глава в знак на отрицание.

— Е, сигурно тогава си си мислела за други неща. Често те гледах в столовата, само с крайчеца на окото, разбира се — Ванеса се засмя и като че ли случайно хвана едната ръка на Топси. Разглеждаше я спокойно, като че ли беше гледачка, която щеше да започне да ѝ гледа. Изведнъж се наведе и целуна отворената длан на Топси с горещите си устни, засмя се пак и пусна ръката ѝ, сякаш нищо не е било. Това беше всичко, ето че отново и отново, за хиляден път, мисълта на Топси се връщаше към сцената от оня следобед. Питаше се какво ли би могло да последва и си отговаряше, че нищо, абсолютно нищо не би могло да се случи после — тя беше просто една глупачка.

— Хам — каза тя, връщайки се към настоящето, — хайде да не се караме, моля те. И без това съм достатъчно изнервена заради уикенда, който трябва да организирам.

— Окей, скъпа. Във всеки случай не мога да проумея защо е всичко това, но щом те прави щастлива, това е чудесно. И ако питаш мен, тези Валариейнови ще бъдат достатъчно впечатлени от нашите приятели и от Патрик Шанън, и от принцесата, забравих ѝ името. Затова, моля те, престани да се щураш наоколо като муха без глава и внимавай да не счупиш тая китайска ваза. Да, да, разбира се, знам, че е застрахована, но просто мразя да събирам счупени парчета!

Към десет сутринта в събота всички гости на Топси Шорт се бяха събрали при конюшната. Топси лично преглеждаше доколко подобрите коне подхождат на ездачите. Това че беше яздилка, откакто се помнеше, ѝ помагаше да се справя със задачата с привидно спокойствие. Всъщност тя бе обхваната от вълнение, върху което избягваше да разсъждава; чувстваше се неспокойна, напрегната, както от години не ѝ се беше случвало. Щеше да се върне вкъщи, за да прави компания на Ванеса Валариейн, която на закуска бе казала с очарователен смях, че още от училище изпитва ужас от конете. Признанието ѝ бе прозвучало като неин плюс.

Патрик Шанън седеше здраво на седлото върху голям, черен скопен кон и беше твърде напрегнат, за да вземе участие в шумните, весели разговори около него. На практика сега за първи път се качваше на кон в компанията на други ездачи, освен инструктора си. Той беше погълнат от старанието да си припомни всяка подробност, научена в уроците по езда, и да се справи с неразборията, която предизвикваха пръхтящите и риешци с копита коне, които се опитваха да се изместят

един други. Помъчи се да задържи жребеца си настрана от въртящата се в кръг тълпа от ездачи и коне. Надяваше се, че животното все пак не е толкова нервно като самия него и се чудеше дали бе истина, че конят усеща състоянието на ездача си само от начина, по който той държи юздата.

Младата Сидни Шорт бе яхнала красиво пони, а Дейзи бе получила великолепно кафява кобила, която бе достигнала солидната сума от четиридесет хиляди долара на световноизвестния пазар за млади коне в Кийнланд. След като закусиха заедно и прекараха в конюшната ранните часове на сутринта, Дейзи и Сидни бързо станаха приятелки. Когато яздеше, Дейзи обичаше да е облечена безукорно. Тя сплете косата си и след това я прибра, според правилата, под жокейския си каскет от черно кадифе, който за ездачите имаше значението на каската за строителните работници. Имаше и мрежичка за коса, която придържаше краищата на плитките ѝ, така че да не се закачат за клонките на храстите.

Хам Шорт искаше да покаже на гостите си ездаческото майсторство на дъщеря си.

— Сидни — извика той, — тръгни първа, а ние ще те следваме.

Сидни, която беше свикнала с ролята си на дете за показ, подкара понито в тръс, а после в лек галоп. Дейзи, която искаше да наблюдава момичето по време на езда, изчака известно време, докато попреминат възторжените възклицания на публиката, и погледна топчестата фигура. Седеше върху седлото на чистокръвния си кон с такова спокойствие, че приличаше на благороден рицар, потеглил на дълъг път в свежата утрин на Вирджиния... Гледката не можеше да наруши дори Тезей, който я следваше по петите със своята клатушкаща се походка на полупиян моряк.

Когато Патрик Шанън наблюдаваше отдалечаващата се Дейзи, уверено изправена на коня, той изведнъж разбра какво означава истинската езда. *Която и да беше*, помисли си той, *тя беше нещо истинско*. Цял живот, прекаран в завладяване на нови светове, бе изострил окото му и само един поглед бе достатъчен да прецени лекотата, с която някой върши нещо, което е безкрайно трудно за останалите. Той познаваше слабо балетното изкуство, но можеше винаги да каже кога една балерина е велика по тръпките, които полазваха по врата му при някои, на пръв поглед съвсем лесни стъпки

и движения, които тя изпълняваше без никакво усилие. Изправеният, строен гръб на Дейзи, напълно разхлабените мускули на раменете и ръцете ѝ, безгрижно уверената поза на главата ѝ, когато препускаше напред, го изпълваха с възхищение... и горчивина. Той си даваше напълно сметка за великолепната пестеливост на движенията ѝ, движения, заради които той се бе потил и страдал, и проклинал през целия последен месец. Да си способен да командваш кон с незабележимо придърпване на юздата или натиск с колене и бедра, така че проклетото животно да се понесе напред не в тръс, не в бавен галоп, а в бърз галоп — не, това не бе шега, по дяволите — трябваше да си роден за това, трябваше да ти е дадено от Бога, като едно от многото умения, които на подобни хора е писано да усъвършенстват.

Патрик Шанън никога не си позволяваше да сравнява тъжното си, самотно детство с живота на хората, населяващи света, в който сега той беше могъща сила, но понякога, доста рядко, когато попаднеше в ситуация, с която все още не можеше да се справи, усещаше болезнено чувство за лишенията на своето детство. За миг, като на лента, преминаваше през съзнанието му трудният и бавен път на неговото превръщане от недодяланото момче, което постъпи със стипендия в началното училище, в мъжа, какъвто е той днес. Другите — приятелите му от „Св. Антоний“, от Тюлейн и от Харвард — бяха имали безоблачно детство и то личеше. Може би самите те не го разбираха или не си даваха сметка, но той го забелязваше, защото не беше един от тях и никога нямаше да бъде.

Важно е *да не ти пука* — в това е тайната, си каза той и горчивината, която го бе обзела за кратко време, изчезна. Той си заповяда да се отпусне и в този момент Хам Шорт се приближи към него.

— Би ли възразил, ако не яздим с останалите? — попита Хам. — Аз яздя по каубойски — нещо такова като люлеец се стол или нещо подобно — никога нямах време да науча английски като хората, но ако питаш мене не е голяма загуба.

Патрик погледна към своя домакин, който изглеждаше невероятно с каубойските ботуши и широкопола шапка, отпуснал се върху каубойското седло на едно женско пони, което изглеждаше доста спокойно.

— Както кажеш — му отговори той.

Хам Шорт се чудеше защо Шанън го гледа толкова изумено. Нямах ли право човек да язди както му харесва, за Бога?

Ванеса Валарийн и Топси вървяха мълчаливо към къщата. От време на време Ванеса нарушаваше мълчанието с неопределените си коментари за времето, разположението на къщата и околността, които Топси едва ли чуваше. Когато тръгнаха по алеята към входа, Ванеса хвана Топси за китката.

— Покажи ми къщата — поиска настоятелно тя с плътния си, страстен глас, който беше главната ѝ прелест. Тя беше ефирна като коприна, толкова нежна и стройна, че дрехите, които моделираше съпругът ѝ, никога не стояха така добре на една професионална манекенка, както на нея. Нейната външност се подчертаваше от контраста между съвършено бялата ѝ кожа и катраненочерната ѝ коса, подстригана на права линия и с бретон, който покриваше веждите ѝ. Тази немодерна прическа в стил принц Валиан или, както я нарече едно модно списание, „прическа с личен почерк“, беше един от характерните белези на нейния стил, който не можеше да се сбърка с никой друг. Отличителни черти бяха и нейната широка, ъгловата челюст, почти ориенталските очи, винаги гримирани с тежък грим, голямата уста, на която слагаше яркочервено червило и безочливото хилене на всяка от снимките, отпечатвани често в списанията. Имаше красиви ръце, дълги и слаби, гъвкави и силни като ръцете на скулпторка или пианистка. Въпреки това никога не носеше маникюр или пръстени на тънките си, елегантни пръсти. Ванеса нито веднъж не допусна компромис или промяна във външния си вид. За нея дългият ѝ нос беше като знак за кралски произход. Беше избрала да облече в прохладната утрин на Вирджиния тънка рокля от черен кашмир, доста сложен модел, на ушите си носеше огромни, златни обици, а на ръката си осем гривни от Дейвид Уеб. Бе подбрала нарочно тоалета си, поради явното му несъответствие с обстановката в утринния час — тя изпитваше удоволствие от ефекта на подобни контрасти.

Объркана и смутена, Топси поведе гостенката си през няколко салони и стаи с големи маси в стил „Хепълуайт“, обемисти столове „Шератон“ и подбрани нарочно портрети от Съли, за да допълнят ансамбъла. Домакинята се суетеше и объркваше стилове и периоди, към които принадлежаха мебелите, забравяше най-простите наименования, разтреперваше се пред влизането във всяка нова стая,

не защото се съмняваше в изискаността на обстановката, а защото усещаше с цялото си същество елегантното, интригуващо присъствие на Ванеса, която вървеше до нея, без да я докосва, но все пак доста по-близо, отколкото хората обикновено вървят заедно. Изпитваше нервност като пред първия си танц.

— Всичко е очарователно — промълви Ванеса — и толкова много се връзва с тебе... когато си тук, Ню Йорк ти се струва безкрайно груб и примитивен. Но сега, моя млада Топси, не мислиш ли, че можеш да ми покажеш и стаите на горния етаж?

Любопитна съм да видя спалнята ти — салоните на една къща никога не разкриват същността на домакинята, както нейните интимни стаи, нали? Може би съм прекалено любопитна? Просто съм виждала вече толкова много чудеса в обзавеждането, че се чувствам болна от завист. Следващия път, когато ни дойдеш на гости в Ню Йорк — надявам се, че това ще стане скоро — ще можеш да ме разбереш.

Сърцето на Топси заби лудо. Вълшебни думи, обещание — тя беше получила покана за гостуване!

В спалнята на Топси Ванеса седна на края на огромното легло с балдахин, надиплен от двеста и петдесет метра коприна с цвят на праскова. Балдахинът бе извоюван от Топси след схватка с нежелаещия да го приеме декоратор.

— А това е *letto matrimoniale*?^[1] — попита Ванеса, като посочи с вял жест към леглото.

— *Letto*... о, разбирам. Не, Хам спи в друга стая. Той обича да работи до късно и започва да звъни по телефона твърде рано.

— И той ли идва да посети леглото на своята жена или тя отива при него? — продължи невъзмутимо Ванеса.

— О, не... как...

— Ах, Топси, колко си сладка... пак се изчерви, както в Ню Йорк. О, аз знам, че когато хората ти говорят такива неща, ти само се изчервяваш още повече... Но не можах да устоя на изкушението. Седни тук... Не мога да разговарям с тебе, когато си на километър далече — Ванеса потупваше покривката на леглото, докато Топси, почти неохотно, седна до нея. Ванеса хвана ръката ѝ и прекара кръг по дланта ѝ с един от дългите си, изящни пръсти. — Чудех се дали ще ни поканиш... след това, което се случи в Ню Йорк, не ме напускаше мисълта, че лесно можем да станем близки, много близки приятелки...

за щастие... Мислех за теб всеки ден... усещах, че можем лесно да станем много, много близки приятелки... Би ли ти доставило удоволствие това, моя млада Топси?

Ванеса лениво наплюнчи върха на пръста си и с бързо движение докосна нежно средата на отворената длан на Топси. Топси ахна от недвусмисления знак, който ѝ бе даден, но не дръпна ръката си. Тогава Ванеса поднесе ръката ѝ към устните си и започна да смуче леко пръстите ѝ, един по един, от основата до върха на ноктите. Топси изпъшка.

— Харесва ти, нали, моя малка Топси? Помниш ли първия път, когато целунах ръката ти, колко учудена беше? Помниш ли още какво ти казах — че съм те наблюдавала и съм ти се наслаждавала преди много години?

Топси кимна мълчаливо.

Силна и бърза като мъж, Ванеса хвана с едната си ръка Топси през кръста, наклони се и едва докосна с устни шията ѝ, точно над ключицата.

— Скъпа, няма да правя нищо, което не ти харесва... не се страхувай от мен... не се страхуваш, нали? Добре.

Ванеса беше събула обувките си и бързо отиде по чорапи до вратата и я заключи. Върна се на леглото, където Топси, полуседнала, полуизлегната, я гледаше с широко отворени очи, в които се четеше съпротива и изкушение.

— Колко си прелестна — все още обути с обувки! — Ванеса се засмя с плътния си смях. — Хайде, да се освободим поне от обувките... — Ванеса се наведе и свали обувките на Топси. — Затвори очи! — прошепна тя. — Остави ме да бъда добра с теб, ти имаш нужда някой да бъде добър с теб, нали, моя малка? Някой, който иска да изпиташ нещата, за които винаги си мечтала, но никога не си почувствала истински... о, да, сигурна съм, че е така... още щом те погледнах, разбрах, че си готова да дойдеш при мен — докато говореше, умело разкопча блузата на Топси и освободи сутиена ѝ, който се закопчаваше отпред. Топси имаше разкошни, заоблени гърди, с големи кафяви зърна, които изпъкваха на бялата пищна плът.

— О, но ти си толкова красива! Ти си великолепна... Бях сигурна в това! — прошепна Ванеса и леко прекара върха на пръста си по полуотворените устни на Топси. Тя наблюдаваше внимателно своята

жертва, която не искаше да подплаши с някое прибързано движение. С топлите си, ловки пръсти очерта линия от гърлото надолу между гърдите, обикаляйки всяка от тях, но се стараеше да не докосва зърната, които виждаше, че стават издути и твърди. Сластолюбива като разгонена котка, тя имаше безкрайна воля да изчаква собственото си задоволяване и нищо не я възбуждаше така, както въвеждането на една жена в света на опияняващата наслада, която можеше да ѝ даде.

— Топси, всичко е за теб... аз не искам нищо... не трябва да помръдваш дори на сантиметър... само легни и ме остави да те погледам — докато разкопчаваше и сваляше полата ѝ с нежно движение, отново започна да смуче пръстите на Топси, като ги вкарваше в широката си уста и прокарваше по тях опитния си език. Топси потрепери, не можеше да повярва, че е възбудена толкова от едно докосване по гърдите и пръстите на ръката. Успокои се, когато Ванеса ѝ каза, че не иска от нея да прави нищо... просто нямаше да знае какво трябва да прави. Сега Ванеса хвана всяко зърно с петте си опитни, галещи, нежни пръсти и започна леко да го тегли нагоре в два остри, твърди върха. Чак когато Топси не беше повече в състояние да стои мълчалива и започна да стене, залепи бавно устата си и прекара върха на езика си по едното от горещите ѝ зърна, после по другото. Прекара дълги, дълги минути, без да се откъсва от тези едри, кафяви зърна, като ги натискаше и ги потупваше с бързи движения на езика си, докато ги възбуди до болка. Едва тогава протегна надолу ръцете си и смъкна останалите дрехи на Топси.

Тя държи очите си все още затворени, забеляза Ванеса, докато събличаше бързо дрехите си. Добре, така е по-лесно... когато е за първи път. Сложи едната си тънка, но силна ръка под главата на Топси, а другата започна да движи надолу бавно, влудяващо, едва докосвайки с пръсти кожата, прекара я през корема и я задържа точно над тъмния триъгълник на гъстото ѝ окосмяване. Топси не показа, че протестира и Ванеса се премести, с онази грациозност, която я правеше прочута, възседна женското тяло, притискайки коленете си към закръглените бедра. После седна назад и започна да милва с пръстите си ханша, бедрата ѝ и надолу, чак до върха на пръстите ѝ, сетне отново нагоре, като избягваше съзнателно да докосва, къдравите ѝ косми. Видя, че ръцете на Топси се размърдаха, едната се протегна надолу и хвана

ръката ѝ, теглейки я към венериния хълм, който повдигаше нагоре към нея. Ванеса освободи ръката си и прошушна.

— Не, не, почакай... още не си готова...

Започна да гали нежната кожа от вътрешната страна на бедрата на Топси, пръстите ѝ се преместваха все по-нагоре и се задържаха точно на гънката, където започваха косъмчетата. Топси изстена умолително и отвори крака. Ванеса видя влагата, която блестеше на срамните устни. Самата тя усещаше влагалището си толкова напрегнато и търсецо облекчение, че едва се въздържаше да не започне да го търка в тялото на другата жена, но успя да си наложи да чака. Наведе се и започна да духа в гъстите косми, докато къдричките се отделиха и откриха набъбналия клитор. Тогава отново изкара езика си и задвижи острия му връх по нежния орган, без да спира за миг, като понякога го смучеше с цялата си уста, друг път едва го допираше с леки светкавични докосвания.

— За бога, искам, искам, не мога повече, искам вътре! — изпъшка Топси, която не беше в състояние да търпи повече.

Ванеса събра трите средни пръста на дясната си ръка и ги пъхна на един-два сантиметра в отворените, изгарящи устни. Като обезумяла Топси се надигна нагоре и Ванеса, коленичила, се наведе отново и залепи алчната си, пареща уста между краката ѝ, смучейки ритмично клитора, а същевременно плъзна трите си силни пръста във влагалището и започна да ги движи, като ту вкарваше само върховете им, ту целите — докдето можеха да достигнат. Единственото, което чувстваше в този миг Топси, бе върховно удоволствие — твърдите кокалчета на пръстите предизвикваха възбуждане, каквото никога не беше изпитвала от гладката кожа на пениса, а смукането, о, това беше нещо, което тя никога не беше сънувала, че може да съществува. Усети, че се задържа на върха на оргазма, задържа, сдържа и сетне бе разтърсена от спазми, които се разплискваха на талази по цялото ѝ тяло и я караха да крещи, обладана от неизпитвано дотогава сладострастие.

Докато Топси все още трепереше и извиваше нагоре бедрата си, Ванеса се хвърли върху нея и за първи път я целуна по пресъхналите отворени устни, притисна влагалището си, едва покрито с черни косми, към нейния венерин хълм и като я сграбчи с две ръце за задните

части, започна да се търка упорито, непрекъснато, за да достигне скоро до мощен, разтърсващ оргазъм, който бе задържала толкова време.

Минути, много минути отминаха преди Топси да седне на леглото, все още замаяна, но осъзнаваща отлитащото време.

— След десет минути гостите ще се върнат за обяд... и Хам ще започне да ме вика. Сигурно изглеждам ужасно?

— Изглеждаш великолепно — отговори ѝ Ванеса, която бързо обличаше дрехите си. — Имаш ли някъде из къщи колан с жартиери и чорапи?

— Купих преди време едни... за Хам... не мисля, че помогнаха много. Защо питаш?

— Ще ги сложиш ли заради мен? Без гащички. През целия ден, през цялата вечер, през целия утрешен ден? Така аз ще те гледам и ще си мисля как мога да те опипвам под роклята... а ти ще ме гледаш и ще знаеш за какво мисля...

— Ох!

— Ще го направиш ли?

— Да, господи, да!

Когато гостите на Хам Шорт се събраха, за да изпият по нещо преди обяд, Робин Валариейн се приближи до жена си и я прегърна.

— Как мина ездата, мое съкровище? — попита тя, като отвори широко издължените си, ориенталски очи.

— Прекрасно! Наистина е срамота, че си започнала да се страхуваш от конете, бедничкото ми котенце. А при теб, беше ли добър ловът?

— Превъзходен, просто превъзходен.

— Надявах се, че ще е така. Почти ти завиждам.

Дейзи обядва със Сидни и сестрите ѝ в детската стая и после прекара следобеда в скициране на малкото момиче върху неговото пони. По-малките сестри, на седем и на пет години, които също знаеха да яздят, погледаха с уважение известно време, но накрая, отегчени, се измъкнаха навън. Дейзи поработи, докато усети, че момиченцето не издържа повече да позира, и после се отдаде на голямото удоволствие, което ѝ даряваха гостуванията при хората с конете в почивните дни — самотната езда, придружавана единствено от Тезей. Тези часове на самота, галопираща, свободна, забравена от света, нехайна, щастлива, сякаш носена от порива на пролетния вятър, бяха лукс, който не би

могла никога да си позволи по друг начин и тя се възползваше от всяка свободна минута, която ѝ оставаше от рисуването. Привечер, когато последните лъчи на слънцето се сбогуваха със земята, тя се прибра неохотно, остави коня в конюшната и сетне се качи в стаята си, за да се изкъпе и приготви за вечеря.

Това беше едно от нещата, които най-малко ѝ се нравеха през тези уикенди, помисли си тя, като събличаше внимателно дрехите за езда; именно тези задължителни официални вечери на гостите, тези задължителни разговори, този задължителен образ на принцеса, който домакинята очакваше, по-точно *изискваше* от нея. Кики често бе изразявала учудването си защо ѝ е толкова неприятно, защо го поддържа единствено, за да продава по-лесно творбите си: „Бих обожавала да съм принцеса!“, казваше тя, тръскайки строго глава на Дейзи. Не беше способна да обясни, дори на Кики, това, че когато започна да изкарва хляба си сама, се почувства като самозванец в образа на принцеса Дейзи Валенски, сякаш нямаше право на титлата. Разбира се, титлите бяха извън времето на съвременния свят, с изключение на онези малко на брой страни, където все още управляваха монарси, но много хора продължаваха да ги носят с името си, без притеснението, което изпитваше тя.

Когато Дейзи се потопи в топлата вана и усети по тялото си приятната милувка на водата, изведнъж се почувства натъжена — беше оная тъга, която я спохождаше от време на време и срещу която упорито се бореше, без да разбира нейните причини. Изживяваше периоди на депресия, които виждаше да се приближават подобно на първи признаци на морска мъгла, леко затъмняваща светлината. Някъде дълбоко в подсъзнанието ѝ поникваше бурен, който бързо израстваше и превръщаше в жалки отломки установения ред на нещата в нейния живот. Когато изпадаше в такова настроение и се намираще вкъщи, тя се пъхваше в леглото, завиваше се с всички възможни завивки, обула краката си в дебели вълнени чорапи, и лежеше трепереща часове наред, мъчеше се да си представи някакво събитие, някакво място или просто случка, която би я върнала в действителността. Вземаше Тезей при себе си, рошеше козината му и го притискаше, силно.

Ако се опиташе да разнищи тази отчайваща тъга, да потърси корените ѝ, я връхлитаха моментално куп неприятни въпроси, на които

не можеше да даде отговор никой от живите днес близки ѝ хора.

Какво щеше да бъде, ако например беше живяла с двамата си родители, както повечето хора на този свят? Какво, ако майка ѝ, като други жени, разделени от съпрузите си, беше успяла да обясни на малката Дейзи защо се налагаше те да живеят скрити в Биг Сур, откъснати от целия свят? Дори ако обяснението нямаше тогава много смисъл за нея, щеше да я задоволи някак си, докато порасне голяма и разбере сама. Какво щеше да стане, ако баща ѝ беше ѝ казал защо трябваше да бъдат заедно толкова кратко време и той да си тръгва внезапно, среща след среща, оставяйки я да живее в постоянен страх, че никога няма да го види отново, въпреки писмата, които ѝ пращаше? Какво, ако майка ѝ — превръщаща се във все по-избледняващ спомен за всеотдайна закрила и обич — не беше я напуснала, без дори да си вземе сбогом, изгубвайки се в морето в оня слънчев следобед? Или пък ако баща ѝ бе разрешил да живеят с Дани, вместо да налага онова жестоко, фанатично мълчание за нейното съществуване? Или ако не беше умрял, когато тя бе само на петнайсет години, ако беше все още жив и уещаше неговата закрила само поради факта, че съществува? Как щеше да се чувства, ако Рам беше истински по-голям брат, мил и загрижен, с когото можеше да сподели всичките си вълнения и проблеми, а не болен, умопомрачен човек, за което единствено тя и Анабел знаеха?

Дейзи излезе от ваната и започна да се облича. Докато разресваше косата си, погледна фалшивите смарагди на Кики, които лежах на тоалетката. Колието и гривната се съчетаваха отлично с жакета от зелен туид, но жалко за обиците — щяха да се скрият от косата. Намери няколко фиби и затъкна в косите двете големи овални обици от изкуствени смарагди и диамантчета. Тази вечер реши да разпусне свободно косата си върху раменете, след като цял ден я беше държала сплетена. Със зеления си костюм с панталон приличаше на един млад Робин Худ, тръгнал да отмъщава на богатите. Когато бе напълно готова, погледна твърдо образа си в огледалото, сякаш пред нея стоеше плашлив кон, и каза с висок глас:

— Дейзи Валенски, няма никакъв смисъл от въпроси като „Какво щеше да стане, ако...“. Каквото било, било!

Патрик Шанън успя да познае, че влизащата в салона жена е момичето, от чиято езда се бе възхищавал тази сутрин, само по начина,

по който държеше изправена главата си. Той не беше я виждал нито на закуска, нито на обяд и можеше да реши, че е една от новопристигналите гости на семейство Шорт.

При влизането на Дейзи в стаята, където останалите се бяха вече събрали, сякаш времето спря за част от секундата, разговорите секнаха за миг и после отново се възобновиха.

Дейзи не познаваше никого и Топси я представи на всеки един от гостите. Когато се приближиха до Патрик, той си помисли: *Ето коя била тя — трябваше да се сетя по-рано!* Никога не бе имал време да следи новините и клюките за светските знаменитости, но като всички останали имаше представа за нейното съществуване. Смътно си спомняше, че като ученик бе виждал бебешката ѝ снимка на корицата на списание „Лайф“.

Стиснаха ръцете си с формална усмивка. Дейзи се мъчеше да запомни имената на новите си познати, които можеха да бъдат възможни бъдещи клиенти, а Шанън се опитваше „да я подреди в класъора си“. Беше човек, който обичаше незабавно да преценява хората, да ги поставя на полагащото им се място в собствената си система от стойности, за да знае какви могат да бъдат бъдещите му отношения с тях. Вече беше отхвърлил хората с конете като безкрайно несъществени в неговата схема на живот, беше класифицирал Ванеса и Робин Валарийейн като личности, с които никога няма да му се наложи да работи и, обратно, бе потвърдил убеждението си, че Хам Шорт е човек, с когото би могъл да работи добре и взаимно изгодно — допаднаше му неговия стил. Когато Дейзи се обърна, за да бъде представена на семейство Дъмпси, той вече имаше мнение за нея: още една пеперудка — разглезена, капризна, суетна галеница на съдбата. Бе научил добре урока, даден му от бившата му съпруга... познаваше този тип жени.

По време на вечерята преценката му се потвърди от разговорите, които водеха Дейзи, седнала от дясната му страна, Дейв Хеминг и Чарли Дъмпси.

— Никога няма да забравя играта на баща ти по време на турнира в Монтерей през трийсетте години — каза на Дейзи Чарли Дъмпси. — Не помня точно годината, но той играеше на трети пост, а Ерик Пъдли от Санта Барбара — на първи, Томи Хичкок — на втори и

Уинстън Гест — на четвърти. За мен това беше най-великият отбор, който някога се е събирал.

— Глупости, Чарли — прекъсна го Дейв Хеминг от другата страна на масата. — Най-великият отбор, който някога е сформиран, беше Гест, Сесил Шмит, Пъдли и Хичкок на трети, при цялото ми уважение към Сташ.

— Сигурна съм, че и двамата сте прави — усмихна се Дейзи. — Но никой, дори Сесил Смит, не можеше да язди като баща ми — беше привикнала през последните години с подобни разговори. Почти всеки един от тези хора имаше свои спомени за баща ѝ и тя обичаше да слуша техните спорове. Сякаш за момент той се връщаше между живите, въпреки че често те говореха за време, много преди нейното раждане.

Когато обичайните реплики и аргументи бяха изчерпани, Дейзи се обърна към Шанън.

— А вие, господин Шанън, любител ли сте на полото? — попита учтиво тя.

— Нямам никаква представа от тази игра — отвърна ѝ той.

— Доста оригинално.

Патрик реши, че тя му се подиграва.

— А вие, принцесо Валенски, с какво се занимавате, когато не сте арбитър на остри спорове за мачове, които са се играли преди четиридесет и пет години?

— О, с това-онова. Този уикенд рисувам скица на младата Сидни, яхнала своето пони.

— За собствено удоволствие?

— Горедолу — Дейзи бе преценила за необходимо да не разбулва комерческото естество на посещенията си в тези имения. Фактът, че присъстваше, за да заработи пари, че прекарваше вечерите, подпитвайки внимателно дали някой от новите ѝ познати има деца, които можеха да станат евентуален обект на нейните портрети, че на практика ни повече, ни по-малко, преследваше поръчки, бе дълбоко скрит под маската на дилетантството. Стараеше се да не прави самореклама на своите занимания, защото така или иначе познатите ѝ говореха достатъчно за тях.

— А ловувате ли в околността, господин Шанън?

— Да ловувам? Тук? Не, разбира се.

Боже мой, помисли Шанън, след месеца, прекаран в школата по езда, не мисля, че някой очаква от мен да тръгна да прескачам огради и препятствия.

— Тогава къде ловувате? — продължи Дейзи с доверителен тон.

— *Въобще* не ходя на лов — каза кратко Патрик.

— Но би трябвало да ходите... или сте ходил, нали? Защо тогава сте престанал да ловувате?

Шанън я изгледа и се опита да открие злонамереност в очите ѝ, но видя единствено пламъчето на запалената свещ, отразено от черното кадифе на очите ѝ. Запалените свещи, хризантемите на масата, отблясъците на тежките сребърни прибори и кристалните чаши само озаряваха нейната красота, която засенчваше всякакъв друг блясък в стаята. Стори му се, обаче, че долавя някакви подигравателни нотки в озадачения ѝ въпрос.

— Гарантирам Ви, че не ходя на лов, не съм ходил и нямам намерение никога да ходя — отвърна той с хладна учтивост.

— Но, ботушите Ви... — объркано промърмори Дейзи.

— Какво им е на ботушите? — прекъсна я малко рязко Шанън.

— Нищо, нищо — отговори бързо тя.

— Не, аз настоявам. Какво им е на ботушите? — сега вече беше сигурен, че тя се забавлява с него.

— О, нищо, единствено... но то е без значение... Колко глупаво от моя страна да обръщам внимание на такива дреболии — говореше объркано Дейзи и се стараеше да избегне погледа му.

— Искам да чуя за ботушите! — настоя непреклонно Патрик.

Това разсърди Дейзи. Ако този човек има намерение да я разпитва като свидетел по дело за убийство, хубавичко ще му даде да разбере.

— Господин Шанън, Вашите ботуши са черни с кафяво в горния край. Само един прислужник на местното ловно дружество, а това е официална длъжност в дружеството, както и водач на кучетата или водач на хайката ловци, или водач на целия лов имат право да носят подобни ботуши. Щом не ловувате, ботушите Ви би трябвало да са едноцветни.

— Ах, дявол да го вземе!

— Трябваше някой да Ви го каже — бързо добави тя.

— Искате да кажете, че това е едно от нещата, което всеки човек би трябвало да знае?

— Мисля, че няма никакво значение — отвърна Дейзи с възможно най-хладен тон.

— Значи считате, че не е „коректна постъпка“? — каза жлъчно Патрик, насочвайки гнева си към Чък Байърс, който му беше дал ботушите без никакво обяснение.

— Нечувана — отговори Дейзи, все по-ядосана.

— Тогава защо никой не ми го каза досега? Нали цял ден яздихме заедно? — в гласа му прозвуча остро обвинение към нея.

— Всички са предположили, както и аз самата, че вие ловувате. Това е простото обяснение на нещата.

— Мисля, че яздя достатъчно лошо, за да мисли някой нормален човек, че е възможно да ловувам на кон и с кучета! — отвърна той гневно.

— Може би тогава хората са били прекалено тактични или са предположили, че ще се разстроите от новината, а не са искали да се сблъскват с вашия гняв? Защо се сърдите на мене, господин Шанън? Нима аз съм Ви продала ботушите? — приключи разговора Дейзи и се обърна към Чарли Дъмпси, с когото заговори отново за поло.

Патрик Шанън остана да се бори с подозренията си, че всички, с които беше яздил през деня, са били любопитни да узнаят за ботушите му, но от вежливост не са задавали въпроси. Беше сигурен, че са се подсмивали зад гърба му.

А Шанън не обичаше да се чувства като конска задница.

---

[1] Letto matrimoniale (ит.) брачно ложе. — Бел.пр. ↑

Имаше само една стая в апартамента на Валарийейн, която не беше снимана за списанията за мода или вътрешна архитектура. Тази стая остана непроменена и след безконечните размествания на обзавеждането на апартамента им на Парк Авеню, което се подменяше напълно всеки две години. В тази стая прекарваха редките минути, в които оставаха заедно сами, преди да се преоблекат, за да излязат или да посрещнат гости в къщата си, а това беше всеки божи ден. В шест часа привечер те се срещаха в тази стая.

Подът и стените ѝ бяха покрити с дебела мъхеста тъкан в бежово кафеникав цвят, а таванът беше сводест, изработен от медни пластини. От скрити ниши на тавана се разпръскваше мека светлина и осветяваше многобройните орхидеи, които растяха във висящи кошници. В центъра на тази напълно празна стая се издигаше площадка, покрита с килим; на нея бе положена огромна кръгла вана с размерите на обикновена баня, направена от черно фибростъкло. Беше двайсетина сантиметра по-дълбока от нормалните вани и имаше четири специални хромирани кранове за вода, които създаваха четири водовъртежа, с температура до 42 градуса. Ванеса и Робин лежаха голи във ваната, успокояващата вода обгръщаше стегнатите им, отлично поддържани тела, а те отпиваха от леденото сухо бяло вино и бърбеха за това как е минал денят им, какво интересно им се беше случило. По този начин те още повече утвърждаваха дълбоките връзки, които ги държаха заедно.

Както повечето семейни двойки хомосексуалисти, отношенията им бяха по-здрави и по-трайни от тези на мнозинството хетеросексуални двойки, които познаваха. Няма семейство по-предано и по-ангажирано с общите и индивидуални успехи от съпруг хомосексуалист, женен за лесбийка, няма любов по-крепка, по-обвързваща и взаимно закриляща се. Заедно те получават огромни облаги, които никога не биха могли да постигнат извън брака. И най-главната от тях — избягването на открити спекулации заради

отношенията им с привлекателни мъже и жени над трийсет години в средите, в които се движеха, където сексуалните им предпочитания не бяха тайна за почти никой. Заедно те представляваха „брачна двойка“, много по-лесна за възприемане, отколкото сам хомосексуалист или двойка от еднакъв пол. Нещо повече, те се превръщаха в тъй желаната от домакините добавка към всеки прием или вечеря — идеалната, хармонична двойка.

Заедно бяха създали традиционен, безкрайно сигурен дом и за двамата, в който Робин беше свободен да развихря таланта си да създава бляскави барокови обстановки и още по-пищно аранжиране на цветята. Той беше намерил и обучил безупречни прислужници, а Ванеса замисляше и, организираше изискани приеми, с които успешно помагаше на кариерата на своя съпруг. И накрая — те не изпитваха ревност един към друг, каквато могат да изпитват любовниците. Всеки имаше свободата да се отдава на личните си сексуални вкусове с още по-голямо удоволствие, знаейки, че после ще има с кого да сподели преживяванията си, да потърси съвет, помощ, утешение, дори, ако се налага, и съдействие за впримчване в заложената клопка.

Бракът им даваше достъп до каймака на обществото и богатството, което не биха могли да постигнат в такава степен, ако живееха сами. Като „семейство Валариейн“ те бяха канени на вечеря в Белия дом, на увеселителни пътешествия с най-големите яхти, гостуваха в именията на древни английски и ирландски родове. Те бяха безупречната семейна двойка, която никога не беше поддала в скандали, въпреки че от време на време се дочуваха пикантни слухове за тях, но в наши дни кой обръща внимание на слуховете?

Като „семейство Валариейн“ те бяха завинаги освободени от позорното петно на хомосексуализма; като брачна двойка се движеха безпрепятствено в широкия свят на знаменитостите, докато в своя интимен кръг от приятели те бяха признати и аплодирани заради удачния и много умен начин, по който заблуждаваха останалите и си служеха един на друг. Бяха открили тайната, която толкова рядко се показваше в своята първична, гола същност — в света на преуспяващите не се прави разлика в пола, а в това успех ли има, или неуспех. Единственият съществен въпрос, който се задава там, е: „Ти един от нас ли си, или не си?“

Хомосексуалните семейни двойки представляват една вариация от комбинации. Бисексуален съпруг, наричан винаги от Робин тип „джаз танго“, който през първите години на брака от време на време има контакти и с жена си и почти без изключение успява да създаде невероятно красиви деца. Вторият случай е истинският хомосексуалист, оженен за съпруга, която изпитва ужас от всякакъв вид полови контакти. И третият, жена лесбийка, чийто съпруг е пасивен, може да се каже почти неутрален. Валариейнови бяха от онази разновидност, при която историите, споделяни е другия, бяха наистина възбуждащи и интригуващи, защото Робин беше не по-малко сексуално активен от жена си.

Робин и Ванеса се обичаха истински, нежно и всеотдайно. Ако той беше настинал, тя щеше да му носи витамин С всеки час и да го гледа, докато го изпие. Ако тя бе имала изморителен ден, той щеше да масажира гърба ѝ в продължение на час, докато се отпусне напълно, после щеше да отиде в кухнята и да нареди на готвача какво точно да постави на подноса, да го отнесе сам в спалнята ѝ и, като я настани сред пухкавите възглавници, да настоява да хапне нещо. Съвместният им живот имаше дълбоки корени и неговото толкова положително развитие постоянно се подхранваше от двамата. Ванеса често обичаше да цитира Рилке: „Любовта се състои в това двама самотници да се закрилят и да намерят общи точки, и да се поздравят един друг.“

Освен че се обичаха, те бяха и най-добрите приятели. Робин се възхищаваше от хладнокръвието на жена си, от настървението, с което преследваше желаното от нея, и ѝ беше особено благодарен за ролята, която играеше в неговата кариера. Неповторимият почерк на нейния стил, произтичащ от неповторимата ѝ личност, се предаваше и на моделираните от него дрехи, в които едва ли имаше нещо особено. Способностите му като моделиер бяха ограничени — знаеше как да направи жените да изглеждат красиви и женствени, предпочиташе да работи върху официални вечерни тоалети, наблягайки на привлекателността на воланите и шумоленето на тафтата, но никога през живота не бе имал някаква оригинална идея като моделиер. Въпреки това, година след година, богатите жени на Америка купуваха прескъпите му дрехи. Отчасти това ставаше, защото модните списания даваха много положителни отзиви за колекциите му, след като техни представители получават така желаните покани за приемите в дома на

семейство Валариейн. Но основната причина за продажбата на дрехите бяха често появяващите се в списанията снимки, на жена му, подбрала изработените от мъжа ѝ тоалети с такъв нюх и умение и заобиколена от хора с вкус и положение в обществото, че „а ла Валариейн“ започна да означава красива рокля, в която жена от висшата класа можеше да се чувства почти като самата Ванеса — предизвикателна със своеволната, подчертано нехармонична елегантност.

Апартаментът им на два етажа отразяваше силата на тяхната връзка. Те пълнеха всяко кътче на своя огромен дом със скъпоценни статуетки не от някаква алчност, а защото инстинктът им за домашен уют и топлина бе изострен до крайност. Всеки предмет, който избираха и купуваха заедно, утвърждаваше тяхната обвързаност — от комплекта купи от „Пирекс“ до скъпо струващата морска сирена, дизайн на Тони Дюкет. Използваха покривките за маса, сребърните прибори и порцелановите сервизи, сякаш извършваха свещенодействие, на което са способни единствено току-що обвързаните брачни двойки. Много преди да стане модерно един мъж да се интересува от подробностите на обзавеждането на дома, Робин Валариейн се гордееше със способностите си да създава домашен уют. За разлика от всепризнатата богиня на вътрешната архитектура Сисър Периш, чиято парола бяха думите „лукс и дисциплина“, семейство Валариейн вярваше в лукс и само лукс. Всяка една от спалните им възглавници бе украсена с кант или пискюлчета, всеки абажур — обшит отвътре с розова коприна, всяко перде бе двойно подплатено и красиво надиплено и прихванато отстриани, всяка стена бе покрита поне дванайсет пъти с лак, ако не беше облицована с някоя рядка тъкан, всеки диван изглеждаше прекалено голям и натъпкан с морска трева, но беше изключително удобен. Това караше гостите им, потънали в меките дивани и кресла, да се чувстват уютно и сигурно като бебе в люлката си и ги предразполагаше да клюкарстват по-свободно, отколкото ако седяха на строги, неудобни гарнитури. Не бе имало събиране в къщата, на което да не се издигне в небесата някое име или да не се унищожи нечия репутация.

Тази двойка, която пазеше крепостта на своя брак с непоколебимото чувство за вярънност, което изпитваха двама кръвни братя, бе предпазена от взаимно влияещото си настроение на

любовниците, избягваше наложените от моногамията ограничения и се радваше на всички привилегии, които предоставяше бракът.

Ванеса Валариейн владееше до съвършенство изкуството да се прави някому услуга. Имаше собствена теория, че услуга, направена на точно избрания човек, в точно избраното време, без някакъв предварително обмислен мотив или очакване на взаимност, впоследствие често се оказва полезен, дори твърде съществен елемент в сложната мозайка на нейния живот... като хайвер, хвърлен във водата. Точно избраното време беше, според опита ѝ, когато направеше услуга на човек, който нямаше причина да очаква нищо от нея, тъй че всичко изглеждаше добронамерено и чистосърдечно, резултат на високата оценка на качествата на личността. Почти никога не правеше услуга на някой, който се обърнеше с молба към нея — услугите ѝ трябваше да изглеждат неочаквани и да останат незабравими. Човекът, комуто тя решаваше да послужи по някакъв начин, нямаше нужда от препоръки, освен от изострената ѝ интуиция, която безгрешно ѝ подсказваше кой върви нагоре и кой се сгромолясва, кой щеше да се справи, кой имаше потенциални възможности, все още незабелязани, и кой не заслужава да си губиш времето с него. Като опитен сърфист тя предугаждаше задаването на една голяма вълна и стъпваше здраво на сърфа, преди жените от нейния свят да забележат надигането на вълната и нейната сила.

Когато Топси Шорт ѝ спомена, че Дейзи Валенски ще направи скици с молив на Сидни, преди евентуално да получи поръчка за три портрета с маслени бои на момичетата ѝ, яхнали своите понита, Ванеса усети с шестото си чувство благоприятната възможност. Бе наблюдавала Дейзи преди вечерята. Единствена от присъстващите разбра веднага, че зеленият костюм Скиапарели е близо четиридесетгодишен и че смарагдите са изкуствени и че по някакъв начин момичето е уязвимо. Как точно, при титлата, която притежаваше, при предполагаемото приказно богатство, останало ѝ от баща ѝ, и при красотата ѝ, беше необяснимо, но Ванеса беше сигурна в това.

— Защо не погледнем скиците, преди да замине за Ню Йорк — предложи тя.

— О, мисля, че няма да ѝ хареса — отвърна Топси. — Когато я помолих, тя ми каза, че са много сурови наброски, нещо като

стенографски записки. След седмица-две ще ми изпрати готовата скица с молив.

— Какво значение има дали ѝ харесва, или не, моя млада Топси? Хайде да надникнем, ще бъде много забавно.

С нежелание Дейзи разреши на двете жени да разгледат скицника ѝ. Съдържаше десетки рисунки с бързи, изчистени линии, които не говореха абсолютно нищо на един непрофесионалист.

Топси стоеше мълчалива, на лицето ѝ бе изписано явно неодобрение, но Ванеса мигновено долови значителния талант на Дейзи.

— Много си добра — естествено, че не ти казвам нищо ново! — каза тя на Дейзи. — Топси, ще допуснеш грешката на годината, ако не помолиш принцеса Дейзи да нарисува и трите ти момичета. След две-три години ще ти се наложи да плащаш двойно за всяка нейна работа, разбира се, ако случайно намери време за теб.

— Да, така е, сигурно... просто... не знам дали ще ги хареса Хам? — Топси гледаше Ванеса с обожание. Как можеше в такъв момент да взема решения дали ще прави поръчки на портрети, или не, когато усещаше голите си бедра, леко потъркващи се едно в друго, а въображението ѝ бе заето с опипващите ги, вълшебни ръце на Ванеса?

— Не мога да си представя, че нещо друго би му харесало повече. Освен това, обърни внимание, Топси, ако не го направиш сега, няма да имаш спомен от момичетата, преди да са започнали да растат — те са в идеалната възраст точно сега. Ако бях на твое място, не бих се колебала и секунда. Бих поръчала истински големи маслени портрети, които да останат за поколенията... точно така! — каза тя и се обърна към Дейзи. — Естествено, ако имате възможност и време да поемете такава поръчка.

— О, ще намеря време — отговори Дейзи и помисли, че ако трябва, цял месец ще рисува всяка нощ, за да получи парите преди пристигането на новата сметка от Англия.

— Тогава, всичко е наред. Направих ти голяма услуга, Топси, не искам да я забравяш. Един ден ще ме благославяш за това.

— Благодаря Ви, госпожо Валариейн — каза бързо Дейзи. Ванеса съзря скрито облекчение на лицето на Дейзи. Значи, все пак тя имаше нужда от пари. *Любопитно.*

— Да ми благодарите, вие? Топси е тази, която трябва да ми благодари. Извади дяволски късмет, че приехте поръчката ѝ — отвърна Ванеса със сърдечна, широка усмивка, каквато винаги придружаваше оказването на една обещаваща услуга, подсказана ѝ от нейния инстинкт. Сега Дейзи Валенски ѝ ставаше длъжница.

— Следващия път, когато отидем в Англия, ще кажа на Рам колко талантива намирам, че сте. Той е много добър наш приятел, ние сме предано привързани към вашия брат.

— Благодаря Ви, госпожо Валарийн — каза автоматично Дейзи. Усети, че в сърцето ѝ попада голяма буца лед.

— Това, от което се нуждаеш, Люк Хамърстейн, е някой да отмъсти за опустошенията, нанесени в твоя живот — съобщи Кики с мил глас.

— Онази, последната изложба, която посетихме, мисля, че току-що го направи — каза Люк, след като седнаха на масата в „Балрум“.

— Мислех, че ще ти хареса. Колко са хората, видели през живота си копия от предмети, използвани от древните жители на Квебек?

— Твърдо съм един от първите. Мечтаех да ги видя още щом постъпих в началното училище. Освен това, нрави ми се и фактът, че групата, която е изработвала копията, сега прави такива в Сохо, за да ги изложи в Квебек. Именно подобен род културен обмен може да спомогне за развитието на несигурните връзки, които винаги сме имали с Канада.

— Да, безпокоя се много за Канада.

— Нима?

— Естествено. Има един тунел, който започва в сърцето на търговската част на Детройт и те отвежда право в Канада. Когато братята ми и аз самата бяхме малки, вадехме душата на баща ни да ни взема със себе си. Звучеше толкова романтично.

— И беше ли наистина?

— Разбира се, че не. Това още веднъж доказва, че ти не знаеш нищо за Детройт... или Канада.

— Няма начин да имаш късмет във всичко.

— Пак ми се подиграваш — каза Кики, повдигайки дяволито извитите си вежди нагоре към рошавата си коса, която временно беше

в своя естествен кестеняв цвят.

— Съжалявам, но просто не мога да се въздържа. Ти си като Беатрис в „Много шум за нищо“, помниш ли — тя бе „родена във весел час“?

— Така, но накрая успя да хване момчето, нали?

— О, няма ли да престанеш най-сетне?

Люк Хамърстейн беше преследван от женски същества от дванайсетгодишната си възраст, но никога не беше срещал жена, толкова открвена в намеренията като Кики Каванъф. Тя или беше един подвижен сборник от всички хитрости и изкусителства, познати и използвани от жените откакто свят светува, или беше наистина това, за което се представяше — една невинна сладострастничка, която обичаше да прекарва добре и пълноценно времето си и бе избрала него за партньор. Люк беше свикнал да общува с новото поколение жени, но Кики беше истинска „зелена барета“ в борбата между половете. Трябваше да признае, че го изкарваше от равновесие. Налагаше му се често да разиграва сцени, които се предполагаше, че влизат в арсенала на жените. Тази размяна на ролите понякога изглеждаше смешна.

— Искам нещо за пийване, за Бога, чувствам се като пребит — каза Люк. И двамата бяха натоварени с големи кошници със следобедните им покупки.

— Опитвал ли си някога силен сайдер? — попита Кики. След леденото бренди „Айриш кофи“ това беше другото ѝ любимо питие.

— Все още не, но мисля, че можеш да го поръчаш, след като явно имаш намерение да го направиш.

Той погледна с вече поуталожен яд към кошниците, които бяха поставили на покрития с бели плочки под. Ако не го лъжеше паметта, Кики беше купила сатенен калъф с апликации за термофор в един магазин, наречен „Любовта на Хариет“; скулптурна фигура на жаба, изцяло изработена от тръби за неоново осветление в една галерия, която се казваше „Да бъде и пребъде Неонът“; две дрехи от черен сатен, съответно назовани „кимона за гости“; две бутилки „Соав Бола“ и една бутилка бърбън „Уалд Търки“ в магазин за спиртни напитки, на чиято витрина една табелка съобщаваше: „НЯМАМЕ ПОЛОВИНЛИТРОВИ БУТИЛКИ ВИНО“.

И някакво бижу, което направо го изкара от релсите — сърце от слонова кост, от което висеше червено камъче като капка кръв. В Сохо

дори бижутата имаха имена и това се наричаше „Пробиват с нож сърцето ми“. Дотук не влизаше нищо от купеното в големия магазин за хранителни стоки „Дийн и Делука“, където покрай входа стояха наредени огромни кошове, отрупани с чесън, ябълки, лимони, черни репи, орехи и сушена юка, а от тавана, два етажа по-нагоре, висяха скъпи тенджери и тигани. В магазина Кики наистина се беше развилняла. Парчета гъши дроб в сурово състояние и желирано месо от пуйка, и двете над двайсет и пет долара кило, от щанд, на който бяха изложени повече от две дузини различни видове гъши дроб; бурканче с мед от диворастващи цветя, от Холандия; бито сирене „Импераал“ и „Пти Сен Марселин“ — малки парчета сирене, обвити в кестенови листа; три различни вида салам — от Испания, от Италия и от Франция; половин кило пушена шотландска съомга, буркан с подлютена бамя, половин кило специална шунка, дузина съвсем пресни кроасани, половин парче сирене бри. От кошовете с хляб, които бяха пръснати из целия магазин, избра един кръгъл хляб, четири франзели и едно парче черен сладък хляб. После добави кутия шоколадови бонбони от фирмата „Доувдейл Бътер Шортбред“, основана в Англия през 1707 година, и няколко блокчета черен шоколад от калифорнийската компания „Жирардели Чоколейт Къмпани“. Имаше нещо в комбинацията от храни, купени от Кики, което се стори на Люк доста подозрително подсказващо.

Като всички работещи в рекламния бизнес, Хамърстейн не бе посещавал многократно Сохо преди това, просто не можеше да пропусне възможността да види новите творби, които излагаха галериите в района. Но по-често се задоволяваше с кратки посещения на Бродуей 420, където галеристи като Лео Кастели, Сонабенд и Андре Емерих бяха открили свои клонове.

Днес той бе видял онзи Сохо, който досега не беше забелязвал; Сохо на хората, които действително живееха тук; където на витрината на месарницата на братя Порчели беше изложено прясно телешко шкембе; където едно момченце с колело спря Кики на ъгъла и я помоли: „Бихте ли ме превела през улицата, госпожице?“; където имаше надпис: „НАМЕРЕНА ПЕРСИЙСКА КОТКА“.

Бе поставен на видно място на витрината на бакалията „М и Д“ — занемарен, старомоден магазин, въпреки това с претъпкан хладилен шкаф със скъпия сладолед „Хеаген-Дац“ и лавици, на които солените

ядки стояха редом до религиозни картини и десет вида кисело мляко; Сохо, където в ателието на Мандела можеш да купиш Jungian символика, представляваща усилието да намериш отново себе си, изработена от ръчно изплетена тъкан и оцветено стъкло. Това бе Сохо на екзотичните контрасти. Дж. Волпе, машинен инженер, обитаваше в съседство с галерия, предлагаща гравюри на „еротични храни“, машини, които продаваха водопроводни съоръжения и инструменти се деляха от стена от галерията Джак, където бяха изложени акварели на Ерте и Жан Кокто.

Кики изглежда лукаво Люк. Той беше в шок от Сохо — признаците ѝ бяха добре познати. Имаше идея да вечерят в „Балрум“, но огромното пано на отсрещната стена само щеше да увеличи неговото притеснение. Това пано изобразяваше по жив фотореалистичен начин деветнайсет от най-известните художници и жители на Сохо, включително Лари Ривърс и Робърт Индиана.

— Знам какво ти трябва — каза тя на Люк.

— Сега пък какво?

— Китайска кухня.

— Боже, ти си напълно права! Това е единственото нещо, което бих могъл да хапна. Как се досети?

— Просто е. Ти си евреин, а когато един евреин изпадне в културен шок, единственото, което може да го върне на земята, е deli или нещо китайско. Ние, неевреите, мигновено се чувстваме по-добре, ако седнем и започнем да гледаме как изгаря бял хляб.

— Искаш да кажеш „как се пече“?

— Не, не, как изгаря като бъдник. Хайде, отиваме в „Ох-Хо-Со“, точно на отсрещния тротоар.

Тъй като все още никой не беше дошъл да вземе поръчките им, без много да се церемонят, те взеха кошниците си, напуснаха „Балрум“, пресякоха улицата и се вмъкнаха в бара на китайския ресторант. Това беше един много гостоприемнен бар, наблъскан с канапенца с поизтъркана тапицерия от зелено кадифе и дървени столове, от които нямаше два еднакви, разположени в безпорядък около маси от преработени шкафове за шевни машини, останали след фалита на фабриката „Викториана“.

На светлината на джубокса тъмните очи на Кики сякаш пръскаха искри от жълти диаманти, опали и ликуване.

— Господинът ще иска двоен бърбън „Уалд Търки“, чисто, а за мен, силен сайдер — поръча Кики на келнера. — Сега, нека да поговорим за онази вечер. Защо не искаше да се любим? Наистина ли беше толкова уморен? — попита тя Люк с най-циничната си усмивка.

— По дяволите! Тъкмо започна да ме глезиш като истинска жена и ето че отново ставаш агресивна като бик. Не би ли могла да изчакаш да опитаме поне яйчените рулца?

— Единственото, което исках да кажа, беше, че аз не бях много уморена, въпреки че се разправях през целия ден с Тезей. Тогава как да си го обясня? Може би си много стеснителен... и изчакваш да мине третата среща? Или пък имаш религиозни скрупули?

— След яйчените рулца — напомни ѝ кротко той. Владееше равновесието на силата. Имаше пълна представа за своите силни страни, затова нямаше нищо против да разкрие и слабите си. Никога не бе срещал жена, която да му бъде достоен противник — това беше скритата му гордост. Трите му по-възрастни сестри го бяха научили за жените повече, отколкото имаше нужда да знае, обичаше да казва понякога. Разбира се, даваше си сметка, че в последните години това твърдение започваше да става оборимо. Той видя Кики, която го измерваше с поглед с вещината на крупие от Монте Карло, не, поточно, на мафиотски бос в Лас Вегас. Усмихна ѝ се загадъчно, присмехулно.

— Знаеш ли на какво ми напомняш? — каза възбудено Кики.

— На онези глави, намерени в древногръцки гробници от 5000-та година преди Христос, изложени в музей Метрополитен. Те всички имат самодоволна, високомерна, потайна усмивка, дори не се опитват да се представят за честни — абсолютна самонадеяност, която е продължила три хиляди години.

— След рулцата.

— Добре, но тогава гледай какво ще става!

— Винаги ли предупреждаваш набелязаните си жертви?

— Опитвам се да играя честно. В много отношения мъжете са по-крехки от жените.

Люк въздъхна и погледна към Кики, като че искаше да ѝ внуши усещането, че бе ни повече, ни по-малко от купчина подаръци, които тя жадуваше да разопакова.

— Окей, нека да поговорим за други хора. Разкажи ми за майка си — предложи Кики.

— Майка ми е супер консервативна. Тя никога не променя обзавеждането. Все още живеем в стил „арт деко“.

— Майка ми променя обзавеждането всяка година. Мисля, че току-що се сдобихме с „арт деко“.

— Майка ми ме предупреди, че ако един ден аз все пак реша да се ожена за някое красиво, благовъзпитано момиче, скоро ще се окаже, че тя е още една стара „шикса“. „Шикса“ е единствената дума на идиш, която знае.

— Майка ми смята, че единственият начин да дресиращ самурено палто е да го облечеш и да отидеш в японски ресторант в деня, когато го получаваш от кожаря. Поръчва суки-яки, приготвено на масата, и не сваля от гърба палтото, докато трае целият обяд. Трябва да бъде оставено навън около седмица, за да се отмирише, но после палтото знае, че тя е господарката. Струва ми се също, че е антисемитка.

— Майка ми е такава антисемитка, че когато в клуба започнаха да допускат и руски евреи, вместо само германски, тя го напусна.

— Майка ми е още по-зле. Изкара курс по изкуствено дишане уста в уста, в случай, че баща ми получи сърдечен удар, но веднъж, в една банка, един мъж получил удар пред очите ѝ, но тя не се опитала да го спаси, защото изглеждал отвратително, а тя се страхувала да не пипне нещо от него... и той умрял пред очите ѝ.

— Боже! Наистина ли е направила така? — извика очарован Люк. Кики печелеше играта „майка ми“.

— Но, но това се случило на икономката в имението на майка ми — призна Кики.

— Майка ми няма никакви икономки — каза Люк с хладна усмивка.

— Никога ли не сте се местили? Трябва да имаш икономка, за да купиш къща.

— Майка ми не вярва в преместването — това е твърде модерно. Тя има просто...

— Апартамент на „Парк Авеню“ и къща в... Паунд Ридж... и място в Уестхемптън, не — Истхемптън, нали?

— Почти позна. Как успя да уцелиш толкова близко?

— Предположих. Мисля, че имаме еднакви майки, само дето те не го знаят.

— Даваш ли си сметка — каза унило Люк — че пет пъти повече хора купуват храна за котки и кучета, отколкото бебешки храни? Не е ли ужасно това?

— Не, глупчо. Бебетата порастват и започват да ядат храна като големи хора, а животинчетата цял живот ядат една и съща храна.

— Не си съвсем глупава — призна неохотно Люк. — Повечето хора реагират на тази статистика с подobaващото възмущение.

— Искаш ли да си държим ръцете — попита с надежда Кики.

— Не когато ям омар по кантонски! — отвърна скандализиран Люк.

— Ти си едно студено същество — предупреди Кики, поглеждайки с копнеж към устата му. Винаги има нещо много апетитно в мъжката уста, скрита между мустаците и брадата, отколкото ако си стои просто така на лицето, оградена от кожа.

— Каза го, за да ме накараш да ти докажа, че не съм досаден. Няма да мине! — Люк се зае спокойно с омара си. Кики го погледна обезсърчена. Нещо не вървеше както трябва. Според големия ѝ опит мнозинството от мъжете не можеха да окажат съпротива на добре организираната, абсолютно безсрамна атака. Смутени, объркани, поласкани, те лапваха хитро подхвърлената въдица, а това беше само на крачка, преди да лапнат по нея. Люк я безпокоеше... усещаше, че нещо в подхода ѝ е грешно, но вече беше започнала да го обработва като десетки други мъже преди и сега беше късно да променя тактиката. Може би наистина беше гладен. Може би наистина е бил уморен. Дейзи щеше да отсъства през целия уикенд. С провизиите за закуска и за обед утре имаше още много време да се занимае с този, оказал се твърде упорит, клиент.

— Бихте ли ни донесли топъл чай и малко сладки „оптимистични надежди“ — помоли тя минаващия наблизо келнер.

Петъкът, след посещението на Дейзи в Мидълбърг, се оказа неочаквано спокоен за студиото. Норт беше заминал на едноседмична почивка, първата от една година насам, така че не се предвиждаха съвещания до средата на следващата седмица. Дейзи имаше да

уточнява един милион подробности в студиото, но се зарадва, когато Ник Гъркът и Уинго Спаркс я поканиха да обядва с тях. Обикновено обядваше на бюрото си, хванала сандвич в едната си ръка и телефонната слушалка в другата.

След като келнерът беше донесъл храната им, Ник подхвърли неочаквано: — Та как върви работата, дечко? Държиш се здраво над водата, нали? Искам да кажа, всички ние знаем, че не е лесно да се работи за Норт. Понякога ми се струва, че не може да оцени колко струваш.

— Той не е от хората, които обичат да раздават похвали, но знам, че когато няма пяна в устата, съм си свършила добре работата — сви рамене Дейзи.

— Значи ти си готова да се примириш с такъв вид оценка — попита Уинго.

— Защо не? Има ли нещо лошо в това? — Дейзи нямаше намерение да се оплаква на своите колеги.

— Не едно, а много лоши неща — каза Ник — Все едно да се задоволяваш с трошите на някоя *campesina*^[1], и аз Ник Гъркът, съм тук, за да ти кажа, че това съвсем не е достатъчно.

— Накъде бие Ник — попита учудено Дейзи. — Ти получаваш твоите комисионни, а те трудно могат да се нарекат трохи.

— Ти ли ще й кажеш, Уинго? — обърна се Ник към младия кинооператор.

— Бъди сигурен, че ще го направя. Слушай, Дейзи. Ник и аз разговаряхме. И двамата смятаме, че можем да се захванем самостоятелно с бизнеса. Ник е най-добрият посредник в града, знае кой се интересува от работата на Норт, но не иска да плаща цените му. Норт мисли, че аз съм просто един оператор, но аз мога да върша и неговата работа. Има много момчета, които са режисьори оператори. За да получа разрешителното си за работа като оператор ми трябваха пет години, но още утре мога да стана режисьор, само ако обявя, че съм такъв. А аз съм добър...

— Откъде знаеш, че си добър? — предизвика го Дейзи.

— Наблюдавам го вече от много време и съм вътре в номерата му... Помисли, освен това, какво толкова му е трудното да си режисьор на рекламен филм?

— Ето какво сме намислили — прекъсна го Ник. — Искаме да открием собствена рекламна къща, но бихме желали да се присъединиш към нас... като съдружник и продуцент. Няма нужда да влагаш нито стотинка, а ще получаваш една трета от печалбите. Щом веднъж се освободя от Норт, мога да тръгна и да търся клиенти за Уинго — имам цяла торба с предложения, които чакат ред. Причината, поради която искаме да си с нас, е, че ти си най-добрият продуцент, когото сме срещали — работиш здраво, можеш да убедиш хората да свършат всичко за теб, гледаш на парите, които се харчат, като на свои собствени, винаги проверяваш по два пъти всичко, тъй че, щастливо, получаваш безплатен билет за тази сделка.

— Значи ти и Уинго, и аз си грабваме шапките и изчезваме, отмъквайки каквото можем с нас? — попита Дейзи.

— Няма да е точно така — протестира Уинго. — Норт може да намери заместник на всеки един от нас... вероятно... няма незаменими хора.

— Да, вероятно, но междувременно, колко дълго ще бъде парализиран? Та ти говориш за отцепване, Ник? — каза Дейзи с нарастващ гняв.

— Голямо чудо — каза безгрижно Ник. — В този бизнес всичко е позволено.

— Ник — попита Дейзи, — кой ти даде първия шанс като посредник, кой те измъкна от оная рекламна агенция и те научи на всички номера в бизнеса? Кой ти показва къде да се обличаш, кой те насърчаваше да дадеш воля на вродения ти непукизъм и пробивност, кой казваше „окей“ на всичките ти прескъпи сметки през онези първи месеци, когато не знаеше къде стъпваш? Норт, нали? А Уинго, кой, по дяволите, подписа с теб договор за редовна работа, вместо да наема оператор за всяка реклама, както прави почти всеки един в бранша? Колко дни в годината щеше да работиш, ако беше само един волнонаемен оператор? И кой беше единственият човек, който поиска да даде шанс на едно момче, което току-що беше получило разрешителното си да практикува професията? Повечето режисьори отиват на сигурно, не им се иска да се занимават с незрели момчета... твърде много неприятности има. И откъде реши, че си станал вече изпечен режисьор, когато единственото, което знаеш, е какво прави Норт? Не проумяваш ли, че не знаеш защо го прави, как се раждат

идеите му? Неопровержимо доказателство на това, което казвам, е, че ти си въобразяваш, че е лесно да режисираш реклама. Може би е лесно — една лоша реклама или дори средна реклама. Но една добра реклама? Реклама, която няма да гледаш с абсолютно отвращение, когато прекъсват любимото ти шоу по телевизията? Реклама, която не те кара да повръщаш от очевидните баналности, които ти поднася? Реклама, която изглежда толкова добра, че ти я помниш дори след седмица? Дори след месец, въпреки че оттогава си видял още хиляда? Нещо повече, ти нямаш никаква представа от подбор на изпълнителския състав. Аликс и аз правим единствено подбиране и предложение на няколко възможни изпълнители, а Норт е този, който прави окончателния избор и това е едно от най-съществените неща за успеха на дадена реклама.

— О, млъквай, Дейзи, ако ще ми говориш за лоялност... — прекъсна я с отвращение Ник.

— Адски си прав, че говоря за лоялност. Помня, когато се напи като дърво и се държа толкова грубо с художествения директор от „VBD & O“, че изгубихме поръчката; помня и когато беше изкрейзил да пипнеш поръчката за онези големи рекламни клипове за бирата, че сключи договор за твърдо заплащане по таблиците, без да се консултираш предварително с Арни и ние губехме пари всеки работен ден; помня също и когато или по-точно, колко пъти клиентите са подлудявали Норт с намесата по време на снимките, а ти се появяваше твърде късно, за да ги измъкнеш на обяд и да ги махнеш от главата му поне за няколко часа, помня и...

— Затваряй си ченето, Дейзи — каза Ник, който вече беше ядосан.

— Да пукна, ако не го направя, но искам първо да ти кажа, че във всичките онези случаи Норт побесняваше, но той не тръгна да си търси друг посредник. Държеше на тебе, защото беше поел някакъв ангажимент към теб и ти си повече добър, отколкото лош, но когато си лош, ти си направо ужасен!

— Но Норт се държи толкова грубо с теб — опита се да се защити Уинго.

— Това си е мой проблем — отвърна рязко Дейзи. — И нямам нужда от вашето съчувствие. Той се държи грубо, защото винаги работи под напрежение. Няма минутка време, когато графикът да не

тегне върху него. Ако някой може да затяга дисциплината, той трябва да го направи... и Норт го знае. Мое задължение е да сведа тази каша до минимум. Няма нищо лично в неговата грубост и не е нужно да се прави на сър Уолтър Религ с мене, защото аз съм продължение на неговата работа. Между впрочем, вие също сте продължение на неговата работа. Ник, ако не сключваше договори заради Норт, ти просто щеше да работиш заради едната прехрана. Уинго, ако Норт не преглеждаше всеки кадър, преди да заснемеш дори половин метър лента, чудя се каква ли щеше да бъде работата ти? Мисля, че и двамата сте го яхнали яко. Уинго, не искам да кажа, че не си талантлив, просто все още не си готов да работиш самостоятелно като режисьор оператор. А това, че ти и Ник се опитвате да се измъкнете зад гърба на Норт и искате да завлечете всичко, което ви е дал като знания и опит, и доверие, и че се мъчите да ме подмамите при вас — това е най-долната неблагодарност, която съм виждала!

— Ник — започна хапливо Уинго, — очевидно сме допуснали огромна грешка по отношение на принцесата... тя просто не може да дооцени какво значи да работиш за себе си. Дейзи, подобен шанс не ще имаш втори път.

— Може би следващия път някой ще ми предложи да оберем банка... кой знае? Може пък да съм късметлия. Сега чуйте ме, вие двамата съдружници, не успях да хапна и залък от обяда, на който ме поканихте, но вече не съм гладна. Връщам се в студиото и се залавям с работа. Що се отнася до мене, този прекрасен обяд никога не се е състоял. Не сте ми предлагали нищо и не съм ви казвала какво мисля по въпроса. Каквото и да решите, това си е ваш проблем. Аз вече забравих всичко. Надявам се, лично аз, че ще работим заедно още дълго време. Не сме лош екип — всички ние. Или, ако все пак решите да напуснете, желая ви щастие! Предричам ви много щастливи дни в снимане на реклама за лечение на хемороиди. До скоро!

Когато Дейзи си тръгна, Ник погледна към Уинго:

— Бих искал да мога да кажа, че е мръсница.

Лицето на Уинго беше като на човек, който току-що се е отървал от премазване от автобус:

— Не можеш да го кажеш, нито пък аз. Бих искал само да мога да кажа, че тя *греша*.

Същата вечер, когато Дейзи се прибра в апартамента, намери Кики, която прелистваше един брой на „Сохо Уикли Нюз“.

— Дейзи, имаш ли излизане утре вечер? — попита тя.

— Знаеш, че имам. Идва братовчед ти и ме е поканил на вечеря.

— О, да, бях забравила... Значи, не се е отказал все още от теб, а?

— Хенри ли? Струва ми се, че той не разбира английски. Казвала съм му, че е отегчително, но, Бога ми, той е настоятелен. Той е толкова мил, че не искам да наранявам чувствата му. Продължавам да настоявам пред него, че не би трябвало да ме вижда, защото то е все едно да режеш опашката на кучето парченце по парченце, вместо да я изтръгнеш с едно рязко движение, което е много по-милостиво — съжалявам, Тезей, скъпи — но той не иска и да чуе. Защо питаш?

— О, просто си мислех, че можем да организираме нещо заедно — на „Сцена Гараж“ ще има епична танцова сюита с фолклорни елементи, в църквата „Св. Марк“ — четене на поезия, „Ла Мама“ представя Брехт за малко разнообразие, а в „Тримата търговци“ — „микровълнова музика“ — все такива неща — каза Кики мрачно.

— Господи! Какво ти става? Да нямаш температура? Къде те боли? — каза Дейзи като гледаше състрадателно приятелката си. Кики, облечена в стар кафтан, се беше свила на кушетката и около нея бяха разхвърляни ръкописи, писма и списания.

— Не се дръж като задник, аз съм напълно здрава. Просто се замислих съвсем сериозно за нашето културно обогатяване. Аз си имам моя театър, въпреки че временно е затворен, но я се погледни, какво правиш ти по цял ден, освен да мислиш за неща, които докарват милиони жени до душевен стрес? — запита Кики хапливо. — Единствено това плюс твоите хора с конете, които ще те докарат до състояние на културен идиотизъм, ако не вземеш навреме мерки.

— Хайде да разгледаме фактите — каза Дейзи, без да обръща внимание на думите ѝ. — Откакто по грешка в Санта Круз ти връчиха дипломата, не си спомням да си се тревожила за културното си обогатяване. Всичко това означава, че нямаш уговорена среща за първи път от осем години насам и ти си в паника. Това е абсурдно и самата ти го знаеш. Има поне една дузина момчета, на които можеш да позвъниш и те ще скочат...

— Не ги искам *тях!* — прекъсна я Кики. В гласа ѝ звучеше повече обърканост, отколкото твърдост.

— И кого искаш?

Кики упорито мълчеше.

— Да си поиграем ли на гатанки? Кой ѝ се иска на мъничката ми Кики? За кого е натъпкала хладилника миналата събота до такава степен, че все още ядем на закуска гъши дроб и холандско сирене? Кой беше толкова безсърдечен...

— О, Дейзи, престани! Ставаш направо калтачка! — изръмжа Кики.

— Люк все още не се е обаждал — каза направо Дейзи.

— Не, не се е обаждал. Бих искала да го убия. Как се осмелява да ми прави на мен такива номера? Умът ми не го побира! Никой досега не ми е правил подобно нещо, никой! — малкото тяло на Кики се беше сгушило и трепереше под кафтана, сякаш искаше да се въздържи да скочи на земята и да заудря с юмруци по пода като малко бебе, изпаднало във внезапно раздражение.

— Никой, освен Люк Хамърстейн.

— Точно така, и престани да ми го натякваш! — каза горчиво Кики.

— Хайде, Кики, стегни се. Аз ти съчувствам. Но ти си длъжна да погледнеш фактите в лицето, ако искаш да ги промениш.

— О, я ме остави на мира! Госпожица Самотни сърца отново се притичва на помощ.

— Може би познаваш някой друг, с когото можеш да разговаряш по въпроса?

— Дейзи Валенски, някъде дълбоко скрити зад великолепната ти външност се таят качествата на първокласна кучка. Знаеш, че няма с кого да разговарям — каза Кики и отчаяно прегърна Тезей.

— Мисля, че си права — продължи Дейзи с доволна усмивка. Днес явно ми е денят, „когато казвам всичко както е“ — май имаше такъв девиз през петдесетте или шейсетте години или нещо от този сорт? Няма значение... Но ти не си първият човек, който днес не е щастлив с мен. И представи си, въобще не ми пука от това!

— О, млъквай и слушай! Това мръсно копеле отказа моите ананси неведнъж, а два пъти! Как може да се намери някакво възможно *оправдание* за това? Мислиш ли, че е импотентен? Или пък,

че има някаква неизлечима венерическа болест и не иска да ми каже? Мислиш ли... о, Боже мой... мислиш ли, че е влюбен в някоя друга? О, господи, обзалагам се, че е *това* — нищо друго не би могло да бъде! — Кики притисна с ръце устата си, обмисляйки тази най-лоша от всички възможности.

— Ако имаше такова нещо, щях да го знам. Той и Норт са близки — все някак си бих разбрала, ако беше това. Студиото ни е като комуна — няма начин подобна клюка да остане в тайна досега. Кики, всичко е много по-просто и само ти си виновна за това.

Телефонът извънтя и Дейзи вдигна слушалката.

— Ало! О, здравей, Люк, Дейзи е на телефона. — Кики се хвърли към телефона, но Дейзи се дръпна назад, като стискаше здраво в ръката си слушалката. — Не, съжалявам, няма я тук... Нямам представа, може да бъде на хиляди места... Да ти кажа право — не съм я виждала от седмица, освен като се разминаваме на входната врата... но ще ѝ оставя бележка. — Кики даваше отчаяни знаци, но Дейзи я святкаше с очи и заплашително размахваше ръка в знак на отрицание. — Добре, ще я помоля да ти се обади при първа възможност. Оставям бележката върху останалите... започвам да се чувствам като телефонистка. Не, не, не се притеснявай... Наистина не ме затрудняваш... поне ти си един от нашите клиенти, което не бих могла да кажа за останалите. Довиждане, Люк!

— Дейзи! Как можа? — изкрещя Кики, щом бе поставена слушалката.

— Ето как трябва да действаш!

— Сигурно се шегуваш. Това е най-старата игра в книгата. Никой не я ползва вече.

— *Всяка една* го прави, ако е родена с женско чувство. Жалко, че не познаваш по-добре Анабел.

— Но никога през живота си не съм се правила на „трудна“ — изломоти Кики — и съм имала повече мъже, отколкото съм познавала.

— Мъже, които в действителност не са те интересували. Много е лесно да спечелиш едно момче, ако наистина не го искаш. Наблюдавам те от години как действаш. Създаваш всякакви улеснения за бедния глупак и той се напъхва направо в голямата ти, красива паяжина, като си въобразява, че е направил едно завоевание. И докато се усети какво става, ти вече си му отрязала квитанциите, защото сърцевината на

целия номер е, че теб въобще не те интересува това момче — всичко, което правиш, е, за да си погъделичкаш самолюбието, той го усеща подсъзнателно и това именно го влудява. Не това, че си на разположение, а именно, че не си. Хайде, кажи ми името на един-единствен мъж, когото да не си зарязала, щом някой по-привлекателен се появи наоколо... Кажи ми името на едно момче, което те е накарало да страдаш... поне досега.

— Защо трябва да позволявам на един мъж да ме кара да страдам? Какво му е хубавото на това? — изсумтя упорито Кики.

— Нищо. Няма нищо благородно в страданието. Но аз говоря за факта, че никога досега не си допускала да бъдеш в положение, когато би могла да страдаш. Търсила си несъществени връзки — добър секс, много смях, но нищо „значимо“, ако ме извиниш за клишето. Съжалявам, *искрено съжалявам*, но това е самата истина и ти го знаеш. Сега се появява мъж, който би могъл да значи нещо за теб, а ти не знаеш как да се отнасяш с него. Искаш да действаш със старите си щампи, но не се получава. Защо не опиташ нов сценарий? Люк е по-умен от теб, колкото и да ти е трудно да повярваш. Той е напълно наясно с теб, разбрал е начина, по който постъпваш с мъжете, и няма да позволи да му се случи същото. Нима той не се прави на труден, за да те спечели? Колко дни изчака, преди да ти се обади — пет, нали? Ти няма да го потърсиш цяла седмица... може би повече. И когато го видиш отново, ще бъдеш една съвсем нова Кики.

— Твърде късно е, вече си изгърмах патроните — каза мрачно Кики. — Искам да кажа, дадох му да разбере, че може да ме има... и всякакви подобни идиотщини. Иде ми да си прережа гърлото! Дейзи, а аз наистина го обожавам!

— Първите впечатления могат да се променят. Ти нали си актриса? Просто е — ти си му се нахвърлила, защото *точно* тогава не си имала нещо по-добро. Но оттогава нещата са се променили. Не се опитвай да уточняваш какво се е променило, нека той да се досети. Сега вече не те интересува да се ангажираш с него. Ти си хладна, въздържана, влудяващо недостъпна. Не можеш да приемеш първите две покани да излезете заедно, но оставяш вратата открената. Държиш се приятелски. В действителност, първите ви две срещи просто не съществуват. Но не преигравай. Не изневерявай на себе си,

но не бъди настъпателна. Нека да се помъчи да измести другия! Мисля, че на това му викат „залагаш стръв на въдицата и я мяташ“.

— Мисля, че на това му викат клопка — промърмори сияеща Кики. — Дейзи, мога да го направя, сигурна съм, че мога. Но ако пак не стане нищо?

— Тогава просто ще се откажеш. По-добре веднага, отколкото да установиш след месеци, че нищо не се е получило с момчето, на което си заложила цялото си същество.

„Мъжете умират от време на време и червеите ги изяждат, но не от любов.“

— Бети Фрайъдан?

— Шекспир — „Както ви се харесва“.

— О, какво знае той!

„Какво си мислиш ти, защото си изкусен, че свършили са вече хляб и бира?“

— Знаех си, че не ти трябва културно обогатяване.

— Не помниш ли, че миналата година поставих „Дванадесета нощ“ с подвижен декор?

— Възможно ли е човек, имал щастието да присъства на онова безсмъртно събитие, да го забрави? Слушай, не издържам вече да дояждам остатъците от съботния кулинарен празник. Предлагам ти да отидем да хапнем пица, веднага след като пооправя малко тук. Съгласна ли си?

— И още как.

Кики вече крачеше из стаята като пораснал елф, с изправена глава, на лицето ѝ бе изписано неясно, изплъзващо се изражение — полушеговито, полузагрижено, а тялото ѝ недвусмислено показваше „не ме докосвай“. Дейзи я погледна с обич и тихо напусна дневната. Когато Кики се превъплътяваше в нова роля, обичаше да бъде сама. Дейзи нарочно ми продължително ръцете си и изведнъж усети, че пада като олово надолу от върховете на днешния ден към една от онези странни дупки, изпълнени с тъга, в каквата бе попаднала само преди седмица в Мидълбърг. Днес бе летяла високо през целия ден — каза на Ник Гъркът и Уинго какво мисли за подлия им план, а сега насочи Кики в правилния път.

Но внезапно, останала сама със себе си, животът ѝ се стори ужасен — един кърпеж от случайно взети късчета и парчета, от които

не можеше да се скърпи дори един юрган. Въпреки цялата си трудност, работата ѝ в студиото нямаше достойнството на приемствеността. С всеки нов рекламен филм успехите, победоносната битка от предната седмица се сменяше от кризата на настоящата. Това, че Норт не беше ядосан, не би могло да замести една истинска оценка на нейния труд, нищо, че на обяда говореше съвсем друго. Усещаше, че завинаги изпълняваше ролята на догонваща в своята работа, че трябваше отново и отново да доказва стойността си. А що се отнасяше до нейното рисуване — постоянното ѝ преследване на поръчки зависеше от прищевките на капризни господари, за които нейните акварели и маслени портрети стояха само на едно стъпало по-високо от художествената фотография. И нейните нескопосани оправдания за любовните си връзки, които бе имала досега, бяха още по-малко задоволителни, отколкото признаваше пред Кики. Причината, поради която звучаха толкова мъдро думите ѝ, че Кики не може вечно да бъде неуязвима, беше оная следа, оставена дълбоко в чувствата ѝ, която бе незаличима. Мисълта, че ще прекара още една вечер, парирайки опитите на горкичкия, миличкия, потискащия Хенри Каванъф, беше ужасна. На първо място, не трябваше да допуска да се любят. Никога не беше се влюбвала — всичко беше просто и ясно — това беше постоянният източник на нейното безпокойство и депресия — нещо като леко повишена температура, която не можеше да се свали. Помисли си за Кики, която се вживяваше в ролята си на труднодостъпна в другата стая. Това момиче беше единственото постоянно нещо в живота ѝ. Приятелството ѝ с тази добра, умопобъркана чудачка. Никога не би могла да ѝ се отплати за обичта, за духовната поддръжка, която беше получавала през всичките години след смъртта на баща си.

Тезей пристъпи в банята и усети настроението ѝ. Качи предните си лапи на раменете ѝ, точно както правеше, когато беше малка, и я близна по носа.

— Ех, ти, щастливо куче — му каза Дейзи и си даде сметка, че плаче. Тезей ближеше сълзите ѝ. *Дявол да те вземе, Дейзи, си каза, разнасяш се наоколо, като че ли държиш в ръцете си отговорите на всички въпроси на света, затова просто престани да се самосъжбяваш. Достатъчно! Всичко ти е наред... карай смело напред!*

---

[1] Campesina (исп.) селянка. — Б.пр. ↑

— Ало, Хам?

— Да?

— Пат Шанън е на телефона. Как вървят нещата?

— Не би могло да бъде по-добре — отвърна той. Човекът от другата страна на жицата, телефонираше пръв тази сутрин в лудешката гонитба на компании и корпорации, беше поставил картите си на масата. А той харесваше мъжете, които се обаждаха сами по телефона. Нищо не го обиждаше така, както гласа на някоя секретарка, която го молеше да не затваря, докато не го свърже с шефа си. Неизменно затваряше телефона, освен ако, разбира се, не държеше да получи нещо.

— Какво ще кажеш да дойдеш, когато ти е удобно, в Ню Йорк и да прекараш един ден с мене в „Супракорп“? Бих искал да знаеш повече за нас.

— Може би утре?

— Чудесно. Ще изпратя един от самолетите на компанията да те вземе.

— Прати ги по дяволите твоите самолети. Аз пътувам само с моя собствен „Аеро-Командър“... всичко е направено по поръчка, както ми харесва.

— В „Уестърн“?

— Абсолютно прав си. Това чудо е снабдено с всичко, с изключение на казанче за варене на ракия и бар на открито.

— На летището ще те чака кола с шофьор. Кога излиташ?

— Точно в девет. Оттам изчисли час повече или час по-малко, за да получи разрешение за кацане.

— До утре. Чакам те с нетърпение.

— Бъди сигурен!

Нюйоркският клон на „Супракорп“ заемаше цели пет етажа на Пето Авеню 630, където пред огромния портал се издигаше бронзова статуя на Атлас, който държи на раменете си земното кълбо. Хам Шорт

слезе от асансьора на десетия етаж, за да попадне в един свят, комбиниращ драматичност и пространственост, създаден по проектите на Еверет Браун. Секретарката, която посрещаше посетителите, седеше зад шестметрово бюро от бял дъб, зад гърба ѝ стената беше облицована с бронзирани огледала. От двете страни на приемната се издигаха до тавана колони с етажерки от плексиглас и никел, в които бяха изложени мостри от продукти на „Супракорп“.

Хам съобщи името си на секретарката и се обърна да разгледа колоните. Не бяха изминали и две минути и, за свое учудване и одобрение, видя да идва насреща му Пат Шанън. Той беше без сако, с разкопчано копче на яката и изкривена връзка. Здрависаха се и тръгнаха по широки коридори, покрити с дебел, тъмнокафяв мокет, толкова добре осветени и излъчващи невидима енергия, че Хам имаше чувството, че се движи в космически кораб. Шанън го преведе през една стая в жълто, където три жени седяха, всяка пред голямо бюро от палисандрово дърво, и звъняха по телефона или пишеха на машина, и го въведе в своя кабинет. Хам, който очакваше продължение на изисканата, ненатрапваща се обстановка, издържана в убити тонове, остана изненадан, когато прекрачи прага на кабинета. Това можеше да бъде стая, в което и да е ранчо в Санта Фе. Шанън посочи към два дълбоки кожени фотьойла и сипа кафе от голям термос, оставен на ниска чамова масичка.

— Какво е това? Три поколения са запретвали ръкави, за да стигнеш дотук? — попита Шорт.

Шанън го изгледа с учудване и браздите от двете страни на устата му сякаш станаха по-дълбоки.

— Ще съм благодарен, ако някой ми обясни как е възможно един мъж да работи цял ден по сако. А за трите поколения — никога не ще узная. Пред теб стои кръгъл сирак, Хам.

— Не чакай от мен капчица съчувствие. Напуснах дома си на дванайсет години — винаги съм искал да съм сирак. И още го искам — сега ми се налага да храня две дузини гърла в Арканзас — отвърна Хам, като продължаваше да разглежда стаята. Стените бяха боядисани със светлосив латекс. Беше икономично обзаведена с няколко старинни, но не антики, мебели от чамово дърво, а на стените бяха окачени ръчно тъкани индиански черги. Беше очевидно стая, обзаведена за човек, който я ползва и за негово удобство, че направи

впечатление дори и на Хам Шорт. Това отсъствие на претенциозност беше по-красноречиво от най-люксовото обзавеждане на кабинет. Нямаше дори произведения на изкуството — само няколко големи отломки кварц и индиански тъкани. Като наблюдаваше през трите големи прозореца без пердета изумителната гледка към извисяващата се от другата страна на улицата катедрала Св. Патрик, Хам си помисли, че това е една от най-скъпо струващите площи за офиси в света.

— Какво знаеш за „Супракорп“, Хам? — попита Пат Шанън.

Сега той изглеждаше дори по-млад отколкото в Мидълбърг. Откопчаната яка на ризата му, явното задоволство, с което седна във фотьойла си, липсата на всякакъв опит да прикрие своята напрегнатост, съсредоточаването му към госта, откровеният блясък в очите му всичко това караше Хам да се чувства така, сякаш бе седнал с добър приятел, а не с някой, с когото му предстоеше предварителен разговор за евентуално бъдещо сътрудничество. Като гледаше мускулестия врат на Патрик, широката му, сърдечна усмивка на ирландец, Хам Шорт си спомни за първите си стъпки и се почувства съвсем спокойно.

— Само това, което съм чел в „Уол Стрийт Джърнал“, а то няма и една десета от проучванията, направени от вас, приятелчета, за моята скромна компания.

— Ти и твоята компания ни интересуват много, Хам.

— Предполагам. Как стана така, че попаднахте на мене? — Шорт беше поласкан, но не преставаше да бъде напрегнат.

— Ясно е, че искаме да излезем на пазара за недвижими имоти. Вече имаме клон на компанията, който се занимава с това и той се развива много добре. Има достатъчно компании за недвижими имоти, освен твоята, които биха могли да ни заинтересуват. Но ние искаме да се сдобием с компанията на Хам Шорт и, да бъдем точни, не само с твоята собственост. Възхищаваме се от начина, по който си изградил своята дейност, харесва ни твоят ум, харесват ни методите ти, харесва ни начинът, по който движиш операциите, и ни харесват резултатите. Имаме нужда от човек като теб.

— Стига си го увъртал, карай направо!

— Прав си. Не е нужно дълго ухажване, когато двама души искат едно и също нещо. Но няма смисъл да навлизаме в подробности, ако ти също не проявяваш интерес. Затова те поканих, искам да ти покажа

какво искаме. Ако купим твоята компания, Хам, ти не само ще удвоиш след няколко години чистата ѝ стойност, но като един от най-големите еднолични акционери на „Супракорп“ ще бъдеш член на управителния съвет и ще имаме възможност да се възползваме от твоя начин на мислене в дейността на различните клонове на корпорацията. По дяволите, Хам, искаме да се докопаме до твоя мозък като ято лешояди. Разбира се, ти ще продължиш да ръководиш твоето предприятие с преимуществата на нашите кредитни линии и печалбите, на които залагаме, когато инвестираме.

— И трябва да се отчитам пред теб? — попита направо Шорт.

— Да. И пред акционерите. Не мисля, че ще имаме проблеми в съвместната ни работа.

— Хмм — Хам Шорт харесваше Шанън, но никога, пред никой не бе давал отчет за своята дейност. Въпреки това, винаги е бил заинтригуван от дейностите на огромните, разнопосочни конгломерати. Чувстваше, че е готов да разпери крилата си над доста по-обширни територии, отколкото обикновената покупко-продажба на имоти.

— Хайде, ела да се поразходим наоколо — предложи Пат Шанън. Знаеше какъв горчив хап току-що беше поднесъл на Шорт и не искаше да му остави прекалено много време да разсъждава върху вкуса му. От друга страна, всичко това трябваше да бъде казано и колкото по-скоро, толкова по-добре. На върха имаше място само за един човек. Той изведе Хам от кабинета си и се спря за малко, за да го представи на трите секретарки.

— Някои от нашите клонове се намират тук — започна да обяснява Шанън, когато тръгнаха по коридора. „Лексингтън Фармасаутикъл“, която беше първата рожба на Нат Темпъл, държи основните си служби на горния етаж. Чувал ли си историята, че цялата тази компания е тръгнала от дробс за кашлица? Нат Темпъл ги приготвял на печката при майка си и бил първият човек, който действително направил конкуренция на „Смит Бръдърс“. Сега „Лексингтън“ прави всичко — от чудотворни лекарства до... Здравей, Джим. — Шанън спря един мъж, който минаваше през залата. — Хам, това е Джим Голдън, един от вицепрезидентите на „Лексингтън Фармасаутикъл“. Джим, запознай се с Хамилтън Шорт.

— Господин Шорт, радвам се да се запознаем. Пат, как беше в Париж? Кога се върна?

— Вчера, а в Париж беше както винаги — два дни, от сутрин до вечер, срещи. „Шоасьол“ и „О’Хара“ са нашите клонове за внос на вина и силни спиртни напитки — обясни той на Хам. — За всяка дегустация на новата реколта вина трябваше да имам по една бутилка вода. Търсим да закупим голям минерален извор, но този, който харесах най-много, не се продаваше, беше държавна собственост.

— А как беше с часовата разлика? — попита Хам с любопитство.

— Почти не я усетих. Когато отида там, карах всичките си сътрудници да нагласят часовниците си на нюйоркско време, докато си тръгна, така че разликата в часовете не ме засяга. Просто е необходимост. Вчера, само няколко часа след като се приземих, изнесох лекция пред Нюйоркското общество за анализи на ценните книжа, а снощи беше премиерата на един мюзикъл в Бродуей, за който сме откупили правата за филмиране и бях поканил няколко сенатори и съпругите им от Вашингтон, така че нямаше начин да не съм буден.

— А какво става с храненето? Твоите французи не се ли объркват?

— Мисля, че вече свикнаха. Не се оплакват и предполагам, че не възразяват. Когато отивам в Япония — в бюрото там има четиристотин души — правя същото.

— И те също ли не се оплакват — попита със съмнение Хам.

— Поне не така, че да го забележиш. Но аз никога не оставам повече от три дни и те все някак си се оправят. Сега, иска да хвърлим един поглед на „Трой Комюникейшънс“. Това е нашият клон за развлечения. Филмовото студио и телевизионната компания се намират на Западното крайбрежие, естествено, но издателската къща за неподвързани книги се намира в тази сграда, два етажа по-нагоре, както и централните офиси на седемте ни радиостанции и телевизионните ни станции. Догодина смятаме да се захванем с издаване на книги с твърди корици.

— Мислех, че издателската дейност е работа за аматьори и при това, отмираща — каза Хам.

— Вече не, Хам — Шанън и Джим Голдън се разсмяха. — Бъди сигурен, че ако беше, „Супракорп“ нямаше да се намесва в нея. Имаме само един клон, който върви зле — „Елстри Козметикс“.

— „Елстри“? Английската фирма? Струва ми се, че майка ми използваше „Елстри“.

— Там е целият проблем. Тя е по-стара и почтена, и много по-уважавана от „Ярдли“ или „Рожер е Гайе“. Майката на всеки е ползвала козметиката ѝ, но ничия дъщеря не иска сега да я ползва. Купихме я преди близо две години и все още не сме в състояние да променим нещата. „Елстри“ загуби почти трийсет милиона миналата година. Лично аз ще се заема с новата рекламна кампания. Цялата серия е подновена — отново.

— Пат — каза Джим Голдън, — знам, че си много зает, но, ако имаш възможност, прескочи до офиса на Дан.

— Проблеми?

— Голям, голям проблем.

— Защо не ми каза веднага? Отиваме още сега — каза нетърпеливо Шанън. Като вървеше бързо, той поведе Хам и Голдън покрай асансьорите и тръгна към горния етаж по аварийното стълбище, като прескачаше по две стъпала наведнъж. Профуча през лабиринт от коридори и нахълта направо в кабинета на Дан Кемдън, президент на „Лексингтън Фармасаутикъл“. Хам Шорт бе очарован да отбележи, че големият кабинет, който имаше същата гледка като от кабинета на Шанън, беше обзаведен с мебели от осемнайсети век и дамаски в нюансите на скъпоценни камъни. Имаше силното усещане, че е попаднал в дома си, в имението Фейърфакс, което беше сигурен знак, че антиките са автентични. Иззад огромното бюро в стил Чипъндейл излезе дребен, очилат мъж, който ги приветства с изражение на дълбока тревога и загриженост. Почти веднага насочи вниманието им към голямо, бяло, квадратно парче, което лежеше върху бюрото му.

— Пат, това е първата от окончателните мостри. По мое мнение последният пласт не е толкова добър, колкото мислеха момчетата от лабораторията. Шест месеца изпитания и пак не са успели да го постигнат! Първите пет пласта са наред, отговарят съвършено на спецификациите. До тук добре. Можем да заличим от картата конкурентните фирми, като изключим този последен пласт, който не е наред. Или, да кажем по-точно, наред е, но не дотам, че да оправдае напълно рекламата, която смятаме да направим.

— Имаш ли вода? — попита спокойно Пат.

— Ето, тук. Цяла сутрин правя опити с нея.

Тримата мъже започнаха да пускат на капки водата върху последния пласт на бялото квадратно парче. Наведени над бюрото, те гледаха и към големия часовник на стената — търпеливо, внимателно и концентрирано. Това продължи дълги минути. Хам Шорт седна и се вгледа в крайно напрегнатите лица на всеки един от мъжете. Патрик Шанън не откъсваше поглед от бялото парче. Хам почувства, че му се придремва.

— Ето! — най-сетне извика Дан Кемдън. Хам просто подскочи от креслото си и го видя да сочи с обвиняващия си пръст към малките капчици влага върху полираната повърхност на бюрото. — Това е поне две или две и половина минути по-рано.

— Гадост! — каза Шанън с мек глас. — Дан, само преди десет дни ми потвърди, че всички изпитания са добри, а ти знаеш, че се явих пред събранието на акционерите и им казах, че предвиждаме да завладеем солидни позиции на пазара с новия продукт. Не говорим само за трите милиона долара, инвестирани в лабораторните изследвания, които не можах да дадат очаквания резултат, не говорим и само за добре планираната кампания в средствата за масово осведомяване, която трябваше да направи проучване на пазара в двайсет града, която сега се налага да отложим, говорим за очакванията, които, благодарение на теб, внуших на нашите акционери и това те никога няма да го забравят — Шанън говореше тихо и спокойно, но червенината, която изби на врата му, показваше на Хам Шорт, че той едва се сдържаше да не избухне.

— Пат, аз съм не по-малко разтревожен от теб — протестира Кемдън, като бършеше нервно очилата си.

— Съвсем не е така. На теб ти се налага да спориш и да поддържаш твърденията си единствено пред мене и аз съм напълно в състояние да разбера как в лабораторията са могли накрая да прецакат всичко — което и правя. Но аз си имам работа с тези кръвожадни акционери и се осланях на *твоя* съвет и на *твоята* документация. Следващия път не ми давай зелена улица, преди да си абсолютно сигурен. Преди да провериш лично. Недей приема на доверие думите, на който и да е.

— Главният химик...

— Нито дори главният шаман. Ясен ли съм? Сега слушай, искам онези от лабораторията в Джърси да бъдат в кабинета ми точно в четири следобед. Погрижи се лично, Дан, всички да са налице и да дадат обяснения. Тогава ще решим какво да правим. Ще се видим следобед.

Шанън обърна гръб на президента на гигантската фармацевтична компания, който отново се вгълби в бялото квадратно парче на бюрото му.

— Ела, Хам, трябва да обиколим още много места.

— За какво беше всичко това? — попита Хам, когато се отдалечиха от секретарките, работещи в стаята пред кабинета. — Някакво ново изобретение?

— Когато всичко се оправи, би трябвало да бъде. Това са най-меките бебешки пеленки за еднократна употреба, които ще има на пазара. Но никога не ще можем да го продаваме, ако майката трябва да преобува бебето си твърде често. Трябва да постигнем минимум още три минути непроникваемост на външния пласт и тогава наистина ще си заслужим парите — лицето на Пат изразяваше решителност, докато говореше.

— Хм — промърмори Хам Шорт.

— Нека да отидем сега в „Трой Комюникейшънс“ — ще разгледаме набързо, преди да седнем да обядваме.

— Дадено.

Да обядват беше добра идея и колкото по-скоро, толкова по-добре. По-късно следобед Хам имаше уговорена среща с банкера, който осигуряваше инвестициите му, и беше намислил да го попита какво мисли за Шанън... лично той.

— Той е един проклет разбойник! — каза по-късно Реджиналд Стейн.

— Не ме стряскай така! — изкоментира Хам Шорт.

— Слушай, Хам, той е истински комарджия от речните кораби или поне половината от това. Прекалено самонадеян, поема твърде много рискове за моя вкус и имам достатъчно акции от „Супракорп“, за да не се тревожа за това.

— Но погледни как се разраства корпорацията — опита се да протестира Хам.

— Знам, знам, не може да не го признае човек, но днес всяко предприятие се разраства. Това са доходни години за някои видове бизнес, а „Супракорп“ е вътре в голяма част от тях. Това, което ме безпокои, е рискът да тръгнеш по нанадолнището и, Хам, ти знаеш не по-зле от мен, че винаги съществува такъв риск. Шанън поема рискове, каквито не би трябвало да поема и това не ми харесва. Той не залага на сигурно, а аз — да. Както и ти би трябвало да постъпваш, приятелю — bankerът замълча за малко. — Хам, защо питаш за него?

— О, Реджи, няма някаква особена причина. Просто от любопитство.

Сега Хам Шорт беше вече напълно сигурен, че не може да има нищо общо с бизнес, в който не само се поемат прекомерни рискове, но и степента на просмукване на бебешката урина бе считана за въпрос на живот и смърт. Беше се занимавал с достатъчно водопроводни инсталации и канализации през живота си, за да трябва сега да започва да се тревожи за напиканите бебешки пелени. Беше твърде стар и твърде богат за това. Нямаше нужда от тези усложнения. Може би Пат Шанън можеше да живее, когато сянката на акционерите е надвиснала над всекидневието ти, но Хам Шорт нямаше намерение да дава отчет на никого. Дори на Топси.

— И моля ви, за закуска искам само пържени яйца, госпожо Джибънс — нареди Рам на икономката си в петък след късната вечеря в Уудхил Мейнър.

— Разбира се, сър — отвърна едрата, вдъхваща уважение икономка. Кралица Елизабет също щеше да закусва само пържени яйца от едно стопанство в Уиндзор. За свое щастие, госпожа Джибънс беше виждала малко промени през последните четиридесет години в Уудхил, но вече бе започнала, макар и малко неохотно, да одобрява внука на бившия си господар и настоящ наследник на замъка.

Този толкова рядък уикенд, прекаран в уединение в Девън, беше една почивка, от която Рам имаше нужда. Беше предвидил възстановяване на силите си и размисъл. През цялата отминала зима беше работил особено усилено и често се прибираще вкъщи много по-късно от обичайното за него. Решението му да започне да си търси съпруга го бе накарало да приеме покани за голям брой приеми и

вечери, както и за гостувания в именията през почивните дни, каквито в други случаи би отказал. Кандидатките трябваше да бъдат внимателно огледани, преди да направи своя логичен и разумен избор.

Сега поне беше в състояние да определи каква съпруга не иска, при все че не беше намерил никоя, която малко да се доближава до неговите изисквания. Започна да се приготвя педантично за лягане и междуременно прехвърляше през ума си възможните съпруги, които бе отхвърлил досега. Тук влизаха представителки на оная група, която наричаха „Скитничките от Слоейн“, по името на модерния площад „Слоейн“ в Челси. Това бяха умни, млади жени от висшето общество, които прекарваха дните си в пазаруване или при фризьора и разменяха клюки на обед в ресторант „Сан Лоренцо“ в Бокамп. Образуваха тясно свързана клика, която носеше неофициална униформа от блейзери на едри и на дребни карета, копринени блузи, вълнени поли от Сен Лоран и високи лъскави ботуши. Рам ги намери за много антипатични. Те се познаваха една друга прекалено добре, споделяха помежду си твърде обстойно — просто той ги беше гледал достатъчно дълго време, за да могат да го привлекат сега. После бе направил преглед на дебютантките от миналата пролет, новоизлюпени красавици, но нито една от тази международна тълпа не беше го очаровала или развълнувала. Това бяха разни Аманди, Саманти, Александри, Арабели, Табити, Мелиси, Клариси, Сабрини, Виктории и Миранди, които само на осемнайсет години вече „познаваха всички“.

На другата сутрин той взе ловджийската си пушка „Пардли“ и тръгна пешком. Имаше намерение да инспектира своето имение или поне символично, защото трудно би могло да се пребродят деветстотин акра земя, освен от управителя на имението и неговите хора. Все пак на Рам се нравеше идеята да се разходи из своята собствена земя.

Имаше нещо особено във въздуха, дори сега, съвсем в началото на февруари, ухаеше на приближаваща зеленина, но Рам не забелязваше това. Той мислеше за една статия от Куетен Крю, която беше чел наскоро. В нея се посочваше, че ако човек печелеше по 250 лири на седмица още от времето на кръстоносните походи и не харчеше от тях дори и шилинг, все още не би бил толкова богат като Уестминстърските херцози или Бъклох, или Ърл Кадоган. Имаше деветнайсет херцози, които притежаваха по десет хиляди акра всеки. Да, наистина земята в Англия оставаше най-голямото богатство. Но

доколкото това богатство не отиваше в ръцете на правителството под формата на данъци. Личното му благосъстояние във Великобритания може би щеше да продължи до края на живота му, но може и по-рано да настъпи нежелан край. Рам беше предвидил тази възможност преди много време и беше инвестирал огромната част от своето състояние в други страни, така че ако му се наложеше да напусне Англия и даже да загуби всичко, което притежаваше тук, пак би останал много, много богат.

Имаше ли нужда да търси богата съпруга? Не беше наложително, благодарение на неговата предвидливост. Имаше ли нужда тя да има безупречен произход? Да... очевидно чувството за собствено достойнство налагаше този минимум. Девственица? Пак да. Може би, по-точно несъмнено това беше твърде старомодно изискване в днешно време. Но Рам бе твърдо решен да намери едно невинно момиче, което не е било изложено преждевременно на лондонските изкушения; момиче, все още неоформено като жена, което ще го обожава и ще му се възхищава. Благовъзпитана съпруга.

Рам се обърна назад и с поглед към Уудхил Мейнър, чиито основи бяха положени в епохата на кралица Елизабет, строителството бе продължило при кралица Ана и по времето на крал Едуард било добавено още едно, доста претенциозно крило към резиденцията. Всички постройки бяха изградени от сив варовик, с покриви от каменни плочи и това им придаваше една очарователна хармоничност като цяло. Не беше от онези наистина величествени къщи, които по традиция се срещаха в големите английски провинциални имения, но в нея имаше нещо, което не можеха да купят новобогаташките пари — спокойствие, изящност, вечност.

Беше изпитал подобно усещане, дори по-силно, по време на неотдавнашното си посещение в Германия във връзка с инвестициите му в голяма фабрика за сачмени лагери. Поканиха го да прекара уикенда в един баварски замък, принадлежал на семейството на неговия домакин от тринайсети век, където бяха живели без прекъсване двайсет и две поколения въпреки войните, епидемиите и другите превратности на историята. Тази Германия, на Фюрстенбургви и Виндиш-Грец, на Хохенлоне-Ланденбургви, Хохенцолерн-Зигмариган и фон Метерних, тази Германия на Техни Светлости и Кралски Височества и Техни Светейшества събуди

някакъв генетично заложен дух у Рам. Той не само оценяваше прямата, безцеремонна показност на богатството на своите домакини. Това, което му правеше най-силно впечатление, беше подчертаното значение, придавано от тези благородници, на сериозното, разумно отношение към бизнеса. Това бяха практични, твърди, горди хора, които не допускаха славата и древността на техните имена да им попречи при извличането на максимални печалби от горите и лозята, които притежаваха, при разрастването на семейните предприятия и капиталовложенията в други страни. Когато бяха седнали да обядват с домакините, Рам беше забелязал по пътеката, от другата страна на поляната, две момичета, вероятно на не повече от единадесет или тринадесет години, които яздеха, придружени от един коняр.

„Дъщерите ни“ — бе казал принцът, махвайки към прозореца с небрежен жест, който не можеше да скрие гордостта му. После се върна отново към обясненията си защо някой, включен в първа част на „Готския алманах“, не може да се ожени за човек, невлизащ в списъците на първа и втора част на същия алманах, без да загуби кралските си привилегии. Тези обстоятелни обяснения бяха пропуснати в голямата си част от Рам, чиято мисъл бе заета от онази краткотрайна гледка на двете руси деца — непорочни и недокоснати като две фигури от старинен гоблен.

Той, обаче, не би могъл да вземе за жена една млада германка. Не можеше да става и дума за това — независимо от старинния ѝ произход, от богатството, от безупречното възпитание, превъзходния английски, таланта и умението ѝ тя щеше да бъде чужденка. За хора от рода Фулфорд от Грейт Фулфорд Дейвън, от рода Крастер от Крастер Уест Хаус, Нортъмберланд, за други нетитулувани английски фамилии като Монсън, Хениндж, Даймъкс той, принц Джордж Едуард Уудхил Валенски, пряк потомък на Великия новгородски и киевски княз Рюрик — основател на Императорска Русия, оставаше един чужденец.

Рам потръпна и пое отново по пътя. Приемаше спокойно факта, че неговият английски корен не е така устойчив, та да му позволява да вземе за жена не англичанка. Според него дори кралица Виктория никога не беше успяла да преодолее напълно клеймото от националността на принц Алберт.

За последен път през съзнанието на Рам премина мимолетната картина на двете препускащи млади германски принцеси и после

мисълта му се насочи към Лондон, към появилите се през последния сезон млади жени. Въпреки че подчертаваха пред всеки, който ги попиташе, своята незаинтересованост към евентуални брачни предложения и считаха настойчиво участието си в лондонския сезон през май и юни просто като една възможност „да разширят кръга от приятели“, Рам не можеше да бъде подведен. Днес, в обедняла Англия, преследването на богат жених беше още по-настървено, отколкото в Англия от вчера. Разбира се, бяха отминали онези времена, когато първият въпрос, който се задаваше за бъдещия съпруг или съпруга, бе относно размера на личното му състояние или очакваното наследство. Тази открита честност и откровеност бе заменена от задкулисни сделки не толкова отдавна, защото не беше далеч времето, когато Джейн Остин считаше за абсолютно задължително при описанието на своите герои да споменава точната цифра на годишните им доходи.

Рам винаги бе знаел значението на парите. От най-ранната си детска възраст той осъзнаваше съвсем ясно, че баща му е богат, а майка му и вторият ѝ съпруг не са. Нито пък вярваше, че другите са по-малко заинтересовани от парите, отколкото самият той. Те просто криеха истинската си страст към парите, както естествено правеше и той, освен когато работеше. Беше станало модерно и в тон със съвременните изисквания едно момиче да реагира бурно, когато беше обявявано за многообещаваща дебютантка в светския живот. Това било най-лошото нещо, което можело да ѝ се случи, при положение, че тя копнеела да стане студентка по руска или китайска история или да направи околосветско пътешествие с платноходка, че единственото, което искала, било да бъде млада и безгрижна и никога да не мисли за такива неща като доходи. Рам беше наясно с всичко. Това същото момиче би изоставило с удоволствие всякаква кариера, когато на сцената се появеше подходящият млад мъж със съответното количество пари. Точно това преследваха всички те, с рядко изключение на няколко особнячки, които винаги се бяха движили не в крачка със своя свят — свят, без съмнение отмиращ и все пак най-добрият, който някога бе съществувал, поне за висшата класа на английското общество.

В мрачно настроение Рам започна да размишлява върху списъка от няколко осемнайсетгодишни красавици, които притежаваха нужните качества. Джейн Бонхем Картър, правнучка на министър-

председателя Хербърт Аскот, вече студентка по икономика и философия в Лондонския университет; Сабрина Гинес, която изкарваше хляба си по един ужасно неподходящ начин като гувернантка на Татум О'Нийл, ако бяха верни слуховете, които бяха достигнали до Рам... Внезапно той разбра, че трябва да потърси сред седемнайсетгодишните момичета. Осемнайсет години е възраст, твърде много лишена от наивност, изпълнена със своенравие, инат и егоизъм за една съпруга. На осемнайсет една девойка вече е покварена, реши категорично Рам, като отчупи клонче от един млад дъб и започна да разглежда пъпките му, без да ги вижда в действителност.

Сара Фейн, Сара Фейн? Името изплува изведнъж в съзнанието му и трябваше да мине около минута, за да си спомни, че миналата седмица, по време на работен обед, баща ѝ лорд Джон Фейн се бе оплакал от дъщеря си. Дали защото тя беше настоявала да присъства на бала по случай рождения ден на кралица Шарлот през идния май, или точно обратното — защото беше отказала да отиде? Рам не можеше да си спомни, тогава не обърна внимание, но си спомняше добре своята изненада, когато въобще беше повдигнат подобен въпрос. Струваше му се, че бе неотдавна, когато я беше видял — момиче на четиринайсет години — по време на гостуването си за уикенда в имението на лорд Джон в Йоркшир. Трябва да е било средата на август, защото гостите се бяха събрали за откриването на ловния сезон на диви кокошки.

Дали не беше преди три години? Имаше спомен за едно високо мълчаливо момиче със светлосини очи и дълга, права, руса коса, която често падаше върху лицето ѝ. Все пак във външния и вид имаше нещо, което привличаше вниманието. Не ходеше с наведена глава и свити рамене като много подрастващи на нейната възраст, които искаха да минат за невидими, а стъпваше твърдо по пътеките на ловния участък на дискретно разстояние от ловната дружинка. Така че каквито и да бяха плановете и за Лондонския сезон, той по традиция не започваше преди откриването на художествената изложба само за поканени в Кралската академия в първия петък на месец май. Рам реши да направи проучвания за Сара Фейн, по-точно за почитаемата Сара Фейн. Най-вероятно щеше да се окаже поредното разочарование, решила да става фотомодел или може би главен готвач, но все пак на времето му бе направила добро впечатление и трябваше да е под

осемнайсет години. Непременно ще си отбележи в бележника, когато се прибереше вкъщи. Струваше си да се огледа внимателно. В края на краищата дядо ѝ беше граф.

— Просто не я харесвам, Кики, не можеш ли да разбереш? — каза Дейзи и се приближи към прозореца, който гледаше към Принс Стрийт, изпълнена вече с туристи от други части на града, дошли в Сохо да поскитат из улиците му в този ден на ранната есен на 1976 година. Въздухът бе все още топъл и дупките по пътната настилка, останали от зимата на 1975 година, бяха двойно по-големи и на половината от това, което щяха да представляват през следващата пролет, но общинската управа не даваше ни най-малък признак, че има намерение да ги оправи. Може би, помисли Дейзи, ги считаха вече като исторически знак на квартала.

— Дейзи, погледни нещата така — каза умолително Кики — ти им правиш услуга, като обличаш неговата рокля на техния прием. Вероятно ще те снимат и това е добра реклама за Робин Валариейн.

— Нямам доверие на цялата тази история — повтори упорито Дейзи.

— Но роклята е толкова красива! — протестира Кики.

— Не отричам, че е приятна, въпреки че не е в мой стил. Искам да кажа, не смятам, че един набор от шифон и пера, практически откраднати, в буквалния смисъл, от последната колекция на Сен Лоран, ще изглеждат все така добре и след трийсет и пет години. Ти как мислиш? Но не там е въпросът. Имам усещането, че се оплитам в паяжина — с нишки от чисто злато, но все пак паяжина. Мислиш, че съм станала параноичка, нали? — обвини тя Кики.

— Може би малко. Миналата година ти благодари на Ванеса за двете значителни поръчки — големия портрет с маслени бои на трите дъщери на Шорт и други, които работи по Коледа, на двете момчета на Хемингуей. Тя те убеди да увеличиш цената на акварелните портрети на петстотин долара, настоя да ти подари няколко рокли, канеше те на много приеми и вечери. Мисля, че няма да отречеш всичко това. И гледай какво получава в отплата.

— Какво получава в отплата? Именно затова не мога да ѝ се доверя. Тя не е онзи тип жени, които правят добрини, защото им доставя удоволствие. Познавам я по-добре от тебе, моя мила Кики. Кажете ми, какво получава тя от мен?

— А-а... — за момента Кики не намери отговор.

— Още един гост на своите приеми? Наистина не смятам, че това е достатъчно, ти как мислиш?

— Ами... да, ако си колекционер на знаменитости, а тя е такава.

— Хайде, Кики, не ставай смешна. Нито съм толкова забележителна, нито пък толкова очарователна или каквото и да е, което би привлякло нейното внимание.

— Ти подценяваш себе си и никога няма да престанеш да го правиш! Слушай, ти не участваш в светския живот на Ню Йорк, защото си твърде заета през седмицата, а в почивните си дни най-често отсъстваш заради твоите портрети. Така че, определено имаш стойност като нещо дефицитно. Това означава нещо за Ванеса! — веждите на Кики се повдигнаха нагоре като същински демон. За нея щедростта на семейство Валарийн към Дейзи беше нещо нормално и правилно. Винаги се вбесяваше от факта, че Дейзи никога не се възползваше от преимуществата, които ѝ даваше нейният произход; че не извличаше възможните облаги от красотата и титлата си, които имаха голяма стойност; че не пожела да се качи на влака на големите американски знаменитости, където щяха да я приемат с разтворени обятия. — Ти не си Пепеляшка, Дейзи, и го знаеш — ти си законородена наследница.

— А ти си една романтичка, все още вярваш в приказки и вълшебства. Или, май не е така, вземам си думите обратно — ти си една ужасна циничка, която настоява да използвам и да печеля от факта, че поради някакво стечение на обстоятелствата съм се родила. Дори Серж Оболенски не използва вече титлата си.

— Така е, но той не трябва да продава портрети на онези с конете, а пък има още достатъчно много Оболенски, които все още се титулуват принцове или принцеси.

— Кики, не мислиш ли, че можем да престанем да търсим под вола теле и да поразмислим какво ще взема със себе си във Венеция? Какво предполагаш, че ще е времето във Венеция през септември?

— Променливо — отговори Кики с достойнство.

— На Люк сигурно му е писнало от теб.

— Той не е с мен заради самия секс — каза самодоволно Кики.

— О, и заради какво е с теб?

— Прегръдки, целувки, милувки... заради удоволствието да ме гали и докосва и...

— Чука?

— Дейзи, каква грубост, наистина! Всъщност щом толкова настояваш... в края на краищата той е с мен и за... да правим любов — каза Кики превзето, като дъщеря на пастор от викторианската епоха.

— Мерси, мерси! Не си ли вече толкова пречистена, че той е напълно твой... нали е вече твой, Кики? — попита Дейзи и в гласа ѝ прозвучаха нотки на тревога.

— Просто не знам — дребното, с остри черти лице на Кики внезапно придоби изражението на объркано кученце. — Направих всичко, което ме посъветва. Приемах срещи с него само за дни и часове, които не той предлагаше, може да се каже дори по-рядко. Измислях цял един въображаем свят от мъже, който изглежда така правдоподобно, че дори и аз самата повярвах в него и какво става? С всеки изминат ден аз ставам все по-влюбена в това копеле. Но той ми се *изплъзва*! — Кики заудря с малките си юмручета Тезей, който ближеше ръката ѝ. — Мислиш, че не трябваше да спя с него... там ли беше грешката?

— Разбира се, че не. Денят, в който едно момиче се опита да задържи до себе си един мъж, като се въздържа от секс с него, е краят на една връзка. Не това имах предвид, когато ти казвах, че по същество трябва да си недостъпна. Нямах предвид сексуално недостъпна, тъпчо, а някъде отвлечено, дълбоко. В душата ти.

— Струва ми се, че душата ми е достъпна — каза унило Кики — той го знае. Но можеш ли да втвърдиш душата си, както налагаш на сърцето си?

— Имаш ли духовен съветник?

— Естествено, че не.

— Може би е по-добре да си потърсиш някой. А сега, стига! Ще ми кажеш ли какво можеш да ми дадеш на заем от твоите дрехи?

Арни Грийн, бизнес мениджърът в студиото на Норт, се чувстваше нещастен. Беше посъветвал Норт да не приема поръчката за

реклама на Пан Ам. Наистина печалбата щеше да бъде значителна, но снимките във Венеция означаваха, че Норт и Дейзи, и Уинго щяха да отсъстват от студиото цяла седмица и нямаше да участват в работните срещи с други клиенти през това време. Това пък щеше да предизвика пропуски в работната им програма след завръщането им.

— Няма ли да отнеме повече време, отколкото в действителност си заслужава? — беше попитал той Норт, когато Ник Гъркът за първи път му съобщи за офертата, която имаше, и го помоли да я приеме.

— Вероятно — бе отговорил Норт. — Но по една или друга причина досега не съм бил във Венеция и искам да я видя, преди да потъне.

Арни въздъхна. Ако питаша него, Норт никога не трябваше да се захваща със снимки на открито по-далеч от Централ Парк. С неохота прие факта, че когато едно сюжетно табло изисква ята гълъби, площад Сан Марко и гондоли, трудно е да правиш снимки в езерото в Централ Парк... може би с гълъбите щеше да се получи, но не и с площада. Изпаднал в меланхолично настроение, той започна да размишлява дали гондолите са толкова непредсказуеми като децата и животните. Разбира се, той се потруди добре, за да гарантира, че офертата ще бъде достатъчно добре подплатена и ще покрие извънредното време дори на най-неопитния гондолиер. По дяволите, беше направил дори застраховка в случай, че гондолиерът се удави. Арни беше взел предвид и всяка незначителна подробност по отношение на изпълващата го с мрачни съмнения „Долче вита“ — предполагаше, че местните техници, гардеробиери и гримьори, докарани от Рим, ще настояват да имат два часа за обяд; предвиждаше проблемите с тълпите туристи и гадните гълъби; беше изчислил колко струват самолетните билети за първа класа до Венеция и обратно за Норт, Дейзи, Уинго и шест манекени, плюс дневните им разходи в „Грити Палас“, които възлизаха приблизително на целогодишния наем на неговия апартамент; беше проверил точка по точка дали списъкът от пет страници, който всеки рекламен продуцент беше длъжен да представи в агенцията, отговаряше точно на предварителните изчисления, които бяха направили двамата с Дейзи, плюс резерв. Бяха свършили работата си. Дори и нещо да не вървеше както трябва и Норт да имаше проблеми, можеха да покрият извънредните разходи за сметка на завишения бюджет на рекламния клип — това беше

стандартна процедура. За щастие не носеха финансова отговорност за закъснения поради лошо време. Ако трябваше да се притеснява и за времето, сигурно щеше да получи още три язви, освен двете, които вече си имаше.

— Добре, Норт, но, за Бога, моля те не падай в някой канал. От водата ще се заразиш най-малкото от хепатит.

— Арни, падал ли съм някога в канал?

— Но току-що каза, че никога не си бил във Венеция. И не яж сурови миди... те също причинява и хепатит.

— Разрешено ли е да гледам залезите или те причиняват преумора на очите?

— Никой не ме оценява.

— Не е вярно — рече Норт и погледна приятелски към Арни. — Но ти се притесняваш прекалено много.

— Добре, ама винаги все нещо неприятно ще се случи, не е ли така?

— Естествено, ако не беше така, можехме с еднакъв успех да правим и илици. Но ти знаеш, че Дейзи ще се погрижи за всичко, каквото и да изникне. Нали затова ѝ плащаме?

Когато целият багаж беше събран на летище „Марко Поло“, бяха минали през митническата проверка и натоварили всичко на едно „вапоретто“, съответстващо във Венеция на автобус, беше станало доста късно и тъмно, така че Дейзи и Норт не видяха, кой знае колко от Венеция. Уинго и шестте манекени — три жени и трима мъже — трябваше да пристигнат на другия ден. Норт бе решил да пътува един ден по-рано, за да разгледа необезпокояван, забележителностите на Венеция. Дейзи можеше да използва този ден, за да направи последен преглед на местата, където щяха да снимат, да провери при местната полиция как стои въпросът за ограничаване достъпа на любопитстващите тълпи до мястото на снимките и да се увери лично, че е осигурено настаняването на техническия екип, гардеробиерите, гримьорите и фризьорите, които трябваше да пристигнат от Рим на другия ден следобед.

Венеция можеше наистина да предизвика шок, помисли Дейзи, като гледаше през прозореца на стаята си, надвесен направо над Канале Гранде, и слушаше приглушения плясък на малките вълни, които се разбиваха в борда на морския бус. Нямахше значение колко

книги беше прочел човек за Венеция, колко дълбоко в съзнанието му бе вкоренена мисълта, че този град е построен върху вода. Когато се изправеше пред действителността, изумлението беше пълно. Бе невъзможно да си представиш във въображението Венеция, разбра тя. Въпреки хилядите картини, които бяха вдъхновени от нея, трябваше да я видиш със собствените си очи, за да я приемеш като реалност, и дори тогава изпитваш усещането за нещо неправдоподобно. Като Алиса, която, преминавайки през огледалото, попада в страната на чудесата, на Дейзи ѝ се струваше, че се намира в един измислен свят, нематериален, толкова романтичен, че граничеше със смешното. Този град, който представляваше една огромна композиция на велико изкуство, за който от стотици години се предполага, че потъва и умира, но все още беше жизнен и неизчерпаем, предмет на толкова много проза, че не бе останало какво повече да се добави за него и въпреки всичко милионите изречени и написани думи не бяха успели да отнемат дори и капчица от неговата магия. Какви амбициозни същества бяха хората, щом въобще са се захванали с такъв град!

Зад канала, огрян от лунната светлина, Дейзи можеше да види ясно купола на Санта Мария дела Салуте, великолепен шедьовър на венецианския барок. Фактът, че се намира точно където би трябвало да бъде, ѝ се стори някак чудотворен и неочакван... Дейзи нямаше да се учуди, ако сутринта изчезнеше, нито пък ако продължаваше да се извисява, дълго след като Ню Йорк и Лондон се превърнеха в руини.

Утре в седем трябва да ставам и да се захващам за работа, сепна се Дейзи и се завърна в стаята си с висок таван и стени, покрити със сатен на сини и бели райета и драпирани завеси от розов брокат. Това означаваше не повече от пет часа сън. За щастие бе успяла да подремне малко по време на полета. Норт беше седнал на първата самостоятелна седалка в салона на първа класа, където имаше достатъчно място да протегне краката си, а Дейзи бе заела едно свободно място, няколко реда по-назад, за да не го притеснява. Знаеше, че когато предстояха снимки, сложни както тези обещаваха да бъдат, Норт обичаше да се затваря в себе си дори повече от обикновеното, за да подготви енергията, която щеше да му бъде необходима през следващите няколко дни. Оправяйки се за лягане, Дейзи се замисли дали ще успее да изпълни замисъла си да се върне в Ню Йорк през Лондон, за да види Дани. Не беше имала възможност да пътува до

Европа от миналата Коледа. Парите, които получи от двете големи маслени платна и от шест акварела, покриха точно разноските на Даниел, така че Дейзи бе принудена да избере да печели пари, вместо да прави пътешествие. Беше изминало много време, действително много, откакто не бе виждала нито Дани, нито Анабел. Беше решила да не говори с Норт за няколкото дни извънредна отпускат, която трябваше да поиска, докато снимките не бъдат почти приключени. Тогава той трудно можеше да ѝ откаже, при положение, че Лондон беше толкова близо и със съвсем минимални разходи можеше да презавери билета си и да пътува за Англия.

Уморена, Дейзи свали старите джинси, тениската и якето на десантните части на британската армия, купено за петдесет цента от една благотворителна разпродажба в лондонска църква преди пет години. Тези дрехи не бе събличала, откакто напуснаха Ню Йорк. Влезе в банята и взе един душ, продължителен до премаявяване, много различен от кратките „работни“ душеве, с които беше свикнала у дома си, в Ню Йорк, които приличаха, по думите ѝ, на къпане с шише минерална вода поради остарялата водопроводна инсталация. Нощната си пижама бе поръчала по един каталог на „Монтгомъри Уорд“ и беше със старомодна, права камизолка от розов памучен плат, поръбена с шнурчета, които се връзваха на раменете ѝ. Вместо долниците обу яркочервени баскетболни шорти и наметна тъмночервен мъжки халат от фигурална коприна с шал яка. Халатът беше от „Сълка“, все още в отлично състояние, въпреки че беше на двадесет и пет години. С мисъл, в която се блъскаха въпроси, чието практическо решение трябваше да търси утре и с възбудата от съприкосновението с Венеция, Дейзи потъна в лек, объркан сън, изпълнен с разпокъсани видения.

Когато пътният ѝ будилник иззвъня, тя бе доволна да скочи от леглото и да изтича към прозореца, където сънищата ѝ се стопиха в утринната светлина, изпълнена с водни отблясъци. Замайана, почти парализирана от гледката, която се разкри пред очите ѝ, тя дълго се взираше навън, докато най-сетне успя да се отърси от своята мечтателност. Беше наистина налудничаво да очакваш, че е възможно да се работи тук. Би трябвало да дойдат седмица по-рано, просто за да свикнат с красотата. Но може би и месец не би бил достатъчен. Тя завистливо си помисли, че Норт има на разположение цял ден да обикаля из града и си обеща, обличайки се бързо, че ще направи

всичко възможно да приключи със задачите си в най-кратък срок, за да ѝ останат поне няколко часа да поскита наоколо сама, докато пристигнат останалите.

Късно следобед, когато Норт най-сетне се завърна в хотела, завари Дейзи, която го чакаше до самия вход, свита на един стол.

— Всичко наред ли е? — я попита той.

— Не съвсем.

— Какво искаш да кажеш? Щом всичко не е изпитано до дупка, защо се мотаеш из фоайето? Няма ли какво да правиш?

Дейзи се изправи, застана с леко разтворени крака, прибра ръце до тялото си, възвърнала енергията си.

— Норт, задръж, ако обичаш! — протегна напред едната си ръка като пътен полицай. — Изглежда, че имаме малък проблем.

— Ти и твоите проблеми — каза с безразличие Норт. — Болят ме краката — той се запъти към рецепцията, за да си вземе ключа от стаята. Дейзи го последва и го задържа за рамото.

— Норт?

— О, какво по дяволите има? Кажи ми честно, Дейзи, не е ли твое задължение да се оправяш с дребните неща? О, добре, кажи ми... направили сме някакъв пропуск, гондолата е боядисана не както трябва, една от манекенките има пъпка? Импровизирай, колко пъти трябва да ти повтарям? *Импровизирай*, Дейзи. Казвал съм неведнъж, не дважд — ти се погрижи за дребните неща, а когато започна работа, аз ще имам грижата всичко да бъде наред.

— Мислиш ли, че можеш да накараш служителите на „Алиталия“ да се върнат на работа?

— Че защо да се тревожа за „Алиталия“, ние работим за „Пан Ам“. Боже мой, Дейзи, ти просто нямаш чувство за мярка! — възкликна отчаяно Норт и се обърна да си тръгва. Зад гърба му Дейзи каза тихо:

— Нито една от останалите авиокомпаниии не каца в Италия, Норт. Стачка в подкрепа на исканията на служителите от „Алиталия“ — Норт се обърна кръгом. — Уинго и манекенките не могат да се доберат дотук.

— И какво от това? — раздразнението на Норт се беше подновило. — Случвали са се и по-лоши неща. Не се ли свърза с манекенки от Рим? Ако не мога да използвам момичетата, които съм

подбрал и взема други, ще се оправя и без Уинго — Рим е пълен с кинооператори и красиви жени.

— Железниците също стачкуват — каза спокойно Дейзи.

— Кажи им да дойдат с кола, дявол да го вземе. Ако потеглят още сега, ще пристигнат за утре. Естествено, ако бяха тръгнали, когато ти разбра за стачката, вече да са тук — добави той с обвинителен тон.

— Техниците също стачкуват. Няма екип, Норт. В цяла Италия няма кой да се справи със снимачната техника, която между другото е заседнала някъде по пътя между Рим и Венеция. Няма камера, няма прожектори, няма клапер, няма дори хронометър — нищо, нищичко! Затова не ангажирах манекени от Рим.

— Добре, много смешно, много умно. Не ти ли мина през ума, че можем да отидем с кола до Франция или Швейцария и да снимаме там? Пригответи се за тръгване — отсече Норт.

— Ще снимаш площад Сан Марко и гълъбите и гондолите във Франция или в Швейцария? — попита с мил глас Дейзи.

— Да вървят по дяволите всички! Обади се в Ню Йорк! Знаеш, че в агенцията могат да поправят сценария за един час, ако се налага...

— Стачката — каза бавно Дейзи, изпитвайки наслада от всяка дума, която произнасяше — стачката, за нещастие, е обхванала и телефонните и телеграфните служби. Ако някои от онези птички вън са пощенски гълъби, може би... иначе просто сме закотвени тук.

— Това е лудост! Дейзи, ти не се стараяш. Поръчай кола под наем. Ще вземем една моторница и по суша ще стигнем до най-близката граница, а оттам ще се обадим в Ню Йорк. Нека посочат алтернативна възможност за външните снимки, Пан Ам лети навсякъде. Защо, по дяволите, трябваше да ме чакаш, за да измисля нещо толкова просто? Защо не ти е готов багажът? Какво става с теб — издънваш се жестоко!

— Служителите от бюрата на рент-а-кар стачкуват. Както и кооперацията на гондолиерите, както и морските бусове — отвърна Дейзи. Очите ѝ бяха толкова тъмни, че подигравателните пламъчета, които играеха в дъното на зениците ѝ, бяха почти незабележими.

— Каква свинщина! Дейзи, те не могат да ми направят това, *точно на мен!*

— Ще им го предам, когато тръгнат пак на работа — отвърна Дейзи.

— Това е... това е... нецивилизовано! — извика Норт, като размахваше ръце сред великолепното фоайе на хотела, чиято сграда през шестнайсети век е била резиденция на един от вождовете.

— Защо не погледнеш философски на нещата, Норт? Все едно, нищо не можем да променим — каза спокойно Дейзи.

Дейзи беше напълно очарована от събитията през деня. Като откри, че всички пътища за измъкване са отрязани и че телефонът ѝ е безполезна вещ, Дейзи слезе въз фоайето, за да следи новините за разрастващата се стачка, които на рецепцията се слушаха по радиото. С всеки изминал момент се чувстваше по-доволна. Усети, че я обзема нещо, което в началото се затрудни да определи, но накрая разбра, че това е леност — онова усещане, което не бе изпитвала от дните на ваканциите по време на следването си. Очарователно любезните служители на хотела, които вероятно бяха по двама за всеки един от стотината гости, се присъединиха към ваканционното ѝ настроение. Кой знаеше, може би утре те също щяха да стачкуват? Беше много подходящ сезон за стачки, бе изтъкнал пред Дейзи един от тях. Тя се съгласи напълно с него. Ако имаше нещо на този свят, което най-много да желаше по време на престоя си във Венеция, това бяха няколко свободни дни. А пиколото я беше уверил, че никога гости на „Грити Палас“ не са оставали гладни. В най-лошия случай можело да се наложи принцесата да си оправя сама леглото.

— Да погледна философски? — избухна Норт. Събитията не можеха да му поставят пречки, той се разпореждаше с тях. — Затворени сме тук като през Средновековието и ти ми говориш за философия?

— Има все пак някакъв изход — каза разсеяно Дейзи.

— Казвай какъв, за Бога! — изръмжа Норт.

— Можем да се доберем... с плуване.

Норт се извърна гневно и погледна полудялата си продуцентка. Пред очите му Дейзи се тресеше, опитвайки се с мъка да задържи смеха си, докато накрая избухна като клокочещ чайник пред завиране.

— Като Арии... — изрече тя, преди да се залее от смях. — Лицето ти е като на Арни!

Пред очите на Норт изплува образът на Арни, който със скръбно лице пророкуваше неизбежното му разболяване от хепатит, и чертите

му бавно, неохотно се отпуснаха, без съмнение от смеха, който го напушваше.

Пиколото и портиерът гледаха към двамата американци, които, застанали един срещу друг, се тресяха от кикот. Младата принцеса, помисли си консиержът, е доста неподходящо облечена за една дъщеря на принц Сташ Валенски, който преди смъртта си бе един от редовните гости на хотела. Всяка година, след приключване на турнира по поло в Довил, той посещаваше Венеция за една-две седмици. Ето, тази сутрин принцесата бе слязла, облечена в бели мъжки панталони и футболна фланелка на бели и червени райета. Може би такава беше новата мода, кой знае?

— Признай си, че всичко това е организирано от теб — каза Норт задъхано, след като най-после успя да се овладее.

— Не беше лесно — призна си скромно Дейзи.

— Да затвориш цяла страна, за да си вземеш един ден почивка — това е велико!

— Наистина съм експедитивна, можеш да бъдеш сигурен в това. Но надали щях да се справя в Ню Йорк — там има прекалено много цигански таксита.

— Провери ли как стои въпросът с циганските гондоли?

— Най-доброто, което можах да открия, беше едно момче с лодка с гребла.

— Къде отиваме? Трябва да пийна нещо, преди да излязат в стачка и съдържателите на барове — Норт почувства, че му става леко. Възможността да прекара един ден във Венеция при пълното изключване на цялата система за връзки и услуги, която той смяташе за даденост, го караше да се чувства като дете, освободено от училище точно преди изпит.

— Какво ще кажеш за бара на Хари? — предложи Дейзи.

— Искаш да кажеш като туристи?

— Разбира се..., но първо трябва да се преоблека. А ти имаш нужда от една баня. Ще се срещнем тук след час. Всъщност, можем да отидем пеша дотам, имам карта.

— На крак съм цял ден. Кажи на момчето с лодката да чака.

— Слушам, шефе!

Норт усети, че се усмихва на Дейзи. Предположи, че наистина няма нещо конкретно, за което би могъл да я вини... поне докато не се

запознае сам отблизо с фактите около стачката.

Когато се прибра в стаята си, Дейзи започна да разглежда с колебание роклите, които беше сложила в багажа си, просто ако се случеше нещо непредвидено, където не би могла да се появи с работните си дрехи. Усещаше се безпомощна като астронавт в безтегловно състояние. Избра най-претенциозната рокля, която притежаваше — един вечерен тоалет от средата на двайсетте години. Кики беше настояла да вземе тази тясна рокля от черно кадифе с веревна кройка, шита по-икономично от комбинезон. Възможно най-дълбоко изрязано деколте се крепеше на рамената от две презрамки от кристален наниз. Със същите кристални маниста бяха избродирани върху кадифето широки, причудливи кръгове, които изглеждаха като дълго колие. От двете страни имаше дълбоки цепки, които при ходене показваха за миг коленете. На времето тази рокля сигурно би предизвикала голям скандал. Черно кадифе през септември? Защо не, помисли си Дейзи. Стилът на тази рокля изискваше сложна прическа, но нейната коса не ставаше за това, реши тя, като разплиташе русите кичури, в които блестяха светлините на Венеция. Разпери двете си ръце, като все още държеше косите си и започна да се върти като балерина из стаята. Какво да прави, какво да прави? Не беше в настроение за кок, нито за плитка — беше в кристално настроение. Накрая раздели косата си на две, взе няколко метра сребриста панделка, която беше запазила след снимането на една реклама, завърза от двете встрани на главата си най-немирните кичури, падащи върху лицето, а останалата част остави свободна. Наметна пелерина от зелено и сребристо ламе, изработена по същото време, като роклята, от една неизвестна днес фирма „Шеруи“, и слезе във фоайето. Чувстваше се и изглеждаше по-романтична от образите, които бяха сътворили четките на Тиеполо и Джовани Белини.

Норт я очакваше, готов за тръгване. Без да е бил някога особен почитател на алкохола, сега чувстваше силна нужда да пийне. Предполагаше се, че алкохолът действа депресивно, нали? Може би щеше да противодейства на опасното усещане за безгрижие и свобода, което се носеше из въздуха тази вечер. Трябваше да стъпи на земята, а тук, по дяволите, нямаше никаква земя, само накъдрените отблясъци на канала, които караха човек да се чувства като пийнал. Къде се бави

Дейзи? Защо го кара да чака? Не си спомняше да му се е налагало да я чака, откакто започна работа при него.

— Dio! Che bellissima! Bellissima!^[1] — възкликна пиколото зад него.

— Bellissima! — повтаряха като ехо портиерът, минаващият сервитьор и двама мъже, които се въртяха из фоайето.

— Така — каза Норт, като погледна Дейзи. Сега вече наистина имаше нужда от питие.

— Една „Мимоза“, синьорина, или може би едно „Белини“ — предложи келнерът. Норт разглеждаше дългото, тясно помещение на прочутия бар.

— Пригответе ли мартини? Искам да кажа сухо мартини? — попита със съмнение Норт.

— Петнайсет към едно, господине. Само с лед?

— Двойно. Дейзи?

— Какво е „Мимоза“ — попита тя келнера.

— Шампанско и пресен портокалов сок, синьорина.

— О, да, моля.

Келнерът не даваше признаци, че отива да изпълни поръчката. Просто стоеше и гледаше към Дейзи и всеки сантиметър от набръчканото му лице изразяваше най-чисто възхищение.

— Бихме искали да получим сега питиетата си — каза направо Норт, като прекъсна магията и отпрати келнера да побърза.

— Така — произнесе Норт, влагайки в тона си учудване, недоверие и някаква войнственост.

— Какво така? — попита Дейзи с малко престорена наивност. — Какво искаш да кажеш? Смяташ, че щом хората във Венеция изглеждат безгрижни, няма стачка?

— Така значи изглеждаш, когато не си на работа, така значи доста успешно разиграваш разни роли в студиото и така в действителност, дявол да го вземе, знам за тебе твърде малко, така значи ми се издокарваш при първия удобен случай?

— Така — весело повдигна рамене Дейзи. — И какво лошо намираш в това?

— Точно това се опитвам да отгатна. Сигурен съм, че има нещо.

— Норт, Норт, остави се на течението да те носи.

— Какво по дяволите се предполага, че значи това?

— Не съм сигурна, но сякаш звучи в унисон с времето и мястото. Как е картините ти?

— Приемливо — отвърна неохотно той. А всъщност беше най-хубавото картини, което бешепил през живота си. — Как е твоят портокалов сок?

— Божествен, истинско блаженство, очарование, мечта, фантазия, откровение...

— Искаш да кажеш, че би изпила още едно?

— Как можа да си помислиш?

— Имаше нещо... просто едно докосване... почти, но не съвсем намек... едно внушение...

— Много добре, Норт — кимна одобрително Дейзи. — Когато започнеш да говориш за внушения, значи се носиш натам.

— Къде, къде се нося?

— По течението.

— Разбирам.

— Знаех си, че ще разбереш. Винаги съм смятала, че схващаш много бързо — каза Дейзи шеговито, като въртеше чашата за шампанско в пръстите си.

— Хладнокръвно оскърбление, значи на това ще си играем. Хич не ми трябва такова мъгляво признание.

— Мисля, че ласкателството е гадно.

— Просто съм изненадан, че не каза, че когато другите ме наричат глупак, ти ме защитаваш.

— Грещиш. Когато другите твърдят, че ти си абсолютно лайно, аз те защитавам — усмихна му се ангелски Дейзи.

— Господи! Почакай само да стъпим на земята! Келнер, една мрежа за ловене на пеперуди за госпожата, моля, и още две питиета.

— Забавно ми е — съобщи Дейзи.

— И на мене — отвърна Норт, изненадан и отново обхванат от съмнения.

— Чувстваш се непривично, нали?

— Много. Но мисля, че не ще нанесе никакви постоянни поражения. Освен ако, разбира се, не свикнем с това — изрече замислено Норт.

— Искаш да кажеш — забавата си е забава, но не се предвижда животът да е забавен или поне чак толкова забавен?

— Точно така. Както виждам, не си лишена напълно от оценъчна способност. Това именно казвам на хората, когато те защитавам. Те разправят, че Дейзи Валенски е едно работно муле и никога не се забавлява, но аз те защитавам. Казвам им, че, колкото и да изглежда невероятно, може би понякога се забавлява и че не би трябвало да съдят по външния ѝ вид.

— Ти наистина си говедо, Норт — отсече Дейзи със звънлив глас.

— Знаех си, че ще прозреш същността ми.

— Защо не ме уволниш? — посъветва го Дейзи.

— Твърде съм мързелив. А при това съм и калтак или нещо такова. Искам да кажа, не съм оня тип обикновен добродушен мърляч.

— Не си дори и от обикновените лоши мърлячи.

— Безполезно е да ме провокираш... каза да се отнасям философски към нещата и аз го правя.

— Колко може да продължи това?

— Остави се да те носи течението, Дейзи.

— Това е моят девиз — протестира Дейзи.

— Аз заимствам творчески — надменно обяви Норт.

— Измисли си собствен девиз — настоя Дейзи.

— Това тук е много оскъдно. Трябва да си гладна. Ще хапнем ли?

— Днес не обядвах — призна си откровено Дейзи.

— Защо?

— Бях прекалено ангажирана да търся информация за стачката — отвърна Дейзи.

— Каква стачка? — учуди се Норт.

— Трябва да ядем.

— Това е моят девиз — каза Норт. — Но ти позволявам да се възползваш от него. Днес се чувствам щедър. Къде ще отидем?

— Можем да останем и да вечеряме тук — предложи Дейзи.

— Слава богу. Не бих могъл да се изправа. Келнер, донеси ни всичко.

— Всичко, синьор?

— Всичко — отвърна Норт с широк жест.

— Слушам, сеньор — келнерът прояви разбиране към дилемата на този господин. Как е възможно човек да поръчва разумно в присъствието на такава божествена, свежа, млада красавица? Как е

възможно дори да ядеш? Въпреки всичко, те трябва да бъдат нахранени, както подобава. За начало, естествено, прочутото филе „Карпакио“, после зелените tagliarini gratinati^[2] със заливка от сметана и разтопен кашкавал, а след това, може би, телешки дроб, нарязан на тънки ленти „а ла венециана“, сервиран, разбира се, с червено вино, и за десерт... ще изчака да решат какво ще вземат за десерт, когато започнат с дроба. Понякога туристите икономисват десерта.

— Благодаря ти много за прекрасната вечер — каза Дейзи с тих, изискан глас пред вратата на стаята ѝ в хотел „Грити Палас“.

— Удоволствието беше мое! — отвърна Норт. — Това е верният отговор, нали? — той искаше да ѝ внуши да го погледне, да срещне погледа му, но Дейзи продължаваше да стои със сведен поглед.

— Не, би трябвало да кажеш, че се надяваш да ме видиш отново и да ме попиташ дали би могъл да ми се обадиш по телефона, когато се върнем в Ню Йорк.

— Мога ли?

— Може ли? — поправи го Дейзи.

— Може ли да вляза? — попита Норт.

— Не, можеш да ми се обадиш по телефона.

— Но аз казах „Може ли да вляза?“ — повтори Норт.

— О, да, добре, но в този случай наистина се обади.

Нетърпеливо той хвана брадичката ѝ и обърна главата ѝ към себе си, но Дейзи сведе клепачите си и продължаваше да избягва погледа му.

— Телефонните служби стачкуват, така че как мога да ти се обадя? — попита Норт.

— Наистина. Но можеш да почукаш на вратата ми — каза Дейзи, като се опитваше да печели време.

— Казах „Може ли да вляза?“ — повтори нетърпеливо Норт.

— Защо?

— Просто защото... — лицето му бе изгубило напрегнатостта си в мъжделивата светлина на коридора. Стойката му продължаваше да бъде наперена, упоритостта му прозираше в начина, по който държеше раменете си, но обичайното за Норт изражение на непоколебима воля и боен дух беше омекотено, сякаш лунната светлина бе започнала да го пречиства.

— О, добре... в този случай... предполагам, че може — каза Дейзи, като отваряше с ключа вратата.

— Това е единственото разумно нещо — увери я той.

— Разумно?

— Престани да задаваш въпроси за всичко, което кажа.

— Престани да ми казваш какво да правя — пресече го Дейзи.

— Права си — Норт я прегърна и се наведе към устните ѝ. — Отсега нататък ще ти заповядвам.

— А как ще правя разлика? — попита Дейзи, обхваната от паника, като се отдръпна назад.

— Ще го проумеееш.

— Почакай!

— Защо?

— Не съм сигурна, че идеята е добра.

— Тук аз съм този, който има идеи... и това е съвсем естествено — той я повдигна и я занесе до леглото, широко като баржа. — Ти, Дейзи, си ангажирана с подробностите, а аз се занимавам с по-съществения творчески труд — Норт я целуна, като притискаше главата ѝ с двете си ръце.

— Норт? — изрече Дейзи, като се отдръпна и седна на възглавниците.

— Хъ? — отвърна само Норт, зает с кристалните презрамки на раменете ѝ.

— Дали не правим грешка?

— Не мисля, но все пак трябва да го направим, за да сме сигурни... ох, ох, никога не си ми казвала, че си толкова чудесна.

— Никога не си ме питал.

— Моя грешка.

Имаше страхопочитание в гласа му, когато каза тихо: „Къде си се крила през всичките тези години?“

Една нотка в тона му, която Дейзи никога не беше чувала от този мъж, чиито бързи, резки заповеди отекваха като плясък на камшик в ушите ѝ. Той, който винаги раздаваше команди с войнствен глас, сега докосваше гърдите ѝ внимателно и благоговейно като археолог, стъписан и развълнуван от откритието на стояла дълго под земята статуя на Венера. Острите му черти бяха омекотени от светлината, отразена от Канале Гранде, и през полуотворените си очи Дейзи се

мъчеше да открие резкия и лесно възпламеним човек, когото познаваше. Но всичко това сякаш се бе стопило и той се бе превърнал във внимателен, усмихнат, непознат любовник, който бе плъзнал ръцете си към кръста ѝ и обгърнал меката, топла извивка на тялото, за да я притегли към себе си. Легнали лице срещу лице, той я покриваше с дълги, нежни, почти дълбокомислени целувки.

— Може ли? — прошепна той и изчака, докато му кимне с глава, за да съблече дрехите ѝ. После свали своите дрехи и остана прав, като я гледаше с щастливата усмивка на откривателя. Голото му тяло беше по-добре сложено, отколкото тя си го беше представяла... да, сега си даде сметка, че си го беше представяла, може би от първия миг, в който го беше видяла. Смущението от това внезапно откритие я накара да го дръпне към себе си и най-после да се осмели да целуне острия му нос и очите, и ушите, и страните, всичко онова, което бе гледала с копнеж в продължение на години, винаги напрегната от необходимостта да върви в крак с лудешките му стъпки, да е готова да изпълни в миг всяка негова заповед. Внезапно те се оказаха равни в своята голота и устните ѝ докосваха една топлота, една нова, скъпа близост. Обзета от огромна радост и щастие, Дейзи си помисли: *Но той ме харесва, той ме одобрява, аз съм човешко същество за него, аз наистина не съм му безразлична!* Отвори широко ръцете си от почуда и ги обви около врата му, като се притискаше към него колкото можеше по-близо, опитвайки се да задържи в прегръдката си новия Норт, за да не се превърне отново в човека, когото познаваше. Малко по малко се убеди, че този непознат любовник няма да изчезне. Когато почувства, че страховете и съмненията постепенно изоставят Дейзи, милувките на Норт станаха по-настойчиви и по-смели. Позволи си да изучи тялото ѝ сантиметър по сантиметър и след дълги минути, когато всички възражения и задръжки бяха останали далече назад, раздели копнеещите ѝ бедра. Преди да потъне в нея прошепна отново:

— Може ли?

— Да, да, да!

— Нещо ново? — попита Норт пиколото във фойето.

— Не, синьор, съжалявам, няма нищо ново, но ние си знаем, че тези стачки не свършват така бързо, както започват. Все пак мащабни

стачки като тази не са чести, уверявам Ви.

— Това е то шоубизнеса — усмихна се Норт. Чувстваше отпочинало стройното си тяло. — Забелязахте ли къде отиде госпожица Валенски? Не е в стаята си.

— А, принцесата, да, тя току-що излезе, синьор. Каза, че трябва да плати на момчето, което я чака с циганската лодка. Или поне ми се струва, че каза това. Може би момчето е някакво циганче. Във всеки случай, предложих ѝ да го сторя вместо нея, но тя настояваше.

— Боже мой! — устните на Норт потрепнаха от смях. — Тя наистина е строила едно момче да чака... Трябваше да се сетя.

— Синьор?

— Нищо, нищо. Ще я намеря.

Той тръгна пъргаво към изхода на хотела и налетя на Дейзи, която бързаше навътре.

— Надявам се, че не се опитваше да избягаш, нали? — запита я Норт.

— Чисто и просто отрязах последния достъп до цивилизацията.

— Успях се — рече той.

— Успях да го забележа. Много си интересен да те наблюдава човек, когато спиш. Изглеждаш съвсем различен от това, когато си буден.

— Как изглеждам? — попита той с любопитство.

— По-точно как не изглеждаш — няма необузданост, няма агресивност, няма избухливост, нито викове, нито гняв, нито неуязвимост, нито...

— Искаш да ме надхитриш — опита се да я прекъсне Норт.

— О, надявам се да успея! Винаги съм го искала, било е едно от най-съкровениите ми желания. Когато се касае за подобен род въпроси намирам, че е най-добре да се събудиш пръв.

— И до каква степен си запозната с подобен род въпроси? — изръмжа Норт.

— Не сме в достатъчно близки отношения, за да ти отговоря — каза небрежно Дейзи, поглеждайки го с дръзка усмивка.

За голямо удоволствие на наблюдаващите дискретно служители от фойето на хотела, Норт хвана отзад за врата Дейзи и я избута към един прозорец.

— Нека да те погледна, дяволите да те вземат. Как мога да надникна в очите ти, когато те са толкова черни?

— Вероятно не можеш — каза тя с победоносен глас и тъмнорусите ѝ вежди се повдигнаха. — Но що се отнася до теб, бедничкият ми, прозрачен, червенокос, синеок мъж, мога да надникна право в мозъка ти, та дори и от другата страна!

— Фъшкии можеш! Никой не може да надникне в мозъка ми!

— А на бас?

— Не преди закуска — рече забързано Норт. — И все пак, не намери ли нещо по-хубаво, за което да си мислиш? Даваш ли си сметка, че не си видяла нищо от Венеция, като изключим бара на Хари?

— И тавана на стая номер петнайсет в „Грити Палас“... смътно — добави ухилено Дейзи, което накара Норт да я стисне отново за врата.

— Хайде да хапнем нещо за закуска и излизаме.

— Вече закусих, но ще те погледам, докато ядеш — съобщи благосклонно Дейзи.

— Защо имам странното чувство, че се мислиш за по-умна от мен? — промърмори Норт.

— Отговорът на този въпрос трябва да потърсиш дълбоко в душата си — засмя се Дейзи.

— Ето, пак започваш!

Дейзи и Норт се чувстваха така, сякаш структурата на заобикалящия ги свят беше набързо изблъскана настрана и друг, алтернативен свят изливаше от потъмнелия си рог на изобилието непредвидими удоволствия, сякаш Венеция, век след век, тайно бе чакала появяването им. Почувстваха се като освободени с вълшебна пръчка от своите защитни пози, които бяха минавали за характер, и се превърнаха в скитащи деца. Всеки един, от продавачите в малките магазинчета до котките по тесните улици, беше съучастник, доброволен затворник в тази оградена от вода реликва, в този най-чувствен от всички градове на земята. Чувството им за живота — силно, разгорещено, жизнерадостно — никога не бе съсредоточавано върху всеки отделен миг, както в този щедро предлагащ се свят, в който

познатите понятия като време и пространство, и светлина бяха отмити от търпеливото вълшебство на вековете, за да бъдат заменени с нещо по-добро, непознато и за двамата.

Полутъмна църква, осветена в някой неочакван ъгъл от един шедьовър, плетена масичка в някое кафене, сводест мост, извит над един канал, лаещо куче, розово-оранжево лилави фасади на занемарени, но все още величествени дворци, ритмичният звън на камбаните в здрача на Кампаниле, един хамбургер с флорентинско месо, венециански валсове, свирени в „Куадри“, или зърването на една градинка в някой двор в Кампо Сан Барнаба, където розите все още цъфтяха — всичко това, размесено във вълшебен блян, докато се разхождаха и ядяха, и бърбеха, и се любеха, събуждайки се всяка сутрин, обзети от страх, че стачката е свършила, страх, който се разсейваше веднага, щом погледнеха през прозореца към Канале Грандс, където се виждаха единствено частни лодки и търговски шлепове.

Когато правеше любов с Норт, Дейзи най-сетне узна какво означава да желаеш истински един мъж и да изпиташ физическо удоволствие от контакта си с него. Нощите минаваха в упойваща наслада, но Дейзи си даваше сметка, че все още нещо я възпира по начин, който може би Норт не забелязваше. Онова *нещо*, затворено като в клетка в сърцето ѝ, умоляващо да бъде пуснато на свобода, онова нещо, което копнееше и се стремеше да се разтвори, да се разтопи, да постигне разкрепостяване извън физическото, все още я държеше здраво, стегнато, неотстъпчиво дори в миговете, когато двамата бяха най-близко един до друг. Тя се измъчваше и болезнено жадуваше това нещо да изгори в пламъци в нея, каквото и да беше то, но *то* оставаше здраво заключено зад решетки от сдържаност. Норт беше свалил пред нея своята своенравна, трудна, непредвидима външна обвивка и бе дал живот на мигове на буйна страст и въпреки това Дейзи знаеше от опит, че има срещу себе си противник, сега обичан, но противник, дори през безметежните дни, които изживяваха.

Беше ли същинската природа усамотеността на Норт, която не ѝ позволяваше все още да изпита усещането на пълно сливане с другия, към каквото винаги се бе стремела? Питаше се какво в него или в нея не ѝ даваше възможност да се отдаде на пълната близост? Точно както някак си се чувстваше неудобно, когато се отнасяха с нея като с

принцеса, сега Дейзи се чудеше дали тя и Норт не са своего рода натрапници, когато се държат един към друг като любовници. Може би, си казваше сама, просто беше много скоро, може би беше твърде рязък скокът, който направиха от дългогодишните си служебни отношения, за да станат любовници само след няколко часа неочакван флирт.

Дейзи бе обезпокоена от нещо неопределено в новите им отношения, нещо, в което се долавяше звученето на илюзорното, временното, способно да изчезне при най-дребен инцидент. Докато бавно се унасяше в сън, все още мислеше, че може би винаги е така в началото. Може би, по-късно, ще има повече. Но ако няма, достатъчно ли е това?

Дните минаваха един след друг и Дейзи се чувстваше като разцъфнала поляна в летен следобед, жужаща и бръмчаща с оживените звуци на щастието. Чудеше се какво творят заедно с Норт? Може би просто няколко дни в рамката на друго време? Тя го познаваше толкова добре с неговите движения, когато даваше команди и следеше зорко за изпълнението им, знаеше любимите му думи и ключовите фрази, жестовете, израженията. Сега го беше опознала и като първия мъж, който научи тялото ѝ да изпитва истинска страст. Но какво знаеха един за друг под повърхността, там, където се коренеше дълбоката, постоянна връзка? Искаше ли той да го узнае? Искаше ли тя?

В техните разговори се прокрадваше някакъв намек за очакване, на нетърпеливост, както в бърбенето, което предхожда вдигането на театралната завеса. Но Дейзи бе наясно, че не е дошло времето да му говори за нито една от най-зорко пазените си тайни. Може би утре... или друг ден..., а може би никога. Може би не трябваше да се стреми към това, може би тези тайни съществуваха, за да останат вечно скрити — тя не знаеше. Не може да прецени и радостта на настоящето я предпазваше от дълго мислене по този въпрос; само понякога, преди да заспи, в съзнанието ѝ изплуваха една-две догадки.

В собственото време, в което живееха, всеки ден изглеждаше или като първия истински хубав пролетен ден, когато хората най-сетне разбираха, че пролетта е *наистина* във въздуха, или като деня, в който произнасяха разочаровани: „О, но вече е настъпило лятото“. Те живееха в трепетна идилия, пред прага на нещо, което трябваше да се случи — Дейзи не можеше напълно да оформи идеята, която я

терзаеше, нито да я сподели с Норт. Крехкостта, мимолетността на страстта ѝ стана очевидна за нея почти веднага, след като я изпита.

Имаше безброй хармонии в красотата на онази седмица. Венеция вдъхновяваше Дейзи да срещне нейната фантазия със своята собствена. Най-после тя реши да облече роклята, моделирана от Норман Хартнел в края на двайсетте години, която никога не бе се осмелявала да носи в Ню Йорк. Наричаха я „рисуваното расо“ — с розов корсет от шифон, пола от светлосиня тафта с ръчно нарисувани цветя в долната ѝ част и широка като расо връхна дреха с цвят на орхидея. През деня, обута в белите си моряшки панталони и с фланелки на отбори по ръग्би, Дейзи покриваше китките си с някакви дивашки гривни, купени за три долара, но вечер затъкваше в косите си живи цветя.

Слънцето, отразявано постоянно от водата, правеше луничките на Норт по-тъмни и очите му по-сини, а кожата на Дейзи получаваше леко бронзов оттенък, който контрастираше така силно с косата ѝ, че караше хората по улиците открито да се заглеждат в нея.

През дневните си скитания Дейзи и Норт обядваха, където им попадне, вечер винаги отиваха в бара на Хари, който неизменно се превръщаше в клуб на всеки, стъпил веднъж в него.

Имаше, разбира се, и други туристи, но те бяха далеч по-малко от истинските жители на Венеция, които от 1931 година се отбиваха поне веднъж на ден, за да узнаят какво ново има по света — заключаващ се за тях единствено и напълно в родния им град.

Една вечер, седмица след като бяха пристигнали, Дейзи изсипа сол на розовата покривка. И двамата посегнаха към солта и едновременно хвърлиха по една щипчица над рамото си.

— Разбираш ли, че това е просто суеверие? — попита Норт.

— Естествено. Като че ли нещо лошо щеше да се случи, ако не бяхме го направили — и двамата бързо и автоматично чукнаха на дърво по столовете си.

— Чист атавизъм — увери я Норт.

— Примитивен ритуал — съгласи се Дейзи.

— Ако наоколо няма дърво, позволено е да чукнеш на главата си или използвай моята — предложи той.

— О, да, знам. Но не трябва да чакаш повече от три секунди.

— Аз минавам под стълба — каза Норт с изражението на човек, който знае повече от това, което говори.

— А аз дори не обръщам внимание на счупените огледала — веднага го контрира Дейзи. — Нито на шапки върху леглото, нито на черни котки, нито на поп с черно расо.

— Само на сол и дърво? — скептично попита Норт.

— Вярвам и в намислянето на желание, когато видиш първата звезда на небето. Можеш да си пожелаеш нещо и при новолуние, но само ако случайно видиш луната през лявото си рамо, без предварително да си се подготвял за това.

— Това не го знаех.

— А то е много важно — каза дълбокомислено Дейзи, като подръпна един кичур от червеникавата му коса. Можеш да си пожелаеш нещо и когато видиш самолет, обаче ако наистина вярваш, че е звезда, и само ако пътуваш с кола в същата посока като самолета.

— Ще го запомня — каза Норт с някаква печал в гласа си, като тъга от падащи листа, една есенна нотка, каквато Дейзи не беше чувала досега.

— Какво не е наред? — попита тя.

— Абсолютно всичко е наред. Всичко е свършено.

— Да... разбирам какво искаш да кажеш — рече замислено Дейзи. — Това е проблем.

На другата сутрин те все още спяха, когато телефонът до леглото иззвъня.

— Не си поръчвала да ни събудят, нали, бибчо? — промърмори Норт объркан, след като телефонът продължи да звъни настойчиво, изтръгвайки ги от съня им.

— Не, не — въздъхна Дейзи, като посягаше с примирение към слушалката.

— Не отговаряй! — хвана той ръката ѝ.

— Норт... знаеш какво може да означава това — каза настойчиво Дейзи.

— Остави! Можем да имаме още един ден.

Дейзи слушаше внимателно гласа му, в който се преплитаха искреният импулс да остане откъснат от света и неминуемото желание да отговори на настойчивия звън на телефона. Дейзи оцени това и вдигна слушалката, като му се усмихваше с любов, съжаление и

разбиране така объркани едно в друго, че образуваха някакво необяснимо чувство, сладко и горчиво едновременно, което накара гласа ѝ да потрепери.

— Здравей, Арни. Не, не си ме събудил — трябваше да стана, за да вдигна телефона.

---

[1] Dio! Che bellissima! Bellissima! (ит.) Господи! Каква красавица! Красавица! — Бел.пр. ↑

[2] Tagliarini gratinati (ит.) италиански тестени изделия във форма на малки охлювчета, пълни с месо; варят се като спагети — Б.пр. ↑

Сара Фейн, по мнението на Рам, беше и повече, и по-малко от това, на което се беше надявал, когато се зае с изпълнението на решението да я проучи като кандидатка за женитба, взето преди месеци, през ранната пролет на 1976 година. Тя му харесваше по-скоро повече, отколкото, според него, имаше право на това, след като не отговаряше напълно на изискванията към бъдещата му съпруга. Наистина беше безупречно възпитана и беше свикнала да има свое мнение за големия свят, който я заобикаляше и в който ѝ предстоеше да се появи като дебютантка. В това той я намираще за безукорна — нито много светска, нито твърде провинциална. И все пак, според неговата собствена преценка или според всеки разумен анализ на това какво може да очаква една жена, още повече младо момиче като нея, от вниманието, оказано ѝ от ерген, считан за една от възможно най-добрите партии за женитба, тя би трябвало да е готова да го обожава. А госпожица Фейн, почитаемата госпожица Фейн не го правеше. Или поне не ѝ личеше.

Тя беше кокетка. Безмилостна, хладна, пресметлива кокетка. Но беше и красавица — безмилостна, хладна, пленителна руса красавица, от онзи тип, който наричаха „Английска роза“. Жени с изтънчен розово-бял тен на кожата, красиви устни и искрени очи, които са карали много мъже да проклинат фалша на нежната външност, зад която се крият темперамент и воля, достойни за кралица Виктория. Рам се чудеше как е могъл да си помисли, че тя ще изпусне сезона. Щеше да присъства навсякъде, не само на бала по случай рождения ден на кралица Шарлота, облечена в дългата си бяла рокля и с дълги бели ръкавици, но в Роял Аскот и Хенли. Беше канена на всеки един от частните балове, които се даваха от май до юли, а на вечерята бал, която се организираше през юли в нейна чест, бяха поканени шестстотин души. След приключването на сезона на баловете беше запланувала да отиде на едноседмичните конни състезания в Гудууд, после на Регатата в Каус и на Международното изложение на коне в

Дъблин. Когато Рам ѝ посочи, че регатата в Каус и изложението в Дъблин съвпадат по време в няколко дни, тя му се усмихна мило и му обясни как смята да присъства близо три четвърти от времето за всяко едно от събитията, като отпътува от остров Уайт за Ирландия веднага след бала на Кралския яхтклуб. „Ще бъде жалко да изпусна Дъблин, Рам, сега, когато родителите ми най-после се съгласиха, че съм достатъчно голяма, за да отида“ — бе казала с пленителна усмивка — усмивка, за която Рам не можеше да твърди, че е добре упражнявана, по-скоро трябваше да признае, че беше безхитроствена и невинна. Хубостта ѝ беше такава, че никога нямаше да се превърне в чиста декоративност, а с възрастта щеше да става все по-забележителна — и тя знаеше добре това.

През последните три години Сара Фейн бе посещавала училището интернат във Вила Брилянмонт, край Лозана, което осигуряваше на един бързо топящ се елит от момичета от висшата класа лустросано образование, отличен френски език и приятели, отбрани от най-богатите семейства по целия свят. Що се отнасяше до Рам, главната му функция беше да служи като карантина, предпазваща Сара от прекалено силното влияние на Лондон.

Брилянмонт бе потвърдил мнението на Сара, че почти всички момичета се делят на две категории: едни, които желяеха да се избавят от училище и да намерят някаква привлекателна, вълнуваща работа, и други, за които избавлението от придружителките беше само откриване на пътя към опияняващия водовъртеж на романтичните приключения. Сара оценяваше и двете категории като една самоизмама. И тя се чувстваше щастлива, че те не разбираха ясно като нея коя беше първата стъпка в бъдещия живот, а именно — подходящият брак. За някои от тях това можеше да бъде приемливият брак, за други, добрият брак. За себе си тя приемаше единствено *изключителния* брак, дори ако се вземеше предвид факта, че всяка година се сключваха единици изключителни бракове. Тя преценяваше своите качества без фалшива скромност и стигаше до заключението, че има право само на най-доброто.

Сара Фейн презираше относителното обедняване, което постепенно обхващаше висшите слоеве на английското общество. Чувстваше се лично засегната от факта, че се е родила в едно

общество, в което на практика се извършваше безкръвна революция — все едно като социалистическо общество, именувано монархия.

Но това не можеше да бъде причина за нейното лошо настроение, напомняше си тя. Седемдесетте години не можеха да бъдат изличени от времето, само защото тя ги намираще противни. Номерът беше да ги заобикаляш, да им се изплъзваш, да си осигуриш живот, който да е възможно най-близо до този, на който имаш право *по рождение*.

От Брилянтмонт Сара беше наблюдавала внимателно извършваната прецизна подготовка и провеждането на всеки лондонски сезон в очакване да настъпи нейното време. Бе стигнала до заключението, че най-добрите бракове се сключваха през първата година от появяването на едно момиче на сцената на светския живот, когато то все още беше новост. Изразът „пост дебютантка“ направо ѝ предизвикваше гадене — можеше ли да има нещо по-неприятно от него? *Избиране на точния момент*. Това беше тайната, помисли си тя, като седнаше на бюрото си и преглеждаше списъка на поканените на нейния бал. Остави писалката и пресметна месеците. Имаше на разположение цялата пролет и лятото на 1976 чак до септември, ако отидеше на север за големите балове в Шотландия. После, естествено, малкия лондонски сезон, който продължаваше до Коледа. След това започваха сбирките в провинциалните имения. С настъпването на пролетта на 1977 година фокусът на годината ще се измени и ще се насочи към следващото поколение момичета, които ще направят първите си крачки в светския живот. Така че, в действителност имаше някакви си девет или десет месеца, които бяха най-добрата част от нейната дебютантска година.

Все по-рядката и изчезваща човешка порода — английският ерген, който представлява солидна партия за женитба, с голямо богатство и знатен произход, често изчакваше, докато навърши четирийсет години, преди да се остави да бъде заведена пред олтара. Някои, дори съвсем не малко, въобще не се женеха. Да не са глупави, помисли си Сара, като направи гримаса, притискайки изящните си розови устни върху свършените си зъби. Тези мъже никога не излизаха от мода: дори на шейсет и пет години, грозни, зли и досадни, продължаваха да бъдат тлъста примамка, щом имаха добро положение в обществото. Онези ергени, които бяха известни най-вече с това, че

щяха да наследят някого, не ѝ вършеха работа, защото живееха главно на кредит и в надежди за бъдещето. Нито пък я привличаха онези притежатели на древни имена, които образуваха сдружения; за да откриват супермодерни, луксозни ресторанти и дискотеки. Един млад лорд, който държеше заведение, беше за Сара Фейн неприемлива перспектива, почти толкова лоша, колкото онези, станали по финансови причини фотографи или кинопродуценти и които претендираха, че това е своеобразна прищявка. Това намаляваше значително тяхната стойност в очите ѝ, дори ако бяха станали световни знаменитости. Не би била щастлива и като стопанка на голям замък, която позволява на туристите да влизат в дома ѝ и да го разглеждат срещу еди-колко си лири на посетител, за да покрива разходите по ремонта на покрива или избите. Това беше игра за балами. Защо ѝ е нужно да бъде маркиза, ако трябва да се грижи за увеселително крайпътно заведение.

Какво изпитваше към Рам Валенски, зададе си въпроса Сара, като бутна настрана списъка. От деня, в който се самопокани да им гостува за уикенда, беше започнал да дава някакви признаци, че проявява интерес към нея, но недостатъчни, за да започне да го смята за поклонник. Той беше една от най-добрите партии за женитба в Англия през последните седем или осем години и по всичко изглеждаше, че лесно бе избягвал, клопките. Беше наистина красив със своята стилна, стройна, аристократична външност и маниери, с умните си сиви очи, които я наблюдава с жив интерес и същевременно, с хладна пресметливост.

Не можеше да не се радва, когато виждаше как съвършената ѝ хубост предизвиква на смуглото му, с орлови черти лице, израз на добре премерено одобрение. Отличаваше се със строга, умерена елегантност. Отношението му към живота се споделяше напълно от нея — той също искаше да вземе най-доброто от това, което беше останало за хората от тяхната среда. Харесваше ѝ начина, по който държеше ловната си пушка, едновременно небрежно и нащрек, нито с много напрежение, нито оставена на случайността. Танцуваше приемливо за мъж, който не обича танците, яздеше великолепно. И беше истински джентълмен. Разбира се, нямаше чувство за хумор, но с такива хора човек се оправяше по-лесно при едно дълго

съжителстване. Сара Фейн не беше особено търпима, нито пък изпитваше особена нужда от хумор.

От чисто обективна гледна точка, а никой не можеше да обвини Сара Фейн в липса на обективност, Рам притежаваше многобройни достойнства. Възрастта му беше идеална — на тридесет и две години един мъж е готов за задомиаване. От мърморенето на баща си и други случайно чути забележки тя стигна до заключението, че неговото състояние, за чиито размери често се носеха всякакви слухове и спекулации, трябва да е много солидно. Сара уважаваше много нюха на баща си към парите и щом той нерядко работеше в съдружие с Рам, със сигурност беше добре информиран за финансовите му позиции. Майка ѝ беше експерт генеалогът на семейството и беше подхвърлила с присъщия си небрежен, но компетентен тон, че макар и Валенски да не е английско име, беше достатъчно добро като потекло, особено, щом като е свързано с фамилията Уудхил по майчина линия. В някаква малка степен, може би неортодоксално, но все пак доста звучно като име, а и човек не може да бъде прекалено тесногръд, още повече, когато Сташ Валенски бе летял през войната с баща ѝ. Майка ѝ не би произнесла по-одобрителни думи, дори ако говореше за наследника на английския трон. И наистина, тя беше известна с това, че е изказвала неодобрение дори към Уиндзорския дворец в някои от многобройните си генеалогични спорове. И какъв късмет, че баща му беше починал. По отношение на Рам човек можеше да знае точно къде е стъпил, като се имат предвид всички онези наследствени данъци и други задължения, които можеха да тегнат до безкрайност на един перспективен кандидат за женитба.

Не знаеше нищо за сексуалната чувственост на Рам, помисли разсеяно Сара. Винаги беше отлагала този въпрос за някакъв момент от бъдещето. Тя се страхуваше и изпитваше уважение към силата на сексуалността, смяташе, че това е безценна монета в голямата игра на живота, която никога не трябва да бъде залагана, преди да бъде похарчено всичко останало за осигуряване на бъдещето. Сексът, когато не беше използван правилно, ставаше причина за болшинството от лошите бракове. Слава богу, тя нямаше проблеми със своята сексуална чувственост и никога не беше имала. Според нея неконтролируемата сексуалност беше за хората, които не можеха да си позволят друг лукс.

Рам Валенски беше възможно най-добрият ѝ прицел, реши Сара Фейн. Нейният и на всяко друго момиче, което имаше намерение да търси такава изгодна партия, както самата тя беше замислила. Но Рам далеч не приличаше на чакаща патица. Той се държеше повече като изучаващ, предприемащ всички мерки за сигурност орел. Когато се замисли върху това, Сара окончателно реши да не го кани като свой кавалер на бала на кралица Шарлота. Знаеше, че той очаква да го помоли, както правеха всяка година други надяващи се момичета. Една удивително невинна усмивка се разля по безупречните черти на лицето ѝ и заигра в красивите ѝ светлосини очи, когато си представи реакцията на Рам щом узнаеше, че е изключен от първото значително събитие в годината на нейното дебютантство. Това беше най-добрата идея, която бе родила тази сутрин, си каза сама и продължи да преглежда с подновен интерес списъка на поканените.

Неохотно, въпреки добре прикритото си раздражение, Рам започна да уважава Сара Фейн. Той изпитваше подозрения към всеки неин ход, но нищо от това, което правеше или казваше, не издаваше ледената пресметливост на нейните маневри.

Поведението ѝ спрямо него беше достойно за възхищение. Вместо размекването и перченето, което с пълно право можеше да очаква от едно младо и неопитно момиче, получило внимание от мъж с неговото положение и привлекателност, представяше една картина на ведро, слънчево очарование. Отнасяше се почти, но не съвсем, като към приятел на баща ѝ, наистина по-млад от останалите, но все пак недостатъчно интересен за нея. Тя му изпращаше бележка, в която благодареше за получените от него цветя, споменавайки между другото, че това съвсем не бяха единствените цветя, изпратени ѝ през този ден, и все пак благодарността ѝ никога не изглеждаше формална. Приемаше поканите му да отидат заедно на театър или на ресторант почти толкова често, колкото ѝ ги отправяше, но винаги ставаше така, че други двойки се присъединяваха по някое време към тях и те никога не оставаха насаме. „Но Рам, скъпи, знаеш, че всякога е така по време на сезона“, бе отвърнала с лек укор, когато в един-единствен случай той бе възроптал, че не му е приятно да бъде част от една вечна тълпа. След този случай той прие ятото млади хора, с които тя беше

заобиколена, без никакви признаци на нетърпение. Ясна ми е играта, която играе, си мислеше Рам, когато Сара отправяше към някой млад мъж една от своите класически усмивки или очарователно цупене, но започваше да си дава сметка, че все по-често се пита дали е така. Рам реши, че е препоръчително да го виждат с други млади жени — имаше много такива, с които излизаше или им кавалерстваше по време на лондонския сезон, отнасяйки се към тях със същата, абсолютно същата внимателна, въздържана джентълменска галантност, с каквато се отнасяше към Сара.

Почитаемата Сара Фейн се радваше на един великолепен сезон. Всички списания и вестници бяха единодушни, че тя е между най-красивите дебютантки през тази година и името ѝ бе споменавано като възможна годеница на принц Чарлз въпреки факта, че самият той не бе ѝ оказвал нито повече, нито по-малко внимание, отколкото на останалите млади дами. Както и да е, търсенето на годеница за принц Чарлз се бе превърнало в постоянно занимание на цялата нация. Минаха април и май, дойде юни, но нищо не се променяше в лъчезарното, безоблачно поведение на Сара, която продължаваше да се носи от бал на бал, винаги облечена в безупречно подбраните си тоалети, контрастиращи с бяло-розовата ѝ красота. Вместо пастелните тонове, които бяха почти задължителни за дебютантките, тя отдаваше своите предпочитания към пепелявосините и смарагденозелените цветове и към строгата, никога прекалено натруфена кройка на роклите, които подчертаваха красотата на белите ѝ рамене. Никога не говореше пред Рам за безконечните приеми и забави, на които беше канена, освен когато от време на време го молеше да я придружава. Нейната любезна резервираност бе по-дразнеща, от каквато и друга да е информация за нейните преживявания. Рам очакваше от нея да се похвали, но напразно. Очакваше, че ще спомене за другите момичета, с които го виждаше, но пак напразно. Тя беше невероятен противник — това бе принуден накрая да признае пред себе си. Би предпочел да открие подходяща съпруга в лицето на някоя не толкова уверена в себе си жена и все пак се ласкаеше от мисълта, че изборът, който беше направил вече, попадеше на една изключителна млада жена. Започна да му се струва неизбежно вместо едно неоформено момиче, което щеше да падне автоматично в ръцете му, да избере тази, която знаеше собствената си цена и нямаше намерение да се продаде евтино.

Файн Хол беше мястото, където щеше да се състои бала на самата Сара. Това беше вечеря, последвана от танци, за която се беше погрижила дълбоко уважавана фирма на Сиърси Тенсли. Големи, специално изработени тендове изникнаха от всички страни на внушителния розов дом от епохата на Тюдорите. Някои от младите хора бяха поканени да прекарат нощта във Фейн Хол, а останалите, които нямаше да пътуват обратно за Лондон, щяха да бъдат настанени в къщите на неколцина съседи. „Цялата подготовка е почти толкова сложна и подробна, колкото организирането на една коронация“, забеляза с весел смях Сара, сякаш всичко това въобще не я засягаше. Нейният бал щеше да бъде нещо специално — подобни балове бяха рядкост в трудните в икономическо отношение години след седемдесета — едно ободряващо завръщане в доброто старо време. „Семейство Фейн можеха да си го позволят“ — щяха да си мислят хората и това щеше да добави нов блясък към все по-яркия ореол на Сара.

Датата на бала беше първата събота на месец юли 1976 година, когато бяха приключили всички университетски и кандидатски изпити и той щеше да отбележи началото на връхната точка на лондонския сезон, защото всички знатни английски младежи се освобождаваха от своите академични задължения.

Сара си бе поръчала за своя бал дълга вечерна рокля без презрамки от бяла коприна със сатенени панделки, завързани под гърдите, на кръста и още на два пъти на огромната пола, така че тя падаше на три талаза. На красивата си глава беше сложила диадемата на своята баба; усмихваше се мило, неподкупно и чистосърдечно както на някой херцог, така и на всяко момиче на нейната възраст; непринудено, някак несъзнателно внушаваше убеждението, че е жива част от великата традиция на английската аристокрация; съвършената ѝ хубост изглеждаше толкова вечна, сякаш нищо и никога не би могло да я намали или изличи. Като всяка дебютантка, тя беше кралицата на своя бал, но имаше нещо в атмосферата, което превръщаше нейното кралство в една легенда, което подсказваше, че бала на Сара Фейн ще мине в историята на големите дебютантски празници. Тя беше на върха тази нощ, танцувайки с повече от двеста мъже, носеше се по танцовата площадка с неуморимост и грациозност и нито за миг не се поколеба в изпълнението на своите задължения като домакиня на бала.

Само веднъж или дважд Рам успя да се добере до нея, прекара нощта, като танцуваше с други момичета, под благосклонните погледи на техните майки. Беше почти изкушен да ѝ направи предложение за женитба, но се въздържа. Прецени, че през една толкова триумфална, толкова опияняваща нощ, неговото предложение за женитба нямаше да бъде възприето с цялата му цена и значение, които трябваше да му се отдадат. Твърде много глазура върху тортата, която се поднасяше на Сара Фейн... нека я остави да изживее своя сезон. Щеше да бъде полезно за нея да недоумява още няколко месеца защо той продължава да ѝ обръща благосклонно внимание, но все още не казва нищо.

— Кажи ми само един пример — подкани Кики.

Беше неделя сутрин в апартамента на Люк, или по-точно — в леглото на Люк, и всъщност тя съвсем не искаше да ѝ се дават примери, а искаше Люк да я целуне отново. И Люк я целуна отново.

— Например — каза той — боже мой, та ти никога не си толкова очарователна, както сутрин, *преди* да измиеш зъбите си... „утринна уста“, как я харесвам! И тогава ти поглеждаш към камерата с твоите големи котешки очи и с тази лукава чувственост, съсредоточена около носа и устните ти, а ние чуваме гласа ти зад кадър: „Кой мъж не иска да целуне уханието на джоджен в мига на своето събуждане? Малко «Скоуп» преди лягане... ето моят секрет“. И тогава аз те целувам отново, ето така и казвам: „Хм, хм... да не си посмяла да се измъкнеш от леглото!“.

— Но това е страхотно! Защо не можеш да го използваш? — запита Кики. *Дори и аз* имам желание да си купя паста „Скоуп“, значи идеята е страхотна.

— Наистина е велика идея, но никога не би могла да се снима. Спонсорът не желае животинска сексуалност, телевизионната мрежа не я разрешава, зрителите ще бъдат шокирани. Освен това сигурно не е истина, а ние трябва да се грижим за истинността на рекламите.

— Искаш да кажеш да отида да си измия зъбите? — попита обезпокоена Кики.

— Не, скъпо мое идиотче, искам да кажа, че може би не всеки мъж на този свят е луд като мене по „утринната уста“ — той я целуна отново. — Не можеш да претендираш, че „Скоуп“ действа цяла нощ и

ако показваш двама души в леглото, то единият трябва да страда от лошо храносмилане или хрема, а другият да бъде Флорентинският славей — в никакъв случай двама щастливи любовници, които току-що са се събудили. Америка все още не е готова за това!

— Но това е истинско — протестира Кики.

— Ние не правим рекламите, за да са „истински“. Ако искахме нещо „истинско“, щяхме да правим документални филми — промърмори Люк, като целуна подмишницата ѝ. — Струва ми се, че харесвам „утринната подмишница“ даже повече от „утринната уста“.

— Дай ми още един пример — измърка Кики.

— Например, появява се една жена и казва точно срещу камерата: „Мразя Хауърд Косел!“. После още една и още една, докато екранът се раздели на шестнайсет части и във всяка стои различен тип жена, но всички казват с нарастваща истерия: „Мразя Хауърд Косел!“. И тогава се чува глас, спокоен женски глас: „Спортната програма в понеделник вечер ви изкарва от релси? Опитайте «Буферин». То няма да го накара да замлъкне, но вие ще се почувствате по-добре!“

— И какво лошо има в тази идея? Не казваш нищо, което да не е истина!

— Не, но Хауърд Косел би имал основание да предяви съдебен иск, а телевизионната компания никога не би пустила подобна реклама по време на мача, когато пък в действителност тя би имала най-голям ефект и почитателите на Хауърд Косел не биха купили отново „Буферин“.

— Съществуват ли почитатели на Хауърд Косел?

— Аз никога не съм срещал нито един, но се предполага, че съществуват — отвърна мрачно Люк.

— Ами ако ангажираш Хауърд Косел, който да казва: „Опитайте «Буферин» — той няма да ме накара да млъкна, но вие ще се почувствате по-добре!“ — запита Кики. — Обзалагам се, че ще приеме. Вероятно умира да участва в реклами като Дон Мередит и другия, Франк, как му беше името.

— Кики — извика Люк, като почти подскочи от възбуда. — Мисля, че току-що ограбихме сметката на „Буферин“!

— Връщай се обратно тук — нареди Кики — днес е неделя и не е възможно да изпразваш банкови сметки.

Люк се мушна отново под завивката и продължи да излага списъка на своите рекламни мечти.

— Имам още една велика идея за „Тампекс“. Вземаш някоя като Кетрин Хепбърн или Бет Дейвис, въобще авторитетна фигура от такава величина и просто я снимаш, когато произнася нещо като: „Ако жените нямаха менструация, не би съществувало човечеството, така че защо не престанете да се правите на свенливи, когато става дума за това, и не си дадете сметка какво чудо на природата е фактът, че жените имат яйчници, отделящи всеки месец по една яйцеклетка, и след като това става, най-разумното нещо на света е да използвате «Тампекс», когато яйцеклетките не се оплождат, защото «Тампекс» е удобен и върши работа“.

— Хъм — промърмори Кики.

— Да, виждаш ли, дори *ти* си шокирана. Жените нямат месечни цикли, нито яйчници, нито влагалища, нито каквото и да е друго от своите атрибути на телевизионния екран, освен в серийните филми, където ги закарват в болницата и им изваждат всички вътрешности. Това е най-голямото шибано табу в телевизията — дори ако в един сериен филм можеш да обсъждаш в подробности тези въпроси, когато стане дума за реклами, трябва да използваш разни намеци от рода на „трудните дни“. Ние сме последният бастион на бащите пуритани.

— Бедничкият ми, скъпият ми той — сигурно си безутешен!

— Понякога наистина да, но обикновено просто забравям какво бих искал да направя и правя това, което мога, по възможно най-добрия начин. Това е средство за препитание — промърмори Люк.

Кики обви с ръцете си тялото на Люк и се притисна колкото можеше по-плътено до него.

— Слушай, това е нещо повече от обикновено средство за препитание, глупчо мой. Не си ли даваш сметка, че без рекламите нямаше да съществуват и вестниците, и списанията, и телевизията, освен онова, за което плаща правителството? Рекламите са тези, които поддържат цялата информация и забавните програми, така че недей да се отнасяш прекалено презрително към тях. Ти вършиш работа, която трябва да се свърши, и при това по-добре от всеки друг!

— Забравих, че разговарям с една родена капиталистка — засмя се Люк. — Толкова съм свикнал с момичета, които сриват със земята

рекламите, че е истинско удоволствие да чуеш пратеничката на Грос Поинт.

Кики, която го държеше здраво в прегръдката си, се опита да го разтърси, но той беше твърде голям, за да се получи задоволително движение, така че оставаше ѝ само да изсъска:

— Никаква благодарност. Никаква класа. Никакъв вкус. Да споменава други момичета в момент като този — това е нечувано! Аз ставам, Люк Хамърстейн, развратник такъв.

— О, моля те, недей, съжалявам. Просто се шегувах, честно.

— Трябва да се изпишкам — каза надменно Кики.

— Какво ще кажеш за това? Едно фантастично момиче, облечено разкошно, по последна мода, казва: „Извини ме, но наистина трябва да се изпишкам“, а другата красавица — двете обядват в „Ла Гренуил“ — пита: „Каква тоалетна хартия предпочиташ?“ и първата ѝ отговаря: „Естествено «Лейди Скот», защото дори най-изисканите хора трябва да пикаят, така че трябва да го правят със стил“.

— Възхитително — каза подигравателно Кики. — Мисля, че трябва да преподаваш английски в Харвард. Мозъкът ти е болен, Люк Хамърстейн, болен.

— Само защото споменах Грос Поинт ли? — отвърна лукаво Люк.

— Защо не си го начукаш — извика сърдито Кики.

— Не става, докато ти си наоколо.

— Предполагам, че трябва да го приема като комплимент — каза обидено Кики.

— Абсолютно си права. Сега, ще отидеш ли да се изпикаеш и, ако може, по-бързо. И недей да си миеш зъбите, докато си в банята! — той се протегна щастлив в леглото. В момента го занимаваше само един въпрос: франзели, крем сирене и пушена съомга първо и после чукане или — първо чукане, а после франзелите? Дори мъдрецът Маимонидес не би могъл да го реши.

— Защо е всичко това, Тезей? — попита Дейзи кучето си, като го почеса зад ушите, което то обичаше особено много. — Каж ми, защо е всичко това?

— Ако не присъствах тук, бих разбрала защо се обръщаш към него — каза Кики. — Но след като тази мъдра жена е на разположение, чувствам се донякъде обидена.

— Мислех, че си прекалено заета с лакирането на ноктите си, за да говориш.

— Едното няма нищо общо с другото — Кики се наведе над ръцете си, като действаше бързо с лакочистителя, за да отстрани тъмночервения, почти кафяв лак за нокти, към който отдаваше предпочитанията си в последно време. — Колко маникюристики са със завързани езици!

— Никога не съм ходила при маникюристка, така че как мога да знам? Смятах, че те може би свещенодействат в мълчание.

— Мий сама косата си, прави сама ноктите си! Нищо чудно, че се обръщаш за съвет към кучето си — измърмори Кики.

— Как мога да разговарям с теб? — опита се да бъде разсъдлива Дейзи. — Та ти си толкова щастлива и развълнувана, че най-вероятно не можеш да разсъждаваш разумно. Виждаш всичко през очите на истинската любов, която никаква сила не би могла да унищожи... Твоят сетивен апарат е подложен на упойка, твоята способност да преценяваш нещата е парализирана, твоята свободна воля е извадена от тебе и ти действаш въз основа на серия предпоставки, които никой друг на този свят, освен теб, не би могъл да разбере. Поне Тезей не е влюбен.

— Откакто се завърна от Венеция — започна да мисли на глас Кики — а сега е ноември, значи от два месеца ти не си на себе си. Както виждаш, сетивният ми апарат е наред, остър както винаги, стига да не ми задаваш въпроси за Люк. Ти си полунещастна, полуобъркана, мини доволна от себе си, изпитваща някакъв мини макси копнеж от сантиментално естество към Норт. Защо не ме попита, преди да тръгнеш да се обвързваш с мъжа, с когото работиш?

— Имаше стачка в телефонната служба — напомни й Дейзи.

— Оправдания, оправдания. Какъв е точният статут на вашата връзка, ако мога да използвам тази дума за нещо толкова свещено?

— Променлив — отвърна Дейзи.

— *Променлива* връзка? Искаш да кажеш, че има нещо, което не е наред, нещо застрашително?

— О, Боже мой, Кики, пак не схващаш същността на въпроса. Променлива като вятъра, който първо духа от изток, а после от запад, променлива като мъглата, която се сгъстява, после се отдръпва, после отново се връща, променлива като подвижните пясъци.

Кики погледна напрегнато към Дейзи. Беше отслабнала, помисли си тя, което съвсем не ѝ беше нужно, и настроението ѝ е понижено, въпреки че никога не се оплакваше. Беше твърде напрегната тези дни и отделяше прекалено много време на чесането и разхождането на Тезей из квартала и прекалено малко време на Норт, по мнението на Кики.

— Би ли могла да бъдеш малко по-конкретна? — запита тя, като отвори ново шишенце със светлорозов лак и започна да го нанася на ноктите си.

— Трудно е да се посочи нещо конкретно. Когато се върнахме в Ню Йорк, знаех, че всичко трябва да се промени. В края на краищата обстоятелствата във Венеция бяха напълно неестествени. Не мисля, че някога през живота си Норт е разполагал с толкова свободно време. И, разбира се, оказах се права — всичко се беше натрупало и трябваше да работим двойно повече, за да наваксаме изгубената седмица — това го разбирам, аз съм част от екипа, дявол да го вземе, без мен не биха се справили. И когато работим заедно, се чувствам добре. Пред останалите Норт се отнася с мен така, както винаги се е отнасял — наистина и аз самата не бих искала Ник и Уинго, и другите да се подхилват зад гърба ни. Когато сме сами, той е... забавен... и ме желае физически... и ме обича... предполагам...

— Но... — подкани я Кики.

— Но... всичко стига дотук.

— Не мога да разбера как това прави връзката ви променлива?

— Има нещо в *начина*, по който ме обича, нещо неустойчиво, нещо, което не води наникъде, нещо висящо, непълно, незаздравено, нещо временно...

— От твоя или от негова страна? — запита Кики.

Дейзи престана да глади козината на Тезей и се замисли над въпроса, като че ли за първи път ѝ минаваше през ума.

— Струва ми се и в двамата, давам си сметка сега, когато ме питаш — отвърна Дейзи и в гласа ѝ звучеше изненада.

— Тогава наистина не можеш да се оплакваш. Не, вземам си думите обратно — *можеш* да се оплакваш! Ако не можеш да се

оплачеш на мен, каква приятелка съм ти тогава? Така че, продължавай, оплаквай се!

Дейзи погледна с обич Кики и като че ли едва сега забеляза, че тя изглеждаше много особено. Рошавата ѝ коса бе сресана гладко около лицето ѝ, дори бретонът ѝ падаше доста нормално върху челото. Очите ѝ изглеждаха два пъти по-малки без прекомерния грим, който винаги слагаше. Беше поставила съвсем малко туш за мигли, а червилото ѝ подходеше на лака за нокти. Своенравните ѝ цигански черти бяха почти изчезнали, заместени от едно покорно, скромно, благопристойно държане и тя седеше някак си смалена по бельо, докато чакаше ноктите си да изсъхнат. Кое то беше също странно. Откога Кики носи къс комбинезон и сутиен?

— Хайде, продължавай. Няма да се задоволя, докато не изплачеш болката си сега — подкани я отново Кики.

— Имам такова усещане отвътре...

— Така ли? О, хайде, Дейзи, знаеш как разбирам от усещания.

— Продължавам да се чудя — ако не беше тази стачка, щеше ли да се случи всичко това? Не беше ли породено просто от обстоятелствата? Преди това дори не сме флиртували, а аз работя за Норт повече от четири години... Ако *имаше* нещо, някакво чувство преди Венеция, щях да го усетя, нали? Може би това е едно от нещата, които пречат...

— Това не с оплакване и не е вътрешно усещане — това са каламбури. Между вас наистина се случи нещо и то продължава. Ако беше закотвен във Венеция с някоя, която не го интересува, нищо нямаше да се случи, права ли съм?

— Предполагам. От друга страна, в оная магическа атмосфера почти всяка една би му се сторила добра.

— Дейзи! Млъкни веднага! — Кики гледеше разгневена приятелката си. Дори след толкова години, прекарани заедно, все още не можеше да повярва, че е възможно някой, толкова красив като Дейзи Валенски, да говори с такова пренебрежение за себе си.

— Права си, пак започвам, дявол да го вземе! Но точно оня ден се случи нещо, което не може да ми излезе от ума. Лежахме в леглото на Норт, току-що бяхме правили любов и аз лежах и чаках да ме помилва и прегърне, нали знаеш... А той се отдръпна нетърпеливо и

каза с един особен далечен, ленив глас — не точно изпълнен с досада или може би съвсем малко — да, той каза: „Дейзи, разсмей ме“.

— Ах, какъв задник!

— Точно това си помислих и аз! Мисля да не се срещам повече с него, освен на работа.

Очите на двете момичета се срещнаха, всяка разбираше отлично другата.

— И какво каза ти? — попита разпалено Кики.

— Нищо... Стана ми гадно. Просто станах, облякох се и се прибрах вкъщи.

— Защо не ми каза веднага?

— Първо реших, че му придавам твърде голямо значение, че съм свръхчувствителна или ми липсва чувство за хумор — та това наистина беше нещо незначително — отвърна замислено Дейзи.

— Да-а, именно на такива дребни неща трябва да обръщаш особено внимание — те ти показват къде стоиш ти и къде *той* — каза Кики, като нанасяше възбудено лака върху ноктите си. — „Да придаваш твърде голямо значение“, когато той ти говори така, сякаш ти си някакво удобство за развлечение? Момиче от харема, някаква кукличка, някаква играчка, която може да бъде навита и да изсвири развлекателна песничка? Нищо чудно, че Норт се е развеждал два пъти — това копеле нищо не разбира от жени — сърцето ѝ се сви от съжаление към Дейзи.

— Слушай, не че искам да променям темата на разговора, но няма ли да дойде Люк след пет минути, за да те вземе? Още не си се гримирала, дори още не си се облякла. Закъсняваш.

Кики се сепна и отиде до гардероба си, откъдето извади пластмасов плик за дрехи от магазина „Сакс“. Отвори го и бързо се намъкна в проста, консервативна и скъпа рокля от кремав вълнен плат, с кожен преплетен колан в кремаво и морскосиньо. Обу скромни сини лачени обувки, затворени на пръстите и на петата, и сложи около врата си ненатрапващ се гердан от перли. Обърна се и изгледа предизвикателно Дейзи.

— Какво е *това*! — каза Дейзи, невярваща на очите си.

— Моли Парнис — отсече Кики.

— Нали не си готова за излизане? — запита Дейзи. Беше виждала приятелката си в най-невероятните комбинации от дрехи, но

такава наистина не бе за вярване.

— Да, готова съм.

— Някой е умрял и отиваш на погребение?

— Не.

— Някое момиче ще постъпва в манастир и ти си поканена да присъстваш?

— Не.

— Поканена си в Белия дом?

— Нито пък това.

— Има маскен бал и ти си се маскирала като послушното момиченце?

— Горещо. Люк ще ме води в Паунд Ридж..., за да ме представи на майка си — каза Кики, като се ухили.

— Благословени Боже! — извика Дейзи и подскочи тъй неочаквано, че Тезей, който дремеше до нея, падна на пода.

— Изпей и едно алелуя — извика Кики и се завъртя в победоносен танц.

— Но не е възможно, просто *не можеш* да отидеш облечена така!

— Защо не? Всичко е точно — майка му е ултраконсервативна.

— Защото режеш клона, на който стоиш. На кого искаш да направиш по-силно впечатление — на Люк или на майка му? Ако отидеш облечена така, той ще разбере, че търсиш одобрението на майка му, а това е *фатално* с такъв студен и безпощаден мъж като Люк. Трябва да изглеждаш, като че ли въобще не ти пука. Не се дегизирай като годеница, преди дори да те е помолил да се ожениш за него, Боже милостиви! Ох, глупачка, глупачка... ето, че все пак Грос Поинт изплува на повърхността. Та той ще се пукне от смях.

— Ох, мамка му... ти си абсолютно права — проплака Кики. — Но какво да правя сега, какво да облека? Нямам нищо, което поне мъничко да става за случая — тя беше обхваната от паника, спусна се към гардероба си и започна да изхвърля на пода един след друг невъзможните си тоалети.

— Панталони? Къде е хубавият ти панталон от червен креп? — попита Дейзи.

— Целият е изцапан с боя. Вчера забравих, че съм с него и се хванах да боядисвам декора.

— А другият, вълненият?

— Всичките ми панталони са на химическо чистене. О, Дейзи, защо винаги забърквам такива каши? Защо винаги на мен се случват подобни неща? Всеки миг Люк ще бъде тук — оплакваше се Кики.

— Стой мирно една секунда — Дейзи огледа отблизо Кики.

— Добре. Махай тези перли, сутиена и чорапогащите, обличай роклята с гърба напред. Така, добре. Сега обувай онези патъци от лъскава кожа и с двайсетсантиметрова коркова подметка. Слава богу, че краката ти са все още загорели от слънцето. Сега разкопчей роклята до кръста. Не, така е прекалено... остави две копчета закопчани. Чудесно — все още виждам цици, но съвсем малко... Ето ти и колана...

— Дейзи, това е каишката на Тезей — протестира Кики.

— Млъквай и опитвай да я закопчаеш на талията си — прекъсна я Дейзи. — Дявол да го вземе, много е къса, иначе би била идеална. Колан, колан... — мърмореше тя, докато ровеше в чекмеджетата си, откъдето накрая измъкна едно парче яркочервен шифон, към което беше пришила голяма, лъскава катарамата от двайсетте години, изровена в един вехтошарски магазин. Продължи да търси и извади малко изкуствено цвете от червена коприна.

Звънецът на входа иззвъня.

— Отивай да си оправяш очите — нареди Дейзи. — Аз ще се погрижа за Люк. Не бързай, дръж се спокойно и стига ти е треперила ръката, за бога! — рече ядосано тя, като избутваше Кики в банята и затвори вратата след нея.

Люк нахълта във всекидневната и заля с поздрави Дейзи и Тезей. За Дейзи, която беше свикнала да го вижда винаги разсеян, отнесен някъде в облаците, сега безспорно той изглеждаше нервен. Дори клепачите му бяха твърде подвижни, за да изглеждат меланхолични, и той гладеше брадата си и чистеше някакви невидими пращинки от ръкавите на сакото си.

— Къде е Кики?

— Оправя се — каза Дейзи със загадъчен тон.

— Предполагам, че е облякла някой от своите отровназелени еластични клинове и нещо като вълнено наметало на маите? — попита Люк.

— Предполагам нещо такова.

Люк се обърна и погледна през прозореца, като потропваше с крак по пода и барабанеше с пръсти по стената.

— Майка ми мрази, когато закъснявам — отбеляза той.

— Няма да се забави много. Какво има тази вечер?

— Фактически нещо като семейна вечеря. По-точно, баба ми ще бъде там — отвърна навъсено Люк.

— А, вечеря на три поколения — подпита Дейзи.

— Ще присъстват и няколко лели и чичовци, които се самопоканиха, когато разбраха, че идвам с момиче.

— Никога ли не си водил момиче на вечеря у вас? — попита изумена Дейзи.

— Не, откакто завърших гимназия — Люк погледна бързо към Дейзи с такъв ужасен, почти трескав поглед, че нямаше нужда да обяснява повече.

— Извини ме за минутка, Люк. Отивам да помоля Кики да побърза — каза тя. По пътя към банята спря при гардероба на Кики и взе сините лачени обувки и плетения кожен колан, които Кики беше свалила преди малко. Погледна преценяващо към сутиена и чорапогащите, хвърлени на купчинка на пода. Взе чорапогащите и остави сутиена. Отвори тихо вратата на банята. Кики беше гримирала очите си.

— Сваляй тези отвратителни обувки — й каза Дейзи и бързо разкопча яркочервения колан и махна изкуственото цвете.

— *Какво!*

— Промяна в процедурата. Не искай обяснения. Нямах никакво време. Ето ти колана. Ония перли истински ли бяха?

— Разбира се, бяха на майка ми.

— Окей, слагай ги пак. Закопчай още едно копче и дай да те огледам. Така, срещи малко косата си, но нека не изглежда съвсем зализана. Чудесно, изглеждаш божествено. Ето ти назаем един дебел пуловер, ти нямаш никакво прилично есенно палто.

— Този бял кашмир пуловер? Дейзи, та той е от времето преди да тръгнем в университета, когато ти си била момиченце в Лондон!

— Всеки може да си купи пуловер, но стар, пожълтял от времето кашмир — те ще го разберат.

— Кои „те“?

— Няма значение. Люк гори от нетърпение да тръгвате. Не, почакай... имаш нужда от още нещо... — Дейзи затъкна червеното копrienено цвете в колана. Отстъпи крачка назад, за да погледне ефекта. — Изтънчена, елегантна, скъпо облечена, умерено секси и патриотка... какво повече могат да искат?

— Можех да бъда и еврейка — каза намръщено Кики.

— Те не могат да очакват чудеса.

— Пак „те“, изнервяш ме — каза тревожно Кики, като гледаше с възхищение образа си в огледалото.

— Това също е добре, те биха искали ти да си нервна — това е единствено прилично държание. Хайде, изчезвай! — Дейзи избута Кики от огледалото и я тикна по посока на всекидневната. Чу бързи, приглушени поздравии и после входната врата се затвори след Люк и Кики. Дейзи тръгна бавно към празната стая. Тезей стоеше там с въпросително вдигната глава, едното му бяло ухо щръкнало нагоре, другото клепнало.

— Прав си да се питаш какво става — му каза Дейзи с леко треперещ глас. — Но можеш ли да ми отговориш на въпроса — защо, о, Боже мой, защо не мога да го направя за себе си?

— Какво, дявол да те вземе, искаш да кажеш с това, че спонсорът идва? — изкрещя Норт в слушалката на телефона. — Люк, ти знаеш не по-зле от мен, че това е невъзможно. Цялата кампания е оформена — защо трябва да идва той сега? Защо *въобще* трябва да идва?

— Слушай, Норт, няма смисъл да се сърдиш на мене. Последният човек, който бих искал да присъства на едно заседание, е представителят на онези, които плащат сметките: мисля, че не се съмняваш в това — каза Люк разгорещено. — Но просто е нечувано самият спонсор да настоява да присъства лично. Ако беше нещо по-дребно, бих могъл някак си да го приема, но президентът на „Супракорп“? Би трябвало да стои на хиляди километри над тези неща, проклет да е дано.

— На кой му пука дали е „над“ или „под“ — важното е, че той ни отнема свободата! — извика Норт.

— Норт, ти си мислиш, че имаш свобода, защото ти харесва да си мислиш така. Но на практика никой от нас не е свободен — парите са на този, който поръчва рекламата, и той решава как да ги изхарчим. Той е единственият, който може да действа свободно. Цялата свобода, с която аз разполагам, е да предлагам умни начини да пръска парите си и цялата свобода, която имаш ти, е да направиш рекламния филм по най-добрия начин, който умееш.

— Спести ми идиотските си дълбокомислия. Моята мисъл е, че той ще си навира носа в неща, от които нищо не разбира, и ще си мисли, че е по-умен от нас, и дори да харесва, което сме направили, ще го промени само заради удоволствието да се набърка в нещо, което хич не му е работа. Това копеле ще се провали! Вероятно всички, които работят с него, имат вече нервни кризи, така че той е тръгнал да търси някой нов човек, за да се захване с него — познавам подобни типове.

— Ти не познаваш Патрик Шанън.

— А ти да не би да го познаваш?

— Не, но съм чувал, че е упорит, груб и умен като дявол.

— Отлично — каза горчиво Норт. — Точно такава беля не искам да виси на моите заседания. Мисля, че ти и аз сме предостатъчно. Още инат, грубост и акъл не са нужни.

— Чуй ме, подкрепям те напълно. Но не мога да му кажа, че присъствието му е нежелателно, нали?

— Можеш да се помъчиш.

— Опитай ти, Норт, ти си този, който е толкова свободен.

— Ще се видим утре — Норт затвори слушалката и седна да обмисли новото развитие на нещата. Това, че един истински, жив, действителен спонсор, тази легендарна отживелица от ранните дни на радиото и телевизията, може да слезе от върха на своя Олимп и да присъства на едно съвещание във връзка със снимките на една реклама — това е нечувано варварство! Норт знаеше точно къде се полага на спонсорите да стоят: те бяха безтелесни, невидими същества, по-скоро групи от хора, отколкото един човек, които седяха някъде високо в облаците на гигантски корпорации, в огромни зали за конференции, от които се откриваха грамадни гледки към Хъдсън, кимаха с „да“ или с „не“ на предложенията за рекламни кампании, подготвени и изпълнени от второстепенни същества.

Те не се интересуваха от начина, по който машината работеше, не бяха механиците, които обслужваха Кадилака, а само надменни, свръхбогати пътници. По някакъв начин успяваха да съобщят на шофьора в каква посока искат да пътуват, но оттам насетне нямаха нищо общо с движението на колата. Или поне така трябваше да бъде, за Бога! Всичко, което поръчващият рекламата трябваше да направи, беше да реши дали една програма трябва „да се позабави“, докато я прегледа или да бъде „представена“ за разглеждане от него, или да стане „възможна“ благодарение на него, или просто да съобщи, че я одобрява.

Мисълта, че този, който поръчва рекламата, бе решил да се персонифицира в лицето на Патрик Шанън, изглеждаше чудовищна. До какви ли ужасяващи неща можеше да доведе това? Може би щеше да пожелае да предаде „посланието“ лично, като онези, снимани в домашни условия реклами за продажба на стари коли? Може би Патрик Шанън беше още един Кал Уортингтън? Какво от това, че в кампанията за „Елстри“ са хвърлени милиони? Този тип Шанън трябва поне да има достатъчно благоприличие и да остави своите

високоплатени професионалисти да се погрижат за това. Освен това, никой не казваше доколко смята да се ангажира с кампанията. Беше нарушил вече всички правила, като предложи да присъства на заседанието, точно когато Люк и момчетата от рекламния отдел на „Елстри“ бяха договорили една доста прилична кампания. Никой, който се появява в такъв момент, не би могъл да предизвика друго, освен неприятности. Големи неприятности.

— Дейзи — извика Норт по вътрешния телефон — ела веднага тук.

Щом Шанън щеше да присъства на заседанието, той искаше всички от студиото му също да присъстват. Дейзи лично ще отговаря за това. Той имаше по-важни работи.

Дейзи направи последен оглед на заседателната зала. Най-необичайното заседание, което щеше да започне след няколко минути, беше предизвикало вече такова смайване и силна раздразнителност, че тя реши, ако нищо друго не вървеше гладко, поне хората, събрани заедно, да бъдат подсигурени с пепелници, моливи и гарафи с ледена вода. Беше щастливо хрумване, защото някой бе забравил да сложи на масата хартия. Ако хората не правят драскулки по листовите по време на заседанията, които предхождат една рекламна продукция, те много скоро изпитват желание да започнат да се драцят един друг, помисли си Дейзи и хукна към секретарката на Норт да ѝ каже да осигури купища чисто нови бели тефтери.

Оставаха ѝ все още две-три минутки преди започването на заседанието и Дейзи отиде в стаята си да се погледне в огледалото. Всичко изглеждаше както трябва. Беше успяла да се направи почти невидима. Косата ѝ беше събрана безмилостно в една дебела плитка, напъхана в широката яка на бялата работна риза и оставена да виси на гърба ѝ. Върху ризата нарочно беше облякла доста широк бял дърводелски гащеризон, а на главата си беше сложила бяла моряшка шапка, нахлупена ниско над челото, за да прикрива очите ѝ. Беше доволна, че почти щеше да се слее с фона на белите тухли в заседателната зала.

Беше невъзможно Дейзи да не присъства на заседанието, но се надяваше, доста основателно, че Патрик Шанън нямаше да забележи, че тя е жената, която беше срещнал на вечерята у семейство Шорт в Мидълбърг. Същата жена, която беше успяла да го разсърди много,

според него съвсем злонамерено, поради което Дейзи считаше, че самото ѝ присъствие ще повиши още повече високия градус на напрежението, обхванало всеки един в студиото днес.

Звукът от изкачващия се асансьор подсказа на Дейзи, че заседанието скоро ще започне. Люк Хамърстейн, придружен от петима от своите подчинени, пристигна пръв. Дейзи стоеше в единия ъгъл на залата, която започваше да се пълни. Норт не разреши на никого да отсъства и Арни Грийн, Ник Гъркът, Хюби Трой, Уинго Спаркс, двете помощнички на Дейзи и Аликс Ъпдайк бяха вече налице. Днес е истински официален парад, помисли си Дейзи, като преценяваше къде ще бъде най-подходящото място да седне — в сянката на Ник, разбира се, чиято наперена фигура беше облечена в доста крещящ кариран костюм. Всеки поглед, разсъждаваше тя, ще се спре непременно на Ник и, объркан и смаян, ще забрави да продължи по-нататък.

Точно на секундата влезе Патрик Шанън, следван от петима души, които той представи набързо: Хили Байджър, президент на клона „Елстри“ в „Супракорп“, Джейрид Търнър, шеф на маркетинга, Кендис Блум, шеф на рекламата в „Елстри“, Хелън Строус, шеф на рекламния отдел в корпорацията, и Патси Джейкъбсон, мениджър на продукцията на козметичната серия.

Докато новодошлите се настанят, Дейзи успя да надникне от своята стратегическа позиция и да разгледа за кратко Патрик Шанън, който без колебание беше заел срещуположното място на Норт. За първи път тя виждаше Норт застанал срещу човек, който съвсем ясно беше равен нему. Можеше да усети, дори без да гледа, че Шанън доминираше над всички в стаята. Всеки един, независимо от мястото, на което седеше, изглеждаше наведен към него, сякаш привлечен от магнит. Може би това, че всички бяха наострили уши по посока на Шанън, създаваше това впечатление, помисли си Дейзи, като потисна ехидната усмивка, която предизвикваше абсурдността на цялото това тържествено присъствие. Появяването на Шанън в залата беше толкова ненужно, че тя не можеше да повярва, че Люк и Норт го приемат толкова сериозно... и дори го вземат съвсем присърце. Ако този надут човек искаше да създаде впечатлението, че върши нещо „градивно“ по отношение на рекламите на своята компания, защо не се възприеме с подобаващата доза чувство за хумор, зачуди се тя. Шанън не беше нищо по-различно от останалите хора, които ангажираха Норт да

снима техните реклами. По време на снимките те неизменно се въртяха около камерата и искаха да погледнат в обектива, преди да се започне снимането на всеки кадър. Норт винаги ги оставяше да погледнат, въпреки че, естествено, те не разбираха какво точно гледат и още по-малко — как ще изглежда то на лентата, после всички кимаха умно и одобряваха решението, взето от него още в самото начало.

Обаче... Шанън беше влязъл в стаята с твърдата и решителна крачка на морски капитан, който се разхождаше по палубата на собствения си кораб — кораб, който щеше да развее, както подозираше Дейзи, знаме с череп и кръстосани кости веднага, щом се намери на сигурно място в открито море. Той беше пират, разчорлен, синеок, черен ирландски разбойник, неправдоподобно маскиран като крал на индустрията.

Заседанието беше открито и Люк се изправи. Вътре в себе си беше силно раздразнен от факта, че се налага да повтаря отново цялата история на разговорите и решенията, до които бяха достигнали след много седмици съвместна работа с представителите на корпорацията, но Шанън му се беше обадил по телефона и го беше помолил да запознае всички присъстващи с цялостната картина в началото на заседанието.

С глас, който веднага фокусира вниманието на всеки един от участниците, Люк започна рязко изложението си. Едно от изискванията на всички длъжности, които беше заемал в миналото, довели до настоящото му положение, беше способността да „разказваш“ една реклама толкова драматично, че да могат да я видят без филмови кадри.

— Проблемът на „Елстри“ е липсата на образ: ала-бала, вековна традиция, любима козметика на твоята баба. Знаехме, че именно там е проблемът. Миналата година една друга рекламна агенция се опита да се откъсне от този образ, но базира кампанията си върху погрешен акцент, като използва чистотата на съставките като главна опорна точка на бъдещите продажби. Чистотата на съставките не е достатъчна в един пазар, където цяла поредица от козметични серии претендират за същото, нелишени от основание. — Люк замълча и огледа аудиторията. Всички слушаха напрегнато.

— Повяхващата аристократичност и чистотата на съставките са „аут“, не стават! Ще завладеем най-съблазнителния клиент на днешния

ден — работещата жена: динамична, рискуваща и със собствена чекова книжка — Люк взе една голяма, лъскава снимка на лице на момиче в едър план и я показа на внимателно следящата думите му аудитория. — Това е Пат Стефънс, новото момиче на „Елстри“. Рекламните клипове ще я представят в поредица ситуации, които никога досега не са били използвани в областта на рекламата на козметика и парфюмерия... ще изпълнява фигурно летене с един малък самолет, ще я видим в състояние на безтегловност в една камера за неутрализиране на атмосферното налягане, по време на подготовката ѝ за космически полет, после ще я видим в автомобилните състезания „Инди 500“ със специална кола, която „Дженерал Мотърс“ изработва за нас. Пат винаги ще бъде облечена в някаква униформа и на главата си ще има защитна каска. В последните тринайсет секунди на всеки рекламен клип тя започва да говори за „Елстри“ и за първи път сваля каската си — тогава виждаме най-после лицето ѝ, което прави страхотно впечатление със своята жизненост и сила — увличащо, възбуждащо, очароващо и, най-вече, младо това е не само жената на днешния ден, но и жената на утрешния ден.

Дейзи разглеждаше снимката и се стараяше да бъде възможно най-обективна. Момичето имаше великолепни правилни черти, но нейната късо подстригана коса, гладко пригладена и натрапващата се чисто американска външност я правеха безлична, помисли си Дейзи. Имаше бели зъби и изваяни скули, дори в излишък... Но привлекателност?

— Имаме намерение да подпишем договор с Пат за две години, така че никой друг да не може да я използва — продължи Люк. — Тя ще се превърне в живия символ на „Елстри“ от днешния ден. След няколко месеца, а може би и по-скоро, всички ще забравят, че „Елстри“ съществува от сто години, защото ще я свързват с Пат Стефънс, която действа уверено в настоящето и крачи към бъдещето.

Люк седна на мястото си, сподирен от кратки аплодисменти, подхванати от Ник, който беше получил съответните инструкции преди заседанието. После настъпи мълчание.

Патрик Шанън кимна към хората от „Супракорп“.

— Госпожи, Хили, Джейрид и всички останали, най-напред моля да бъда извинен за това, че се набутах неканен тук. Знам, че не е нормално да се правят такива разширени заседания, с присъствието на

всички ангажирани в кампанията, но нямам време да вървя по каналния ред, нито пък време да щадя нечий чувства. Както знаете, може би господин Хамърстейн и господин Норт не знаят, но от месеци пътувам нагоре-надолу и днес трябва да замина за Токио — той замълча, точно толкова, колкото беше нужно, за да получи одобрителните кимвания на мъжете и жените, чието мнение беше предварително купено. — Когато се върнах в кабинета си преди няколко дена, намерих разработката за кампанията на бюрото си, готова да стартира. Тогава за първи път видях снимката на момичето на „Елстри“.

— Изчаквахме Данило да я снима с новата ѝ прическа и това отне повече време от очакваното — бързо обясни Хелън Строус.

Шанън тресна с ръката си по огромната снимка.

— Тя ми изглежда като много подходящ край за „Каубоите на Далас“ — нервен смях посрещна забележката му. Поръчващият рекламите има право да проявява чувство за хумор. — Никак не е смешно, дами и господа. Съвсем не се шегувам. Момиченцето изглежда добре, но за съжаление сте избрали не това, което трябва. Тази кампания ще се провали — в стаята ясно се виждаше шока, който предизвикаха думите му — всички стояха като заковани, дори не смееха да дишат. — Сигурен съм, че не трябва да подчертавам изрично, че „Елстри“ загуби трийсет милиона долара миналата година — това беше тема на разговори в цялата парфюмерийна промишленост. Моите конкуренти добре се облажиха от това. Ще похарча още много милиони, за да преобърна дейността на компанията. Ще лансирам нов парфюм, нови опаковки, нова рекламна кампания. Колкото и да е голяма „Супракорп“, „Елстри“ не може да си позволи да губи повече пари, защото моите акционери няма, повтарям, няма да проявят разбиране. Те имат дяволски по-малко търпение, отколкото аз самият.

Шанън направи пауза, но никой в залата не показва ни най-малък признак, че желае да вземе думата. Той взе снимката на Пат Стефънс и я издигна.

— Това момиче и кампанията на господин Хамърстейн наистина ще *променят* представата за „Елстри“, но те няма да продават, повтарям думата „*продават*“, козметиката и парфюма. Просто не вярвам, че жените ще се идентифицират с това момиче или със

ситуациите, в които сте замислили да го снимате. Сигурно ви се е струвало много оригинално и свежо, когато сте вземали решение, но мислите ли, че поне мъничко изглежда за вярване тази яка хубавица да слага руж и сенки под всичките нейни каски? Абсолютно съм сигурен, че дори не слага парфюм, когато се напъхва в нейната космическа капсула или каквото и да е там — Шанън пусна снимката на пода, преди да продължи. — Мисля, че е дошло времето да се върнем към романтичната, елегантната, женствената реклама на парфюмите. Работещата жена не става по-малко жена, защото печели пари. Тази мъжкарана, с която искате да подпишете договор, за да стане момичето на „Елстри“, може би покрива представата на някои от вас за съвременна жена, но за съжаление, господо, не и моята.

Най-сетне Люк трябваше да протестира.

— Погледнете кампанията на „Чарли“, господин Шанън — каза спокойно той. — Тя донесе фантастичен успех на „Ревлон“ и цялото рекламно послание беше съсредоточено в онова момиче със супердългите крака, което крачи с големи крачки по всички краища на света, тя беше с изчистени черти на лицето, не особено красива, но образът ѝ внушаване: „По дяволите всички, аз мога да се грижа сама за себе си!“.

— Това е едно от възраженията ми, господин Хамърстейн — каза Патрик Шанън. — „Чарли“ е на пазара от три години и скоро тази реклама ще бъде отживелица. А аз нямам намерение да имитирам „Чарли“... дори „Чарли“ от две хилядната година — широката му уста се сви в гримаса, добре позната на неговите служители.

— Пат... — започна Хелън Строус. В края на краищата тя отговаряше за рекламата или поне така се предполагаше.

— Не, Хелън, не купувам тази кампания. Нищо от нея.

— Имате ли нещо друго предвид, господин Шанън? — попита любезно Норт. Лицето му потрепваше от нетърпение заради цялото това празнословие, но знаеше, че не е дори наполовина разтревожен, колкото хората от рекламната агенция и от „Супракорп“. Той трябваше да снима рекламните, а не да ги създава.

— Нямам навика да изхвърлям нещата, преди да знам как да ги заменя, господин Норт — отговори Шанън. После свали сакото си, нави внимателно ръкавите на ризата си и се протегна — един надменен мъж, който не изпитваше никакво смущение от всичките

тези хора, които виждаха как отиват на вятъра многомесечни планове и работа. Дейзи чу Ник Гъркът да прошепва с възхищение; „Мамка му...“ и почти го усещаше как вече се чуди дали да престане да носи саката, които толкова обожаваше.

— Направих няколко домашни упражнения, след като видях снимката — продължи Шанън. — Естествената външност е все още най-важното нещо, а естествено изглеждащата блондинка е все още моделът, който може да придаде рекламното внушение по-добре от брюнетката. Искам да ми намерите естествена блондинка и да я поставите в естествени ситуации. Искам да има класа, топлота и някакъв плам, който да изглежда постижим за другите жени. Искам истинска жена, а не просто Момичето на „Елстри“; искам някоя, която ще стане известна със собственото си име. Ако Кенди Берген не беше вече ангажирана от „Шалтън“ за техния нов парфюм, биха казал, че тя е нашето момиче, но сега е прекалено късно да мислим за това.

— Искате да кажете, че виждате рекламата с участието на някоя знаменитост? — попита Люк, като едва успяваше да прикрие изумлението в гласа си. Това беше най-мухлясалата идея в рекламния бранш. За Бога, такива неща се използваха по времето на кралица Виктория!

— Защо не, по дяволите? Спомняте ли си:

ТЯ Е СГОДЕНА, ТЯ Е КРАСИВА, ТЯ ИЗПОЛЗВА „ПОНДС“?

— Нищо съществено не се е променило оттогава, господин Хамърстейн. Нищо в природата на човека. Не обещавам, че ще бъда оригинален — просто различен — Шанън намигна със закачливо бандитско изражение в очите си, онзи пиратски проблясък, който говореше недвусмислено на хората от „Супракорп“, че решението е взето.

В продължение на няколко секунди Люк онемя, докато във въображението му се рисуваше картината на неговото прекрасно момиче на бъдещето, превърнало се в престорено усмихваща се дебютантка с бяло сатенено наметало на привилегированите си

рамене, което продава дневен крем на тълпите. Опитва се да запази разсъдливия тон на гласа си, но това му костваше известни усилия.

— Не считате ли, че съществува опасност подобен подход да бъде възприет като снобски и демоден?

— Не говоря за дебютантки, Хамърстейн. „Пондс“ беше просто един пример. Говоря за звезда. Хората продължават да обичат звездите и днес повече от всякога. Искам от теб да създадеш звезда или да намериш звезда, която да бъде Момичето на „Елстри“. Само че запомни — тя *не може* да бъде едно от момичетата.

До тази минута Хили Байджър се бе въздържал да се намеси в разговора, въпреки че беше президентът на „Елстри“. Нека Хелън Строус поема върху себе си гнева. Но сега той се опита да си възвърне контрола, който беше изгубил след намесата на Патрик Шанън.

— Надушил си съвсем точно парите по отношение на естествените блондинки — обърна се той към своя шеф, като изпревари Люк, който тъкмо се канеше да заговори. — Успях по някакъв начин да хвърля едно око на най-новите, строго секретни доклади на „Клерол“, в които се посочва, че тенденцията към русите коси е по-силна от всякога — не русите кичури, а абсолютно русата коса, по-руса от най-русата, която някога си виждал.

Люк и Норт се погледнаха един друг и в погледа им се четеше отвращение. Срещата бе в ръцете на ненормални граждани, с някакви извратени представи за популярност, цитиращи строго секретни доклади, и те не можеха да направят нищо. Ник Гъркът не можеше да си намери място от чувството за безсилие, което го беше овладяло. Всеки се опитваше да пусне своята лепта, а той все още не беше казал нито дума. Ник не обичаше да бъде игнориран. След като Норт бе настоял да присъства на тази долна махленска кавга, той не можеше да стои със скръстени ръце. Въпреки цялата си изтупана като за бал външност, Ник никога не изоставяше навика, придобит в детството, прекарано в испанския Харлем. Във всеки един от своите поразяващи костюми имаше специален джоб, в който винаги носеше остър нож, по-точно кама с пружина — Ник държеше на точното наименование на предмета. Този нож го предпазваше от чувство за нервност. Той извади своя опасен залог за сигурност и спокойствие и невъзмутимо го отвори. Тия пикльовци говорят за русокоси... те искат блондинка, те ще получат една блондинка — от Ник Гърка.

С едно бързо движение той извърна силното си тяло, свали моряшката шапка на Дейзи, измъкна плитката ѝ изпод яката, където я беше скрила, и разреза панделката, която пристягаше здраво косата ѝ. Преди тя да успее дори да помръдне, Ник ловко разплете с двете си ръце плитката и продължи да стиска дългата, гъста коса. Все още невярваща на очите си, Дейзи се опитваше да се бори, задъхана от ярост, но всичко бе станало толкова бързо, че тя просто не знаеше как да реагира. Ник се изправи, като все още стискаше здраво Дейзи за косите, и каза високо:

— Това ли имахте предвид, господин Шанън? — и той размаха победоносно косата на Дейзи, сякаш издигаше знаме на Айво Джима.

— Проклет да си! — изкрещя Дейзи. — Ник! Остави ме! Престани!

— Какво по дяволите си въобразяваш, че вършиш? — извика рязко Норт.

— Какво става тук? — попита Хили Байджър, а Уинго Спаркс се превиваше от злобен смях.

— Вие, момчета, не разбирате и бъкел от истинска блондинка, това е всичко — каза настоятелно Ник, без да изпуска от ръцете си Дейзи. — Какво си въобразявате, че е толкова лесно да се намери?

— Ник, пусни я долу! — заповяда Люк, намесвайки се решително в конфузната ситуация. Ник се огледа наоколо с чувство на справедливо възмущение, но освободи косата на Дейзи, така че тя седна отново на мястото си. Тя го ритна по глезените с цялата си сила и искрено съжаляваше, че не беше обула остри обувки вместо гуменки.

— Ти, *педераст* такъв! — изсъска му тя, като се опитваше безуспешно да намери моряшката си шапка.

— Извинете, но би ли могло да видя отново младата дама? — каза Патрик Шанън, когато неразборията беше затихнала.

— *Не!* — отсече Дейзи.

— Господин Шанън, младата дама е моята продуцентка, Дейзи Валенски. Тя работи тук, работи за мен и по съвпадение е русокоса. Бихме ли могли да продължим нашия разговор и да стигнем до нещо конкретно, преди да отлетите за Токио? — каза нетърпеливо Норт.

— Искам да ѝ хвърля още един поглед, Норт — настоя Шанън.

— Дейзи, би ли имала нещо напротив? — попита Норт.

— Да, *бих* — отвърна тя гневно. — Намерете си други блондинки да ги разглеждате, обадете се на агенциите за манекенки и ме оставете на мира!

— Дейзи, успокой се. Приеми го нормално, не е нищо особено.

— Господин Шанън просто иска да те *види* отново — един поглед няма да те убие — настоя Норт с раздражение. Желанието на този, който плаща рекламата, и ако трябва да бъдем точни, на всички клиенти, беше закон само по себе си, от което не ставаха по-малки идиоти, но просто понякога се налагаше да мобилизираш цялото си чувство за хумор, когато говориш с тях.

— Да види *какво*, по дяволите — промърмори Дейзи, като се опитваше да прибере косата зад ушите си, за да изглежда по-малко съмнителна. Погледна към Шанън и лицето ѝ пламна от яд и объркване.

— Аз те помня — каза категорично Шанън.

— Колко мило — отвърна Дейзи, като си налагаше да говори със студена вежливост. Дори в гнева си тя си даваше сметка, спомняйки си за инцидента при тяхното запознаване, че този човек, който залагаше на риска и се целеше във висините, този властелин в света на големия бизнес не беше склонен да приема спокойно онова, което може да се възприеме като оскърбление.

— Тя има *незабравимо* лице — обяви Шанън на цялата стая с непроменен глас.

— Много красиво лице — каза оживено Хили Байджър. — Много красиво... благодаря ви, госпожице... ъ-ъ... благодаря ви много.

— Аз казах, че тя има *незабравимо* лице — повтори спокойно Патрик Шанън, но по начин, който мигновено привлече вниманието им.

— Разбира се, Пат, ти си напълно прав — побърза да се съгласи Хили Байджър. — Сега, когато знаем какво точно имаш предвид, за ден-два Хелън ще открие десетина подходящи момичета. Тя ще се свърже с всички агенции в Ню Йорк, нали Хелън? Или може би Люк ще се заеме с това... или... — той се заплете и реши да замълчи, защото не беше напълно сигурен кой отдел се занимаваше с подбора на изпълнителите.

— Почакайте за минутка, само за минутка — тя *също така* е принцеса — Шанън говореше бързо и на лицето му се изписа внезапна възбуда.

— Забрави за това, Шанън. Вече ти казах, че работи за *мене* — пламна Норт като суха цепеница, хвърлена в силен огън. Беше станал отново злият червенос мъж, изоставил набързо добрите си маниери, които беше възприел преди битката.

— Русокоса... лице... титла... — повтаряше на себе си Шанън. — Принцеса Дейзи... да... да... харесва ми как звучи.

— Господин Шанън, това не е нов вариант на филма „Ражда се една звезда“ — прекъсна го Норт с нарастваща грубост.

— Тя ще свърши работа, отлично ще свърши работа — каза Шанън, като че беше сам в стаята.

— Хей, това не е честно — идеята беше моя! — опита се да се намеси Ник Гъркът, но никой не му обърна внимание.

— Хелън, изпрати я веднага да я снимат, та поне този път да знаем с какво работим — разпореди се Шанън. — Тя изглежда точно така, както искам, но не мога да бъда сигурен, докато не видя снимките — той се изправи, готов да напусне заседанието.

Хили Байджър побърза да се присъедини към мнението на Шанън, преди неговият работодател да излезе от залата. Докато Шанън обличаше сакото си, Байджър каза бързо:

— Харесва ми, Пат, ти си абсолютно прав... Принцеса Дейзи?... Не каза ли Норт Дейзи Валенски? Валенски? Почакай за минутка! Това означава, че майка ѝ е Франческа Върнън. А баща ѝ, Боже мой, баща ѝ е Сташ Валенски! Никой ли тук не си спомня за тях? Господи помилуй, но тази малка дама наистина ще раздвижи стоката! — той замълча, доволен от шанса, който беше получил да демонстрира своята памет, дори като се дистанцира от злополучната рекламна кампания, която сам беше одобрил.

— Кажи им, че искаш сто бона годишно — прошушна Ник на Дейзи, която седеше безмълвно на стола си. — И не казвай, че никога не правя нищо за тебе... плюс всичко друго натърти чорапите ми.

— Трябва да променим опаковката — намеси се разтревожено Джейрид Търнър, както винаги обладан от мисълта за пазара. — Принцеса Дейзи не звучи като име на модерна козметична серия.

— Това ще отложи датата на появяването на пазара близо цяла година! — оплака се Патси Джейкълсон. — Какво ще разправям през това време в търговската мрежа? — това беше най-големият кошмар за един мениджър на продукцията на дадена козметична серия.

— Може ли да млъкнете за малко! — извика Норт и после спря, като видя, че Дейзи скача от мястото си и тръгва стремително покрай масата. Тя спря точно зад художествения директор от агенцията на Люк, който беше изписал на лист хартия с цветни маркери „Принцеса Дейзи“. Грабна листа от масата, скъса го на четири и го напъха в един от джобовете си.

— Господин Шанън — извика тя и в гласа ѝ ясно звучеше ярост. — Аз не съм за продан! Нямам абсолютно никакви намерения да ви позволявам да използвате косата ми, лицето ми или моето име, за да продавате стоките си. Как се осмелявате да се отнасяте към мен като към ваша собственост? Вие сте луд, грубиянин и напълно безчувствен и всички останали... и... и... — тя бързо сграбчи маркерите, наредени в стройна редица от художествения директор, и ги захвърли на мраморната маса, където те се пръснаха като малки фишеци. — Предлагам ви всеки от вас, тъпаци, да вземе по един от тия и да си го навре там, където слънцето не огрява! — и тресна вратата след себе си.

— Дори не мислех, че Дейзи знае такива изрази — каза учудено Арни Грийн.

— Обикновено не говори по този начин, освен ако нещо не е наред с външните снимки — съгласи се Ник, все още натъжен от кражбата на неговото вдъхновение.

— Тя е ужасно чувствителна — промърмори мрачно Кендис Блум. Ако трябваше да работи с *онова* момиче, връзките с медиите нямаше да бъдат лесни.

Норт се облегна назад; като се усмихваше злобно на Шанън. Той се наслаждаваше на от мъщението.

— Казах ви, че Дейзи е едно работещо момиче. По всичко изглежда, че няма намерение да става модел, нали така? Ще трябва да я извините.

— Нямам никакви намерения да я извинявам — отговори самоуверено Шанън. — Тя ще бъде Момичето на „Елстри“.

— Дейзи няма навика да променя решенията си. По-добре ще направите да не разчитате на това — съобщи самодоволно Норт.

— О, не, ще разчитам — каза Шанън. — Хили, задръж всички решения за „Елстри“, докато се върна от Япония. Този път няма да има провал.

— Дейзи е незаменима в моето студио — каза разпалено Норт. — Така че по-добре не опитвайте.

Патрик Шанън отпрати към Норт своята корсарска усмивка, онази широка, дръзка гримаса, за която всеки един в „Супракорп“ беше свикнал да си отваря очите на четири.

— Имате ли нещо против да се обзаложим за това?

Точно преди Коледа на 1976 година Рам реши, че е време да уреди отношенията си със Сара Фейн. Тя беше приключила участието си в своя сезон и все още не беше сгодена, а скоро щеше да замине на посещения в провинциалните имения. За да бъде съвсем сигурен той прецени, че си заслужава да постигнат взаимно разбиране по въпроса преди заминаването ѝ.

— Искам да вечеряме заедно утре вечер — ѝ каза Рам по телефона. — Но сама, не желая да се присламчва никой от твоите приятели.

— Но, Рам, поканена съм утре на малък коктейл у Люсинда Кърсън.

— Или едното, или другото, Сара — отговори ѝ той с равен глас.

Чувството ѝ, че е дошъл моментът, сякаш зашепна нетърпеливо в ухото ѝ.

— Щом поставяш нещата така и след като мога, в края на краищата да отида първо у Люсинда, а после да вечеряме заедно, защо пък не? — каза Сара със съвсем лек намек, че неохотно дава съгласието си.

— Наистина, защо не? — съгласи се Рам и не можа да не се възхити в себе си на железните ѝ нерви.

На другата вечер те отидоха в клуба на Марк на „Чарлз стрийт“, в Мейфейър. Зад високата врата, без никаква табела, на неголямата къща, в която се помещаваше клубът, имаше няколко отделни стаи за вечеря. Рам беше запазил маса в първата и най-просторната стая, откъдето можеха да виждат всеки един от влизащите и преминаващите край помещението. Съвсем умишлено не избра по-спокойно ъгълче в

този клуб с изключително ограничен достъп, собственост на Марк Бърли. Рам бе предпочел да прекарат първата част на вечерта в богато обзаведената стая, осветена от пламъка на запалени свещи, покрита с персийски пътеки в тюркоаз, със стени от тъмна теракота, почти изцяло закрити от реалистични картини на животни от Викторианската епоха, в позлатени четвъртити, кръгли и овални рамки.

Въпреки, че Сара се вслуша в предупреждението на Рам и уреди да не се присъединяват към масата им нейни приятели, те познаваха почти всички, които присъстваха тази вечер в клуба, и десетки познати прекъсваха вечерята им, за да им поднесат своите поздравии — нещо, което Рам беше предвидил. След като изпиха кафето си, той я попита:

— Ако още един човек дойде на масата и ти каже, че си дебютантката на годината, какво ще направиш?

— Ще започна да вия — отвърна му тя, като се опитваше да изглежда едновременно деликатна и очарователно скромна. — Ще се изправа и ще започна да вия, докато не извикат полиция да ме прибере.

— Тогава защо не отидем у нас, за да изпием по едно бренди?

Изведнъж се почувства едно напрежение в уравновесения, тържествен менует, звънял в ушите им през цялата вечер; менует, който танцуваха двамата от много месеци насам. Поканата на Рам прекъсна рязко музиката. Някакво колебание трепна във въздуха между тях. В паметта на Сара изскочиха образите на многобройните красавици, ухажвани от Рам, с които знаеше, че е излизал. Когато го виждаше с тях, той изглеждаше сериозен и внимателен, така както се беше отнасял с нея. Сара го погледна замислено. Ако се съгласеше да отиде в дома му, нямаше съмнение какво очаква от нея.

— С удоволствие бих изпила едно бренди, но...

— Това означава „да“ или „не“, скъпа моя Сара?

— Ами... не можем да стоим вечно тук... така че, предполагам... отново ще кажа... защо не?

— Твоята къща е истинска прелест, Рам — каза Сара, след като й беше показал първия етаж.

— Нека да ти покажа горните етажи.

— Не, не мисля, че искам — отвърна тя остро, загръщайки раменете си със своята непорочност като с невидим плащ.

Рам се усмихна мрачно:

— Какво разиграваш сега, целомъдрие?

Сара се стъписа:

— Каква нелепост! Просто съм уморена, Рам. Би ли ме откарал вкъщи? Брендито беше чудесно.

— Не, Сара, скъпа, няма да те отведа у вас. Аз те обичам, Сара.

Тя стоеше спокойно край камината и го наблюдаваше, без да реагира на думите му.

— Искам да станеш моя жена — продължи Рам. Сара все още мълчеше. Имаше нещо недостъпно в устата му, помисли си тя.

— Сара — повтори той, като се приближи до нея, но без да я докосва. — Ще се омъжиш ли за мен?

Доста време му беше необходимо, за да стигне до същината на въпроса, помисли си Сара. Трябваше ли да го отблъсне сега и да изчака следващия път, когато ще ѝ поиска ръката? Не, най-доброто беше да увенчае своя сезон с годежа на годината. Догодина някоя друга дебютантка ще застане в центъра на вниманието, но ако тя станеше принцеса Валенски, какво щеше да я интересува някаква обикновена дебютантка? Тя изви съвършените си устни в прелестна усмивка, която казва всичко, и кимна със съвършената си глава. Не помръдна към него, докато той не се наведе към нея. Рам я целуна и промълви задъхано:

— Това е първият път...

Сара знаеше добре, че това е първият път, когато се целуваха така, сами и по устните. Само в няколко случая по-рано тя му бе поднасяла за целувка нежната си буза като израз на нищо незначеща, публично изказана благодарност. Беше играла една трудна, безмилостно дълга шампионска игра.

Рам я целуваше отново и отново, с нарастваща страст и почитаемата Сара Фейн не беше сигурна дали възбудата, която изпитваше, се дължеше на постигнатата с толкова усилия победа над Рам Валенски или на половия нагон, който без никакви проблеми бе успявала да потиска.

— Ела горе с мен сега, скъпа, ела с мен — каза припряно той, като я целуваше.

— Не... Рам, моля те... Не мога... Аз никога не съм...

— Разбира се, че не си, Сара, сладка моя Сара... но ти ще станеш моя съпруга, затова сега не бива да се тревожиш.

— Рам, не. Не мога... не бих могла...

Той я пусна толкова внезапно, че тя леко се олюля и трябваше да се опре на полицата на камината. Отдръпна се назад и я загледа изпод вежди с презрителен поглед.

— Ти дори не каза, че ме обичаш, Сара... даваш ли си сметка за това? Може би ти не ме обичаш, може би не си готова да вземеш решение? Аз те наблюдавах дълго време, мила, нима смяташ, че не знам каква кокетка си всъщност? Може би се забавляваш, като караш един мъж да ти прави предложение и дори да не му отговориш, а само да кимнеш леко и грациозно с глава? По-скоро аз се забавлявах, като те гледах как играеш ролята на невинна кокетка, на недостижима и целомъдрена аристократка, изчислявайки точно всяка секунда от поведението си, всеки жест и постъпка, които щяха да допринесат за великата слава на Сара Фейн.

Неговият обвиняващ, язвителен поглед започна малко да я плаши, но същевременно изпита истинска възбуда, като наблюдаваше как Рам губи самообладание. О, да, беше наистина възбуждащо да накараш един мъж да загуби самообладание. Тя не успя да прикрие сянката на задоволство, която за миг докосна устните ѝ. Рам я забеляза и направи бърза, гневна крачка напред и я сграбчи за ръката.

— Значи действително си въобразяваш, че можеш да ме правиш на глупак — извика яростно той. Начинът, по който действаше, я свари неподготвена. — Ето какъв бил твоят дребнав план, ето какво е родил твоят коварен, егоистичен мозък — още едно завоевание за Сара, още едно спечелено състезание, сигурно утре ще се перчиш с това — пръстите му се впиха в ръката ѝ и победоносното чувство, което тя изпитваше до преди малко, почти изчезна. Тя разбра, че трябва да заложи последната си монета. И наистина, не я ли пазеше точно за подобен миг?

— Рам, престани! Та ти дори не ми даде възможност да ти кажа, че те обичам. Не беше почтен и грешиш по отношение на мене...

— Аз ли? Аз ли? — изсъска той вбесено, сякаш думите ѝ не значеха нищо за него. — Най-обикновена кокетка — ето какво беше ти през цялото това време... обикновена кокетка и нищо повече — Рам пусна ръката ѝ и продължи да я гледа гневно. Всичко, което щеше да получи, ако се оженеше за Рам Валенски, се оформи в едно огромно кълбо в главата на Сара, огромно златно кълбо, украсено със скъпоценни камъни. Тя протегна ръцете си към кълбото и към Рам.

— Горе, да се качим горе... — прошепна тя с нерешителен глас. Рам я сграбчи със силните си ръце и я поведе препъваща се към стълбите. Отново ѝ причиняваше болка, но обхваната от смесица от алчност и объркване, страх и възбуда, тя успя единствено да си спомни за една своя американска приятелка съученичка, която обичаше да казва: „Винаги изливай цимент върху една сделка“. Внезапно Сара проумя какво точно значеше това.

О, господи, защо се бавеше толкова, мислеше отчаяна Сара Фейн. Никой не ѝ беше казал, че всичко това е толкова дълго и болезнено, мъчително болезнено и трудно, и отвращаващо. И толкова мълчаливо, няма. Къде остана романтичното преживяване, което тя очакваше, къде остана удоволствието? Чувстваше само срам. Беше попаднала в отвратителен кошмар, който продължаваше безсмислено, притисната от тежестта на един мъж, когото бе немислимо да успее да контролира по някакъв начин. Сухите му устни и твърдите ръце не ѝ даваха миг почивка, над себе си тя чуваше единствено тежкото му, мъчително дишане. Обхваната от омерзение, тя се опитваше да протестира, но той не я чуваше, той не *желаеше* да я чуе.

Дишането му ставаше все по-силно и по-силно, докато най-последно ѝ се струваше, че ще се превърне във вик, но тогава всичко започваше отново, сякаш за да не свърши никога. Очите му бяха плътно затворени, но ръцете му държаха косите ѝ и той дърпаше русите кичури така безмилостно, че тя извика от болка. Ох... ох, сигурно настъпваше краят... не беше възможно човек да се мъчи така, да диша на пресекулки и да е жив.

— Дейзи! Дейзи! — изстена Рам. — Дейзи, обичам те!

Обзета от безумен гняв, Сара Фейн намери сили да се изтръгне от Рам. Изправи се, в душата ѝ бушуваше смесица от унижение, растяща ярост и твърдо убеждение, че е прозряла истината, колкото и невероятна да беше тя. Гледаше съществуването в кревата, безумно ридаещото жалко същество, което беше заровило главата си във възглавницата. Това същество щеше да бъде унищожено заради това, което ѝ стори, на нея, на Сара Фейн.

Когато семейство Валариейн поканиха Дейзи да се присъедини към тях по време на обиколката им с яхта в началото на януари 1977 година, тя отказа. Идеята да прекара пет дни заедно с Робин и Ванеса и техните приятелчета из Карибско море звучеше като покана да влезе доброволно в един луксозен затвор. Тя почти можеше да чуе размяната на клюки за светски знаменитости, в които прозираше зле прикрита злоба, да си представи безконечните игри на табла и кашоните с бяло вино и минерална вода „Перие“, които щяха да бъдат изпити, да изчисли тоалетите и скъпоценните бижута, които всяка дама щеше да сменя на ден. Това бяха неща, които мразеше до дъното на душата си, но Ванеса продължаваше да настоява и Дейзи вече не знаеше как да отхвърли поканата, без да я обиди. Ванеса беше почти разсърдена, както никога досега не беше я виждала.

— Не бих искала да чувам отново отговор „не“ — й беше казала накрая. — Поканила съм Топси и Хам Шорт — той е един от твоите почитатели, ще бъдат още няколко двойки, които имат деца и желаят те да бъдат нарисувани, но не виждам защо, дявол да го вземе, трябва да те примамвам с възможността да получиш поръчки за портрети. Наистина, Дейзи, караш ме да се чувствам, сякаш съм използвана от теб. Щом казвам, че Робин и аз разчитаме на удоволствието от твоята компания, не е ли това достатъчно основание да приемеш поканата?

Като си припомни колко много дължеше на Ванеса, Дейзи побърза да се съгласи. Студиото щеше да се справи без нея за няколко дни. Фактически последната й отпускане бе толкова отдавна, че не можеше да си я спомни. Но преди всичко не можеше да си позволи да изгуби един от източниците си на приходи, както съвсем недвусмислено беше заплашила Ванеса.

Сега, когато седеше с Хам и Топси в техния „Аеро-Командър“, който летеше към Насау, където щяха да се присъединят към яхтата, наета от Ванеса и Робин за морската екскурзия, Дейзи прецени, че все пак моментът беше много подходящ, за да изчезне за малко. След оная

сцена, когато бе възстанала срещу идеята да се превърне в Момичето на „Елстри“, се чувстваше скарана с почти всички в студиото. Норт като че ли считаше, че тя бе направила всичко възможно, за да обиди един от важните клиенти, и атмосферата за работа бе напрегната и тягостна. Самолетът започна да се спуска и Дейзи си помисли, че вече не изпитваше гняв, нито дори раздражение към хората от „Супракорп“, към пренебрежителния начин, по който се бяха отнесли към нея, като приемаха като даденост, че тя беше онова русо нещо, което щяха да използват, за да продават стоката си. В края на краищата без нейното съгласие те бяха безсилни и това го знаеха добре. Не, онова, което я караше да бъде нащрек и я държеше все още в напрежение, беше идеята да се превърне в принцеса Дейзи, изложена на ужасяващото внимание на така нареченото „обществено око“. Плашеше се силно от възможността да бъде възприемана като една индивидуалност, на име принцеса Дейзи, която щеше да бъде снимана и използвана, за да продава продуктите на „Елстри“ в рекламни клипове, афиши и специални щандове, докато тази „принцеса Дейзи“ се вкорени в съзнанието на консуматорите от западния свят. А досега, вече навлязла в живота, тя беше успяла да се промъкне, да се изплъзне леко, да прикрие този факт.

Никой в Санта Круз не беше мислил за нея по друг начин, освен като за едно момиче на име Валенски; в студиото, където работеше, отдавна бе изчезнал и най-слабият интерес към нейната титла или потеклото ѝ и ако някой случайно споменеше за това, то биваше винаги на шега. За нейните колеги тя беше Дейзи продуцентът, която знаеше винаги къде, кога и как всеки трябваше да се намира и вдигаше врява до Бога, ако това не беше изпълнено. Само в добре пазените енклави на хората с конете тя беше принцеса Дейзи, но дори там се чувстваше защитена от асоциациите, които правеха с името на нейния баща, все още помнено и почитано. Любителите на коне бяха безопасни.

Предложението на Патрик Шанън да я превърне в достояние на обществото, да я използва като принцеса Дейзи, засегна жизненоважен нерв — събуди страховете ѝ, с които се бе борила тайно, година след година, без да бъде в състояние да си обясни сама защо имат такава сила над нея. Съзнаваше, че замислят да я маркират, да ѝ сложат етикет, на който пише „Една принцеса Дейзи“ и ако им го позволеше,

щеше да пожертва нещо много по-ценно от относителната анонимност, запазена тъй дълго. Освен уединението си щеше да пожертва нещо, което можеше да назове единствено с думата *сигурност*. Общественото внимание беше нещо опасно, та да се съгласиш да изложиш живота си на него, и тя нямаше нужда да търси никакви логични обяснения за убеждението си, че е напълно права.

Един катер докара Топси, Хам и Дейзи до яхтата, където ги очакваше Ванеса. След като показа на семейство Шорт къде да се настанят, Ванеса заведе Дейзи до една средно голяма каюта с мебели, тапицирани в жълто-бял раиран плат. Настроението ѝ бе повишено.

— Сега вече всички са на борда, слава Богу. Ще кажа на капитана, че може да потегли веднага, щом бъде готов — каза тя. — Искаш ли да се попечем на палубата? Не? Спи ли ти се? Добре, тогава — среща точно в седем в главния салон за по едно питие. Радвам се, че си с нас, пиленцето ми — Ванеса прегърна през кръста Дейзи, без да влага нищо в това. Като всяка опитна лесбийка, никога през живота си не бе допускала грешката да направи и най-дребния сексуален намек към жена, ако не беше сигурна, че той ще бъде възприет добре. Ванеса не би досаждала на Дейзи, дори ако се озовяха сами на един пустинен остров... или докато не е минал поне месец, без да се е появил спасителен кораб.

Лекото клатушкане на кораба, бягството от Ню Йорк, неясния лек ветреца, който полъхваше в каютата на отдалечаващата се от брега яхта — всичко това накара Дейзи да се почувства отпочинала и свежа от следобедната дрямка, като че ли бе направила кратко морско пътешествие. Събуди я червенеещата светлина на тропическото слънце, чиста и ярка, наситена от отражението си в синевата на откритото море, опитваща се сякаш да спре със сила приближаването на вечерния здрач. Дейзи лежеше в леглото си със смешен балдахин, занитено здраво за пода, а завесите на балдахина закрепени за тавана, и размишляваше, че все пак не беше толкова лошо решението ѝ да дойде на яхтата, далеч от Ню Йорк, където трябваше да прекара цяла седмица сама. Кики щеше да изкара две седмици зимна почивка с Люк в една малка къща, която той имаше в северната част на Кънектикът. Приличаше на необузвано горско дяволче, когато пълнеше с дрехи куфарите си, обладана от емоциите на жена, която знае, че потенциалната ѝ свекърва не е наоколо, за да я наблюдава. Не беше

възможно Тезей да бъде взет на яхтата и затова той щеше да прекара няколко дни с тяхната хазайка, която бе започнала да го възприема някак си, макар и неохотно.

Дейзи взе душ и се облече, но беше много рано, за да се присъедини към останалите. Слаба Богу, те все още бяха по каютите си и навярно подреждаха вечерните си тоалети, с които щяха да се труфят по време на пътуването, за да си правят удоволствие един на друг.

Отправи се към носа на яхтата и дълго стоя сама, отдадена на милувките на бриза, който танцуваше с нея. Слънчевите лъчи светеха в косата ѝ с кристален блясък, превръщаха я в огромен пух от захарен памук, като лакомство от детски коледен празник. Големият кораб се издигаше и потъваше с приятно полюшване, порейки водата на много морски мили от пристанището на Насау. Мисълта за Патрик Шанън, този самонадеян, невъзможен мъж, изплува в съзнанието на Дейзи, но тя установи, че вече почти не я дразни. В края на краищата беше му показала, че не може да се разпорежда с живота ѝ, без значение как останалите се съобразяваха с него. А какво да кажеше за Норт, който се беше отнесъл не по-човешки от Шанън, като че представляваше една от многото пионки на шахматната дъска, разиграна в противоборството с индустриалния магнат? Една пионка, собственост на студиото, вещ, с която не беше склонен да се раздели. Дейзи потрепна и се усмихна. Откри, че малко я засягаше и Норт. По дяволите и двамата. Дейзи поглъщаше с очи морето и небето и усещаше, че може да живее в мир с всички.

Остана на палубата, докато се убеди, че безусловно вече беше късно за питието преди вечеря, и тогава с неохота тръгна да търси главния салон, както едно време беше учила математика при лейди Алден, като знаеше, че няма начин да я избегне. Мина покрай една голяма зала, където членове на екипажа слагаха масите за вечеря. До нея се намираще още по-голямо помещение, в което се виждаха силуетите на повече от една дузина хора. На отсрещната стена на тази зала имаше големи прозорци и ослепителният, кървавочервен отблясък на залеза осветяваше откъм гърба присъстващите, така че Дейзи не можеше да разпознае лицата им. Когато отвори вратата, за да влезе, Ванеса изникна от заслепяващата светлина, хвана я за ръката и я въведе в залата, където не можеше да различи почти нищо. Една

мъжка фигура се приближи към тях и Ванеса, като постави ръката на Дейзи в тази на мъжа, веднага се оттегли.

— Здравей, Дейзи.

Гласът на Рам.

Дейзи се олюля назад. Рам бързо я прихвана, за да не падне, като държеше двете ѝ ръце и се опитваше да я целуне по главата, но тя се отскубна. Не можеше да каже дума, не можеше да изкрещи, не можеше да направи нищо друго, освен да се отдръпне назад. Отстъпи още една крачка и се обърна, за да избяга, но една силна ръка я сграбчи през кръста. Ванеса, която я стискаше здраво с хватката на тъмничар, я избутваше настойчиво напред. Като ударен от мълния електропровод пулсът на времето намаляваше, примигваше, мъждукаше, почти изчезна и тогава гласът на Ванеса започна да го връща към живот, но бавно и несигурно. Останалите гости гледаха, без да разбират и, обхванати от любопитство, наостриха слух. Гласът на Ванеса, очарователно възторжен, се извиси, обръщайки се към всички гости, като се мъчеше да прикрие мълчанието на Дейзи и да отвлече вниманието от животинския ужас в очите ѝ.

— Виждаш ли, Рам, нали ти казах, че ще дойде — възкликна победоносно Ванеса. — Винаги съм казвала, че семейните кавги са безкрайно глупави, не е ли така, Робин, скъпи? Когато Рам ни каза, че не е виждал своята сестричка от години, аз просто си казах: „Та това е твърде нелепо, съвсем абсурдно“. Знаех си, че моята Дейзи никога не би искала да продължава толкова дълго една детска сръдня, каквито и да са били причините за нея, а Рам, разбира се, не изпитва лоши чувства. И така, всички ние замислихме заедно тази изненада, това семейно събиране, когато Робин и аз бяхме в Лондон в навечерието на Нова година. Кажете сега, миличкото ми, не си ли доволна от това? В последна сметка колко братя има човек през живота си? Ти и Рам сте всичко, което е останало от семейство Валенски и аз дадох обещание пред себе си да ви сдобря. Хей, всички вие! Да приемем за края на едно недоразумение и за всички хубави неща — хайде, Хам, Топси, Джим, Сали и останалите... да вдигнем тост! — като пушна Дейзи, тя вдигна чашата си и се придвижи към останалите. Веселият звън на чашите разкъса магията на злото, която беше вцепенила Дейзи с черния си ужас.

— Защо? — просъска тя сред шума от наздравицата.

— Просто едно събиране — отвърна Рам, но жадният му, неподвижен поглед опровергаваше светската усмивка.

— Как? Какво ти *дължи* тая мръсница?

— Нищо — излъга лесно той. Рам беше убедил съдружниците си да кредитират семейство Валариейн за лансирането на една съвсем нова серия от дрехи, предназначени за по-широк кръг жени от средна ръка — едно скъпо струващо, мащабно начинание.

— Не ти вярвам!

— Въобще не ме интересува какво вярваш. Ти си тук... и трудно ще можеш да избягаш — очите му опипваха лицето ѝ. Трепереше от алчност като скъперник, попаднал сам в мината на цар Соломон. Нямаше нужда да опитва да я предразполага. Тя беше слаба, по-слаба, отколкото си мислеше, а той беше силен и единствено това имаше значение.

Внезапно Дейзи се обърна да си тръгне. Рам сложи ръка на рамото ѝ, за да я спре. Тя се извърна, обезумяла от погнуса. Цялото ѝ същество излъчваше презрение и тя го гледаше право в алчните му очи.

— Никога, никога не ме докосвай, Рам! Предупреждавам те! — изрече с омраза тя. В очите ѝ гореше отровна, черна ненавист. Бавно той пусна ръката ѝ, но погледът му отказваше да я освободи. За миг те стояха като скопчени от силата на своите чувства.

— Дейзи! Рам! Вечерята е сервирана... Ей, вие двамата, не чухте ли стюарда? — Ванеса махна с ръка към хората, отправящи се към съседния салон. Дейзи автоматично ги последва.

Бяха сложени две кръгли маси, но не в морски стил, с монтирани върху сребърни поставки раковини, големи късове от редки корали и фин китайски порцелан в синьо и бяло, които Робин предпочиташе в снежни зимни нощи в Ню Йорк. Сега бе наредил да се сервира в неговия най-импозантен китайски маниер. На всяко място бе поставен кръгъл червен лакиран поднос, с рядка чиния от епохата Кханг Хси, върху която лежаха две пръчици в сребърно и черно и малка вазичка от черен порцелан с една-единствена бяло-зелена орхидея. Между подносите бяха пръснати изкусно древни далекоизточни оръжия — кинжали, ками и статуетки на котки с различна големина от осемнайсети век, наречени *Familie Noire*^[1]. В центъра на всяка маса

стоеше ниска купа от същата колекция с огромни оранжеви цветове на тигров крем.

Ванеса не бе посмяла да доведе до край своето безочие, като сложи Рам и Дейзи на една и съща маса. Отляво на Дейзи седеше Хам Шорт. Вцепенена от шока и растящата си паника, тя не можа да докосне първото блюдо от задушено кълцано месо от гълъб, подправено с джинджирил. Хам се мъчеше да я разсее с разказа си за цяла сюррия роднини в Арканзас, които не ги бива за нищо, но със същия успех би говорил и на кукла, поставена до него. Дейзи седеше, вперила очи в купата с тигровите кремове, и Хам от притеснение се обърна към съседката си вляво. Когато бе поднесено второто ястие, Дейзи направи жалък опит да вземе пръчиците, но още преди ръката ѝ да ги докосне разбра, че не е в състояние да координира движенията си, за да ги използва. Но дори и да можеше, вкусът, на каквато и да е храна би я накарал да повърне. Принудени от мълчаливото присъствие на Дейзи, сътрапезниците ѝ подхващаха общи разговори и се преструваха, че не забелязват странното ѝ поведение, дори когато я наблюдаваха скришом. Смятаха да запазят скандализиращите ги впечатления за по-късно, когато щяха да слязат от яхтата и щяха да разказват пикантни истории за пътуването си. На масата поднасяха блюдо след блюдо изтънчени ястия, приготвени от готвача, който владееше пет различни кухни и бе нает специално за яхтата от Робин Валарийн, но Дейзи не докосваше нищо и не говореше с никого. Хам Шорт, който изпитваше истинско възхищение от младото момиче, поддържаше разговора на масата така, че сътрапезниците да не се обръщат с въпроси към Дейзи. В един момент той потърси ръката ѝ, която лежеше неподвижна на масата, и я стисна приятелски, за да изкаже своята подкрепа. Въпреки че отвърна едва доловимо на жеста, Дейзи не отмести немиждащите си очи от тигровите кремове.

Наистина тази вечер Ванеса беше надминала себе си, трябваше да признаят пред себе си възхитените от безкрайната вечеря жени, които седяха около масите — вечеря, която напредваше по програмата, сякаш Дейзи беше невидима. Рам, привикнал с подобна атмосфера, представяше своята нормална, приятна, безгрижно коректна, безупречно джентълменска страна. Ядеше с изискано удоволствие и разговаряше за Хенри Мур с дамата, която седеше отдясно, и за различни производители на седла с Топси, която седеше отляво. От

време навреме за част от секундата обхождаше стаята с поглед, в който се таеше злоба, като лешояд, дебнещ своята жертва, но никой от присъстващите не забелязваше това. Дейзи имаше усещането, че е попаднала в ехо камера. В дебрите на съзнанието ѝ се надигаха грозните и опасни гласове на нейните спомени — понякога по-силни, понякога отслабващи, а останалите гости ѝ се струваха далечни и неясни като образа на голяма риба, леко поклащаща перки зад дебелите стени на аквариум.

След вечерята Ванеса покани гостите отново в главния салон. Дейзи чакаше този момент и веднага щом Ванеса се изправи, тя скочи от стола и се измъкна през вратата, която водеше към палубата. Въпреки че се движеше бързо, усещаше тялото си като вдървено и безпомощно, сякаш изгубило способността си да реагира като в ужасен кошмарен сън. Беше минала покрай главния салон и тичаше към каютата си, когато Рам я настигна.

— Спри! Трябва да говорим! Важно е! — извика той, но не посмя да я докосне с ръка.

Дейзи се спря. Изглеждаше толкова невъзможно той да си помисли, че имат какво да си кажат, та за миг явна недоверчивост надделя над останалите ѝ чувства. Изпитваше достатъчна сигурност, като виждаше стюарда, който носеше поднос с бренди и чаши, и вратата на главния салон само на два-три метра от нея. Можеше да види вътре в салона гостите, бръмчащи като мухи в празна бутилка, но на палубата беше тихо и духаше топъл ветрец. Дейзи се хвана с две ръце за парапета на яхтата и се обърна към Рам, създавайки дистанция между тях дори само с начина, по който стоеше.

— Нищо важно не би могло да съществува, за което да разговаряме, никога вече — пророни тя през пресъхналите си устни.

— Анабел — каза Рам тихо, като я наблюдаваше с хищен поглед. — Анабел.

— Анабел? Какво искаш да кажеш? Тя няма нищо общо с теб. Никога ли няма да престанеш да лъжеш! Получих писмо от нея само преда седмица.

— И естествено тя не ти е казала — Рам беше сигурен в твърдението си. То дори не беше въпрос.

Дейзи побеля и впи пръстите си в парапета. Той знаеше нещо, което на нея ѝ беше неизвестно. Разпозна безпогрешно израза на слабо

прикрито задоволство, изписан на лицето му.

— Тя е болна от левкемия.

— Не ти вярвам!

— Не, вярваш ми. Знаеш, че казвам истината.

— Защо не ми е казала? Защо ще ти казва на тебе? — попита автоматично Дейзи, докато шокът от думите му проникваше в цялото ѝ същество и обграждаше сърцето ѝ като остри парчета счупено стъкло.

— Защото е смятала, че имаш достатъчно много проблеми с издръжката на сестра си. Трябват ѝ пари за лечението и просто не желае да знаеш, че е изпаднала в нужда. Знае, че ти е невъзможно да ѝ помогнеш, затова се обърна към мен.

— О, Боже милостиви, не и Анабел — простена Дейзи. Анабел, която ѝ беше станала близка като майка, скъпата приятелка и съветничка, и довереничка през младостта ѝ, Анабел, която топлеше живота ѝ с щедрата си, усмихната обич и я караше да изпитва дори днес чувството, че има свой дом, Анабел, на която се уповаваше, за да не се чувства напълно сирак.

— Лекарите са ѝ казали, че с малко повече късмет и лечение ще може да живее още много години. Това е хронична левкемия, а не остра. Все още няма шейсет години и спокойно може да изживее дните си сравнително сигурно и приятно, но... всичко опира до пари.

— *Ти* имаш пари!

— Анабел ме изхвърли от къщата си преди десет години и ми каза, че никога не иска да ме вижда или да чува за мене. Тя не промени своето отношение, освен сега, когато дойде да ме моли за парите. Не виждам никаква причина да ѝ давам нещо, освен ако не намеря за добре, да, ако не реша да бъда щедър. Анабел е само една бивша държанка на баща ми. Той ѝ остави порядъчно състояние, което изтече през пръстите ѝ, след като реши да не се възползва от съвета ми. Както и ти самата, упорстваше да запази акциите си от Ролс. Не изпитвам никакво състрадание към хора, които не могат да се грижат за парите си.

— Анабел беше толкова добра към теб! — почти изкрещя Дейзи, но Рам не обърна внимание на думите ѝ.

— Ако взема решение да ѝ помогна, това ще означава, че ще поема значителни и непредвидими разходи за период, който не може да се предскаже отсега, а това едва ли отговаря на действията на един

благоразумен човек. Очевидно не би могла да задържи „Ла Маре“ още дълго, като приема там гости срещу заплащане — няма да има сили за това. Когато продаде вилата, ще разполага с определена сума пари, но не за дълго, след като другите ѝ източници на доходи са твърде оскъдни. Остава въпросът и да намери място къде да живее: това ще бъде или старчески дом, или апартамент, в зависимост от физическото ѝ състояние. Ще има нужда от помощ, ако не веднага, то по-късно непременно. Ще пристигат постоянно сметки от лекарите. Това може да продължи десет, петнайсет години, дори двайсет... ще се прибавят все нови и нови разходи, за които някой трябва да плаща.

Дейзи се мъчеше да съсредоточи вниманието си върху необходимите практически стъпки, но като остри върхове на стъкло пробждаше все по-дълбоко сърцето ѝ всяка дума, която той произнасяше.

— Защо трябва да продава „Ла Маре“? Ти знаеш не по-зле от мен, че Анабел може да живее още много години и никъде другаде не би се чувствала щастлива. Разполагаш с парите, за да поемеш издръжката ѝ, без дори да се замисляш... тя ще трябва да живее някъде... Щом се е обърнала за помощ, към теб, *защо* трябва да се принуждава да продава? — гласът на Дейзи замря, когато погледна лицето му, сякаш сковано от мрачна решителност.

— Не чувствам никакво морално задължение да поемам финансовото осигуряване на Анабел. Никакво. Въпреки всичко, имам едно предложение, което може да реши въпроса. От години ме притесняват разказите на мои приятели, посетили Съединените щати, за това как се опитваш да си осигуриш покани за гостуване в домовете на техните домакини, за да получиш поръчка за своите незначителни портретчета. Естествено аз знам защо са ти нужни парите, макар че те нямат представа за това. Единственият начин, по който бих поел издръжката на Анабел за оставащите ѝ дни живот, е, ако ти проявиш разбиране, зарежеш мизерната си работа, както и онези дребни поръчки на портрети за по няколкостотин долара, и се върнеш в Лондон.

— *Ти наистина си луд* — промълви бавно Дейзи.

— Глупости. Не искам нищо в замяна на значителните разходи, които ще ми се наложи да правя в продължение на много години, освен да заживееш по достоен и заслужаващ уважение начин, както би се

полагало на една моя неомъжена сестра. Готов съм дори да позволя на Анабел да запази „Ла Маре“, щом изпитваш такава сантименталност за нея. Естествено ще поема и издръжката на сестра ти.

— *Аз ще бъда твоя пленница!*

— Какъв абсурд. Не бъди толкова мело драматична. Просто искам да заемеш подобаващото си място в обществото в една страна, където това все още значи нещо. Животът ти в Ню Йорк е отвратителен — един вулгарен свят, пълен с вулгарни хора. Той ме кара да се чувствам неловко, когато съм с приятели. Предлагам ти закрила и сигурност. Не искам нищо от теб — аз имам своя собствен живот — гласът му беше студен и разсъдлив, но Дейзи виждаше, че очите му не спираха да шарят настойчиво по лицето и тялото ѝ. Като прокрадващи се крадливи котки те се опитваха да посегнат и да сграбчат своята плячка. Похотта покриваше като прах тънките, красиви устни. Тя познаваше неговата лудост и нищо не бе се променило оттогава, освен това, че знаеше кой беше той.

— Всяка твоя дума е лъжа! Ти ще ме преследваш отново, както правеше и преди. *Усецам измамата, която идва от теб.* Казваш, че животът ми в Ню Йорк бил отвратителен, а аз казвам, че ако баща ми не беше мъртъв, той щеше да те убие и ти го знаеш! — гласът ѝ ставаше заплашително висок.

— Млъквай! Млъквай! Хората ще те чуят!

— Защо трябва да млъквам? За да не се чувстваш неловко? Мислиш ли, ме въобще ме интересува... мислиш ли, че ще ти позволя отново да ме принудиш да извърша нещо против волята си?

— Анабел... — започна той отново.

— Това е шантаж! — изкрещя яростно Дейзи. — Как е възможно да живееш в мръсотията, която твориш около себе си? — тя се обърна и тръгна бързо към главния салон. Отвори вратата и остана задъхана на прага за секунда, докато търсеше с очи Ванеса. Дейзи я видя, че седи пред една маса с табла, насочи се право към нея и я сграбчи за рамото.

— Искам да говоря с теб.

— Дейзи, миличко, изчакай да свърши играта, нали?

— Сега — категоричният, нетърпящ възражение тон на гласа ѝ накара Ванеса да стане. — Отвън! — заповяда Дейзи. Ванеса я

последва широко усмихната, махвайки небрежно с ръка към отправените ѝ питащи погледи.

— Дейзи, какво е това — как смееш?

— Ванеса, нареди на капитана да обърне кораба и да ме остави на брега.

— Това е невъзможно. А сега, успокой се...

— Събра си дължимото. Каквото и да ти дължах, вече е платено. Ванеса, *предупреждавам те!*

Опитната Ванеса, *хитрата* Ванеса не трябваше да бъде предупреждавана отново. Заплахата, почти неконтролируема, която видя на лицето на Дейзи, можеше да донесе само неприятности. А в своя така блестящо балансиран живот, изпълнен с толкова прелестни, но опасни тайни, Ванеса бе свикнала да отстранява възможно най-бързо всякакъв риск и евентуалните му последствия.

Какво ли ѝ е *сторил* Рам, чудеше се вътрешно тя, докато се качваше бързо по мостика, за да говори с капитана. О, би било чудесно, ако може да го разгадае.

— Какво е това? — обърна се Патрик Шанън към своята административна секретарка, като седнаше зад бюрото си. Току-що бе долетял от Токио и, както обикновено, очакваше да намери бюрото без нищо отгоре. Всяка една от трите секретарки беше събирала в папки материалите, които идваха за него, но той все още не беше поръчал да му бъдат донесени.

— Господин Байджър ме помоли да ги оставя така, че да ги видите преди всичко останало.

Шанън вдигна шестте снимки, към всяка от които беше прикрепен лист хартия.

— Всички те са принцеси, господин Шанън. Господин Байджър смята, че ще се заинтересувате и от родословното им дърво. Двете са белгийки, едната францужойка, а трите германки. Поръча да ви кажа, че той е проучил всяка бяла принцеса, която съществува на света, но само тези се оказали наистина красиви. Принцеса Каролина и принцеса Жасмин все още не са отговорили на обаждането му, но той продължава да търси начини, за да се свърже с тях.

Шанън се задъхваше от смях, като гледеше снимките.

— О, господи, Боже мой — успя да промърмори той. — Бедният Холи, трябва да е работил като луд, това копеле. Не знае ли той, че когато кажа незабравимо, това не значи просто красиво? Госпожице Брайди, бихте ли ме свързали с Дейзи Валенски в студиото на Норт? Ако не е там, открийте къде се намира и се свържете с нея преди всичко останало.

Дейзи стоеше с ръце на хълбоците и гледаше строго към двете си асистентки.

— Искате да ми кажете, че оня сценичен работник просто е отишъл в Сентръл Парк и е отрязал с триона един клон, без да сте му наредили? Не е възможно идеята да е негова. Не разбирате ли, влечуги такива, че сега пет души звънят в полицията, за да го арестуват? Това е почти бунт.

— Беше само едно малко клонче.

— Не се смята за малко, щом като има листа по него.

— Трябваше ни много спешно, а дърветата на улицата са прекалено хилави.

— Никакви оправдания — каза Дейзи. — Ако случайно някога това се повтори, обещавам ви, че ще си получите заслуженото.

— Дейзи, на телефона — каза едната от тях, благодарна за непредвиденото прекъсване.

— Студиото — каза, както винаги, в слушалката Дейзи.

— Принцеса Валенски, на телефона е Патрик Шанън.

— Как беше Токио? — попита тя с неутрален тон, като гледаше как двете ѝ асистентки се опитваха да се измъкнат незабелязано от стаята.

— Прекалено далече. Слушайте, нямах възможност да помоля за извинение за начина, по който Ви говорих при последната ни среща.

— Нито за първата.

— Точно това смятах да кажа... Имам чувството, че стартираме с фалстарт, да, да, с два фалстарта и бих искал да направя нещо за това. Имам ли някакъв шанс да Ви убедя да приемете поканата ми за вечеря? Обещавам да не обелвам и дума за „Елстри“. Това не е опит да Ви накарам да промените решението си. Не бих се опитвал така явно... или със заобикалки.

— Просто една приятелска вечеря?

— Точно така. Не бих искал да оставате с впечатлението, че съм надут.

— Ще се съгласите ли, че бяхте агресивен? — попита мило Дейзи.

— Агресивен, разбира се, но не и надут. Ще бъдете ли свободна през седмицата, за да вечеряме заедно?

— Мисля, че може да се уреди нещо — отвърна му Дейзи.

— Коя вечер е подходяща за вас? Нямам нищо запланувано за тази седмица, така че изберете деня.

— Довечера — каза без колебание Дейзи. На отсрещната страна последва кратко мълчание.

— О, разбира се. Довечера.

— Живея на ъгъла на улиците „Принс“ и „Грийн“. Югоизточният ъгъл, третия етаж. Ще Ви чакам в осем. Не обръщайте внимание на надписа „Свирепо куче пазач“, не хапе, преди да му кажа... като правило.

Дейзи затвори слушалката преди Шанън да успее да ѝ каже довиждане.

— Джинджер — обърна се тя към секретарката на Норт. — Ако Норт се появи, кажи му, че съм си взела почивен ден днес следобед. Ако иска да знае защо, предай му, че не съм казала. Ако някой от останалите има нужда от мен, кажи им да се чувстват свободни днес следобед. Ако някой ме потърси по телефона, кажи му, че не мога да бъда открита. Ако все пак те попитат какво по дяволите става тук, отговори им, че не знаеш.

— С голямо удоволствие — потвърди Джинджер. — Имате среща, а?

— Не съвсем — отговори Дейзи.

Дейзи знаеше точно какво търсеше. Въпреки всички обрати на модата, въпреки люшкането ѝ от класическото към ексцентричното, нямаше моден сезон, през който Бил Блас да не е представлял една поредица от великолепни черни рокли — остроумна, хитра дискретност, която да комбинира основното от добрия вкус на една богата жена с най-важното за сексапила на една палавница. Понякога

той го постигаше с тюл и шифон, друг път с дантела и коприна, използваше майсторски преимуществата на всяка една от тъканите, така че бе невъзможно да се каже къде едната се прелива в другата. Най-после Дейзи откри роклята на Бил Блас, която искаше да намери, на втория етаж в магазина на Бендъл; после спря на щанда за обувки при Джери Милър и купи оттам чифт сандали от черен сатен, с висок ток, украсени с малки кристални маниста. На друг щанд намери много фини, тъмни чорапогащи и когато излезе от магазина на Западна 57-а улица, беше похарчила само няколко долара повече от заплатата си за три седмици. Без да се замисля, взе до дома си едно такси, вместо метрото, и когато се прибра, побърза да измие косата си. Сушенето ѝ отне близо час, дори с мощния сешоар, който използваше, и накрая усети, че ръцете ѝ заболяват. Тезей, който бе отново вкъщи след краткия престой при хазайката, се бе свил страхливо под дивана. Единственото нещо в света, което можеше да го уплаши, беше отворителното свистене на сешоара. За щастие Кики бе все още на почивка с Люк. Дейзи не би искала да отговаря на въпроси за своите изключителни приготовления за предстоящата вечер. Кики би се чудила много защо така грижливо разтребва стаята, като прибира набързо десетки странни предмети в разни шкафове и килери, докато дневната придоби съвсем приличен, направо елегантен вид благодарение на последната пратка на Елеонор Каванъф от скъпи бели плетени мебели, тапицирани с дамаска на цветя от Удсън, с цена четирийсет долара метър, която наподобяваше повърхност, покрита с водни лилии, рисувани от Моне. После започна да рови нетърпеливо в чекмеджетата на Кики, докато най-сетне случайно откри чантичката от черна коприна, на която разчиташе тази вечер. Кики би трябвало да се грижи малко повече за нещата си, помисли си тя и започна нервно да се облича.

Точно в осем часа се звънна на входната врата. Когато Дейзи отвори, усмивката на лицето на Патрик замръзна.

Тази вечер Дейзи се беше заела с педантична грижливост да доведе до съвършенство и най-дребната подробност от своята външност, но не беше в състояние да прецени изцяло постигнатото и да погледне обективно на себе си. Единственото, за което беше сигурна, бе, че е направила отчаяно влагане на парите си в роклята от Блас и че е сресала косата си по най-класическия начин, който

познаваше. Рискуването на толкова много пари беше истински хазарт, но залогът — прекалено висок, за да си позволи да остави всичко на шанса. Всеки един от нейните тоалети, купени при благотворителните разпродажби, би я направил да изглежда ексцентрично, колкото и изискан да беше. А тя трябваше да изглежда *солидно богата* — това беше всичко.

Много пъти беше слушала Ник Гъркът да обяснява, че причината, поради която Норт можеше да изисква по-високо заплащане от останалите режисьори в бранша, беше, че имаше повече клиенти, отколкото време — всичко това, разбира се, благодарение на усилията на Ник — и, като нямаше нужда от пари, можеше да командва положението. Ако трябваше да стане Момичето на „Елстри“, а сега Дейзи вече знаеше, че се налага да приеме, каквото и да ѝ струва на самата нея, беше нужно да ги накара да ѝ платят достатъчно, за да може да се грижи за Анабел и Дани още дълго време напред. Нямаше да се съгласи на заплащането, което получаваха манекенките, дори на хиляда долара дневно, искани от някои прочути манекенки. Трябваша ѝ много пари, много повече пари. Срещу пъклената заплаха, която като воня се излъчваше от Рам, парите бяха единствената ѝ защита. Бяха онзи сигурен щит, на който можеше да се довери.

Жената, която посрещна Шанън, не беше прелестното момиче със зелените пайети, кадифен панталон и изкуствени смарагди, вътъкнати в разпуснатата дълга коса, нито разчорлената разярена комична фигура, облечена в дърводелски гащеризон, а най-непостижимо красивото създание, което бе срещал. Като я видя, Шанън буквално зяпна от изненада. Големият нисък кок, в който бе сплела косата си, подчертаваше дължината и изяществото на шията ѝ и гордата, възвишена осанка на главата ѝ. На така оставеното открито лице изпъкваше цялата свежест на кожата, с цвят на разцъфнала праскова, гъстите, прави вежди над тъмните теменуженосини очи и сочни, добре очертани устни — цялото това съвършенство е по-слабо от великолепието на разпуснатите ѝ коси. Роклята ѝ имаше бюстие от черен тюл, изпъстрен с точки, който преливаше на тънката ѝ пристегната талия в широка черна пола. Ръцете и раменете ѝ, без никакви украшения, се открояваха със своето естествено великолепие.

— Няма ли да влезете? — попита Дейзи с грациозна усмивка, като с усилие успя да потисне гримасата на задоволство. Очевидно

беше съумяла да постигне ефекта, който търсеше, ако се съдеше по неспособността на Пат Шанън да реагира нормално.

Той мълчаливо влезе в апартамента и застана в средата на дневната.

— Няма ли да седнете и да вземете нещо за пиене? — го попита тихичко тя, сякаш говореше на сомнамбул. Шанън седна.

— Водка, уиски, бяло вино?

Шанън кимаше в знак на съгласие на всичко, което предлагаше, без да откъсва поглед от нея. По-скоро за да наруши неговата съсредоточеност, Дейзи наля вино за двамата, взе чашите и седна близо до него. Най-после той проговори, изричайки първото нещо, което му дойде в смаяното съзнание.

— Харесва ми апартамента.

Дейзи отговори престорено скромно:

— Заедно с моята съквартирантка живеем тук от четири години. Мисля, че това е доста забавна част на града.

Лекото потръпване на чертите около устата на Шанън показва на Дейзи, че той има ясна представа колко различни романтични връзки могат да бъдат наречени с удобната, неангажираща дума „съквартирантка“.

— Казва се Кики Каванъф — продължи сдържано Дейзи. — Може би познавате баща ѝ, той е президент на „Юнайтид мотърс“? Не? Тя ще се върне вкъщи тази седмица. Трябваше да замина също с нея. Чичо Джери, бащата на Кики, има рожден ден и аз съм като член на семейството, но реших, че не е честно да изоставя точно сега студиото. Моите помощнички не са толкова старателни, колкото бих искала да бъдат, а освен това току-що се завърнах от Насау.

— Отскоро ли сте на тази работа? — попита колебливо Шанън. — Когато се срещнахме в Мидълбърг някой ми каза, че сте художничка... или поне аз останах с такова впечатление.

— О, това... то е просто хоби. Обичам децата, обичам конете и обичам да рисувам, така че понякога опитвам какво ще се получи, като съчетая трите неща — отвърна Дейзи с безгрижна лекота. — Всъщност работя при Норт след завършването на колежа. Не смятате ли, че е много по-забавно да *вършиш* нещо? Иначе животът би станал прекалено скучен... човек просто трябва да се бори с тази ужасна склонност към бездействие. А студиото е идеалното решение на

въпроса. Всяка седмица е различна, възникват нови проблеми, нови кризисни ситуации, нови решения и нямаш секунда време да се чувстваш отегчен — усмихна се самодоволно, като че ли беше Мария Антоанета, която разговаряше за своите крави, и за миг притвори очи, като отправяше молитва към светеца покровител на Кики, божеството на всички онези, които казваха лъжи в името на една добра цел, даряващо ги с привлекателност и чаровност. Шанън я погледна въпросително.

— Странно, имах представата, че работата на продуцента изисква голяма експедитивност и много дълги, претоварени часове...

— Разбира се, че е така — каза провлечено Дейзи, — но именно в това е цялото удоволствие... цялото *предизвикателство*. Бихте ли искал да вършите нещо, в което да няма предизвикателство? — Дейзи се отпусна бавно назад на възглавниците с водните лилии с изражение, което трябваше да убеди Шанън, че дългите и напрегнати часове на работното място са неизбежният избор на всяко богато момиче, което има мозък в главата си.

— Предполагам, че Норт е добър човек — да работиш с него?

— Денят, в който престане да бъде такъв, аз напускам — отговори безгрижно Дейзи, представяйки си язвителното изсумтяване на Норт, ако можеше да я чуе отнякъде. — Естествено, не трябва да съдите по Ник Гърка — оня, който настояваше да покаже косата ми — той си пада малко дивак, няма финес, но въпреки това аз го обичам... Тогава просто се поизхвърли...

— Както и вие, донякъде.

— О, да, онова ли? Аз съм известна със злия си нрав — Дейзи се усмихна с оная особена усмивка на хората, които се гордеят със своите недостатъци, защото самите те са толкова значителни особи, че никой не се осмелява да ги порицава за тях. Фактически използваше усмивката на Норт, помисли си тя.

На една от вратите на апартамента се чу дращене, последвано от звук на хвърлящо се срещу вратата тяло.

— Извинете ме — промърмори Дейзи и тръгна към вратата. Полата ѝ се полюшкваше, а гърбът ѝ прозираше гол почти до кръста под тюла на точки. Патрик Шанън я проследи с възхитен поглед.

— Престани, Тезей — извика тя през затворената врата.

— Това вашето куче пазач ли е? Бих искал да се запозная с него или нея, според случая — Шанън проявяваше силно любопитство към всяко нещо, свързано с това изключително създание — Дейзи. Беше интересно дали нейната представа за куче пазач се покрива със суперпородиста афганска хрътка или с джафкащо пуделче.

— Той става нервен с непознати — предупреди Дейзи, като отваряше вратата.

Тезей се появи на прага с щръкнали уши и мълчаливо пристъпи в стаята със своята походка на пиян моряк. Шанън се изправи срещу приближаващото се голямо рошаво животно, чиято козина бе странна смесица от сиво, кафяво и черно. Тезей го погледна крадешком с подозрителен, кос поглед и поиска да се промъкне край него, за да се настани на любимата си възглавница на пода. Когато дойде по-близо до гостенина, за най-голямо учудване на Дейзи, Тезей смени посоката и се устреми към Шанън, като започна най-безочливо да го души, ближе и да се завира в него. Смеейки се, Шанън започна да го успокоява с една игра от гъделичкане, чесане и рошене на козината, която направи Тезей негов роб за цял живот.

— Колко странно — каза хладно Дейзи. — Обикновено той не се приближава към непознати. Сигурен ли сте, че нямате нещо за ядене в джобовете?

— О, кучетата ме обичат — кучетата и децата.

— И това е, предполагам, традиционният белег на човек, комуто можеш да се довериш? — запита тя и поведе Тезей извън стаята с необичайна твърдост, която обаче само той можеше да долови, защото силният натиск на здравата ѝ китка беше едва забележим отстрани.

— Така казват хората — извика Шанън след нея. Дейзи се върна. Вървеше с такова достойнство, че Шанън си представи объркан тронни зали, корони, покрити със скъпоценни камъни и смяна на почетната гвардия.

— Не сте докоснал питието си — каза Дейзи. — Да ви предложи нещо друго?

— Защо не тръгнем за вечеря? — попита Шанън, като погледна с недоумение пълната си чаша. Как е попаднала тук? Истинско куче пазач. Истинска съквартирантка. Какви ли още тайни е скрила тук? — Колата и шофьорът чакат точно пред входа. Или поне надявам се, че са все още там — в този квартал.

— О, тук е абсолютно безопасно. Мафията ни пази — половината от техните дядовци все още живеят в района. Сохо има най-ниска престъпност от всички части на Ню Йорк — Дейзи с лекота превърна своята доста невзрачна улица в райски остров, където тя бе имала прищявката да се засели.

„Льо Сирк“ е от онези големи и скъпи нюйоркски ресторанти, които само определени нюйоркчани могат да разберат. Не ставаше въпрос за кухнята, с която се славят всички големи ресторанти, нито за обстановката, присъща на много други, нито за красивите и елегантни посетители. Това беше ресторант на могъществото, на големите пари. Тук идваха само могъщи хора, за да подложат на изпитание своята власт в зависимост от масата, която щяха да получат, за да изпитат удоволствие от нея в компанията на други могъщи хора. Обстановката в „Льо Сирк“ е доста атрактивна сама по себе си с очевиден скъпите стенописи на костюмирани шутове, рисувани в стил Вато-Фрагонар, с тежките ленени покривки и приглушената светлина, разливаща се приятно от разположени на гроздове осветителни тела във форма на лалета. Кухнята е типично френска. Със същия успех би могла да бъде испанска или италианска, защото повечето от хората, които вечерят тук, поръчват телешко или риба, приготвени по възможно най-простия начин — диетата за отслабване или за язва — диетата на могъществото. Един гост на Ню Йорк може да се окаже всеки ден на обяд или на вечеря в „Льо Сирк“ в продължение на цяла седмица, ако неговият домакин реши, че трябва да демонстрира своето могъщество и власт. Ако път домакините са истински гастрономи или поклонници на развлеченията, гостът може дори и да не чуе за „Льо Сирк“.

Дейзи никога не бе посещавала този ресторант. Той не беше от типа заведения, каквито харесваше Норт, който, отказваше да сложи костюм и вратовръзка за обеди и вечери, докато най-после Ник Гъркът го убеди, че трябва да се опита да бъде любезен с големите клиенти. Нито пък Хенри Каванъф, все още линеещият по Дейзи обожател, бе помислял някога, че може да я заведе там. На обяд в „Льо Сирк“ се събираха издателските магнати, а на вечеря — тузовете на корпорациите, но там няма да намериш млад богаташ от Грос Поинт.

Както винаги и тази вечер Патрик Шанън бе получил една от трите най-добри маси, точно от дясната страна на входа на ресторанта. Дейзи усети във въздуха излъчването на могъществото, когато влязоха в залата. Тя се насочи към мястото си абсолютно сигурна, че почти всички гости на ресторанта я наблюдават — нямаше как да не привлече вниманието. Спомените ѝ за тежката, лъхаща на сила атмосфера на „Къноут“, ѝ позволиха да не покаже, че е впечатлена от един обикновен ресторант и никакви погледи, съсредоточени върху нея, независимо от броя им, не можеха да смутят дъщерята на Сташ Валенски, свикнала да посреща с безгрижие прикритата сензация, която тя и баща ѝ предизвикваха навсякъде, където се появяха заедно в онези неделни дни преди много, много години. Дейзи се огледа наоколо със спокойно одобрение.

— Колко е приятно — забеляза тя нехайно, вдишвайки осезаемата атмосфера на помещението — смесица от самодоволство, самоувереност и открито преценяващи погледи на хора, които бяха достатъчно солидни, за да не считат за липса на възпитание откровеното си любопитство. Във въздуха сякаш прелитаха от маса на маса взаимни поздравления, просто заради това, че се намират тук и образуваха невидимо, но осезаемо покривало. Въпреки че Дейзи умираше от глад, поръча с безпогрешната спартанска лекота на човек, за когото менютата — едно от друго по-изискани — бяха нещо толкова обичайно, че храната бе станала нещо почти досадно, но не напълно.

За първи път от много време Пат Шанън установи, че не е в състояние да поддържа разговор. Дейзи изглеждаше, като че ли се чувства безкрайно приятно, поглеждаше разсеяно около себе си, без да се опитва да подхване разговор с него. Защо не бърбеше, защо не флиртуваше, защо не се стараеше да го накара да ѝ разкаже за себе си като всяка друга благоприлична и самоуважаваща се жена?

Докато Дейзи ядеше таратора със сметана, Шанън се впусна в един подробен разказ за пътуването си до Токио. Наистина, тя задаваше точните въпроси, но изглеждаше някак... въздържана или отегчена, или затворена в себе си, мислеше си Шанън. Нито една от тези думи не може да опише правилно едва доловимата незаинтересованост, въпреки безупречната любезност, с която слушаше разказа му, като че искаше някак да подскаже, че според нея има нещо прекалено меркантилно в онези крупни сделки в Япония.

Когато им бе сервирано филето от морски език „Вероник“, край масата им минаха няколко познати на Шанън, които си тръгнаха. Те го поздравиха подчертано сърдечно, като се забавиха до масата им, което всъщност предполагаше да ги представи на Дейзи. Какво по дяволите накара този задник Хармсуорт да ѝ целуне ръката, недоумяваше вътре в себе си Шанън. Та този мъж бе роден и израсъл в големия Среден Запад, въпреки че днес притежаваше половин Чикаго? И защо Целербах го погледна на прощаване така многозначително, като че току-що беше победил в десетобоя?

Дейзи седна отново, като не си позволи лукса да докосне с раменете си меката тапицерна на облегалката. Начинът, по който седеше — изправена, но не и вдървена, трябваше да покаже, че докато другите можеха да се навеждат над чиниите си или да седят отпуснато на столовете си, тя беше толкова свикнала с тази кралска поза, че просто се беше превърнала във втора нейна природа. Благослови на ум стария филм с Грейс Кели, който беше гледала по телевизията само преди няколко вечери.

Шанън смени темата на разговора и го насочи към Дейзи. Запита я къде е посещавала колеж и въпреки че тя му съобщи любезно няколко подробности от студентския си живот, по тона ѝ той долови, че не изпитва особен ентузиазъм към спомените от онези дни. Хам и Топси Шорт, единствените им общи приятели, също не можаха да станат особено завладяваща тема на разговор, с което Шанън беше напълно съгласен. Точно когато Дейзи обмисляше идеята да поръчат сирене, но беше я отхвърлила със съжаление (десерт не бе поръчала, защото богатите жени не ядат десерт), две двойки, познати на Шанън, спряха до масата им. Жените без преувеличение започнаха да раболепничат пред Дейзи, помисли си с отвращение Шанън. Как иначе можеше да се нарекат техните ласкателни въпроси къде е купила божествената си рокля и кой е направил божествената ѝ прическа? Хората понякога са ужасно нетактични, когато искат подобен род информация от непознати, си каза той, докато Дейзи отговаряше на техните въпроси с умереното, автоматично задоволство на човек, свикнал с подобно възхищение. Без дори да поруменее приписа направения вкъщи кок на Суга.

Когато келнерът му поднесе десерта, на Шанън му идеше да експлодира. Обещанието, което беше поел, да не говори за работа, му

се струваше сега абсурдно. Какво тогава правеха те тук, най-гледаната двойка в залата, която привличаше като във фокус любопитството на цялото това проклето място, ако не можеше да поднови предложението си за „Елстри“? Предвиждаше десетина такива вечери, по време на които постепенно, без да възбужда гнева на Дейзи, щеше да насочи капка по капка кампанията на „Елстри“ в нужното русло. В едно последно усилие да се въздържи от повторно възпламеняване на злия ѝ нрав, той изтърси един въпрос, който го занимаваше, откакто тръгнаха от апартамента ѝ.

— Откъде имате това ловджийско куче мелез?

Тя се обърна към него, в очите ѝ проблеснаха пламъчета на безпокойство, а на устните ѝ бе изписана неприкрита подозрителност.

— А как точно разбрахте каква порода е Тезей?

— Ох, по дяволите! — изръмжа Шанън.

— Как разбрахте? Аз го нарекох куче пазач.

— Ами Люси... — започна през смях Шанън.

— Коя е Люси — Вашата гадателка? Няма човек в този град, който да може да разпознае едно ловджийско куче мелез — каза Дейзи и погледът ѝ стана войнствен.

— Люси е моята кучка. Тя също е мелез като Тезей.

— А-ха, човекът, към когото децата и кучетата питаят естествено доверие! Значи, ето какво подуши моят Тезей — парфюм на женска ловджийска кучка. Защо тогава не ми казахте?

— Честно казано не знам...

— Не знаете? Никога не съм срещала собственик на ловджийско куче мелез, който мигновено да не ме запита каква кръстоска е Тезей?

— Каква кръстоска е той?

— Не се опитвайте да промените темата на разговора.

— Струва ми се, че се опитвах да ви направя впечатление — ѝ каза Шанън и тъмносините му очи под черните вежди я гледаха предизвикателно шеговито. — Но май се издъних, нали?

— Не задължително — отвърна Дейзи и за първи път през тази вечер се усмихна провокиращо. Беше решила да не го дразни отново. Шанън не беше човек, който би позволил за втори път да го поставят в затруднено положение. — След като се интересувате, Тезей е потомък на ирландска хрътка, кръстосана със сива хрътка, от страна на бащата, и на голяма хрътка за елени и сива хрътка, от страна на майката, като в

рода има и дребна състезателна хрътка и овчарка. А каква е кръстоската на Люси?

— Кафява хрътка на петна и елзаска вълча порода, за останалото не мога да твърдя със сигурност, но сигурно има още хрътки. Тя е голям хибрид.

— Коя ловджийска хрътка мелез не е? Ходите ли на лов с нея?

— Люси ще улови всичко, което се движи, но тя е привърженичка на безкръвния лов. Веднъж, когато уби един заек, за малко не умря от страх. Сигурно се е блъснала в него.

— Трябваше да обучавам специално бедния Тезей да върви до мене или да го държа винаги с каишка. Не мога да го оставя да ловува — той е най-нещастното ловджийско куче, държано в пленничество — каза тъжно Дейзи.

— Може би те трябва... да се запознаят — предложи деликатно Шанън.

— И какво ще правите с кутретата? — запита Дейзи.

— Ще Ви дам най-хубавото кученце от котилото, а останалите ще разпродам — щом каза това, той се почувства като глупак. Възможно ли е да говори човек за пари с една кралица?

— Колко сте великодушен — каза Дейзи, като повдигна леко веждите си с пренебрежение, — но не бих искала да поемам отговорността за едно кутре. Можете да задържите за себе си най-хубавото кученце, а парите от продажбата му да дадете на благотворителна организация — за миг замълча и после добави с усмивка: — Обикновено не се намесвам в романтичните приключения на Тезей, той се оправя доста добре и сам, но след като и Люси е ловджийско куче мелез, мисля, че няма нищо лошо да им уредим една среща.

Окуражен от непринудения разговор, който подхванаха по кучешките въпроси, Шанън реши да поеме риска да засегне отново темата на „Елстри“ с това гордо и тъй докачливо създание. Колкото повече наблюдаваше изваяното съвършенство на нейния профил и ведрата хармония на жестовете ѝ, колкото по-дълго слушаше плътния ѝ обаятелен глас, толкова по-твърдо ставаше убеждението му, че тя може да възстанови вярата в наследствената аристокрация, в която и да е страна в света, дори в червен Китай. И нещо много по-важно — да

продава значителни количества козметика и парфюми на американските жени.

— Дейзи — започна той и спря.

Сърцето ѝ, което биеше силно при мисълта за подновяване на разговора за „Елстри“, като че малко се поуспокои. По начина, по който произнесе името ѝ, можеше да съди, че преговорите ще започнат след миг.

— Да, Шанън? — произнесе тя подканящо и погледът, който му отпрати, го накара да си представи дъжд от падащи звезди.

— Дейзи, знам, че обещах да не говоря за това, но бих искал да се надявам, че ще преразгледате въпроса за участието Ви в рекламната на „Елстри“. Обещах да не оказвам никакъв натиск, но ето сега ми идва на ум, че сигурно не сте си мислили за това като за едно предизвикателство — казахте, че обичате предизвикателствата, когато разговаряхме по-рано. Може би, ако се опитате да разгледате нещата именно по този начин...

— Вече го направих. Действително обмислих много сериозно предложението.

— И?...

— Шанън, ако подпиша договор за участие в рекламната кампания на серията „Принцеса Дейзи“ на „Елстри“, това би означавало да загубя цяла поредица неща, които ценя високо: на първо място и най-важното за мен, личния си живот; после, трябва да се простя с нежеланието си да злоупотребявам с титлата си; почти сигурно ще загубя работата си, защото не ще успявам да се справям и с двете неща. Трябва да се простя с възможността да ходя, където пожелаея, без някой да ме загледа и да си каже: „О, това е принцеса Дейзи, Момичето на Елстри“ — а аз мразя да ме сочат с пръст и да ме зяпат. Ще загубя анонимността си, която толкова грижливо пазих от години — гласът ѝ стана почти дрезгав, когато рисуваше точната картина на своето бъдеще. — Ще се превърна просто в още един израз за всекидневна употреба, ако кампанията мине успешно и вие не можете да го предотвратите.

— Значи отговорът е „не“.

— Отговорът е „да“ — Дейзи не го изчака да реагира. — Искам един милион долара и договор за три години, през което време можете да използвате както пожелаете лицето ми, името ми и колкото поискате

от естествено русата ми коса, за да рекламирате продуктите на „Елстри“ — навсякъде, от рекламните клипове до универсалните магазини. Но този един милион трябва да ми бъде изплатен на три части — първата, когато подпиша, а останалите през следващите три години, *независимо от това* дали кампанията е успешна или не; дали ще решите или не да спрете производството на козметичната серия, защото не се продава; дали ще промените рекламните агенции или пък те самите ще искат да опитат нещо друго в рекламата. При други условия не ще се споразумеем.

Един милион долара, а дори не съм видял как ще изглежда на снимка, помисли Шанън.

— Или можем да забравим за този разговор — продължи Дейзи.

— Приемам — побърза да каже Шанън. — Какво ви накара да промените решението си?

— Лични причини — отвърна Дейзи с лека, тайнствена усмивка. Сърцето ѝ подскачаше лудешки, изпълнено с ужас и тържество.

---

[1] Famille Noire (фр.) Черното семейство. — Б.пр. ↑

Норт слушаше развеселен не повече от три минути. Като че на някакво пухкаво котенце, към което беше привързан, изведнъж му беше хрумнало да фучи и съска срещу него. Защо да не го остави да се умори, като се предпазва с лекичко подритване с крак или с небрежно потупване с обратната страна на облечената си в ръкавица ръка? За по-малко от три минути, през които Дейзи търпеливо обясняваше своите планове, той разбра, че тя говори сериозно.

— Не ставай смешна — каза той с намръщено лице. — Не можеш да го вършиш, ти нямаш ни най-малката представа от работата на манекенка, непременно ще се провалиш. Въобще всичко това е нелепо. Смятах, че имаш повече разум в главата си, отколкото да се правиш на глупачка.

— Шанън не смята, че ще изглеждам като глупачка — отвърна остро Дейзи. Глождеха я достатъчно вътрешни съмнения, за да се нуждае от оборване на преценката на Норт за собствената ѝ стойност.

— Шанън! Това отвратително шило! Появява се тук и праща по дяволите една отлично замислена кампания, прави се на маймуна, припадайки при вида на русата ти коса и класическата ти физиономия. Той не е нищо друго, освен един сноб, намърдал се в големия бизнес, който си въобразява, че може да създава звезди — изрече Норт с презрителен сарказъм.

— Не искам да ме въвличаш в една размяна на крясъци за Пат Шанън — отвърна Дейзи. — Искам просто да разбереш, че трябва да напусна студиото.

— Нещо, което нямаш ни най-малкото право да направиш! Кой по дяволите ти даде шанс, когато пристигна от оня откачен колеж в Калифорния и отчаяно търсеше работа — работа, за която кандидатстваха поне двайсет души на седмица?

— Искам да отбележа, че бях назначена от Бутси Джейкъбс, просто за протокола.

— Само защото аз ѝ разреших. Имаш ли представа колко време и средства ми струваше да те изградя като продуцент на рекламни филми? Целият процес на твоето обучение беше за моя сметка. Въобще не ме интересува, че си работила като кон по четиринайсет часа на ден знанията и опитът, които придоби, се неоченими. Не всеки режисьор от бранша би се съгласил да те приеме направо от университетската скамейка — амбициите и енергичността не са достатъчни за това.

— Аз уча бързо. Работя за теб неуморно пет и половина години и още от самото начало проявих талант — каза предизвикателно Дейзи.
— Винаги съм имала талант.

— Талантът не е всичко! Много хора имат талант. Трябва, да си познаваш работата и сега, сега, когато ти стана полезна, решаващ, че трябва да напуснеш. Не ми го побира умът как можеш да го направиш, без въобще да се замислиш? Не мисля, че някой някога е бил по-неблагодарен от тебе.

— Норт, повтарям ти, имам нужда от много пари.

— Пари. *Пари!* Знаеш прекрасно, че получаващ колкото всеки друг продуцент в бранша.

— Тогава добави още сто долара и можеш да опитаеш да ангажираш продуцента на Боб Жиралди или Стив Хорн или пък Сали Сейфир — ти винаги си се възхищавал от нея.

— Но Сали е съдружник с равно участие в студиото на Ричард Хейман! Кой може да си позволи това? — извика гневно Норт.

Дейзи го изгледа спокойно.

— Очевидно Ричард може.

— Затова ли ме подпираш от толкова време — искаш участие в предприятието?

— Разбира се, че не. Не те подпирам за нищо. Напускам, за да спечеля толкова пари, колкото успея.

Изражението на Норт изведнъж се смекчи, озарено от някаква задушевност, каквата тя не беше виждала от седмици.

— Добре, признавам, че не мога да се състезавам с „Елстри“. Не разбирам защо имаш нужда да спечелиш всичките тези пари, но уважавам решението ти, защото очевидно това трябва да е много важно за тебе, след като поемаш такъв риск. Добре, върви си със

здраве, Дейзи. Желая ти успех. Единственото нещо, което искам да те попитам, е замисляла ли си се какво ще стане с нашите отношения?

— Какво ще стане? — запита Дейзи с престолено любопитство.

— След като настояваш да напуснеш, нещата ще се променят.

Той я погледна напрегнато с целия си неотразим, обезоръжаващ чар, който можеше да упражнява, когато пожелаеше.

— Кои неща? — попита наивно Дейзи.

— О, престани, отвращават ме подобни разговори — отрязва я троснато Норт. — Това са типично женски приказки.

— Но ти ги започна. Слушай, Норт, това, което се случи във Венеция, трябваше да бъде прекратено още там, в деня, когато приключи стачката. Ти просто не можеш да понасяш бездействието и ето защо се случи това. От много седмици всичко е свършило и ти го знаеш добре. Престани да ровиш в пепелта. Аз напускам, а ти ще се справиш без мен.

— Бъди сигурна, че ще се справя!

Норт беше разярен. Този мъж, на когото никой не беше се пречкал, а още по-малко напускал. Ако трябваше някой да напусне, това беше той, със своите условия, и го правеше толкова лесно, колкото да откъснеш зрял плод. Неговите опитомени зверове не ръмжаха зад гърба му и никога, никога не напускаха клетката без позволение.

— Не си въобразявай, че си незаменима! — извика ѝ Норт.

— Нямам друг избор.

— О, сигурно нямаш!

Дейзи го гледаше внимателно. Знаеше, че няма право да му съобщава причините, които я бяха принудили да приеме предложението на „Елстри“. Същият инстинкт, който я беше предпазил да му говори за себе си, освен най-повърхностно, във Венеция, я предупреждаваше отново. Норт беше прекалено коравосърдечен, твърде рязък, беше в състояние много бързо да отхвърли всяко нещо, което не беше свършено. Той приличаше на баща ѝ, разбра внезапно тя. Дори в часовете, когато се любеха, ѝ беше трудно да забележи някакъв малък белег на промяна. Нямахте я оная дълбока любовна нежност, онова смекчаване на напрегнатата му възискателност и по-голяма толерантност към човешките несъвършенства. Липсваше му дарба, талант да обича и да приема

чуждата обич. Тя не би могла да използва разказа си за Анабел и Даниел, за да събуди съчувствие в сърцето му и да го накара да ѝ прости, нито да му излага личните си проблеми, за да го подкупи да приеме спокойно решението, което беше взела и на което имаше пълно право. Стоеше неподвижно, гледаше Норт търпеливо, без да моли за нищо, и все пак толкова внушителна със силата и достойнството на красотата си, че реши да използва последния си коз.

— Надявам се, че разбираш колко много можехме да значим един за друг, Дейзи. Можехме да имаме една чудесна връзка — гласът му и изражението на лицето можеха да накарат десет кобри, една дузина питони и поне три огромни бои да се свият послушно на земята.

Дейзи го изслуша мълчаливо и облече палтото си. Когато стигна до вратата, се обърна.

— Норт, ако попаднеш на пустинен остров, където няма телефонна служба, би имал връзка и с кокосов орех.

— Не знам за какво да се вълнувам повече — каза Кики — и сигурно ще получа нервна криза от тази нерешителност.

Като си играеше с брадата на Люк, попита:

— Знаеш ли, че очите ти са точно с цвета на неузряло грозде без семенца?

— Съгласен съм, че имате проблеми, мадам — потвърди Люк. — Трябва да ги споделиш с докторите, а аз ще се погрижа да се почувстваш добре — той настани по-удобно главата ѝ върху рамото си и придърпа нагоре завивката.

— Ами да, от една страна, Дейзи ще стане богата и прочута, ще бъде звезда в рекламата, което е чудесно, вълнуващо и ме прави много щастлива, а, от друга, майка ми пристига в Ню Йорк и иска да се запознае с твоята майка; твоята майка пък иска да се запознае с майка ми — всичко това е страшно, ужасно и предизвиква гадене в стомаха ми.

— Но съвсем естествено е да поискат да се запознаят, бедничкото ми — децата им ще се женят. Те ще бъдат *mishprocha*^[1] през целия си живот, който им остава, така че нормално е да проявяват малко любопитство една към друга. Плюс това мисля, че ме криеш от майка си прекалено дълго.

— Какво? Какво ще бъдат? Звучи отвратително. О, боже мой, защо не си ми казал по-рано? — оплакваше се с негодувание Кики.

— Ами, означава нещо като роднини или може би роднини след брака — нещо такова, но не съм сто процента сигурен. Знаеш, че майка ми никога не е окуражавала използването дори на отделни думи на идиш. Това понякога ме поставя в ужасно неизгодно положение... може би трябва да вземам уроци по идиш? Но повярвай ми, това е много сериозно нещо. Една *mishpocha* е завинаги *mishpocha*!

— Но защо е нужно да присъстваме и ние, когато се запознават? Не можем ли просто да направим резервация за двете в някой много изискан ресторант и да ги оставим да се представят сами една на друга? — предложи Кики, която от нервност даваше идеи, подходящи за десетгодишно момиче.

— Не съм много сигурен за протокола, който трябва да се спазва при годеж, но знам, че предложението ти е крайно неприемливо. Дори не си го помисляй. Боже, та то би било неппростимо да изпуснеш такова представление. Елеонор Каванъф, кралицата на Провинциалния клуб на Грос Поинт, и Барбара Хамърстейн, кралицата на Клуб Хармония, всеки от които не би допуснал членството на хора от другата религия, с изключение на това на *mishpocha* в знак на уважение!

— Моля те, престани да повтаряш тази дума — рече умолително Кики. — Трябва да има по-приятен начин да го казваш това.

— *Mishpocha* няма нищо общо с приятното, това е жизнено обстоятелство, с което си наказан от своите деца, и ако имаш малко късмет, може да се окаже по-поносимо от страданията на Йов, но просто нямаш думата — приемаш го като нещо неизбежно и после се вайкаш в усамотение. Опитай се да мислиш за всичко това като за един интересен епизод от щастливите събития, които бележат отношенията между християни и евреи.

— Мисля, че ще прилича повече на шестдневната война — заплаши Кики. — Люк, трябва ли... искам да кажа, имаш ли намерение?...

— Хайде, можеш да ме питаш за всичко — окуражи я Люк.

— Да носиш... шапка? На сватбата?

— Боже милостиви, разбира се, че не. Защо трябва да нося? Освен ако не смяташ, че ще изглеждам добре с нея. С тая брада сигурно ще изглеждам доста елегантно с нея. Може би ще сложа мека

шапка или бомбе. В края на краищата винаги съм бил изтупан пич или поне така са ми казвали.

— Но струва ми се, че си длъжен да я сложиш — каза колебливо Кики.

— Не когато сключваш граждански брак — засмя се Люк. — Но, разбира се, скъпа, ако предпочиташ един равин, защо не? Винаги можеш да ми пристанеш.

— Какво? И да разбия майчиното сърце? Аз съм единствената й дъщеря, мерзавцо невъобразим. Вече ти обясних защо се налага да чакаме до лятото, за да се оженим — трябва да се събере чеизът, да се организират хиляди тържества по случай годиша и трябва да изчакаме всичките ми братовчеди да свършат училище, та да не пропусне някой сватбата.

— Пази Боже! — въздъхна примирено Люк.

— И трябва да имам осем шаферки, а Дейзи ще бъде моята главна шаферка и братята ми шафери — трябва да изкопаеш отнякъде още шест... Разбира се, не е възможно да ни венчае епископът, но аз и без това никога не съм го харесвала. Майка ми прие добре вестта за гражданския брак, като се има предвид, че тя прави планове за сватбата ми от времето на първото ми причастие.

— Съмнявам се, че някога е мечтала сватбата ти да се превърне в тържество на икуменизма — засмя се Люк лукаво. — Всички трябва да се придържаме към по-широки толерантни възгледи — заключи той високомерно, като се чудеше откъде ще намери още шест прилични шафери. В Клуба на художествените директори щяха да го съсипят от подигравки.

— О, Люк Хамърстейн, защо не ти го начукам!

— Приемам с удоволствие. Сложи малката си ръчица ето тук и почни да я движиш нагоре-надолу...

Два дена по-късно, точно когато часовникът отмери един часа, треперещата, спретнато облечена Кики, с изкривени от ужас устни, въведе величествената, все още красивата си майка през вратата на „Ла Гренуил“. Дватамата с Люк бяха избрали най-изискания ресторант в Ню Йорк с надеждата, че неговата атмосфера ще смекчи сърцата на двата дракона в женски дрехи. Поне десет минути ще отнеме обсъждането

на цветята, поставени на масата, и още двайсет — разглеждането на менюто, бе подчертал Люк. Люк вече бе заел място на масата с майка си — елегантна, младолика жена, с шапка на главата, която трябваше недвусмислено да покаже на Грос Поинт коя точно е Барбара Фишбах Хамърстейн. Люк и майка му се изправиха при приближаването на Кики и Елеонор Каванъф, висока и страховита.

— Майко — започнаха едновременно Люк и Кики. После спряха и започнаха отново.

— Мамо, това е майката на, Люк — заекна Кики, забравяйки фамилията на Люк.

Елеонор Каванъф протегна ръка, като се взираше напрегнато е късогледите си очи, защото отказваше да носи очила, после бавно отдръпна ръката си и каза въпросително:

— Боби? Възможно ли е да си ти? Боби, Боби Фишбах?

— О, Божичко! Ели! Ели Уилямс! Веднага те познах, не си се променила и на йота! — извика Барбара Хамърстейн с учудване и радост.

— О, Боби! — майката на Кики се хвърли към отворените обятия на майката на Люк. — Боби, съкровище! Не съм преставала да мисля какво ли е станало с теб!

— Никога не отговаряше на писмата ми — отвърна Барбара Хамърстейн, обляна в сълзи.

— Родителите ми се местиха толкова пъти и аз никога не можах да получа твое писмо. Помислих, че си ме забравила.

— Да забравя най-добрата си приятелка?! — възкликна майката на Люк, все още подсмърчайки. — Никога!

— И кога е било всичко това? — запита напосоки Люк. — Как стана така, че не разпознахте фамилните си имена?

— В Скарсдейл ходехме заедно на училище от първи до десети клас — подсмърчаше разчувствано Елеонор Каванъф. — Тогава дядо фалира и трябваше да продадем къщата и да се преместим, и... О, Люк, какво значение има това сега? О, Боби, не е ли чудесно? Сега ще бъдем mishpocha!

— Как знаеш тази дума? — попита госпожа Хамърстейн, отстъпвайки назад.

— Скъпа Боби, упражнявам я от много седмици. Но позволи ми да целуна твоя син... все пак той ще става мой machattunen — каза

госпожа Каванъф, горда, че може да направи впечатление с новонаучената дума за „зет“ на идиш.

— Твой какво! — попита госпожа Хамърстейн.

Патрик Шанън прекрачи прага на кабинета си. Беше денят, след като получи съгласието на Дейзи да представя „Елстри“ и той използва първата възможност да събере хората, които щяха да бъдат ангажирани в новата кампания, същите онези от фирмата и рекламната агенция, които присъстваха на срещата в студиото на Норт.

Шанън като че ли вирее благодарение на нуждата да се бори с бюрокрацията, помисли си Люк, докато прехвърляше наум важните срещи в агенцията, които му се налагаше да пропусне точно сега.

— Не сме изгубили нито един ден — се обърна към всички Шанън, като гледаше с решителния поглед на главатар на банда, съзрял в далечината товарен влак, който пресичаше прерията, неподозиращ нищо. — Козметичната и парфюмерийната промишленост правят годишен оборот от десет милиарда долара и една трета от тях — около празничното време на Деня на благодарността и Коледа. Трябва да се появим по магазините за Деня на благодарността, дори ако приключим годината без загуби и без печалби. Така че имаме по-малко от седем месеца да пуснем новата серия през септември.

— Пат, времето няма да стигне — каза Хили Байджър. — Помисли само за какво става дума — нови опаковки, нови реклами, нови печатни плакати, изцяло нов подход към купувачите...

— Хили, чуй какво имаме на ръка — прекъсна го Пат. — Имаме цялата серия основни козметични средства. Не е необходимо да променяме нищо, с изключение на опаковките, защото те са отлични, само че не се продават. Все още. Имаме и рекламната по входовете — „Елстри“ вече е подписала договори с пет хиляди магазина за продажба на дребно от най-висока класа. Имаме транспортните разходи, финансовите разчети, проектосметната документация — всичко е свършено точно. Не започваме от нула — единственото, което трябва да направим, е да украсим, да сложим глазура на тортата. За Бога...

— Пат...

— Слушай сега, Хили, новият парфюм, който постигнаха химиците на „Елстри“ миналата година, е страхотен. Той така и не получи име. Сега се нарича „Принцеса Дейзи“ и дори моето куче го харесва. А как иначе, нали съдържа етерично масло от жасмин, което струва осем хиляди долара кило. Всичко, което трябва да направим, е да накараме жените да помиришат парфюма и да опитат козметиката — те наистина са добри.

— Пат — обърна се към него Джейрид Търнър, директорът по маркетинг на „Елстри“ — като се има предвид, че миналата година фирмата загуби трийсет милиона, какви са разчетите ти за тази година?

— Предвиждам сто милиона продажба на дребно.

О, *що не ходиш да се гръмнеш*, си каза вътрешно Търнър. А на глас изрече благоразумно:

— Но „Ейвън“ са най-големите в света в сферата на козметичната промишленост и правят оборот на дребно от един милиард. Говориш за десет процента от техния оборот, а знаеш в каква дупка се намираме.

— Едно от нещата, които харесвам в тази игра, е, че можеш много бързо да завъртиш всичко наопаки — отговори Шанън, като отчупи възбудено няколко бодли от един от своите кактуси. — Наистина много бързо, стига да хванеш правилния лост.

— Не си ни казал още какъв ще бъде бюджетът ти за рекламната кампания — намеси се в разговора Люк. Всички тия приказки за лостовете не биха стрували нищо, ако зад тях не стояха значителни суми.

— Средно в промишлеността се харчат за реклама десет процента от всеки долар от продажбите на дребно. Имам намерение да удвоя тази цифра. Като се базирам на предполагаемия обем на продажбите на дребно, ще вложа дващест милиона в рекламата на парфюма и козметиката от серията „Принцеса Дейзи“.

Ето че играта загрубя, помисли си Хили Байджър. Дали случайно корпорацията „Нортън Саймън“ не търси някого да оглави „Макс Фактър“. Там също имат проблеми, но те са нищо в сравнение с това, което предстои на „Елстри“.

— Дващест милиона долара — повтори невъзмутимо Люк, като поглаждаше брадата си, което накара Оскар Патисън и Кирбо Хенри —

сценариста и художествения директор на агенцията — да се спогледат ликуващо.

— Една трета от тази сума ще се използва преди Коледа — добави Шанън. — Естествено това означава, че ще прахосам потенциалните ни печалби за тази година, както и да го погледнете, но аз мисля в дългосрочна перспектива. За две години ще бъдем в добра форма, след три — само небето ще е над нас.

— Но Пат — настояваше Търнър с дръзкия вид на човек, който отказва да скочи слепешката в присъствието на пожарната команда — какво ще стане, ако не обърнеш на сто и осемдесет градуса „Елстри“? Ще загубим отново цяло състояние.

— И акционерите ще изпекат за закуска тестикулите ми — каза весело Шанън. — С лютив сос, на бавен огън, под бурните аплодисменти на присъстващите.

— Можем да намалим разходите за опаковките — каза с някаква надежда Хили Байджър. — Инвестирали сме цяла камара пари в миналогодишните опаковки, може би все някак бихме могли да ги използваме, тъй че да не сме съвсем на загуба... Може би...

— Хили, представяме напълно нова серия — „Принцеса Дейзи“ — прекъсна го рязко Шанън. — Благодаря ти, че мислиш за икономии, но сега не е време за това. Събери твоите дизайнери по опаковките и им кажи да направят пълен завой назад, да забравят за модата — опаковката трябва да бъде толкова класическа, че да ти се изправят косите, като я видиш. Да те наелектризира! Похарчи колкото е нужно, но лично се увери, че това, което са направили, отразява личността на Дейзи — нищо модерно, нищо космическо, нищо изчанчено.

— Добре, Пат — каза Хили Байджър, като си мислеше, че сега, когато Чарлз Ревсън се спомина благополучно, време беше да направи опит да хване някаква работа в „Ревлон“. Би се съгласил на по-малка заплата, ако се наложеше. „Да отразява личността на Дейзи“ — онова момиче с дърводелския гащеризон — къде на майната си е заврял очилата си?

— След последната ни среща при Норт стигнахме до една, две концепции — каза Люк. — Говореше за романтичност, топлота, блясък, възвишеност. Сега, когато Дейзи прие да работи за кампанията, можем да разиграем онова, което Оскар нарича гледна точка от епохата на Романов — принцеса Дейзи назад във времето, облечена в

съответните дрехи на придворна дама, със скъпоценна корона на главата си или каквото най-близо до това можем да открием извън руските музеи...

— Съжалявам, Люк, но това е твърде префърцунено и надуто за моя вкус. Искам рекламата да бъде по-близо до купувача — прекъсна го веднага Шанън.

— Знаех си, че ще го приемеш по този начин — усмихна се Люк. Той винаги пускаше пред своите клиенти някой правдоподобен кърфшишек, за да им даде възможност да го отхвърлят. — Следващата ни концепция е съвременна и мисля, че се базира на постоянното, дълбоко желание на жената да бъде привлекателна за мъжете, което, по всичко изглежда, феминистките движения не са успели да намалят и на йота, слава Богу. Ще снимаме бална зала или дискотека, пълна с танцуващи — това няма значение, важното е да танцуват. Ще снимаме общ план отгоре, после постепенно ще приближаваме камерата към Дейзи, която танцува с развети коси, сияеща, чувствено отдадена на музиката, превъплъщение на самия танц. После...

— Съжалявам, Люк — отново го прекъсна Шанън, — но не купувам и това. Това можехме да снимаме с обикновена манекенка, но след като работим с една принцеса, трябва да използваме всеки сантиметър от класата, с която разполагаме, поне така мисля аз — тая чувствена отдаденост ми звучи фалшиво — Шанън се намръщи. Всички столове в кабинета му бяха заети, с изключение на този, който стоеше зад бюрото му, но той не го използваше никога, освен ако не беше сам в стаята, така че сега стоеше прав, опрян на стената. Приличаше на прилежно момче с черната си коса, падаща на челото почти до гъстите му вежди, със сините очи, в които се четеше загриженост, и с двете дълбоки резки край устата, които показваха, че размишлява усилено върху един проблем, изместил за момента всички останали в корпорацията.

— Имаме и трета концепция, която лично аз намирам за най-привлекателна — започна отново Люк без никакво смущение. Не само имаше трета, но ако се наложеше щеше да измисли и триста. Петнайсет процента от двайсет милиона са три милиона долара — това бе комисионната на рекламната агенция. Шанън беше в правото си да извади цяла торба с концепции за такава комисионна.

— Да я чуем.

— Дейзи принадлежи към аристокрацията и съществуват два основни начина, по които американците възприемат аристократите, чуждите аристократи, искам да кажа. Те или стоят начело на държавата, което е отегчително, или се забавляват, защото са богати и ходят, където е забавно. Бих искал да изпратя Дейзи навсякъде по света, където се събират аристократите — Сен Мориц например или курорта Ага хан на Лазурния бряг — и да я покажа в обществото на хора от нейната класа, облечена в най-модерното, според мястото, където снимаме — екипи за ски и кожи, бански костюми, френски тоалети и огромни шапки, каквото и да е. Тя ще живее приказен живот, но защото е наистина това, за което я представяме, хората ще повярват. Така ние докосваме струйката на желанието на всяка жена да води бляскав живот... тя може да го постигне чрез Дейзи. И по асоциация, когато нашата потенциална клиентка използва продуктите на „Елстри“, ще е поставила на себе си частица от тази магия.

Всички в стаята очакваха да чуят мнението на Шанън за последната идея. Въпреки че беше рекламен директор на „Елстри“, Хелън Строус разбра, че отново няма да има последната дума. Мълчанието се проточваше, а Шанън продължаваше да мисли. Накрая каза:

— Идеята ти не е лоша, Люк, но все пак не мога да я приема, защото смятам, че висшето общество, а ти говориш именно за него, се възприема като нещо безполезно и ненужно — старите, мързеливи богаташи. Ако показваме непрекъснато Дейзи като част от този свят, непременно ще ѝ лепнем същия етикет. Рискуваш да събудиш завист, а една жена няма да купува продукти, рекламирани от някой, на когото с пълно право може да завидва. Нашите клиентки, засега все още несъществуваща група, ще бъдат част от население, при което повече от половината жени работят, а останалите са домакини или студентки. Не можем да търсим клиентки сред богатите безделнички, защото просто не са достатъчно много. Харесвам идеята ти да представим Дейзи като аристократка — нали именно това „Супракорп“ купува от нея — но в друг, по-ненатрапващ се план. Продължавам да си я представям в Англия по някакви причини, но и аз самият не съм съвсем наясно защо.

— Защото все още има съвсем лек, почти незабележим английски акцент, тя е отрасла в Англия до петнайсетгодишната си

възраст — го информира Люк.

— Откъде знаеш такива подробности за нея? — попита Патрик и в гласа му, изненадващо дори за самия него, прозвучаха нотки на подозрителност.

— Аз съм... ъ-ъ... сгоден за нейната съквартирантка — отговори стеснително Люк. За вечно оригиналния, нетрадиционния Люк Хамърстейн да си сгоден бе най-непривичното нещо на света.

— Съквартирантката от Грос Поинт?

Люк кимна.

— Кики Каванъф — „Юнайтид мотърс“? Поздравления, Хамърстейн, това е чудесно!

Всички в стаята погледнаха към Люк с явно уважение. Каванъф, Детройт, „Юнайтид мотърс“ — добре, добре! Браво на Люк! Знаеха, че е умен, но чак пък толкова умен!

Люк, ядосан, побърза да се върне към темата.

— Казахте Англия, господин Шанън?

— Да, и замъци — виждам я със замъци в дъното на кадъра, винаги замъци, галопираща на кон към входа на замък — няма друга манекенка на този свят, която да може да язди като това момиче — или може би, да разхожда кучета в една градина и зад гърба ѝ — замък...

— *Corgis* — това е кучето, което кралицата на Англия винаги държи при себе си, те са кралски любимци — каза обнадеждена Кендис Блум.

— Една ловджийска хрътка мелез, може би две — продължи Шанън със замечтан глас, който обърка всички присъстващи.

— Или да яде ягоди със сметана на една поляна, а в далечината — замък — допълни Оскар Патисън.

— Добре, добре, това е интересно — съгласи се Шанън — да, разбира се... природа, замъци, Англия... може би едно момче до нея — естествено, *винаги* един младеж до нея... и никакви манекени, а истински млади лордове, но подходът трябва да е ненатрапващ се, естествен — щом имаме замък... тя просто ще внуши останалото — романтиката и великолепието. Всяка жена би искала да живее в замък, може би не винаги, но поне веднъж в живота си — каза Шанън най-после доволен. — А след като тя е американка, жените могат да се идентифицират с нея. Искам докато приключи подготовката на рекламната кампания, цялата страна да *знае*, че тя е едно американско

момиче, което работи, за да си изкарва хляба, и по съвпадение също е принцеса. Кендис — обърна се той към отговарящата за връзките с масмедииите — искам лично да се заемеш и да гарантираш това. Длъжна си да организираш най-мощната операция за представянето на Дейзи на средствата за информация — фантастичен прием с представители на пресата малко преди да пуснем на пазара парфюма. Искан наистина да използваш докрай всичките си контакти за интервюта и снимки. Естествено е пресата да прояви интерес, като се има предвид кои са родителите ѝ и че самата тя е доста загадъчно момиче, но именно защото е естествено, не искам да ги чакаш те да дойдат при теб — бъди така настъпателна, като че ли имаш работа с напълно непозната за публиката жена. Сигурно е, че ще намерим място в „Уимин Уеър“ и „Вог“, и „Базаар“, в техните специални рубрики, но искам също и масовите списания като „Гуд Хаус“, „Джърнъл“ и „Козмо“ — ти си наясно как да завъртиш нещата. Но повече от всичко искам „Пийпъл“. Искан снимка на корицата на „Пийпъл“ в навечерието на Деня на благодарността, по-точно разчитам на това.

Кендис Блум едва доловимо кимна. Знаеше, че е добра в професията си. Можеше да осигури почти всичко, което си наумеше, с изключение на кориците на „Таим“, „Нюзуик“ и „Пийпъл“. Ако Дейзи беше изгряваща рок певица или звездата на седмичните заседания на сенатските комисии, или поне нов папа, *може би* щеше да получи корицата на „Пийпъл“. Но защо по дяволите ѝ бяха всичките контакти, ако не можеше да ги използва в съдбоносен момент като този? Заслужаваше си да направи опит, щом искаше да запази работата си, а тя наистина държеше на нея. „Паблик рилейшънс“ беше абсолютна гадост като професия, но тя я харесваше и дори психоаналитикът ѝ не можеше да обясни защо.

Люк си помисли, че за първи път създаваше рекламна кампания, в която от началото до края този, който поръчваше рекламата, говореше повече от всички, но това изглежда имаше и своята добра страна. Беше чувал, че говорят за Шанън като за човек от най-висшите кръгове на управлението на промишления капитал, който обичал винаги да е „под ръка“, но едва сега разбра какво означава това. Все пак Шанън не знаеше всичко. Люк държеше още няколко скрити коза в ръкава си.

— Господин Шанън, най-големият проблем тук за „Елстри“, а и за цялата американска парфюмерийна промишленост, е, че тук жените третират общо взето парфюма си като предмет на изкуството. Те купуват или получават подарък едно шишенце парфюм и го използват само в специални случаи или много често го поставят неотворен на тоалетните си масички, докато европейките всеки ден се къпят в парфюмите си и после купуват още. Американките наистина използват козметика, но по отношение на парфюма те действат така, сякаш е шампанско, а не обикновено бяло вино „Гало“. Все още не сме говорили за рекламния рефрен, който ще възприеме кампанията на „Принцеса Дейзи“. Опитваме се да продаваме две неща — цяла козметична серия и цяла серия от парфюми и одеколони. Бих искал да свържа двете неща и всеки телевизионен клип, всеки печатен афиш да носи рекламната фраза, приложима както за козметиката, така и за парфюма. Ще има преимущество да бъде една и съща, непроменяща се през цялата кампания и Дейзи ще може да я произнася убедително, без да е нужно да е актриса.

Люк се изправи. Само един некадърник може да представи рекламния рефрен седнал на стола си. Изчака точно толкова, колкото беше нужно за ефекта, и произнесе:

— Употребявам всеки ден — „Принцеса Дейзи“ на „Елстри“!

— *Свършено!* — каза Шанън. В момента, в който думата се отрони от устата му, в стаята се разнесоха шумни поздравления, така както щеше да тегне мълчание, ако Шанън не беше я харесал.

— Просто, но красноречиво!

— Лесно за запомняне!

— Страхотно отъждествяване с продукта!

— Внушаващо послание! И „Уестърн Юниън“ не би могъл да измисли по-добро!

Люк се усмихваше скромно. Той се чувстваше скромнен. Може би не беше изкуство, но дявол да го вземе, беше средство за осигуряване на прехраната.

Рам вървеше бързо по улица „Олд Боунд“ към клуба си, който се намирал на улица „Сейнт Джеймс“. Отиваше на обяда най-малко пет минути по-рано, но не изпитваше никакво желание да се мотае по

улиците в ужасното дъждовно лондонско време, в края на февруари 1977 година. Побърза да влезе в топлото помещение на клуба и като свиваше чадъра си, поздрави един познат, който точно си тръгваше. Мъжът не отговори на поздрава му, дори изглеждаше като че ли не го вижда. Но нали бяха прекарвали заедно няколко вечери миналата есен, помисли си Рам. Не беше ли той един от групата, която се въртеше около Сара Фейн? Или може би само приличаше на онзи човек? Във всеки случай той беше никой. Рам сви безразлично рамене и влезе в един от салоните, където щеше да изчака Джо Полкингторн от „Файнаншъл Таймс“.

През последните години Рам превърна в навик обедите с този журналист, горе-долу веднъж на всеки три месеца. Въпреки че прочутият вестник, в който Полкингторн работеше, имаше свои кореспонденти в много страни, често го изпращаха в чужбина, за да напише специални репортажи. Имаше особено изострен нюх, за да подуши сферите на перспективно финансово развитие, които само чакаха някой да се възползва от тях, и неговите съвети понякога се оказваха доста полезни за Рам и неговия инвестиционен тръст. От своя страна Полкингторн считаше Рам за един от двамата или трима най-блестящи и добре информирани мъже в Сити, човек, чието финансово могъщество щеше да нараства с всяка изминала година, и изпитваше удоволствие да споделя с него мнения и информация — нещо, което и двамата с право считаха за много по-ценно от всякакви материални подаръци.

Преди да успее да поръча някакво питие на един от минаващите сервитьори, Рам видя лорд Хари. Фейн и няколко други познати мъже, които излизаха от салона, за да отидат в залата за обяд. Рам не беше виждал Хари Фейн, откакто престана да проявява интерес към дъщеря му. Това беше преди близо два месеца, но той бе психически подготвен за момента, когато неминуемо трябваше да възстановят финансовите си отношения. Когато Фейн се приближи, Рам кимна с глава благовъзпитано и хладно, но все пак по начин, който да подсказва без нужда от повече обяснения, че не можеше да позволи прибързаното и повърхностно поведение на дъщерята да промени приятелското му отношение към баща ѝ. Ненужно и глупаво бе да е злопамятен.

Хари Фейн замръзна на мястото си, когато видя Рам. Гледаше го с невярващ поглед и после гневна червенина изби по шията и лицето

му. Мъжете, които вървяха с него, се поколебаха. Лорд Хари Фейн тръгна отново, като гледаше навъсено пред себе си, ръцете му бяха напъхани в джобовете и той мина покрай Рам, сякаш беше невидим. Приятелите му го последваха и никой от тях не поздрави Рам, въпреки че се познаваха от много години.

Рам седна в дълбокия фотьойл и чу собствения си глас, който поръчваше спокойно уиски с вода на сервитъора. Това беше невъзможно, си каза сам, въпреки че тялото му, което си даваше сметка какво се беше случило, се чувстваше като че ли му бе нанесен убийствен удар в стомаха. Но сега не се намирахме в осемнайсети век, скъсването му със Сара Фейн беше нещо, което се случва постоянно между млади хора — мъже и жени, които доста бързо се групираха и прегрупирваха по двойки. Докато си казваше това, Рам разбра, че има нещо друго, което обяснява причината пет души, в продължение на няколко минути, да не отговорят на поздрава му, по-точно буквално да му обърнат гръб. Какво бе станало, за да се унищожи респектът, с който винаги се беше чувствал безкрайно горд? През целия си живот бе градил защитни стени срещу всевъзможните атаки, застрашаващи този респект, който за него бе хиляди пъти по-важен от приятелството и обичта.

В момента, в който си зададе въпроса, Рам си даде сметка, че повече от месец той не бе получавал никакви покани за вечери или за гостуване в края на седмицата. След завръщането му в Лондон от онова проклето пътуване до Насау, когато се бе опитал да се сдобри с Дейзи, имаше твърде много работа, за да се тревожи за светския си живот. Във всеки случай той нямаше желание да се среща с никой в Лондон, затова почти не обърна внимание на факта, че кореспонденцията му се състоеше главно от сметки, а телефонът му звънеше само по работа.

Миналата година по това време той вечеряше навън шест пъти в седмицата и бе принуден да отклонява два пъти повече покани. Като отпиваше по малко от чашата си, Рам започна да съзнава, че е изхвърлен от обществото, към което принадлежеше. И в мига, когато се питаше каква бе причината за това, разбра с ужас, че никога нямаше да я узнае.

Сара Фейн не можеше да разкаже какво точно се бе случило между тях, без да унищожи собствената си репутация. Следователно

беше измислила някаква лъжа, достатъчно правдоподобна, за да ѝ повярват всички — противна, унизителна, гнусна лъжа, която никога нямаше да чуе, но щеше да го преследва винаги в единствения свят, който имаше значение за него.

Рам познаваше правилата и знаеше, че с него е свършено. Все още можеше да продължава да работи ефикасно — лъжата на Сара Фейн не можеше да подкопае позициите на неговия капитал, вложен по всички краища на света. Думите ѝ не можеха да достигнат до ушите на търговците с предмети на изкуството или до хората, от които купуваше редки книги, или шиеха скъпите му костюми, или му продаваха коне, или обработваха земите му. Но рано или късно щяха да достигнат до всеки, който значеше нещо в неговия свят — свят, където доскоро беше считан за една от най-блестящите партии за женитба.

Английското общество има особен начин на отношение към хората, изхвърлени от него — мълчалив, смъртоносен, безпогрешен метод, който Рам беше виждал в действие. Нямаше апелативен съд, защото просто нямаше към кого да отправиш жалбата си, на кого да зададеш въпросите си, никой не би признал, че знае нещо. Ако беше имал приятели... Рам си даде сметка, че измежду стотиците мъже и жени, чиито приеми беше посещавал през последната година, не съществува нито един човек, достатъчно близък, за да се обърне към него в настоящия момент. Може би някой адвокат? Какво можеше да му каже? Възможно ли беше да си представи, че се оплаква пред него от няколко души, които познаваше и които не бяха благоволили да го поздравят? Можеше ли да търси нанесени щети, защото не го бяха поканили на вечеря? Това беше нищо и... всичко. И никога не можеше да извади наяве позора на Сара, който би опровергал нейната лъжа.

Каквото и да беше казало на хората това момиче, некоронованата кралица на годината, в която се беше появила в обществото, това момиче, в чиито вени течеше синя кръв на английски аристократи от много векове — каквото и да беше казала, то щеше да достигне до членовете на едно ограничено съсловие. Рам беше свободен да започне нов живот в средите на интелектуалците, художниците, бизнесмените, които нямаха връзки с висшето общество, на чужденците, които живееха в Лондон, на артистите и хората, които се занимаваха с политика. Щеше да бъде забранен достъпът му до някои провинциални имения и определени приеми, нямаше да участва в лов със специално

подбрани хора или да язди в компанията на други. Щеше да загуби — беше загубил — обществото на онези хора, чието уважение единствено ценеше.

— А, ето те и тебе, Валенски! — Джо Полкингторн протегна ръка и Рам я стисна, като се повдигна от стола. — Няма ли да довършиш питието си? Добре, винаги можем да компенсираме с вино, нали така?

Рам почувства *благодарност* към сърдечното, свободно поведение на журналиста и за първи път осъзна мащабите на своето унищожение. Когато оберкелнерът го поведе към масата, на която обикновено сядаше, и го информира почитателно за различните специалитети на деня, когато келнерът, който сервираше вината, изчакваше вежливо да направи избора си, когато се огледа и с облекчение видя, че на съседната маса седят непознати — голямата, зейнала рана в стомаха му стана още по-широка. Услужливото внимание на всеки сервитьор, предпазливото виране във всяко ново лице, тръшваха зад гърба му една след друга вратите по пътя, който го отвеждаше към затвора — затвор, където щеше да прекара остатъка от дните си.

Слушаше напрегнато разказа на Полкингторн за Южна Африка и невъзможността да се разчита на миньорите в златните рудници, самият той се впусна в пространен, жив разказ за последните сделки в „Лайън Мениджмънт“, хранеше се лакомо и пи повече, отколкото имаше навик, опитвайки се да възпре изтичането, което усещаше в центъра на тялото си, но то беше постоянно и неумолимо.

— Слушай, дявол да го вземе, какъв е смисълът да спорим сами със себе си? Да се обадим на Шанън и да се уверим, че когато говореше за замъци, в действителност нямаше предвид само средновековни замъци, а най-вероятно и разни дворци или големи къщи — каза Кирбо Хенри.

— Не бих го правил, ако бях на твое място — предупреди го Люк.

— По дяволите, Люк, един истински замък, по дефиниция, трябва да има бойни кули и още не знам си какво, за да го защитават шибаните му войни... Повечето такива замъци са в развалини. За бога,

та тях са престанали да ги строят от времето на феодализма, освен ако не искаш някоя от онези имитации от викторианската епоха... Ако питаш мен, те изглеждат като студийни декори за исторически филми. Вземи например замъка Кълзин в Айршир — та там има дори засадени палми на преден план! Моля те, погледни тези снимки — замъкът Хедингъм в Есекс и Рочестър в Кент — те просто не изглеждат обитавани! — каза Кирбо и подаде на Люк няколко снимки, на които се виждаха развалините на огромните, квадратни кули от дванайсети век, застрашителните нормандски бойници.

Докато Люк разглеждаше снимките, Кирбо извади други, от Стоурхед, на които се виждаше огромен, разнехващо красив дворец, строен в монументален ренесансов стил от 1927 до 1940 година.

— Сигурен съм, че точно това е имал предвид. В него Стенли Кюбрик е снимал „Бари Линдън“, той е направо впечатляващ! Не можем ли поне да проверим как стоят нещата?

— Шанън каза замък и това значи замък. Не ми показвай нищо, което няма кула, бойници, ров, подвижен мост, назъбени стени, крепостни валове или място, откъдето можеш да излееш врящ катран върху неприятелите. Ясно ли е, Кирбо? Престани да хленчиш и тръгвай отново да търсиш. В Англия трябва да има замъци, където все още живеят хора или поне изглеждат така, защото *това е концепцията*. — Люк освободи вкисналия се художествен директор, който според него се беше вкиснал именно защото не беше измислил само той идеята за замъците.

— Абсолютна пихтия, боза! — изрече войнствено Дейзи и се обърна към Тезей. Той я погледна въпросително. Тя винаги разговаряше с него, но това, което каза този път, не влизаше в сферата на разбираемото. — Как минава време — продължи Дейзи — това постоянно „бързай — почакай“... ще ме побърка — Дейзи продължаваше да се оплаква на Тезей, като обикаляше из апартамента и се мъчеше безуспешно да открие нещо, което може да подреди, или, по щастливо стечение на обстоятелствата, да има нужда от изкърпване, поправяне или ремонтиране. Месеците след подписването на договора с „Елстри“ течаха неочаквано бавно. След като взе решението, тя си бе

представяла, че ще бъде въввлечена веднага във водовъртежа на работата, но вместо това откри, че е пленница на „Супракорп“.

Въпреки че не се нуждаеха от нейното присъствие целодневно до месец юли, когато щяха да снимат рекламните клипове, не ѝ разрешаваха да напусне Ню Йорк, защото от време навреме беше необходима за срещи с представители на масмедииите.

— Съжалявам — беше ѝ казала твърдо Кендис Блум, — но наистина *не можеш* да заминеш за Англия, дори за няколко дни. Лио Лърман ще ми позвъни за един обяд и не съм сигурна кой ден точно ще бъде свободен. Труди Оует от „Джърнъл“ иска да те види за евентуално модно приложение на списанието и чакам да ми се обади всяка минута... Съжалявам, Дейзи, но искам да си там, където мога да се докопам до теб за пет минути.

През дългите и скучни дни на пролетта и ранното лято, от време навреме еднообразието се нарушаваше единствено от консултациите и пробите при Бил Блас, който трябваше да подготви гардероба на принцеса Дейзи за публичните ѝ прояви и за рекламната на живо в универсалните магазини. Имаше също и случайни интервюта, но повечето не бяха все още отпечатани, както и фотографски сеанси за рекламните плакати на „Елстри“.

Печална и умислена, Дейзи се сви на един от фотьойлите в дневната, като си мислеше колко хубаво би било, ако Кики беше тук. Въпреки че официално тя все още споделяше апартамента с Дейзи, в действителност прекарваше по-голямата част от времето в Грос Поинт и изпълняваше сложни ритуали, свързани със сватбата ѝ. Когато дойдеше в Ню Йорк, живееше при Люк и само прелиташе през апартамента като побъркана пчела. Дейзи се чувстваше изоставена като куче, неочаквано заключено само в една кола, без никакво обяснение. Наистина не беше осъзнавала напълно нуждата от живото, безгрижно, нахално и всяващо повсеместна бъркотия присъствие на Кики, докато приятелката ѝ не изчезна, въввлечена в предбрачна суетня.

Кики и нейните кърпи с монограми, помисли си тъжно Дейзи и разбра, че кърпите бяха най-дребното нещо в новия ѝ, различен живот, който щеше да започне след брака на Кики.

— Страдам от психическа потиснатост от раздялата — съобщи тя на Тезей. Искаше да го каже на шега, но усети, че гърлото ѝ се свива. — Глупачка, загубена глупачка такава — не, Тезей, не ти, аз съм

глупачка — увери тя кучето си, разбирайки, че зад чувството ѝ за загуба, което предизвикваше мисълта за предстоящата сватба на Кики, стояха други загуби, отколешни, за които не беше в състояние да мисли, без да се разплаче. Изправи се рязко и започна да се облича. Когато изпаднаше в такова настроение, единственото разрешение беше да тръгне по улиците с Тезей, като заобикаляше месарниците и други изкушения, но на всяка цена да се измъкне от празния апартамент.

Докато се обличаше, за да излезе, Дейзи трябваше да признае пред себе си, че въпреки голямото си нетърпение да се залови най-сетне за работа, истинска, изтощителна работа, която щеше да излекува скуката и безпокойството ѝ, тя чакаше с ужас този бъдещ момент. *Ще стана една голяма мишена*, помисли си объркано, без да е сигурна какво точно означава това. Онова, което знаеше със сигурност, бе, че през целия си зрял живот се бе стремяла да върви незабележима с призрачната надежда, че това ще я предпази от нови загуби. Сега, когато лицето и името ѝ щяха да бъдат тиражирани стотици хиляди пъти по възможно най-общодостъпния начин, тя изпита едва ли не суеверен страх от бъдещето. *Глупачка*, помисли си отново тя, но този път не го произнесе на висок глас, щадейки чувствата на кучето.

Докато Дейзи скиташе с Тезей из Сохо, като се мъчеше да ангажира вниманието си, Люк намери малко време, за да позвъни на Норт.

— Всичко ли е опаковано и готово за път? — попита сърдечно той.

— Върви на майната си, Люк.

— Благодаря ти, Норт, но не ми отговори на въпроса.

— Реших, че не мога да участвам в тази абсурдна продукция по никакъв начин. Намери си някой друг да ти снима рекламите.

— Няма начин. Арни направи оферта за кампанията, ние приехме офертата му и сега разчитаме на теб.

— Не е същата работа — условията са изцяло променени.

— Каквато и сума да се опита да изкрънка от агенцията Арни, защото снимките ще бъдат в Англия, няма да има проблеми, аз лично гарантирам за това. Но ние искаме рекламен филм на Фредерик Гордън Норт, моето момче, искаме твоя замах, твоя сценичен усет, твоето

възприятие за обем и контраст, нюансите на твоето неповторимо осветление, твоето вдъхновение и дързост, твоя неподражаем вкус и техническо съвършенство или, казано направо, искаме да престанеш да се правиш на гламав, защото Шанън ти измъкна Дейзи под носа.

— Това *изобщо* не ме засяга! — извика Норт.

— Чудесно! Камък ми падна от сърцето! Признавам си, бях започнал да мисля, че не си в състояние да се справиш с тези рекламни клипове, защото не можеш да действаш без Дейзи. Щом случаят не е такъв, както току-що ме увери, ти имаш ангажимент към нас и като едни от твоите най-стари и верни приятели, по съвпадение и най-значителни клиенти, действително очакваме от теб да го изпълниш с чест. Ей, наистина съм щастлив да чуя, че не изпитваш лоши чувства.

— Гадна невестулка!

— Нерви, нерви — Норт беше все още добрия, стар приятел, помисли си Люк, и аз имам нужда от него, по-точно Дейзи се нуждае от неговото режисьорско майсторство. Разбира се, той нямаше законна власт над Норт, но понякога едно леко извиване на ръката идваше на място, особено когато знаеш как да използваш човешките слабости срещу самия човек, а слабостта на Норт беше неговата гордост. По-точно гордостта беше една от неговите слабости.

— Очакваме да получим разрешение от „Нешънъл Тръст“, те притежават замъците, където ще снимаме — уведоми го Люк. — Надявам се, че новата ти продуцентка е уредила всичко около дрехите на Дейзи, които ще вземем в Англия, и е решила кой от екипа ще пътува с теб и кого ще ангажираш на място, и всички онези дребни, маловажни, глупави подробности, с които Дейзи обикновено се справяше толкова експедитивно.

— Ти наистина си първокласен грездей!

— Колко пъти съм ти казвал, че не се влияя от комплименти? О, между другото, Норт, съгласен ли си да ми станеш главен свидетел на сватбата? Сватбата ще бъде след снимките, така че не би могъл да използваш това като оправдание. Мисля, освен това, че ще ти достави истинско удоволствие атмосферата в Грос Поинт. Всичко е предвидено като едно доста поносимо, скромно бракосъчетание — непретенциозно, малко дръзко донякъде, но не съвсем ексцентрично и... многообещаващо.

— Не мисля, че съм най-подходящият човек за тази работа.

— Напълно съм съгласен с теб... но какво да правиш, приятелството си изисква и жертви. Защо трябва да ги избегнеш именно ти? Аз вече два пъти се жертвах за теб.

— Върви се изкензай в шапката си, Люк.

— Да смятам ли, че си съгласен? Знаех си, че ще приемеш.

Сега, в края на юни, Дейзи очакваше с нетърпение следващия месец, когато всички щяха да заминат за Англия, където бяха запланувани десетдневни снимки. Междувременно, като страничен наблюдател, тя гледаше със скрито безпокойство как Мери-Лу Дюк, новата продуцентка на Норт, се справяше с работата около организацията на предстоящите снимки. Дейзи ѝ бе предложила, като акт на внимание, да ѝ покаже всички тънкости в студиото, но предложението ѝ бе отклонено с хладен тон от жената, която Норт бе успял да измъкне от бюрото на най-силния му конкурент, като ѝ плащаше един път и половина по-голяма заплата, отколкото даваше на Дейзи.

Мери-Лу беше навършила трийсетте, представителна, почти внушителна и спокойна. Спокойствие — постоянно, непоклатимо, невъзмутимо — това бе тайното ѝ оръжие. Тя беше искряща като олово, забавна като празна бирена бъчва, а чувството ѝ за хумор не по-голямо от това на обикновена тръбна закачалка. Но на нея можеше да се разчита. Докато хората на Люк довършваха своята подготовка за Англия, Мери-Лу направи една обиколка с Дейзи по Седмо авеню, за да подберат дрехите за предстоящите снимки. Тя беше тази, която спираше такситата, държеше вратата на асансьора отворена и я водеше към салоните за демонстрация, винаги плътно до нея. Дейзи, която беше свикнала самата тя да се суети, а не да се суетят около нея, се чувстваше като полицай, занимавал се цял живот с регулиране на пътното движение, принуден сега да наблюдава от тротоара задръстването, предизвикано от десет коли, без да може да вдигне ръката си. Но тя не се поддаде на желанието си да се намеси във вземането на решенията. Знаеше прекрасно, че въпреки подробните обяснения, които Мери-Лу даваше на дизайнерите за това какво точно търсят, повечето, ако не и всичките дрехи, които щяха да занесат в студиото за окончателно одобрение от Норт, щяха да бъдат отхвърлени.

Запази мълчание, когато Норт ги върна обратно за различни дрехи три пъти поред. След третия път, когато трябваше отново да преминат през този парад на дрехи, Дейзи почувства, че е длъжна да каже нещо. Оставаха само още седем дни до снимките. Отведе настрана новата продуцентка.

— Мери-Лу, мога ли да ти кажа нещо?

— Щом смяташ, че е важно — каза неохотно тя.

— Причината, поради която Норт не харесва саката и ризите за езда, е, че те не трябва да бъдат типичните костюми за тази цел. От кръста надолу трябва да съм облечена в бричове и ботуши за езда, но нагоре от кръста трябва да нося нещо впечатляващо и необикновено.

— Но това няма да бъде *точно* — каза строго Мери-Лу.

— Няма, съгласна съм, но ще свърши работа за онова, което искат да постигнат.

— Но хората не яздят облечени така...

— Онези, които ще забележат това, са съвсем незначителен брой хора. Важен е общият ефект, не мислиш ли така?

— Щом не възразяваш да нарушим правилата... — повдигна рамене Мери-Лу.

— А за пикника на поляната — лошото е, че никой не прави подходящи за това дрехи тази година... Но аз знам едно място, много специален магазин, където никога не можех да си позволя да пазарувам, и там непременно ще намерим, каквото търсим — каза разпалено Дейзи.

— Дейзи, може би е по-добре да тръгнеш сама да си търсиш дрехите — реши Мери-Лу. Наистина, предоставянето на инициативата на друг човек не съответстваше на принципите, ѝ, но сега имаше още толкова много важни неща да свърши.

Мери-Лу не се безпокоеше, че хората настояваха да допринесат със свои идеи за общата работа, стига те да не влизаха в противоречие с плановете ѝ за оборудване, придвижване и настаняване на цялата снимачна група. Идеите бяха като балоните, с които децата играеха — остави ги да се забавляват и да смятат, че са „съзидателни“, а науката за придвижването, снабдяването и настаняването на войската беше нещо сериозно. Мисълта ѝ почти изцяло бе заета с техническите подробности по прехвърлянето на Норт и компания в Англия, с ангажирането на английски снимачни работници, придвижването на

цялата група до мястото на снимките, настаняването им, прехранването им и гарантирането, че всичко до последната бурмичка от необходимата снимачна техника ще бъде на тяхно разположение. Единственото нещо, което засега я безпокоеше, беше, че първа класа на „Бритиш Аеървейс“ бе напълно заета за полета, с който щяха да пътуват за Англия. Мери-Лу гореше от желание да се заеме със зъби и нокти с решаването на този проблем.

Почувствала се освободена, Дейзи се втурна да търси подходящи костюми за снимките, без да забравя, че има уговорена среща следобед с гримьорите на „Елстри“. Не можеха да рискуват да ангажират английски гримьори без предварителна проверка. Един висш експерт по рекламен грим щеше да бъде част от трупата, която ще пътува в Англия, както и един от най-скъпо платените фризьори в рекламния бранш. Всеки един от тях щеше да получава по хиляда и петстотин долара на ден плюс всички разходи по престоя им в Англия. Наричаха това „заплащане за особено тежки условия“ в Англия. Както и да е, те нямаше да поискат по-високо заплащане, ако им се наложеше да отидат в Сахара. Щом веднъж се окажеха извън Манхатън, „условията ставаха тежки“ и никой продуцент не можеше да не се съобразява с това.

Специалистката по рекламен грим в продължение на години беше направила собствена колекция на десетки висококачествени гримове, специално подбрани и комбинирани и не беше особено щастлива, че трябва да използва единствено гримове на „Елстри“, но законите на „истинността в рекламата“ бяха неумолими и тя беше длъжна да се съобразява с тях, след като Дейзи казваше: „Употребявам «Елстри» всеки ден“.

— За щастие, нямаш нужда от много грим — каза тя, като разглеждаше Дейзи, — защото не съм свикнала да използвам тези боклуци.

Мениджърката по производството на козметичната серия на „Елстри“ я погледна гневно.

— Това са отлични продукти — каза с възмущение Патси Джейкъбсон.

— Да, но това не е театрален грим — двете жени се гледаха кръвнишки.

Дейзи, която седеше пред огледалото, неподвижна като кукла манекен, бе обхваната от силното желание да се намеси в разговора. С усилие на волята си наложи да замълчи. Трябва да си изградиш нов *манталитет*, си каза тя. Бъди звезда! Не се намесвай в тяхната работа. Ако те имат проблеми, те не би трябвало да ме вълнуват вече, на този етап от играта. Сигурно ще предизвикам шок в двете жени, ако се превърна отново в „Дейзи, която оправя всичко“. Сигурно ще си решат проблемите по-бързо и по-добре без моята намеса и ако все пак се получи нещо, което не харесвам, просто ще им кажа да започнат отначало — дотогава, докато одобря резултата. Ако се осмеля да го направя? Дали ще се осмеля? Разбира се, че трябва. В края на краищата, аз съм звездата.

Дейзи седеше спокойно на стола, като си мислеше за чека от триста трийсет и три хиляди, триста трийсет и три долара и трийсет и три цента, който бе получила от „Супракорп“ миналия януари, когато подписа договора.

Беше писала на Анабел, веднага щом постигна споразумението с Патрик Шанън в „Льо Сирк“; съобщаваше ѝ новината за своето забогатяване, казваше ѝ, че знае за болестта на Анабел, настояваше да не продава „Ла Марс“ каквото и да станеше, уверяваше я, че сега е в състояние да поеме всички разходи за лечението на Анабел, както и разноските за Даниел, и че Анабел въобще не трябва да мисли сега за пари, а да съсредоточи цялото си внимание върху лечението. Не спомена изобщо за Рам. Когато Дейзи пишеше писмото, беше сигурна, че не дава прибързани обещания, въпреки че все още не беше подписала договора. Какъвто и човек да беше Патрик Шанън, той никога нямаше да измени на веднъж дадената дума. Знаеше го със сигурност, както и това, че Колумб не беше направил околосветско пътешествие.

В изминалите месеци още няколко пъти бяха вечеряли с Шанън. Малко странни официални вечери, помисли си Дейзи, на които бяха канени различни членове на йерархията на „Супракорп“, като че ли единствено, за да им бъде представена или те да ѝ бъдат представени. През последните месеци Шанън пътуваше непрекъснато във връзка с дейността на „Супракорп“ и не беше споменавал отново за своята идея да устроят среща между Люси и Тезей. Дейзи се чудеше дали поведението на принцеса не бе се оказало твърде убедително.

Най-сетне дойде месец юли и снимачният период официално бе започнал, въпреки че самите снимки щяха да се забавят още някой и друг ден.

Дейзи беше самичка в своя апартамент в „Кларидж“. По някакъв начин, който Дейзи предпочиташе да не обсъжда, Мери-Лу беше успяла да осигури за всички места в първа класа за полета, който желаеха. Сега тя и Норт разговаряха с актьорите, които щяха да участват в снимките на рекламните клипове заедно с Дейзи. Желанието на Шанън да бъде снимана в обществото на истински лордове бе отхвърлено категорично от Норт, който не искаше да се съгласи да снима повече от един неопитен непрофесионалист в рекламните филми.

Дейзи се размотаваше из апартамента, си, толкова просторен, че гардеробите му можеха да минат за малки спални, и мислеше за хилядите неща, които можеше да свърши сега в Лондон, като започнеш от ездата в Хайд Парк, та до откриването на някоя благотворителна разпродажба на дрехи. Имаше на разположение само няколко часа преди да се срещнат с английския технически екип и да отпътуват, цял конвой от коли и камиони пълни със снимачна техника, за Съсекс, където щяха да започнат първите снимки на открито. Времето не беше достатъчно, за да посети Даниел и да бъде сигурна, че няма да закъснее за потеглянето на групата, терзаеше се тя. Но когато снимките приключеха, няколко дни щяха да ѝ принадлежат изцяло. Тогава да, тогава щеше да види Дани и да посети Анабел.

Докато чакаше да мине времето, осъзна, че се чувства съвсем чужда на града, в който се намираше домът ѝ толкова много години. Кой ли живееше сега в бледожълтата къща на „Уилтън Роу 44“, където тя отрасна? Кой ли беше купил къщата на Анабел на „Итън Скуеър“? Може би единствените места, към които сега би изпитала чувството, че е принадлежала, бяха конюшните в Гросвенър Кресънт и училището на лейди Алден, но нещо я възпря да ги посети. Като не можеше да си намери място, Дейзи реши да слезе във фойето и да купи няколко списания, които да седне да почете в дневния салон на апартамента, достатъчно голям, за да се даде в него коктейл за шейсет души.

— Списания ли, госпожо? — попита любезно главният пиколо.
— О, съжалявам, но не *държим* списания в хотела, госпожо. Но ако ми кажете какво точно искате, веднага ще изпратя момчето да ги купи.

— О, няма значение, не се притеснявайте.

Дейзи се качи в стаята си, разсърдена на себе си и разсърдена на хотела, в такова противоречие с принципите на търговията, че дори нямаше щанд за списания. Тя осъзна защо не бе излязла никъде, защото не се осмеляваше да напусне закрилящата, луксозна обстановка на този монолитен хотел през трите часа, с които разполагаше до тръгването. Страхуваше се да не срещне Рам.

Замъкът Херсмонсо в Съсекс беше избран за снимките на първия от трите рекламни клипа, по трийсет секунди всеки. Огромната постройка от бледорозови тухли бе оградена от ров, толкова широк, че преминаването му можеше да стане единствено по подвижния мост, който се закрепваше върху две редици от извити подпорни греди, забити в дълбоките води на рова. Човекът, който го бе построил, Роджър Файънс, кралски ковчезник в двора на Хенри VI в средата на петнайсети век, трябва да е имал сериозна причина да мисли, че един ден ще се нуждае от защита, защото беше наредил да се изгради здрава и много красива крепост, със солидна входна порта, пазена от двете страни от мощни осмоъгълни, назъбени кули, с двойни платформи за защитниците на крепостта. След като най-сетне беше открил снимките му, Кирбо се беше спрял на този замък за рекламния клип, в който Дейзи щеше да язди към входа му, защото изведнъж видя във въображението си, че галопирането по мост е визуално по-интересно, отколкото по обикновен път. Норт беше решил да снима първо в Съсекс, тъй като в сцената участваха и коне и щеше да изисква от Дейзи по-малко изпълнителско майсторство от останалите рекламни филми.

Когато Норт видя за първи път снимките на замъка, изказа недоволство.

— Люк този мост е на десет метра над повърхността на водата. Дори да използвам специален снимачен кран, не мога да се издигна достатъчно високо. С нищо друго, освен с хеликоптер, не мога да

снимавам общия план и галопирането, а после, когато се приближава и слиза от коня, само ширината на моста ще бъде известен проблем.

— Старият Роджър очевидно не е искал да улеснява влизането на неканени гости — отвърна Люк, без ни най-малко да се трогне. Единственото нещо, за което никога не се беше притеснявал, бяха техническите проблеми на режисьорите на реклами. Просто не беше срещал досега някой добър режисьор, който да не е в състояние да кацне на върха на Хеопсовата пирамида в Гиза, катерейки се сам нагоре, ако се наложеше. Всички истории около тях бяха за технически невъзможни ситуации, с които се бяха справяли; списанието им „Милимитър“ беше пълно с потресаващи разкази за трудностите, преодолени от тях, но въпреки че беше факт смъртта на девет режисьори, загинали при инциденти по време на снимки от хеликоптер, това ни най-малко не намаляваше готовността им да преплуват река, която гъмжи от алигатори, за да хванат точния ракурс... или се оттегляха от бранша. Дори в момента, когато въобще не обърна внимание на дребните технически възражения на Норт, той вече мислеше, че старите тухли на замъка Херсмонсо ще изглеждат още по-красиви с жълт филтър на обектива на камерата, а няколко димни бомбички, възпламенени в заден план, буквално ще го направят да плува върху повърхността на рова, трик, който сигурно беше измислил дори преди Дейвид Ли.

Сега, когато стоеше точно пред голямата желязна решетка на крепостната врата, а Уинго снимаше с камерата отвътре, Норт наблюдаваше Дейзи, която летеше в галоп на огромен черен кон, с коси развени от вятъра, като велика кралица, следвана от белия кон и актьора, който изглеждаше като лорд много повече от всеки истински лорд и трябваше да признае пред себе си, че тя въобще не приличаше на аматьорка. Нямахше дори намек от аматьорство в начина, по който слизаше от коня и казваше единствената рекламна реплика. Беше облечена в сиво-бежови бричове, черни ботуши и широка, меко падаща блуза от бяла коприна, с дълги ръкави и разкопчана яка, каквато сигурно е носил един от тримата мускетари. Бързите смени на изражението на лицето на Норт, припламващи в синхрон с възбудата, която го обземаше, изразителните жестове на ръцете му, внушаващи като движенията на един хипнотизатор или магьосник, водеха Дейзи отново и отново по същите стъпки, пак и после отново, докато най-

сетне останеше доволен от постигнатото. Никога по-рано, дори във Венеция, Дейзи не беше усещала такава близост помежду им, както по време на снимките. Най-после разбра в какво се заключаваше особената му гениалност и нейното много специфично проявление, проумя накрая защо се беше оженил за две от най-красивите манекенки, с които беше работил, разбираше вече защо те бяха поискали развод.

Още преди да прегледа заснетия филмов материал в Лондон — само на три часа път с кола — Норт имаше усещането за нещо особено, изключително в този филм. За това му говореха тръпките, които лазеха по тила му и надолу по гърба всеки път, когато Дейзи летеше в галоп на коня и приближаваше към камерата; той изживяваше предварително оня лиричен момент, в който тя дръпваше юздата и, като се смееше, скачаше от гърба на животното. От години не бе усещал тези тръпки — това беше обещание за нещо неизразимо реалистично.

Тайнството, което винаги беше привличало Норт, дълбокото, неразгадаемо тайнство на човешкото лице и неговата способност да събужда емоции, било то единствено емоцията, която завежда зрителя до определен щанд в супермаркета — това тайнство беше заредено със сила от образа на Дейзи върху филмовата лента, разбра той докато гледаше суровия материал. Защо никога не беше помислял, че може да я снима? Чувстваше се докачен от нейното великолепие почти толкова, колкото от това, че беше лишен от него.

От Съсекс, като използва коли, самолети и влакове, цялата група бе поведена от Мери-Лу на север към Пийбълсшир, в Шотландия, където се намираше замъкът, наричан Трейскуеър Хаус. Напълно различен от неприветливия Херсмонсо, той е бил построен, като са започнали от проста каменна кула, издигната в средата на тринайсети век. По времето на Чарлз I, откогато датираше самият замък, беше изградена висока светлосива постройка, по протежение, на която имаше защитни железни врати, залостени от последните владетели на замъка до деня, в който един Стюарт отново щеше да се възкачи на трона на Англия. Дори за Фредерик Гордън Норт тези врати останаха залостени. Все пак точно пред замъка имаше красива поляна, сякаш покрита с килим от цветя, на която Дейзи и един актьор трябваше да си устроят пикник с ягоди и сметана.

Дейзи беше облечена в рокля, купена от магазина „Джийн Лондон Грамерси Парк“, и ушита от парчета оригинален плат от викторианската епоха. Четири хиляди долара беше струвало преправянето на тази рядка материя в рокля, която да не изглежда като костюм от оная епоха. Тя падаше почти прозрачно от полуголите ѝ рамене, имаше широки, дълги ръкави, като криле. Цветът слонова кост на нежната стара дантела на фона на кожата ѝ беше омайващ. Косата беше прибрана нагоре с копринени панделки, зелени като цвета на поляната, и пусната свободно отзад.

— Тук няма нужда от хеликоптер — обяви Норт, когато видя местността. — Роторите ще издухат тревата и цветята ниско към земята. Има само един начин да се постигне точен ракурс на тези снимки. Мери-Лу, искам един „Ховъркрафт“.

— Голям като онези, които пресичат Ламанша или по-малката модификация — произнесе безизразно тя.

— Възможно най-малкият, който можеш да намериш. След като може да се движи върху въздушна възглавница на метър от земята или над водата, според случая — слушаш ли ме, Уинго, малограмотен простак такъв — ще изглежда като че ли сме по-леки от въздуха. Искам цялата сцена да бъде снимана от ракурса на една *пеперуда*, не птичка, не пчела, а на лениво прелитаща, кацаща от цвят на цвят пеперуда.

— А как се държи във въздуха това чудо — попита подозрително Уинго.

— Дръж си очите отворени. Може би ще разбереш — отвърна му Норт.

Когато Мери-Лу замина, с въздържано изражение на доволен от себе си човек, да осигурява „Ховъркрафт“-а, Норт каза достатъчно високо, за да го чуят Дейзи и Уинго:

— По дяволите това дърво.

— Норт, не си прав, тя е способна и експедитивна — протестира Дейзи.

— Да. Но защо е нужно да обгръща с потайност всичко това?

— Не е честно. Тя просто си върши работата.

— Дейзи, направи ми една услуга, ако обичаш. Ще се опиташ ли да не тълкуваш моите предубеждения?

Когато Патрик Шанън сключваше сделка, обичаше да е наясно и с двете ѝ страни. Винаги знаеше какво той самият се стремеше да спечели, но мотивите на отсрещния партньор, причините, които го бяха довели до сключване на споразумение бяха още по-интригуващи. Шанън си даваше сметка, че няма никаква представа защо Дейзи Валенски, член на обществото на богатите, която работеше само за да прогонва своята скука и която настояваше, че се радва на своята анонимност, се беше съгласила на изпитанието да се превърне в гвоздеа на цяла една кампания, която целеше възраждането на името на фирмата, посредством нейната външност и личност. „Лични причини“ му беше отговорила, когато я запита за това. Какви лични причини? Защо поиска един милион долара за следващите три години? Просто всичко беше лишено от смисъл, ако беше това, за което се представяше, а той не можеше да повярва, че не е така.

От месеци тези въпроси ангажираха понякога съзнанието му по време на пребиваването му в Калифорния, където се занимаваше с поделенията на „Супракорп“ в развлекателния бизнес или при пътуванията зад граница, два пъти до Токио и веднъж до Франция. Тази празнота в логиката на неговите схващания за нещата го дразнеше като люспа от гроздово зърно, попаднала между зъбите. Подозираше, че е попаднал в своего рода капан, че ставаше нещо, над което не можеше да упражнява контрол, но не свършващото никога напрежение в управлението на корпорацията не му позволяваше да задълбае и разнищи този въпрос.

Не беше се доверил на втория в йерархията на управлението, за да обсъди с него това необичайно положение на нещата, нито пък беше от хората, които можеха да размишляват пред подбрана кохорта. В „Супракорп“ служителите или приемаха факта, че по всяко време Шанън има правото лично да прекрачи границите на техните владения, или напускаха. Но те не трябваше да се притесняват никога, че човекът, който ги ръководеше, щеше да използва любимия прием на съда да измъква принудително информация. Проблеми, напрежение, удари и контраудари в дейността на корпорацията доставяха истинска радост на Шанън и той не бързаше да я споделя с останалите. Но той мразеше да действа в неизяснена ситуация и като разгледа папката с материалите, подготвени от Кендис Блум за представянето на Дейзи на

масмедиите — вече доста солидна купчина от снимки и интервюта — Шанън взе решението да отлети за Англия и да види какво в края на краищата ставаше.

Докато наетият „Даймлер“ го откарваше от Хийтроу към Бат, където Норт групата се бяха настанали за снимането на последния рекламен клип в замъка Бъркли, Шанън разсъждаваше, че отдава изключително значение на въпроса за „Елстри“. Никога не беше посещавал снимките на нито една от десетките реклами, които се правеха всяка година за различни продукти на „Супракорп“. Той плащаше достатъчно добре на свои служители, за да правят точно това. Кога проблемите на „Елстри“ престанаха да бъдат създаващ единствено неприятности пункт в годишния баланс на корпорацията и се превърнаха в нещо почти лично? Да пукнеше, ако знаеше. Но твърде скоро щеше да разбере.

Нареди на шофьора да не спира в хотела в Бат, а да продължи към замъка.

— Къде тук наоколо снимат рекламен филм? — попита той мъжа, който му продаде входния билет пред сивата каменна крепостна кула, датираща от 1153 година.

— Не Ви разбрах, сър.

— Американци, с камери — каза Шанън.

— Те са навсякъде, сър.

— Не, имам предвид големите камери, прожекторите, за телевизията — обясни нетърпеливо той.

— О, за тях ли говорите? Да, те ще бъдат на Поляната за кегли, струва ми се.

— Можете ли да ми кажете къде се намира и аз...

— Право през замъка, сър. Милдред, ела тук и се заеми с билетите. Ще покажа на този господин къде се намира игрището за кегли — каза мъжът, доволен, че ще може да надзърне на снимачната площадка. — Право по тези стълби, господине — посочи той на Шанън голяма камара от камъни. — Ето тук, сър, виждате стаята, в която е бил убит Едуард Втори — изрече гордо той, като поспря за по-голямо въздействие. — А онази дупка в ъгъла води към подземния зандан!

— Възможно ли е да не се задържаме? — прекъсна го Шанън, без да скрива нетърпението си. Неговият гид изсумтя учудено. *Всички*

посетители обичаха да се застояват в тази стая, покрита с позорна слава, и да надничат в отвесния отвор, който водеше към подземния затвор. Все пак той продължи напред със старческата си походка през една тясна врата, към вътрешността на огромната, мрачна постройка. Преминаха колкото беше възможно бързо през картинната галерия и трапезарията, после през кухнята и склада за провизии и напитки, датиращи от четиринайсети век — единствения начин да излязат от другата страна на замъка.

— Кухненските мивки са от чисто олово, сър! — каза мъжът с надеждата, че ще поспрат за малко.

Патрик Шанън изпъшка от досада, докато пресичаше, без да обели дума склада за провизии, който отвеждаше към Фарфорната стая, от която пък се отиваше в стаята на иконома, а после в приемната зала.

— Приближаваме ли към другия край? — проговори най-сетне той, като оглеждаше огромната приемна зала.

— Ами да, остават още Голямото стълбище, Продълговатият салон и Утринният салон, и Малката приемна — изминали сме малко повече от половината път, господине — рече окуражително гидът, като пое през трийсетметровата приемна зала с гордото изражение на собственик, който се чуди защо този странен и нелюбознателен посетител не желаше да научи нещо повече за историята на най-прочутия от всички замъци, в който обитаваше все още родът, започнал строежа му преди осемстотин години. Как е възможно, мислеше си възмутено той, та родът Беркли е живял в Беркли още преди Магна харта. Двадесет и четири поколения.

След като стана очевидно, че водачът му нито има желание, нито пък може да върви по-бързо, Шанън се примири да го следва мълчаливо. Усещаше на всяка стъпка едно потръпване в гърдите, което не отминаваше, едно странно, раздразнително, нервно подръпване на някаква струна на нетърпелив копнеж. Не можеше ли, дявол да го вземе, да върви по-бързо този мъж?

Най-после те излязоха от изхода на южната страна на замъка и Шанън съзря безпорядъка от кабели и снимачна техника, които с такова нетърпение бе очаквал да види.

— Къде са хората? — попита той водача си.

— Трябваше да се досетя, че пият чай сега, господине.

— Ох, Божичко! О, съжалявам, но бързам много.

— И аз схванах това, сър.

— Добре тогава, къде биха могли да пият чая си? — запита Шанън, като се стремеше да произнесе вежливо всяка сричка.

Старият човек посочи към очарователна къща, недалеч от замъка, заобиколена от дървета.

— Помещението за ловджийските кучета и конюшната на Бъркли, сър. Ей там, където са паркирали ония техни огромни камиони.

Пат се извъртя към него.

— Значи тогава можех да мина по пътя, по който и те са минали?

— О, разбира се, но тогава щяхте да *пропуснете* замъка, сър — отвърна укорително мъжът.

Шанън го остави, без да му каже нито дума и заслиза бързо по стълбите и площадките, които щяха да го отведат до конюшните. Зад пустата поляна за кегли имаше малко езерце, покрито с водни лилии, а от другата му страна започваха каменни стъпала, които той се надяваше, че откриват пътя към ливадите и дърветата. Почти тичешком той прекоси поляната пред езерцето с лилиите.

— Търсиш ли някой или просто се шляеш наоколо?

Шанън се обърна. Дейзи седеше на ниска каменна ограда, беше боса, а на тревата до нея беше оставена голяма чаша за чай. Тя му се усмихваше широко, с разточителството на човек, който знае, че красотата му е неизчерпаема. Шанън спря и я загледа.

— Бях наоколо...

— И си помисли, че можеш да наминеш — довърши Дейзи. — Заповядай, взemi от чая ми — тя му подаде чашата и той я взе, сядайки автоматично на ниския зид. — Всеки, който е минал през изпитанието на замъка, има нужда от нещо стимулиращо — бих искала да мога да ти предложа бренди.

Патрик изпи цялата чаша със сладка, все още топла течност. Онова странно, нервно, дразнещо потрепване в гърдите му бе изчезнало, разтапяйки се в усещане, което не можеше да определи или назове, едно усещане, което го изпълваше с истинска наслада.

— Изпих всичкия ти чай — каза той, като се мъчеше да съдържи това, което със сигурност щеше да изглежда идиотско хилене.

— На стотина метра от тук има цяло ремарке с хора, посветени с цялата си душа на правенето на чай, ден и нощ, нощ и ден, така че не се тревожи ни най-малко.

— Окей. Как е тук?

— Много добре. Утре трябва да привършваме. Днес се занимавах с кучетата, разхождах ги по поляната, откъдето току-що дойде. Щеше да бъде по-лесно, ако сюжетното табло не уточняваше изрично ловджийски кучета мелези.

— О, дяволите да го вземат, това е моя грешка.

— Знаех си, че е така. Наложих се да ги върнем, прекалено са възбудени и сега очакваме някакви кучета, които няма да се побъркват всеки път, когато подушат пернато или заек. Почти ми откъснаха ръката. Те просто не искаха да слушат Норт — Дейзи започна да се смее отново и Патрик се присъедини към нея. Мисълта за двамата кръшкащи злодея, осмеляващи се да не изпълняват заповедите на Норт, им се струваше най-завладяващото и приятно нещо, което бяха чували от много години насам.

— Ой... ой... — говореше на пресекулки Дейзи — никой дори не помисли, че не говори сериозно, нека да ти кажа... той скърцаше през зъби „Ще убия този, който е написал сюжетното табло, ще го убия“. Но не се притеснявай... аз не те издадох.

Внезапно Шанън престана да се смее.

— Ръката ти... добре ли е?

— Разбира се.

Той взе ръката ѝ и я обърна с дланта нагоре. Дланта ѝ беше топла, зачервена и ожулена там, където бе стискала каишките на кучетата много часове. Той гледаше ръката ѝ съсредоточено един момент, а после, после я повдигна и притисна дланта ѝ, нежно, с угризения, до бузата си.

— Прости ми... — промърмори Шанън.

— О, няма значение... наистина — отвърна тихо Дейзи. Протегна другата си ръка и докосна косата му, като повдигна един кичур, който лежеше на челото му. Патрик вдигна глава и я погледна. После целуна пламенно дланта ѝ. Те се отдалечиха един от друг, но все още продължаваха да се гледат.

— И какво точно правиш ти тук, по дяволите? — запита Норт с гневна изненада, завивайки откъм ъгъла.

---

[1] Mishpocha (идиш) сватя, сваха. — Б.пр. ↑

Пет дни по-късно Норт и Люк седяха, без да могат да проронят дума в прожекционната зала на студиото. Току-що бяха видели суровия монтаж на трите рекламни клипа на „Елстри“.

— Какво мога да кажа? — накрая продума Люк, опитвайки се да пробие с думите си леденото, непривично безразличие на Норт.

— Все ще измислиш нещо.

— Нужно ли е да ти казвам, че това е най-хубавата ти работа?

— Не.

— Нужно ли е да ти казвам, че е най-добрият рекламен клип, правен някога за един парфюм?

— Не.

— Мога ли просто да ти благодаря?

— Считам, че ми е благодарено. Не можеш ли просто да престанеш да се лигавиш, Люк? Ще го приема като благосклонност.

— Добре! О... Кики искаше да те попита имаш ли представа кога се връща Дейзи? Няма никакви вести от нея...

— Нямам представа.

— Добре, ще звънна на Шанън — Люк се опитваше да се измъкне от негостоприемната атмосфера, която създаваше приятелят му. — Божичко, почакай само да ги види! — рече той възбудено, като вдигна слушалката и набра номера на „Супракорп“. Разговаря кратко с една от секретарките на Шанън и затвори разочарован телефона.

— Явно е в Англия по работа, секретарката му няма ни най-малката представа кога ще се върне.

— И аз можех да ти го кажа това.

— Какво? О, ох! О, мили Боже, почакай само да научи Кики... значи *затова* си кисел... о, гадост! Извинявай, Норт, беше напълно глупаво и нетактично от моя страна...

— Можеш да знаеш, че въобще не ме засяга — изсъска като отровна змия всяка дума Норт.

— Не, не, разбира се, че е така. Просто не знам какво ме накара да го кажа — още малко и Люк щеше да почне да трепери от объркване. — Явно, мозъкът ми е омекнал от тоя китайски грип. В службата всички са болни — припряно побърза да се върне към служебните въпроси. — Кога ще направиш музикалното оформление? Докато тези клипове не бъдат окончателно монтирани и озвучени не искам никой да ги вижда. Цялата козметична промишленост са банда крадци.

— След две — две седмици и половина.

— Добре. Аз трябва да бягам. Обади ми се в мига, в който си готов. Нали? Колкото по-бързо толкова по-добре. Впрегни в работа колкото души са нужни. Показването на рекламите трябва да започне преди Деня на благодарността. И Норт — още веднъж благодаря. Нямахме начин някой друг да се справи с тази работа.

— Можеш да ми направиш една услуга, Люк. Следващия път, когато решиш да снимаш реклама с някой шибан аматьор, дай поръчката на друг. Нямам нужда от разправии.

— Добре. Имаш думата ми. Ще те чуя ли скоро? И внимавай с грипа — каза Люк и се измъкна възможно най-бързо от стаята, без да обръща внимание на ръмженето на Норт, че Люк е болният, а не той. Реши, че не е най-подходящото време да напомня на Норт, че е свидетел на неговата сватба. И едва ли можеше да вдигне слушалката, за да съобщи на Кики колко великолепна, колко прекрасна, колко безумно съвършена бе Дейзи — изпитваше сериозни съмнения, че Норт би одобрил използването на телефоните на студиото за тази цел. А като си помисли човек, дали Кики нямахме да прояви по-голям интерес към новината за оставането на Дейзи и Шанън в Англия? Къде, по дяволите, имаше тук телефонна кабина?

През последния ден от снимките край замъка Бъркли Шанън не беше в състояние да стои настрани. Въпреки че се стараше да се отдалечи колкото можеше повече от мястото на снимките, без да осъзнава идваше все по-близо, докато накрая някоя реплика или недоволен поглед на човек от снимачния екип или някой кабел, преплел се в краката му, не му напомняха, че им се пречка. Той наблюдаваше, сякаш изпаднал в транс, как Дейзи и един актьор

вървяха с две добре обучени дребни колита през поляната за кегли, от ляво, на която се издигаха сивкавите зидове на крепостната кула.

Беше изпаднал в много особено състояние на духа. Много особено, мислеше си той. Като че ли изпитваше нещо, което с положителност можеше да нарече *решително предпочитание* към Дейзи, опитваше се да се самоанализира Шанън. Тя беше човекът, с който най-много искаше да бъде. През цялото време. Защо това беше точно така, все още не можеше да разбере. И не беше направила нещо, за да го накара да се чувства така. Тя просто съществуваше. Именно това озадачаваше толкова силно Шанън.

Още като младеж Патрик Шанън беше в състояние да улови най-съкровени истини за другите, както елен можеше да усети кошута в гората. Той действаше по инстинкт, интуиция и вътрешно познание, основаващо се на стотици доловени нишки, които след време се оказваха достоверни и валидни. Амбиция, талант, страх, доброта, дребнавост, честност — той можеше да ги подуши във въздуха. Ако вярваше в мистика, можеше да каже, че ги вижда като аура над главите на хората. И понеже беше твърдо убеден в точността на усета си, той го използваше. В могъщия свят на корпорациите тази способност се превръщаше директно в действие.

Но днес той усещаше, че чувството му за реалност е изключено и инстинктът му е толкова нестабилен като на блуждаещия крал Артур в омагьосания кръг на Фата Моргана. В края на краищата, какво знаеше той за Дейзи? Отхвърли като безполезно доказателство срещата им в Мидълбърг и после в студиото на Норт. Вечерята в „Льо Сирк“? Смеещото се момиче, с което беше седял вчера на зида просто не беше онази същата прекалено сдържана дама, с която беше вечерял в „Льо Сирк“, нито приятната, благовъзпитана, надменна млада принцеса, която той представи на шефовете на поделения в „Супракорп“ през последните няколко месеца. Снощи, когато всички вечеряха заедно в „Млечния гювеч“ в Бат, тя стоеше мълчалива, може би изтощена от напрежението през деня или просто без желание да говори. А днес, сега, отново бе различна.

Дейзи беше облечена със същата рокля, която носеше и вчера — обикновена, затворена рокля, с якичка около врата от много мек вълнен плат в нюанси от светлобежово до наситено кафяво, с ръждиво, кафеникаво и ягодово, примесени с изтънчена дискретност. Едва

докосваща високата ѝ гръд, роклята беше леко пристегната в кръста със златиста верижка. Дейзи я наричаше роклята на Дева Мария и я носеше с червеникавокафяви ботуши от мека кожа. Всеки път, когато трябваше да произнесе „Аз го употребявам всеки ден“, тя дръпваше кафявата кадифена панделка от дебелия плет, праметната през едното ѝ рамо, и разпиляваше свободно среброто на косите си. И всеки път, когато тя повтаряше това движение, отново и отново Шанън не можеше да измисли друга дума, с която да изрази видяното: тя беше звезда. Всички онези там, събрани на снимачната площадка, до последния човек, нямаше друга причина да съществуват, освен, за да запечатат преминаването ѝ през вековната поляна. Да, Норт ѝ казваше какво да прави, но той не можеше да ѝ каже как да го направи — тази одухотворена, естествена грациозност идваше отвътре. Никой не би могъл да я гримира така, че да изглежда толкова непорочна и все пак толкова женствена. Никой не можеше да ѝ внуши оная смесица от благовъзпитана достъпност и едва загатнато високомерие, което безпогрешно подсказваше, че стои далеч, много далече от обикновените момичета.

Същият ден следобед Норт обяви, че са приключили. Самолетът за Ню Йорк щеше да отпътува от Лондон на другия ден по обед.

Докато Мери-Лу даваше отривисти разпореждания на хората от екипа като офицер от НАСА, контролиращ космически полет, Патрик Шанън се отправи към фургона, където се помещаваше гримьорната на Дейзи.

— Заминаваш ли утре? — запита я той, усещайки, че се държи толкова непохватно, сякаш се бе върнал в първата година на началното училище.

— Не, трябва да уредя някои въпроси в Лондон. После заминавам за Франция, на семейно посещение.

— Аз също имам работа в Лондон.

— А?

— Нали знаеш какви са англичаните, не можеш да ги накараш да прекъснат почивните си дни. Така че трябва да остана през следващата седмица. Би ли искала... свободна ли си да вечеряме заедно утре вечер? Предполагам, че си заета?...

— Не, свободна съм. Бих се радвала да вечеряме заедно.

— В колко часа да те взема?

— Осем и половина в „Кларидж“ — тя щеше да се върне от Дани към шест и половина. Така щеше да има на разположение два часа да се приготви. Чудеше се дали ще вечерят сами или щеше да измъкне отнякъде още някой непознат от „Супракорп“, за да я представи.

— Добре... тогава до утре — каза вдървено Шанън, като излизаше от ремаркетото.

Оня момент вчера, когато седях на каменния зид, прекъснат от това гадно копеле Норт, го бе оставил в състояние, което не можеше да обясни, просто защото нямаше отпавни точки. Усещаше в сърцето си тръпки на кристална наслада, примесена е преждевременна, нетърпелива радост, съзнавайки, че нещо жизнено и много ценно, което все още не можеше да определи, нахлуваше в душата му. Всичко това, взето заедно, беше смущаващо, объркващо. Той трудно би могъл да каже в този миг дори собственото си име. Но, дявол да го вземе, беше щастлив!

Обикновено резервациите за събота вечер в „Къноут“ се правеха една седмица по-рано. Но след като Шанън бе посещавал често ресторанта при многобройните си служебни пътувания до Лондон, не се затрудни да резервира маса. Бе обмислял дълго къде да заведе Дейзи на вечеря и накрая се спря на приглушената атмосфера на „Къноут“, която го привличаше повече от луксозната, забързана обстановка на многото модерни италиански ресторанти в Лондон или от тържествената изисканост на най-добрите френски ресторанти.

Дейзи вече чакаше във фоайето на „Кларидж“, когато той пристигна, и те размениха само няколко думи, докато пътуваха към ресторанта, който беше съвсем наблизо. Срещата със сестра ѝ бе оставила Дейзи емоционално изчерпана. Това беше един труден, дълъг ден, едновременно тъжен и щастлив. Видя Дани, която оставаше непроменена, мистериозно красива и недокосната от времето, щастливо петгодишно момиченце с тялото на Дейзи. Чувстваше, че тази вечер е крехка и наранима, раздвоена, обърквана, много стара и много млада едновременно.

Когато шофьорът спря колата пред познатия вход, с неговия стъклен навес, Дейзи прошепна само „Оу!“ толкова тихо, че Шанън не чу нотката на шок в гласа ѝ. Тя влезе във фойето като на сън и тръгна по тъй познатия път към ресторанта. Не спираше, както имаше навик, за да разгледа всяко едно от блюдата, поставени върху сервитьорските колички, а гледаше право напред и хапеше отвътре долната си устна, тъй че да не започне издайнически да трепери при звуците, миризмата и светлините на оня незабравим рай от детството, който я заобикаляше отново. Докато изчакаха с Шанън да им покажат масата, изправени за малко на входа на помещението, един оберкелнер, който приемаше поръчка на една маса близо до вратата, изведнъж се изправи. Погледна само веднъж. Заряза един удивен херцог, който тъкмо разпитваше за родословното дърво на гъшия дроб, и тръгна бързо, много позабързано от всеки уважаващ себе си метр д'отел, към входа.

— Принцеса Дейзи — извика с радостно удивление той и тогава, забравил напълно професионалните си навици, се хвърли към нея и я притисна в обятията си. — Принцесо, ти си отново тук! Къде беше толкова време? Липсваше ни толкова много на всички, но никой не знаеше какво е станало — ти изчезна!

— О, скъпи мосю Анри, все още си тук! Толкова се радвам да те видя! — извика Дейзи, като го прегръщаше крепко.

— Всички сме все още тук — ти единствено си отиде — смъмри я той, без да обръща внимание на факта, че всички посетители наоколо бяха изоставили храната си и наблюдаваха с интерес невиджданата гледка — един оберкелнер на „Къноут“ прегръща една клиентка на „Къноут“ като завърнала се блудна дъщеря.

— Мосю Анри, наложи ми се да живея в Америка, колкото и да не го исках.

— Но нали си се връщала на гости в Англия? Защо никога не мина да ни видиш, принцесо, толкова много години? — каза укорително той.

— За съжаление не съм се връщала в Англия — излъга Дейзи. — Това е първото ми гостуване в родината. Не можеше да му каже за кратките си пътувания, когато идваше да види Даниел и нямаше средства да обядва в „Къноут“

Шанън се изкашля. Метр Лири бързо се приземи в реалността. След миг те бяха настанени на масата. Без дори да се замисли,

оберкелнерът им даде същата маса, която Сташ Валенски бе искал винаги, разположена на централно място и все пак усамотена. Шанън гледаше внимателно към Дейзи. Съвсем очевидно на лицето ѝ личеше борбата, която водеше със себе си, за да не позволи на сълзите си да потекат.

— Съжалявам... нямах представа — каза той. — Може би искаш да си тръгнем? Дали не би предпочела да отидем някъде другаде? — той хвана едната ѝ ръка и я притисна покровителствено.

Дейзи тръсна глава и се опита да се усмихне.

— Не, няма нужда, ей сега ще се оправя. Просто... спомени. Истински се радвам, че съм отново тук. Едни от най-щастливите мигове в живота си съм прекарвала на тази маса.

— Аз нищо не знам за теб! — избухна внезапно Шанън. Завладя го чувство на ревност към тайнственото ѝ минало. Как ужасно започваше тази вечер — срещи, спомени, сълзи. Какво щеше да последва?

— И това не е честно, нали? — изрече Дейзи, като четеше мислите му.

— Наистина не е. Всеки път, когато те видя, ти си различна. Просто не знам какво да мисля за теб. Коя си ти най-сетне, дявол да го вземе?

— И това са думи на човек, толкова сигурен в моята личност, че е готов да разтръби за нея по всички краища на света? Ако ти не знаеш коя съм аз, как е възможно да съществува „Принцеса Дейзи“?

— Отново ми се присмиваш.

— Сърдиш ли ми се?

— Харесва ми. Както и да е, ти си права. „Принцеса Дейзи“ е свързана с „Елстри“, а не ти. Но аз все още не знам коя си ти — настойчива молба, мощна като звук от тромпет, проблесна в очите му.

— Често идвах тук с баща си на обяд, почти всяка събота, от шестгодишна възраст, докато навърших петнайсет. Тогава той умря и аз заминах за колежа в Санта Круз. След това започнах работа при Норт.

— Освен когато за развлечение рисувах портрети в почивните си дни?

— За *пари*. Всеки един портрет, който рисувах, беше за пари — каза тихо Дейзи. — При Норт работех също за пари и сега правя

рекламите за пари. Ако искаш да знаеш коя съм, трябва да знаеш всичко — когато чу собствените си думи, Дейзи си даде сметка, че току-що беше казала на Шанън повече, отколкото беше споделяла с всеки друг досега. И въпреки това не беше учудена, нито смутена от това, което бе разкрила. Може би причината за откровението ѝ беше прекараният ден с Дани, но тя усещаше чувствата си изплували на повърхността от дълбините на душата ѝ и знаеше, с дълбока, ясна убеденост, че нищо не я заплашваше, когато разказваше на този мъж неща, забулвани в мълчание много, много години.

— Защо имаш нужда от пари?

— Трябва да се грижа за сестра си — когато Дейзи произнесе тези думи, изпита огромно облекчение, което я заля като вълна, толкова мощна, че изтръгна от гърдите ѝ тръпнеща въздишка, и тя се отпусна назад безсилна, но ръката ѝ остана да лежи на масата, покрита от неговата.

— Разкажи ми за нея — помоли тихо Шанън.

— Тя е много, много сладка и добра. Нарича се Даниел. Днес, когато я видях, тя си спомняше отлично за мен, въпреки че нямаш възможност да я посетиш от няколко години. Учителите от нейното училище ми казаха, че често питала за мен „Къде Дей?“ и гледала нашите снимки, които са закачени в стаята ѝ — разказваше Дейзи замечтана.

— Колко е голяма тя — попита Шанън, без да разбира нищо.

— Ние сме близначки.

Два часа по-късно, отдавна свършили вечерята, те продължаваха да разговарят, докато отпиваха от коняка си, в едно помещение, което беше почти празно.

— Нещо се обърка в живота ми — каза Дейзи. — Но никога не можах да кажа със сигурност какво е то.

— Може би когато е умряла майка ти?

— Да, нещата не бяха както трябва след смъртта ѝ. Но мисля, че всичко е започнало много, много по-отдавна, назад във времето... може би, когато съм се родила... първа.

— Не е възможно да си спомняш своето раждане — каза сепнат Шанън. — Откъде знаеш, че си родена първа?

Дейзи го погледна изумена.

— Така ли казах? Наистина ли казах „родена първа“, наистина ли го казах високо?

— Каквото и да значи това, ти го каза.

— Казах го несъзнателно — прошепна Дейзи. От мига, в който започнаха да говорят, усещаше, че сърцето ѝ се изпълва с музика, сякаш далечните акорди на валс го караха да се разтупти. И сякаш онзи тежък камък, който носеше в душата си от толкова години, започна да се топи в музиката.

— Дейзи, не те разбирам, какво искаш да кажеш? Досега всичко имаше смисъл, но изведнъж се чувствам объркан. Нищо не мога да разбера.

Патрик я гледаше напълно объркан. Дейзи стоеше унесена повече, отколкото когато му каза за Даниел, думите ѝ идваха сякаш много отдалече.

— Дейзи, обясни ми какво искаш да кажеш — изрече умолително Шанън. — Все още говориш със загадки.

Дейзи се колебаеше. Беше нарушила табуто, наложено от баща ѝ на всяка дума, отнасяща се до Даниел, беше разказала на Шанън за детството си, за акциите от „Ролс-Ройс“ и защо сега няма пари, за болестта на Анабел, за „Ла Маре“ — за всичко, освен за Рам. Никога, никога през живота си не би казала на никого за Рам.

— Причината за умствената изостаналост на Даниел е това, че съм родена първа — преди да продължи, Дейзи пое дълбоко дъх. — Имало е недостиг на кислород: аз съм поела всичко, от което съм се нуждаела, а тя не е могла. Ако не бях аз, тя щеше да бъде нормална.

— Господи! *През целия си живот си живяла с тази мисъл!* Божичко! Дейзи, та това е най-налудничавото нещо, което съм чувал! Никой, никой, никакъв лекар, никакво разумно същество не би могло да се съгласи с тебе. Дейзи, *не е възможно* наистина да вярваш в това.

— Разбира се, че не вярвам, когато разсъждавам логично, но дълбоко в себе си, емоционално... винаги съм чувствала... вина. Кажи, Пат, как можеш да отпъдиш мисълта за нещо, което *чувстваш*? Как можеш да забравиш нещо, което си чула като дете; нещо, което обяснява неразбираемото; нещо, което не можеш да споделиш с никого; нещо, с което си живяла толкова дълго, че вече *няма значение*

дали е вярно или не, защото за теб то има дълбока, скрита истина, по-силна от всякаква логика?

— Не знам — изрече някак бавно Шанън. — Бих дал всичко, за да узная. Може би трябва да заместиш истината, която не е вярна, с онази, която е вярна? Звучи ли това възможно? Или започвам да говоря твърде метафизично? Не съм свикнал да се занимавам с подобни проблеми. Бих искал да не е така — добави мрачно той.

— Хайде, стига — каза Дейзи и някаква радост озари лицето ѝ. — Метафизичният господин Шанън — какво ли биха казали в управителния съвет, ако само можеха да те видят отнякъде?

— Много хора биха се почувствали щастливи — Пат Шанън няма отговор на някакъв въпрос — той изучаваше извивката на челото до върха на правия ѝ малък нос и си помисли, че тя издава особена решителност, която съвсем неправилно бе пропускал досега. Вдлъбнатината между носа и горната ѝ устна, прелестно очертана в сянката, сякаш внезапно се озари от притаена насмешка.

— Имам някакво смътно чувство, че сервитьорите, при цялото си боготворящо отношение към нас, не биха се почувствали съвсем нещастни, ако тръгнем сега... в ресторанта няма, не е останал никой — каза Патрик.

— Можеш да ме отведеш. Съвсем съм изтощена. Не мога да си спомня откога не съм била толкова уморена — отвърна Дейзи. — Но се чувствам, о, чувствам се...

— Как? — попита тревожно Шанън.

— Като налудничавото заглавие на онази песничка, която Кики изкопа отнякъде, която се казва: „Името на градчето е «Харесвам го точно такава».“

— Разбирам какво искаш да кажеш. Слушай сега, ще те отведа в хотела, ти имаш нужда от сън. Ще отидеш ли утре пак при Даниел?

Дейзи кимна.

— А в понеделник? Ще бъдеш ли тук в понеделник?

— Не, в понеделник ще замина за Хонфлъор да видя Анабел.

— Позволи ми да дойда във Франция с теб — неочаквано изтърси той.

— Но нали имаш работа в Лондон — напомни му сериозно Дейзи.

— Наистина ли повярва в това?

— Това може да се постави под заглавието „Навеждащи въпроси“.

— Кажи, мога ли да дойда? — повтори въпроса си Пат. Никога не бе изпитвал по-силно чувството, че залага всичко.

— Мисля, че Анабел би искала да се запознае с теб — произнесе бавно Дейзи. — Тя винаги е имала набито око за мъжете. Да, идеята ти е чудесна. При това, докато не посетиш „Ла Маре“ просто не можеш да ме разбереш, когато ти говоря за нея. Но какво ще прави „Супракорп“ без тебе?

— Кой?

В началото на юли бръшлянтът, който покриваше „Ла Маре“, започваше да се прошарва в червено. Към края на месеца пълзящите на всички страни стебла се превръщаха в шумолящи, ярки пламъци, а огромните далии в градината цъфтяха с целия си разкош, всяка една достойна за четката на Фов.

Анабел стоеше пред входната врата, когато Дейзи и Шанън пристигнаха с колата. Докато я целуваше, Дейзи разглеждаше внимателно Анабел, за да открие белезите на промяната. Нежното ѝ лице изразяваше решителност, която никога не беше забелязвала. Може би това беше знакът на цената, която тя бе заплатила, за да узнае, да приеме истината. И една нова, непривична празнота сякаш избледняваше цвета на очите ѝ. Но погледът ѝ, със своя критичен прагматизъм, не беше променен, както и вечното ѝ весело настроение към живота.

— Какво виждаме тук? — възкликна Анабел, като оглеждаше Шанън. — Видимо висок и доста хубав американец. Мисля, че става за една приятна промяна на обстановката. Но защо косата му е толкова черна, а очите толкова сини? Но, разбира се, ирландска кръв. Явно започвам да остарявам, щом не го забелязах веднага. Дейзи, не можа ли да намериш един американец, който да прилича на американец — рус и сладникав? Непрекъснато слушам да ми говорят за тях, но никога досега не съм виждала точен образец. Може би пък не съществуват? Няма значение, струва ми се, че ще минем и с този приятен, едър и красив екземпляр. Заповядайте, деца, да пийнем по чаша шери.

— Вие сте ужасна кокетка — каза Шанън.

— Глупости, никога през живота си не съм флиртувала. Просто винаги са ме разбирали ужасно погрешно — отвърна Анабел с оня смях, способен да изкуси почти всеки мъж, който го чуеше. Червеният цвят на косите ѝ беше избледнял, а тялото ѝ поотслабнало, но не можеше човек да не забележи колко внимателно времето докосваше „Ла Маре“ и нейната стопанка, която сега ги водеше към терасата, обърната към морето. Сърцето на Дейзи подскочи от щастие, като си помисли, че тази къща, това райско кътче никога не ще може да бъде отнето от Анабел.

След вечеря Шанън се оттегли да почете в една от нишите на балкона, който се намираще над салона, а Дейзи и Анабел седнаха заедно близо до камината в столовата. В тази лятна вечер камината не бе запалена, но споменът за топлината на толкова много горящи в камината огньовете по време на ваканциите все още се усещаше във въздуха.

— Каж ми как се чувстваш *наистина*? — най-после попита Дейзи.

— Как? Не чак толкова различно. Първите няколко месеца беше доста неприятно — лечебната терапия не е много забавна, но сега трябва да посещавам лекаря веднъж месечно и мога да кажа, че съм преодоляла мъчителната част. Отслабнах, което по-скоро ми харесва, но чувствам, че енергията ми е намаляла... все пак, не мога да се оплача, скъпа. Можеше да бъде много по-лошо. Заклевам се, че ти казвам самата истина.

— Сигурна съм в това — Дейзи прехапа устни, преди да продължи. Не искаше да произнася името на Рам. — Съобщи ли му, че не се нуждаеш от неговата помощ? — попита тя.

— Веднага щом получих писмото ти. Казах му, че няма да го безпокоя повторно и му съобщих защо, иначе не би повярвал.

— Какво му каза? — запита тревожно Дейзи.

— Просто му казах, че са се спрели на теб да участваш в рекламни клипове и че ще спечелиш достатъчно пари, за да поемеш грижата за мен и за Дани.

— И слава Богу — промълви тихо Дейзи, като гледаше втренчено пред себе си.

— Да. Рам е зъл гений. Бих искала да можех да му помогна, но когато се запознах с него беше много късно. Въпреки че беше едва на

дванайсет години.

— Кой е виновен за това? — попита Дейзи.

— Често съм си задавала този въпрос. Той винаги е бил нещастен, винаги разяждан от завист, винаги се е чувствал отритнат, дете на разведени родители, но струва ми се, че това не може да бъде пълното обяснение. Той беше също син на своя баща, а Саш беше суров и егоистичен мъж. Често дори жесток. Може би той можеше да помогне на Рам, но никога не си направи труда да опита.

— Никога не си ми казвала това — изрече изумена Дейзи.

— Не беше достатъчно зряла, за да го чуеш... за да чуеш и разбереш. И знам, че продължавам да обичам баща ти, при все че казвам това. Смятам, че сега е важно да знаеш всичко. Денят, когато Саш остави Даниел в интерната, почти бях взела решение да го напусна.

— Защо тогава не го направи?

— Защото той имаше нужда от мен да поддържам човешкото у него... и защото, както ти казах, аз го обичах... и може би, още тогава, когато те видях за първи път, го направих мъничко и заради теб. На шест години никой не можеше да устои на очарованието ти... преди да порастеш толкова стара и грозна.

— Анабел, пак флиртуваш. Ще кажа на Шанън.

— Ах, този Шанън. След като най-после ме попита, ще ти кажа, че го одобрявам. Започнала си да проявяваш наченки на здрав разум. Отдавна се безпокоях за тебе, Дейзи. Имаш невероятен талант да се измъкваш от всякакви неприятности и усложнения — това не беше нормално. Но сега, с Шанън... ах, да, трябва да ти призная, че ти завиждам...

— Анабел! Но аз почти не го познавам!

— Няма съмнение! Тогава, ако бях трийсет години по-млада... или дори само двайсет... нямаше да имаш никакъв шанс! Веднага щях да ти го отмъкна.

— И щеше да го направиш, Анабел? Без да се замислиш? Къде остава тогава честното отношение? — каза изумена Дейзи.

— Честно отношение, когато става дума за такъв мъж? Сигурно се шегуваш. Какво общо има честността с това? Твоето британско възпитание ти е създавало някои доста странни представи. Нищо чудно, че загубиха Индия.

Скоро след това Анабел каза, че е уморена и се оттегли в спалнята си. Беше дала на Дейзи старата ѝ стая, чиито стени все още бяха покрити със зелен сатен, поизбелял и на места дори протрит. Шанън беше настанила в стаята в кафяво и бяло, най-удобната от всичките ѝ стаи за гости, която се намираше на другия край на къщата.

След като си пожелаха лека нощ, Дейзи седна на перваза на прозореца и се загледа в проблясващото в мрака широко устие на Сена, в което се отразяваха светлините на Хавър. Тук сигурно има призраци, мислеше тя, като се взираше в скъпите на сърцето ѝ силуети на трите пинии, слушаше шумоленето на продълговатите листа на евкалиптите, вдишваше горския аромат на покрилия стените на „Ла Маре“ бръшлян, чуваше от време на време мученето на кравите в селските обори в подножието на хълма. *Има* призраци, но тази нощ аз съм свободна, тази нощ те не могат да ме уплашат, нито да ми причинят зло... мога да тръгна на разходка из гората, без да се страхувам. Внезапно си спомни за Рам, изтегнал се в позната поза на един от раираните шезлонги, който я гледа напрегнато през полуотворените си очи и като собственик небрежно ѝ маха с ръка. Не, вече нямаш сила над мен, побъркан призрак, никаква сила и ти го знаеш това, си каза Дейзи.

Да се разходя ли в гората, чудеше се тя, докато разресваше косата си. Искрици статичен ток като рояк разсърдени светулки се пръснаха в нощния въздух. Започна да рови в чекмеджетата, където държеше старите си дрехи, с които прекарваше в „Ла Маре“. Беше облечена с избеляла памучна пижама, купена, когато беше на шестнайсет години. На горницето липсваха копчета, а долницето ѝ беше късо.

Или може би да отида, за да видя дали Пат Шанън се чувства удобно в стаята? — зададе си сама въпроса Дейзи. Като стискаше все още в ръката си четката, тя си спомни как той бързаше стремглаво надолу по стълбището от замъка Бъркли. Каква ли неотложна мисъл го беше довела там? Спомни си колко бързо я беше откарал обратно в хотела оная вечер, разбирайки нейната умора, и че дори ръката му, поставена на рамото ѝ, би била тежест в този миг, спомни си колко тактично се бе оттеглил след вечеря, като ги остави сами с Анабел, за да могат да разговарят. Сигурна съм, че ме намира привлекателна, си каза тя, усмихвайки се в мрака, като си спомняше мига, в който целуна

мълчаливо дланта ѝ. Да, несъмнено привлекателна. Но просто е прекалено деликатен. Не би ли било проява на гостоприемство да проверя дали се чувства удобно в стаята си? На истинско, радушно гостоприемство? Замислена, Дейзи съблече пижамата си и започна да търси бързо в куфара си подаръка, който ѝ беше дала на тръгване Кики. Дейзи измъкна от тънката хартия една нощница, каквато никога не беше притежавала, направена от плъзгащ се по тялото сатен с цвят на узряла кайсия, от две отделни части, свързани помежду си само с тънки панделки. Облече нощницата и потръпна от допира на хладната материя до голямото ѝ тяло. После наметна подходяща роба, която се завързваше с кордела под врата ѝ. Искаше ѝ се да се огледа в огледалото, но нямаше желание да пали лампата.

Дейзи отвори вратата и тръгна безшумно като сомнамбул, но в походката ѝ нямаше нищо сомнанбулско — тя вървеше спокойно, но изпълнена с решителност да изпълни мисията си като гостоприемна домакиня. Трябваше да премине през цялата къща, докато стигне до вратата на стаята, в която Шанън беше настанен. Почука и, стаила дъх, зачака да ѝ отворят. Никой не отговори. Дейзи почука пак, този път малко по-силно. Разбира се, вероятно отдавна спеше. Но също тъй възможно беше, че не се чувства удобно. Имаше само един начин да провери това. Дейзи отвори вратата и го видя, заспал дълбоко на огромното двойно легло. Тя прекоси на пръсти стаята и коленичи на пода близо до спящия мъж. Дългата роба се свлече от раменете ѝ, когато се наклони над него. Лунните лъчи падаха върху лицето и Дейзи започна да го изучава. Сега, когато спеше, дълбоките резки от двете страни на устата му бяха отпуснати и в характерното му корсарско изражение имаше нещо младежко, което караше Дейзи да се взира с нежност. Косата му, винаги разрошена, падаше сега още по-безредно по челото му, което допълваше изражението на беззащитност. Сякаш бе попаднал в капан на жестока самота, помисли Дейзи, чудейки се какви ли образи изпълват сега съня му. Толкова често беше виждала Шанън в действие — твърд, независим, непознаващ колебания или неуспехи, властен диригент на огромния оркестър на конгломерата, а сега той спеше като дете, широката му уста изглеждаше уязвима, някак умоляваща, като на загубил пътя си човек. Дейзи нежно притисна устни до неговите. Патрик продължаваше да спи. Тя го целуна отново,

но той още спеше. Не е съвсем кавалерско от негова страна, си каза Дейзи и го целуна пак. Той се пробуди.

— О, най-хубавата целувка... — промърмори, все още полузаспал.

Дейзи го целуна бързо, преди да успее да каже още нещо.

— Най-сладката целувка... дай ми още една...

— Вече станаха четири.

— Не е възможно, аз не си спомням, значи те не се броят — настоя Патрик, най-сетне събудил се напълно.

— Дойдох да видя дали ти е удобно. Сега, когато се уверих, че е така, се връщам в стаята си. Извинявай много, че те събудих, пожелавам ти лека нощ.

— Господи, недей! Съвсем не ми е удобно! Умирам от студ и матракт ми убива, а леглото е много късо и тясно, имам нужда и от друга възглавница — оплакваше се той, докато сръчно повдигна Дейзи от пода, където тя все още стоеше коленичила и я мушна под завивките си.

Шанън я обгърна с ръцете си нежно като скъпо дете и двамата се сгушиха един до друг, за да усети всеки топлината на другото тяло, звука на дъха до него, пулса на чуждото сърце — едно общуване без думи, толкова подвластно на изключителния миг, който изживяваха, че не се осмеляваха да проговорят. Малко по малко те потъваха дълбоко, отстъпваха един пред друг с цялото си същество, потопени, вплетени в усещането за живот, бликащо от другия, докато най-сетне се роди онова доверие, което тъй дълго бяха чакали.

Сякаш мина много време преди Шанън да започне да обсипва с нежни целувки мястото, където скулата на Дейзи се съединяваше с шията ѝ — тази топла, прекрасна извивка, която беше търсил от седмици, без сам да разбира това. Дейзи му се струваше толкова крехка и необикновена, сякаш беше уловил някакво странно, митично създание. Косата ѝ беше най-силният източник на светлина в стаята, защото отразяваше лунните лъчи, които се провираха през прозорците, и на тая светлина видя отворените ѝ очи, унесени и греещи като две звезди в мрака.

Струваше му се, че сега се целуват за първи път. Целувките, с които го събуди бяха толкова чисти и мимолетни, че приличаха на

спомен за целувка. Сега той обсипваше устните ѝ с порой от целувки като пламтящи цветове.

О, да! Дейзи отвърщаше на целувките, търсеща, копнееща за още. Изви тялото си към него, притискайки ръцете му към гърдите си, докато усети прегръщащите, милващите пръсти. Тя беше тази, която свали нощницата с бързо, нетърпеливо движение и я хвърли на пода. Тя беше тази, която водеше ръцете му по цялото си тяло, тя търсеше и докосваше навсякъде, където стигнеше, игрива като делфин. Патрик разбра, че в крехкостта ѝ се криеше сила, и че го желае страстно, безрезервно. Тържествуващ, той се подчини на волята ѝ, като съзнаваше смътно, че никога досега животът не бе струял в него така, несмущаван от намесата на мисълта, че никога не бе стоял тъй близо до чашата с първичното вино на живота. Усещаше вкуса му на устните ѝ, на гърдите, на корема и кожата му жадно го поглъщаше от нейната. Когато потъна в нея, знаеше, че е достигнал до извора. Сега Дейзи лежеше притихнала, завладяна, отдадена, страстно желаеща. Усещаше, че се носи по бистра, спокойна река, а сред зеленината на брега ѝ се чуваше песента на птички. Но не беше само това, имаше нещо много повече от блажения мир, който се възцаряваше в душата. Двамата се разпалваха, дишаха тежко, търсеха като вострастени ловци по следите на убягваща жертва, проникваха все по-дълбоко в дебрите на другото тяло, за да достигнат най-сетне до победоносния завършек — за Дейзи това беше вик, съдържащ не по-малко учудване, отколкото удоволствие. И преди тя беше изпитвала задоволяване на страстта си, но никога с такова великолепие и пълнота.

По-късно, когато лежаха един до друг полузаспали, но нежелаещи да се отпуснат напълно в люлката на съня, изведнъж Дейзи усети, че е невъзможно да задържи напъна в червата си и като лек пукот се чу пръцкане, което на нея ѝ се стори, че продължава цяла минута.

— Термитите скърцат с яките си челюсти — забеляза лениво Шанън. Дейзи се измъкна изпод завивката и почти беше успяла да скочи от леглото, когато дългите му ръце я достигнаха и я заковаха на матрака. — Мънички термити, миниатюрни розови насекоми, които унищожават всичко по пътя си. Получаваш „отличен“ за постижението.

— Пусни ме, искам да си отида! — извика Дейзи, чувствайки се унижена.

— Няма да те пусна, преди да разбереш, че ако пръднеш, просто си пръднала и това е чудесно... пръденето е част от живота.

— О, престани да повтаряш тази дума! — каза умолително Дейзи, като не знаеше къде да се дene от смущение.

— Ти никога не си живяла с мъж — думите му звучаха като констатация, а не като въпрос.

— Какво те кара да мислиш така? — реагира бързо Дейзи. Разбира се, че не бе живяла, но коя жена на двайсет и пет години щеше да си го признае.

— Ами начинът, по който реагира на... а... даването на салют в чест на кралицата... така по-добре ли звучи?

— Да, много по-добре — промърмори тя, като притисна лицето си към рамото му. — Това ли е твоята представа за романтично обяснение в любов?

— Не аз избирах обстоятелствата. Струва ми се, че мога да го направя и по-добре.

— Хайде, да чуем.

— Скъпа, любима, обожавана Дейзи, как мога да те убедя в дълбочината на рицарските чувства, в истинската нежност и преданост, които лелеят душата и сърцето ми?

— Току-що ме убеди — разсмя се Дейзи. — А сега отивай да спиш, Шанън, че стана утре. Връщам се в стаята си, а ти се опитай да оползотвориш възможно най-добре това ужасно легло на бучки.

— Защо, Дейзи? Остани при мен. Не си отивай. Не можеш да ме оставиш сам — протестира Патрик.

— Мога и още как. И само не питай защо, просто не знам — той седна в леглото, като я гледаше как загръща с робата голото си тяло — неговите сенки и тайни, докоснати от лунните лъчи. — Лека нощ, да спиш като къпан и не оставяй онези термити много, много да хапят — прошепна Дейзи, целуна го по устните с бързината на колибри и изчезна от стаята.

На закуска Анабел предложи щедро на Шанън пет различни вида мед да намаже хлебчетата си с масло и едновременно успя да разгледа Дейзи, грееща от щастие, но чиста като зората и облечена като гамен.

— Какви са плановете ви за днес, деца? — попита Анабел.

— Деца? — намигна ѝ Шанън.

— Обобщителен термин, който използвам за всеки, който, не е от моето поколение — отвърна Анабел.

— Ти нямаш възраст — увери я той.

— А ти ставаш все по-очарователен с всеки изминат ден.

— Смятаме да се разходим до Хонфльор, за да покажа на Шанън пристанището, но май че ще трябва да ви оставя двамата сами — предложи Дейзи. — Ще прекарате чудесно времето си, като си разменяте комплименти.

— Няма как, за съжаление, колкото и да ми се искаше. Приготвила съм един дълъг списък на продукти, които трябва да купите за вечеря. Щом станете готови за тръгване, можете да го вземете от кухненската маса. Аз отивам да откъсна малко цветя — каза спокойно Анабел.

— Ей сега ще го взема, готова съм за тръгване — каза Дейзи.

— Както си така? — попита Шанън.

— Естествено — Дейзи огледа дрехите си. Когато се събуди тази сутрин, тя навлече чифт джинси с дупки на коленете, още от времето на постъпването ѝ в Санта Круз, една тениска без ръкави, също толкова опърпана, и маратонки, издържали на всякакви несгоди близо десетилетие. Около врата си беше вързала ръкавите на морскосиня жилетка, проядена от молците, част от омразната униформа на училището на лейди Алден, която момичетата носеха, когато маршируваха към парка, за да играят на раундерс^[1]. Беше сплела косата си на две дълги, съвсем обикновени плитки, които лежаха на гърба ѝ, а на лицето си нямаше никакъв грим.

— Не съм достатъчно елегантна за теб? — попита Дейзи ухилено, с което трябваше да му покаже, че знае добре какво върши и с тази нейна нова метаморфоза: не е нищо друго, освен средство да го омае и обърка още повече.

— Харесвам те и така — каза Шанън. — Още една принцеса Дейзи за моята колекция. Доста различна от принцесата, която видях съвсем наскоро, по-точно тази нощ.

Дейзи не отговори нищо, но не пропусна да обърне внимание на думите му. *Още една принцеса Дейзи?* Неговата колекция! Усмивката ѝ незабелязано помръкна. А Анабел ги гледаше със светнали очи. Предполагаше, че смятаха за много загадъчни думите и действията си,

които за нея бяха по-ясни от откритата декларация. Но колко странно беше да наблюдаваш прастари истории, които сега се разиграваха като нещо ново и единствено, неповторимо. И все пак човек никога не знае края им, само началото е еднакво.

— Опитвам се да пресметна колко души те целунаха по бузите тази сутрин — каза Шанън, когато най-после бяха напълнили пазарските кошници и, седнали в едно кафене, наблюдаваха арката на старото пристанище и пъстроцветните лодки, които се поклащаха пред високите тесни къщи на другия край на кея. — Месарят и млекарят, и жената със зеленчуците, после продавачът на плодове, и собственичката на рибния магазин, и кметът, и полицаят, и пощальонът... да съм забравил някой?

— Пекарят и жена му, вестникарят, старият рибар, който често ме вземаше с лодката си, и собствениците на двете галерии.

— Но келнерът тук само се ръкува с теб. Защо се държи толкова хладно?

— Той е нов, работи тук не повече от осем години, тъй че почти не го познавам — отвърна Дейзи, отпивайки от своето Чинцано.

— Това ли е твоят истински дом?

— Това е най-скъпото на сърцето ми място, след като баща ми загина. И не забравяй, че те ме наблюдаваха как раста всяко лято, от годините на моето детство. Тук нищо не се е променило... само туристите са повече.

— Щастлива си, че имаш такова място — каза ѝ Шанън замислено.

— А ти? Какво имаш ти? Оплакваше се, че не знаеш нищо за мен. А знам ли аз нещо за теб? — Дейзи докосна с пръст долната му устна — тази капризна извивка, която се улавяше, че наблюдава толкова често, която можеше да бъде замислена, насмешлива, решителна, без съмнение и неодобрителна, сърдита, може би дори безмилостна?

— Имам съвсем бледи спомени от ранното си детство, прекарано с майка и татко, които силно се обичаха и много ме обичаха и мен. Ние бяхме много бедни — сега си давам сметка за това; нямахме никакви роднини във фабричния град, където баща ми работеше или поне аз не

си спомням никой. Баща ми беше техник, но мисля, че често оставаше без работа, защото помня, че прекарваше вкъщи много време, твърде много време — Шанън спря да говори, тръсна глава и отпи от чашата си. — Когато бях на пет години двамата загинаха при улична катастрофа с един трамвай и аз израснах в католическо сиропиталище. Бях едно отчаяно дете, останало изведнъж съвсем само на тоя свят и твърде буен, за да пожелае някой да ме осинови. Едва когато разбрах, че единственият път да се измъкна от мизерията, е да се трудя усилено, много по-усилено от останалите, да получавам най-добрите оценки, да бъда най-добрият във всичко — тогава се промених, но вече бях много порасъл, за да ме осиновят.

— На колко години беше тогава?

— Може би на осем или девет. Монахините направиха много за мен.

— Връщал ли си се някога там?

— Сега сиропиталището е затворено. Може би няма повече сираци или са го преместили, но съвсем загубих следите му. Така или иначе, не бих искал да се връщам там. Истинският ми живот започна, когато получих стипендията за интерната „Св. Антоний“ на четиринайсет години.

Дейзи слушаше напрегнато, изпитваше почти болезнено усещане, опитвайки се да извлече скритото значение на простия му разказ. Ничий „истински“ живот не може да започне на четиринайсет години, мислеше си тя; много от онова, което оформя личността на зрелия човек, предхожда тая възраст. Може би никога не ще узнае достатъчно за него, за да може да споделя детството му, както той споделяше нейното. А имаше ли това значение? Във всеки случай сега закъсняваха за обед, което щеше да ядоса Анабел.

Когато вървяха обратно по стръмния склон на хълма, Шанън беше умислен. Никога не бе говорил толкова много за детството си. Чувстваше, че не е казал всичко, че е пропуснал някои съществени брънки от веригата. Но единственото, което можа да каже в този миг на Дейзи, за да ѝ обясни себе си и своето поведение, беше любимата му мисъл на безсмъртния мъдрец.

— Чуй, ето какво смятам за живота — Джордж Бърнърд Шоу го е казал: „Хората винаги винят обстоятелствата за това, което са. Не вярвам в обстоятелства. Хората, които преуспяват на този свят, са тези,

които се изправят и търсят необходимите им обстоятелства и, ако не ги намерят, ги създават.“

Беше спрял да крачи, докато казваше това.

— Това ли е твоят девиз в живота? — попита Дейзи.

— Да. Какво мислиш за него?

— Най-вероятно това е половината истина... което съвсем не е толкова лошо за един девиз — отговори Дейзи. — Можеш да се опиташ да ме целунеш... наоколо няма никой.

Той я целуна продължително и Дейзи почувства, че сякаш израства около него като виещ се трендафил около здрава беседка.

— Аз „обстоятелство“ ли съм? — прошепна тя.

— Ти си една глупава питанка — отвърна той и дръпна плитките ѝ. — Сега ще те подкарам към къщи.

Тримата седяха на масата и вечеряха, когато Анабел попита:

— Колко можеш да останеш, Патрик?

— Заминавам утре — отговори той. В гласа му звучеше съжаление, но нямаше и следа от колебание.

— Остани поне още един ден. Та ти едва пристигна — протестира Анабел.

— Невъзможно е. Вече толкова дни съм извън службата и никой не знае къде се намирам. Хората от „Супракорп“ ще си помислят, че съм умрял. Такова нещо никога не се е случвало досега.

— Никога ли не вземаш отпуска? — попита с любопитство Анабел.

— Да, но винаги могат да се свържат с мен. Дори през уикенда не си позволявам да изчезна, без да знаят къде съм. Защото това ги изнервя или пък аз ставам нервен, не съм съвсем сигурен кое е по-точно — засмя се той, превърнал се отново в морския разбойник.

— Дейзи, ти можеш да останеш малко, нали? — запита с надежда Анабел.

— Не, Анабел, не може да остане! — каза твърдо Шанън. — Трябва да се върне в Ню Йорк. Там я чакат десетки задължения — интервюта, снимки. Моите хора от службата за връзки с масмедииите са организирали цял куп неща, за които аз дори не знам. Недей забравя,

че „Супракорп“ е вложила маса пари в „Принцеса Дейзи“. Рекламните клипове са само началото.

Дейзи ядно започна да хапе отвътре долната си устна. Знаеше отлично, че трябва да бъде в Ню Йорк, но настръхна, когато чу, че Шанън отговаря на въпроса, който Анабел беше отправили към нея. Цял океан стоеше между отговорността, която носеше към корпорацията, и това, че Шанън можеше да ѝ казва какво може и какво не може да прави. Или по някаква нелепа случайност той си въобразяваше, че сега може да се разпорежда с нея? Да върви на майната си?

И Дейзи се обърна към Анабел, сякаш думите на Шанън не се отнасяха до нея.

— Всъщност наистина трябва да се връщам за сватбата на Кики... А това, че „Супракорп“ има нужда от мен не е чак толкова важно.

— Слава Богу, че най-сетне стана тая сватба — каза Анабел с известна снизходителна критичност към общоприетите схващания за порядъчност, на която имаха право само най-успелите куртизанки, оттеглили се на достоен отдых. — От писмата ти, пък и от това, което намекуваше бедничката ѝ майка, мога да кажа, че е съвсем навреме.

Дейзи се изкикоти дяволито. Беше съвсем наясно със схващанията на Анабел за живота.

Анабел я погледна остро с вечното, безценно съучастничество на жените. Въпреки че говореха за Кики и двете мислеха за Шанън. Той е добър човек и ти го заслужаваш — не се колебай, говореше погледът на Анабел. Не бързай със заключенията, предупреждаваха очите на Дейзи толкова ясно, сякаш бе изрекла тези думи.

---

[1] Раундерс (англ.) игра с топка и бухалки. — Б.пр. ↑

— Какво искаш да кажеш с това „Доста усилия хвърли, докато го хванеш“? Никога не съм падала толкова ниско — пламна Кики.

— Доста избирателна памет — учуди се Дейзи.

— Ти си тази, която забравя. Кой беше независимият човек тук? Необвързана, весела, щастлива, волна като птичка, която прекарва чудесно дните си в най-хубавия от всички светове? Аз! Никога не съм излизала с едно и също момче два пъти подред — хвалеше се Кики.

— Или не си била в едно и също легло повече от три месеца — добави Дейзи.

— Е, да. Знаеш ли, Дейзи, сега като те гледам, забелязвам, че си започнала да се хилиш като пача. А до неотдавна беше почти красива — Кики сви безпомощно голите си рамене, с което искаше да покаже недвусмислено, че вдига ръце от приятелката си. Носеше единствено чифт дантелени гащички, отявлено предизвикателни, и ровеше безцелно в една купчина доста прозрачни колани за жартиери, някои черни, а други червени. Около шията си бе надиплила чифт черни найлонови чорапи с ръб.

— Искам да ти задам няколко въпроса — каза невъзмутимо Дейзи. — Ти мразиш ли го в действителност?

— Е, не бих казала чак това — отвърна троснато Кики. — Мразя, е твърде силна дума, безразлична съм, е по-точно казано.

— Досаден ли е?

— Не съвсем, просто не съм очарована от него. Боже мой, Дейзи, светът е пълен с мъже, просто гъмжи от тях. Съзнаваш ли ясно колко мъже има наоколо? Всеки един от тях е различен, всеки със своите чудатости и налудничави идеи или талант, или пък чар, които ти никога няма да узнаеш, защото си прекалено мързелива, за да ги проучиш. Наистина ти липсва нещо, французите май го наричат темперамент — той прави големите жени в любовта, легендарните любовници Жорж Санд, Нинон Ланкло и моя милост — по дяволите, това е точно така, само че ти няма да го признаеш.

— Ще го призная — каза Дейзи примирително. — Ти наистина беше нещо.

— И все още съм! — отсече Кики. Започна да тръска главата си, докато косата ѝ заприлича на рунтава овца, а загорелите ѝ разголени гърди се надигаха от възмущение.

— Когато се любиш — каза Дейзи, — можеш ли да му разправяш какво точно усещаш; искам да кажа, да говориш, че ти харесва това или онова, или — давай още малко, или — три сантиметра по-наляво... Можеш ли да му говориш такива неща толкова свободно и лесно, като че ли те чешат по гърба?

— Естествено, че не — отговори Кики полуразвеселена. — И какво от това?

— Питам ей така — просто задоволявам похотливото си любопитство.

— Задоволи и моето — какво става с Патрик Шанън? — запита Кики с внезапен интерес. — Малко по-точно, какво става с вас двамата?

— Ние се опознаваме взаимно — отвърна с достойнство Дейзи.

— О-хо, значи нямаш намерение да отговаряш на въпроси, на които очакваш отговор от мене?

— Ще ти кажа всичко, което искаш да знаеш.

— Влюбен ли е в теб? — атакува директно Кики.

— Той е много... внимателен.

— Искаш да кажеш, че не е говорил нищо определено, не ти е предлагал да се ожените? — Кики заряза настрана собствените си проблеми. Беше толкова заета със собствените си оплаквания, че просто не бе намерила време да разпита Дейзи.

— Не. И аз предпочитам да е така.

— Държиш го на сигурно разстояние, като останалите си мъже, това ли става?

— Разстоянието е доста близко, за да се нарече сигурно. Объркана съм... Той е толкова способен, обичам да го наблюдавам как се справя със света, но е толкова властен, че ме плаши... или поне малко. А може би много. Понякога се чудя дали не се стреми да управлява всички и всичко и въпреки това почти няма нещо, което да не мога да споделя с него и да разчитам, че ще ме разбере... И все пак... не съм напълно сигурна дали това не е един от многото му

начини да постига това, което желае. Просто не знам. Понякога всичко е толкова хубаво, толкова почитено и тогава внезапно откривам, че размишлявам дали не ме приема като още едно завоевание, нещо като въплъщение на цялата кампания „Елстри“ в едно лице. Едно нещо е ясно — той е безпрекословно влюбен в идеята за „Принцеса Дейзи“. А това на мен съвсем не ми харесва! Ох, по дяволите, обърках се съвсем!

— А как е той като любовник? — опита почвата Кики. Дейзи пламна. — Хм — подкани я окуражаващо Кики — нали обеща, че ще ми кажеш всичко.

— Съвършен — о, много повече от това! Но това не е причина да правиш планове за бъдещето. Просто не искам да се хвърлям през глава преждевременно. Искам засега нещата да останат така, както са, и нямам намерение да обвързвам по-дълбоко чувствата си...

Кики скочи като фурия.

— И ти ми разправяш на мен, че трябва да се оставя да ме издебнат, да ме хванат, да ме затворят, да ме дамгосат и да ме оковат във вериги като роб на галера? Дейзи Валенски, твоето нахалство няма граници! Как смееш да ми даваш съвети, когато ти самата не си готова да се обвържеш!

— Добре — каза меко Дейзи, — но днес не е денят на *моята* сватба, ония триста души събрани долу в салона на майка ти не чакат мен, за да ме видят как се женя, и ония осем шаферки и осем шафери не са за мен, да не говорим за младоженеца... И всички те се суеят и чудят защо си се заключила с мен и кога ще слезеш.

— За всичко е виновен той! — извика Кики и слабото ѝ телце изглеждаше така окаяно като малко котенце, оставено цяла нощ на дъжда отвън. — Тоя рекламен агент с медените си приказки! Не трябваше никога да му позволявам да ме придума за това! Ох, Божичко, каква ужасна грешка!

— Скъпа Кики, шаблонната си ти. По нищо не се различаваш от всички останали в деня на сватбата им. Разбираш ли това? — попита нежно Дейзи.

— Те са шаблонните, аз съм *нещо истинско*! — избухна Кики. — Какво ще направя аз? Късно ли е да се отмени всичко? Не, никога не е късно. На кой му пука какво ще кажат хората? Слушай, Дейзи, никога повече не ще те моля за нищо, но сега можеш ли да слезеш долу, да намериш майка ми и да ѝ кажеш да отмени всичко? Тя ще се справи,

умее да организира нещата. Мисля, че ще го приеме по-добре, ако го чуе от тебе — тя погледна към Дейзи с отчаяно лукавство.

Дейзи тръсна глава.

— Ренегатстване. Трябваше да се досетя, че ще стане така.

— Какво по дяволите е това? Не се опитвай да смениш темата!

— Постоянно променящо се поведение или мнение. Кики, отлично знаеш, че майка ти никога няма да се съгласи. А дори това да стане, ще се почувстваш ли по-щастлива? След колко време ще промениш решението си? Не. Ти ще слезеш, ако се наложи сама ще те завлека до долу. Все пак ще се чувстваш по-удобно, ако първо облечеш сватбената си рокля.

— Ти си една студена, безсърдечна мръсница, Дейзи Валенски, и няма да ти простя, докато съм жива.

— О! — възкликна Дейзи, поглеждайки през прозореца на спалнята — ето че току-що пристигна Питър Спивак. Влиза съдията! Фактически процедурата започна.

— Не! — извика като обезумяла Кики. — *Не мога!*

— Кики, направи го само сега за един ден. Не си блъскай главата да мислиш как ще се чувстваш след петдесет години живот с един и същ човек. Запитай се просто можеш ли да издържиш да си женена за Люк до утре сутринта, ако щеш до полунощ. Би ли изтърпяла това? Само до полунощ?

— Предполагам — каза навъсено Кики.

— Добре, това е всичко. Утре можеш да се разведеш. Съгласна ли си?

— Много си прозрачна, знаеш, че няма да се разведа утре. *Никой* не се развежда на следващия ден след сватбата си. Това е нечувано. Целият този номер е част от пъкления ти замисъл да ме напъхаш в клопката — обвини я Кики.

— Добре, съгласих се. Но сега почвай да се обличаш! Бегом марш! — изрече заплашително Дейзи, като че ли говореше на Уинго.

Кики избра един червен дантелен колан с жартиери и обу черните си чорапи, закопча ги внимателно и изправи ръбовете им в мрачно настроение.

— Нямам думи за бельото ти — подхвърли Дейзи. — Страхотно подходящо е!

— Върви по дяволите, Дейзи, щом се налага да съм облечена в бяло, поне да знам, че отдолу не приличам на Мис Девственицата на годината на Грос Поинт — отвърна Кики, нахлузвайки предизвикателно на краката си чифт бели сатенени обувки. — Чорапи модел „ела да ми го начукаш“ и обувки „стой далеч от мен“ — добави тъжно тя. Поглеждайки кръвнишки към Дейзи, отвори гардероба си, където висеше бялата ѝ сатенена булчинска рокля, поставена в пластмасова торба, за да не се праши.

— Струва ми се, че аз би трябвало да се заема с обличането ти — подскочи Дейзи. Роклята ѝ от шифон беше с цвета на пролетна трева. Косата ѝ бе сплетена на две опашки над ушите ѝ. Беше обути с ниски зелени сандалети, така че да не стърчи над Кики повече от необходимото. Измъкна внимателно сватбената рокля от предпазната обвивка и свали ципа ѝ, за да може Кики да я облече. Хвана я за рамената и я размаха предизвикателно към Кики, както тореадорите привличат биковете.

— Оле! Има ли някой кандидат?

— Ох, да му... оле... — извика неохотно Кики. — Като че ли можех да избирам!

— Момичета? Момичета? Още ли не сте готови? — се чу изнервеният глас на Елеонор Каванъф зад заключената врата. Повече от час тя беше съвсем готова. Без съмнение сватбената церемония закъсняваше.

— Ето, излизаме, лельо Ели — отвърна Дейзи.

Кики направи ужасна физиономия, но не каза нищо.

— Мога ли да вляза?

— Ах, само секунда и слизаме.

— Имаш ли нужда от помощ, Дейзи, скъпа? — запита тя с разтревожен глас. Ах, само дано не измачка роклята си, мислеше си развълнувано Елеонор Каванъф.

— Може ли... — започна Кики, но Дейзи запуши устата ѝ с ръка.

— Не, нямаше нужда от нищо, лельо Ели — отвърна Дейзи. — Честна дума. Защо не ни изчакаш долу, слизаме след минутка.

— Щях да поискам валиум — прошушна заядливо Кики.

— *Имам* валиум.

— Наистина ли?

— Мислиш ли, че щях да оставя Тезей да ни изложи? — двете момичета погледнаха към кучето, което лежеше мирно и щастливо върху една възглавница, със завързана на врата си сатенена кошничка, пълна с момини сълзи, орхидеи и фрезии, и бяла кадифена кордела, с която да го водят. — Дрогиран е до мозъка на костите си — заяви гордо Дейзи.

— Каменно куче с цветя!

— Не можех да рискувам.

— О, миличка Дейзи, ще го направиш ли това и за мене? — проплака умолително Кики.

— Естествено. Но защо ти не облечеш за мене тази рокля? А?

Неохотно Кики позволи на Дейзи да я напъха в разкошната булчинска рокля — бяла като най-висококачествената разбита сметана. Най-последно тя се огледа в голямото огледало и устните ѝ бавно започнаха да се разтягат в ангелска усмивка. Дейзи, окуражена от тази положителна промяна, попита:

— За какво си мислиш?

— За всичките си стари любовници. Само си представи, че можеха да ме видят отнякъде сега, щяха да се пукнат от завист.

— Това ли е начинът да разсъждава една младоженка?

— *Единственият* начин... представи си, че трябва да се жениш, без да си имала любовници... каква ужасна мисъл!

Джери Каванъф, бащата на Кики, облечен в редингот и раирани панталони, почука на вратата.

— За бога, Кики, кога най-последно ще станеш готова? Всички чакат теб. Господи, Кики, престани да се мотаеш, размърдай се, момиче.

— Точно излизахме, чичо Джери — увери го Дейзи гръмогласно. — Кики, ела тук да те забуля, побързай — няма шега, няма измама: свирят твоята песен.

— Каква песен?

„Ето булката пристъпя.“

Кики пребледня, целуна Дейзи по бузата и изправи рамене.

— Всичко е толкова дърташко — промърмори печална тя и тръгна към вратата на стаята и към своето бъдеще.

Кендис Блум обмисляше. Както винаги стоеше напъхала ръце дълбоко в джобовете си, леко наклонена назад, остриите ѝ кости на таза бяха изпъкнали напред. Кендис, която на никого не би позволила да я нарече Кенди два пъти, се измъкваше елегантно от всякакви ситуации и беше отказала едно чудесно място в Калифорния под предлог, че просто няма откъде да купува обувките си. Помощничката ѝ Джени Антонио чакаше търпеливо нейните указания.

— Обади се на „Гронингер“ и на „Конкорд“ — каза накрая Кендис. — Проучи какъв е пълният капацитет на техните машини за сняг и колко време ще мине преди онова нещо да започне да се топи в средата на месец септември, ако предположим, че няма да сме свидетели на обичайната гореща вълна, което само по себе си би било истинско чудо. Попитай колко струва наемът на тези машини. Tu comprendes?^[1] А, свържи ме също и с Управлението на парковете. Нещо ми подсказва, че трябва да получа разрешение за това. Къде са печатните образци на поканите?

— Какво ще стане, ако самите „Гронингер“ и „Конкорд“ използват собствените си машини? Нали практически през цялата година поддържат някъде терени за ски? — попита Джени с енергичността и схватливостта на своите двадесет и три години.

Кендис я изгледа изумена.

— Джени, явно все още не си наясно как действа „Супракорп“. Това ще бъде Големия бал в Руския зимен дворец на годината или на която и да е друга година; ангажираме цялата „Кръчма на моравата“ в Сентръл Парк, за да представим серията „Принцеса Дейзи“, а това означава *сняг*, дори ако трябва да *закупим* машини за сняг или да ги конструираме. Хващай се за слушалката и престани да задаваш тъпи въпроси? Vraiment!^[2] Обзалагам се, че не можеш да ми кажеш нищо дори по въпроса с тройките!

— Всяка кола, запрегната с три коня може да мине за тройка, тъй че няма нужда да търсим истински шейни. Просто файтони и един куп коне.

— Един въпрос решен, а се задават още десет хиляди — рече мрачно Кендис. — Кога е насрочена срещата ми с Вернер Ли Рой, за да обсъдим менюто?

— Предлагаше утре на обяд, но тогава ти и Дейзи ще обядвате с Лио Лерман от рубриката „Хора, за които се говори“, затова му казах,

че ще му звънна допълнително.

— Добре. Това наистина е решителния етап — каза Кендис Блум с мрачно задоволство. — Добре е да се пускат реклами по телевизията и да се печатат афиши — и слава Богу, че вече са готови — но без Р.Р. цялото огромно въздействие отива на кино, защото няма да получиш място по страниците на печата, а без това ти просто не съществуващ. Окей — осигурили сме съгласието на всички модни списания, но трябва да ни определят и място за рекламите — погледни само какви пари измъкват с рекламните си тарифи. И „Козмо“ ни обеща нещичко, а материалът на Труди Оует ще бъде поместен другия месец в „Джърнъл“. Ето ги съобщенията на АП, ЮПИ, Ройтер и Чикаго Трибюн Синдикейт. Дотук добре. Но нямаме никакви новини от Лос Анжелис Таймс Синдикейт, а те са ми нужни. По дяволите! Къде си оставила списъка ми на завеждащите рубрики? Защо не се обажда още тая Шърли Идър? Опитай да я откриеш в Лас Вегас... или в хотел „Бевърли Хилс“. Лиз Смит потвърди ли? Само едно „може би“? „Шоу днес“ все още не са дали съгласието си, а Майк Дъглас и Дайна Мърв, Бог да го благослови, каза „да“ — поне някое време идния месец. Но останалите настояват да знаят темата на интервюто, да ги вземат мътните, и хич не им пука, че Дейзи е една величествена принцеса — Кендис кръстосваше из кабинета си, изпълнена с отвращение. — Етикет! Искат да лепнат етикет на една принцеса, търсят някаква кука, ченгел, за да се закачат за нея... Много по-лесно щеше да им бъде, ако беше някой палячо на ролкови кънки.

— Не можеш да ги виниш за това — осмели се да забележи Джени.

— Не ги виня. Знам техните проблеми по-добре от собствените си. Но Шанън няма да ми напише червени точки за това, че не са приели предложението ми, било то по най-уважителните причини. Опитваме се — и не чак толкова зле, предвид обстоятелствата, да създадем една мигновена знаменитост. Но Дейзи не е прочута за това, че е била прочута, като една Габор; тя не е моделиер, нито някоя знаменита наследница — винаги е бягала от публичността като от чума, така че на практика започваме от нула. Вярно че баща ѝ е бил отличен играч на поло и плейбой, а майка ѝ се е превърнала в легенда на ония времена, но всичко това е било преди повече от двайсет години и кой да си спомня сега? След като се оженила за Сташ Валенски,

Франческа Върнън не се е снимала в нито един филм, просто е изчезнала. Кендис възприе обичайното си изражение на обезкуражен оптимизъм, когато секретарката ѝ позвъни, за да я свърже по телефона.

— Дай ми я — постави ръка на слушалката и прошепна възбудено:

— Това е Джейн, старата ми така наречена приятелка от „Пийпъл“. Тая гаднярка клинчи от телефонните ми обаждания фактически вече половин година. Сега тя благоволява да се обади. Няма начин да не съобщи нещо лошо. Джени и Кендис чакаха като на тръни.

— Здравей, Джейн... горе-долу, ти как си? Добре. Принцеса Дейзи? Не, все още не сме получили окончателно потвърждение от големите седмични списания, но работата напредва. *Специално интервю*? Ах, да му се не види! Джейн, бих дала всичко, за да мога да ти отговоря с „да“, но просто не мисля, че шефът ще се съгласи. В края на краищата и „Таим“ и „Нюзуик“, и „Ню Йорк“ имат раздели, където, извини ме за израза, тя пасва идеално... Снимка на корицата и тема на броя! Сигурна ли си? Не, не, нямах предвид това... но трябва непременно да му го обещава и ако не стане, трябва да си търся работа. *Категорично*? Каза категорично? А-ха. Разбирам. Абсолютно е прав. Не мога да не се съглася с него. А-ха, а-ха. Разбрано. Слушай, остави ме да се свържа за потвърждение с шефа и ще ти звънна след половин час. Добре, след четвърт час. Чао.

Тя постави слушалката със зашеметено изражение на човек, който току-що е докоснал предмет, престоял заровен в земята пет хиляди години и който доказва съществуването на друга цивилизация.

— Това е *incroyable*^[3] — изрече Кендис с глас, който идваше от много далече.

— Не разбирам — опитваше се да изкрънкаш от тях един репортаж, но чак *тема на броя*!

— Каза, че на шефа ѝ му е писнало вече осем от всичките десет броя да са посветени на холивудските звезди или на подземния свят, със снимки на корицата и всичко останало; той мислел, че западното крайбрежие се опитва да вземе надмощие, въпреки факта, че редакцията се намира тук. Казвал, че „Пийпъл“ заприличвало все повече на списание на фанатични почитатели. Искал нещо различно, нещо елегантно, от висшата мода на Ню Йорк; той направо се влюбил

в снимките на Дейзи, които му изпратихме. Освен това като младеж бил луд почитател на Франческа Върнън, бил гледал по десет пъти всичките ѝ филми; той казал, че Дейзи има нейните очи.

— Боже мой! — произнесе бавно Джени.

— Джени, това нещо е абсолютна фантастика и не си въобразявай, че може да се повтори, така че не си прави напразно илюзии, а мисля, че сега можеш да разбереш фаталния чар на нашата работа. А моят психоаналитик има наглостта да ми подмята, че страдам от комплекс на Снежанка — той подозира, че дълбоко в душата си очаквам да се появи моят принц — Кендис се засмя кратко и щастливо. — Ето че моят принц току-що дойде! Гледай какво ще разправя като му кажа за това!

— Какво ще каже? — попита любопитно Джени.

— Нищо... Боже милостиви, Джени, ти си една наивница. Става въпрос за принципи. Това доказва, че моят психоаналитик не знае *всичко*. И, да го вземат мътните, щом не знае *всичко*, може би тогава не знае *нищо* — по лицето на Кендис се изписва безпокойство.

— Но оня ден ти самата ми каза, че психоаналитиците са просто човеци — напомни ѝ Джени.

— Джени, всичко това е прекалено дълбоко за теб. Все още не си достатъчно невротизирана. Но ще станеш. Je t'assure^[4]. Колко време мина от обаждането на Джейн?

— Около минута.

— Прекалено прибързано е да ѝ звъня. Не искам да изглежда, че умирам от нетърпение.

— Но нали ѝ каза, че ще трябва да говориш с Шанън, а той пак е в Токио?

— Да говоря? За такъв материал в „Пийпъл“? Докато съм жива такава нещо не може да се случи! Не е възможно да мислиш, че трябва да искам разрешение от него за това?

— Точно две минути — каза услужливо Джени.

— Мърдай! Не издържам! О, чудеса! — притеснена, все още невярваща в случилото се, Кендис Блум заподскача като луда в ритъма на ирландска джига в средата на стаята. После спря и погледна изумената си помощничка:

— Бас лоя, че не знаеш кои са четирите списания, които трябва да има на всяка вестникарска будка в Щатите — задължителните

списания? — без да дочака отговор, тя изрече четирите заглавия. — „Плейбой“, „Пентхаус“, „Козмо“ и „Пийпъл“. Докато имаш четирите, можеш спокойно да избираш измежду стотиците други, като почнеш от „Поля и реки“ и стигнеш до „Коментари“, но голямата четворка движи вестникарския бизнес. Без тях все едно, че си мъртъв. Край на втори урок за днес. Кой беше първият?

— Щом Шанън иска сняг, ще го има.

— Tres bien, tres bien^[5]! Ще стане човек от теб някой ден. Тогава ще можеш да плащаш на психоаналитик.

Седмица по-късно Дейзи стоеше колебливо пред привидно дискретното студио на Данило, световноизвестният фотограф портретист. Стискаше здраво каишката на Тезей и разглеждаше с нищо неотличаващата се врата: зад нея започваше дворче с кафява настилка, не по-широко от това, пред която и да е къща в Манхатън. На самата врата имаше само звънец и малка медна табелка с инициал: „Д“.

Дейзи стоеше пред вратата, раздвоена от решителност и нежелание. Малко преди да тръгне, Кики се обади по телефона и предложи да се погрижи за Тезей, докато Дейзи позира за този суперизвестен фотограф, но тя отказа. Разбираше отлично, че упорството ѝ да води Тезей беше израз на предварително породените двойки чувства към високооборотния процес, който започваше днеска. Разбираше, че всъщност това беше детинско, но беше решила да показва, че не ѝ пука от нищо. Идеята да стане тема на броя в „Пийпъл“ направи много по-осезаем факта, че губи своя личен живот, отколкото когато снимаше рекламните клипове, даваше интервюта или позираше за афишите. Нищо от това, което беше планирала Кендис Блум досега, не изглеждаше достатъчно *истинско* и като че ли следващите няколко часа съсредоточаваха цялата сила на неизбежността. Все пак чувството ѝ за дълг надделя и тя решително натисна бутона на звънеца.

Когато вратата се отвори с щракване Дейзи, следвана по петите от кучето, пристъпи полека в малка приемна, вече препълнена с хора, които я чакаха. Докато наоколо цвърчаха весели поздравявания, Дейзи огледа обстановката. Тя се отличаваше главно с отсъствието на Данило.

Дейзи беше очаквала това. Беше дочула доста клюки на манекенките, които твърдяха, че Данило се появявал на сцената в доста по-късен етап на процедурите.

Почувства върху себе си погледите на пълно одобрение на художника гримьор Алонсо и стилиста фризьор Робъртсон. И двамата ветерани в професията, знаеха, че когато са ангажирани от Данило трябва най-малко три часа напред да се заемат с обекта на неговите снимки. Работата му зависеше от техния талант. Имаше нужда от тяхната помощ, за да постигне запазената си марка — лице, посъвършено от самия живот. Успехът му не се основаваше на високата професионална техника, нито на някакъв невидим контакт с позирацията, нито пък на някакво дълбоко вдъхновение. Всички негови снимки имаха едно и също основно качество, лесно различим неестествен външен блясък — фалшива, но убедителна имитация на въображение — и като резултат: онази безупречна, неотразима и надеждна външност, „лишеното от пластичност съвършенство“, което издателите толкова обичаха. Те нямаше защо да се безпокоят за резултата, когато Данило, Алонсо и Робъртсон се заемеха с нещо. Алонсо и Робъртсон получаваха по двадесет и пет долара на час, с гарантиран минимум от петчасова работа, затова сега седяха доволни, че Данило се е спрял именно на тях сред многобройните умилкващи се около него гримьори и фризьори.

— Мисля, че няма да имам нужда от вас — усмихна се Дейзи на двамата мъже. — Смятах, че това е уредено.

Робъртсон хвърли бърз поглед към Алонсо. *Какво си въобразяваше тая?*

Кендис Блум побърза да се намеси.

— Дейзи, предадох на Данило твоите думи, но той настояваше *absolment*^[6] — тя направи жална гримаса към Дейзи, която трябваше да й покаже, че не бива да стряска хората от „Пийпъл“ с резкия си отказ, просто тази специална публикация беше неимоверно важна. Алонсо се опита да примами Дейзи в гримьорната.

— Влез и седни тук, скъпа, и веднага започваме. Знаеш, че закъсняваме малко.

— Не мисля — отвърна Дейзи.

Репортерката от списанието, надушила конфронтацията, автоматично извади бележника.

— Извикай Данило, Роби — нареди гримьорът. — Каква е породата на това сладко кученце? — попита той Дейзи, докато Робъртсон бързаше нагоре по стълбите.

— Тезей ли? Би могло да се каже, че родословното му дърво е неизвестно.

— О, не съм се съмнявал в това, скъпа. Или трябва да се обръщам с „принцесо“?

— Става и Дейзи — отвърна му кратко тя. Божичко, как ненавиждаше този въпрос.

Появи се Данило, ядосан, че са го откъснали от истинското изкуство — ретуширането. Фотографът беше слаб, дискретно облечен мъж, с късо подстригана руса коса. Само един бегъл, пронизателен поглед беше достатъчен, за да оцени неотразимата сила на нейната красота и да я отмине. За него тя не представляваше нищо повече от двадесет и пет минутна работа, една от стотиците през тази година, а този безличен мъж, с избелели джинси и ботуши с висок ток беше наказвал себелюбието на много жени, които се мислеха за по-непреклонни от него. Той повдигна с безразличие едната си вежда към събраните в приемната хора.

— Ще работим както аз искам — обяви на присъстващите.

Дейзи продължаваше да държи на своето. В годините, прекарани в рекламния бранш, бе научила много от тайните на професионалния грим, въпреки че самата тя употребяваше съвсем малко.

— Данило, имам грим на очите и червило на устните, а фон дьо тен никога не използвам — настояваше тя. — Защо е нужно да ме гримират?

— Момчета, закъснявате — каза Данило, като че тя въобще не беше се обръщала към него. Кендис Блум хвана едната ръка на Дейзи, а за другата се вкопчи най-старшата от присъстващите представители на списанието. Дейзи разбра, че не само я превъзхождаха по численост, но нищо не би било по-абсурдно от това да се опитва да се пребори с тях. Тръсна ръце да се освободи и тръгна към тясната гримьорна, където видя нещо като висок кухненски стол без облегалка, поставен пред продълговата маса, над която висеше голямо огледало. Тезей се настани удобно на една кушетка, тапицирана с червена изкуствена кожа.

— Данило, започваш направо с царствената окраска на образа, нали скъпи? — попита тревожно старши редакторката на „Пийпъл“.

— Мерсиа, смятах, че се бяхме разбрали да опитаме с носталгията по дореволюционната епоха — забеляза изненадана младши редакторката.

— Нямам нищо против носталгията, Френси, стига да е царствена — отреза я Мерсиа.

— Вземете по чаша сок от папая — покани ги Данило и им обърна гръб.

Дейзи седеше неподвижна на стола и наблюдаваше как Алонсо сръчно покриваше руменината на кожата ѝ с тънък, равен слой бежова течност, за да превърне лицето ѝ в чист лист хартия, върху който възнамеряваше да развие собствените си концепции за това как трябваше да изглежда тя. Лицето и шията ѝ бяха изцяло намазани. Дори устните ѝ загубиха естествения си тъмнорозов цвят, заменен с бежов. Русите ѝ вежди изчезнаха под равномерния слой, който започваше от линията на косите, с непокорните сребристоруси къдрички и свършваше в основата на шията ѝ.

— Това доста цапа. Не искаш ли да облечеш някоя роба? — попита Алонсо, като оглеждаше със задоволство свършеното дотук.

Дейзи отвори уста, за да отговори.

— Не говори! — извика заплашително той. — Не съм свършил с устните ти.

Хенри, едно кестеняво момче, което работеше при Данило, се приближи към вратата с ленива походка и пренебрежително започна да наблюдава какво става в гримьорната. Държеше в ръце кралска болонка, но все пак благоволи да подаде на Дейзи тъмна кадифена роба и да ѝ посочи банята, където можеше да се преоблече. В същия момент той забелязва Тезей.

— Кой доведе това *нещо*! — дочу Дейзи възмутения му глас. Щеше да си умре от смях при мисълта, че на някой можеше да хрумне да гони нейното куче. Какво ли не би дала, за да опита. Когато се върна в гримьорната, видя кралската болонка, която се наричаше Ив Сен Лоран, да изразява с джафкане своя благороден протест срещу съществуването на Тезей. Един поглед към кучето беше достатъчен да я убеди, че то поддържаше своето главорезко достойнство с мрачното, но убедително самообладание на ловък и хладнокръвен негодник.

— Иска ли някой да поръча по un petit^[7] сандвич? — енергично попита Кендис Блум. Тя често обичаше да подчертава пред Джени Антонио, че тяхната работа беше по начало клоака, но днес нещата като че ли бяха по-зле от всякога. И въпреки всичко, нямаше ситуация, в която да не можеше да помогне храната. Това беше урок номер едно от бъдещия курс по „Паблик рилейшънс“, който Кендис имаше намерение да води в някой голям университет. Всички, дори стилистът и Алонсо, бяха достатъчно изгладнели и започнаха подробно да обясняват сложните сандвичи, които искаха да получат.

Събрала поръчките, Кендис изпрати Джени до най-близкия деликатесен магазин.

Дейзи седна отново на неудобния стол и загледа с примирение как Алонсо започна да нанася върху бежовата маска кафяви сенки с мазен грим.

— Петима различни медиуми ми казаха, че тази година ще ме потърсят от Холивуд — каза поверително той, като продължаваше добросъвестно да маца лицето на Дейзи. Тя се опита да покаже вежливо любопитство с очите си, единственото нещо върху лицето ѝ, което все още можеше да изразява нещо, но твърде тъмният им цвят не позволи да бъде разбрано това бледо послание.

— Познаваш ли Холивуд? Не! Нито дума! Затваряй очи! — нареди Алонсо.

Дейзи изпълни с облекчение нареждането и малката стая, натъпкана с наблюдаващи я хора, се стопи зад клепачите ѝ. Усети по лицето си докосването на различни по големина четки. Нечии ръце се заловиха с косата ѝ и тя чу гневна забележка:

— Роби, изчезвай отгук! Можеш да се заемеш с нея едва когато аз свърша. За малко да изкривя очната линия!

Докато редакторките от списанието и Кендис бърбеха настрана, Дейзи се замисли, че никой досега не беше я гледал по начина, по който го направи Данило. В погледа му нямаше топлота или хладина, нито одобрение или неодобрение, единствено пълна липса на всякакъв интерес. Просто всичко му е омръзнало, реши Дейзи и осъзна, че това въобще не я засяга. Често по два пъти дневно, през цялата седмица, жени като нея позираха за снимки при Данило и издателите заплащаха средно по три хиляди долара за всяка поза, която щяха да изберат. И най-добрият специалист по пластична хирургия, дори да правеше по

две операции на ден, щеше да печели по-малко. А за парите, които Данило получаваше само за един от своите портрети, можеше да се заплати израждането на четири бебета от някой гинеколог на Парк авеню, мислеше си Дейзи, като се мъчеше да не обръща внимание на гъделичкането от някаква четка в ухото си.

— Може да отвориш очи — обяви Алонсо. Дейзи внимателно повдигна клепачи и погледна образа в огледалото. Бежовата маска си стоеше върху лицето ѝ, поразкрасена с плътни, непривични сенки на скулите, клепачите и шията.

— Едва започваме — обясни Алонсо на Кендис Блум. Фризьорът Робъртсон подпираше стената с изражение на твърде преувеличено търпение, готов да пусне в обръщение цял арсенал от маши за навиване и топли ролки, въпреки че щеше да има възможност да се заеме с Дейзи не по-рано от час. Всичко беше ясно — Дейзи си спомняше много добре десетките случаи, когато браншовите сдружения бяха налагали наемането на допълнителни сценични работници и помощен персонал, без реално да се налага тяхното участие в снимачните работи. Усети болезнено съжаление за онова време, което до неотдавна представляваше нейното ежедневие, за онези трескави, изпълнени с напрежение дни, чийто резултат бяха едни от най-превъзходните рекламни клипове от по трийсет или шейсет секунди.

Джени Антонио се появи в гримьорната с голям поднос дебели сандвичи, които започна да развива и подрежда на купчина. Постави подноса на кушетката и се присъедини към Кендис и редакторките от „Пийпъл“, които старателно наблюдаваха метаморфозата на Дейзи. Алонсо току-що беше започнал да реализира новата си версия на нейната уста и когато тя се опита да каже нещо, той размаха предупредително пръст. Беше заобиколен плътно от петте жени, докато той изкусно променяше очертанията на горната и долната устна по свой вкус.

— Окей — измърмори най-сетне той — вече можеш да говориш.

— Опасявам се, че е твърде късно — каза Дейзи, като се мъчеше да придаде нотки на съжаление на гласа си.

— За какво е твърде късно? — попита Алонсо.

— За обед — отвърна Дейзи.

Седем чифта очи се обърнаха към празния поднос. Седем чифта очи изгледаха обвинително Тезей, но никой не беше го видял да помръдне, никой не го беше чул да дъвче. Кучето лежеше невъзмутимо в позата, която беше заело в началото, сякаш нищо не се бе случило, подобно на Ал Пачино по време на сцената с кръвожадната разправа между мафиотските банди.

— Дадох му да яде, преди да тръгнем за тука, но... — се помъчи да обясни Дейзи.

— Боже мой, та той е чудовище! — изрече развълнувано старшата редакторка на списанието Мерсиа, но репортерката, която се беше запознала с Тезей по време на интервюто с Дейзи, ѝ каза:

— Това му е в природата.

— Но как *смее*? — почти изписка Мерсиа, лишена от нейния сандвич с шунка и швейцарско сирене върху ръжен хляб и много горчица и салата от зеле.

— Ще ти обясня, когато се върнем в издателството. Това е дълга история — каза репортерката с усмивка на добре осведомен човек.

— Джени, vite, vite^[8]! Още сандвичи! — бързо нареди Кендис. Урок номер две в курса, който щеше да води се заключаваше в следното: „Никога да не допуска chien^[9] там, където е ангажирана тя самата, независимо на кого принадлежи.“

Алонсо продължи флегматично своето занимание. Дейзи имаше чувството, че седи на този стол цяла вечност, въпреки че бяха изминали само два часа. Ако Алонсо участваше в някое от сниманията на открито, досега сто пъти да е мъртъв, помисли си тя с нарастващо раздражение. Със собствените си ръце би го промушила с някой от многобройните инструменти, с които в момента твореше нейния образ. Беше типично за всички миропомазани ваятели на бляскави образи в света на рекламата и шоубизнеса, като Данило, да подлагат на неудобство тези, които попаднеха в ръцете им. Преди да застане пред апарата на Данило, човек трябваше да пристъпи в този магически кръг, демонстрирайки своята почит към маестрото с нескончаеми часове, прекарани пред това огледало, изтормозен до крайност от нелепото преобразяване на външността си, заради характерния почерк на фотографа.

Джени се завърна с нов поднос сандвичи и Дейзи въздъхна с облекчение, когато стаята се изпразни. Най-сетне Алонсо счете, че е

постигнал всичко, на което беше способен и я предаде в ръцете на Робъртсон.

Дейзи не можеше да разпознае образа в огледалото, с толкова неподходящи устни, вежди, кожа, който изглеждаше десет години по-възрастен от нея. Лицето в огледалото нямаше нищо общо с нейното и когато Робъртсон започна да оформя на главата ѝ висок, претенциозен кок, подходящ за участието на принцеса Грейс в гала тържество на Червения кръст, организирано в Монако, Дейзи въобще не си направи труда да възразява.

— Трябва да направя основа за тиарата — уведоми я той, докато ръцете му изкусно превръщаха прекрасната ѝ коса в сплъстена топка от сложно преплетени масури и букли.

— Тиара? — Дейзи усети, че устните ѝ се движат по странен и обезпокоителен начин.

— Хенри успя да намери тиара, дълги обици и колие по врата от „A la Vielle Russie“^[10] — осведоми я фризьорът. — Ще постигнем съвсем автентична дореволюционна външност, нещо като Анастасия, родната дъщеря на Романов, нали знаеш?

— Не знаех — каза Дейзи — и бих предпочела никога да не го узнавам.

— Ъх?

— Няма значение.

По всичко личеше, че Кендис Блум, с нейните френски думички, изтърсвани като тик на всяко второ изречение, беше правила планове, за които не бе намерила удобен момент да говори на Дейзи. Към отвращението, предизвикано от визуалното отражение в огледалото, се прибави усещането за истинско гадене при мисълта, че се опитват да я превърнат в превъплъщение на трагичния образ на великата княгиня. Тъкмо щеше да стане, за да зададе няколко неудобни въпроси на Кендис, в гримьорната бавно влезе Хенри, който държеше няколко кутии от черно кадифе. Без да продума, той закачи на врата ѝ копие на колие от смарагди, рубини и диаманти, а на главата ѝ постави подходяща тиара.

— Ама ти нямаш дупки на ушите! — изхленчи той.

— Защо не опиташ да ми ги пробиеш? — изрече тихо тя.

Заплахата, която се четеше в очите ѝ, накара стилиста да отстъпи назад.

От студиото се разнесе нетърпеливият глас на Данило, който ги подканяше да побързат. Най-после бе изпаднал в настроение да работи и ако всичко вървеше по плана, щеше да приключи със снимките за по-малко от половин час.

— Готов ли си? — попита Робъртсон.

Дейзи хвърли последен поглед в огледалото. Беше безсмислено да се опитва да възразява. Това, което бяха направили с лицето и косите ѝ, беше толкова ужасно, че тя нямаше представа откъде трябваше да започне, за да изправи донякъде злото.

Изправи се внимателно. Краката ѝ бяха изтръпнали от неудобния стол и тя се чувстваше схваната и изтощена. Нямаше нужда да сваля предпазната роба, беше достатъчно да открие раменете си за снимките, които ѝ предстояха. Притегна колана и се обърна да погледне Тезей.

— Стой тука и не мърдай, докато се върна — му нареди Дейзи. Вместо обичайното примирение с нейната заповед, Тезей се изправи на кушетката и започна озъбено да ръмжи срещу нея. Това беше нечувано. Дейзи се приближи до кучето, но то внезапно се сви от страх, като продължаваше отчаяно да изразява с ръмжене своя протест.

— Тезей! — извика Дейзи. Като чу гласа на Дейзи, който идваше от човек с чуждо на него лице, кучето потрепери и отказа да подуши протегнатата към него ръка.

— *Това преля чашата!* — гневно изрече Дейзи, върна се при масата, напъха ръката си в крема за сваляне на грим и енергично го размаза по бузите си. — Сваляй скъпоценностите, разпускай косата ми и незабавно извикай Алонсо да изчисли остатъка от грима! — заповяда тя на фризьора. Робъртсон, който усети, че стаята се завърта около него и пред очите му причернява, се беше свил в един ъгъл, за да не попадне в обсега на тази откачена жена.

— Алонсо — извика Дейзи по посока на приемната стая. — Имам нужда от теб.

Гримьорът врѣхлетя в стаята, когато тя размазваше втората шепа с крем върху шията и челото.

— Донеси ми няколко хавлиени кърпи — нареди тя. — И кажи на Данило, че свършвам след малко. Не повече от три минути ми отнема гримирането, ако лицето ми е чисто. Робъртсон! Четка, моля! За Бога, Алонсо, напъхай главата си между краката и направи няколко дълбоки вдишвания!

— Уорнър, може ли да прегледаме отново какво имаме дотук? — попита управителят на „Кръчмата сред моравата“ Хюго Рели. Кендис Блум и Уорнър Ли Рой бяха постигнали съгласие толкова бързо, та той искаше лично да се увери, че не са пропуснали нищо.

Секретарката извади бележника и зачете:

— В Брястовата стая ще става посрещането на гостите. Когато започне самият прием, в нея и в Стаята с подпорните греди непрекъснато ще се движат десет големи колички за сервиране, всяка с по двама сервитьори. Върху количките ще бъдат поставени по три пластики от лед, високи около метър, с формата на шишенцето на парфюма „Принцеса Дейзи“, едната ще съдържа пет килограма хайвер, в другата ще бъде поставена огромна бутилка шампанско, уточнено марка „Лиу Рьодерер“, а в третата бутилка „Столичная“. Хайверът ще се поднася на гостите в малки чинийки с гарнитурни по техен избор.

— Забрави циганите — обърна внимание Кендис, като добави няколко капки лимонов сок на пушената пьстърва, която ядеше. Уорнър Ли Рой погледна приветливо към нея над очилата си. Както винаги, когато провеждаше среща с хора, ангажиращи целия ресторант, той бе облечен в своя най-консервативен стил. Днес бе пременил приятната си, закръглена фигура с червеникави панталони и карирано сако в сиво, червено и бяло. Изпитваше удоволствие от дрехите, дори когато бяха съчетание от толкова убити цветове. Изпитваше удоволствие от присъствието на Кендис Блум, с момчешкия ѝ вид и фелдфебелски маниери. Изпитваше удоволствие от това, че е собственик на „Сливата на Максвел“ и на „Кръчмата сред моравата“. Изпитваше удоволствие от самия живот и животът му отвръщаше със същото.

— Тъкмо стигнах до циганите — продължи секретарката. — По време на пристигането на поканените, цигански състав от трийсет души ще се разположи от двете страни на главния вход, а други трийсет цигани ще се движат постоянно между Брястовата стая и Стаята с наклонените греди и ще свирят *тихичко*, за да не смущават представянето на гостите на принцеса Дейзи. Около ресторанта ще бъдат поставени осем прожектора и ще бъдат ангажирани допълнително петдесет души на паркинга заради тройките. Сега тези

мъже преминават специално обучение, за да могат да се оправят с конете.

— Какво решихме в последна сметка за бюфета? — попита Кендис, седнала под чадъра на една кръгла маса на терасата.

— Предложено е да се уреди в Овалната стая — отговори секретарката, като погледна в бележника си.

— Не съм сигурен в това — намеси се Уорнър Ли Рой. — Струва ми се, че за шестстотин гости трябва да направим два отделни бюфета.

— Съгласен съм — каза Уолтър Роше, завеждащ банкетите — петият, който присъстваше на работния обяд.

Секретарката отбеляза в бележника си и продължи:

— По време на вечерята оркестър ще свири валсове в Кристалната стая и ще може да се танцува там и навън под дърветата на терасата. Двата цигански състава ще свирят в Овалната стая. Веднага след вечерята се включва и диско състав, който ще свири на Закритата тераса в задната част на ресторанта.

— Какво ще правим, ако вали? — запита Кендис.

— Можем да вдигнем навън една шатра с лъчисто отопление, но смятам, че в началото на септември не е нужно да се безпокоиш за това — увери я Уорнър Ли Рой.

— Уорнър — обърна се закачливо към него Кендис, — все още не съм tout a fait^[11] доволна по въпроса за хайвера. Казахме „хайвер“, но бих искала някои уточнения. Проявявам личен интерес към това.

— Ако държиш всичко да бъде изрядно, ще опитам да поръчам златист ирански хайвер, но се съмнявам, че ще намеря на пазара нужното количество — отвърна ѝ той. — Пък и малко са тези, които могат да направят разлика.

— Кой е следващият по качество? — попита Кендис, като дояждаше пушената пъстърва. Нейната напрегната работа имаше и своите добри страни. Не трябваше да забравя да го каже на психоаналитика си.

— Хайвер от моруна. Няма проблеми да осигуря колкото поискаш. Ако желаш да бъдеш разумно разточителна, нужно е по две големи лъжици на човек или всичко около осемдесет грама, значи по четиристотин грама на всеки пет души, като предположим, че не всички обичат хайвер.

— Поръчката ми ще бъде неразумно разточителна — изрече със задоволство Кендис. — Какво ще кажеш по стотина грама на човек? И да считаме, че всички обичат хайвер, защото аз самата смятам да заделя настрана около кило и се надявам да получа от тебе една голяма пластмасова торба и шейна с кучета, за да го откарам вкъщи.

— Значи, шестстотин души по сто — сто и двайсет грама... това прави около седемдесет килограма...

— Уорнър, за да сме стопроцентово сигурни, закръгли го на седемдесет и пет килограма хайвер от моруна, екстра качество, по двеста и петдесет долара цена на едро и една голяма торба — предложи Уолтър Роше.

— Да стиснем ръце — произнесе тържествено Кендис и кафявите ѝ очи заискряха лакомо при мисълта за предстоящото угощение.

— Да продължавам ли? — попита секретарката.

Кендис кимна с глава.

— Бюфетът ще съдържа цели есетри и съомги, сервирани студени, печени пьдпъдъци, печено месо от дива мечка, с ябълки и боровинки соте...

— А, виж какво, Уорнър, не съм напълно сигурна за дивата мечка — прекъсна го Кендис. — Знам, че е руски специалитет, но можеш ли да гарантираш?

— Изключително е. Месото държим в марината пет дни и го поднасяме леко панирано със сос Беарнез — той махна на секретарката да продължи четенето на дългия списък от ястия, които щяха да влязат в бюфета. Най-после тя стигна към края на своите бележки.

— Десертът ще бъде поднесен на масите. Господин Рели и главният готвач ще уточнят допълнително подходящите съставки за фламбираните десерти, които ще бъдат внесени в залите.

— И да не решите да фламбирате някой десерт с формата на шишенцето от парфюма? — предупреди Кендис.

— Но как е възможно! — изрече потресен Уорнър. — Имай ми малко доверие.

— Вярвам ти! — успокои го Кендис и продължи замислено. — Не виждам обаче защо да няма ледени висулки по дърветата около терасата? Нали ще имаме сняг навсякъде около ресторанта, с

изключение на външната танцова площадка, защо тогава да нямаме някакви висулки, които да приличат на истински?

— Предполагам, че можем да поставим някакви изкуствени ледени висулки или мога да окача зимните светлилки — обмисляше на глас Уорнър.

— О, да, прекрасно! Това е! Малките бели мигащи светлилки — помня ги от миналата Коледа, когато минавах с колата насам. Бяха *incroyable*^[12]. Трябва непременно да ги поставим — извика възбудено Кендис.

— Има само един проблем. Трябва да ги свалим още на другия ден — откривам зимния сезон едва след Деня на благодарността.

— И къде е проблемът?

— Това са шейсет хиляди светлилки. Поставянето и свалянето ще струва доста пари.

— Господин Шанън не би искал да чуе, че съм теглила чертата преди мигащите светлилки — каза убедено Кендис. — При положение, че плаща петдесет хиляди долара, за да наеме машините за правене на сняг.

Хюго Рели се изкашля.

— А за осветлението уточнихме, че ще бъде само на свещи? — попита той, като прехвърляше през ума си местата, където се налагаше използването на електрически ток.

— Не, казахме най-малко две хиляди свещи в сребърни свещници, навсякъде, където е възможно да се поставят, но в тоалетните ще имаме ток — напомни Кендис. — А сега за цветята. Господин Рели, те са ужасно важни. Милиони маргаритки^[13]. Не знам къде ще намериш толкова в този град, но каквото и да струва, трябва да ги имаме. *C'est indispensable*^[14]!

— Ще ги намеря, но няма да се получи търсеният ефект, докато не ги смеси с бели рози и тук-там с бели и жълти хризантеми — настоя Рели.

— Съгласна съм, стига да намериш маргаритките — Кендис се обърна към Уорнър Ли Рой, внук на Хари Уорнър и правнук на Джак Уорнър, наследил онзи изключителен усет за зрелищност, който не притежаваше никой друг собственик на ресторант в света. — Можеш ли да ми кажеш съвсем грубо колко ще струва този прием? Забрави за снега, конете и тройките.

Уорнър се замисли за минута, като си припомняше приема за сребърната сватба на Клеберг от Тексас, който беше докарал със самолет двеста и петдесет души в Ню Йорк и наел целия ресторант.

— Някъде приблизително около... с допълнителните разходи, ледените скулптури и всичко останало, ами... някъде около двеста хиляди долара — може да стане и малко повече, зависи колко хайвер ще побереш в пластмасовата си торба.

— Звучи доста приемливо — каза Кендис, в очакване на второто ястие. Слава богу, обедът едва сега започваше.

Когато се събудеше след няколко часа неспокоен сън, президентът на „Елстри“ Хили Байджър често си задаваше въпроса какво в последна сметка го бе подмавило в джунглата на парфюмерийния бизнес. Един хипнотерапевт, към когото се беше обърнал за съвет срещу безсънието, го бе научил, че трябва да опита да релаксира мускулите на цялото си тяло веднага щом в главата му се загнезди някой неприятен въпрос. Започваше от върха на темето си, надолу до пръстите и после в обратен ред, като не пропускаше и здраво стиснатите си зъби. Тъкмо беше свършил с релаксацията на ушните миди и се прехвърляше на челото, в мозъка му започваха да кръжат думи: Куадрил, Калеш, Л'ер дю Ган, Апреж, Кристал, Жонтю, Халстон — по дяволите Халстон, не може ли да има френско име като останалите? — Алиаж, Анфини, Кабошар, Екюсон... щом стигнеше до Екюсон, обикновено успяваше да се съсредоточи отново върху челото си и понякога бе в състояние да отпусне даже челюстните си мускули. Преди да смогне да продължи надолу, в съзнанието му изплуваше нова поредица от имена и започваше да танцува пред очите му: първо, Дик Джонсън, закупуваше парфюми и козметика за веригата Хес, със седалище в Алънтаун, Пенсилвания; после Майк Гънауей, мениджър по стоковия асортимент в магазините „Дейтън“ в Минеаполис; следваше Бърда Гейнс, завеждаща козметиката в универсалния магазин „Стейнфелд“ в Тъксън; Керол Кемпстър, която купуваше за сметка на Хенри Бендъл, Марджъри Кесъл, Мелоди Грим... списъкът можеше да продължи през цялата нощ... Но когато Хили Байджър стигнеше до името на Грим, той се отказваше от намерението да заспи чрез отпускане на мускулите, ставаше от леглото и вземаше хапче за сън, за

което неговият доктор бе гарантирал, че организъмът не свиква с употребата му, не съдържа барбитурати и няма никакви странични вредни ефекти за здравето. Това забележително хапче имаше само един малък недостатък, помисли си Хили Байджър — не можеше да го накара да заспи. Все пак в момента, в който го преглътна, той се почувства успокоен: явно лекарството беше наистина безвредно, защото действаше преди всичко психологически на пациента.

Той се измъкна на пръсти от банята, за да не събуди жена си, и отиде в хола да прочете още няколко страници от петтомната биография на Хенри Джеймс, написана от Лайън Идъл. Този значителен изследователски труд събуждаше интереса му с дребните подробности в обширните описания и с анализа на фактите и той го четеше без бързане и с увлечение. Към пет часа сутринта, като се мъчеше упорито да мисли единствено за книгите, написани от Джеймс в Лондон — книги, които Хили Байджър — не беше чел никога — той поемаше риска да се върне в леглото и обикновено успяваше да дремне два-три часа преди да се впусне във въртележката на новия ден на проекта „Принцеса Дейзи“.

Беше началото на септември 1977 година, близо осем месеца след започването на подготвителната дейност за лансирането на новата серия козметика и парфюми. Парфюмът, наречен от Патрик Шанън „Принцеса Дейзи“, беше творение на човека, считан за най-забележителния „нос“ на Франция, който работеше върху него от седем години. Според прагматичната преценка на Хили Байджър, миришеше добре. Ако питаша за личното му мнение, светът имаше нужда от един-единствен парфюм — „Апреж“: на него ухаеше първата жена, с която бе спал. „Апреж“ го възбуждаше, тъй както парфюмът на тъщата му „Ют Дю“ му действаше потискащо. Какво би станало, ако първата мацка, с която беше спал, употребяваше „Ют Дю“, а тъща му — „Апреж“? Дали предпочитанията му нямаше да бъдат точно обратните? Парфюмът ли ухаеше като секса или сексът ухаеше като парфюма? Как щеше да мирише сексът без парфюм? По-добре? Беше сигурен, че е така, но бизнесът си е бизнес и щом хората искаха да говорят за един парфюм, че е „неотразим и все пак романтичен“ или „дързък и при все това резервиран“, или „привлекателен и жизнерадостно женствен“, те бяха в правото си не по-малко от някои чудаци познавачи на вината. Не даваше и пукната пара, когато около

него започваха да говорят дълбокомислено за „букет от единични цветни нюанси“ или за „нежни нотки на иланг-иланг^[15]“, или за „лек въззелен оттенък“ и подхвърляха наляво и надясно фрази като „сериозният парфюм върви със сериозните дрехи“ и „мускусната революция“; беше му безразлично дали парфюмът „се създава“ или „замисля“ или пък имаха претенции, че жената не просто „слага“ „Хлое“, а „прониква в него“ и още стотици подобни барокови изгъзици на парфюмерийния свят.

Всичко опираше до това да се продаде стоката и нищо повече, мислеше Хили под душа. Да превърнеш в стока цвърченето на месото на скарата, а не самия бифтек. Да превърнеш в стока фантазията, а не действителността. Да превърнеш в стока лукса, който все повече ставаше част от живота на американеца — лукс, който се продаваше в магазините за намалени стоки и продължаваше да гради своите реклами на снобското предразположение на хората.

Тръпки полазиха по гърба му, когато си спомни за първото заседание с търговските посредници, на което обяви новата концепция за серията „Принцеса Дейзи“ и ги информира, че Шанън очаква продажби от сто милиона долара. Шестима от най-добрите търговски посредници подадоха веднага оставка. А разбунтуваните моряци от кораба на Негово Величество „Баунтри“ изглеждаха мирен и доволен екипаж в сравнение с тези, които останаха. Всичко се свеждаше до това, че никой не обичаше да участва в лансирането на нов продукт. Те биха предпочели да продължат да се занимават със старата козметична серия на „Елстри“, замираща тихо в съзнанието на купувачите, отколкото да си скъсат задниците, мъчейки се да получат от търговците на козметика поръчки за нещо ново, непознато, без значение дали има превъзходни качества и дали са хвърлени милиони за реклама и опаковка.

Опитният Хили Байджър не беше посочен случайно от Шанън за президент на „Елстри“. След месец, като не жалеше пари, той успя да подмени изцяло екипа от търговски агенти. Новата група се състоеше от хора с още по-голям опит и делови качества, които имаха и това преимущество, че не бяха работили със старата козметична серия и нищо не им пречеше сега да се заемат ентузиазирани с новите планове. Байджър вземаше и важните решения колко различни продукта от новата серия да предлагат на всеки отделен търговец на едро или

собственик на магазин. Знаеше колко мразеха те, когато им предлагаха да направят поръчки за разнообразни продукти от серията, без да са сигурни, че ще предизвикат интерес у купувачите. Козметичната серия „Принцеса Дейзи“ беше пълна, но стриктно подбрана група продукти: етеричен хидратантен лосион, почистващ крем, лосион за тяло, течен фон дьо тен в шестте най-важни тона, червило и „глас“ гланц за устни в основните нюанси на розовото, червеното, кафеникавото и тъмновиолетовото, подходящи цветове лак за нокти, руж в четири отсенки, пудра също в четири нюанса, туш за мигли в черно и кафяво, туш за очна линия в четири цвята, сенки за очи в осем разцветки (нещо, което Байджър считаше за лично постижение на „нечувано въздържание“, при положение, че повечето компании от козметичната индустрия предлагаха средно по двайсет разцветки) и, естествено, сапунът, талкът за тяло, спрей одеколонът в опаковка в три размера и накрая парфюмът, в шишенца по половин унция, една унция и две унции. Като прехвърляше за кой ли път през ума си внушителния списък на новите продукти, Хили Байджър улавяше и гласа на своето подсъзнание, който сякаш повтаряше думите, произнесени от Дик Джонсън от Альтаун, които го бяха събудили през нощта; „Да-а, няма да бъде преувеличено, ако каже човек, че днес пазарът буквално е зелят от козметика. Производителите направо прекаляват.“ О, Дик Джонсън, ти, който осигуряваш козметиката за търговската мрежа на компанията „Хес“ в единадесет града на Пенсилвания! Защо не обичаш риска като Върда Гейнс от Тъксън, която често казва: „Без нови продукти няма прогрес!“ Защо?

Единадесет цента от всеки долар, който харчеха производителите на козметика и парфюми, отиваше за опаковката. Този факт изтласка набързо Дик Джонсън от мисълта на Хили, който гледаше възхитен дизайна на шишенцето за парфюма „Принцеса Дейзи“. По идея на Дейзи, той беше вдъхновен от великденските скъпоценни яйца, изработени от Петер Карл Фаберже за императорското семейство между 1884 и 1917 година — всичко петдесет и седем яйца. Днес те бяха пръснати по музеи из целия свят и сравнително малко от тях бяха частна колекция. Марджъри Мериуедър Пост, наследничката на „Дженеръл Фуд Корпорейшън“ беше една от малкото частни колекционерки в света, която притежаваше няколко от императорските

великденски яйца. Сред многобройните съкровища на голямата й руска колекция, това бяха най-редките и високоценени предмети.

Шишенцето на парфюма „Принцеса Дейзи“ имаше яйцевидна форма и беше изработено от ръчно издухано кристално стъкло. От основата до върха преминаваха четири тънки лентички, позлатени с лак, които се връзваха на фльонга над запушалката. Беше поставено върху позлатена подложка с три крачета, прихваната към точно пасваща овална халка. Сега, когато опаковките на парфюмите имаха все по-модерен дизайн, след годините, в които доминираше класическата строгост на „Шанел“ и „Халстон“, шишенцето на „Елстри“ приличаше на уникално бижу. Беше невъзможно да го видиш и да не ти се прииска да го вдигнеш от подложката му и да го помилваш. В края на краищата не считаха ли яйцето най-съвършената форма на природата, размишляваше Байджър. *Не забравяй това, Дик Джонсън от Алънтаун!* И не забравяй останалите опаковки — шишета, бурканчета и картонени кутии в искрящото тъмносиньо на лапис лазури, гланцирани така, че наподобяваха емайла на великия майстор Фаберже, с една-единствена маргаритка в бяло и златисто със зелена дръжка — запазеният знак на цялата серия. Опаковките бяха толкова щуро съвършени, че можеха да те накарат да ревнеш като идиот, беше казал Байджър на Патрик Шанън и за първи път той се съгласи с него, без да предложи никакво подобрене.

Парфюмът „Принцеса Дейзи“ щеше да се продава по сто долара унцията. Оправдана ли беше тази цена? Байджър считаше, че да. За разлика от много парфюми, които се продаваха по-евтино, той бе приготвен само от естествени етерични масла и есенции, произведени и поставени в съответната опаковка във Франция. Естествено той струваше много по-малко от сто долара унцията, след като са пресметнати всички разходи по производството, опаковката и продажбата на едро. Но, за Бога, откъде щеше да идва печалбата, ако не беше така? Когато козметиката и парфюмите започнеха да се продават по цена, близка до костуемата, това вече нямаше да бъде пазар, а шибаната Русия, разсъждаваше Байджър.

Хили Байджър крачеше енергично по Парк Авеню към сградата на „Супракорп“ и мислеше за коледните каталози, които всички големи магазини в страната бяха разпратили още през август. Почти всички съдържаха парфюма „Принцеса Дейзи“ или специални опаковки за

подаръци, с различни комбинации от парфюм, одеколон, сапун и талк за след къпане. Ако каталозите на „Сакс“ и „Нейман Маркус“ не бяха включили парфюма и козметичната серия на страниците си, да не говорим за десетките други каталози, където те заемаха видно място, едва ли имаше някакъв шанс да се сбъднат щурите мечти на Шанън.

Представянето на серията „Принцеса Дейзи“ беше координирано до най-дребната подробност, като че ли беше денят на десанта на американските войски в Нормандия. Майната му, не беше ли истински десант, ако човек гледаше в перспектива, размишляваше Байджър. От една страна, Кендис Блум обработваше пресата, като разпалваше любопитството към личността на Дейзи, и всичко това щеше да има своята кулминация с утрешния брой на „Пийпъл“, където водещата тема на списанието беше посветена на нея. Да не говорим за бала в Руския зимен дворец, грандиозният прием за лансирането на „Принцеса Дейзи“, който щеше да бъде отразен в страницата за жената на стотици, хиляди вестници и списания в страната. Хелън Струос държеше изкъсо рекламната дейност — телевизионните клипове, рекламите на две страници в списанията, цветните брошури. Самият Хили беше доволен от количеството парфюм, което се намираще на склад в Ню Джърси. Всичко необходимо от Франция беше пристигнало навреме и в добро състояние, а търговските агенти бяха получили внушителни поръчки. Дори бяха успели да убедят „Сакс“ на Пето Авеню — магазинът, който по традиция представяше пръв от всички останали и Ню Йорк всеки нов парфюм — да се съгласят да започнат представянето заедно с „Бендъл“ и „Блумингдейл“. Бил Блас беше подготвил специална колекция за есенния моден сезон, назована „Принцеса Дейзи“ — една от най-богатите и елегантни колекции на този известен дизайнер. Дрехите бяха разпратени по всички големи магазини в страната и щяха да бъдат изложени на витрините им в деня на представянето на козметичната серия и парфюма. Продавачките на щандовете на „Елстри“ щяха да получават допълнителна комисионна през първите три месеца на продажбите. Десетки хиляди мостри от парфюма „Принцеса Дейзи“ бяха вече получени в избрани магазини и щяха да се раздават с широка ръка в специално проектирани „аванпостове“, изградени на партерния етаж. През седмиците след големия прием в Ню Йорк самата Дейзи щеше да снове непрестанно от град в град, между трийсетте най-значителни пазара в страната, за да

представя лично парфюма и козметичната серия в най-големите универсални магазини и да изтегля печелившия номер, който дава правото на една от жените, закупили парфюма, да получат от магазина подарък в размер от хиляда долара.

Така че — какво би могло изведнъж да тръгне зле? Божичко, почти всичко, помисли си Хили Байджър и тръпки полазиха по гърба му. Беше ли възможно човек да знае предварително нещо в откачения свят на парфюмерийния бизнес?

— Естествено, че е една незначителна, абсолютно безлична, нещастна малка кучка. Съвсем не е нужно да ми го казваш, Робин... нима не разбираш, че това само прави нещата още по-лоши? — изрече разярена Ванеса. — Тя никога не е била достойна за вниманието, което ѝ оказахме. И, моля те, престани да се опитваш да ми даваш валиум или приспивателно хапче! Не желая!

Беше три часа призори и Ванеса, обладана от ярост, не спеше, както много често се случваше през последните месеци. Въпреки че се стараеше да не го безпокои, Робин като че ли винаги знаеше кога е будна и не можа да заспи и беше готов предано отново да изслуша дългия монолог на нейните оплаквания. Ставаше му тъжно, когато я наблюдаваше. Въпреки че прекрасното ѝ, стройно и елегантно тяло беше непроменено, устните ѝ като че ли бяха изтънели и се превърнали в изпита, отблъскваща черта. Както и да се мъчеше да я развлече с планове за почивка, с нови идеи за промяна на мебелировката в апартамента, колкото и често да масажираше с часове горната част на гърба ѝ, за да намали напрежението ѝ, тя не можеше да забрави Дейзи и всичко, което ѝ беше сторила.

— Преди всичко — и ти трябва да го признаеш, Робин — тя никога не се е показвала благодарна, дори за секунда. Е, да, казваше „благодаря“, но само когато просто беше неизбежно. Например, когато убедих Топси да поръча портрет на децата и за още една поръчка, която ѝ осигурих. Но знаеш ли как ми казваше „благодаря“? Сякаш че тя ми правеше услуга! Ако има прегрешение, което не мога никога да простя, това е неблагодарността — не мисли, че дори за миг съм се заблуждавала за нейната неблагодарност. А тя ни дължи толкова много! Спомни си на колко вечери съм я канила и тя е отказвала под

предлог, че „е много заета“? По дяволите, какво си въобразява, че е тя? Никой, *никой* не си е позволявал да бъде толкова зает, че да не може да приеме поканата ми! Никога!

— Ванеса, всички, които имат някакво значение за нас, твърдят, че ти даваш най-добрите приеми и вечери в Ню Йорк. Тогава може ли да те притеснява нейното невъзпитано отношение? — каза търпеливо Робин за стотен път.

— Не в това е въпросът и ти го знаеш! Просто цялото ѝ държание. Онова властно високомерие: „Не можеш да ме докоснеш с пръст, защото аз съм специална“ и „Не можеш да ми направиш впечатление, колкото и да се стараеш“ — това е, което ме вбесява! А какво ще кажеш за тоалетите, които ѝ подаряваше? Трябваше едва ли не насила да я накараш да ги облече! Милостиви Боже, тя сякаш предпочиташе да носи ония налудничави театрални костюми, изхвърлени от употреба?

— Сега тя носи доста прилични дрехи — каза Робин и само миг след това осъзна, че трудно би могъл да измисли нещо по-нетактично в този момент. Ванеса беше изпълнена със злоба към Дейзи още от неблагоприятния инцидент на яхтата през отминалата зима, но когато пресата съобщи за предстоящата рекламна кампания на козметичната серия и парфюма „Принцеса Дейзи“ и започна да проявява любопитство към личността ѝ, когато плъзнаха слухове за договора от един милион долара, подписан с „Елстри“, и накрая, когато дочу, че „Пийпъл“ ще отпечата снимката ѝ на корицата и ще ѝ посвети обширен материал, растящите ярост и завист буквално я разяждаха отвътре.

— Успях да забележа, че не дойде при теб за дрехите — изсъска подигравателно тя към мъжа си.

Робин сви леко рамене и не пожела да ѝ отговори. Тогава Ванеса въздъхна и нежно докосна ръката му.

— Извинявай, скъпи, съвсем не исках да кажа това. Тя има толкова нелеп, груб вкус — липсва ѝ класа и интелигентност, за да носи твоите дрехи, нищо повече.

— О, няма нищо — увери я Робин. — Искаш ли малко вино? Сигурно ще ти помогне да заспиш по-лесно.

Ванеса тръсна непреклонно глава.

— Уверявам те, Робин, напълно съм безразлична към ония евтини рекламни трикове, бих казала дори, нека си изживее миговете под прожекторите на сцената — това въобще не ме интересува. Но не мога да ѝ простя, никога няма да съм в състояние да ѝ простя начина, по който провали пътешествието с яхтата. Не можеш ли да разбереш, че тя ме накара да изглеждам като глупачка? Не можеш ли да осъзнаеш нещата, които хората говорят за нас оттогава? Да, оттогава, дори и сега! Всеки един от присъстващите трябва да е издрънкал историята на още хиляда души по целия свят. Месеци наред хората не престават да ми вадят душата: „Ванеса, любов моя, значи онова мило семейно сдобряване, което беше организираща, удари на камък, така ли?“, „Ванеса, дочух изумителна история... какво наистина стана, скъпа?“, „Ванеса, защо за Бога трябваше да връщаш яхтата на брега? Защо Дейзи Валенски се измъкна като крадец посред нощ? Каква беше причината Рам Валенски да прекара в каютата си остатък от пътуването?... О, бедничката, колко грубо от негова страна... Кажете наистина... сигурна съм, че знаеш повече отколкото казваш... как можах да постъпят така с теб?“ О, Робин, не можеш да си представиш само какви слухове се носят — отмъстителни, долни, тъпи, отвратителни — и аз изглеждам като най-големия идиот на този свят. И това е от всички, от хора, които съм смятала за приятели... Просто не смея да поканя никого на обяд дори сега, защото знам, че инквизицията ще започне отново. Не можеш ли да разбереш какво ми причини тая превзета кучка!

— Всяко чудо за три дни, скъпа. Сигурен съм, че не е възможно хората да продължават да говорят за това! — увери я не особено убедително Робин. На самия него често му задаваха подобни въпроси.

— Глупости и ти го знаеш прекрасно! Всичко щеше да е наред, ако Рам не беше се затворил в каютата. Можех да кажа, че Дейзи има морска болест или някаква внезапна алергия, или нещо друго, но Боже мой, той не си показва носа от каютата, тръгна си, без да се сбогува с никого — ето това накара хората да говорят. Като си помисля само какви неприятности ми създаде това копеле, като ме придума да убедя Дейзи да дойде с нас, иде ми да умра. Дори и да е финансирал твоята нова модна серия, нищо не му дава правото да ме прави за посмешище — каза Ванеса разярена.

— Ванеса, ненагледна, моля те, престани да се тровиш за това! Не може да продължава така... опитай да плюнеш на всичко това и да го забравиш!

— Да пукна, ако не го направя! — Ванеса се измъкна от леглото и наметна една хавлия.

— Робин, колко е часът в Англия сега?

— Сутрин, защо питаш?

Без да му отговори, Ванеса вдигна слушалката и даде поръчка за разговор с Лондон. После зачака в тяхната спалня, докато най-последно се разнесе звън и тя чу гласа на Рам.

— Здравей, скъпи, на телефона е Ванеса! Робин и аз тъкмо пиехме по чашка преди лягане и изведнъж осъзнахме колко ужасно отдавна не сме имали вести от теб. Помислих си, защо да не вдигна телефона? Искрено съжаляваме, че не се чувстваше добре на яхтата, по-точно, безпокояхме се за теб. Но естествено, че те разбирам, самата аз имам често ужасни мигрени. О, не, не, не се извинявай! Сега си добре, нали! Толкова се радвам! Да, Робин и аз сме в цветущо здраве. Предполагам, че си в течение на добрите вести за Дейзи? Трябва да ти е писала... каква сензация, скъпи, не можеш да си представиш. Около нея се вдигна удивителен шум — не е ли вълнуващо? Като помислиш само, че тя никога не е имала пукнат петак в джоба си, а сега един милион долара! Оказа се, че тази ваша титла все още струва нещо и тук... демокрация или не, но и ние, като англичаните, обичаме благородниците. Дори „Пийпъл“ ѝ посвещава свой брой и ако нещо ѝ помогне да я забележат, ще бъде именно това. Така че ти, скъпи, по-добре свиквай да виждаш малката си сестричка залепена на огромните рекламни табла, по списанията и телевизията — даже в Англия, нали? Представи си — Валенски предлага червила и Бог знае още какво. Предполагам обаче, че нищо не би могло да я спре, щом го прави за Патрик Шанън? Какво искаш да кажеш с това „Какво общо има Патрик Шанън“? Той е президент на... извинявай, скъпи, очевидно знаеш кой е той. Това, което имах предвид е, че те са лудо влюбени. Цял Ню Йорк говори за тях, откакто се завърнаха заедно от Англия. Изживяват божествен любовен роман! Просто е възхитително да ги гледаш... карат те да повярваш, че не е отминало времето на романтичните истории! Но ти сигурно си ги видял, когато са били заедно в Англия? О, разбирам... в Близкия Изток... тогава си

пропуснал да видиш влюбените птички. Ако питаш мене, там именно Дейзи е действала особено умно. Да ти посвети брой „Пийпъл“ е много добре, но Патрик Шанън е най-божественият мъж, който тези стари очи са виждали от години. Мъж, който получава всичко, всичко, което е пожелавал. Вчера четох статия за „Елстри“ в „Ню Йорк Таймс“ и там го цитират да казва, че Дейзи е „една-единствена в света“. Доста мъглява оценка, но, от друга страна, той вероятно иска да бъде дискретен. Последния път, когато ги видях заедно в един ресторант, той едва се сдържаше да не я прегърне пред всички. Хайде, Рам, не бъди старомоден! Та Дейзи отдавна вече не ходи на училище. Може с пълно право да има десетки любовници... но по всичко изглежда, че тя иска единствено Шанън и кой би могъл да я вини за това? Добре, сладурчето ми, няма да те задържам повече. Искан да те чуя, за да се уверя, че си по-добре. Старите приятели не трябва да губят връзка толкова дълго време. Робин казва да ти предам най-сърдечни поздравии. Довиждане, скъпи. И, както казват, да гледаме на света през розови очила!

За първи път от месеци насам Робин видя истинско задоволство, изписано на лицето ѝ, когато Ванеса много бавно поставяше слушалката върху телефонния апарат.

— Скъпи, може би все пак ще пийна малко вино.

— По-добре ли си, скъпа? — попита загрижено Робин.

— Безкрайно по-добре!

От деня, в който Рам остави Дейзи да лежи разкъравена на леглото и се прокрадна навън от „Ла Маре“, съзнанието му бе разкъсвано от болка — растяща, непреодолима. Страданието се бе загнездило дълбоко под безупречната външна обвивка на поведението му, скрито от човешките очи, така че никой не се съмняваше в здравия му разсъдък. Рам можеше да продължи да живее и действа без присъствието на Дейзи, защото никой друг не я притежаваше. Но мисълта за нея не напускаше фатално обременения му мозък, обладан от фиксидеята, че тя все още му принадлежи, от безнадеждна, безконечна страст, с която нито искаше, нито пък можеше да се пребори. Във въображението му не живееха други образи, освен на Дейзи и на самия него. Наистина, тя бе успяла да се измъкне от

клетката, в която искаше да я затвори, но не беше отишла при никой друг. И как би могла, след като му принадлежеше?

Рам не изпитваше ревност, защото в действителност нямаше от кого да я ревнува. Нищо не го заплашваше, не съществуваше трети образ, който да се изпречи между него и фантазиите му.

Няколко нарочно подхвърлени фрази, няколко думи, подбрани от Ванеса с безпогрешния ѝ инстинкт да наранява и унищожавя, внезапно породиха непоносимо чувство за безсилие и осакатяване. Бе разрушено последното убежище на Рам от неговата болка. Роди се ревността, разкъсваща, опустошаваща, толкова стара и обезумяла, като че ли бе живяла милион години, за да достигне до своята непоносима, отвратителна, отровна зрялост.

Рам се облече бързо и след по-малко от половин час след позвъняването на Ванеса беше в гаража и изкара на улицата своя „Ягуар“.

Знаеше отлично къде се намираше Даниел. Директорите на училището бяха свикнали с редките му телефонни обаждания, когато проверяваше дали Дейзи е успяла да плати сметките в интерната. От години очакваше оня неизбежен ден, в който тя нямаше да бъде в състояние повече да носи на плещите си бремето на разходите и щеше да бъде принудена да се обърне за помощ към него.

След двайсет минути Рам бе напуснал Лондон и летеше по пътя към училището „Кралица Ана“ — път, който бе прокаран ясно в съзнанието му от много, много години.

---

[1] Tu comprendes (фр.) Разбираш ли. — Б.пр. ↑

[2] Vraiment! (фр.) Наистина! — Б.пр. ↑

[3] Incroyable (фр.) невероятно. — Б.пр. ↑

[4] Je t'assure (фр.) уверявам те. — Б.пр. ↑

[5] Tres bien (фр.) много добре. — Б.пр. ↑

[6] Absolment (фр.) категорично. — Б.пр. ↑

[7] Un petit (фр.) един малък. — Б.пр. ↑

[8] Vite (фр.) бързо. — Б.пр. ↑

[9] Chien (фр.) куче. — Б.пр. ↑

[10] A la Vielle Russie (фр.) В старата Русия. — Б.пр. ↑

[11] tout a fait (фр.) изцяло, напълно. — Б.пр. ↑

[12] Incroyable (фр.) невероятни. — Б.пр. ↑

[13] Дейзи на английски език означава маргаритка. — Б.пр. ↑

[14] C'est indispensable! (фр.) Задължително е! — Б.пр. ↑

[15] Иланг-иланг — дърво, което расте на Филипините, Ява и др. От цветовете му се добива масло с ефирен аромат, което се ползва в парфюмерията. — Б.пр. ↑

— О, не, милостиви Боже, не! — изплака Кендис Блум. Джени, помощничката ѝ, подскочи ужасена. Кендис бе пребледняла като смъртник, а на бюрото ѝ лежеше сигнален екземпляр на „Пийпъл“, току-що донесен от куриера. След двадесет и четири часа списанието щеше да се появи на всеки вестникарски щанд в Америка.

Джени се хвърли към бюрото и, обзета от ужас, не смееше да погледна към корицата. Беше сигурна, че са подменили темата на броя... през цялото време Кендис се бе опасявала за това. Но не, беше снимката на Дейзи... великолепна снимка... очевидно бунтовният дух бе един от начините да бъде вдъхновен Данило... На корицата едно заглавие, изписано с червени букви, гласеше: „ПРИНЦЕСА ДЕЙЗИ: Животът ѝ не представлява само сладки благоухания; странната, забулена в тайнственост история на дъщерята на Франческа Върнън и Принц Сташ Валенски.“

Джени несръчно обръщаше страниците на списанието, докато се мъчеше да намери началото на материала.

— Четиридесет и трета страница — изпъшка Кендис.

Най-сетне Джени намери заглавието, разположено върху две съседни страници, където започваше водещият материал на броя. Цялата дясна страница беше заета от една-единствена черно-бяла снимка. Тя се вторачи в снимката, прочете текста под нея, после отново загледа фотографията. Светът се бе смалил до размерите на тази страница, до тази снимка, до двете момичета с руси коси и черни очи, с лица, които си приличаха като две капки вода, прегърнати, усмихнати момичета на около двацет и три години, *невъобразимо еднакви*. Текстът гласеше: „Принцеса Дейзи по време на неотдавнашното си посещение при своята сестра близначка Даниел, която живее в интернат за умствено изостанали деца, настанена тайно там от шестгодишна възраст.“

Двете жени стояха като вкаменени, втренчени в снимката, без да обелят дума, и се мъчеха да проумеят нещо, което просто беше

невъзможно.

Накрая Кендис проговори с празен глас:

— Тя... тя е малко по-ниска.

— Очите ѝ... те са същите... но погледът е... празен — с мъка изговаряше думите Джени. Като че ли бе в състояние да възприеме шока единствено в подробностите.

— И косата ѝ е дълга само до раменете... и не е толкова блестяща... но расте по същия начин, съвсем същия... — гласът на Кендис сякаш идеше изпод земята.

— Чертите на лицето ѝ са различни... не, не е точно... не са различни, а някак си не толкова... ясни, не толкова изящни. Тя изглежда по-млада... о, но сякаш е лишена от чувство за хумор — каза учудено Джени. — Но лицето ѝ е същото... лицето на Дейзи.

— Не! Не е *същото* — човек не би искал да я погледне *повторно!* — изрече Кендис.

— Не, не би поискал — забеляза с ужас Джени. — Божичко, виж другата снимка — посочи тя с треперещ пръст. Беше репродукция на корицата на „Лайф“ от преди двадесет и пет години... Сташ, Франческа и смеещото се бебе, качено на гърба на понито. Зачете на глас текста под нея: „Когато принц и принцеса Валенски позираха за «Лайф» никой не знаеше, че беше им се родило и друго дете — дете, което те скриха от света.“

— Исусе Христе! — прошепна Джени.

Двете жени започнаха да четат на глас историята, която заемаше пет страници от списанието, като се спираха на най-важното. „От специалното интервю за броя с принц Джордж Едуард Уудхил Валенски, доведен брат на принцеса Дейзи, «Пийпъл» научи за съществуването на... сестра... умствено развитие на четиригодишно дете...“

— Господи, Кендис, четиригодишно!

Кендис прекъсна твърдо Джени:

— Млъквай, Джени — има още! Слушай това, само слушай!

„Принц Валенски се противопоставя остро на комерсиализацията на старинното семейно име. Той нарече участието на доведената си сестра в рекламната кампания на новата козметична линия: «Вулгарно и недостойно действие».“

Това должно копеле! — тя продължи да чете с глас, който постепенно набираше сила: „Според него, ако Франческа Върнън не беше напуснала баща му, отвличайки със себе си близначките, те щяха да имат нормално детство. Когато баща му отново бе в състояние да се грижи за децата, беше твърде късно да се помогне на Даниел... Принц Валенски, седем години по-възрастен от принцеса Дейзи, е високоуважаван съветник по инвестиционни сделки. Огорчен от своята сестра, на която бяха заплатени един милион долара за участие в рекламната кампания, той заяви: «Тя наследи десет милиона долара и ги остави да изтекат през пръстите ѝ, защото беше прекалено глупава, за да се вслуша в моя съвет. Не се съмнявам, че същото ще стане и с тези пари.»“

— Божичко, мислиш ли, че наистина ги е пропиляла? — попита Джени.

— Почакай! Следва най-лошото: „Дейзи Валенски била наречена «една-единствена в света» от Патрик Шанън, президент на «Супракорп», предизвикващ понякога доста противоречиви оценки... Господи, Джени, «една-единствена в света»!... «който залага много милиони, като разчита, че лицето и името ѝ ще дадат престиж на серията от...» «Миналата година загубите на „Елстри“ възлизаха на повече от тридесет милиона, по сведения... безподобна масирана атака в масмедииите за представяне на новото лице в парфюмерийния бизнес, включително...»“

— Това е, не мога да прочета нито дума повече — Кендис се отпусна на стола си. — Джени, свържи се с господин Байджър и му кажи, че трябва да го видя незабавно.

Въпреки нареждането, нетърпящо никакво отлагане, двете жени стояха още минута с очи, вторачени в снимката на близначките. Не можеха да се отърсят от неволното желание да сравняват двете лица и онези малки, но значещи всички разлики, които превръщаха едното в божествено красиво, а другото оставаше някак недовършено, безинтересно, с безмълвна лека усмивка и празен поглед.

— „Една-единствена в света“ — промърмори Кендис. — Господи, утре тази снимка ще бъде видяна по целия свят!

— Смяташ ли, че в „Пийпъл“ са знаели всичко това, когато са решили да посветят на Дейзи водещия материал на броя? — запитва Джени.

— По никакъв начин. Те винаги пречупват историите под особен ъгъл, но никога така лошо като сега. Съдя от начина, по който е написан текстът — всичко е направено набързо, явно в последната минута. Прилича повече на материал от новинарско списание, а не на репортаж от „Пийпъл“.

— Но как тогава е възможно да се случи това? — недоумяваше Джени.

— Един господ знае, а и това въобще не ме интересува. Когато се случи нещо толкова лошо, „как е станало“ няма вече никакво значение. Свържи ме със секретарката на Байджър.

— Мога ли да те посъветвам нещо? — попита Джени.

— Какво?

— Оправи грима на очите си, преди да тръгнеш за кабинета му. Размазан е от сълзите ти.

— И какво от това? Ти също плака. О, добре, добре...

В деня, когато Кендис и Джени четяха сигналния брой на „Пийпъл“, Дейзи се събуди късно. Прегледа насрочените срещи. На обяд щеше да даде интервю на Джери Толмър за „Ню Йорк Пост“ в два и половина имаше друго интервю с Филип Бател от „Кинг Фичърс“, а в пет — среща на часа и отново интервю за Лемин Джонстоун от „Ганет“ за националната им телеграфна служба. Кендис щеше да присъства на всички интервюта, оставайки в сянка, докато Дейзи отговаряше на въпросите, и все пак щеше да слуша внимателно всичко, като от време навреме се намесва в разговора с някоя уточняваща бележка и предложение за нова тема в интервюто. Тази слаба, стегната, наперена жена беше само три години по-възрастна от Дейзи, но успяваше да загатне усещането за нещо майчинско — приличаше на изисканата, сигурна в себе си майка, която представя своята дъщеря на дамите в деня на нейния дебют в светския живот. Успяваше ненатрапващо да подчертае качествата на Дейзи, което тя никога не беше в състояние да направи сама.

Преминала през изпитанието на поне една дузина интервюта, Дейзи бе доловила, че всеки репортер, колкото и приятен и очарователен да беше, следеше напрегнато дали няма да изпусне някоя дума, която не би трябвало да казва, привидно на посоки и

безхитростно се мъчеше да улови оная случайна забележка, която правеше новината. Точно предния ден един от тях я бе попитал дали харесва уханието на новия парфюм. Божичко, наистина ли той си мислеше, че тя може да отговори с „не“? Разбира се, че не, но просто това беше част от играта и ако беше отговорила отрицателно, би се получил без съмнение много по-интересен репортаж.

Дейзи внимателно облече един от новите си тоалети. Това беше част от работата ѝ. Всеки път, когато даваше интервю, репортерът разглеждаше внимателно нейните дрехи и всяка подробност влизаше в страниците на бележника му. Нейният образ, абсолютно необходимият „имидж“, се градеше ден след ден, интервю след интервю, въпрос след въпрос, тоалет след тоалет. Постепенно Дейзи бе обръгнала и започваше да свиква с целия процес, но все още трябваше да си напомня сама преди сутрешната метаморфоза, за милиона, който получаваше. Нямахме как, това влизаше в работните ѝ задължения, а щом беше така, щеше да ги изпълнява съвестно. Дейзи си помисли с усмивка, че може да запази всички нови дрехи, които получаваше сега, и да ги извади отново след трийсет или четирийсет години, когато ще ги облече наистина с удоволствие. И сигурно ще бъде най-оригинално облечената шейсетгодишна жена на света.

Дейзи погледна часовника. Имаше време колкото да нахрани Тезей, да го настани на меката възглавница и да се отбие в кафенето на ъгъла за чаша еспресо, преди да се отправи към центъра, където бе определено мястото на първото ѝ интервю за днес. Обличането, гримирането и оправянето на прическата ѝ бе отнело цял час. По-рано, когато не се налагаше да изпълнява търпеливо своите задължения към изграждането на нейния образ, всичко ѝ отнемаше едва седем минути, понякога и по-малко. Да си принцеса отнема прекалено много време, помисли си Дейзи, като прибра бързо пощата, без да я погледне, и изхвърча навън.

В кафенето на улица „Принс“ намери маса на открито. Седна там да се порадва на топлите есенни лъчи. В един момент обонянието ѝ бе раздразнено от аромата на току-що изваден хляб, който идеше от отсрещната фурна. Но тя реши сега да не хапва нищо. Беше научила колко важно е да се храниш с апетит на обедите, когато даваш и интервю, защото пълната уста е винаги добро оправдание да премислиш думите, преди да ги произнесеш. Изпи кафето си и поръча

ново. Откакто беше заминала Кики, се получаваше малко поща. Защо ли беше взела този кафеникав плик? Трябваше да го разнася със себе си цял ден. Погледна го отново. Беше доставен на ръка и на горния ляв ъгъл беше написано името на репортерката от „Пийпъл“. Объркана, Дейзи помисли, че не очакваше списанието преди утрешния ден. Очевидно те се стараеха да бъдат любезни, като ѝ доставят един от предварителните екземпляри, но това беше последното нещо, което тя искаше. Трябваше обаче да приключи с това и тя измъкна списанието от плика. Лицето ѝ бе озарено от усмивка на искрено удоволствие, когато погледна снимката на корицата. Беше сигурна, че постъпва правилно, когато махна оня ужасен грим. Прочете заглавието на корицата и усмивката ѝ изчезна. „Странната, забулена в тайни история...?“ Започна трескаво да разлиства страниците, обзета от внезапен страх, но гладката хартия се изплъзваше от пръстите ѝ. Как един редактор би могъл да превърне подробните, уморителни, но определено дискретни интервюта, които бе давала на репортерката, в „странна, тайнствена история“, се питаше тя и по тялото ѝ пропълзяха смразяващите тръпки на все още неизвестните факти, държали обаче винаги нащрек част от съзнанието ѝ през цялото това време.

Обърна още една страница.

Жестока болка разкъса сърцето ѝ и се разля по целия ѝ гръден кош. Изстена и затвори списанието. Сервитьорът се приближи, но тя му махна с ръка, че няма нужда от него, като покри списанието с чантата си. Свирепа болка, сякаш хиляди стоманени иглички се набиваха в гърдите ѝ, я накараха да ги притисне с ръце, в отчаяно усилие да се предпази. Не бе възможно болката да продължава толкова дълго, защото тя не беше в състояние да диша. Остро усещане, че нещо се чупи, къса, я накара да наведе глава в ръцете си, сякаш за да предпази сърцето си, но това не помогна. Отвсякъде връхлитаха ужасни, зли чудовища и впиваха в тялото ѝ остриите си зъби.

Сервитьорът се върна с угрижен израз на лицето си. Още секунда и щеше да я заговори. Дейзи стана и сграбчи списанието и чантата си. С мудните, внимателни движения на старица се довлече до една маса в ъгъла на празното кафене, откъдето не можеха да я видят от улицата. Като се задъхваше от свирепа болка, плувнала в ледена пот, тя се наведе над масата, отвори списанието и прочете целия материал. После го прочете още два пъти. Очите ѝ бяха сухи, както мозъкът беше

изпразнен от думи. Не съществуваше нищо друго, освен тази статия, и нуждата да спре усещането, че е разпорена и вътрешностите ѝ са изхвърлени навън. Не можеше да повярва, че по пода няма локви от кръвта ѝ. Дейзи прегъна списанието и го скри в чантата си. Обвистялото си с ръце и сви глава, мъчейки се да се смали.

— Още едно еспreso? — попита внимателно сервитьорът.

Дейзи кимна.

Изпи го така, като че ли от него зависеше животът ѝ. Мозъкът ѝ бавно започна да работи. Злият дух бе впил металните си зъби в гърдите ѝ, но тя започваше да мисли. Някой трябваше да ѝ помогне. Имаше само един човек, който можеше да ѝ помогне. Остави пари на масата, излезе бързо на улицата и спря едно такси.

Три души седяха мълчаливо в кабинета на Патрик Шанън — той самият, Хили Байджър и Кендис Блум. Единствено Кендис знаеше, че в този час Джери Толмър и Дейзи я очакват в „Льо Перигор Парк“. Слава Богу, Толмър беше внимателен, радушен човек и слава Богу, че Дейзи знаеше къде е срещата им за обяд. Щяха да се справят и без нея.

Байджър пръв наруши мълчанието.

— Пат, това няма да бъде катастрофа.

Шанън го изгледа, без да го разбере. Трябваше да намери Дейзи, преди да е видяла това.

— Къде е Дейзи? — попита припряно той.

— Тя е на обяд, всичко е наред — увери го Кендис.

— Пат, моля те, чуй! За Бога, нека да ти прочета отново някои пасажки — настояваше Хили. Отвори следващата страница на материала.

„Интернатът «Кралица Ана» е много известно заведение за умствено изоставащи деца, считано за едно от най-добрите от този вид. Таксите са високи, около двадесет и три хиляди долара на година. Госпожа Хендерсън, директорка на училището, заяви, че четири години след смъртта на принц Сташ Валенски през 1967 година, принцеса Дейзи е поела цялата финансова издръжка на сестра си.“

— И тук цитират думите на госпожа Хендерсън: „Сигурно не ѝ е било лесно — каза г-жа Хендерсън — защото понякога трябваше да чакаме за чековете, но те неизменно пристигаха. Мисля, че едва ли

минаваха няколко дни от седмицата без Даниел да получи от сестра си писмо с рисунка, снимка и пощенска картичка през последните десет години.“

— Пат, *цели проклети десет години!*

„Докато живееше в Англия, принцеса Дейзи посещаваше сестра си всяка неделя, въпреки че те бяха едва на шест години, когато бяха разделени.“

— Пат, на шест, само шест, Пат! Слушай, тук тя казва: „Близначките са много близки, въпреки разликата в интелектуалните им възможности. Даниел разбира Дейзи по-добре от всички учители в интерната. Наистина рядко съм срещала в живота си всеотдайност като тази на принцеса Дейзи.“

— Край на цитата. А ето тук има снимка на Дейзи, която рисува дете на пони, и чуй какво пише под нея: „Дейзи рисуваше портрети срещу заплащане само за да покрива разходите, позволяващи на сестра ѝ да продължава да живее в единствения дом, който тя познаваше, докато самата тя живееше под наем в евтин апартамент в Сохо и работеше на целодневна работа.“

— На другата страница под снимката на Дейзи, облечена с бейзболното си яке и с моряшка шапка на главата, са цитирани думите на Норт. Нека да го прочета, господин Байджър — каза развълнувано Кендис.

„— Известният режисьор на рекламни филми Фредерик Гордън Норт заявява, че бил много разстроен, когато Дейзи решила да напусне работата си в студиото. «Без никакво съмнение тя беше най-талантливият и най-трудолюбивият организатор на продукцията, какъвто би могъл да пожелае всеки режисьор. Всички, с които е работила дори за малко, я обичат. Тя притежава истински талант за тази работа.» Когато бе запитан дали е чувствал липсата на нейното сътрудничество при снимките на такива забележителни рекламни клипове, като тези за «Д-р Пейпър», «Дауни» и «Ревлон», той се усмихна тъжно: «Когато пожелае, може да се върне на старата си работа. Желая ѝ доброто.»“

— Господин Шанън, Дейзи е герой! — каза Кендис.

— Именно това, точно това искам да кажа и аз! — изрече Хили Байджър с нарастващо вълнение. — Виж, Пат, вчера зад нас стоеше само едно от многото красиви лица, а днес имаме кандидатка за Жана

Д'Арк, тя може да получи годишната награда на Хелън Келер по хуманизъм — погледни така нещата, за Бога!

— Но как ще се почувства Дейзи, когато разбере, че всичко е излязло наяве? — в гласа на Кендис звучаха нотки на смущение, което толкова рядко ѝ се случваше. — Щом тя е пазила своята тайна толкова дълго, вероятно не е искала никой да я узнае.

— Какво значение има, да му се не види, как ще се почувства тя? — Хили Байджър ликуваше и не можеше да си намери място от възбуда. Това навярно е най-страхотният рекламен удар, който въобще би могъл да се измисли в цялата история на тези шибани парфюми. О, небеса, утре всеки вестник в страната ще говори за това! Ха! Кендис, миличко, я ми кажи ти, Лорън Хъгън или Хемингуей — как ѝ беше името, или Катрин Денъв, или Кенди Берген, какво от личния им живот би могло да бъде поне една стотна толкова вълнуващо като тази история? Магазините ще бъдат претъпкани от хора, когато тя лично се появи, за да рекламира парфюма. Всяка жена в Америка ще иска да види Дейзи със собствените си очи. Може да получи в предаването на Фил Донахю... цял час! Мърв ще се влюби в нея, Майк Дъглас, „Шоу на деня“... може би дори Карсън... разбира се, и Карсън също...

Патрик Шанън се изправи.

— Върви по дяволите, Хили, изчезвай от кабинета ми и не се връщай повече — с отвращение извика той към президента на „Елстри“.

Шанън беше казал и на трите си секретарки да отидат на обяд и все още седеше на бюрото си, обхванал главата си с ръце, с отворено списание пред себе си, когато Дейзи отвори, без да почука, вратата на кабинета му. Тя забеляза, че той плъзна в чекмеджето списанието в мига, в който си даде сметка, че влиза в стаята.

— Не е нужно да го криеш — гласът на Дейзи беше безцветен, като че ли се извиняваше някому на сън.

Шанън скочи от стола и прекоси стремглаво стаята. Дейзи стоеше до вратата, облечена в красивата си нова рокля, а лицето ѝ беше като на наказано, изплашено до смърт дете. Той я прегърна и усети студ, ледения студ на тялото ѝ. Беше толкова ужасяващо студена, че единственото нещо, което искаше да направи, беше да я стопли и

той я притисна силно до себе си, за да ѝ даде от топлината си; започна да разтрива гърба ѝ с големите си длани; сгуши главата ѝ до гърдите си и като любяща майка ѝ шепнеше гальовни думи. Когато докосна ледените ѝ ръце, той ги мушна под сакото си, за да ги размрази с топлината на своето тяло. Дейзи се притискаше към него, сякаш той беше единственото място на света, където можеше да се подслони. Усецаше силните удари на сърцето му под ръцете си, докато той милваше косата ѝ и се мъчеше да я прегърне още по-плътно, за да я закриля с голямото си тяло. Дейзи почувства, че пронизващата болка в сърцето ѝ започва да отслабва, като че ли се поглъщаше, разтапяше от неговата топлина. Облекчението, което изпита, беше толкова голямо, че най-сетне на очите ѝ се появиха сълзи. Той продължаваше да я държи в прегръдката си и да я милва и топлината се разливаше по тялото ѝ, докато накрая от гърлото ѝ се изтръгна ридание, виещо ридание. Тялото ѝ се разтърсваше от хлипания, но Шанън продължаваше да я притиска здраво до себе си, за да поеме цялата ѝ мъка и да освободи душата ѝ от бремето на премълчаваното. Измина много време докато риданията, стоновете, които излизаха от отворената ѝ уста, започнаха да стихват и тя посегна към кърпичката му, за да изтрие мокрите си бузи.

— Кендис каза, че си на обяд, иначе щях да дойда да те намеря.

— Тя не знаеше. Изпратиха ми тази сутрин един от предварителните броеве на списанието.

— Дейзи, ела да седнем. Там — Шанън я настани удобно до себе си на канапето и прегърна раменете ѝ с ръка. Намери друга кърпичка в панталона си и започна нежно да бърше лицето ѝ, но скоро се отказа и просто хвана двете ѝ ръце в свободната си ръка. Дейзи въздъхна дълбоко и облегна глава на рамото му. Така стояха заедно много минути, слели в едно дъха си, преди Дейзи да наруши мълчанието.

— Рам го направи — гласът ѝ беше равен, без вълнение.

— Рам?

— Моят доведен брат. Това беше единственият човек, за когото не бях ти казвала.

— Не те разбирам. Защо не си ми казала? Защо го мразиш толкова? Защо той посмя да ти причини това?

— Трябва да е отишъл в интерната и да е взел снимката оттам — каза Дейзи, без да отговаря на въпросите му. — Тя беше закачена на

стената в стаята на Дани. А после е разказал онези отвратителни лъжи за майка ми. Трябва да са лъжи, щом ги е казал той. Но аз никога не ще узная истината, никога, никога вече, защото всички, които можеха да ми я кажат, са мъртви. Дори Анабел смята, че баща ми никога не би говорил за това.

— Но защо брат ти да иска да ти причинява болка? — попита настойчиво Шанън. — Какви са мотивите му? Той заявява, че е засегнат от начина, по който се използва семейното име, но това са глупости и те не минават в днешно време. Това не може да бъде причината за неговото поведение.

Дейзи внимателно се освободи от прегръдката на Шанън и се облегна назад така, че между тях имаше двацетина сантиметра разстояние. Притисна здраво дланите си една о друга и го погледна право в очите.

— Когато бях малко момиченце, след баща си обичах най-много Рам. Баща ми умря, аз бях само на петнайсет години, а той остана единственото близко същество до мен. Онова лято... онова лято... — Дейзи тръсна глава, недоволна от собствената си страхливост и продължи решително: — Имаше една седмица след смъртта на баща ми, когато ние бяхме любовници. Първият път той ме изнасили. Трябваше да го направи и последния път. Но между първия и последния път аз... аз не се помъчих истински да го спра. Пусках го в стаята си. Не казах на Анабел. Изпитвах такава огромна нужда някой да ме обича... но това не е оправдание.

— Не е, по дяволите! — каза Шанън, като хвана преплетените ѝ пръсти с двете си ръце и се опита да я притегли към себе си.

— Не, нека ти разкажа всичко — изрече твърдо Дейзи и се дръпна назад. — Оттогава, от момента, в който избягах от него, отказвах да отговарям на писмата му. Накрая дори престанах да ги чета, това е може би причината да загубя всичките си пари. Разбира се, никога не поисках от него дори стотинка. Но накрая, когато Анабел се разболя от рак, Рам беше сигурен, че няма да съм в състояние да се справям сама. Миналата Коледа успяха чрез измама да ме срещнат с него. Тогава той ми каза, че ще се погрижи за всички — за Анабел и Дани, и... за мен. В замяна той искаше единствено да се завърна в Англия. Но аз познавах Рам, познавах го достатъчно, за да се страхувам. Затова приех твоето предложение — за да се спася от него.

Тази история в „Пийпъл“, това е неговият начин да ми отмъсти. Пат, той не ме мрази, той ме обича посвоему, той ме желае както някога и никога не е преставал да ме желае.

— Дейзи, това е чудовище, този човек е луд! И онова се е случило, когато си била на петнайсет години?

Дейзи кимна.

— Не каза ли на някой? Не може ли някой да направи нещо?

— Накрая казах на Анабел — когато всичко между нас беше свършило — и тя намери начин да ме изпрати далеч от него. Сега вече знаеш всичко. И никой друг не знае. На никого не съм казвала, дори на Кики. Срамувах се ужасно.

— Ще го убия! — каза тихо Шанън.

— И какво ще се промени с това? — Дейзи отхвърли неговата заплаха. Злото беше сторено. Нищо не можеше да бъде както преди. Тя посегна към чантата си, извади броя на „Пийпъл“ и го отвори на страницата, където беше снимката ѝ с Даниел. — Мисля си дали Дани е забелязала, че снимката я няма? Това беше любимата ѝ снимка, защото на нея си приличахме най-много — тъжно произнесе тя. — Вероятно не е забелязала. О, как бих искала да е така.

Шанън взе списанието от ръцете ѝ и го сложи зад гърба си.

— Дейзи, не мисли повече за това.

— Да не мисля за това? Трябва да си луд, за да го казваш! Господи, та всички те сега ще ме разпитват единствено за това. О, аз ги познавам добре, знам колко тактично ще подхвърлят въпросите: „Какво ще кажете за материала в «Пийпъл»; разкажете ни нещо повече за вашата сестра; доколко тя може да разговаря; какво точно намирате да си кажете двете; как се чувства човек, който има напълно еднаква близначка, която не може, която не може...“ — о, те ще намерят начин да зададат въпроса, ще намерят начин да ме обвинят, че съм пазила в тайна съществуването ѝ, защото съм се срамувала от нея, без да знаят истинската причина... Пат, не знам какво друго да кажа. Божичко, Пат, тези въпроси! Те са като пръсти, насочени към лицето ми, като че ли ме събличат гола пред всички. Не ги ли чуваш и ти? Не е възможно да смяташ, че те ще се правят, че нищо не се е случило, нали?

— Въобще не ме интересува какви въпроси искат да ти задават — каза твърдо Шанън. — Нищо не може да ме накара да те оставя отново в техните ръце. Кендис ще анулира всичките ти интервюта и

посещенията ти в магазините по време на представянето на парфюма. Докато си жива, няма да се срещаш с представители на пресата.

— Но нали започва кампанията, какво ще стане с нея? Пат, това не може да стане.

— Не се безпокой за подробностите. Всичко ще върви по предварителната програма, с изключение на твоето лично присъствие при представянето на продукта. Остави на мене всичко.

— Пат, Пат, защо го правиш това? Твърде много време съм в рекламния бранш, за да не знам каква огромна разлика ще има. Не се опитвай да ме излъжеш.

— Дейзи, ти можеш да правиш рекламни клипове, но съвсем не си сведуща по дейността на „Супракорп“ — той я прегърна отново и я целуна по устните. — Аз съм експерт и заявявам, че ти повече няма да участваш лично в рекламната кампания.

— Защо си толкова добър с мен? — запита тя и почувства, че вълна на облекчение залива постепенно душата ѝ.

— Достатъчна ли ти е една причина? — той я целуна отново и тя му кимна в знак на съгласие. — Обичам те, влюбен съм в теб, влюбен до ушите и завинаги. Това са три причини и мога да продължа да изброявам... но това ще бъдат вариации на една и съща тема. Обичам те. Струва ми се, че забравих да ги го кажа в „Ла Марс“. Това беше сериозен пропуск и смятам да посветя доста много време, за да наваксам пропуснатото — ужасно много му се искаше да я попита дали и тя го обича, но реши, че няма да е честно. Беше толкова наранена, измъчена, изстрадала. Изпитваше благодарност към него и щеше да му отговори с „да“, дори да не го обичаше истински, никога нямаше да му го каже. Почувства с цялото си същество, че е белязан да я обича. За цял живот. Можеше да чака.

— Беше същинска сеч — рече Люк и се отпусна уморено на фотьойла. — И то точно преди откриването на кампанията.

Кики му подаде чашата с мартини, което току-що беше приготвила — между впрочем единственото ѝ домакинско умение — и, застанала до него, го наблюдаваше като вълчица, докато не се увери, че е изпил до дъно лечебното питие. Нали затова бяха съпругите.

— Обаждах се на Дейзи — каза тя, когато той пресуши чашата.
— Знаеше вече, видяла беше материала. Утре ще обядваме заедно.

— Божичко! Как ли се чувства тя?

— Особено, не желае да отида при нея тази вечер. Някак си е странна, отнесена, като че ли всичко това не я засяга и ужасно уморена.

— Може би трябваше да отидем двамата при нея?

— Не, убедена съм, че иска да е сама. Просто не желае да се връща повече към това.

— През последните шест часа не спрях да говоря, тъй че мога да си представя как се чувства. Можеш ли да ми дадеш още малко от твоето превъзходно мартини, сърчице мое? Чувала ли си, че има една такава теория, че няколко капчици вермут няма да му навредят?

— Ох! — когато бащата на Кики ѝ даваше последните си бащински напътствия, той каза, че секретът на сухото мартини се крие в това да сипеш солидно количество чист джин. По този начин има най-малка вероятност да сбъркаш.

— Кажи ми какво стана — каза Кики.

— Когато се върнах от обяд, намерих бележка да телепортирам незабавно тялото си в „Супракорп“. В кабинета на Шанън се бяха събрали Хили Байджър, Кендис Блум, помощничката ѝ и още цяла дузина хора от „Елстри“. Шанън ни обяви, че отсега нататък Дейзи ще бъде оставена на мира, никой няма да я безпокои и после хвърли бомбата — никаква козметична серия „Принцеса Дейзи“, никакво откриване на кампанията, никакви рекламни клипове. Нищо! Свършено! Приключено! Като че ли никога не е било. Всичко — до последната скапана подробност.

— Но защо? — извика удивена Кики. — Не могат ли да минат без личното участие на Дейзи, за Бога?

— Кики, той е прав. Кампанията няма да стартира с пълни обороти, както беше планирано, и магазините няма да подкрепят продажбата на продукта, както замисляхме, защото през този месец има още половин дузина парфюми, които се лансират — т.е. конкуренцията за привличане вниманието на клиентите ще бъде жестока. Без Дейзи остават само печатните реклами и клиповете, които ще се въртят известно време по телевизията, а после — таратанци. Разбери, цялата тая история се основава на нея, на Дейзи, на името ѝ,

лицето ѝ и най-вече на нейната личност. Ако „Чарли“ изгуби онова момиче, което го рекламира, те лесно ще я заместят, защото парфюмът не носи нейното име и повечето хора въобще не знаят коя е тя — една от многото фусты. Ако Лорън Хътън случайно загуби предните си зъби и онова прочуто малко разстояние между тях, „Ревлон“ ще си намери друго момиче или ще ѝ купи нови зъби. А пък при „Есте Лоде“ всичко е свързано не толкова с Керин Грейъм, а с оная фантастична снимка на Скребенски, която стана запазена марка. Халстон и Адолфо, Оскар де ла Рента и Келвин Клайн, все големи имена в дизайнерското изкуство, забележителни момчета, които като щури ще се впуснат в рекламата на новите парфюми по магазините. А при Дейзи можем да разчитаме на романтичния ореол, който самата тя трябва да сътвори. Не, пиленце, Шанън знае, че е време да се престане с пилеенето на пари. Независимо от това колко е похарчила „Супракорп“ досега за серията „Принцеса Дейзи“ — мисля, че са някъде около четирийсет милиона — по-разумно е да изгубиш тези пари, отколкото да хвърляш нови милиони и да ги прибавяш към загубите. Целия следобед анулирахме каквото още можеше да се анулира. Но не парите са най-важната част от загубите или поне за Шанън е така.

— Предполагам, голям късмет е, че „Супракорп“ е такова крупно предприятие — опипа почвата Кики.

— Няма предприятие достатъчно голямо, за да пренебрегне подобна катастрофа. Или поне такова, което има акционери. Шанън ще затъне до козирката в сериозни проблеми. Можеше спокойно да накара Дейзи да спазва договора. Въпреки това той реши да не го прави. Не се тревожи за Дейзи, според договора, ще ѝ платят. Тревожи се за Шанън. Ох, моето момиче, тревожи се и за двамата.

— Тревожа се! — въздъхна Кики.

— Да-а. Слушай, може би трябва да те успокоя или пък ти да ме успокоиш, след, като Дейзи не ни позволява да я успокоим?

Кики седна на коленете му и мушна нос в брадата му.

— Това ми звучи като: „Не по врат, а по шия.“

— Хайде да опитаме и ще видим дали е така. В тия стари поговорки обикновено има доза истина.

На другата сутрин, малко след като „Пийпъл“ се появи по вестникарските будки, Джоузеф Уилоуби и Реджиналд Стейн, двамата най-крупни акционери на „Супракорп“ и членове на управителния съвет, позвъниха на секретарката на Патрик Шанън и поискаха незабавна среща с него. Пристигнаха след десет минути, почервенели от гняв и тържествуване. Най-после Шанън им беше дал повод в ръцете за открито обявяване на война, който те дълго бяха чакали.

— Какво смяташ да направиш за цялата тая каша? — премина в настъпление Уилоуби като размаха екземпляр на „Пийпъл“.

— Още преди година те предупреждавах, че най-доброто, което можем да направим с „Елстри“, е да я продадем. Но не би. Както обикновено Патрик Шанън имаше един от умопомрачителните си пристъпи на гениалност и трябваше да стане, както е казал той — продължи атаката Реджиналд Стейн и в тона му звучеше отмъстително задоволство.

— Седнете, приятели. Ще ви кажа какво смятам да правя — каза им весело Шанън.

Те седнаха и Шанън им изложи намеренията си. Когато свърши Уилоуби скочи разярен:

— С други думи „Елстри“ е на пълна загуба трета година по ред? И ти наричаш това начин на управление на капиталите? Загубихме почти сто милиона долара с твоята „галеница“, момчето ми. Не се съмнявам, че си даваш сметка какво отражение е дало това на целокупната печалба на корпорацията!

Шанън безмълвно кимна с глава. Нямахше смисъл да прекъсва Уилоуби. И при това той беше прав.

— Да не говорим за акциите ни — пригласяше горчиво Стейн. Подскочиха нагоре няколко пункта, когато се разнесе новината за новия ти ход, и цялата възбуда около милионите, които пръсна за реализацията му, но не ща дори да помисля как ще вървят акциите, когато днес борсата затваря. А пък като се разчуе новината, че смятаме

да прекратим цялата операция „Принцеса Дейзи...“ мамка му, Шанън, искаш ли да се обзаложим с колко пункта ще паднат акциите на „Супракорп“? Искаш ли, Шанън? Колко ще са според тебе? — изръмжа той.

— Не знам, Редж, но нямам намерение да разисквам този ход с вас. Казах ви какво възнамерявам да правя. Аз взех решението и аз заставам зад него.

— Не разчитай на това, надуто копеле! — извика Уилоуби. — Ще свикам извънредно заседание на управителния съвет, Шанън, и ще изрита мръсния ти задник от „Супракорп“ даже това да е последното нещо, което правя през живота си. До гуша ми дойде от твоята така наречена независимост, от твоето разточителство и изхвърляния. Ще намерим някой, който да не пръска милиони на вятъра заради скапаните си прищевки. Ако не беше се побъркал по онова момиче Валенски, може би щяхме да се спасим от това зачукване или поне отчасти. Това е твоя собствена грешка и аз ще те разпъна на нея. Твърде много станаха своеволните ти решения, Шанън!

— При всички случаи ще свикаме заседание — каза Шанън. — Готов съм да се срещна с управителния съвет, когато пожелаете. Но сега, господа, бихте ли ме извинили? Имаме още седем клона и аз наистина трябва да се занимая със значителен брой въпроси.

След като двамата разгневени мъже напуснаха кабинета, Шанън седна и мисли няколко минути. Още няколко от членовете на управителния съвет имаха склонност към предпазливост и консерватизъм, горе-долу колкото Джо и Редж. Имаше постоянни проблеми с тази групичка през кратките години, в които бе оглавил „Супракорп“. Все още не го познаваха достатъчно добре, за да са убедени напълно в здравия му разум, но докато печелеше пари за тях, бяха готови да го търпят, колкото и да не го харесваха. „Супракорп“ беше достатъчно могъща корпорация, за да преодолее проблема с „Елстри“ в дългосрочен план и те го знаеха не по-зле от него, но това беше най-добрата възможност, която се отдаваше на Джо и Редж, и бандата им да се отърват от него — сега, а вероятно и в бъдеще. Вчера, когато взе решението да предпази Дейзи от онова излагане на показ, което щеше да осигури успеха на кампанията, не бе постъпил като делови човек, призна пред себе си Шанън. Като делово решение беше отвратително. Бе претърпявал и други загуби, но никога поради

причини, които можеше да контролира. Беше поемал риска да се провали много пъти, но никога, никога заради друг човек. Но не можеше да си позволи да победи отново за сметка на Дейзи, докато все още имаше право на избор. А ако нямаше такова право, работата така или иначе не го интересуваше. Всяко зло за добро, защото беше напълно възможно управителният съвет да гласува изхвърлянето му от „Супракорп“.

— Тъй че... майната ѝ на тая врява! — каза на глас Шанън и като се ухили, се залови отново за работа.

Цяла сутрин в студиото на Норт се предаваше от ръка на ръка един брой на „Пийпъл“. Снимаха рекламен клип за „Плентърс Пийпъл“ и се наложи да направят петдесет и четири последователни дубъла на кадър, където една прочута бейзболна звезда изяждаше фактически два фъстъка и произнасяше четири стихчета за достойнствата на „ядките с вкус на току-що извадени от фурната“, като същевременно отваряше нова кутия и я вдигаше пред камерата. Това изключително постижение на координация „ръка-око-уста“ не позволи на никого да сподели реакцията си от прочетеното, докато не настана време за обедна почивка. Най-после Уинго, Арни Грийн, Ник Гъркът и Норт имаха възможност да се съберат със сандвичи в ръка зад плътно затворената врата на стаята на Норт.

— Никога не трябваше да я набутвам в тази мръсотия — изрече Ник с мрачно изражение. — За всичко съм виновен аз.

— Типично за теб — поемаш отговорността за всичко, включително програми, наводнения и урните с фалшиви бюлетини — каза язвително Уинго.

Ник опечалено поглади с пръсти косата си.

— Да бъдем честни, Уинго, всичко започна от косата ѝ, за което съм виновен само аз. Хей, помниш ли как се разфуча, когато се опитахме да я привлечем в новата си рекламна компания?

— Ник — изсъска Уинго — би ли могъл да ни спестиш възпоменанията си?

— За какво говориш, Ник? — попита Норт с неочакван интерес.

— А, глупости и хич не ми пука дали ще го узнаеш — отвърна Ник. — Уинго и аз имахме намерение да се отделим и да започнем самостоятелно работа, ако Дейзи приемеше да стане наш продуцент. Но тя ни показа среден пръст и ни посочи правия път — лоялност,

която ти дължим и всякакви такива овчи барабонки, конски фъшкии и още осемнайсет вида говежди изпражнения. Само да беше я чул отнякъде!

— Норт, просто не искам цял живот да бъда оператор — опита да се защити Уинго. — Мога да бъда режисьор, въпреки че Дейзи не го вярва.

— Кога се случи това? — поиска да узнае Норт.

— Може би преди година, може би повече и трябва да ти кажа, че хич не беше мила с нас — отвърна Уинго. — Толкова разярена не бях я виждал, по-зле от оня случай, когато хората на Синемобил се загубиха в Аризона и трябваше цял ден да се пържим под една шатра като банда скапани бедуини.

— Неее — намеси се Ник — мисля, че беше по-бясна, когато снимахме в Мексико и шимпанзето, което участваше в рекламата, отмъкна в дупката си куфара и си игра с него шест часа, вместо да се помъчи да го изтърбуши, така че да покажем колко е як. Помните ли какви приказки издума, докато го накара да излезе оттам?

— Сигурен съм, че никой от вас не е виждал Дейзи истински разгневена — рече скръбно Арни. — Защото не присъствахте в деня, когато откри, че собственикът на бюфета е писал в сметката ни пет кила пушена съомга — тогава снимахме за Оскар Мейер и поднасяхме само продукти на клиента. Това се казваше бяс! Никога няма да намерим продуцент като нея.

— Момчета, защо не изчезнете от стаята ми? — процеди през зъби Норт. — Ако ми трябваша оплаквачки, щях да отида на някое ирландско погребение — поне от етническа гледна точка щеше да бъде автентично.

— Я си го наври, Норт — каза Уинго. — Ти си по-разстроен от всички нас. Мислиш, че ще ни избудалкаш? — Норт го изгледа и не отговори нищо.

— Никога не съм предполагал защо работи толкова много — рече Арни, натрапчиво преследван от историята, поместена на страниците на „Пийпъл“. — Не е чудно, че почти не й оставаше време за личен живот. Горкото дете.

— Слушайте — каза рязко Норт — искам тази тема да бъде забравена — сега и завинаги. Никой от нас не познаваше истински Дейзи и никой от нас не я разбира и сега напълно, въпреки това

списание, тъй че — бихте ли престанали да си чешете езиците по този въпрос и да се заловите с работа? Имайте предвид, че това съвсем не е молба.

Тримата мъже се изнизаха от стаята на Норт и той заключи вратата след тях. После извади току-що получения от Англия обектив за кинокамера, който струваше двадесет и пет хиляди долара, и започна спокойно, систематично и методично да го унищожавя. Той не знаеше друг начин да скърби, дори нямаше представа, че скърби, а най-малкото пък щеше да признае за кого скърби, но никога повече през живота си Фредерик Гордън Норт не посети Венеция.

Ванеса Валерийн позвъни на Робин в мига, когато прочете материала в „Пийпъл“.

— Изпрати бързо долу някой да ти купи списанието и след половин час ще се срещнем за обяд. Не бих изтраяла до вечерта, за да седнем и да поговорим за това. О, Робин, скъпи, това е просто сензационно!

Веднага щом се настаниха на масата в „Ла Кот Баск“, без никакво предисловие Ванеса впи очи в Робин.

— Слушай внимателно, скъпи, основното, което трябва да се помни, е откога я познаваме. Ние бяхме най-първите ѝ приятели, първите ѝ спонсори, първите хора, които ѝ подадоха ръка, без да знаят абсолютно нищо как и защо е трябвало да се бори това смело, удивително малко съкровище.

— Помогнахме ѝ първи, когато никой не се интересуваше от нея — повтори Робин.

— Защото — продължи Ванеса, без да обръща никакво внимание на мъжа си — почувствахме рядката ѝ душевност, красотата на духа, която другите не забелязваха. И винаги сме знаели, че има нещо прекрасно, удивително в това дете — нейната чувствителност, Робин, нейната очарователна скромност и нежелание да приема подаръци или покани, защото не е можела да отговори със същото — като че ли това би могло да има някакво значение за нас! Слава Богу, можахме да ѝ помогнем с поръчките за портрети и с дрехи — просто не знам как щеше да се оправи без нас!

— Нямахте да се оправи, скъпа — увери я Робин. — Убеден съм, че всеки, който ни познава, ще го разбере.

— Не знам как ще дочакам бала в Зимния дворец — тя ще бъде щастлива да види няколко близки лица сред тълпата. Чувствам, че трябва да я закрилям, Робин. Почти като майка. И сега вече ще мога открито да кажа на всеки какво наистина се случи на яхтата — на всички ония, които ме преследваха с отвратителните си въпроси... и порочни подмятания. Най-последно ще имам свободата да разкрия истината, без да извърша предателство към Дейзи.

— А какво *наистина* се случи, Ванеса?

— Не се тревожи за подробностите, скъпи. Ще измисля нещо.

Беше мрачна, дъждовна утрин в Уудхил Мейнър — твърде противно време за началото на септември, който обикновено беше хубав в Англия. Рам беше седнал за закуска и не можеше да мисли за нищо друго, освен за това, че днес по обяд — поради часовата разлика — във всички вестникарски павилиони на Америка ще се появи броят на „Пийпъл“ със снимката на Дейзи на корицата. Пред него бяха поставени яйца от пъдпъдъци, варени точно три минути и половина и той ги гледаше без никакъв интерес. Звънна на прислужника, който поднасяше закуската му.

— Томсън, защо няма сладко от цариградско грозде?

— Ще запитам, сър — след секунди той се върна. — Бакалинът е обещал да им го достави за вчера, но не успял, защото камионетката му се развалила. Готвачката съжалява много, че се е получило така.

— Няма значение, Томсън. Не е толкова важно — Рам продължи да седи неподвижен в столовата на своята къща, която се намираше в един от най-закътаните краища на плодородния Девън. Размишляваше колко души от съседното градче ще прочетат списанието. Естествено, в Лондон броят щеше да се получи още на следващия ден. И в Париж, Рим, Мадрид — не по-късно от седмица щеше да бъде разпространен навсякъде. Без да докосне закуската си, Рам слана от масата и отново звънна.

— Излизам, Томсън. Кажете на готвачката да осигури за днес сладкото от бакалията. Ако не може, отиди до града и сам изпълни поръчката.

Взе ловната си пушка и тръгна из земите на своите деди. Скиташе безцелно из полята и мислеше за интервюто и снимките, които беше дал на кореспондента на „Пийпъл“. Щеше да се получи унищожителен материал. Да, тя щеше да бъде унищожена. И никога нямаше да се възстанови от това. Беше се погрижил да е така.

Значи, снимката щеше да бъде отпечатана на корицата. Дали наистина? Рам гледеше втренчено мокрите поля и си представяше лицето ѝ — смачкано, разкъсано, избодено; виждаше кръвта, която се стичаше от ноздрите ѝ, от ушите, от очите. За няколко минути картините във въображението му го крепяха, но тогава отново я виждаше както в нощта на Четиринайсети юли — облечена в бялата си рокля тя танцуваше, летеше щастлива от ръка на ръка, пламенна и невинна, очите ѝ блестяха от радост и възбуда, косите ѝ се вееха, разбъркваха... тя се смееше, смееше, танцуваше... танцуваше с всички, освен с него... тогава разбра, че тя трябва да бъде негова или той щеше да умре.

Рам не се завърна за обяд, нито за чая през оня дъждовен ден. Госпожа Гибсън, икономката, започна да се безпокои за своя господар, винаги толкова акуратен в навиците си.

— Навън е толкова ветровито и времето въобще не е подходящо да се ходи на лов — оплака се тя на прислужничката Сали. — Няма да намери никакъв пернат дивеч. Веднага си го помислих, когато го видях да излиза с пушката, но какво бих могла да кажа аз.

— Господата трябва да се занимават със спорт — отвърна философски прислужничката.

— Ще си докара някоя пневмония в това време, а готвачката му беше изпекла такъв чудесен стек за обяд — промърмори госпожа Гибсън.

— Някой чука на задната врата, ще проверя кой е — съобщи Сали на икономката, която беше започнала да оглушава прогресивно през дългите години на служба в Уудхил Мейнър.

— Който и да е, кажи му да си изтрие краката, преди да влезе в кухнята.

Письците на прислужничката проникнаха през глухотата на госпожа Гибсън, достигнаха до най-отдалечените кътчета на къщата,

проникнаха в крилото, построено по времето на Елизабет I, в крилото, което беше достроено през царуването на кралица Ана, в избата от времето на Едуард. Във всяка стая нагази благословена от времето, красива стара къща отекваха писъците на прислужничката, която отвори вратата. На прага стояха селяни и държаха в ръце тялото на Рам. Половината му череп беше пръснат от изстрела, но нямаше и следа от кръв, защото часове наред дъждът бе къпал мъртвото му тяло.

Вечерта, когато накрая хората от местната погребална къща отнесоха тялото на мъртвеца, двете жени се сгушиха в кухнята пред чашка бренди. Със зачервени от плач очи, Сали рече объркана:

— Госпожо Гибсън, защо господата не са по-внимателни? Никога не ми е харесвало, когато видя някой със заредена пушка да излиза на лов — не, никога, няма значение колко добър стрелец е той. Хич не ме интересува спортуването. Горкият принц Валенски.

— Сали, скоро друг Уудхил ще заеме мястото му, щом адвокатите привършат работата си. Чудя се кой ли ще е той? — успокой я госпожа Гибсън. — Времето ще го покаже, предполагам. Както винаги.

Никой не гледа така дълго и съсредоточено снимката на Дейзи на корицата на „Пийпъл“, както почитаемата Сара Фейн. Никой не прочете толкова внимателно материала, запомняйки почти всяка дума от него, както почитаемата Сара Фейн.

После застана пред огледалото и вдигна списанието, за да сравни образа си със снимката на корицата. Най-сетне по лицето ѝ пробягна задоволство, което постепенно се превърна в удовлетвореност. Бяха нужни стотици години, за да се отгледа това лице на английска роза.

Да, много, много приятно лице, ако човек харесва подобен тип лица, размишляваше Сара Фейн. В действителност, трудно би могло да се желае нещо по-очарователно. Думите ми биха могли да се приемат като комплимент... доста странен комплимент... който тя никога не трябваше да повтаря... или забравя... но все пак... да, решително, това беше комплимент.

Тя хвърли списанието в кошчето и продължи да се облича. Винаги беше толкова пунктуална, че можеше да си позволи да се помае малко, съзерцавайки с възхищение годежния си пръстен с трийсет и

два каратов диамант — прекалено голям, за да бъде вулгарен. Мислеше за прелестния живот, който се разкриваше пред нея като бъдеща съпруга на най-богатия петролен магнат от Хюстън. Богатството му надхвърляше пределите на разума, на чувствата. Светът щеше да ѝ принадлежи. Семейството на майка му произхождаше от Спрингфилд, щата Илинойс и имаше в рода си двама вицепрезиденти на Съединените щати, един сенатор и един от подписалите Декларацията за независимост. Един от праядовците по бащина линия беше прочут разбойник по време на заселването на Дивия Запад. А такава комбинация много се котираше в Америка като еквивалент на кралски произход. Сара Фейн се кълнеше пред себе си, че няма нищо по-хубаво от това да си неомъжена в годината след появяването ти в светския живот. Но нямаше как да отрече — само пред себе си, естествено — че бе се справила зле със задачите си. Все пак накрая успя да постигне своето. Животът в Хюстън, където несъмнено щеше да бъде кралица, бе забележително цивилизован. Щяха да пътуват много. И той наистина я боготвореше, напомни си сама. Беше толкова осезаемо, че тя усещаше миризмата му, която я обгръщаше като дим от огън, разпален пред някой идол. Неговото обожествяване ѝ бе създало образ, чието съвършенство дори самата тя не би могла да пожелае. Каквото и да криеше бъдещето, той бе изключително подходящ за първи съпруг.

Дейзи спа дълбоко като емоционално изтощен човек до предела на възможното. Събуди се рано, изпълнена с радостно усещане, сякаш пренесло се от съня. Споменът за сънищата ѝ избледнял, в паметта ѝ сияеше само един отрязък — почти мигновено, ярко изображение: тя и Даниел, хванати за ръка, се носеха като вятъра през огромна разцъфнала ливада и Дани тичаше леко и бързо като самата нея. Това беше всичко. Дейзи лежеше в леглото, обливана от вълни на щастие, толкова сияйно, осезаемо, че не смееше да мръдне от страх да не изчезне чудото на това загадъчно изображение. Беше ли се случвало това някога? Бяха ли тичали те заедно, хванали се за ръка? На колко ли години бяха? Дейзи нямаше спомен за такова изживяване, но чувстваше дълбоко в душата си, че то се беше случило. Ако пък не, бе станало в съня ѝ и споменът за това бе по-жив от самата действителност. Бе се превърнало в част от нейното съществуване,

изкристализирало в цвят и светлина, и усещане, че се носиш като перушинка. Тя и Даниел бяха тичали заедно през тази нощ и двете бяха щастливи. Неизказано щастливи. Заедно и равни.

Магията на съня не си отиваше, възторженото изображение стоеше пред очите ѝ, дори когато телефонът иззвъня и Дейзи си даде сметка, че вече е късно и трябва да бърза. Облече джинси и синя памучна блузка по врага, обу сандали. Нетърпеливо прибра косата си и я завърза здраво. После завърза на главата си голяма кърпа в морскосиньо и червено, така че нито едно кичурче да не се подава от нея. Откри огромни слънчеви очила и когато ги постави на очите си и се огледа, остана доволна — никой не можеше да я разпознае. Беше малко след девет. Телефонът бе звънял десетина пъти, после спря и след това зазвъня отново.

Дейзи закачи каишката на Тезей и избяга навън, далеч от телефона, далеч от контакта с всеки, който би се опитал да я намери. Спря едно такси и потеглиха през сутрешния трафик на Сохо по Парк Авеню, после на запад и прекосиха парка на 72-а улица. Когато приближиха към „Шийп Мидоу“, тя слезе от таксито, плати и пусна на воля Тезей. Около нея разхождаха кучета, деца играеха с топка, на друго място играеха волейбол, млади двойки се бяха излегли на одеяла и се приличаха на утринното слънце, настанени така удобно, като че ли цяла нощ бяха прекарвали там. Дейзи приседна на тревата и се загледа във високите сгради, които заобикаляха парка.

След няколко минути Дейзи усети, че като прилив я залива едно непознато чувство, което не можеше да определи, но беше сигурна, че то е важно. Опита се да долови същността му, но това не стана веднага. Едва когато видя Тезей да тича волно, лудо бродещ от единия край на парка до другия с енергията на куче, държано под строг контрол, започна да разбира. *Чувстваше се свободна.* Сякаш някакъв хаос от отломки от миналото бе пометен от душата ѝ. Късове, полепнали от кал и тиня, като предмети, извадени от отдавна потънал кораб. Парчета, които я държаха окована във вериги. Това противно бреме бе тежало върху съзнанието ѝ твърде много. Имаше нужда да се освободи от миналото, преди да се гмурне във водите на бъдещето. С един брутален удар Рам беше прекъснал оковите, които я държаха в плен на безразсъдни табути, страхове и тайни. Една жестока изненада я изведе от лабиринта, навън, където можеше да диша свежия и чист въздух.

Видя отново Рам, излегнат на шезлонга в „Ла Маре“, да ѝ дава знак с ръка, но този път почувства, че му прощава и това беше първата ѝ крачка, която щеше да ѝ помогне да го забрави.

Едно изпоцапано момченце се спъна в краката на Дейзи, падна и се разрева. Тя го прегърна и започна да го успокоява, докато пристигна майка му, без да бърза много, да го прибере. На гърба ѝ висеше специална бебешка носилка с друго бебе. Дейзи предаде детето и се върна към мислите си.

В Лондон беше попитала Шанън как може да пропъди от мисълта си чувството за вина за състоянието на Дани, просто защото разумът ѝ казваше, че тя не е виновна. Той ѝ беше отговорил, че може би е нужно да замести грешната истина с друга, която беше вярна. Но ако имаше и трети път? *Просто да престане да мисли за това?* Защо тя трябваше да разпределя вината? Защо бе нужно да се чувства ограничена завинаги от това, което баща ѝ и майка ѝ са сторили един на друг, на нея и на Дани?

Твърдението на Рам, че Дани би могла да има нормално детство, не се потвърждаваше от многобройните спомени, които имаше от времето, прекарано в Биг Сур. Още от най-ранното си детство тя беше забелязвала разликата между нея и Дани. Нейният сън за тичащите момичета през обсипаната с цветя поляна не можеше да бъде действителност. Дани никога не би могла да тича така. Но лъжите на Рам бяха отпечатани в списанието и никакво отричане или обяснение не биха променили общественото мнение по отношение на истината. Имаше ли това значение? Всички, които можеха да бъдат засегнати, бяха мъртви; тя беше единственият останал жив човек, който се безпокоеше. Но това се беше случило толкова отдавна. Обвиненията в стари грехове я накараха да разбере колко много самата тя е била заплетена в мрежата на миналото.

Внезапно Дейзи се отзова на бойната линия между четири подскачаци и викащи момчета, които хвърляха над главата ѝ пластмасов диск. След няколко минути играта се премести настрани, бойните викове стихнаха постепенно и мислите ѝ се върнаха към друго едно усещане, с което се мъчеше да се пребори толкова често през живота си — усещането, че е един натрапник, че не е принцеса Дейзи и няма правото на тази титла. Изведнъж видя всичко толкова ясно, че ахна от изненада. Тя не се чувстваше принцеса Дейзи, защото Дани не

беше принцеса Даниел. През цялото време, когато Дани живееше скрита от чуждите погледи, тя мислеше за нея, чувстваше се обвързана с нея, по-тясно, от която и да е сестра. Съзнанието, че Дани е обречена да не порасне никога, ѝ пречеше да приема щастието, чувстваше, че няма право да изживява с цялата си душа радостите, които ѝ поднасяше животът. Но сега! Дани и тя бяха отново заедно. На снимката в „Пийпъл“ стояха двете, тя бе прегърнала сестра си, от която я откъснаха толкова отдавна. Раздялата им беше свършила. Веднъж и завинаги обществото трябваше да приеме кръвната им връзка. Дейзи вече можеше да приеме, че Дани е посвоему щастлива и нищо, от което тя би се лишила, не би могло да я направи по-щастлива. Дейзи нямаше власт да промени миналото. Това беше невъзможно. Това никога не е било възможно.

А в оная сън, в съня... и двете се чувстваха щастливи.

С големи скокове Тезей дотича до Дейзи. В зъбите си внимателно стискаше един гълъб и го положи в скута ѝ. Птицата не беше ранена и Дейзи, която познаваше добре дръзкото гангстерско поведение на нюйоркските гълъби, не се учуди, когато я видя да се отдалечава с походка на засегнато достойнство.

— Ах ти, Тезей! Лошо куче! — защо пък не, помисли тя, нека си улови още един, ако може. Та той дори не ги убива.

Хайде, Тезей! Тичай, тичай на воля, доброто ми кученце!

Какво бе искала винаги? Свободата да бъде самата себе си? Така, слава Богу, ще не ще беше постигнала това посредством текст от стотици думи и снимки — черно-бели и в цветове. Въпреки неточностите на Рам, двойният живот, който беше водила, като обикаляше около хората с конете, за да спечели нари и да издържа Дани в интерната, сега беше обществено достояние. И какво от това? Никога не беше продавала портрет, от който да се срамува. И кого засягаше това, че прие договора с „Елстри“, за да откупи освобождението си от Рам? Имаше право да разполага със себе си както сама реши — като всяка друга жена. Не трябваше да се безпокои и за името Валенски — тя беше една Валенски и можеше да прави с името си каквото пожелаеше. Какъв надут глупак изглеждаше Рам със своите думи. Дейзи знаеше съвсем точно коя е тя и че „Супракорп“ ненапразно бе платила един милион долара, за да получи правата над един образ, който може да бъде сниман и интервюиран, образ, който

беше потенциално печеливш и донякъде се доближаваше до една личност, наречена принцеса Дейзи. Тя беше наясно с разликата между създадения образ и действителната личност и това е, което имаше значение. Хората, чието мнение я интересуваше, знаеха разликата — Кики, Люк, Анабел, дори Уинго и Ник Гъркът. И Норт. Да, Норт наистина познаваше разликата. Може би затова беше толкова разярен от нейното решение.

И Патрик Шанън. Дейзи внимателно огледа занемарената трева на „Шийп Мидоу“, преди да се излегне върху нея. Патрик Шанън. Той я обичаше. Не беше влюбен в идеята за „Принцеса Дейзи“ — обичаше Дейзи. Беше толкова разстроена вчера, че не успя да възприеме изцяло значението на думите му. Но сега, когато лежеше на тревата в Сентрал Парк и съзерцаваше небето на Ню Йорк, сърцето ѝ — преживяло толкова много през последните двадесет и четири часа — подскочи лудо, като сърце на ловджийско куче, заобиколено от фазани. Доколко прекрасното ново чувство за решителност, за свобода, доколко мъдростта на разсъжденията ѝ и безпогрешната интуиция за постоянна промяна бяха породени от увереността, че Патрик Шанън я обича? Доколко всичко това бе породено от осъзнаването на факта, че тя самата го обича, както никога не бе обичала друг мъж и никога нямаше да обича?

Дейзи скочи на крака. Имаше още един въпрос, който категорично не се нуждаеше от отговор. По дяволите всякакво премерване, претегляне, внимателно оглеждане, опипване, въздържане, премисляне на всяка стъпка, за да се предпази, винаги, за да предпази себе си. Край! Тя погледна часовника си.

Оставаше още половин час до срещата с Кики в зоопарка. Тя свирна на Тезей и ловко се наведе, за да избегне един летящ пластмасов диск. Когато се наведе да закачи каишката му, почти заплете косата си в закопчалката. Учудена, тя се изправи. Какво бе станало с кърпата ѝ? Обърна се и я забеляза на тревата, където преди малко бе седяла и размишлявала. Очевидно... несъмнено беше я свалила сама, освен ако човек не вярва в духове, които се разкарват наоколо и се занимават със сваляне на кърпи и рошене на коси. Дейзи се засмя весело и извади от чантата си малка четка за коса, която винаги носеше със себе си. Започна да реши златистите си коси, докато покриха раменете и гърба ѝ като пелерина — танцуващи на вятъра,

подобно на хиляди блестящи пеперуди. Погледна лицето си в огледалцето на пудриерата и сложи малко пудра на носа си и розово червило на устните си. После пусна слънчевите очила в чантата, напъха блузата си в джинсите и прекара през гайките на колана шарената кърпа, като я върза на огромна фльонга отпред.

Без да бързат Дейзи и Тезей тръгнаха към зоопарка, и двамата крачеха с гордо вдигната глава. Когато се приближиха към зоопарка, тълпата стана по-многолюдна. Прекрасният есенен ден бе изкарал навън половин Ню Йорк. Дейзи приближаваше към една пейка, на която седяха две жени на средна възраст. Те прелистваха страниците на последния брой на „Пийпъл“ и в един момент я забелязаха.

— О, виж! Това е тя и никой друг! — каза една от жените на приятелката си.

— Струва ми се... да, права си. О, не мога да го повярвам, Софи, направо не мога да го повярвам!

— Ще ѝ поискам автограф — каза възбудено първата жена.

— О, Софи, няма да посмееш, сигурна съм.

— Гледай да видиш! — жената измъкна списанието от ръцете на приятелката си и се приближи към Дейзи.

— Извинете ме, вие сте принцеса Дейзи, нали? — запита тя.

Дейзи се закова на място. Беше толкова изненадващо. Не бе очаквала да стане толкова скоро. Тя се усмихна на жената.

— Да, аз съм.

— Бихте ли имала нещо против, ако Ви помоля за един автограф?

— О, разбира се... това е чудесно... но нямам нищо за писане.

— Ето, ето, заповядайте писалка.

Дейзи я взе и започна да пише името си на корицата.

— О, не, моля Ви... — жената взе списанието и бързо прелисти на страницата, където се намираше черно-бялата снимка на Дейзи и Даниел. — Бих искала да е тук. Можете ли да напишете: „На Софи Франклин“.

Дейзи погледна голямата черно-бяла снимка: две момичета заедно и двете усмихнати, и двете щастливи. Написа нещо бързо, подаде списанието на жената и продължи нататък.

— О, виж, виж само какво написа! — извика с възторг Софи Франклин. — Погледни, тук пише: „С най-добри пожелания на Софи

Франклин от принцеса Дейзи и принцеса Даниел Валенски.“

А ти не искаше да я помоля за автограф!

Кики седеше с мрачно изражение на една външна маса в кафенето на зоопарка. Беше сложила ръката си на един допълнителен стол и доста рязко отпращаше хората, които се опитваха да седнат на нейната маса, както обикновено правеха посетителите на зоопарка.

— Свободно ли е мястото, госпожо?

— Дейзи!

— Извинявай, закъснях ли? — попита усмихнато Дейзи и седна на стола.

— О, не... дойдох по-рано... но... Боже мой, Дейзи, изглеждаш фантастично!

— Това не е нищо ново, тъй че имаш ли някакви новини?

— Дейзи!

— Не мислиш ли, че е възможно да си спестим възклицанията „Дейзи!“ на всяко изречение? Знам, че съм Дейзи, ти знаеш, че съм Дейзи и двете знаем, че съм Дейзи, значи не е нужно да го подчертаваме отново.

— Дейзи!

— Кики, явно отново ти убягва смисъла на казаното.

— Да пукна, ако не е така — потвърди Кики. — Представях си се в ролята на санбернарско куче или на рицар в блестящи доспехи, или поне на притекла се в нужда приятелка, а това, което виждат очите ми, е една цъфтяща, направо пламтяща... не, какво приказвам — луда от радост жена... какво ти става?

— Ставам аз.

— Слушай, въобще не мога да схвана смисъла...

— Но има смисъл за мен и това е важното. Бедничката ми, миличка Кики, сигурно си се притеснявала много. Съжалявам, че те разстроих.

— Аз ли? В сравнение с останалите, които са забъркани в тази каша, направо се чувствах превъзходно. Снощи Люк се върна вкъщи като парцал. Целият отдел на Кендис бил залепнал вчера следобед на телефоните, за да отменя всички ангажименти във връзка с разпространението на рекламните клипове по телевизията и

печатането на афишите — въобще всичко онова, което все още може да се спре...

— Я чакай малко Какви ги приказваш? Пат ми каза, че единственото нещо, което ще отмени, са интервютата, личното ми присъствие в магазините и евентуално приема — каза с тревога Дейзи.

— О, господи! Може би не трябваше да ти казвам... не знам... Вчера следобед са имали съвещание в „Супракорп“ и Шанън е обявил, че се отказва от цялата серия „Принцеса Дейзи“. Люк е съгласен с него, че без твоето присъствие просто нещата ще се провалят. Шанън е взел решение да спре дотук загубите, преди да се похарчат още толкова пари, колкото досега. Люк ми каза, че едно връз друго са пръснати на вятъра около четирийсет милиона през последните осем месеца. Каза ми още, че ще се опитат да продадат „Елстри“, ако се намери все още някой да я купи.

— Но Кики, аз ще давам интервюта и ще участвам в рекламната кампания в магазините. Ще изпълня всичко — всичко, за което съм поела ангажимент.

— Дейзи! — изпъшка Кики. Би предпочела приятелката ѝ да е по-последователна. Тези постоянни промени объркваха човек, та бил той дори уравновесен като самата нея.

— Господи, Кики, къде е телефонът? Ами ако е прекалено късно да се променят нещата? — извика Дейзи, внезапно обезумяла при мисълта за тази възможност.

— Могат да анулират анулираното! — викна Кики след Дейзи, която тичаше бързо към кафенето. — Не се притеснявай! — после седна на стола и погледна към Тезей. — Не ме питай защо, моето момченце, но ще ти купя осем хотдога — обърна се тя към кучето. — Не искаш? Десет тогава? Е, добре, да ги направим дванайсет. И двамата знаем, че си един глезанчо, защо да се лъжем тогава?

В телефонната кабина Дейзи започна да рови като луда в портмонето. Беше натъпкано с дребни монети и ненужни половиндоларови. Никакви монети обаче по десет цента. Най-после изрови две по четвърт долар. Набра номера на „Супракорп“, оказа се грешен и тя с ужас чу как падна в апарата първата монета от двадесет и пет цента. Вторият път избра номера внимателно като учен, който работи с много опасна бактериална посявка.

— Кабинетът на господин Шанън — каза звънливо една от секретарките, след като я свързаха от централата.

— Моля Ви, мога ли да говоря с него? — попита задъхано тя, като произнасяше с труд думите.

— Съжалявам, господин Шанън е на заседание и изрично помоли да не бъде безпокоен — гласът на секретарката звучеше полудоволно, като някой от продавачите в магазин за обувки, който ти съобщава, че за съжаление не може да ти предложи нищо от твоя номер. — Бихте ли казала какво да му предам?

Дейзи пое дълбоко дъх и каза с глас, в който звънтяха метални нотки:

— Обажда се принцеса Дейзи Валенски и искам незабавно да говоря с господин Шанън — нареди тя.

— Моля Ви за минутка.

— Обаждам се от телефонна кабина, нямам други монети и ако не ме свържете след две секунди, аз ще... — Дейзи разбра, че говори на въздуха. Секретарката я свързваше с Шанън.

— Дейзи? — чу напрегнатия и разтревожен глас на Шанън.

— Пат, късно ли е?

— Късно за какво? Дейзи, добре ли си?

— Да, чудесно — отвърна забързано тя. — Късно ли е да се върнат нещата по местата им, всичко свързано с „Елстри“, всичко, цялата кампания, включително и мен, масмедииите, магазините, абсолютно всичко — много късно ли е да се върнат нещата назад, там, където бяха вчера, преди да ме видиш?

— Почакай малко, откъде знаеш какво става тук?

— Кики ми каза, но това няма значение. Пат, Пат, много сложно е да ти обяснявам по телефона... Пат, аз... о, аз намерих себе си, това е най-добрият начин, който мога да измисля, за да ти обясня... това е...

— Пет цента за следващите пет минути, моля — чу се напевният глас на телефонистката.

— Приемате ли пет монети по един цент? — попита умолително Дейзи.

— Дейзи, кажи ми за Бога номера на телефона, от който се обаждаш!

— О, Пат, слушай само. Можех да бъда едната от пет близначки и пак щях да съм аз; мога да отрежа косата си или да я боядисам черна;

мога никога повече да не яздя или рисувам, или мога да науча стенография и да скачам с парашут, или мога да стана дизайнер по вътрешна архитектура, филмова звезда, книговец, но *ще продължавам да бъда аз.*

— Кажи най-после откъде се обаждаш?

— От зоопарка. Пат, Пат, не разбираш ли? Аз съм тази, която познаваш, аз съм просто тя... нея... няма значение, но това не е никой друг, това съм аз, Дейзи Валенски, отвън и отвътре, до най-съкровените кътчета на душата ми, и това ми харесва, за първи път се чувствам добре, наистина добре и *истинска*, Пат, истинска, с всичко добро и лошо, което това може да ми донесе... О, забравих, нали не е късно да се върнем към плановете за „Принцеса Дейзи“, нали така, нали можем да анулираме анулираното?

— По дяволите, не е късно, разбира се, че можем, но, Дейзи, къде...

Гласът му прекъсна и в слушалката се разнесе телефонният сигнал за заето.

Дейзи гледаше изумена към телефонния автомат на стената. Тя, опитният ветеран, справила се успешно с хиляди усложнения по време на външните снимки, бе забравила основното правило, което трябва да се знае от всеки начинаещ асистент продуцент: когато звъниш от телефонен автомат, съобщаваш веднага номера и чакаш да те наберат. Окачи слушалката и тръгна към Кики да поиска назаем няколко монети за телефон. Не беше свършила да говори с Шанън, останаха още толкова много неща.

Ако човек живее в Манхатън достатъчно дълго, трябва да се примира с факта, че през цялата година има може би не повече от десетина идеални дни. Дни, в които Ню Йорк си възвръща светлината на опасващата го морска шир, станала някога причина за неговата магия. Дни, в които се усеща полъхът на морския бриз, но не толкова силно, че да вдига вихрушки от боклуци по градските улици. Дни, в които е възможно да си спомниш и да разбереш защо някога Ню Йорк е бил един пасторален остров, заобиколен от бързотечащи реки. Дни, в които можеш с просто око да видиш, на разстояние от Ист Ривър до

река Хъдзън. Дни, през които нюйоркчани се поздравяват, че са го изтърпели през останалата част на годината.

Вечерта на един такъв ден щеше да се състои Бала в Руския зимен дворец. Кендис Блум се събуди, погледна през прозореца, подуши въздуха и в обременената ѝ от подробности душа се възцари неочаквано спокойствие. Веднага разбра, че нямаше да има внезапни заболявания сред редиците на четиристотин и петдесетте служители на Уорнър Ли Рой в „Кръчмата на моравата“. Нямаше да отсъства нито един от шестстотинте поканени — внимателно подбрани сред най-висшите, често застъпващи се сфери на нюйоркското общество, на изкуствата и капитала. Нямаше да има проблеми с фигурите от лед, които да започнат да се топят, преди да бъдат внесени в залата. Нито един от конете, впрегнати в тройките, нямаше ненадейно да хукне да бяха със своите безценни пасажери. Нощта щеше да бъде мека, звездите ще се виждат ясно на виолетовото небе над града и нямаше да се наложи да опъват тентата над външната тераса на ресторанта, където само вчера бяха поставили седемстотин саксии с кичести маргаритки, докарани със самолет от Калифорния. Е, нямаше да има луна, но кой ще ти гледа луната при две хиляди свещи и шейсет хиляди мигащи светлинки? С всяка частица на дългото си като върлина, кльоцаво тяло Кендис Блум усещаше, че петък, 16 септември 1977 година, ще бъде нейният щастлив ден.

Същата утрин Дейзи се събуди рано и се огледа объркана наоколо, докато осъзнае, че снощи се бе любила с Патрик и остана да спи при него. За първи път прекарваше цяла нощ в дома му и, разбира се, за това беше виновна изцяло кучката на Шанън — Люси, която отначало започна да флиртува, а после отблъсна чувствата на Тезей за абсурдно продължително време и стигна дори дотам, че го ухапа по муцуната, като въртеше опашка между краката си, твърдо решена да не отстъпва. Накрая като капризна госпожица, промени намеренията си, точно когато Дейзи беше решила да отведе съкрушения кавалер вкъщи на неговата възглавница. Люси не беше от лесните, помисли сънливо Дейзи, но ако имаше някакъв шанс да се роди и отгледа едно поколение от истински ловджийски хрътки мелези, така че да подари едно кученце на Кики, налагаше се да изтърпи тая кучка. Дейзи

задряма отново за няколко минути и се събуди в прегръдката на Патрик. О, имаше нещо различно от всичко, което беше изживявала досега в това усещане на дълбока, уверена радост. Не съществуваха бариери между техните кожи, сърца и съзнание. Като опиянени те сякаш плуваха в басейн от златиста светлина — чиста, блестяща, всепроникваща — нищо, че слънцето все още не грееше в стаята. На Дейзи ѝ се струваше, че се намира в самия център на земното кълбо, като костилчица в някой голям плод, и едновременно усещаше, че двамата с Пат се носят във вселената, извън границите на човешкия опит.

— Това ли е раят? — прошепна Дейзи.

— Това е любов — отвърна ѝ тихо Пат и, когато тя обви с ръце врата му, усети, че по бузите ѝ се стичат сълзи на щастие.

Машините за сняг започнаха работа от пътеката за коне, която завиваше покрай входа на Централ Парк на 59-а улица. Бяха покрили с дебел снежен килим едно пространство около трийсет-четирийсет метра широко, по посока на ресторанта, който се намираше на 67-а улица. Пътеката минаваше точно под неговата тераса и техниците на машините продължиха да трупат сняг, докато тя се скри от погледа. После свиха обратно и покриха със сняг празното пространство пред входа на ресторанта и улицата, която водеше на запад до Централ Парк, така че всички поканени, независимо от това дали щяха да пристигнат с лимузини или тройка, да пресекат зимния пейзаж. Джени Антонио бе успяла да открие едва трийсет екипажа за впряг от три коня из цялата страна, включително толкова далече като във Флорида, Мейн и Тексас, и бе ги превозила с камиони до Ню Йорк, но даже и тя не бе в състояние да осигури този екзотичен транспорт за всичките шестстотин гости. Оказа се, че тройките са доста дефицитни в Съединените щати и въпреки уверенията на дефиницията в речника, че всеки екипаж, теглен от три коня, логично може да бъде наречен тройка, Кендис беше настояла да подберат само онези, които изглеждаха поне чуждестранни, щом бе невъзможно да са напълно руски.

— Нямам намерение да правя нова версия на „Керванът на Запад“ — беше отсякла категорично Кендис.

Управлението по парковете беше дало разрешение да съберат на едно място всички екипажи и да построят временна платформа, откъдето ще се качват и ще потеглят поканените. Главният сценограф по декорите на Джоузеф Пап, вдъхновен от парите на „Супракорп“, бе развил своите схващания в здрав, капиталистически дух. В резултат на това се беше получил един павилион от ромбоидни стъкла, струпан с маргаритки, който даваше някаква идея как би изглеждал Кремъл, ако попаднеше в ръцете на човек с вкус и пари. Огромни, искрящо сини флагове, върху които беше избродирана една-единствена стилизирана маргаритка, се вееха от всички страни на павилиона, облян отдолу и отгоре от светлини и сгушен в зеленината на дърветата. Трийсетте кочияши бяха облечени от един театрален художник по костюмите в истински шуби и тривърхи шапки в червено, зелено и синьо.

Привечер Кендис Блум и Джени Антонио пристигнаха първи с наетата лимузина, за да направят последен оглед на приготовленията в ресторанта. Поспряха за малко при десетте скулптори, които довършваха ледените фигури. Фотографите от пресата вече се бяха събрали пред входа на заведението. Кендис реши, че бе ангажирала прекалено много цигани цигулари и изпрати една група от тях към павилиона, където щяха да се съберат специално почетените гости, за да потеглят с екипажите към ресторанта.

Десетки сервитьори започнаха да палят двете хиляди свещи, поставени в сребърни свещници, и Кендис и Джени се качиха успокоени в голямата черна лимузина, която ги отведе до празния павилион. След няколко минути се предполагаше, че ще се появят Дейзи и Шанън, за да бъдат откарани в ресторанта преди първите гости. Трепереща от нерви, Кендис се наведе над безупречния, дълго обмислян, възможно най-близо до съвършеното, списък — истински шедьовър на „Изкуството на Паблик Рилейшънс“, който според нея заслужаваше диплома за научна степен.

Тройка едно: принцеса Дейзи и Патрик Шанън. Тройка две: кметът на Ню Йорк Кох, губернаторът на щата Кери, Ан Форд и Бес Мейерсон.

Тройка три: Синатра, Джони Карсън, Шулцбергер и Грейс Мирабела от „Вог“.

Тройка четири: Джон Фейърчайл, Уди Алън, Хелън Гърли Браун, Дейвид Браун и Роуна Берет.

Тройка пет: Стрейзън, Питърс, Барбара Уолтърс... Нещо смути в един миг благоговейното съзерцание на списъка — някакво движение наруши трепетното очакване на блестящия, отрупан с цветя павилион. Не, това просто бе невъзможно! *Тезей не беше в нейния списък!* Едро, космат и като никога подскачащо игриво, вместо да пристъпва крадешком, ужасното животно се бе втурнало в павилиона със застрашително наведена глава и сега я наблюдаваше с лукав поглед, който очевидно предхождаше някакво нападение. Кендис се вкамени от ужас. Страховитото чудовище се промъкна до Кендис и завря муцуна в чатала ѝ, като душеше настървено. Тя потрепери от ярост. Просто нямаше как да знае, че това бе израз на сериозен комплимент от страна на Тезей.

— Той те харесва — каза Дейзи.

Едва тогава Кендис осъзна, че Тезей е здраво вързан с каишка, в която бяха преплетени панделки със сребристи пайети и бели маргарити. Това я спаси да не ревне с глас. Без да смее все още да повдигне очи, тя попита жалостиво с разтреперен глас:

— Дейзи, каква точно порода е това куче, за Бога?

— Благороден мелез — отвърна Дейзи и завинаги постави точка на този въпрос.

Дейзи пристъпи напред и светлините на стаята се разбиха на хиляди искрящи частици в нейната рокля. Тя беше обсипана със сребристи пайети, а от талията надолу златисти и бронзови пайети бяха вплетени в тънки панделки. Същите панделки обточваха подгъвката и бяха вързани на голяма фльонга под врата. Роклята носеше отпечатъка на ненадмината театралност, каквато никоя жена не беше си позволявала на официално място през последните петдесет години — тоалет, който се слага веднъж през живота и после би могъл да попълни някоя музейна колекция.

Дейзи и Патрик Шанън, и Тезей между тях, прекосиха павилиона и излязоха навън, където ги чакаше сребрист екипаж, отрупан с цветя. Едрият кочияш им се усмихна любезно.

— Кажете ми, когато сте готови, а после се облегнете назад и се стегнете — обяви той.

— Моля те, дай ми юздите — каза Дейзи. — Можеш да слезеш и да подкараш следващата тройка.

— Но, госпожице, вие не можете да управлявате това — отвърна шокиран мъжът.

— Ако не мога, то значи, че наследствеността въобще не съществува — засмя се Дейзи.

— На Ваш риск — предупреди кочияшът.

— Може би... но това няма да ме спре.

Принуден да се признае за победен, кочияшът скочи на земята, като продължаваше да мърмори под нос.

Принцеса Дейзи Валенски се изправи с плавно, спокойно движение, застана твърдо с леко разтворени крака, за да поеме равномерно тежестта на тялото, протегна ръце и хвана уверено шестте повода на юздите. При нейния допир трите бели коня притихнаха укротени в очакване. Шанън и Тезей седяха спокойно и я гледаха. Беше силна, гъвкава, ведра, щастлива — господар и слуга на момента.

— Така, какво ще кажеш за „Давай! Дръж!“? — Дейзи погледна въпросително към Шанън.

— Като че ли предпочитам „Тук сме, Лафайет^[1]“ — отвърна ѝ той.

— А защо не „напред“? — попита Дейзи, която искаше да продължи удоволствието.

— Може би едно енергично „дий“ ще свърши работа — отговори той и в същия миг изпита огромно съжаление към всички мъже по света, които не бяха Патрик Шанън.

Сребърните звънчета на конете звъннаха сладко в нощта. Без никакво напрежение, с един-единствен властен жест — точен и решителен, без нужда от думи, Дейзи подкара белите коне в галоп по снега към светлините, които я зовяха в далечината.

---

[1] Лафайет — и държавник, служил в американската революционна армия. Видна фигура и във френската революция. — Б.пр. ↑

Издание:

Джудит Кранц. Принцеса Дейзи

Издателство „Петрум Ко“ ООД

Редактор: Лилия Германова, Слави Терзиев

Коректор: Цветана Михайлова, Соня Димитрова

ISBN: 954-8037-23-8

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.